

2009 ප්‍රගති වාර්තාව සහ 2010 ක්‍රියාත්මක කැලැස්ම
முன்னேற்ற அறிக்கை 2009 மற்றும் நடவடிக்கைத் திட்டம் 2010
PROGRESS REPORT 2009 & ACTION PLAN 2010

පරිසර අමාත්‍යාංශය
சுற்றாடல் வளங்கள் அமைச்சு
Ministry of Environment

LIBRARY
Ministry of Environment

පරිසර අමාත්‍යාංශය

**2009 ජුනි වාර්තාව සහ
2010 ක්‍රියාත්මක කැලැස්ම**

දැක්ම

ජනතාවගේ යහපැවැත්ම හා ආර්ථික වර්ධනය සඳහා සෞඛ්‍යය සම්පන්න සහ සුබදායී තිරසාර පරිසරයක් ලබාදීම

මෙහෙවර

වර්තමාන සහ අනාගත පරම්පරාවන්ගේ ශ්‍රේෂ්ඨ සිද්ධිය උදෙසා ධරණීය සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම සඳහා වන ජාතික කැපවීම සහතික කරනු වස් පරිසර සහ ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට නායකත්වය ලබාදීම.

ගරු පරිසර අමාත්‍යතුමාගේ පණිවුඩය

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ 2010 වර්ෂයට අදාළ වැය ශීර්ෂ ඉදිරිපත් කිරීමේ දී පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් 2010 වර්ෂය සඳහා සැලසුම්කර ඇති කායෂ්‍යන් සහ 2009 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කළ වැඩසටහන්වල ප්‍රගති වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමට ලැබීම ගැන සතුටු වෙමි. ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිසරික හා ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණයට හා ආරක්ෂා කිරීමට මෙන්ම, රටේ ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට පරිසර අමාත්‍යාංශය සහ ඒ යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ආයතන මගින් පසුගිය වර්ෂය තුළ කරන ලද දායකත්වයන් පිළිබඳව එමගින් විස්තර කෙරේ.

වර්තමාන හා අනාගත පරම්පරාවන් සඳහා දේශීය හා ගෝලීය වශයෙන් පරිසරය සංරක්ෂණය හා ආරක්ෂා කිරීම පරමාර්ථ කොටගත් ප්‍රතිපත්තීන් පදනම් කරගනිමින් පරිසර අමාත්‍යාංශය ක්‍රියාත්මක වෙයි. "මහින්ද වින්තන ඉදිරි දක්ම" ජාතික ආර්ථික සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තියෙහි සඳහන්වන පරිදි සැලසුම්ගත කාලරාමුව තුළ අදාළ ජාතික අරමුණු ළඟාකරගනු වස් පරිසර ආරක්ෂණය, කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩසටහන් සම්පාදනය කිරීමත් එම ප්‍රතිපත්ති වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමත් පරිසර අමාත්‍යාංශය මගින් සිදුවේ.

පවත්නා කාලය තුළ පරිසර අමාත්‍යාංශයට සහ එහි අනෙකුත් ආයතන සඳහා (වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ භූ විද්‍යා හා පතල් කැණීමේ කාර්යාංශය) ස්ථිර කාර්යාල ගොඩනැගිලි ලබා දීමට හැකිවීම අමාත්‍යාංශය ලද විශාල ජයග්‍රහණයකි. පරිසර සංරක්ෂණයට අදාළව නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී මුහුණපෑමට සිදු වූ බාධක මඟහරවා ගනිමින් වර්තමාන තත්වයට ගැලපෙන ආකාරය පාරිසරික නීතිරාමුව ශක්තිමත් කිරීමට හැකිවීම ඉතා වැදගත් කාර්යයකි. එමගින් අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ආයතන මගින් දියත් කරනු ලබන පාරිසරික ආරක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම්වල ඵලදායීකත්වය වර්ධනය කිරීමට හැකිවී ඇත.

ජාතික ජෛවවිවිධත්ව විද්වත් කමිටුවේ මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුව ස්ථානීය හා බාහිර සංරක්ෂණය තුළින් තර්ජනයට ලක්වී ඇති ශාක විශේෂ සංරක්ෂණය සඳහා අමාත්‍යාංශයේ ජෛවවිවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය විසින් පියවර ගෙන ඇත.

"දූෂණය කරන්නා විසින් ගෙවිය යුතුය" යන මූලධර්මය ක්‍රියාවට නැංවීම තුළින් පරිසර අමාත්‍යාංශය මුදල් උපයන ආයතනයක් බවට පත්වෙමින් මහා භාණ්ඩාගාරය මත යැපීම අඩුකර ඇත. අපනයනය කරනු ලබන බණිජ සම්පත්වලට උපරිම වටිනාකමක් එකතු කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශයන් අධ්‍යයනය කර ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා භූ විද්‍යා හා පතල් කැණීමේ කාර්යාංශය තුළ බණිජ සම්පත් පිළිබඳ බුද්ධි ඒකකයක් පිහිටුවා ඇත.

නාගරික සහ අපද්‍රව්‍ය අපහරණය අවම කිරීම සඳහා 2012 දී කසලින් තොර රටක් නිර්මාණය කිරීම අරමුණු කරගනිමින් දියත් කරනලද නාගරික සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහන සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. සමුද්‍රීය පරිසරය සුරැකීම සඳහා නව පනතක් පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමතකිරීම තුළින් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියෙහි බලතල ශක්තිමත් කරන ලදී. රටෙහි ආර්ථික හා සමාජීය සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේදී පාරිසරික කරුණු අදාළ කරගැනීම සඳහා පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් "හරිත ලංකා" වැඩසටහන හඳුන්වා දී තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා වූ ජාතික සභාව අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ස්ථාපිත කරන ලදී.

සැලසුම්ගත කාලය තුළ ඉලක්ක හා අරමුණු ළඟා කරගැනීම සඳහා ඉතා කැපවීමෙන් හා උනන්දුවෙන් කරනලද සේවාව වෙනුවෙන් අමාත්‍යාංශයේ හිටපු ලේකම් එම්.ඒ.ආර්.ඩී. ජයතිලක මහතා ඇතුළු අමාත්‍යාංශයේ සහ ආයතනවල සියළුම නිලධාරීන්ට සහ සේවකයන්ට මාගේ කෘතඥතාවය පිරිනමමි.

මහින්ද චිත්තන ඉදිරි දක්මට අනුව ආසියාවේ ආශ්චර්යය බවට ශ්‍රී ලංකාව පත්කිරීමේ කාර්යය සඳහා පරිසර අමාත්‍යාංශයට හා එහි ආයතනවලට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් ඵලදායීව හා කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මකකිරීම තුළින් දායකවිය හැකියැයි මා තරයේ විශ්වාස කරමි.

අනුර ප්‍රියදර්ශන යාපා
පරිසර අමාත්‍ය

ගරු පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ පණිවුඩය

අමාත්‍යාංශයේ “2009 ප්‍රගති වාර්තාව සහ 2010 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම” සඳහා පණිවුඩයක් නිකුත් කිරීමට ලැබීම පිළිබඳව මා ඉතාමත් සතුටු වෙමි.

පරිසර අමාත්‍යාංශය සහ ඊට අනුබද්ධ අනෙකුත් ආයතන මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ පරිසරය සහ ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය මෙන්ම එය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා 2008 ජූලි මස සිට 2009 දෙසැම්බර් දක්වා කාලය තුළ සිදුකොට ඇති මෙහෙය මෙම ග්‍රන්ථය තුළින් පිළිඹිබු කෙරේ. මෙහිදී අතිගරු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ “මහින්ද වින්තන” ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් ක්ෂේත්‍රය ආරක්ෂා කිරීමටත්, සෞභාග්‍යමත් ජනතාවක් බිහිකිරීමටත් අමාත්‍යාංශය විසින් පියවර කිහිපයක් ගෙන ඇත.

පවත්නා කාලය තුළ අමාත්‍යාංශය විසින් උපාය මාර්ගික ප්‍රමුඛතා වැඩසටහන් දහයක් ක්‍රියාවට නංවන ලද අතර ඒ තුළින් පරිසර හා ස්වභාවික ක්ෂේත්‍රය තුළ පවත්නා ප්‍රධාන අභියෝගයන් ජයගැනීම සඳහා පියවර ගන්නා ලදී.

ශ්‍රී ලංකාව තිරසර සංවර්ධනයක් කරා පියනැගීමේ දී පරිසර හිතකාමී තාක්ෂණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, සමාජීය හා ආර්ථික අංශයන්හි උද්ගමනයක් ඇති කිරීම සහ දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම මෙහි සුවිශේෂී අරමුණයි. මේ අනුව හරිත රැකියා වල නියුතු පුද්ගලයින් හා ආයතන හඳුනාගෙන ඔවුන්ව ඇගයීමකට ලක් කිරීම සිදු කෙරිණි.

අතිගරු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ නායකත්වයෙන් සහ ගරු පරිසර අමාත්‍ය අනුර ප්‍රියදර්ශන මහතාගේ මගපෙන්වීම යටතේ මිනිසාට සහ පරිසරයට ප්‍රතිලාභ අත්කර දෙමින් සේවයක් කර නව ශ්‍රී ලංකාවක් බිහිකිරීම සඳහා කැපවන ලෙස මම ඔබ සියළු දෙනාටම ආරාධනා කරමි.

ගයිසර් මුස්තාෆා
ගරු පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය

පටුන

	පිටු අංකය
අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය	11
අමාත්‍යාංශයේ ක්‍රියාකාරී අංශ	12
ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර හා ස්වාභාවික සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ ඇති ප්‍රධාන ගැටළු	13
අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ආයතන	14
අමාත්‍යාංශයේ වසරක ප්‍රගතිය	
උපාය මාර්ගික ප්‍රමුඛතා වැසටහන්	15
ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සැලසුම්කරණය හා මෙහෙයවීම	25
ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය හා ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය	29
පරිසර දූෂණය හා පරිසර හානි වැළැක්වීම, සංසිදුවීම සහ පාලනය කිරීම	39
පාරිසරික අධ්‍යාපන, පුහුණුව හා දැනුවත් කිරීම්	41
ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතාවය	45
2010 වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම	52
අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධිත ආයතනවල වසරක ප්‍රගතිය	
වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	57
වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	62
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	68
සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය	78
භූ විද්‍යා හා පතල් කැණීම් කාර්යාංශය	82
රාජ්‍ය දූව සංස්ථාව	88
ශ්‍රී ලංකා වනජීවී භාරය	93
අමාත්‍යාංශ යටතේ වූ ප්‍රධාන ආධාර ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය	
වන සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය	97
රක්ෂිත ප්‍රදේශ කළමනාකරණ හා වනජීවී සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය	99
ශ්‍රී ලංකා ඕස්ට්‍රේලියා ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය	103
හෝග වනගත දර්ශ ස්ථානීය සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය	105

අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය

- ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයෙහිලා උපයෝගී කරගැනීම පිණිස පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් ක්ෂේත්‍රය තුළ ඇති ගැටළු හඳුනා ගැනීම සහ විශ්ලේෂණය කිරීම.
- පරිසර සහ ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණයට අදාළව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම, අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ට දැනුම්දීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම තහවුරු කිරීම.
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳව උපාය මාර්ගික පරිසර ඇගයීම් සිදුකිරීම.
- සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේදී පරිසර තිරසර බව තහවුරු කරනු වස් පරිසර ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව අනිකුත් ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිපත්ති සැකසීමට පියවර ගැනීම.
- එක් පාර්ශ්වයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව විසින් අත්සන් තබා ඇති බහු පාර්ශ්වික පාරිසරික සම්මුතීන්ගෙන් පැන නගින ශ්‍රී ලංකාව විසින් ඉටු කළයුතු ජාත්‍යන්තර බැඳීම් ඉටුකිරීම තහවුරු කිරීම.
- පරිසර සහ ස්වභාවික සම්පත් වලට අනුකූල වූ ප්‍රතිපත්තින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකිවන පරිදි උපාය මාර්ග, හා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් පිළියෙල කිරීම.
- පරිසර සහ ස්වභාවික සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට අදාළ නව ප්‍රතිපත්තින් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස නියමු ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පසු විපරම් කිරීමේ ක්‍රම වේදයන් සැකසීම සහ පසු විපරමෙන් ලැබෙන තොරතුරුමත පරිසර කළමනාකරණය සඳහා සුදුසු ක්‍රමෝපායයන් යෙදීම.
- ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී පරිසරයට සිදුවන බලපෑම් පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවැත්වීම, තොරතුරු විශ්ලේෂනය කිරීම එම තොරතුරු මහජනතාව ඇතුළු අදාළ අංශවලට යොමු කිරීම.
- යහපත් වූ පරිසර කළමනාකරණයක් සඳහා රාජ්‍ය සහ දේශපාලන අංශවල කැපවීම සඳහා සුදුසු පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම.
- පරිසර සහ ස්වභාවික සම්පත් වලට අදාළ ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රතිසංස්කරණ සහ වෙනත් ප්‍රධාන පාරිසරික ක්‍රියාදාමයන් පිළිබඳව ජාතික මට්ටමෙන් ජනතාව දැනුවත් කිරීම.
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් වලට අදාළ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නන් සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ධාරිතා ශක්තිමත් කිරීම.

අමාත්‍යාංශයේ ක්‍රියාකාරී අංශ

අමාත්‍යාංශයේ වගකීම් හා කටයුතු ප්‍රධාන අංශ 12ක් යටතේ විස්තර කෙරේ.

ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය අංශය - ස්වභාවික සම්පත් ආශ්‍රිත ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය හා ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණය සිදුකරයි.

ජෛව විවිධත්ව අංශය - මෙම අංශය ප්‍රමුඛ අවධානය යොමුකරන්නේ ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණයට අදාළ ප්‍රතිපත්තිමය මඟ පෙන්වීම කෙරෙහිය.

තිරසර සංවර්ධන අංශය - ජාතික විරස්ථායී සංවර්ධන උපාය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කරවීමට පහසුකම් සැලසීම, අළුතෙන් ස්ථාපනය කරන ලද ගරු ජනාධිපතිතුමාගේ සහායකත්වය යටතේ වූ ජාතික විරස්ථායී සංවර්ධන කවුන්සිලය සඳහා ලේකම් කාර්යාලයක් වශයෙන් ක්‍රියා කිරීමයි.

ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් අංශය - පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් හා එක්ව ප්‍රතිපත්තිමය සැලසුම් සම්පාදනය තුළින් ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පහසුකම් සලසයි.

දේශගුණ විපර්යාස අංශය - දේශගුණික විපර්යාස යන ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රයට අදාළ ගැටළු විසඳීම සඳහා මඟ පෙන්වීම කරනු ලබයි.

වායු සමීයන් කළමනාකරණ හා අන්තර්ජාතික සබඳතා අංශය - වාතයේ ගුණාත්මක බව සහ අන්තර්ජාතික පාරිසරික සබඳතා යන ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර දෙකට අදාළ කටයුතු සඳහා මඟ පෙන්වීම කරනු ලබයි.

ප්‍රවර්ධන හා පරිසර අධ්‍යාපන අංශය - සෑම මට්ටමකම පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය ලබාගත හැකි වන පරිදි පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය ආශ්‍රිත ගැටළු පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සිදුකිරීම.

තිරසර පරිසර අංශය- මෙම අංශයේ ප්‍රමුඛ අවධානය යොමුවන්නේ අමාත්‍යාංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පරිසර කළමනාකරණය සහ ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණයට අදාළ විශේෂ ව්‍යාපෘති සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය මඟ පෙන්වීම කෙරෙහිය.

මානව සම්පත් කළමනාකරණ අංශය - පරිසර කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය ධාරිතා ගොඩනැංවීම උදෙසා අමාත්‍යාංශය හා එහි යටතේ නියෝජිත ආයතනවල මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා දායක වේ.

නීති අංශය - රටේ පරිසර කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යාංශය හා එහි යටතේ ඇති නියෝජිත ආයතනවල කාර්යභාරය එලදායි අන්දමින් ඉටුකිරීම සඳහා අවශ්‍ය නීති සේවාවන් සපයනු ලබයි.

මුදල් සහ පාලන අංශය - මූල්‍යමය, ආයතනික සහ පරිපාලනමය ගැටළු නිර්කරණය කිරීම සඳහා මුදල් සහ පාලන අංශ වෙත සහායක සේවාවන් ලබාදෙමින් අමාත්‍යාංශයේ සහ ඊට අනුබද්ධිත ආයතනවල කාර්යයන් එලදායි ලෙස නිමකිරීමට සඳහා දායක වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ ඇති ප්‍රධාන ගැටළු

- වන ආවරණය අඩුවීම
- අවිධිමත් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම
- භූමි භායනාය
- වැලි කැණීම් නිසා ඇතිවන පාරිසරික ගැටළු
- වායු දූෂණය හා දේශගුණ විපර්යාස
- ජෛව විවිධත්ව භායනාය
- අභ්‍යන්තර ජලාශ දූෂණය
- සමුද්‍ර හා වෙරළ සම්පත් දූෂණය
- ස්වභාවික සම්පත් ඉක්මවා භාවිතා කිරීම හේතුවෙන් ඇතිවන පාරිසරික ගැටළු

අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ආයතන

- වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
- ~~වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව~~
මුද්‍රිතයේ හා ඡායාරූපගතව ප්‍රකාශිතය
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
- සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ අධිකාරිය
- රාජ්‍ය දූව සංස්ථාව
- භූ විද්‍යා හා පතල් කැණීමේ කාර්යාංශය
- ශ්‍රී ලංකා වනජීවී භාරය

අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්

උපාය මාර්ගික ප්‍රමුඛතා වැඩසටහන්

ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිසරික හා ස්වභාවික සම්පත් ක්ෂේත්‍රය තුළ වර්තමානයේ පවත්නා අභියෝගයන් ජයග්‍රහණය කිරීමේ අරමුණින් 2007 වර්ෂයේ ආරම්භයේ සිට අමාත්‍යාංශය මගින් පහත සඳහන් උපාය මාර්ගික ප්‍රමුඛතා වැඩසටහන් ආරම්භ කරන ලදී.

පිළිසරු කසල කළමනාකරණ වැඩසටහන

සෑම අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් විධිමත් ජාතික ප්‍රවේශයක් නොමැතිවීම නිසා අහිතකර පාරිසරික බලපෑම් රාශියක් ඇතිවී ඇත. මෙම තත්වය මගහරවා ගැනීමේ අභිලාෂයෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලද “පිළිසරු කසල කළමනාකරණය” වැඩසටහන රටේ ඒකාබද්ධ සෑම අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහන් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ආරම්භ කර ඇත. මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රමුඛ පරමාර්ථය වන්නේ අදාළ සියලුම පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් කසල කළමනාකරණයට අදාළ ගැටලු විසඳීම සඳහා අදාළ ජාතික මට්ටමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීමයි. මෙසේ සහභාගී කරගනු ලබන පාර්ශවකරුවන් වන්නේ පළාත් පාලන හා පළාත්සභා අමාත්‍යාංශය, පළාත් සභා, නාගරික සංවර්ධන හා පූජා භූමි සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය, බස්නාහිර පළාත් කසල කළමනාකරණ අධිකාරිය යනාදියයි.

මේ යටතේ කසල කළමනාකරණය ආශ්‍රිත ගැටළු ජාතික ප්‍රාදේශීය හා පළාත් පාලන මට්ටමින් විසඳීම සඳහා අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහිලා අමාත්‍යාංශයේ කාර්යභාරය වන්නේ සෑම අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ කටයුතු සඳහා පළාත්පාලන ආයතන වලට මූල්‍ය සම්පත් ලබාගැනීමට පහසුකම් සැපයීම සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හරහා තාක්ෂණික මගපෙන්වීම ලබාදීමත්ය.

මෙම වැඩසටහන යටතේ ප්‍රගති වාර්තිත කාලය තුලදී පහත සඳහන් ප්‍රධාන කාර්යයන් සිදුකරන ලදී.

- කොම්පෝස්ට් ඒකක ඉදිකිරීම
මැදිරිගිරියේ කොම්පෝස්ට් ඒකකයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු නිමකර ඇති අතර මේ වන විට එය ක්‍රියාත්මක තත්වයේ පවතී. අනුරාධපුරය සහ කොළොන්නාවේ කොම්පෝස්ට් ඒකකයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුකෙරෙමින් පවතී. අනුරාධපුර කොම්පෝස්ට් ඒකකයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු වලින් 60% කට වැඩි ප්‍රමාණයක් මේවන විට අවසන් කර ඇත. කළුතර කොම්පෝස්ට් ඒකකයේ සැලසුම් සහ නිර්මාණ කටයුතු නිමකර ඇති අතර 2010 හික්කඩුව කොම්පෝස්ට් ඒකකයේ සැලසුම් සහ නිර්මාණ කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.
- සනීපාරක්ෂක කසල රඳවන ස්ථාපිත කිරීම
පානදුර මාලමුල්ල, අනුරාධපුරය, මැදිරිගිරිය, හික්කඩුව, නුවර, ගොනඩිකාවත්ත යන ප්‍රදේශයන්හි ඉදිකිරීමට යෝජිත සනීපාරක්ෂක කසල රඳවන සඳහා විස්තරාත්මක නිර්මාණයන් සැලසුම් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සලස්වා ඇත.
- කසල අපහරණය කරනු ලැබූ ස්ථාන පුනරුත්ථාපනය කිරීමට ගනු ලැබූ පියවර
ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් පනවනු ලැබූ විධානයකට අනුකූලව පාරිසරික හා සෞඛ්‍යය ගැටළු

නිරාකරණය කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් බිලුමැන්ඩල් කසල පුනරුත්ථාපනය කිරීම සඳහා පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් වැඩිදියුණු කරන ලදී.

බිලුමැන්ඩල් කසල අපහරණ භූමිය පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ කටයුතු මාස 09 ක් ඇතුළත සිදුකිරීමට පිළිසරු ව්‍යාපෘතියට උපදෙස් ලබාදී ඇත.

➤ **පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් සහය ලබාදෙන කුඩා පරිමාණ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති**

මේ වන විටත් මුදල් ප්‍රතිපාදන ලබාදුන් කුඩා ව්‍යාපෘති 40 න් 27 ක් 2009 වර්ෂය තුළ නිමකරන ලද අතර ඉතිරි ව්‍යාපෘති වල ඉදිකිරීම් කටයුතු 2010 වසර තුළ අවසන් කිරීමට නියමිතයි.

පළාත් පාලන ආයතන වෙත ලබාදුන් ප්‍රතිපාදන මුදල් ප්‍රමාණය වන රු. 126,580,663.19 කින් එම ආයතන මගින් සත්‍ය වශයෙන් සිදුකරනු ලැබූ කාර්යන් ඇගයීමට ලක්කරන ලදුව ඒ සඳහා රු.90,936,176.37 ක් ගෙවීම් කටයුතු වශයෙන් සිදුකරන ලදී.

මීට අමතරව කුලියාපිටිය නගර සභාව, නාවලපිටිය නගර සභාව, මාතර මහනගර සභාව සහ බදුල්ල මහනගර සභාව තුළ කසල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති ස්ථාපිත කිරීම සඳහා පළාත් පාලන ආයතන හා පළාත් සභා අමාත්‍යාංශයේ ජාතික සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය වෙත රුපියල් මිලියන 108.69 ක මුදලක් ලබා දී ඇත.

➤ **ගෘහාශ්‍රිත කොම්පෝස්ට් බඳුන් හා එක්රැස් කිරීමේ බඳුන් බෙදාහැරීම**
ගෘහාශ්‍රිතව ජනනය වන නාගරික සහ අපද්‍රව්‍ය වලින් කාබනික කොටස බැහැර කිරීම පිණිස විවිධ පළාත් පාලන ආයතන, පාසල් සහ අනෙකුත් ආගමික ස්ථානයන් සඳහා කොම්පෝස්ට් බඳුන් 8663 ක් බෙදාහරින ලදී.

පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් ගෘහස්ථ මට්ටමින් කොම්පෝස්ට් නිපදවීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ඕනෑම පළාත් පාලන ආයතනයක් සඳහා විකුණුම් මිලෙන් 50% ක් දක්වා අඩුකර ගෘහාශ්‍රිත කොම්පෝස්ට් බඳුන් ලබාදීම සිදුකර ඇත. ඊට අමතරව සෙට්ටිකුලම් අවතැන්වූවන් රඳවා ඇති කඳවුර හා මඩු පූජා භූමිය සඳහා කසල එකතු කරනු ලබන බඳුන් 1745 ක් ලබාදී ඇත.

➤ **පිළිසරු ගිණුම්**

පාසල් සිසුන් තුළ ක්‍රමානුකූල කසල කළමනාකරණ පුරුදු වලට යොමුකිරීමේ ආකල්පය වෙනසක් ඇතිකිරීම හා 2007 වර්ෂයේදී ප්‍රකාශිත ජාතික සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ උපායමාර්ගය හා සමගාමීව කඩදාසි ප්‍රතිචක්‍රීකරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් සහස පිළිසරු බැංකු ව්‍යාපෘතිය නමින් හැඳින්වෙන බැංකු පද්ධතියක් පාසල් 41 ක් සඳහා හඳුන්වාදෙන ලදී.

➤ **කසල කළමනාකරණ ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්**

- රට සරු පිළිසරු වාර්තාමය විත්‍රපටය හා බලන් කඩතුරා හැර දැසේ නම් වූ සත්‍ය සිද්ධීන් පාදක කරගත් රූපවාහිනී නාටකය නිපදවනු ලැබූ අතර මේවා ජාතික රූපවාහිනී නාලිකාව තුළින් විකාශය කිරීමට මූලික පියවර ගෙන ඇත.
- නැවත භාවිතා කිරීම යන සංකල්පය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණ පෙරදැරි කරගෙන විවිධ ජාතික, සංස්කෘතික, ආගමික හා වෙනත් උත්සවයන්හිදී පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය මගින් හඳුන්වා දෙන ලද රෙදි බෑග් 29000 ක් නොමිලේ බෙදාහරින ලදී.
- කාබනික පොහොරක් වශයෙන් කොම්පෝස්ට් භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව බස්නාහිර පළාත තුළ විවිධ ස්ථානයන් 47 ක පිළිසරු පරිසර ගම්මාන වැඩසටහන් පවත්වනු ලැබීය.

- මහරගම ජාතික තරුණ සේවා ශ්‍රවණාගාරයේදී 1700 ක සහභාගීත්වයෙන් පිළිසරු පරිසර බලකායේ සමාරම්භක උත්සවය පවත්වන ලදී.

➤ **ලේඛණ ප්‍රකාශයට පත්කිරීම**

2007 වසරේ ප්‍රකාශිත ජාතික සභා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ උපාය මාර්ගයේ හඳුනාගෙන ඇති ආකාරයට සභා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයේදී පැන නගින විවිධ ගැටළු ඇමතීම සඳහා විවිධ වාර්තා දියුණු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය හඳුනාගත් පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය විසින් පහත දැක්වෙන පොත් හා වාර්තා නිපදවා ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.

- සභා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වූ පළාත්පාලන මට්ටමින් වන මෙහෙයුම් කමිටු හා ප්‍රාදේශීය කමිටු ස්ථාපිත කිරීම සඳහා වන මාර්ගෝපදේශ
- සභා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා පොදු හා පෞද්ගලික සහභාගීත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- සභා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා පවත්නා යාන්ත්‍රණය හැසිරවීම සහ නීතිමය රාමුව ශක්තිමත් කිරීම
- පවත්නා යාන්ත්‍රණය හැසිරවීම සහ නීතිමය රාමුව

➤ **පුහුණු වැඩසටහන්**

ස්වේච්ඡා සම්පත් දායකයින් ලෙස කටයුතු කරන ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හා විශ්ව විද්‍යාල වලට අයත් විශේෂඥයින්ගේ සහයෝගීත්වයෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය පරිසර නිලධාරීන් හා සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන්ටද, පළාත්පාලන ආයතන හා සම්බන්ධ තාක්ෂණික නිලධාරීන්, මහජන සෞඛ්‍යය නිලධාරීන් සහ කසල කළමනාකරණ අධීක්ෂකවරුන් සඳහා කසල කළමනාකරණය සහ කොම්පෝස්ට් කිරීම සම්බන්ධව වැලිගම නගර සභාව මගින් ක්‍රියාත්මක වැලිගම කොම්පෝස්ට් ඒකකයේදී නේවාසික පුහුණු වැඩමුළු පවත්වන ලදී.

පියකරු පුරවර - හරිත නගර වැඩසටහන

“පියකරු පුරවර” හරිත නගර වැඩසටහන අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර ඇති අමාත්‍යාංශය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සහ පළාත් පාලන ආයතන එක්ව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පාරිසරික වැඩසටහනකි. මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ නගර ආශ්‍රිත සුවදායී පරිසරයක් පවත්වාගෙන යාමට පළාත් පාලන ආයතන වලට අත දීමයි. මෙම වැඩසටහන යටතේ පහත සඳහන් කාර්යයන් නිමකර ඇත.

- ඇඹිලිපිටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය හා අමාත්‍යාංශයේ තිරසර පරිසර අංශය සමග සහයෝගීත්වයෙන් වන්දිකා වැව අසල පරිසර විද්‍යාත්මක උද්‍යානයක් ලෙස දුටුගැමුණු උද්‍යානය ඉදිකිරීම, මෙහිදී උද්‍යානය වටා වැටක් ඉදිකිරීම, ස්වභාවික අඩි පාරවල් තැනීම, මඩු, වැසිකිළි පහසුකම් ඇතිකිරීම හා පොකුණු පුනරුත්ථාපනය ආදිය සිදු කරන ලදී.
- 2008 අගෝස්තු 15 - සැප්තැම්බර් 15 අතර කාලසීමාව පිළිසරු මාසය ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කරනු අතර එම කාලසීමාව තුළ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළ පිහිටි රාජ්‍ය සංවිධාන, පන්සල්, පාසල් හා මාධ්‍ය ආයතන අතර කසල වෙන්කිරීමේ බඳුන් 3000 ක් බෙදා හරින ලදී. තවද සභා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පුරුදු පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ කටයුතු සිදුකරන ලදී.
- බණ්ඩාරවෙල ප්‍රාදේශීය සභාවේ නාගරික කසල හුවමාරු මධ්‍යස්ථාන වටා වැටක් ඉදිකිරීම සිදුකර එහි ඉදිකිරීම් කටයුතු සම්පූර්ණ කරන ලදී.

- කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර දිස්ත්‍රික්ක වල පාසල් සිසුන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් ඔවුන් අතර 3R මූලධර්මය හා යහපත් සෂ් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පුරුදු ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා "පිළිසරු පොළ" වැඩසටහන් 7 ක් පවත්වන ලදී.
- පිවිතුරු නාගරික පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් බුලත්සිංහල, කුලියාපිටිය, මත්තගොඩ යන ප්‍රදේශ වල නාගරික උද්‍යානද, කෝට්ටේ රජමහා වෙහෙර, ධර්මපාල විද්‍යාලය - කොට්ටාව, සුමන බාලිකා විද්‍යාලය - රත්නපුර යන ස්ථාන වල ශාක අභය භූමිද, මින්නේරිය ප්‍රදේශයේ ජෛව විවිධත්ව උද්‍යාලයක්ද ස්ථාපිත කරන ලදී. තවද නාගරික ජෛව විවිධත්වය සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩසටහන් 5ක්, සමීක්ෂණයක් හා ලේඛණ 2 ක් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම සිදුකරන ලදී.
- කොළඹ, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර සහ පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාල වල කසල කළමනාකරණ වැඩසටහන් ආරම්භ කරන ලදී.
- පරිසර සංරක්ෂණ ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් ලෙස, දූෂ්‍ය කිරුළ ප්‍රදර්ශණය, පරිසර දින සැමරුම් වැඩසටහන්, ශ්‍රී පාද වන්දනා සමය තුළ ශ්‍රමදාන වැඩසටහන් හා ඩෙංගු මදුරු බෝවීම වැළැක්වීමේ වැඩසටහන් වලට සහභාගී විය.
- තර්ජනයට ලක්වූ ශාක සංරක්ෂණ වැඩසටහන යටතේ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගීත්වයෙන් යුතුව නුවරඑළිය, හාවාඑළිය, දඹුල්ල, දඹුලුගම, අම්පාර, කොබෙයිගනේ, මාතර හා මනම්පිටිය ප්‍රදේශයේ හෙක්ටයාර 425 ක ප්‍රමාණයකින් යුත් පයින්ස් වගාවක් දුර්ලභ, ආවේණික පැළ වලින් නැවත රෝපණය කරන ලදී.
- නාගරික හරිතභාවය ඇතිකරනු වස් කෝට්ටේ පාර්ලිමේන්තු පාර දෙපැත්තේ බදුන්ගත ශාක 19 ක් සිටුවන ලදී.
- බෙල්ලන්විල අත්තිඩිය රක්ෂිතයේ පුනරුත්ථාපන කටයුතු කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් නිර්මාණය කරන ලද අතර මූලික ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කරන ලදී. තෙල් ඇල පිරිසිදු කිරීමේ දෙවන අදියර නිමකිරීම හා ආරක්ෂිත වැටක් ඉදිකිරීම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදුකරන ලදී.
- පරිසර අමාත්‍යාංශයේ සහාය ඇතිව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් නුගේගොඩ එළිමහන් රංගපීඨය හා නුවර ටොරින්ටන් උද්‍යානය අසල පවත්නා වායු තත්ව පිළිබඳව මැනීම සඳහා ජංගම මධ්‍යස්ථාන ඇතිකරමින් දත්ත එක්රැස් කරගන්නා ලදී.
- පරිසර අමාත්‍යාංශයේ මග පෙන්වීම යටතේ සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් සමුද්‍ර හා වෙරළ පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා කන්දකුලිය ධීවර ගම්මානයේ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහනක්, හලාවත වෙරළ ආශ්‍රිත උද්‍යානයක් ස්ථාපිත කිරීම, ධීවර වරායන්හිදී ධීවර යාත්‍රාවල උපදින කසල ප්‍රතිග්‍රහණය කිරීමේ පහසුකම් ඇතිකිරීම ආදිය සිදුකරන ලදී.
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ හා ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීම් හා සංවර්ධනය කිරීමේ අධිකාරියේ සහයෝගීතාවය ඇතිව 2009 අයවැය යෝජනාවේ ඇති ව්‍යාපෘති සංරචක 2 ක් හරිත කව යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වටේ පිහිටා ඇති ඔය අවට ගංවතුර රඳවා ගැනීමේ භූමිය සංරක්ෂණය කිරීම, පොදු ජනතාවට විනෝදායක භූමියක් ලෙස ඉඩකඩ ලබාදීම, තෙත් බිමක ඇති අසහායභාවය හා ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීම යන අරමුණු පෙරදැරි කරගෙන බත්තරමුල්ල ඩෙන්සිල් කොබ්බෑකඩුව මාවතේ වීදි අලංකරණයට රේඛීය උද්‍යානයක් හා බැඳ්දෙගාන දියවන්නා ජෛව විවිධත්ව උද්‍යානයක් ඉදිකරන ලදී.

හරිත ගම්මාන පරිසර ගම්මාන වැඩසටහන

සමාජ ආර්ථික තත්වය ඉහළ දැමීම හා පාරිසරික තිරසරභාවය සහතික කිරීම ඉලක්ක කරගත් හරිත ගම්මාන වැඩසටහන 2009 වසරේදී ගම්මාන 26 ක් පුරා දීප ව්‍යාප්තව දියත් කරනු ලැබීය.

- පරිසර හිතකාමී කෘෂිකාර්මික පුරුදු තෝරා ගත් ගම්මාන වල කාබනික ගොවිතැන හා ගෙවතු වගා සංකල්පය ප්‍රවර්ධනය කරනු ලැබීය. පොදු ජනතාව අතර බලශක්ති සංරක්ෂණය හා බලශක්තිය කාර්යක්ෂමව යොදා ගන්නා තාක්ෂණයන් පිළිබඳව ප්‍රචලිත කරවීමේ අරමුණින් විකල්ප බලශක්ති ප්‍රභවයන් හා කාර්යක්ෂම උදුන් 600 ක් බෙදා දෙන ලදී.
- මෙම ගම්මාන වල පවතින විශේෂ පාරිසරික ගැටළු හඳුනාගෙන එම පාරිසරික හායනයන් අවම කර පාරිසරික තිරසරභාවය සහතික කරනු වස් විශේෂිත ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සාදන ලදී.
- සංස්කෘතිකමය වටිනාකමක් ඇති ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ සෘජු මැදිහත් වීමෙන් රිටිගල බන්දා වැවේ පුනරුත්ථාපන කටයුතු සිදුකරනු ලැබීය. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහාය ඇතිව කොළඹ, කළුතර සහ ගම්පහ යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි තෝරා ගත් පන්සල් සඳහා අටවිසි බෝධි 10 ක් බෙදාදෙන ලදී.
- හෙල වෙද හමුව වැඩසටහන යටතේ විශේෂ රුක් රෝපණ වැඩසටහන් 13 ක් කෘෂි ජෛව විවිධත්ව වැඩසටහන් 2ක් සහ සත්ව සංරක්ෂණ වැඩසටහන් සිදුකරනු ලැබීය.
- ආයුර්වේද වෛද්‍ය ක්‍රමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා පාසල් හා පොදු ජනතාව එක්රැස් වන ස්ථානයන් 10 ක ඖෂධීය උද්‍යාන 10 ක් ස්ථාපිත කරන ලදී. තවද පරිසර අමාත්‍යාංශ පරිශ්‍රය අවට වටපිටාව වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන සම්පූර්ණ කරන ලදී.

දූව ජවය වැඩසටහන

“දූව ජවය” රාජ්‍ය දූව සංස්ථාව විසින් ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘතියකි. 2008 සිට 2012 දක්වා කාලය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත මෙම ව්‍යාපෘතිය පහත සඳහන් ප්‍රධාන අරමුණු වලින් යුක්තය.

- ගෘහ භාණ්ඩ හා අනෙකුත් දූව භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සහ ඒවාට පවතින තරඟකාරීත්වය වර්ධනය කිරීම.
- උෞත උපයෝජනය සහිත දූව විශේෂයන්ගෙන් උපරිම උපයෝජනයක් ලබාගැනීම.
- පාරිභෝගිකයින්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාමින් ඉරන ලද දූව සඳහා රාජ්‍ය දූව සංස්ථාවේ දායකත්වය වර්ධනය කිරීම.
- රාජ්‍ය දූව සංස්ථාව මගින් නිෂ්පාදිත දූව සඳහා ඉහළ වෙළඳපොළක් ලබා ගැනීමේ අරමුණින් දූව අලෙවිසැල් ජාලය ව්‍යාප්ත කිරීම.

මෙම වැඩසටහන යටතේ පහත සඳහන් කාර්යයන් ඉටු කර ඇත.

- 2009 පෙබරවාරි මස බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ පැවති 'දූෂිත කිරුළ' වෙළඳ ප්‍රදර්ශණය සඳහා සහභාගි වූ අතර හොඳම වෙළඳ කුටිය සඳහා වූ තිළිණය ලබාගැනීමට රාජ්‍ය දූව සංස්ථාව සමත් විය.
- රාජ්‍ය දූව සංස්ථාවේ අම්පාර, කල්දෙමුල්ල හා බුස්ස යන ඒකකයන්හි තරගකාරී මිලගණන් වලට සම්ප්‍රදායික හා නවීන නිර්මාණයන්ට ගෘහ භාණ්ඩ නිපදවීම ආරම්භ කරන ලදී.
- රාජ්‍ය අංශය සඳහා ණය පදනම මත ඔවුන්ගේ ගෘහ භාණ්ඩ අවශ්‍යතාවයන් මත මිලදී ගැනීමට පහසු ගෙවීම් ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී.
- පොදු ජනතාව සහ අනෙකුත් උනන්දුව දක්වන කණ්ඩායම් වල ප්‍රයෝජනය සඳහා දූව නිපැයුම් හා දූව ප්‍රයෝජ්‍යකරණය පිළිබඳව ග්‍රන්ථයක් සම්පාදනය කරන ලදී.
- දුර්ලභ, වටිනා සහ අන්තරායකාරී ශාඛ විශේෂ සංරක්ෂණය කිරීමේ අරමුණින් සංස්ථාවට අයත් මින්නේරියේ හෙක්ටයාර 10ක භූමි-භාගයක ජෛව විවිධත්ව උද්‍යානයක් ස්ථාපිත කරන ලදී.
- අන්තරායකාරී ශාඛ විශේෂ සංරක්ෂණය කිරීමට පොදු ජනතාවගේ අවධානය යොමු කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් එසේ අන්තරායකාරී ශාඛ විශේෂයක් වන කළුපර ශාකය පිළිබඳව ග්‍රන්ථයක් ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී.
- ලී කැටයම් සහිත බෞද්ධ පන්සල් සහ වාස්තු විද්‍යාත්මක අගයන්ගෙන් යුතු පාරම්පරික දූව භාවිතයන් පිළිබඳ විස්තර සහිත සාහිත්‍ය එක් කර වර්ණවත් දින පොතක් මුද්‍රණය කර බෙදා හරින ලදී.

ගජ මිතුරෝ වැඩ සටහන

මෙම වැඩ සටහන වර්ෂ 2007 දී ස්ථාපිත කරන ලද අතර මෙහි පරිපාලනමය කටයුතු සිදුකරනු ලබන්නේ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගිනි. මේ සඳහා අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ලබාදීමක් යටතේ 2009-2011 වසර සඳහා දේශීය අරමුදල් වලින් රුපියල් මිලියන 950 ක මුදලක් මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් ලබාදී ඇත.

මෙම වැඩසටහනේ අරමුණ වනුයේ ගම්වාසීන්ගේ ප්‍රජා සහභාගිත්ව ප්‍රවේශය තුළින් මානව ජනපද හා වගා භූමි තුලට වල් අලින් ආක්‍රමණය පාලනය කිරීම සඳහා විදුලි වැටවල් ඉදිකිරීම හා නඩත්තු කිරීම තුළින් රටතුල පවතින අලි-මිනිස් ගැටුම අවම කර එය අලි-මිනිස් සහ පැවැත්මක් බවට පරිවර්තනය කිරීමයි.

ගජ මිතුරෝ වැඩ සටහන දිස්ත්‍රික් මට්ටමින්, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මට්ටමින් සහ ග්‍රාම නිලධාරී මට්ටමින් හෙබි මූල්‍යමය යාන්ත්‍රණයක් තුළින් ක්‍රියාත්මක ප්‍රයෝජනවත් සහ තාර්කික ආයතනික සැලැස්මක් ස්ථාපිත කර ඇත.

මෙම යාන්ත්‍රණය හරහා බලපෑම් වලට ලක්වූ ප්‍රජාව ජන සහා වැඩසටහන තුළින් හඳුනාගෙන එමගින් සැලසුම් කාර්යය වැඩිදියුණු කල හැක.

මෙම වැඩසටහන මගින් බියකරු වල් අලින් හට නිදහසේ සැරිසැරීමට ඉවහල් වන අහය භූමියක් කි.මී. 660ක විදුලි වැට ඉදි කිරීම තුළින් ස්ථාපිත කිරීමට, ජාතික උද්‍යාන 2ක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ පැතිරීම පාලනය කිරීමට, වන උද්‍යාන තුල වැව් ඉදිකිරීමට, වාස භූමි සුපෝෂණ හා හෝ උරුම සුපෝෂණ වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.

කි.මී. 341ක නව විදුලි වැටක් ඉදිකිරීමට හා පවත්නා විදුලි වැට කි.මී. 62ක් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට අවශ්‍ය සියළුම පියවරයන් මේ වන විටත් ආරම්භ කර ඇත. ගජමිතුරෝ වැඩසටහන යටතේ කලහාකාරි අලි 19 දෙනෙකු යටත් කරගෙන ආරක්ෂාකාරි ස්ථාන වලට නිදහස් කර ඇත. එයට අමතරව රිටිගල යාන් ඔය අලි අනාථාගාරයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කර ඇත.

මේ වැඩසටහන යටතේ ලුණුගම්වෙහෙර ජාතික වනෝද්‍යානය තුළ, මුළු දිවයිනෙහිම අල්ලාගනු ලබන කලහකාරි අලින් රඳවා තැබීම සඳහා අලි ඇල්ලීම සඳහා වූ භූමියක් අවශ්‍ය ආරක්ෂක ක්‍රියාමාර්ග සහිතව ඉදිකරනු ලැබීය.

වැඩි වශයෙන් අලි-මිනිස් ගැටුම් පවතින ප්‍රදේශ වල හදිසි වල් අලි නිසා සිදුවන ගැටළු වලට ඉක්මන් විසඳුම් සෙවීමේ මාර්ගයක් ලෙස සියළු අංග වලින් සමන්විත වල් අලි පාලනය කිරීමේ ඒකක 13ක් මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් ස්ථාපිත කරන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතිය නිසා අලි හේතුවෙන් සිදුවන මරණ සංඛ්‍යාවේ කැපී පෙනෙන අඩුවක් සිදුවිය. එම සංඛ්‍යාව 2008 වසරේ 224ක් හා 2009යේදී 209ක් වශයෙන් විය.

අලි මිනිස් ගැටුම නිසා සිදුවූ මරණ සංඛ්‍යාව	2005	2006	2007	2008	2009
මනුෂ්‍ය මරණ	75	79	73	69	48
අලින්ගේ මරණ	123	163	189	224	209

මනුෂ්‍ය මරණ සංඛ්‍යාවේදී සීඝ්‍ර අඩුවීමක් එනම් 2008 වසරේදී 69ක් වූ මරණ සංඛ්‍යාව 2005 වසරේදී 48ක් වශයෙන් අඩු වී තිබිණ.

තවදුරටත්, ජාතිය ගොඩනැගීමේ හා වතු යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ අමාත්‍යාංශය සහ මහවැලි අධිකාරිය අලි-මිනිස් ගැටුම පාලනය කිරීම සඳහා වන විදුලි වැට ඉදිකිරීම් කටයුතු වලට විශිෂ්ට හා අඛණ්ඩ සහයෝගයක් වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සපයන ලදී.

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව මගින් ප්‍රතිපාදන ලබාදුන් රක්ෂිත ප්‍රදේශ කළමනාකරණ හා වනජීවී සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය මගින් අඩු වියදම් කාර්යක්ෂමව විදුලි වැට ඉදිකිරීම් ක්‍රම පිළිබඳවද පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු සිදුකිරීම සඳහා මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය සඳහා පහසුකම් සපයන ලදී. ගජමිතුරෝ වැඩසටහන මෙම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු නොකඩවා කරගෙන යනු ලබයි.

රන් දෙරන වැඩසටහන

වර්තමානයේ අපනයනය කරනු ලබන බණිජ ද්‍රව්‍ය සඳහා දේශීය වශයෙන් උපරිම වටිනාකමක් ලබාදීමේ අරමුණින් යුක්තව මෙම වැඩසටහන ආරම්භ කර ඇත. මෙම අරමුණු ඉටුකරනු වස් බණිජ ද්‍රව්‍ය වලට වටිනාකම් එකතු කිරීම පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමටත් ඒ පිළිබඳ සුදුසු නිර්දේශයන් ලබාදීමටත් භූ විද්‍යා හා පතල් කැනීම් කාර්යාංශයේ බණිජ ද්‍රව්‍ය බුද්ධි ඒකකයක් ස්ථාපිත කරන ලදී. බණිජ ද්‍රව්‍ය සඳහා අගයන් එකතු කිරීමේ වැදගත්කම හඳුන්වා දීමත් බණිජ ද්‍රව්‍ය අපනයනය කරනු ලබන සමාගම් හෝ පුද්ගලයින් බණිජ ආයෝජන පිළිබඳව ගිවිසුම් වලට එළඹීම පිළිබඳ හඳුන්වා දීමක් මෙම ඒකකයේ වගකීමය. මෙම අරමුණ ඉටුකර

ගැනීම සඳහා ආයෝජකයන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වනු ලැබූ අතර ආයෝජකයන්ට ඔවුන්ගේ ව්‍යාපෘති යෝජනා සකස් කරගැනීම පහසු වීම සඳහා කාර්යය නියමයන්ද මෙම බුද්ධි ඒකකය විසින් සකස් කරන ලදී. ආයෝජකයන්ගේ විසින් ව්‍යාපෘති යෝජනා බුද්ධි ඒකකය මගින් ඇගයීමකට ලක්කරමින් සිටියි.

භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පනල් කැණීමේ කාර්යයන්ගේ ඛනිජ ද්‍රව්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් Vein quartz සම්බන්ධයෙන් සමාගම් 05ක් සමග හා dimension stones සම්බන්ධයෙන් එක් සමාගමක් සමගද ඛනිජ ආයෝජනය පිළිබඳ ගිවිසුම් අත්සන් කිරීම සඳහා කටයුතු සුදානම් කර ඇත. තවද එයට අමතරව මයිකා සම්බන්ධයෙන් 2ක් හා Vein quartz සම්බන්ධයෙන් 6ක් වශයෙන් නව ව්‍යාපෘති යෝජනා ඇගයීම සිදුකරන ලදී.

ව්‍යාපෘති විමසීම සඳහා අයදුම් කිරීමේ දැනට පවතින ක්‍රියාපිළිවෙලේ ගුණාත්මය දියුණු කිරීම සඳහා ඛනිජ ද්‍රව්‍ය බුද්ධි ඒකකය ව්‍යාපෘති විමසීම සඳහා ක්‍රියා නියමයක් හඳුන්වා දීම එම ඒකකයේ නව රාජකාරියකි. ව්‍යාපෘති යෝජනා විමසීම සඳහා අඛණ්ඩ ඇගයීම් සිදුකරනු ලැබූ අතර ඉදිරිපත් කිරීම පවත්වන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නව ව්‍යාපෘති යෝජනා 16ක් සහ Vein quartz ග්‍රැනයිට් ඛනිජ වැලි (ඉදිකිරීම් සම්බන්ධ වැලි, හිරිගල් iron ore, මයිකා හා මැටි නිධි) විමසීම සම්බන්ධයෙන් වූ විමසීම් අලුත් කිරීම ඇගයීමට ලක්කරන ලදී.

ඛනිජ ද්‍රව්‍ය බුද්ධි ඒකකය මගින් මහගම ධමනි තිරුවානා නිධිය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනා කැඳවීමට අවශ්‍ය විධි විධාන සලසන ලදී.

දැනට පවතින ඛනිජ පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය, ඛනිජ වලට අගයන් එකතු කිරීම හා ඛනිජ සැකසීමේ අදියරයන් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2008 නොවැම්බර් 07 දින පවත්වන ලදී. ඛනිජ අපනයනයේ දී රාජ්‍ය භාගය ඉහළ යෑම පිළිබඳව අපනයනකරුවන් හා අයෝජකයන් සමඟ 2008 දෙසැම්බර් 29 වන දින හදිසි සාකච්ඡාවක් පවත්වා ඛනිජ ප්‍රතිපත්තිය සංශෝධනය කර ගැනීම පිණිස අදහස් ලබා ගන්නා ලදී.

වන සෙනසුන - වන ආරණ්‍ය වැඩසටහන

සංස්කෘතික වටිනාකම් සහිත වනාන්තර ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා බෞද්ධ භික්ෂූන්ගේ සහ බැතිමතුන්ගේ සහයෝගය ලබා ගැනීම මෙම වැඩසටහනෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. ආරණ්‍යවල නිරතුරුව ගැවසෙන බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලා නිසා එම වනාන්තර තුළ සිදුවන නීති විරෝධී කටයුතු අවම කර ගැනීම මින් අපේක්ෂා කෙරේ. එසේම වන සංරක්ෂණයේ ඇති වැදගත්කම පිළිබඳ පණිවිඩය වන්දනාකරුවන් මගින් පොදු මහජනතාව දැනුවත් කිරීමද මෙමගින් වැඩි දුරටත් බලාපොරොත්තු වේ. වාර්තා කරනු ලබන කාලය තුළ ජෛව විවිධත්ව සහ සංස්කෘතික වටිනාකමකින් යුක්ත වන ප්‍රදේශයන් හඳුනාගෙන ඇති අතර

සංස්කෘතික වටිනාකම් සහිත වන ප්‍රදේශ වන සෙනසුන් ඇති කිරීම සඳහා වෙන් කරමින් පවතී. ඒ අනුව ගාල්ල, රත්නපුර, මාතර, අනුරාධපුරය, පොලොන්නරුව, ගම්පහ, නුවර, බදුල්ල, කුරුණෑගල සහ කළුතර යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි ප්‍රදේශ 20 ක් මේ සඳහා වෙන් කර ඇත.

ජීව ජවය වැඩසටහන

පුනර්ජනනය නොවන පොසිල ඉන්ධන ක්‍රම ක්‍රමයෙන් ලෝකයේ සීමිත තත්ත්වයකට පත්මේන් පවතින අතර ඒවා භාවිතය මගින් සිදුවන අහිතකර පාරිසරික බලපෑම පිළිබඳව අප සියල්ලෝම දැනුවත්වී ඇත. අනාගතයේ මෙම තත්ත්වය වඩාත් උග්‍ර වන බව අවබෝධ කර ගැනීම නිසා ලෝකයේ අනිකුත් බොහෝමයක් රටවල ඉතා ප්‍රචලිත අන්දමින් භාවිතා කරනු ලබන ජෛව ඉන්ධන, ඉන්ධන සඳහා විකල්පයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාවට හඳුන්වාදීම සඳහා ජීව ජවය වැඩසටහන සකස් කර ඇත. මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ

- පොසිල ඉන්ධන සඳහා වැය කරනු ලබන විදේශ විනිමය අඩු කිරීම සඳහාත් පොසිල ඉන්ධන මගින් ඇති කරනු ලබන අහිතකර පාරිසරික බලපෑම අවම කිරීම සඳහාත් ශ්‍රී ලංකා වාසීන්ට පුනර්ජනනය වන බල ශක්ති ප්‍රභවයන් හඳුන්වා දීම.

- වැට එඬරු (Jatropha curcas) බීජ භාවිතයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජෛව ඉන්ධන නිෂ්පාදනය කිරීමේ හැකියාව විමර්ශනය කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජෛව ඉන්ධන භාවිතය ප්‍රචලිත කිරීම හා පෞද්ගලික අංශය සහ ප්‍රාදේශීය ජන කණ්ඩායම් වැට එඬරු වගා කිරීම සඳහා දිරිමත් කිරීම යනාදියයි.

මෙම වැඩසටහන වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර මේ වන විට පහත සඳහන් කාර්යයන් ඉටු කර ඇත.

- 2007 වසරේ දී ස්ථාපිත කරන ලද පර්යේෂණ බිම් කට්ටි නඩත්තු කිරීම.
- රට තුළ පිහිටි විවිධ භූගෝලීය ප්‍රදේශ වලින් අතු කැබලි සහ බීජ එක් රැස් කර දේශීය පරම්පරාව පුළුල් කර තව දුරටත් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා පියවර ගැනීම.
- විවිධ ප්‍රදේශ වලින් සපයා ගන්නා ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරමින් වැල්ලවාය ආනපල්ලම ප්‍රදේශයේ හෙක්ටයාර දෙකක බිම් කැබැල්ලක් ස්ථාපිත කිරීම.

හෙලතුරු වියන වැඩසටහන

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පරිපාලනය කරනු ලබන වන පරිසර පද්ධතීන් හානියකින් තොරව පවතින වනාන්තර වල සිට අධික ලෙස හානියට පත් මුඩු ඉඩම් දක්වා වන විශාල පරාසයක පැතිරී පවතී. තේක්ක, යුකැලිප්ටස් සහ පයින්ස් වැනි වගාවන් ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික දූව ඉල්ලුම සපුරාලීමේ දී විශාල දායකත්වයක් ලබා දේ. මෙම වගාවන් මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා විවිධාකාර වූ හායනයන්ට ලක්වී තිබේ.

කඩදාසි නිෂ්පාදනය සහ අවශ්‍ය වන පල්ප ලබා ගැනීමේ අරමුණින් හඳුන්වා දුන් පයින්ස් වගා විවිධ පාරිසරික ගැටළු ඇති කිරීමට දායක වී ඇත. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මේ පිළිබඳ කරන ලද ගැඹුරු අධ්‍යයනයකින් පසුව ශ්‍රී ලංකාවේ පයින්ස් වගා කිරීම දැනට නවතාදමා ඇත. එසේම මෙම වගාවන් අධික බැඳුම් සහිත ප්‍රදේශවල පිහිටා ඇති හෙයින්, හෙලතුරු වියන, වැඩසටහන් තුළින් පයින්ස් වගාවන් වෙනුවට සුදුසු විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයන් භාවිතා කරමින් දේශීය පළල් පත්‍ර විශේෂ වගාවන් ඇති කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ හෙලතුරු වියන. වැඩසටහනේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ හායනයට පත්ව ඇති වන පරිසර පද්ධතීන් දේශීය ශාඛ විශේෂ සහිත වනාන්තර බවට පත් කිරීමයි.

අදාළ කාලය තුළ මෙම වැඩසටහන මගින් පහත ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරනු ලැබීය.

- පසුගිය අවුරුදු වල ස්ථාපිත කරන ලද වගාවන් නඩත්තු කිරීම.
- නුවරළිය, බදුල්ල හා නුවර යන දිස්ත්‍රික්ක වල වඩා වියලි වූ ප්‍රදේශයන්හි පිහිටි පයින්ස් වගාවන් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සඳහා සුදුසු දේශීය විශේෂ තෝරා ගැනීම සඳහා පර්යේෂණ ආරම්භ කරන ලදී.

පසු භාවිත ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ජාතික ව්‍යාපෘතිය

ප්ලාස්ටික් වල හායනයට ලක් නොවන ස්වභාවය හේතු කොටගෙන පසු භාවිත ප්ලාස්ටික් අක්‍රමවත් ලෙස බැහැර කිරීම උග්‍ර පාරිසරික ගැටළු ඇති කිරීමට හේතු වේ.

රට තුළ පොලිතින් නිපදවීම හා භාවිතය තහනම් කිරීම සඳහා විවිධ උත්සහයන් දැරුවද ඒවා සියල්ල ආර්ථික හා සමාජීය සම්බන්ධතා හේතුවෙන් අසාර්ථක විය. මේ පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගෙන පාරිසරික, ආර්ථික හා සමාජීය වශයෙන්

සමබරතාවයක් ඇති කරනු වස් රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික යන අංශ වලින් සැදුම්ලත් ප්ලාස්ටික් සහයෝගිතා කමිටුවක් තුළින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය විසින් පසුභාවිතයේ ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ජාතික ව්‍යාපෘතියක් සඳහා කැබිනට් මණ්ඩලයක් අනුමැතිය ලබාගන්නා ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා මූල්‍ය අනුග්‍රහය ලැබෙනුයේ HS 39 යටතේ ප්ලාස්ටික් අමුද්‍රව්‍ය සහ නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ ආනයනය කිරීමේදී අයකරනු ලබන 1% ක සෙස් බද්ද මගින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පවත්වාගෙන යනු ලබන විශේෂ ප්ලාස්ටික් ගිණුමක් මගිනි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය විසින් මෙම ගැටළුව නිරාකරණය කිරීමට පුළුල් දෙවසරක වැඩසටහනක් හඳුන්වා දෙනු ලැබූ අතර රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික යන අංශ නියෝජනය වන ලෙස පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්ලාස්ටික් කර්මාන්තයේ නියැලෙන්නන් විසින් මෙම වැඩසටහන ආරම්භ කරන ලදී.

මෙම වැඩසටහනේ අරමුණ වනුයේ පසුභාවිත ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම හා ප්‍රතිචක්‍රීකරණය පහසු වන ආකාරයට නිසි පරිදි බැහැර කිරීම සහ ඒවා නිසි පරිදි ප්‍රතිචක්‍රීකරණයට යොමුකිරීම පිළිබඳව ශ්‍රී ලාංකීය පාරිභෝගික ජනතාව දැනුවත් කිරීම මගින් ඔවුන්ගේ වෙනස් කිරීමයි. මෙයින් ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය උපරිම ලෙස ප්‍රතිචක්‍රීකරණයට යොමු කිරීමත් එමගින් විදේශ විනිමය ඉතිරි කරගැනීමත් අපේක්ෂිතය.

2009 වසර ආරම්භය ප්ලාස්ටික් ප්‍රතිචක්‍රීකරුවන් සඳහා ඉතා නරක කාලයක් වූයේ එම කාලසීමාව තුළ ලෝක වෙළඳ පොලේ බොරතෙල් වල මිල ප්‍රබල ලෙස කඩා වැටීමත් සමග අළුත් ප්ලාස්ටික් කැබලි වල මිල සීඝ්‍ර ලෙස අඩුවීමයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ප්ලාස්ටික් ප්‍රතිචක්‍රීකරණ කර්මාන්තය මුළුමනින්ම පාහේ කඩා වැටුණි. මෙයට පිළියමක් ලෙස සියළුම ප්‍රතිචක්‍රීකරුවන් එක් රැස් වී ප්ලාස්ටික් සෙස් බද්ද 1% සිට 10% දක්වා වැඩිකර දෙන ලෙස භාණ්ඩාගාරයට ඉල්ලීමක් කරන ලදී. එමගින් ආනයනය කරනු ලබන අමුද්‍රව්‍ය වල මිල සමග තරග කිරීමේ හැකියාව ලැබුණු අතර ප්‍රතිචක්‍රීකරණ කර්මාන්තය සුරැකීමටත් භාණ්ඩාගාරයට අතිවිශාල ආදායමක් ලබාදීමටත් හේතු විය.

ඉහත අරමුණු ලගාකර ගැනීම සඳහා පහසුකම් සැලසීමට දීප ව්‍යාප්තව සිටින ප්ලාස්ටික් එකතු කරන්නන් හා ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කරන්නන් පිළිබඳව දත්ත ගබඩාවක් පවත්වා ගෙන යනු ලබයි. මෙහි මසකට පසුභාවිත ප්ලාස්ටික් ටොන් 600 කට වැඩියෙන් එකතු කරනු ලබන්නන් 90 දෙනෙකුට වඩා සිටියි. නමුත් මෙහි සැබෑ අගය මෙම අගය මෙන් පස් ගුණයක් විය යුතුය. එනම් දළ වශයෙන් සෑම මසකම ටොන් 3000 බැගින් විය යුතුය. ශ්‍රී ලංකාව වර්ෂයකට ටොන් 150000ක් පමණ ප්ලාස්ටික් අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයක් ආනයනය කරනු ලබයි.

උතුරු පළාතේ අවතැන්වූවන්ගේ කඳවුරක් වන මැණික් ෆාම් කඳවුරු සංකීර්ණයේ පසු භාවිත ප්ලාස්ටික් එකතු කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක වන අතර එම කලාපයෙහි පසුභාවිත ප්ලාස්ටික් මනා ලෙස කළමනාකරණය වේ. ව්‍යාපෘතිය විසින් සියළුම මිශ්‍ර ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කිලෝ 1ක් රු. 15 බැගින් මිලදී ගනු ලැබූ අතර එම ප්ලාස්ටික් කුඩු කිරීම සඳහා ඇඹරුම් යන්ත්‍රයක් කඳවුර තුළ ස්ථාපනය කරන ලදී. ව්‍යාපෘතිය විසින් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වනු ලැබූ අතර අඹරන ලද ප්ලාස්ටික් සියල්ල එකතු කිරීම සඳහා පොලිප්‍රොපිලින් මලු බෙදාහරින ලදී. මෙම ක්‍රියාකාරකම් වෙංගු වාහක මදුරුවන් බෝවීම වැළැක්වීම සඳහා විශේෂයෙන් දායක විය.

ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, සැලසුම්කරණය හා මෙහෙයවීම

ප්‍රගතිය

2008 ජූලි 2009 දෙසැම්බර්

➤ ආර්ථික සංවර්ධන කාර්යයන්හිදී පිවිතුරු නිපැයුම් මූලධර්ම අනුගමනය කිරීම.

රට තුළ පරිසර විද්‍යාත්මක තිරසර නිෂ්පාදනයක් හා පරිභෝජනයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් අමාත්‍යාංශය විසින් ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය හා උපාය මාර්ගය පිළියෙල කරන ලද අතර එයට වර්ෂ 2004 දී කැබිනට් අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී. ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය හා උපාය මාර්ගයට ජාතික ප්‍රතිපත්තිය මත පදනම් වූ ආංශික පිවිතුරු නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තියේ වැඩි දියුණු කිරීම් අවශ්‍ය වේ. සෞඛ්‍ය අංශය සඳහා ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය හා උපාය මාර්ගය වර්ෂ 2007 දී සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ හා පෝෂණ අමාත්‍යාංශය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.

ජාතික පවිත්‍රකාර නිෂ්පාදන මධ්‍යස්ථානයේ සහයෝගීතාවයෙන් සෞඛ්‍ය අංශය සඳහා වූ ජාතික පවිත්‍රකාර නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය හා උපාය මාර්ගයට සමගාමීව තංගල්ල මූලික රෝහලේදී නියමු ව්‍යාපෘතියක් සිදුකරනු ලැබීය.

මෙය සිදුකරනු ලැබූයේ මෙම ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා පහසුකම් සැලසීමටය. මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වනුයේ කසලින් තොර සංස්කෘතියක් සඳහා සේවයකරුවන්ගේ ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කිරීම, සේවකරුවන්ගේ හැසිරීම් රටාවන් වැඩි දියුණු කිරීම, ප්‍රභවයේදීම කසල ජනනය වන ප්‍රමාණය අඩු කිරීම, මුදල්මය අතින් කාර්යක්ෂම ලෙස කසල කළමනාකරණය සහ පරිසර හිතකාමී ලෙස සම්පත් කාර්යක්ෂම ලෙස යොදා ගනු ලබන ආදර්ශ රෝහලක් ලෙස වැඩි දියුණු කිරීමයි.

මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් විස්තරාත්මක පවිත්‍රකර නිෂ්පාදන සහ ශක්ති තක්සේරු කිරීමක් තංගල්ල මූලික රෝහලේදී සිදු කරනු ලැබූ අතර එමගින් දැනට භාවිතා කරනු ලබන සම්පත් (ද්‍රව්‍ය සහ ජලය) ප්‍රමාණය හා ශක්ති (විදුලිය හා ද්‍රව පෙට්‍රෝලියම් වායුව) පරිභෝජනය තක්සේරු කරනු ලැබීය. මෙහි අරමුණ වනුයේ සම්පත් පරිභෝජන මට්ටමේ අඩු කිරීමක් හා පුනර්ජනනය වන ශක්ති ප්‍රභව භාවිතය සඳහා යොමු වීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳ සොයා බැලීමය.

සංචාරක අමාත්‍යාංශය හා ධීවර සහ ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ සහයෝගීතාවය ඇතිව සංචාරක හා ධීවර යන අංශ සඳහා ජාතික පවිත්‍රකර නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය හා උපාය මාර්ගය වර්ෂ 2008 දී සකසන ලදී. කෘෂිකාර්මික අංශය සඳහා ජාතික පවිත්‍රකර නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රමවත්ව සැකසෙමින් පවතී.

➤ විද්‍යුත් හා ඉලෙක්ට්‍රොනික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

ඉලෙක්ට්‍රොනික් අපද්‍රව්‍ය දියුණු රටවල්වල සිට දියුණු වෙමින් පවතින රටවලට වැඩිවන ප්‍රමාණ වලින් අපනයනය කරනු ලබන අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ නීතිරීති හා නීතිය බලාත්මක කිරීමේ ධාරිතාවය අඩු බැවින් ඉලෙක්ට්‍රොනික් අපද්‍රව්‍ය නිසි ආකාරයට කළමනාකරණය කල යුතු ප්‍රධාන කසල ආකාරයක් ලෙස සලකනු ලබයි. මෙවැනි අපද්‍රව්‍ය හැසිරවීම සඳහා දියුණු වෙමින් පවතින රටවල යටිතල පහසුකම් නොමැති වීම නිසා ඒවා පාරිසරික සහ සෞඛ්‍ය බලපෑම් ඇති කරනු ලබයි. එබැවින් එවැනි පාරිසරික ගැටළු අවම කිරීම සඳහා විද්‍යුත් හා ඉලෙක්ට්‍රොනික කසල කළමනාකරණ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය කෙටුම්පත් කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ විද්‍යුත් හා ඉලෙක්ට්‍රොනික කසල කළමනාකරණය ක්‍රියාත්මක සැලැස්මක් වැඩි දියුණු කිරීම නම් වූ අවසන් වාර්තාව පිළියෙල කර ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබ ඇත.

➤ **හරිත ලංකා වැඩසටහන**

දැනට පවත්නා සමාජ ආර්ථික රාමුවෙන් මිදී ඔබ්බට ගිය තිරසාර හා සමතුලිත ආර්ථික හා සංවර්ධන මාවතකට මගපෙන්වමින් පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය විසින් නව වැඩසටහනක් වශයෙන් හරිත ලංකා වැඩසටහන සකස් කර ඇත. වඩා උසස් ශ්‍රී ලාංකික ජාතියක් බිහිකිරීම තහවුරු කරනු වස් තිරසාර සංවර්ධනයක මිනුම් දඩු සහ අනාගත ක්‍රියාකරකම් සම්බන්ධයෙන් සැලසුම් සකස් කිරීමේ සහ ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සම්බන්ධ වන සියලුම පාර්ශවකරුවන්ගේ සහයෝගය පදනම් කරගනිමින් මෙම වැඩසටහන සකස් කරන ලදී.

මෙම වැඩසටහන යටතේ තිරසර සංවර්ධනය සඳහා වන ජාතික සභාව ස්ථාපිත කරන ලද අතර හරිත ලංකා වැඩසටහන සම්බන්ධයෙන් වූ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම වැඩි දියුණු කරන ලදී.

• **තිරසාර සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් වූ ජාතික සභාව**

රට පුරා සිදුවන ආර්ථික හා සමාජීය සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයට පාරිසරික සම්බන්ධතාවයන් ඒකාබද්ධ කිරීම සහතික කරනු වස් අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ නායකත්වය යටතේ තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා වන ජාතික සභාව ස්ථාපිත කරන ලදී.

මෙම තිරසාර සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් වූ ජාතික සභාවේ සභාපතිත්වය දරනුයේ ශ්‍රී ලංකාවේ අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසිනි. මෙය ප්‍රධාන ආර්ථික සංවර්ධන ආශ්‍රිත අංශ හා සම්බන්ධ ඇමතිවරු 23 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. මේ සඳහා වන ලේකම් කාර්යාල පහසුකම් සැපයීම සිදුකරනු ලබන්නේ පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයයි.

සාමාජික ඇමතිවරුන් හා රජයේ නිලධාරීන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් යුතුව මෙම සභාවේ ප්‍රථම රැස්වීම අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2009 ජූලි 03 වන දින පවත්වන ලදී.

• **හරිත ලංකා ජාතික වැඩසටහන සඳහා වූ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම**

මෙය පාරිසරික ගැටළු ඇමතීමේ අපේක්ෂාවෙන් සැලසුම් කරන ලද්දේ ඒවාට මැදිහත් නොවුනහොත් අපගේ ආර්ථික හා සමාජ සංවර්ධන වැඩසටහන් අඩාල වීමට ඉඩ ඇති බැවිනි.

හරිත ලංකා වැඩසටහන යටතේ මෙම ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම වැඩිදියුණු කරන ලද අතර එමගින් වඩා පුළුල් විෂය පථ 10 ක් ආවරණය වේ. ඒවා වනුයේ. සැමට පිවිතුරු වාතය, සත්ත්ව, ශබ්ඩ හා පරිසර පද්ධති ආරක්ෂා කර ගැනීම, දේශගුණ විපර්යාස අභියෝග ජයගැනීම, වෙරළ තීරය හා මුහුදු බුද්ධිමත් ලෙස උපයෝගී කර ගැනීම, වගකීමෙන් යුතුව ඉඩම් පරිහරණය කරමු, කසල ගොඩ ගැසීමෙන් වලකීමු, සැමට සැමදා ජලය, සෞඛ්‍යය හා සමෘද්ධිය උදෙසා හරිත නගර, කර්මාන්ත හරිතකරණය කිරීම හා නිවැරදි තෝරා ගැනීම සඳහා දැනුමයි.

මෙම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම එය වැඩි දියුණු කිරීමට ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය දැරූ අදාල අමාත්‍යාංශවල සාමූහික සම්මතයෙන් කරන ලද උත්සාහයක එලයකි. මෙය සැකසීමේ දී අපේක්ෂා කරන ලද්දේ තිරසර භාවය සංකල්පයකට පමණක් සීමා නොවී එය ප්‍රායෝගික මට්ටමකට පරිවර්තය කිරීම සඳහා සහභාගිත්ව ක්‍රියාවලියක් අවශ්‍ය වන බව සහතික කිරීමයි.

මෙම ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට 2009 සිට 2016 අතර කාල සීමාව දක්වා විහිදුනු කෙටි කාලීන මධ්‍ය කාලීන හා දිගු කාලීන ඉලක්ක අන්තර්ගත වන අතර ලගා කරගත හැකි සහ මැනිය හැකි වඩා විස්තරාත්මක ක්‍රියාවන් 82 ක් සහ කාර්ය සාධන ඇගයීමේ දර්ශක 375 ක් අඩංගු වේ. මෙම සැලැස්ම අමාත්‍යාංශ 36 ක් හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන 70 ක් මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර මෙහි ප්‍රගතිය සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අමාත්‍යාංශය විසින් අධීක්ෂණය කරනු ලබයි.

හරිත ලංකා වැඩසටහන සඳහා වූ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2009 අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවති තිරසර සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් වූ ජාතික සභාවේ ප්‍රථම රැස්වීමේ දී එළිදක්වන ලදී.

➤ **ශ්‍රී ලංකා පරිසර දැක්ම වාර්තාව සකස් කිරීම**

ජාතික, කලාපීය සහ ගෝලීය මට්ටමින් පරිසර තත්ත්වයන් කාලීනව විශ්ලේෂණය කිරීමේ සහ ඇගයීමේ වැදගත්කම මෑත සිට වර්ධනය වෙමින් පවතී. පරිසර සංවර්ධනය පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මේලනයේදී සම්මත කරන ලද 21 වන න්‍යාය පත්‍රය මගින් සහ 2002 වර්ෂයේ දකුණු අප්‍රිකාවේ ජොහැන්නස්බර්ග්හි පවත්වන ලද තීරණ සංවර්ධනය පිළිබඳ ලෝක සමුළුව මගින් මෙය අවධාරණය කර ඇත. අමාත්‍යාංශය විසින් රටේ පවතින ප්‍රධාන පාරිසරික ගැටළු ඉදිරිපත් කරමින් පරිසර තත්ත්ව වාර්තාව - 2001 සකස් කර ඇත. කිසියම් රටක පාරිසරික තත්ත්වය එම රටේ ජනතාවගේ භෞතික හා සමාජ ආර්ථික තත්ත්වයන් පිළිබිඹු කරන්නක් බැවින් තීරණ ගැනීම සඳහා මෙම වාර්තාව කාලීනව සමාලෝචනය කිරීම ඉතා වැදගත්ය. පසුගිය අවුරුදු 5 - 7 කාලය තුළ පාරිසරික සහ ආර්ථික සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයන්ගේ වර්ධනයක් සැලකිල්ලට ගනිමින්, ගෝලීය පරිසර දැක්ම වාර්තාව හා සමගාමීව ශ්‍රී ලංකා පරිසර දැක්ම වාර්තාව යාවත්කාලීන කර එළි දක්වන ලදී.

මෙහි සමස්ත අරමුණ වනුයේ මේ පිළිබඳව විමසිලිමත් වන ශ්‍රී ලාංකික ජනතාව තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිසරික තත්ත්වය පිළිබඳව තක්සේරුවක් ලබා දීමත් අනාගතයේ දී මුහුණ දීමට සිදුවිය හැකි ප්‍රශ්න පිළිබඳව අනතුරු හැඟවීමත්ය.

➤ **තීරසර මානව සංවර්ධන දර්ශකය සකස් කිරීම**

මානව සංවර්ධන දර්ශකය මූලිකවම මානව ශුභ සාධනයේ තත්වය විදහා දක්වනු ලබයි. නමුත් සංවර්ධනයේ තීරසරභාවය පෙන්නවන ආකාරයක් ලෙස විශේෂයෙන්ම පාරිසරික තීරසරභාවය මැනීම සඳහා මානව සංවර්ධන දර්ශකය යටතට ගැනෙන ආයු අපේක්ෂාව, වැඩිහිටි සාක්ෂරතාවය සහ ඒක පුද්ගල ආදායම යන මූලික උපමාන පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවේ. මානව සංවර්ධන දර්ශකය ගණනය කිරීමේ දී ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ දී ඇති වන පරිසර දූෂණය කාබන් මුදාහැරීම වැනි පාරිසරික තක්සේරු පරාමිතීන් ඒකාබද්ධ කිරීම අවශ්‍ය වේ. සංවර්ධනයේ තත්ත්වය පිළිබඳ සෙවීමේ දී පාරිසරික පාදස්ථ අගය එනම් පරිසරය මත මානව ක්‍රියාකාරකම් වල බලපෑමේ ප්‍රමාණය සහ දේශගුණ විපර්යාස ආකාරයන් වැනි වැදගත් අංගයන් පිළිබඳව සැලකිලිමත් විය යුතුය.

සාකල්‍ය ප්‍රවේශය (Holistic Approach) තුලින් සංවර්ධනය පිළිබඳ ප්‍රකෘති රූපයක් ලබා දෙයි. මානව සංවර්ධන දර්ශකයෙන් පිළිබිඹු වන බොහෝ දුරට වැරදි රූපය වෙනුවට සාකල්‍ය ප්‍රවේශය තුලින් සංවර්ධනය පිළිබඳ ප්‍රකෘති රූපයක් ලබා දෙයි.

තීරසර මානව සංවර්ධන දර්ශකය 2008 අගෝස්තු මස පැවති සාක් සමුළුවේ දී හඳුන්වාදුන් අතර එයට පරිසර විද්‍යාත්මක දර්ශකය, දේශගුණ විපර්යාස දර්ශකය, දරිද්‍රතා දර්ශකය සහ මානව සංවර්ධන දර්ශකය යන දර්ශක ඇතුලත් වේ.

➤ **පාරිසරික සහ ස්වභාවික සම්පත් අංශය සඳහා පස් අවුරුදු පාරිසරික ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම සකස් කිරීම.**

“පරිසර සුරැකුම 2003 - 2007 වාර්තාව මගින් හඳුනාගත් ක්‍රියාත්මක වැඩසටහන් අන්තර්ග්‍රහනය කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් අමාත්‍යාංශය විසින් ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය, භූමි භායනය, දිගුකල් පවත්නා කාබනික දූෂණ කාරක, විද්‍යුත් කසල කළමනාකරණය සහ ගොඩබිම සිදුකරන ක්‍රියාකාරකම් වලින් සමුද්‍ර පරිසරය ආරක්ෂා කර ගැනීම යනාදී විවිධාකාර වූ තේමාවන් යටතේ ප්‍රතිපත්තීන්, උපයා මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කරන ලදී. එසේම පිටිතුරු සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය සඳහා වන උපාය මාර්ගය, පවිත්‍රකර නිෂ්පාදනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්ති හා උපාය මාර්ගය ආදිය ද සකස් කරන ලදී. මෙම සියළුම ක්ෂේත්‍රයන් එක් ඒකාබද්ධ සැලසුමකට අන්තර්ග්‍රහනය කිරීමේ අරමුණින් ඊළඟ අවුරුදු පහ සඳහා (2008 -2012) පරිසර කළමනාකරණය සඳහා වන ඒකාබද්ධ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලදී. මෙහි මුද්‍රණ කටයුතු සිදු කෙරමින් පවතී.

➤ **අනු පනත් සංශෝධන**

අදාල කාලසීමාව තුළ පහත දැක්වෙන අනුපනත් සංශෝධනය කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශය විසින් සහාය ලබා දී ඇත.

- 1981 අංක 59 දරණ සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ පනත 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ පනත මගින් 2009.01.01 සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි අවලංගු කරන ලදී.
- වන සත්ත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂණ පනත (469 වන පරිච්ඡේදය)
- වන ආඥා පනත (451 පරිච්ඡේදය)
- 1992 අංක 33 දරණ පතල් හා ඛනිජ පනත
- 1980 අංක 47 දරණ ජාතික පාරිසරික පනත 1988 අංක 56 දරණ පනතින් හා වසර 2000 අංක 53 දරණ පනතින් සංශෝධනය කරන ලදී.

➤ **ප්‍රතිපත්ති, නීතිමය මෙවලම්, උපායමාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් පිළියෙල කිරීම.**

- තොරතුරු හුවමාරුව සම්බන්ධයෙන් වූ මාර්ගෝපදේශ සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්තිය කෙටුම්පත් කරන ලදී.
- පුරා ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම කෙටුම්පත් කිරීම
- ජෛව විවිධත්වය සම්බන්ධයෙන් වූ 4 වන ජාතික වාර්තාවේ 1 වන වෙළුම
- සමනලයින් සංරක්ෂණය පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ කෙටුම්පත
- ජෛව සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ පනතේ කෙටුම්පත
- ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ සම්බන්ධයෙන් වූ නව පනතට අදාළ අතිරේක ලිපිලේඛණ
- පළාත් 7 ක් සඳහා (බස්නාහිර, දකුණ, වයඹ, මධ්‍යම, උතුර, නැගෙනහිර, උතුරු මැද පළාත්) ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණ පැතිකඩවල් සාදා මුද්‍රණය කරන ලදී. මෙම ජෛව විවිධත්වය සම්බන්ධයෙන් වූ ගැටළු එක් නියමිත ස්ථානයකට ස්ථානගත නොවී ඇති අතර රට තුළ විවිධ පළාත් වලට පැතිරී ඇත. මෙය පළාත් වශයෙන් ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය ලඟාකර ගැනීමේ එක් මූලික උපාය මාර්ගයකි. මෙම ලිපිලේඛණ නිපදවන ලද්දේ සියළුම පාර්ශවකරුවන්ගේ උත්සාහයක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි.

ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය හා ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය

හැඳින්වීම

ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණයට අදාළව අමාත්‍යාංශයේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේ ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය මගිනි. ජාතික ජෛව විවිධත්ව ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මග පෙන්වීමත් ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ලද අත්දැකීම් සැලකිල්ලට ගනිමින් නිශ්චිත කාල පරාසයක් තුළ ඒවා සමාලෝචනය කිරීම ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රවීණතාවයෙන් සැදුම්ලත් කමිටුමේ මග පෙන්වීම මත ක්‍රියාත්මක වේ.

ප්‍රගතිය

2008 ජූලි - 2009 දෙසැම්බර්

- ♦ පරිබාහිර සංරක්ෂණය මගින් තර්ජනයට ලක්වූ ශාක විශේෂ සංරක්ෂණය කිරීම
  - අටවිසි බෝධි වෘක්ෂ වැඩසටහන ඇතුළත්ව දිස්ත්‍රික්ක 19ක ආගමික ස්ථානයන්හි වෘක්ෂ අභය භූමි 126 ක් ස්ථාපිත කරන ලදී එම වෘක්ෂ අභය භූමි තුළ තර්ජනයට ලක්වූ ආවේණික, දුර්ලභ, ඖෂධීය හා වෙනත් වැදගත් ශාක විශේෂ 50 - 100 අතර සංඛ්‍යාවක් රෝපණය කරන ලදී.
  - වෙරළබඩ පරිසරයේ සිටින සතුන් හා ශාක සංරක්ෂණය කිරීමේ අරමුණින් ඉරණවිල හා මාදු ගඟ කඩොලාන උද්‍යාන, හලාවත හා තලවිල වෙරළබඩ උද්‍යාන ඉදිකරන ලදී. මැදිරිගිරිය සහ බදුල්ල ප්‍රදේශයේ කුඩා පරිමාණ ජෛව විවිධත්ව උද්‍යාන දෙකක් ස්ථාපනය කරන ලදී.
  - රාජ්‍ය දූව සංස්ථාවේ සහයෝගිතාවය ඇතිව මින්නේරිය ප්‍රදේශයේ තර්ජනයට ලක්වූ ශාක විශේෂ සහිත උද්‍යානයක් ස්ථාපනය කරන ලදී. පැල රෝපණ කටයුතු අවසන් කර ඇති අතර එය තව දුරටත් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා හිඳුස් වල නැවත රෝපණ කටයුතු සිදුකර උද්‍යානය නවීකරණය කරන ලදී.
  - දෙහිවල ශ්‍රී සුබෝධි විද්‍යාලයේ ඖෂධීය ශාක සහිත උද්‍යානයක් ස්ථාපිත කරන ලදී.
  - රාජගිරිය සඳහම් සෙවන ආගමික ස්ථානයේ නා ඉද්ද සහ ඇට්ටේරියා විශේෂ යන විශේෂිත ශාක රෝපණය කර උද්‍යානයක් ස්ථාපිත කරන ලදී.
  - අටවිසි බෝධි වෘක්ෂ වැඩසටහන යටතේ shorea robusta නම් වූ ඉන්දියානු සල් පැල 50 ක් ආනයනය කරන ලදී.
  - අටවිසි බෝධි වෘක්ෂ වැඩසටහන යටතේ ශාක විශේෂ 28 කින් සමන්විත කට්ටල 150ක් බෙදා හරින ලදී.
- ♦ පාරම්පරික දැනුම ප්‍රවර්ධනය සහ සංස්කෘතිකමය විවිධත්වය
  - පාරම්පරිකව වැදගත් වන ද්‍රව්‍ය සහ වාර්තා සංරක්ෂණය කරමින් ඒවා පොදු ජනතාවගේ දැනුවත් කිරීම උදෙසා ප්‍රදර්ශනයට තබමින් හැඟව ජන කෞතුකාගාරය ඉදිකරන ලදී.
  - කෘෂි ජෛව විවිධත්වය සම්බන්ධ පාරම්පරික දැනුම පිළිබඳව පර්යේෂණ අධ්‍යයනයක් වලල්ලාවිට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ දී පවත්වා ඒවා ලේඛණගත කරන ලදී.

- ආයුර්වේද වෛද්‍ය වෘත්තිකයන්ගේ දැනුම වර්ධනය කිරීම සඳහා හෙල ඔසු වැඩසටහන සහ හෙල වෙද හමුව නම් වූ පාරම්පරික වෙදකම පිළිබඳ වූ වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.

➤ ස්ථානීය සංරක්ෂණය ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම

ලෝක සංරක්ෂණ සංගමයේ සම්මතයන්ට අනුකූලව හඳුනාගන්නා ලද ආරක්ෂිත ප්‍රදේශවල ස්ථානීය සංරක්ෂණ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

➤ ජෛව විවිධත්ව ආශ්‍රිත පර්යේෂණ සහ තක්සේරු කිරීම් වලට පහසුකම් සැලසීම හා ඒවා පවත්වාගෙන යාම

- ගල්ලෙන් සංරක්ෂණ වැඩසටහන
- පිදුරුතලාගල, හිරිගල් ලෙන සහ වාරණ ලෙන පිළිබඳ අධ්‍යයනය අවසන් කරන ලද අතර එය අනාගත සංරක්ෂණ වැඩසටහන් වලට පහසුකම් සලසනු ලබයි.
- මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ වනාන්තර ආශ්‍රිත ප්‍රදේශවල අධ්‍යයනයක් සිදුකරනු ලැබූ අතර එම සමීක්ෂණය අතරතුර නව සත්ත්ව විශේෂ 6 ක් වාර්තා විය. මෙම විශේෂ හඳුනාගැනීමේ කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී.
- අම්බලන්ගොඩ ප්‍රදේශයේ පරිසර කණ්ඩායම් වල සහාය ඇතිව නාගරික ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණ සමීක්ෂණය පවත්වන ලදී.
- ජලජ ශාක විශේෂයක් වන *Mayaca sp* පිළිබඳ පර්යේෂණ අධ්‍යයනයක් සිදුකරනු ලැබූ අතර එම විශේෂයේ පැතිරීම පිළිබඳව වාර්තා තබා ගන්නා ලදී. මෙම අධ්‍යයනය මගින් *Mayaca sp* ශාක විශේෂය අනෙකුත් ජලජ ශාක වලට ආක්‍රමණශීලී විය හැකි බව වාර්තා විය.
- අනෙකුත් ජලජ විශේෂයන්ගේ ජීවිත කාලයට තර්ජනයක් වන නුවරඑළිය ග්‍රෙගරි වැවේ ජල පෘෂ්ඨය මත ව්‍යාප්තව ඇති හානිකර ජලජ ශාක විශේෂය *Myriophyllum spp* බව හඳුනා ගන්නා ලදී.
- ශ්‍රී ලංකාවේ එතරම් බහුල නොවූ මහඉලුප්පල්ලම ජලාශයේ ඇති ජලජ ශාක විශේෂයක් වන (*Trapa spp*) හඳුනාගැනීම. මෙම ශාක විශේෂය ආක්‍රමණශීලී ජලජ ශාක විශේෂයක් වන ජපන් ජබර ජීරණය විමෙන් පසු ව්‍යාප්ත වන බැවින් එය ආක්‍රමණශීලී විශේෂයක් විය හැකි අතර මෙය නිශ්චිතවම හඳුනාගැනීමේ කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.
- *Nymphaeae* කුලයේ ශාක විශේෂ වල හඳුනාගැනීම පිළිබඳව පර්යේෂණ අධ්‍යයනයක් සිදුකරන ලදී. හඳුනාගත් දත්ත වාර්තාගත කිරීම සිදුකල අතර එවා වර්ගීකරණය සිදු කෙරෙමින් පවතී.

➤ අරුවක්කරු ප්‍රදේශයේ පුරා ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ සමීක්ෂණය

ශ්‍රී ලංකාවේ මයෝසීන කාල පරිච්ඡේදය වසර මිලියන 22.5 සිට 5 අතර කාල සීමාවකදී පැවතිය. දිවයිනේ වයඹ දෙසින් පිහිටි අරුවක්කරු ප්‍රදේශයේ මයෝසීන් ස්ථරය පිහිටි අතර දිවයිනේ ගිණිකොණ ප්‍රදේශයේ මිහිගල් කන්ද ප්‍රදේශයේ කුඩා මතුච්ඡික ලෙස පිහිටියේය. වර්තමානයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම මයෝසීන් පොසිල සිමෙන්ති නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගනු ලබයි.

අමාත්‍යාංශයේ ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය සීමාසහිත හොල්සිම් ලංකා පෞද්ගලික සමාගම සමඟ සාකච්ඡා කොට අනාගත පරම්පරාව සඳහා ජාතික උරුමයක් ලෙස මයෝසීන තැන්පතු ආදර්ශ වශයෙන් මායිම් සලකුණු කර පවත්වා ගැනීමට නියම කරගෙන තිබේ.

අරුවක්කරු ප්‍රදේශයේ ඇති සේකුවිල්ල වනගත සහල් දර්ශය සහිත ප්‍රදේශය ජෛව සංවේදී ප්‍රදේශයක් ලෙස වයඹ පලාත් පරිසර පනත යටතේ මායිම් සලකුණු කර ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී.

➤ ජෛව විවිධත්වය ආශ්‍රිත තොරතුරු එක් රැස්කිරීම, ගබඩා කර තැබීම හා බෙදා හැරීම පහත දැක්වෙන දත්ත සංචිත යාවත් කාලීන කිරීම

- ජාතික ජෛව තාක්ෂණය පිළිබඳ සම්පත් සම්බන්ධයෙන් වූ දත්ත සංචිතය
- විශේෂ පිළිබඳ ජාතික දත්ත සංචිතය
- ආක්‍රමණශීලී ජලජ ශාක පිළිබඳ දත්ත සංචිතය
- ගම්වල නාමයන් පිළිබඳ දත්ත සංචිතය
- මුහුදු බෙල්ලන් පිළිබඳ දත්ත සංචිතය
- පුරා ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ දත්ත සංචිතය
- වන සෙනසුන් පිළිබඳ දත්ත සංචිතය
- රක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය පිළිබඳ දත්ත සංචිතය
- ශ්‍රී ලංකාවේ සමනලයන් පිළිබඳ දත්ත සංචිතය
- ජෛව විවිධත්වය සම්බන්ධ සංඛ්‍යාලේඛන පිළිබඳ දත්ත සංචිතය

➤ ජෛව විවිධත්වයේ තිරසර භාවිතයන් සහ එය සංරක්ෂණය සඳහා වන යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ කාර්යක්ෂම සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වාගෙන යාම

- ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය විසින් ජෛව විවිධත්ව කමිටු ශ්‍රේණියක් තුළින් හා අනෙකුත් ආයතනික මෙවලම් තුළින් සංරක්ෂණය ආශ්‍රිත කටයුතු සහ තිරසර භාවිතය සම්බන්ධීකරණය කරනු ලබයි.
- පුරා ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රවීණතා කමිටුව පුරා ජෛව විවිධත්ව ආශ්‍රිත අවවාද හා උපදෙස් ලබා දීම සිදුකරනු ලබයි.
- ජාතික විශේෂ සංරක්ෂණ උපදේශනාත්මක කමිටු - ශ්‍රී ලංකාවේ විශේෂ සංරක්ෂණය සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශකත්වය ලබා දීම සම්බන්ධයෙන් සම්පූර්ණ වගකීම දරයි.

ඒ හැරුණු විට පහතින් දැක්වෙන කමිටු විසින් විවිධ ව්‍යාපෘති හා වැඩසටහන් සඳහා උපදෙස් ලබා දීම හා සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදුකරනු ලබයි.

- ජෛව සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ ජාතික කමිටුව
- ආගමික පදනමක් සහිත ජෛව විවිධත්ව ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධ උප කමිටුව
- පාරම්පරික දැනුම සම්බන්ධයෙන් වූ උප කමිටුව
- ජෛව විවිධත්වය ආශ්‍රිත නීතිමය ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් වූ උප කමිටුව

අට විසි බෝධි වෘක්ෂ

	බුදු හිමි නාමය	ත්‍රිපිටකයේ සඳහන් නාමය	සිංහල නාමය	උද්භිද විද්‍යාත්මක නාම
1	තණිහංකර		රුක් අත්තන	<i>Alstonia scholaris</i>
2	මේධංකර		කෑල, ගස්කෑල	<i>Butea monosperma</i>
3	සරණංකර		පලොල්	<i>Stereospermum suaveolens</i>
4	දීපංකර	කප්පිත්ත	පතනබෝ	<i>Ficus arnottiana</i>
5	කොන්ඩිකද්ද	සාලකලනාණ	ඉන්දියානු සල්	<i>Shorea robusta</i>
6	මංගල	නාග	නා	<i>Mesua ferrea</i>
7	සුමණ	නාග	නා	<i>Mesua ferrea</i>
8	රේචත	නාග	නා	<i>Mesua ferrea</i>
9	සෝහිත	නාග	නා	<i>Mesua ferrea</i>
10	අනෝමදස්සි	අර්ජුන	කුඹුක්	<i>Terminalia arjuna</i>
11	පදුම	මහාසොණ	මුරුත	<i>Lagerstroemia speciosa</i>
12	නාරද	මහාසොණ	මුරුත	<i>Lagerstroemia speciosa</i>
13	පදුමුත්තර	සරල	හොර	<i>Dipterocarpus zeylanicus</i>
14	සුමේධ	නීප	බක්ඛි	<i>Nauclea orientalis</i>
15	සුජාත	වෙළු	කොළ උණ	<i>Bambusa vulgaris</i>
16	පියදස්සි	කුකුඩ	රුක්	<i>Horsfieldia iryaghedhi</i>
17	අත්ථදස්සි	චම්පක	සපු	<i>Michelia champaca</i>
18	ධම්මදස්සි	කුරාවක, බිම්බපාල	රත් කරවි	<i>Margaritaria indicus</i>
19	සිද්ධත්ත	කනිකාර	කිනිතිරිය	<i>Cochlospermum religiosum</i>
20	තිස්ස	අසන	අසන	<i>Terminalia tomentosa</i>
21	පුස්ස	පාඨලී	පලොල්	<i>Stereospermum suaveolens</i>
22	විපස්සි	ආමල	නෙල්ලි	<i>Phyllanthus emblica</i>
23	සිඛි	පුන්ඩරික	අරංඞ	<i>Mangifera zeylanica</i>
24	වෙස්සග	සාල	ඉන්දියානු සල්	<i>Shorea robusta</i>
25	කකුසඳ	සිරිස	මාර	<i>Albizia lebbek</i>
26	කෝණාගම	උදුම්බර	අට්ටික්කා	<i>Ficus racemosa</i>
27	කාශ්‍යප	තිග්‍රෝධ	නුග, මහනුග	<i>Ficus bengalensis</i>
28	ගෞතම	අස්සක්ත	අසතු බෝ	<i>Ficus religiosa</i>

මූලාශ්‍රය : ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය

වේනිහාසික, අනුස්මරණීය හා සෛත්‍ර වැදගත්කමක් උසුලන වෘක්ෂ ලැයිස්තුව

ආගමික හා වේනිහාසික වටිනාකමක් සහිත වෘක්ෂ

- අනුරාධපුර ජය ශ්‍රී මහා බෝධිය (*Ficus religiosa*)
- කළුතර බෝධිය (*Ficus religiosa*)
- නිව්ටලුව, විද්‍යානන්ද පිරිවෙන් විහාරයේ පිහිටි නිව්ටා බෝධිය (*Ficus religiosa*)
- කෝට්ටේ මහා විද්‍යාලයේ පිහිටි නා ගස (*Mesua ferrea*)
- ගලහා, හිඳගල රජමහා විහාරයේ පිහිටි දළඳා සපුව (*Michelia champaca*)
- යක්කල, විද්‍යවත්ත සතර මහා දේවාලයේ පිහිටි බෝධිය (*Ficus religiosa*)
- නුවර දළඳා මාළිගාව ආසන්නයේ පත්තිනි දේවාල භූමියේ පිහිටි වැල් බෝධිය (*Ficus religiosa*)

ඉතා දුර්ලභ/ අනර්ඝ වෘක්ෂ

- ගම්පහ, මාකේට්ට පිහිටි සුදු බෝධිය (*Ficus religiosa*)
- මාතලේ නානායක්කාර උද්‍යානයේ පිහිටි නිල් වෙරලු ගස (*Elaeocarpus serratus*)
- මන්නාරම නගර මධ්‍යයේ පිහිටි බැවොබාබි ගස (අලි ගස) (*Adansonia digitata*)
- හම්බෙගමුව, රජමහා විහාරයේ පිහිටි මදාරා ගස (*Cleistanthus collinus*)
- වැලිගම, පොල්අකුමෝදර දුම්රිය ස්ථානය ආසන්නයේ පිහිටි මුට්ටි ගස (*Xylocarpus qronatum*)
- රූමස්සල වැල්ලෙදේවාලයේ ඇති කොන්තාලම් ගස් හතර. (*Xylocarpus rumphii*)
- මීගහපදුරේ ග්‍රාමයේ පිහිටි යෝධ සියඹලා ගස (*Tamarindus indica*)
- ගලපිට්මඩ, සල්ගල වනයේ පිහිටි සල්ගල යෝධ ගස (මහ මුගුන්ත ගස) (*Tetrameles nudiflora*)
- මාතර, නාකුලුගමුව (මාතර හා හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් මායිමේ) පිහිටි බුලු ගස (*Terminalia bellirica*)
- මාතලේ, විල්ෂෙයාර් කන්දේ පිහිටි යෝධ පුස්වැල (*Entada phaseoloides*)
- තිස්සමහාරාම විහාර භූමියේ පිහිටි කොහොඹ ගස (*Azadirachta indica*)

අනුස්මරණීය වෘක්ෂ

- හිටපු අගමැති ඩී.එස්.සේනානායක මැතිතුමා විසින් බම්බලපිටිය, පොල්වත්ත පන්සලේ රෝපණය කරන ලද අඹ ගස (*Mangifera indica*) (1948.02.04)
- ශ්‍රී තේරුතුමා විසින් නාවිත්ත ආයුර්වේද පර්යේෂණායතනයේ රෝපණය කරන ලද ගම්මාලු ගස (*Pterocarpus marsupium*)
- හිටපු අගමැතිනි සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක මැතිණිය විසින් නාවිත්ත, බණ්ඩාරනායක ආයුර්වේද පර්යේෂණායතනයේ රෝපණය කරන ලද සුදුහඳුන් ගස (*Santalum album*)
- මහා කවි රවින්ද්‍රනාත් තාගෝර්තුමා විසින් හොරණ ශ්‍රීපාලි විද්‍යාලයේ රෝපණය කරන ලද සියඹලා ගස (*Tamarindus indica*)
- හිටපු ජනාධිපති ජේ.ආර්.ජයවරධන මැතිතුමා විසින් හොරණ ශ්‍රීපාලි විද්‍යාලයේ රෝපණය කරන ලද ඇහැල ගස (*Cassia fistula*)
- හත්වන එඩ්වඩ් රජු විසින් හන්වැල්ල තානායමේ රෝපණය කරන ලද කොස් ගස (*Artocarpus heterophyllus*)
- හත්වන එඩ්වඩ් රජු විසින් හන්වැල්ල තානායම අසල රෝපණය කරන ලද සියඹලා ගස (*Tamarindus indica*)
- ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු රටදෙල් ගස යැයි සැලකෙන ගාලු කොටුවේ සිටුවා ඇති රටදෙල් ගස (*Artocarpus nobilis*)

වේනිභාසික වටිනාකමක් ඇති වෘක්ෂ

- ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජු අත්අඩංගුවට පත් වූ ස්ථානය ලෙස සැලකෙන මැදමහ නුවර, මුඩිසයිඩ් වතුයායේ පිහිටා ඇති සියඹලා ගස (*Tamarindus indica*)
- අගුරුවාතොට, උඩුවර, පිහිටි එදිරිල්ලේ රාළ කිරුළ සැඟවූ රිටි ගස (*Antiaris toxicaria*)
- කෝට්ටේ රජමහා විහාරයේ පිහිටි නා ගස (*Mesua ferrea*)
- කඩුවෙල, නවගමුව දේවාලයේ පිහිටි පත්තිනි සළඹ සැඟවූ නා ගස (*Mesua ferrea*)
- රුවන්වැල්ල, පෙතන්ගොඩ පිහිටි උණ පඳුර (*Bambusa arundinacea*)
- සීතාවක, පැණිවරකාව ගමේ පිහිටි පැණිවරකා ගස (*Artocarpus heterophyllus*)
- හඟුරන්කෙත පොත්ගුල් විහාරයේ විෂ්ණු දේවාලය අසල පිහිටි කොස් ගස (*Artocarpus heterophyllus*)
- පිළවල පිහිටි සියඹලා ගස (*Tamarindus indica*)
- හලාවත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ මහවැව වැව් බැම්මේ පිහිටි මාදන් ගස (*Syzygium cumini*)
- පරමාමුල්ල රජමහා විහාරය ඉදිරිපිට පිහිටි ගැටකුඹුක් ගස (*Terminalia arjuna*)
- කුණ්ඩසාලේ රජමහ විහාරයේ පිහිටි පැණිවරකා ගස (*Artocarpus heterophyllus*)
- මහනුවර, වටපුළුව පිහිටි. ඩේවිස් ගහ නමින් ප්‍රසිද්ධ බෝ ගස (*Ficus religiosa*)
- අර්නොස්ටෝ වේගුවේරා විසින් හොරණ යහලකැලේ වතුයායේ ගොඩනැගිලි පරිශ්‍රයක රෝපනය කල මැහෝගනී ගස (*Swietenia macrophylla*)

හඳුනාගත් ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ

Common name	Species	Period, Mode and Purpose of Introduction	Nature of threat	Control Measures Implemented
කිඹුල්වැන්න	<i>Alternanthera philoxeroides</i>	possibly during 1980s, as a vegetable	Locally high impact in the montane marshy lands.	Manual removal, awareness campaigns
ඇලිස්ටෝනියා	<i>Alstonia macrophylla</i>	Unknown	In the wet zone, moderate	None
පොඩිසිංකොමරං	<i>Ageratina riparia</i>	1905, introduction to Hakgala Botanic Gardens	Spreading fast, montane to sub montane.	None
	<i>Ageratum conyzoides</i>	Unknown, possibly a contaminant	Low impact	Manual removal
	<i>Chromolaena odorata</i>	Unknown, possibly as a contaminant	Wet and dry zone wastelands moderate to high	Manual removal, chemical and biological control
පතන් පාඵ	<i>Austro eupatorium inulifolium</i>	Unknown	Spreading fast. Montane to sub montane. High impact in Knuckles	None
චතු පාඵ	<i>Mikania micrantha</i>	Unknown, possibly as a contaminant	Wet and dry zone wastelands moderate to high impact	Manual removal
පාතිනියම්	<i>Parthenium hysterophorus</i>	During 1980s, IPKF or possibly as a contaminant in Chile seeds	Spreading fast, dry zone. High impact	Manual removal, chemical control, awareness campaigns
කහකරාබු/අරුනා දේවි	<i>Sphagneticola trilobata</i>	During 1970s, as an ornamental ground cover	Wet and dry zone wastelands; moderate to high impact	Manual removal
චල් සුරියකාන්ත	<i>Tithonia diversifolia</i>	1851, introduction to Royal Botanic Gardens, Peradeniya	Montane to sub montane. Moderate impact	None
	<i>Anredera cordifolia</i>	Unknown	Montane moderate impact	Manual removal, awareness campaigns
	<i>Millingtonia hortensis</i>	Unknown, introduction to Royal Botanic Gardens, Peradeniya	Spreading, dry zone. moderate impact	None
පතොක්	<i>Opuntia dillenii</i>	Unknown,	Spreading, dry zone. Moderate to high impact	Manual removal
ගල් ගොරක	<i>Clusia rosea</i>	1866, introduction to Royal Botanic Gardens, Peradeniya	Spreading fast. Montane to sub montane. High impact	None
අගමුල නැති වැල්	<i>Cuscuta campestris</i>	Unknown, possibly as a contaminant	Spreading fast. Dry zone to wet zone. moderate impact	Manual removal
දියපර	<i>Dillenia suffruticosa</i>	1882, introduction to Royal Botanic Gardens, Peradeniya	Spreading fast. wet zone. High impact	Manual removal
යෝධ නිදිකුම්බා	<i>Mimosa pigra</i>	1970s, as a bank binder in Mahaweli areas	Spreading fast. wet zone. High impact	Manual removal, chemical control
කට්ට කුමංජල්	<i>Myroxylon balsamum</i>	1870, introduction to Royal Botanic Gardens, Peradeniya	Wet zone. locally Moderate impact	None
කලපු අන්දර	<i>Prosopis juliflora</i>	1880, introduction to Royal Botanic Gardens, Peradeniya, later as a forest tree in the arid zone	Spreading fast. Dry zone. High impact	Manual removal, chemical control
යුලෙක්ස්	<i>Ulex europaeus</i>	1888, introduced though Royal Botanic Gardens, Peradeniya	Montane zone, locally moderate impact	Manual removal
ඇටවරා	<i>Aristea ecklonii</i>	1889, introduction to Hakgala Botanic Gardens as an ornamental plant from Guatemala	Montane zone, locally high impact	None
කටකළු බෝවිටියා	<i>Clidemia hirta</i>	1894, introduction to Royal Botanic Gardens, Peradeniya	Spreading fast. wet zone to sub montane zone. High impact	Manual removal
යෝධ බෝවිටියා	<i>Miconia calvescens</i>	1888, introduced though Royal Botanic Gardens, Peradeniya	Spreading fast. sub montane zone. High impact	None
ඉපිල් ඉපිල්	<i>Swietenia macrophylla</i>	1888, introduction to Royal Botanic Gardens, Peradeniya	Wet zone. Locally Moderate impact	Manual removal

Common name	Species	Period, Mode and Purpose of Introduction	Nature of threat	Control Measures Implemented
	<i>Psidium littorale</i>	Unknown	Montane zone. locally low impact	None
පයින්සි	<i>Pinus caribaea</i>	Unknown, introduced as a plantation forest tree	Montane zone. locally low impact	None
	<i>Arundo donax</i>	Unknown	Montane zone. locally low impact	Manual removal, use as bean sticks
ගිණි තණ	<i>Panicum maximum</i>	Probably around 1803 as a pasture grass	Spreading fast. Dry zone to wet zone. High impact	None
	<i>Pennisetum alopecuroides</i>	Unknown	Wet zone low impact.	None
	<i>Pennisetum clandestinum</i>	Unknown, introduced as a pasture grass to cattle farms in the montane zone	Montane zone. Locally high impact	None
	<i>Pennisetum polystachyon</i>	Probably around 1960s as a pasture grass	Wet zone. Locally high impact	None
කඩදාසි මල් වැල්	<i>Antigonon leptopus</i>	1870, introduced through Royal Botanic Gardens, Peradeniya	Dry zone. Locally moderate impact	Manual removal, chemical control
ජපන් ජබර	<i>Eichhornia crassipes</i>	In 1905 as an ornamental plant	Throughout the island. high impact	Manual removal, biological control
සැල්විනියා	<i>Salvinia molesta</i>	Probably in 1940 as a study material	Throughout the island. high impact	Manual removal, biological control
	<i>Cestrum aurantiacum</i>	1889, introduction to Hakgala Botanic Gardens	Montane zone. Locally high impact	None
ගදපාන	<i>Lantana camara</i>	In 1820s as an ornamental plant	Dry zone to wet zone. high impact	Manual removal

හඳුනාගත් ආක්‍රමණශීලී සත්ත්ව විශේෂ

Species	Year; Mode and Purpose of Introduction	Spread	Nature of threat	Control
Rainbow trout / (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)	1882; Deliberate, Sport Fishery	Streams of Montane zone	Direct exploitation or destruction of native species	Not available
Clown knife fish/මන්තූවා (<i>Chitala ornata</i>)	1994; Negligence, Ornamental fish trade	Coastal flood plain Streams and reservoirs - wet zone	Direct exploitation or destruction of native species	Not available
Plecostomus cat fish/ Tank cleaner / sucker mouth catfish fish/විදුරු පිසින්නා (<i>Hypostomus plecostomus</i>)	1994; Negligence, Ornamental fish trade	Coastal flood plain Mainly around Colombo, Gampaha, Kandy and Kalutara districts	Superior competitors for resources Scrape feeding habits-change the habitat quality	Not available
Walking cat fish/ඇවිදින මගුරා (<i>Clarias batrachus</i>)	Not known; Negligence; Ornamental fish trade	Marshes and streams - lowland wet zone	Direct exploitation or destruction of native species	Not available
Guppy/ගජ්ජි (<i>Poecilia reticulata</i>)	1930; Deliberate, mosquito control	Lowland wet zone, expanded to more riverine areas - upper catchments areas of the Mahaweli and Kelani river basins	Direct exploitation or destruction of native species	Not available
Western mosquito fish/බටහිර මදුරු මාළුවා (<i>Gambusia affinis</i>)	Not known; Deliberate; mosquito control	Marshes, ditches and streams of the lowland wet zone	Not available	Not available
Mosambique tilapia/කිලාපියා/ජපන් කොරලි (<i>Oreochromis mossambicus</i>)	1952; Deliberate, Commercial fishery	Islandwide	Superior competitors for resources	Not available

Species	Year; Mode and Purpose of Introduction	Spread	Nature of threat	Control
Carp/කාපයා (<i>Cyprinus carpio</i>)	1915; Deliberate, Commercial fishery	Headwater streams 1500m a.s.l. elevation	Superior competitors for resources; Feeding habits-change the habitat quality Direct exploitation or destruction of native species	Not available
Snake skin gouramy/ගුරාමි (<i>Trichogaster pectoralis</i>)	1951; Deliberate, Commercial fishery	Tanks, reservoirs, marshes and streams of dry and intermediate zones	Not available	Not available
Red eared slider turtle/ රතුකන් ඉබ්බා (<i>Trachemys scripta</i>)	1991; Negligence, Ornamental fish trade	Wetland ecosystems	Direct exploitation or destruction of native species	Not available
Apple snail/ඇපල් ගොඵබෙල්ලා (<i>Pomacea diffusa</i>)	1980; Negligence, Ornamental fish trade	Colombo, Kalutara, Kandy, Rathnapura, Gampaha, Matara and Galle	Aquatic plant pest	Not available
Giant African snail/යෝධ අප්‍රිකානු ගොඵබෙල්ලා (<i>Lissachatina fulica</i>)	1900; Negligence, by British planters for Research/ Hobby	Island wide distribution - natural and managed terrestrial habitats	Pests of agricultural / horticultural crops	Biological control - "common coucal" Chemical control - mollucide-methaldyhide
Slug / නංගොල්ලා/ <i>Laevicaulis alte</i>	1908; Accidental; Through Horticultural Plant movement	Island wide distribution in natural and managed terrestrial habitats	Pests of agricultural / horticultural crops	Chemical control - Pesticides
Garden slugs/ ගෙවතු නංගොල්ලා (<i>Deroceras reticulatum, Deroceras caruanae</i>)	2003; Accidental; Through Horticultural Plant movement	Island wide distribution in natural and managed terrestrial habitats	Pests of agricultural / horticultural crops	Chemical control - Pesticides
House mouse/ගෘහස්ථ මීයා (<i>Mus musculus</i>)	Not known; Accidental, Through arrival of Ships (international trade)	Island wide distribution in natural and managed terrestrial habitats	Agricultural pest Hybridization with the native biota Vector for leptospirosis virus	Chemical control - poisonous baits
Ship rat/නෝර්වේ මීයා (<i>Rattus rattus norvegicus</i>)	Not known; Accidental, Through arrival of Ships (international trade)	Island wide distribution in natural and managed terrestrial habitats	Agricultural pest Hybridization with the native biota Vector for leptospirosis virus	Chemical control - poisonous baits
Feral cat/වල් වැදුනු බළලා (<i>Felis catus</i>)	Not known; Negligence, Pet owners	Rural areas closer to natural or semi-natural ecosystems	Act as predators Vector for rabies virus	Not available
Feral dog/වල් වැදුනු බල්ලා (<i>Canis familiaris</i>)	Not known; Negligence, Pet owners	Rural areas closer to natural or semi-natural ecosystems	Act as predators Vector for rabies virus	Not available
Feral buffalo/වල් වැදුනු මීහරකා (<i>Bubalus bubalis</i>)	Not known; Deliberate; Animal husbandry	Islandwide - Forests	Superior competitors for resources Hybridization with the native biota Facilitate the spread of invasive alien plants	Not available
Potato cyst nematode/ අර්කාපල් වටපනුවා (<i>Globodera rostochiensis</i>)	Latter part of 1980's; Accidental	Potato cultivations in Nuwara Eliya district, Central province	Pest in the potato cultivations	Chemical control - Nematicides
Beet leaf miner/ බීට් කොළ කනින්නා (<i>Liriomyza huidobrensis</i>)	1997; Accidental; Floriculture trade	Nuwara Eliya district, Central province	Pest of vegetable (Beet) and potato cultivations	Chemical control - Insecticide Biological control- by <i>Diglyphus isaea</i>

Species	Year, Mode and Purpose of Introduction	Spread	Nature of threat	Control
Tomato leafminer /කක්කාලි කොල කනින්නා (<i>Liriomyza sativae</i>)	1993; Accidental	Nuwara Eliya district	pests of vegetable cultivations (Cucurbits, Tomatoes)	Chemical control – Insecticides
Paddy root knot nematode /ගොයම්(මුල් ගැට) වටපනුවා(<i>Meloidogyne graminicola</i>)	1990;	Hambantota District and more recently from Polonnaruwa district	pest of rice	Chemical control – Insecticide
Coconut mite/පොල් මයිටාවා (<i>Aceria guerreronis</i>)	1997; Accidental	Kalpitiya Peninsula, Wanatha willu, Puttalam	Pest of coconut	Chemical control - Acaricides; biocontrol (lab conditions) by <i>Hirsutella thompsonii</i>
Lesion nematode /මුල් කුමාල කරන වටපනුවා (<i>Pratylenchus vulbrus</i>)	Not known	Talwakelle, Nuwara Eliya	Pest in tea cultivation	Mechanical and manual uprooting of tea
Fruit fly species/පලතුරු මැසි විශේෂ(<i>Braciocera dorsalis</i> and <i>B. zonata</i>)	Not known	All island	Pest in horticultural crops	Chemical control – Insecticides
Guava white fly/පේර සුදු මැස්සා <i>Aleurodicus dispersus</i>	1989; Accidental	All island	Fruit crops and ornamental plants	Chemical control – Insecticides Biological control– by <i>Encarsia transvena</i>
Papaya mealybug/පැපොල් පිටි මකුනා (<i>Paracoccus marginatus</i>)	2008, Accidental, movement of Plant materials	Colombo, Gampaha, Kegalle, Kurunegala, Polonnaruwa and Dambulla.	Pest of agricultural crops and flower plants. Main hosts – papaw, manioc and Araliya; Minor hosts – brinjal, chilie and kangkung (water spinach), Jak, bread fruit, citrus, mango, guava, banana, amberella, sesbania and certain flower plants	Biological control by <i>Acerophagus papaya</i>

මූලාශ්‍රය : ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය

පරිසර දූෂණය හා පරිසර හානි වැළැක්වීම, සංස්කෘතිය හා පාලනය

හැඳින්වීම

රටේ ස්වභාවික සම්පත් හා පරිසර කළමනාකරණය සඳහා සෑම දවසම වායුමය අපද්‍රව්‍ය වලින් සිදුවන පරිසර දූෂණය වලක්වා ගැනීම හා අවම කිරීම මගින් ඉතා වැදගත් කාර්ය භාරයක් ඉටුකළ හැකි පාරිසරික දූෂණය මගහරවා ගැනීමට විවිධ කළමනාකරණ පියවරයන් ගෙන තිබුණද තව දුරටත් මෙය ජාතික ගැටළු වන අතර මෙම තත්ත්වය මගහරවා ගැනීම සඳහා නිසි අවධානය යොමු කළ යුතුවේ.

ප්‍රගතිය

2008 ජූලි - 2009 දෙසැම්බර්

➤ කැළණි ගඟ ආශ්‍රිත පවිත්‍ර ගංගා වැඩසටහන

ඒකාබද්ධ ජල කළමනාකරණ ප්‍රවේශයක් තුළින් අභ්‍යන්තර ජලාශ පිවිතුරුව පවත්වා ගැනීම සඳහා මෙම වැඩසටහන 1998 දී සැලැස්සුම් කර ආරම්භ කරන ලදී. ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ දත්ත උපයෝගී කොට ගනිමින් ප්‍රලාන් පාලන මට්ටමින් පාරිසරික ප්‍රශ්ණ ආමන්ත්‍රණය කිරීමටත් අවශ්‍ය තීරණ ගැනීම සඳහාත් මෙම වැඩසටහන යටතේ ප්‍රලාන් පාලන ආයතන 13 ක පසු විපරම් කමිටු ක්‍රියාත්මක කිරීමට පහසුකම් සපයන ලදී. ඒ අනුව ප්‍රගති වාර්තා කාල සීමාව තුළ පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් සිදුකරනු ලැබීය.

- ◆ පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරය හා ජාතික ජල සම්පාදන හා ජල ප්‍රවාහන මණ්ඩලය සමඟ සහයෝගිත්වයෙන් අදාළ ප්‍රලාන් පාලන ආයතන සමඟ කැලණි ගඟේ ජලයේ ගුණාත්මය මැනීම සිදුකර ප්‍රදර්ශන පුවරු යාවත්කාලීන කිරීම සිදුකරනු ලැබීය.
- ◆ ප්‍රගති ඇගයීම හා තීරණ ගැනීම සඳහා ජාතික මට්ටමින් 4 ක් හා ප්‍රලාන් පාලන ආයතන මට්ටමින් 16 ක් ලෙස ඇගයීම් කමිටු පවත්වන ලදී.

➤ දැදුරු ඔයේ තෝරාගත් ප්‍රදේශයක ජෛව ඉංජිනේරු තාක්ෂණය භාවිතා කරමින් ඉවුරු බාදනය වැළැක්වීම සඳහා නියමු ව්‍යාපෘති දියත් කිරීම.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වනුයේ කඩිනම් අවධානයට ලක්විය යුතු වඩා දරුණු ලෙස වෙරළ බාදනයට පත්වූ දැදුරු ඔයේ තෝරාගත් ප්‍රදේශයක ජෛව ඉංජිනේරු තාක්ෂණය භාවිතයෙන් එම බාදනය වලක්වා ගැනීම හා ගං ඉවුරේ ගංගා ආශ්‍රිත ශාඛ රෝපනය කිරීමයි.

ඒ අනුව දැදුරු ඔයේ ක්ෂේත්‍ර 2 ක එනම් පැරණි පාලම අසල ඇති ආරියගම ගං ඉවුරේ සහ වතුර පොම්ප කරන ස්ථානයෙහි ජෛව ඉංජිනේරු තාක්ෂණය යොදා ගන්නා ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ හලාවත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සහයෝගිතාව ඇතිව ගං ඉවුරේ පහල කෙලින් පිහිටි කොටස ජෛව ඉංජිනේරු තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් ද ගං ඉවුරේ ඉහල කෙලින් පිහිටි කොටස දේශීය ගංගා අසබඩ ශාඛ හා තණකොළ වර්ග සිටුවීමෙන්ද 2009 වසරේ නොවැම්බර් මස අවසාන කරන ලදී.

➤ කළු ගඟේ හඳුනාගත් ප්‍රදේශයක ජෛව පාලන ක්‍රම හඳුන්වාදීම තුළින් ගංගා ඉවුරු බාදනය වැළැක්වීම සඳහා වූ නියමු ව්‍යාපෘතිය

කළුතර දියඹතලාව රථ වාහන නවත්වා තැබීමේ ස්ථානයට ප්‍රතිවිරුද්ධ භූමියේ ගංගා ඉවුරු බාදනය පාලනය කිරීම සඳහා නියමු ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කරන ලදී.

2008 වසරේ දී ව්‍යාපෘති කටයුතු තවදුරටත් සිදු කරනු ලැබීය. මෙහිදී අවධානය යොමු වූයේ යෝජිත නව දුම්රිය මාර්ගය සහ පාලම හේතුවෙන් සිදුවන ඉවුරු බාධනය වැලැක්වීමයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා ජාතික ජලජ සම්පත් හා පර්යේෂණ සංවර්ධන ආයතනය (නාරා ආයතනය) සමඟ සහයෝගීතාවයෙන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

➤ **කළු ගඟේ ඉවුරේ ඉහළින් කෙලින් පිහිටි කොටසේ ජල පෝෂක කළමනාකරණ සැලැස්ම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වූ නියමු ව්‍යාපෘතිය**

වර්තමාන හා අනාගත පරම්පරාවලට උසස් ගුණාත්මයෙන් යුත් ජලය ලබා ගැනීමට හැකිවන පරිදි ජලයේ තත්ත්වය සංරක්ෂණය කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් කළු ගඟේ ඉහළින් පිහිටි කොටසේ පිරිසිදු ජල තත්ත්වයන් පවත්වා ගැනීම සඳහා තවත් නියමු ව්‍යාපෘතියක් පවිත්‍ර ගංගා වැඩසටහන යටතේ පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය විසින් ආරම්භ කරන ලදී.

- වර්ෂ 2007 දී පිළියෙල කරන ලද ඒකාබද්ධ ජල සම්පත් කළමනාකරණ සැලැස්මට අනුව නිර්දේශිත ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීම යටතේ ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනය හා සහයෝගීතාවයෙන් යුතුව පරිසර පද්ධති ස්ථායීතාවය පවත්වා ගැනීම උදෙසා ඇති ජල සම්පාදන ව්‍යාපෘති වලට මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනය කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබීය.

➤ **වාහන විමෝචන පරීක්ෂණය (VET) වැඩසටහන**

අමාත්‍යාංශය විසින් වාහන වල ඉන්ධන දහනයෙන් විමෝචනය වන ද්‍රව්‍ය නිසා සිදුවන වායු දූෂණය පාලනය කිරීම සඳහා වාහන විමෝචන පරීක්ෂණ වැඩසටහන් ක්‍රමය හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම වැඩසටහන 'දූෂකයා ගෙවයි' යන මූලධර්මය පදනම් කරගෙන දූෂණය වීමේ මුදල්මය අගය ආවරණය කිරීම සඳහා දියුණු කරන ලද්දකි. මෙම වැඩසටහන 2008 ජූලි 15 ආරම්භ කර බස්නාහිර පලාත තුළ ක්‍රියාවට නංවන ලදී. මේ ධනවිට උතුරු සහ නැගෙනහිර යන පලාත් 2ක හැරුණු විට ඇති අනෙකුත් සියළුම පලාත් වල ක්‍රියාත්මකයි.

මෝටර් රථවාහන කොමසාරිස්තුමාගේ බලය යටතේ ජංගම හා ස්ථිර මධ්‍යස්ථාන යටතේ මෙම පරීක්ෂාව සිදු කරනු ලබයි.

2009 වසර අවසාන වනවිට වාහන 1,212,970 ක් පරීක්ෂා කර අවසන් කර ඇති අතර රුපියල් මිලියන 49 ක ආදායමක් බදු ලෙස රජයට අයවී ඇත.

- මෝටර් රථවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් හා පොලිසියේ සහාය ඇතිව ගාල්ල, නුවරඑළිය, කුරුණෑගල, මාතර යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි මාර්ග වලදී පරීක්ෂණ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- මෙම පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය නිසා වාහන හිමියන්ට හා මහජනතාවට සිදුවන සමාජ විද්‍යාත්මක බලපෑම, පාරිසරික බලපෑම සහ මධ්‍යස්ථාන වලදී මෙම දත්ත විද්‍යාත්මක ඇගයීමකට ලක් කෙරෙන ආකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් විශ්ව විද්‍යාල උපාධි අපේක්ෂකයන් හය දෙනෙකු මධ්‍යස්ථාන 22 කදී සිදුකරනු ලබයි.
- වාහන විමෝචන පරීක්ෂණ වැඩසටහන් ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කොළඹ අගනගරය තුළ වූ මයික්‍රෝමීටර් 10 කට අඩු දුම්රි අංශු (Suspended particulate matter) ප්‍රමාණය 2008 වසර වලට සාපේක්ෂව කැපී පෙනෙන අඩු වීමක් දක්නට ලැබේ.

වසර	2007	2008	2009
සාමාන්‍ය PM-10 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	72	68	64

පාරිසරික අධ්‍යයනය, පුහුණු හා දැනුවත් කිරීම

හැඳින්වීම

පරිසරය සහ ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයේ දී දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම, පුහුණු කිරීමේ හා ධාරිතා වර්ධනය ඉතා වැදගත් කර්තව්‍යයක් ඉටුකරනු ලබන අතර ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තිය මගින්ද පාර්ශවකරුවන්ගේ ධාරිතා සහ කුසලතා වර්ධනය නගා සිටුවීමේ අවශ්‍යතාවය පෙන්වා දී තිබේ, එමෙන්ම ජාතික පාරිසරික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා ද පාර්ශවකරුවන්ගේ ධාරිතා වර්ධනය නගා සිටුවීම වැදගත් වේ,

ප්‍රගතිය

2008 ජූලි - 2009 දෙසැම්බර්

- **සෞඛ්‍ය වාර්ෂික සඟරාව**
 'සෞඛ්‍ය' වාර්ෂික සඟරාවෙහි පිටපත් 6000 ක් මුද්‍රණය කර විශ්ව විද්‍යාල, පුස්තකාල, මහජන පුස්තකාල, පර්යේෂණ ආයතනයන් හා පාසැල් අතර බෙදා හරින ලදී. පරිසරය සහ ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණයේ වැදගත්කම විදහා දැක්වෙන පණිවිඩ අඩංගු විවිධ පාරිසරික තේමාවන් යටතේ ලියවුණු ලිපි යනාදියෙන් මෙම සඟරාව සමන්විත වේ,
- **ලෝක පරිසර දිනය**
 'මිනි මව ඔබ අමතයි දේශගුණ විපර්යාස වැලැක්වීම සඳහා පෙල ගැසෙමු'. යන තේමාව යටතේ සංවිධාන ගණනාවකගේ සහයෝගිතාවයෙන් යුතුව ලෝක පරිසර දිනය 2009 ජූනි 05 දින විහාර මහා දේවි උද්‍යානයේ දී සමරනු ලැබීය.
- **මානව සම්පත් සංවර්ධනය**
 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය හා කාර්යාල කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරී මඩුල්ලේ 155 ක් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 3 ක් පවත්වන ලදී.
 පරිසරික හැකියාව, යහ පාලනය හා පෞරුෂ වර්ධනය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය, රාජ්‍ය ගිණුම් හා මූල්‍ය ආයතනය ඇතුළු අනෙකුත් පුහුණු ආයතන මගින් අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් 61 දෙනෙකු සඳහා ලබා දෙන ලදී. මීට අමතරව රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අමාත්‍යාංශයේ විවිධ මට්ටම් වල සේවයේ නියුතු නිලධාරීන් 40 ක් සඳහා දෙමළ භාෂා පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. එක් නිලධාරියෙකු සඳහා දේශීය වශයෙන් විද්‍යාපති උපාධිය හැදෑරීමට මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සපයන ලදී.
 අමාත්‍යාංශය හා අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති රේඛීය ආයතන වල නිලධාරීන් 377 දෙනෙකු සඳහා කෙටි කාලීන විදේශ පුහුණු ද නිලධාරීන් 10 දෙනෙකු සඳහා දිගු කාලීන විදේශ පුහුණු ද වශයෙන් පරිසරය ආශ්‍රිත විෂයයන්ට අදාල දිගු කාලීන විදේශ පුහුණු ලබා දී ඇත. විද්‍යාපති පශ්චාත් උපාධිය හැදෑරීම සඳහා විදේශීය විශ්ව විද්‍යාලයකට එක් නිලධාරියකු තේරී ඇත.
- **හරිත රැකියා සඳහා ත්‍යාග පිරිනැමීමේ වැඩසටහන**
 වර්තමානයේ පරිසරය සුරක්ෂිත කිරීමේ ප්‍රබල අවශ්‍යතාවයක් මතු වී තිබෙන අතර සෞඛ්‍ය සම්පන්න පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා පරිසර හිතකාමී හරිත රැකියා පවත්වා ගත යුතුය. එවැනි හරිත

රැකියා ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ පියවරක් වශයෙන් පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය හරිත රැකියා වල නියුතු පුද්ගලයන් හා ආයතන හඳුනාගෙන ඔවුනට උපහාර පිදීමට තීරණය කර ඇත. මෙහි මූලික අරමුණ වූයේ සමාජ හා ආර්ථික සංවර්ධන කටයුතු වල අඩංගු වන පරිසර හිතකාමී තාක්ෂණය සහ හැසිරීම් රටාවල් පිළිබඳව දැනුවත් කර ඒවාට යොමු කර ශ්‍රී ලංකාව හරිත ආර්ථිකයක් කරා වෙනස් කිරීමයි.

මේ අනුව සුදුසු පුද්ගලයන් හා සංවිධාන තෝරා ඔවුනට තිළිණ ප්‍රදානය කිරීම 2009 ජූනි 05 දින යෙදුණු ලෝක පරිසර දිනයේ දී සිදුවිය.

මෙම වැඩසටහන යටතේ දේශගුණ විපර්යාස, සෑහිලි අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, ජල සම්පත් කළමනාකරණය, වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණය, කාර්මික සංවර්ධනය, අධ්‍යාපනය හා දැනුවත් කිරීම, භූමි සම්පත යන අංශ වල නියුතු පුද්ගලයින් හා ආයතන සඳහා හරිත රැකියා තිළිණ 11 ක් ප්‍රදානය කරන ලදී.

- අපි වචන රට නගමු. වැඩ සටහන සැමරීම සඳහා අප අමාත්‍යාංශය විසින් පාරම්පරික ආහාර මත පදනම් වූ ප්‍රදර්ශනයක් අමාත්‍යාංශ පරිශ්‍රය තුළදී පවත්වන ලදී.
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ වෙබ් අඩවියට www.environmentmin.gov.lk හරහා පිවිසිය හැකි අතර එය පරිසරය පිළිබඳ නවකම හා ප්‍රයෝජනාත්මක විස්තර සහිත වේ.
- ගාල්ල, කැගල්ල සහ හම්බන්තොට යන දිස්ත්‍රික්ක වල පොලිස් නිලධාරීන් 240 දෙනෙකු සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු පවත්වනු ලැබීය. මෙහිදී ජාතික පාරිසරික පනත, වන සත්ත්ව හා වෘක්ෂලතා ආඥා පනත, වන ආඥා පනත, වෙරළ සංරක්ෂණ පනත, ධීවර පනත ආශ්‍රිත රෙගුලාසි, නීති විරෝධී දූව හෙලීමේ ප්‍රවාහනය හා ගබඩා කිරීම, නීතිවිරෝධී වැලි සහ මැටි කැණීම් හා ප්‍රවාහනය, වායු ජල හා පස දූෂණය යනාදි විෂයයන් පිළිබඳව පුළුල් ලෙස සාකච්ඡා කරන ලදී.
- අමාත්‍යාංශයේ ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලයේ සහාය ඇතිව ප්‍රථම වරට ජෛව අඹ ප්‍රදර්ශනයක් සංවිධානය කරනු ලැබීය. මේ සඳහා කෘෂි ජෛව විවිධත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා සම්බන්ධ සංවිධාන වල නියුතු පුද්ගලයන් 60 දෙනෙකු සහභාගි විය, මෙහිදී අඹ ප්‍රභේද 53 ක් ප්‍රදර්ශනය කරනු ලැබූ අතර ඒවා රස බැලීමට හා නිරීක්ෂණය කිරීමට අවස්ථා සලසා තිබිණ.
- අඹ ප්‍රභේද හඳුනාගැනීම සහ අඹ පිළිබඳ කෙටි ප්‍රශ්න තරඟාවලියක් පවත්වනු ලැබීය. මෙහි අරමුණ වනුයේ ජනතාව අතර පාරම්පරික අඹ වර්ග ජනප්‍රිය කරවීමත්, සංරක්ෂණය සඳහා පෙළඹවීමත්, තිරසර භාවිතයත් සහ අඹ ජාන සම්පත සාධාරණ ලෙස භුක්ති විඳීමත්ය.
- ප්‍රගතිය වාර්තා කරනු ලබන කාලය තුළ ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය මගින් පහත සඳහන් වැඩමුළු, සම්මන්ත්‍රණ හා පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වනු ලැබීය.
- කෘමීන් පිළිබඳ ඇති ආර්ථික වටිනාකම හා සංරක්ෂණය පිළිබඳව අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ හා පර්යේෂකයන් සියයකගේ සහභාගිත්වයෙන් වැඩමුළු සියයක් පවත්වන ලදී.
- පාසැල් සිසුන් තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් බිම් ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.
- අවදානම් තක්සේරුව, ජෛව සුරක්ෂිතතා නිශ්කාෂනාගාර යාන්ත්‍රණය කළමනාකරණය හා ජාන විකරණය කරන ලද ජීවීන් පිළිබඳ දෙදින පුහුණු වැඩසටහනක් පේරාදෙණිය පැලෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයෙහිදී පවත්වන ලදී.
- ජෛව විවිධත්වය හා පරිසර විද්‍යාත්මක පද්ධති සංරක්ෂණය පිළිබඳ වැඩමුළුවක් 135 දෙනෙකු සඳහා පවත්වන ලදී.
- දත්ත එක්රැස් කිරීමේ මාර්ගෝපදේශ සඳහා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා පාසැල් සිසුන් සඳහා නාගරික ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ වැඩමුළුවක් අනුරාධපුරයේ දී පවත්වනු ලැබීය.

- හිඟුරක්ගොඩ ප්‍රදේශයේ ව්‍යාපෘති නිලධාරීන් සඳහා නාගයින් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් පවත්වා ඇත.
  - විලච්චිය ප්‍රදේශයේ පාසැල් සිසුන් සඳහා නාගයින් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.
  - සිංහරාජ වන රක්ෂිතය පිළිබඳව පරිසර විද්‍යාත්මක තක්සේරුවක් සඳහා පර්යේෂකයන් හට තෙදින වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.
  - තොරතුරු හුවමාරු ප්‍රතිපත්තිය සකසා අවසන් කිරීම සම්බන්ධයෙන් වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.
  - වෘක්ෂ අභය භූමි සහ බෝධි වෘක්ෂ ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණය සිදු කරන්නන් සඳහා කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේදී වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.
  - ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයේ නියුතු නිලධාරීන් හට ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ දත්ත සහ තොරතුරු පිළිබඳව වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.
  - පුරා ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් 70 දෙනෙකු සඳහා පවත්වන ලදී.
  - ජෛව විවිධත්වය හා පරිසර විද්‍යාත්මක කළමනාකරණය පිළිබඳ වැඩමුළුවක් හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ පාසැල් සිසුන් හා ගුරුවරුන් සඳහා පවත්වන ලදී.
  - ඖෂධීය ශාක පිළිබඳ වැඩමුළුවක් ආයුර්වේද වෛද්‍ය වෘත්තිකයන් සඳහා පවත්වන ලදී.
  - සුරියවැව වලවේ නවෝද්‍යා වැඩසටහන සඳහා ජෛව විවිධත්වය සහ පාරම්පරික දැනුම පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.
  - සතිපතා පලවන විදුසර පුවත්පත සමඟ ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ පෝස්ටර් 52 ක් ප්‍රකාශයට පත් කර පුවත්පත් නරඹන්නන් 70,000 ක් පමණ ඒ පිළිබඳව දැනුවත් කරන ලදී.
  - හැඟව ජන කෞතුකාගාරය පිළිබඳ තොරතුරු අඩංගු අත් පත්‍රිකාවක් සාදන ලදී.
  - කඩොලාන ශාඛ, "මා ඔය සහ අපි" යන පොත් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.
  - 2005 වසරේ දී ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී විශේෂ පිළිබඳ ජාතික මට්ටමේ දෙදින වැඩමුළුවක් අධ්‍යාපන හා පර්යේෂණ කටයුතු වන නියැලෙන්නන් සිය දෙනෙකුගේ සහභාගිත්වයෙන් පවත්වන ලදී. එහිදී පර්යේෂණ පිළිබඳ ලියවිලි 52 ක් භාරදීම සිදුවිය.
  - 2008 වසරේ දේශීය ජනතාව පිළිබඳ අන්තර්ජාතික දිනය සැමරීම පිණිස මාධ්‍යකරුවන් පාරම්පරික දැනුම පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමට වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.
  - 2008 වසරේ අන්තර්ජාතික කඳුකර දිනය සැමරීම සඳහා මතුගම ප්‍රදේශයේ පාසැල් සිසුන් 50 දෙනෙකුගේ සහභාගිත්වයෙන් ජෛව විවිධත්වය හා කඳුකර ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය පිළිබඳව වැඩසටහනක් පවත්වනු ලැබීය.
  - 2009 අන්තර්ජාතික ජෛව විවිධත්ව දිනය, ජෛව විවිධත්වය හා ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී විශේෂ යන තේමාව යටතේ සම්මන්ත්‍රණයක් පවත්වමින් සමරනු ලැබීය.
  - පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය සහ ස්විස්ටර්ලන්ත තානාපති කාර්යාලය ආසියාවේ ප්‍රථම වරට "Climate Trail" නම් ප්‍රදර්ශනය පවත්වන ලදී. මෙම ප්‍රදර්ශනය මගින් හරිතාගාර ආචරණයේ බලපෑම සහ ගෝලීය උණුසුම් වීම සඳහා හේතු වන අනෙකුත් කාරක පිළිබඳවත් ඒවායේ බලපෑම් විස්තරාත්මකවත් ඒ සඳහා පසුගිය දශක කිහිපය තුළ ස්විස්ටර්ලන්තය භාවිතා කරන ලද විසඳුම් ඇතුළුව වෙනත් විසඳුම් ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- මෙම ප්‍රදර්ශනය කොළඹ මහජන පුස්තකාලය පරිශ්‍රය තුළ 2009 මාර්තු 12 සිට 17 දක්වා පවත්වන ලදී.

➤ දේශගුණ විපර්යාස හා පවිත්‍රකර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ ද්‍රව්‍ය සකස් කර ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී.

- දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය පිළිබඳ කුඩා පොත
- ශ්‍රී ලංකා කාබන් අරමුදල පෞද්ගලික සමාගම පිළිබඳ කුඩා පොත
- ශ්‍රී ලංකාවේ පවිත්‍රකර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය සඳහා වන අවස්ථා
- දේශගුණ විපර්යාස පිටුදැකීම පිළිබඳ සිංහල භාෂාවෙන් රචිත කුඩා පොත
- දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය පිළිබඳ ෆයිල් කවරයක් සැලසුම් කර මුද්‍රණය කිරීම
- දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ වාර්තාමය වීඩියෝ වැඩසටහනක් සැකසීම ආරම්භ කිරීම

ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාවය

➤ **කාන්තාරකරණය හා භූමි භායනය පිටු දැකීම සඳහා වන එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතියෙහි නිර්දේශයන් ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක කිරීම.**

කාන්තාරකරණය, නියඟ හා භූමි භායනය වැනි උත්සන්න වෙමින් පවතින පාරිසරික තර්ජන වලට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙන් කාන්තාරකරණය පිටු දැකීම සඳහා වන එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතිය 1994දී සම්මත කරගන්නා ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තාර නොපැවතියත් භූමි භායනය හා දැඩි නියඟ වලට රට මුහුණ පාමින් සිටින බැවින් ශ්‍රී ලංකාව 1995දී මෙම සම්මුතියට අත්සන් තැබූ අතර 1998 දී එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නීත්‍යානුකූලව එකඟතාව පලකරන ලදී.

මෙම සම්මුතියෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ කාන්තාරකරණය පිටු දැකීම හා දරුණු නියඟයන්ට හානිය වන හා/හෝ කාන්තාරකරණය සිදුවන රටවලට නියඟයන්හි බලපෑම අවම කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීමයි. මෙහි අවසාන ඉලක්කය වන්නේ අධි ශුෂ්ක, ශුෂ්ක හා වියළි උප ආර්ද්‍ර ප්‍රදේශ වල පිහිටි සම්මුතියේ සාමාජික රටවල භූමි භායනය වැළැක්වීමයි. මන්තාරම, පුත්තලම හා හම්බන්තොට ආදී ප්‍රදේශවල කාන්තාරකරණයේ ප්‍රාථමික ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරයි. මෙම ලක්ෂණ වල ප්‍රමාණාත්මක වැඩිවීමේ ලකුණුද දැන් දක්නට ලැබේ. භූමි භායනය ආශ්‍රිත ගැටළු අවධානයට ලක්කරමින් පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය විසින් වසර 2000 හා 2002දී ශ්‍රී ලංකාවේ භූමි භායනය පිළිබඳ පිළිවෙලින් පළමු හා දෙවන ජාතික තත්ත්ව වාර්තා සකස් කරන ලදී. ඊට අමතරව දෙවන තත්ත්ව වාර්තාව යාවත්කාලීන කිරීම තුළින් තුන්වන ජාතික තත්ත්ව වාර්තාවද සකස් කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ භූමි භායනය පිටු දැකීම සඳහා වූ ජාතික ක්‍රියාත්මක වැඩසටහන සඳහා පදනම මෙම වාර්තා තුනෙහි නිර්දේශයන් ආශ්‍රයෙන් සකසා ඇත. භූමි භායනය සහ නියඟයන් සඳහා වන ප්‍රවීණයන්ගේ ජාතික කමිටුවක් පත්කර ඇත. මෙම ජාතික කමිටුවේ ප්‍රධාන වගකීම සහ කාර්යය වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ භූමිභායනය සහ නියඟය අවම කිරීම පිළිබඳ කරුණු සම්බන්ධයෙන් සහ කාන්තාරකරණය පිටුදැකීම සඳහා වන එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රඥප්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මඟ පෙන්වීම ලබාදීමයි.

මෙම සම්මුතිය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම යටතේදී පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් අදාළ කාලය තුළ නිම කරන ලදී. නිසරු බිම් පුනරුත්ථාපනය කිරීම පිණිස වනාන්තර ආශ්‍රිත පැල 400ක් කහටගස්දිගිලියේද, පැල 300 ක් තඹුත්තේගමද සහ උණ ශාක 500ක් රාජාංගනයේද 300ක් තඹුත්තේගමද වශයෙන් රෝපණය කරන ලදී.

➤ **බාසල් සම්මුතිය**

ශ්‍රී ලංකාව 1992දී අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය දේශ සීමා හරහා සංචලනය පිළිබඳ බාසල් සම්මුතිය නිල වශයෙන් පිළිගන්නා ලදී. පරිසර අමාත්‍යාංශය මෙම සම්මුතියේ කේන්ද්‍රීය ආයතනය වන අතර එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා බලය ලත් ආයතනය වන්නේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියයි.

අමාත්‍යාංශය විසින් නීති විරෝධී වෙළඳාම සහ අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය සහ අනෙකුත් අපද්‍රව්‍ය දේශසීමා හරහා සංචලනය පිළිබඳව සුරක්ෂිත සහ ඵලදායී අනාවරණය සහ විමර්ශනය නම් වූ මාර්ගෝපදේශ අත්පොත සංශෝධනය කර, මුද්‍රණය නිමවා ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී.

භායනය නොවන කාබනික අපද්‍රව්‍ය සහ අන්තරායකාරී අපද්‍රව්‍ය ආනයනය හා අපනයනය පාලනය කිරීම දේශසීමා හරහා ඒවා සංචලනය කාර්යක්ෂමව පාලනය ආදාලව රේගු නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා ධාරිතා වර්ධන වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.

➤ **දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ පාදක ව්‍යුහ සම්මුතිය.**

පසුගිය ශත වර්ෂය තුළ මානව සංහතියට මුහුණ පෑමට සිදුවූ ප්‍රධානතම තර්ජනය ලෙස දේශගුණ විපර්යාස හැඳින්විය හැක. 1992දී පැවති රියෝ සමුළුවේදී එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය විසින් දේශගුණ විපර්යාසයන්ට තුඩු දෙන වායුගෝලයේ හරිතාගාර වායු සාන්ද්‍රණය ස්ථාවරව පවත්වා ගැනීම සඳහා මෙම සම්මුතියට එළඹිණ. හරිතාගාර වායු ජනනය සඳහා කාර්මික රටවල් වැඩි වශයෙන් දායක වන බැවින් දේශගුණ විපර්යාස ආශ්‍රිත ගැටළු නිරාකරණය සඳහා එම රටවල් වැඩි වශයෙන් කැපවිය යුතු බව එහිදී අවධාරණය විය. ශ්‍රී ලංකාව මෙම සම්මුතිය නිල වශයෙන් පිළිගනු ලැබුවේ 1993 නොවැම්බර් මස 23වැනිදාය.

1997දී ජපානයේ කියෝතෝහිදී පැවති මෙම සම්මුතියේ පාර්ශවකරුවන්ගේ 3වැනි සමුළුවේදී මෙම සම්මුතියෙහි අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා නීතිමය වගකීමක් සහිත ප්‍රඥප්තියක් සම්මත කරගන්නා ලදී. මෙම කියෝතෝ ප්‍රඥප්තිය යටතේ වසර 2008-2012 කාලය තුළදී කාර්මික රටවල් විසින් 1990දී වායු ගෝලයට නිකුත්කරන ලද හරිතාගාර වායු ප්‍රමාණයට සාපේක්ෂව වායු ගෝලයට මුදාහරිනු ලබන හරිතාගාර වායු ප්‍රමාණය අවම වශයෙන් 5% කින් අඩු කල යුතු වේ. කියෝතෝ ප්‍රඥප්තියට ශ්‍රී ලංකාව නිල වශයෙන් ඇතුළත් වූයේ 2002 සැප්තැම්බර් මස 03 වැනි දිනදීය. ඒ අනුව පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් අදාළ කාලය තුළ සම්පූර්ණ කර ඇත.

➤ **සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකා කාබන් අරමුදල**

රාජ්‍ය අංශය හා පෞද්ගලික අංශය හවුලේ ස්ථාපිත කරන ලද පෞද්ගලික සමාගමක් ලෙස සීමාසහිත කාබන් අරමුදල ක්‍රියා කරනු ලබයි. මෙහි කොටස් වලින් බහුතරය රාජ්‍ය අංශය සතු වන අතර මණ්ඩලය භාණ්ඩාගාරයේ ලේකම්, පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපති සහ නම් කරන ලද හවුල්කරුවන් තුන් දෙනෙකුගෙන් සමන්විතය.

- සීමාසහිත කාබන් අරමුදලේ සංයුක්ත වාණිජ සැලැස්ම සකසන ලදී.
- උපදේශවරයකු බඳවා ගැනීම සඳහා පුවත්පත් දැන්වීමක් පළකරන ලදී.
- ශ්‍රී ලංකා කාබන් අරමුදල සඳහා බැංකු ගිණුමක් ආරම්භ කරන ලදී
- පවිත්‍රකර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ ව්‍යාපෘති 2ක් සඳහා එහි කොටස්කරුවකු වශයෙන් එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහනෙහි කාබන් පහසුකම සමග කාර්ය නියමයන් පිළිබඳව අත්සන් කරන ලදී.
- පීනට් ඩෙන්ට්‍රෝ පවර් සමාගම සමග ඔවුන්ගේ ඩෙන්ට්‍රෝ බල ශක්ති පවිත්‍රකාර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ වූ ව්‍යාපෘතිය සඳහා අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීම.
- බස්නාහිර පළාත් කසල කළමනාකරණ අධිකාරිය සමග පවිත්‍රකාර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් කාර්ය නියමයන් අත්සන් කිරීමට නියමිතය.
- ඩෙන්මාර්කයේ එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහනෙහි උපදේශකත්වය යටතේ **Programmatic** පවිත්‍රකාර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩ සටහනක් 2009 ජූලි 27 සිට 31 දක්වා පවත්වන ලදී.

➤ **ඩෙන්මාර්කයේ කෝපන්හේගන් නුවර පැවති එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ සමුළුව**

ගරු පරිසර ඇමතිතුමන් හට සාමාජික රටවල් 08 කින් සමන්විත එනම් ඇෆ්ගනිස්ථානය, බංග්ලාදේශය, භූතානය, ඉන්දියාව, මාලදිවයින, නේපාලය, පකිස්ථානය හා ශ්‍රී ලංකාව යන රටවල් වලින් සැදුම් ලත් දකුණු ආසියාතික කලාපීය දේශීය සහයෝගීතාව එනම් සාක් කලාපීය රටවල් අතරින් සභාපතිත්වය ප්‍රදානය කරන ලදී.

➤ **ශ්‍රී ලංකාව සංවර්ධනය වෙමින් පවතින කුඩා දූපත් රාජ්‍යයන්ගේ කන්ඩායමේ සාමාජිකත්වය ලබාගැනීම (SIDS)**

1992 ජුනි මසදී පැවති එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසරය හා සංවර්ධනය පිළිබඳ සමුළුවේදී (මිහිතල සමුළුව/රියෝ සමුළුව) මෙම සංවර්ධනය වෙමින් පවතින කුඩා දූපත් රාජ්‍යයන්ගේ කන්ඩායම ආරම්භ විය. මෙම කන්ඩායමට අයත් රටවල් වනුයේ ලෝක හරිතාගාර වායු විමෝචන මට්ටම අතින් අවම මට්ටමක පවතින්නා වූද එනමුත් දේශගුණ විපර්යාස වලට වැඩි වශයෙන් පාත්‍ර වන පහත් මට්ටමක වූ වෙරලාශ්‍රිත රටවල් සමූහයකි. මෙම SIDS කන්ඩායමේ තීරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳ ගෝලීය සමුළුව 1994 බාබටෝස් නුවරදී පවත්වන ලදී. SIDS සඳහා වූ බාබටෝස් ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන නම් ප්‍රකාශනය මෙම සමුළුව ආශ්‍රයෙන් සම්මත කරගන්නා ලදී. මෙම බාබටෝස් ක්‍රියාකාරී වැඩසටහන අන්තර්ජාතික ප්‍රජාවගේ සහයෝගිතාවයෙන් හා අනුග්‍රහයෙන් යුතුව තීරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳව SIDS මගින් ක්‍රියාකල යුතු සැලසුම් කෙටුම්පතක් ලෙස සම්පාදනය කරන ලද්දකි.

21වන න්‍යාය පත්‍රයෙන් හඳුනා ගන්නා ලද කුඩා දූපත් සඳහා වූ අභියෝග SIDS මගින් පිළියෙල කරනු ලැබූ තීරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳ ගෝලීය සමුළු වාර්තාවෙන් යලි තහවුරු විය. කුඩා දූපත් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන අභියෝග පහත දැක්වෙන ආකාරයන් ලෙස සාරාංශ ගතකල හැක.

- දේශගුණ විපර්යාස
- ස්වභාවික උවදුරු
- අන්තර්ජාතික වෙළඳාම සඳහා බලපෑම
- සීමිත සම්පත්
- ජනගහන වර්ධනය

කෘෂිකර්මය මත පදනම් වූ දුර්වල ආර්ථිකය පහතින් පිහිටි වෙරළබඩ ප්‍රදේශ වලට මානව ක්‍රියාකාරකම් යොමු වීම.

එක්සත් ජාතීන්ගේ ආර්ථික හා සමාජීය කටයුතු සංවර්ධන පිළිබඳ වූ ලැයිස්තුවට වර්තමානයේ කුඩා දූපත් රාජ්‍යයන් 52ක් ඇතුළත් වේ. මෙම රාජ්‍යයන් භූ ගෝලීය ප්‍රදේශ 03කට බෙදා වෙන්කර ඇත.

- බටහිර ඉන්දීය කොදෙව්වලට අයත්
- ශාන්තිකර
- අප්‍රිකානු ඉන්දියන් සාගරය, මධ්‍යධරණී සහ දකුණු චීන මුහුද

SIDS සාමාජිකයන් තීරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳ එක සමාන අභියෝග වලට මුහුණ දෙනු ලබන අතර ඔවුන් තීරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳ අවශ්‍යයකරන සම්පත් හා අත්දැකීම් බෙදාගැනීම සඳහා පොරොන්දු වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයට බාධා කරනු ලබන සමාජ ආර්ථික, පාරිසරික හා අනෙකුත් ගැටළු අනෙකුත් SIDS සාමාජික රටවලට සමාන වේ. එබැවින් SIDS මගින් සම්මත කරගත් මෙම බාබටෝස් ප්‍රකාශනය ශ්‍රී ලංකාවට උචිත වේ.

මෙම SIDS සඳහා එහි ආරම්භයේ සිටම අන්තර්ජාතික ප්‍රජාවගේ ලැබිය යුතු නියමිත ප්‍රසිද්ධිය ලැබී ඇත. එබැවින් SIDS හි ප්‍රකාශ කිරීම් පිළිබඳව අන්තර්ජාතික අවධානය ලැබීමට ඉතා ප්‍රමාණවත් වන අතර දේශගුණ විපර්යාස ආශ්‍රිත නොයෙකුත් ප්‍රශ්න විසඳීම සඳහා අවශ්‍ය කරනු ලබන සම්පත් මේ වන විටත් SIDS වටා එක් රැස් වී ඇත. තවද පෙනෙන ආකාරයට සංවර්ධනය වෙමින් පවත්න කුඩා දූපත් රාජ්‍යයන් ඔවුන්ගේ අරමුණු වී ඇත. මෙම පසුබිම පහත දැක්වෙන ආකාරයන්ට අනුව ශ්‍රී ලංකාවට වාසි දායක විය හැක.

■ දේශගුණ විපර්යාස බලපෑම් ශ්‍රී ලංකාවේ තීරසර සංවර්ධනයට බලපාන ආකාරය පිළිබඳව විශ්ලේෂණය

- විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවට බලපාන දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ ගැටළු හා ගැටීම් හඳුනාගත හැක.
- SIDS සඳහා වන දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ වූ අන්තර්ජාතික අත්දැකීම් බෙදාගත හැක.
- ශ්‍රී ලංකාවට අදාළ වන අත්දැකීම් පෙන්නුම් කිරීමට වේදිකාවක් විවර කිරීම තුළින් ජාත්‍යන්තර අවධානය ලබා කරගත හැක.

■ මොන්ට්‍රියල් සන්ධානය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

1989 දෙසැම්බර් 15 වෙනි දින ශ්‍රී ලංකාව ඕසෝන් ස්ථරය ක්ෂය කරන ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ වූ මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයට (1987) සහ ඕසෝන් ස්ථරය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ වියානා සම්මුතියට (1985) අත්සන් තබා ඇත. ඕසෝන් වියන ක්ෂය වීමට හේතුවන ද්‍රව්‍ය ආනයනය, භාවිතය හා නීති විරෝධී ලෙස සිදුවන වෙළඳාම අවම කිරීම, ප්‍රතිවක්‍රීකරණය හා ප්‍රතිභාවිතය සඳහා උනන්දු කරවීමට හා දැනුවත් කිරීම් ඇති කිරීමට සහ මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් වෙනුවට විකල්ප සෙවීම මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ අරමුණ වේ.

මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයෙහි නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා, පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

1. ඕසෝන් ක්ෂය කිරීමට හේතුවන ද්‍රව්‍ය ක්‍රමානුකූලව භාවිතයෙන් බැහැර කිරීමට අවශ්‍ය ආයතනික ශක්තිය ගොඩනැගීම.

මෙම සංරචකයට අයත් ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වන්නේ, ඕසෝන් ක්ෂය කරන ද්‍රව්‍ය භාවිතය පිළිබඳ දත්ත එක්රැස් කිරීම හා එම තොරතුරු ඕසෝන් ලේකම් කාර්යාලයට හා බහුපාර්ශවීය අරමුදල් ලේකම් කාර්යාලයට වාර්තා කිරීම, සම්මන්ත්‍රණ හා ජාත්‍යන්තර ඕසෝන් දින සමරු වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම, දැනුවත් බව ඇති කිරීම. ඕසෝන් ක්ෂය කරන ද්‍රව්‍ය හා එම ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් ක්‍රියාත්මක කරන උපකරණ භාවිතය පාලනය හා අධීක්ෂණය කිරීම ආදියයි.

2. නිරෝධායන කටයුතු සඳහා සහ පූර්ව නැව් ගත කිරීමේ කටයුතු සඳහා හැර අනෙකුත් සියළු භාවිතයන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාව තුළදී මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් යොදා ගැනීම ක්‍රමානුකූලව නතර කිරීම.

මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් පළිබෝධ නාශකයක් වශයෙන් මූලිකව භාවිතා කරනු ලබයි. ආනයනය කරන ලද මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් භාවිතා වන්නේ මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයෙහි බැඳීම් වලින් නිදහස් කර ඇති නිරෝධායන කටයුතු හා නැව් ගත කිරීමට පෙර භාවිතයන් සඳහාය. විකල්ප ඇගයීම, දත්ත එක්රැස් කිරීම, ප්‍රතිකාර යෙදීම, සාම්පල විශ්ලේෂණය, ප්‍රතිකාර කිරීම් වලින් පසු මෙහෙයුම, ආදර්ශන, මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් ආනයනය කිරීමේදී කෘමිනාශක ලියාපදිංචිකරු වෙත අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම, පුහුණු කිරීම සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් සිදුකර ගෙන යාම මෙම සංරචකය යටතේ සිදුකරනු ලබයි.

3. ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ශීතකාරක ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්ම.

CFC භාවිතය තුරන් කිරීමේ ක්‍රියාවලියට අනුගත වීම පිණිස නඩත්තු කිරීමේ හා සේවා ක්‍රියාවලියන්ට සහාය වීම මුල්කොට ගෙන මෙම සංරචකය දියත් කරන ලදී. රේගු නිලධාරීන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන, ඕසෝන් ක්ෂය කාරක ද්‍රව්‍ය පරිසරයට කාන්දුවීම හා පාරිභෝජනය අවම කිරීම සඳහා ශීතකරණ හා වායු සමීකරණ යන්ත්‍ර නඩත්තු කිරීම හා සේවා සැපයීමට අදාළ වූ යහපත් ක්‍රමවලට එම ක්ෂේත්‍රයේ වූ කාර්මික ශිල්පීන් පුහුණු කිරීම, ශීතකාරක ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්මට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා වූ දිරිදීමනා වැඩසටහන ක්‍රියාවට නැංවීම මෙම සංරචකය යටතේ සිදුකරනු ලබයි.

4. ශ්‍රී ලංකාවේ ඕසෝන් ක්ෂයකාරක ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් තුරන් කිරීම සඳහා ජාතික අනුකූලතා ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම.

මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ විධිවිධාන වලට අනුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ භාවිතා වන ඕසෝන් ක්ෂය කාරක ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් තුරන් කිරීම වේගවත් කිරීම සඳහා පිළියෙල කර ඇති ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මෙය වෙයි.

ප්‍රගතිය.

2008 ජූලි - 2009 දෙසැම්බර්

- ඕසෝන් ක්ෂය කාරක ද්‍රව්‍ය භාවිතය පිළිබඳ දත්ත වාර්තා කිරීම.
ශ්‍රී ලංකාවේ ඕසෝන් ක්ෂය කාරක ද්‍රව්‍ය භාවිතය පිළිබඳ දත්ත එක්රැස් කර ගිවිසුම් ගත දිනට පෙර ඕසෝන් හා බහුපාර්ශවීය අරමුදල් යන ලේකම් කාර්යාල දෙකට වාර්තා කරන ලදී.
- දැනුවත් කිරීමේ ක්‍රියා මාලාවන්
රාජ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 02ක්, ගුරුවරුන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ සම්මන්ත්‍රණ 6ක්, පාසැල් සිසුන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 6ක්, සෞඛ්‍ය අංශයේ නිලධාරීන් සඳහා සම්මන්ත්‍රණ 2ක් හා සාමාන්‍ය ජනයා සඳහා සම්මන්ත්‍රණ 02ක් ලෙස දැනුවත් කිරීම් මාලාවන් සිදුකරන ලදී.
- දැනුවත් කිරීමේ ප්‍රකාශන
යාවත් කාලීන කරන ලද තොරතුරු ඇතුළත් කර පත්‍රිකා හා පොත් නැවත මුද්‍රණය කිරීම ඇතුළුව අනෙකුත් දැනුවත් කිරීමේ ද්‍රව්‍ය බෙදාහරින ලදී. ඕසෝන් ස්ථරය සුරැකීම සම්බන්ධ අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් පරිගණක සංයුක්ත තැටියකින් ඉදිරිපත් කිරීමක් ලෙස සකසන ලදී. මෙය හෞතුනෙන්ම ලබාගත හැකි වන අතර පාසැල් සිසුන් හට විශේෂයෙන්ම වැදගත් වේ. එම නිර්මාණශීලී ව්‍යාපෘතියට 2009 වසරේදී තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ඒජන්සිය මගින්, 'ස්වාභිමානී' නම් වූ ඇගයීම් සහතිකය හිමිකරගන්නා ලදී.
- දිරිදීමනා ගෙවීම් ලබාදීම සඳහා සංදේශ අත්සන් කිරීම
CFC 12 භාවිතයෙන් ක්‍රියා කරනු ලබන කිරි ශීතකාරක ටැංකි 118ක් ඕසෝන් හිතකාමී ආකාරයට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා ඇමරිකානු ඩොලර් 105,300.00ක මුදලක් ප්‍රදානය කිරීම සඳහා කාර්ය නියමයක් අත්සන් කිරීම මිල්කෝ පෞද්ගලික සමාගමේ සභාපති තුමා සහ ජාතික ඕසෝන් ඒකකයේ හා දේශගුණ විපර්යාස අංශයේ අධ්‍යක්ෂතුමා විසින් 2009 අන්තර් ජාතික ඕසෝන් දින සැමරීම උත්සවයේදී සිදුකරනු ලැබීය.
- 2008 අන්තර්ජාතික ඕසෝන් දිනය සමරීම
පරිසර අමාත්‍ය ගරු පායලි වම්පික රණවක මැතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2008 සැප්තැම්බර් 16 වන දින අන්තර්ජාතික ඕසෝන් දිනය සමරනු ලැබීය. ජාතික ඕසෝන් ඒකකය මගින් පවත්වනු ලැබූ විවිධ තරඟ සඳහා ඉදිරිපත් වූ ජයග්‍රාහකයන් වෙත ත්‍යාග සහ සහතික පත්‍ර ලබාදීම ගරු ඇමතිතුමා විසින් සිදු විය.
- ඕසෝන් හිතකාමී පරිසර තරඟ
2008 ජාත්‍යන්තර ඕසෝන් දිනය සමරීම සඳහා හෝමාගම අධ්‍යාපන කලාපයේ පාසැල් අතර ඕසෝන් හිතකාමී පරිසර තරඟ ආරම්භ කරන ලදී. මෙහි මූලික අරමුණ වූයේ පාසැල් සිසුන් විවිධ ඕසෝන් හිතකාමී ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පෙළඹවීමයි.
- විරිද්ධ තරඟය
ඕසෝන් ස්ථරය ආරක්ෂා කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ මූලික අරමුණ ඇතිව දීප ව්‍යාප්තව පාසැල් සිසුන් අතර විරිද්ධ තරඟයක් පවත්වන ලදී.

- **ජනමාධ්‍යවේදීන් සඳහා වූ මාධ්‍ය තරඟය**
 ඕසෝන් ස්ථරය, එහි ආරක්ෂාව, විශානා සම්මුතිය, මොන්ට්‍රියල් සන්ධානය සහ අනෙකුත් ඕසෝන් ආශ්‍රිත කරුණු සම්බන්ධයෙන් තමන්ගේම ඉලෙක්ට්‍රොනික හෝ මුද්‍රිත පළ කිරීම් සිදුකරනු ලැබූ ජනමාධ්‍යවේදීන් සඳහා මාධ්‍ය තරඟයක් සංවිධානය කරනු ලැබීය.
- **ජයග්‍රහණය කරනු ලැබූ නාට්‍යයේ සංයුක්ත තැටියක් නිපදවීම.**
 "හිසට උඩින් මල් වියනක්" නම් වූ ඕසෝන් ස්ථරය ක්ෂය වීම, එහි බලපෑම සහ එය ආරක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය සඳහා දැක්වෙන නාට්‍යය ඉංග්‍රීසි උප සිඳැසි සහිතව සංයුක්ත තැටියක් ආකාරයට නිපදවීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු පිළියෙල කරනු ලැබීය.
- **ඕසෝන් හිතකාමී තේ ලාංඡනයක් හඳුන්වා දීම.**
 තේ මණ්ඩලය හා තේ අපනයන කරුවන්ගේ සංගමයේ සහාය ඇතිව ජාතික ඕසෝන් ඒකකය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ නිපදවනු ලබන තේ, ඕසෝන් හිතකාමී නිෂ්පාදනයක් ලෙස හැඟවෙන පරිදි නිර්මාණය කරනු ලැබූ ලාංඡනය තේ වෙළඳපොළ වෙත ඉදිරිපත් කිරීම ගරු ඇමතිතුමා, තේ මණ්ඩලයේ සභාපති හා තේ අපනයනකරුවන්ගේ සංගමයේ සභාපතිතුමාන්ගේ අනුග්‍රහයෙන් අන්තර්ජාතික ඕසෝන් දිනය සැමරීමට සමගාමීව සිදු විය.
- **2009 අන්තර්ජාතික ඕසෝන් දිනය සැමරීම**
 පරිසර අමාත්‍ය ගරු පාඨලි වම්පිත රණවක මැතිතුමා ආරාධිත අමුත්තා ලෙස සහභාගිවෙමින් 2009 සැප්තැම්බර් 16 වන දින අන්තර්ජාතික ඕසෝන් දිනය සමරන ලදී. එහිදී ඕසෝන් ඒකකය මගින් පවත්වනු ලැබූ තරඟ සඳහා ඉදිරිපත් වූ ජයග්‍රහණයන් සඳහා ත්‍යාග සහ සහතික පත්‍ර බෙදාහැරීම ගරු ඇමතිතුමා අතින් සිදුවිය. සහභාගිවූවන් අතර දැනුවත් කිරීමේ ද්‍රව්‍ය සහ සංයුක්ත තැටි බෙදාහැරීම සිදුවිය.

2009 අන්තර්ජාතික ඕසෝන් දින සැමරීමට සමගාමීව පැවති ක්‍රියාකාරකම්

- **පාසැල් සිසුන් සඳහා වූ රචනා තරඟය**
 දීප ව්‍යාප්තව පාසැල් සිසුන් සඳහා රචනා තරඟයක් පවත්වන ලදී. මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ පාසැල් සිසුන් අතර ඕසෝන් ආශ්‍රිත කරුණු පිළිබඳව දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීමයි.
- **ඕසෝන් ප්‍රභේලිකා තරඟය**
 2009 අන්තර්ජාතික ඕසෝන් දින සැමරීම් වලට සමගාමීව පොදු ජනතාව අතර දැනුවත්භාවය වැඩිකිරීමේ මූලික අරමුණින් ප්‍රභේලිකා විසඳීමේ තරඟයක් පවත්වන ලදී.
- **CFC ශීතකාරකය එක් රැස් කිරීම හා ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කිරීම.**
 ශීතකාරක එක්රැස් කිරීම හා ප්‍රතිවක්‍රීකරණය වැඩි කිරීමට සහ එම ක්‍රියාවන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණු කොට ගෙන ශීතකාරක එක් රැස් කිරීමේ/ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරගැනීමේ උපකරණ කට්ටල 49ක් ඒ සම්බන්ධයෙන් පවත්වනු ලබන වැඩමුළු හරහා බෙදාදීමට ගරු ඇමතිතුමා විසින් අදාළ ආයතන ප්‍රධානීන් හට බාරදෙන ලදී.
- **ජංගම වායු සමන - පරිවර්තනය කිරීමේ වැඩසටහන**
 මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම වාහන අළුත් වැඩියා කටයුතු හා නඩත්තු කිරීම් වලදී පරිසරයට මුදා හැරෙන ශීතකාරක ප්‍රමාණය අඩු කිරීමට මූලික වේ. මේ වන විට වාහන 187ක් සාර්ථකව ඕසෝන් හිතකාමී තාක්ෂණයක් ඇති වාහන බවට පරිවර්තනය කරනු ලැබීය.
- **හයිඩ්‍රෝ ක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝ කාබන් (HCFC) ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර කිරීමේ කළමනාකරණ සැලැස්ම පිළියෙල කිරීම**
 මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වනුයේ වසර 2013/2015 පාලිත ඉලක්ක වලට ලඟාවීම පිණිස ශ්‍රී ලංකාව සඳහා හයිඩ්‍රෝ ක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝ කාබන් ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර කිරීමේ කළමනාකරණ සැලැස්ම (අදියර 1) පිළියෙල කිරීමයි. මෙයට ශ්‍රී ලංකාව සඳහා උපාය මාර්ගයක් හා ක්‍රියාත්මක සැලැස්මක් අන්තර්ගත කර ඇත. ජාතික ඕසෝන් ඒකකය එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන සමග

සහයෝගිත්වයෙන් ශ්‍රී ලංකාවෙන් HCFC බැහැර කිරීම සඳහා නුදුරු අනාගතයේදී ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන සීමාකාරී ක්‍රියාමාර්ග හා ඒ සම්බන්ධයෙන් මුහුණ දෙන අභියෝග පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමේ අරමුණින් ආරම්භක වැඩමුළුවක් සංවිධානය කරනු ලැබීය.

- ශ්‍රී ලංකාවේ මොන්ට්‍රියල් සන්ධානය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ සම්බන්ධීකරණ කමිටු රැස්වීම්. ජාතික ඕසෝන් ඒකකය මගින් සම්බන්ධීකරණ කමිටු රැස්වීම් 3ක් පවත්වනු ලැබූ අතර එහිදී මොන්ට්‍රියල් සන්ධානය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගනු ලැබීය.
- ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෙහිල් බ්‍රෝමයිඩ් භාවිතය පිළිබඳ වූ රැස්වීම. මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයට අනුව එහි ඇති බැඳීම් වලට අනුකූලව මෙහිල් බ්‍රෝමයිඩ් බැහැර කල යුතු අතර එය නිරෝධායන හා නැව් ගත කිරීමේ කටයුතු සඳහා පමණක් යොදා ගත හැක. පසුගිය අවුරුදු 5 තුළ නිරෝධායන හා නැව් ගතකිරීමේ කටයුතු සඳහා මෙහිල් බ්‍රෝමයිඩ් ආනයනය අතිවිශාල ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත. එබැවින් මෙම මෙහිල් බ්‍රෝමයිඩ් භාවිතය පිළිබඳව විස්තර සහිතව සාකච්ඡා කිරීම සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ පාර්ශවකරුවන් හා පොදු ජනතාව සමග රැස්වීමක් පවත්වන ලදී.
- ඕසෝන් ක්ෂය කිරීමට හේතුවන ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ වූ කාර්ය සාධන බලකායේ රැස්වීම. මෙම කාර්ය සාධන බලකාය ආරම්භ කරන ලද්දේ නීති විරෝධී ලෙස ඕසෝන් ක්ෂය කිරීමට හේතුවන ද්‍රව්‍ය ආනයනය වැළැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය තීරණ හා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහායි. මෙහි රැස්වීම් වාර 2ක් පවත්වනු ලැබූ අතර ඕසෝන් ක්ෂය කිරීමට හේතුවන ද්‍රව්‍ය ආනයනය පිළිබඳ සාකච්ඡා කර නව තීරණ කිහිපයක් ගනු ලැබීය.
- යහපත් ශීතකරණ පුරුදු පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන්. වැඩි වශයෙන් ඕසෝන් ක්ෂය කාරක ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරනු ලබන ශීතකරණ හා වායු සමනය කිරීමේ අංශ සඳහා යහපත් පුරුදු පිළිබඳව දැනුම වැඩි කිරීමට පුහුණු වැඩසටහනක් ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය සාර්ථකව නිමකරනු ලැබූ අතර අවසන් ව්‍යාපෘති වාර්තාව භාරදෙන ලදී. තාක්ෂණික නිලධාරීන් 318 දෙනෙකු පුහුණු කිරීම සඳහා වැඩමුළු 6ක් පවත්වන ලදී.
- හේලෝන් බැංකු කළමනාකරණ සැලැස්ම. ගිණි නිවන කාරකයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිතා වන හේලෝන් මට්ටම පාලනය කිරීමට ජාතික හේලෝන් බැංකු කළමනාකරණ සැලැස්මක් වැඩිදියුණු කිරීම ඉඩ සලසයි. හමුදාමය කටයුතු වලදී ඕසෝන් ක්ෂය කිරීමට හේතුවන ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් ආසියා ශාන්තිකර කලාපයේ රටවල් වන බංග්ලාදේශය, ඉන්දියාව, ඉරානය, ඉන්දුනීසියාව, තායිලන්තය, මැලේසියාව, පාකිස්තානය හා ශ්‍රී ලංකාව යන රටවල් හතෙහි සහභාගිත්වයෙන් 2009 අප්‍රේල් 16 සහ 17 යන දිනයන්හි දේශීය වැඩමුළුවක් කොළඹ ගලදාරි හෝටලයේදී පවත්වනු ලැබීය. ඕසෝන් හිතකාමී ගිනි මැඩපැවැත්වීමේ තාක්ෂණය පිළිබඳව හඳුන්වාදීමට හා සාකච්ඡා කිරීමටත් ගිනි නිවන කාරකයක් ලෙස හේලෝන් බැංකු නඩත්තු කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමටත් 2008 අගෝස්තු මස 27වන දින දෙවන ජාතික හේලෝන් වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.
- 2009 වසර තුළ සාදනු ලැබූ නව රෙගුලාසි. ආනයන හා අපනයන පාලන පනත යටතේ ක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝ කාබන් හා හේලෝන් තහනම් කිරීම පිළිබඳ වූ රෙගුලාසි අඩංගු නව ගැසට් පත්‍රය ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.

2010 වසර සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

	ක්‍රියාකාරකම්	ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම
ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, සැලසුම්කරණය, මෙහෙයවීම හා නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම		
1.	පස් අවුරුදු ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවීම.	ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් අංශය
2.	අමාත්‍යාංශයේ හා අමාත්‍යාංශයේ රේඛීය ආයතනවල වාර්ෂික ප්‍රගති වාර්තා හා ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම සහ දිස්ත්‍රික් ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සම්පාදනය කිරීම.	
3.	කඩොලාන සංරක්ෂණය සඳහා වූ අනාගත ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ කටයුතු සම්බන්ධීකරණය.	
4.	ජාතික පාරිසරික පනත සහ පතල් සහ ඛනිජ සම්පත් පනත යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සහ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා නීති ආධාරක වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.	නීති අංශය
5.	නීති පොත් මිලදී ගැනීම.	
6.	ජාතික පාරිසරික පනත සහ පතල් සහ ඛනිජ සම්පත් පනත යටතේ වූ පැමිණිලි විභාග කිරීම.	
7.	පාරිසරික නීති හා රෙගුලාසි පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.	
8.	හරිත ලංකා වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම	තිරසාර සංවර්ධන අංශය
9.	විද්‍යුත් හා ඉලෙක්ට්‍රොනික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙල කිරීම.	වායු සම්පත් කළමනාකරණ හා අන්තර්ජාතික කටයුතු අංශය
10.	ජීව විද්‍යාත්මක/ ජාන සම්පත් කරා ප්‍රවේශවීමේ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ස්ථාපිත කිරීම.	ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය
11.	ජෛව විවිධත්ව සම්පත පිළිබඳව මාර්ගෝපදේශ වැඩිදියුණු කිරීම.	
12.	නව ජෛව සුරක්ෂිතතා පනත සකසා අවසන් කිරීම.	
13.	නව ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී විශේෂ පිළිබඳ පනත සකසා අවසන් කිරීම.	
14.	ජෛව විවිධත්වය ආශ්‍රිත ජාතික තොරතුරු කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තිය සැකසීම.	
15.	ලයිකන සංරක්ෂණ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙල කිරීම.	
16.	සමනලයින් සංරක්ෂණය පිළිබඳ වූ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම.	

17.	පවිත්‍රකාර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණ ප්‍රතිපත්තිය හා දේශගුණ විපර්යාස ප්‍රතිපත්තිය සකසා අවසන් කිරීම.	දේශගුණ විපර්යාස අංශය
18.	දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ 2010 සාර්ක් ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම වැඩිදියුණු කිරීම.	
19.	දේශගුණ විපර්යාස වලට අනුවර්තනය වීමේ උපාය මාර්ගය වැඩිදියුණු කිරීම.	
ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සහ ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය		
1.	ජෛව උද්‍යාන ස්ථාපනය කිරීම.	තිරසාර පරිසර අංශය
2.	නාගරික උද්‍යාන ස්ථාපනය කිරීම.	
3.	ආදර්ශ නගර ස්ථාපනය කිරීම.	
4.	ආදර්ශ හරිත ගම්මාන ස්ථාපනය කිරීම.	
5.	අටවිසි බෝධි ස්ථාපනය කිරීම.	තිරසාර පරිසර අංශය හා ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය
6.	ඖෂධීය උද්‍යාන ස්ථාපනය කිරීම.	තිරසාර පරිසර අංශය
7.	කසල හුවමාරු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපනය කිරීම.	
8.	වැසි ජල ටැංකි ස්ථාපනය කිරීම.	
9.	පිළිසරු පොළ පැවැත්වීම.	
10.	පොදු ආයතන වල පරිසරය වැඩිදියුණු කිරීම.	
11.	ක්ෂුද්‍ර ජල පෝෂක ප්‍රදේශ ප්‍රතිසංස්කරණය.	ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ අංශය
12.	මධ්‍යම, සබරගමුව, දකුණු සහ උතුරුමැද පළාත් වල ක්ෂුද්‍ර පෝෂක ප්‍රදේශ 25 ක ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු සිදුකිරීම.	
13.	වැලි කැණීම් කටයුතු නිසා හායනයට පත් වූ ප්‍රදේශ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.	
14.	රූක් රෝපණ ක්‍රියාකාරකම්.	
15.	පාසල් සොබා උද්‍යාන ස්ථාපනය කිරීම.	තිරසාර සංවර්ධන අංශය
16.	ජාතික තිරසාර සංවර්ධන උපාය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම.	
17.	2007 රතු දත්ත ලැයිස්තුව සකස් කිරීම.	ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය
18.	උතුරු හා නැගෙනහිර ප්‍රදේශයන්හි උග්‍ර හානියකට ලක් වූ ජෛව විවිධත්වය අතින් වැදගත් ස්ථාන හඳුනා ගැනීම.	
19.	දකුණු හා උග්‍ර පළාතේ වන ජීවීන්ගේ මංපෙත් හා ඒ ආශ්‍රිත වූ බැඳීම් සඳහා අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම.	
20.	නාගරික ජෛව විවිධත්ව උද්‍යාන ස්ථාපිත කිරීම.	
21.	තර්ජනයට ලක්වූ ශාඛ උද්‍යාන ස්ථාපනය.	
22.	ශාඛ අභයභූමි ස්ථාපනය.	ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය
23.	සමනල උද්‍යාන ස්ථාපනය.	
24.	ආදර්ශ පාරම්පරික ගම්මාන ස්ථාපනය.	

පාරිසරික අධ්‍යාපනය, පුහුණු හා දැනුවත් කිරීම්

1.	ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ අන්තර්ජාතික දින හා අන්තර්ජාතික සම්මුති සැමරීම - ලෝක තෙත්බිම් දිනය (පෙබරවාරි 02) - ලෝක ජල දිනය (මාර්තු 22) - ලෝක කාන්තාරීකරණ දිනය (ජූනි 17) - ස්වභාවික විපත් අවම කිරීමේ අන්තර්ජාතික දිනය (ඔක්තෝම්බර් 02) - ජාතික රූක් රෝපණ දිනය (ඔක්තෝම්බර් 15)	ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ අංශය
2.	ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් හා මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.	
3.	වෘක්ෂ අභයභූමි ස්ථාපනය පිළිබඳව පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම.	
4.	සෞඛ්‍ය සඟරාව මුද්‍රණය කිරීම	
5.	ජගත් පාරිසරික දිනය සැමරීම	
6.	පරිසර ගැටලු පිළිබඳව වාර්තාමය වික්‍රමයක් සකස් කිරීම	පරිසර අධ්‍යාපන හා ප්‍රවර්ධන අංශය
7.	පරිසර අධ්‍යාපනය සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පාසල් මට්ටමින් පැවැත්වීම	
8.	ජාතික හරිත මාසය සැකසීම	
9.	අමාත්‍යාංශගත කාර්ය මණ්ඩලයේ තාක්ෂණික දැනුම හා කුසලතා ඉහළ නැංවීමට දේශීය පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම	
10.	මාණ්ඩලික නිලධාරීන්ගේ කළමනාකරණ කුසලතා, නායකත්ව කුසලතා සහ ධනාත්මක සිතිවිලි වර්ධනය සඳහා දේශීය පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීමට ක්‍රියාකාරී	
11.	අමාත්‍යාංශගත නිලධාරීන් සඳහා දේශීය විශ්ව විද්‍යාල වල පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යාපන පහසුකම් සැලසීම	මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය
12.	අමාත්‍යාංශයේ එක් එක් සේවා කණ්ඩායම් වල සේවා අවශ්‍යතා ඉහළ නැංවීමට වැඩමුළු ක්‍රියාත්මක කිරීම	
13.	ඇමතිතුමාගේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු පැවැත්වීම	
14.	වැඩසටහන් සහකාරවරුන් සහ එම ශ්‍රේණියට සමාන්තර ශ්‍රේණියන්හි නිලධාරීන් සඳහා පරිගණක දැනුම ලබාදීම සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම	
15.	චෛව සුරක්ෂිතතා අවදානම් තක්සේරු ක්‍රියා පටිපාටිය පිළිබඳ ධාරිතා ගොඩනැගීම	
16.	චෛව විවිධත්වය ආශ්‍රිත ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ක්‍රියාත්මක කිරීම	
17.	ලෝක චෛව විවිධත්ව දිනය සැමරීම	චෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය
18.	චෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය පිළිබඳව පාසල් සිසුන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා අධ්‍යාපනික හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම	

පරිසර දූෂණය හා පාරිසරික හානි පාලනය/අවම කිරීම/ වැළැක්වීම		
1.	කැළණි ගඟ හා කළුගඟ, පාදක කොටගත් පවිත්‍ර ගංගා වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම.	තිරසාර සංවර්ධන අංශය
2.	පිවිතුරු නිෂ්පාදනය සම්බන්ධ අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ක්‍රියාත්මක කිරීම.	
3.	"පිළිසරු" ව්‍යාපෘතියේ ජාතික මඩුල්ල කැඳවීම සහ එහි කටයුතු අඛණ්ඩව කරගෙන යාම.	
4.	වෙළඳ පල මත පදනම් වූ මෙවලම් භාවිතා කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම.	
5.	වාහන තුළින් වන විමෝචන පරීක්ෂණ වැඩසටහන (Vehicle Emission Testing) ක්‍රියාත්මක කිරීම.	වායු සම්පත් කළමනාකරණ හා අන්තර්ජාතික කටයුතු අංශය
දේශගුණ විපර්යාස හා ගෝලීය කටයුතු අංශය		
1.	ගෝලීය පාරිසරික පහසුකම හා සම්බන්ධ කේන්ද්‍රීය අංශයන්හි ජාතික සම්බන්ධීකරණ කටයුතු ශක්තිමත් කිරීම	වායු සම්පත් කළමනාකරණ හා අන්තර්ජාතික කටයුතු අංශය/දේශගුණ විපර්යාස අංශය
2.	ආර්ථිකයට දායක වන පාරිසරික සේවාවන්ගේ වටිනාකම ගණනය කිරීම සඳහා හරිත ගිණුම්කරණය පිළිබඳව ආර්ථික ආදර්ශනයක් සැකසීම	වායු සම්පත් කළමනාකරණ හා අන්තර්ජාතික කටයුතු අංශය
3.	ස්ථාපනය කරන ලද බහු පාර්ශවීය ලේකම් කාර්යාලයේ කළමනාකරණ හා නඩත්තු කිරීමේ කටයුතු පවත්වා ගෙන යාම සහ එම ගිවිසුම් පිළිබඳ දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම	
4.	දේශගුණ විපර්යාස වලට හාජනය වීමට අවදානමක් ඇති පැති කඩ 05ක් පිළියෙල කිරීම	දේශගුණ විපර්යාස අංශය
5.	ශ්‍රී ලංකා කාබන් අරමුදල ක්‍රියාකාරීව පවත්වාගෙන යාම	
6.	දේශගුණ විපර්යාසය පිළිබඳ දෙවන ජාතික සන්නිවේදන ව්‍යාපෘතියේ අවසන් වාර්තාව සකස් කිරීම	
ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාවය		
1.	කාන්තාරීකරණය හා භූමි හායනය පිළිබඳ අන්තර් ජාතික සම්මුතිය පිළිබඳ ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධීකරණය.	ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ අංශය
2.	කාන්තාරීකරණය සහ භූමි හායනය පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතියෙහි නිර්දේශ ක්‍රියාවට නැංවීම.	

3.	දේශසීමා හරහා ප්‍රවාහනය වන අන්තරායකාරී අපද්‍රව්‍ය පිළිබඳ බාසල් සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.	තිරසාර සංවර්ධන අංශය
4.	ස්ටොක්හෝම් සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවීම.	
5.	ජෛව සුරක්ෂිතතා සන්ධානය ක්‍රියාත්මක කිරීම.	ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය
6.	ජෛව සුරක්ෂිතතා නිශ්කාශනාගාර යාන්ත්‍රණය (Bio Safety Clearing House Mechanism) ක්‍රියාත්මක කිරීම.	
7.	මොන්ට්‍රියල් සන්ධානය ක්‍රියාත්මක කිරීම.	ජාතික ඕසෝන් ඒකකය

2010 වර්ෂය සඳහා මුළු අයවැය මෙහෙයවීම :

ප්‍රාග්ධන	රුපියල් මිලියන 6,330.84
පුනරාවර්තන	රුපියල් මිලියන 235.45

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දැක්ම

"නිවසාර්ව ලොව වන සම්පත් හා වෘක්ෂලතා කළමනාකරණය තුළින් පාරිසරික සේවා වැඩි දියුණු කිරීම සහ ඊට අවශ්‍ය වන නිෂ්පාදන අවශ්‍යතා සැපයීම තුළින් ආර්ථිකයට වෙන්ම විනිසාගේ සුභ සිද්ධිය සඳහා යෝග්‍ය වන පරිදි වන සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම".

මෙහෙවර

"ජාතියේ සෞභාග්‍යය සහතික කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ වන සම්පත සංරක්ෂණය කොට වැඩි දියුණු කිරීම"

හැඳින්වීම

වර්තමාන හා අනාගත පරපුරෙහි ශුභ සිද්ධිය උදෙසා ස්වභාවික හා වගා කරන ලද වන සම්පත් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායී අයුරින් කළමනාකරණය කිරීමේ අදහසින් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වර්ෂ 1887 දී වන ආඥා පනතේ විධිවිධාන වලට අනුකූලව පිහිටුවන ලදී. දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කෙරෙන කාර්යයන් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ තාක්ෂණික අංශ 5 ක් යටතේ කාණ්ඩ කර ඇත. එනම් වන විද්‍යා සංගණනය සහ කළමනාකරණය, වන විද්‍යා පර්යේෂණ සහ අධ්‍යාපන, සමාජ වන විද්‍යා සහ ව්‍යාප්ති, සැලසුම් සහ ප්‍රගති පාලන සහ වන ආරක්ෂණ සහ නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම යනුවෙනි. මෙම අරමුණ සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා පහත සඳහන් ප්‍රධාන වගකීම් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පැවරී තිබේ.

ප්‍රධාන වගකීම්

- දේශගුණික තත්ත්වය යහපත්ව පවත්වාගෙන යාම, පාංශු සහ ජල සම්පත් සංරක්ෂණය, ශාක හා සතුන් සංරක්ෂණය කිරීම හා සෞන්දර්යාත්මක, ඓතිහාසික, විනෝදාත්මක සමාජ හා ආර්ථික කටයුතු සඳහා ප්‍රමාණවත් වන ආවරණයක් සංරක්ෂණය කිරීම හා පවත්වාගෙන යාම.
- දේශීය පරිභෝජනය සහ අපනයනය පිණිස වන අනාගත දැව අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම සඳහා සහ පස හා ජලය සංරක්ෂණයට දායකත්වය ලබාදීම සඳහා වන වගා ඇති කිරීම.
- වන සම්පතෙහි පවතින විවිධ පරිභෝජන විභවයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් ඒකාබද්ධ හා බහුවිධ භූමි පරිහරණ ප්‍රවේශයන් තුළින් ප්‍රශස්ත වන භූමි පරිහරණ රටාවන් සාක්ෂාත් කිරීම.
- රටේ දැව අවශ්‍යතාවයෙන් කොටසක් සපුරාලීම සඳහා වන සම්පත් විද්‍යාත්මකව කළමනාකරණය කිරීම සහ එහි තිරසාර සංවර්ධනය සාක්ෂාත් කිරීම.

- ජෛව විවිධත්වය රැක ගැනීමට හැකිවන පරිදි වන සම්පත් සංවර්ධනයේ දී හා පරිහාජනයේ දී පාරිසරික ආරක්ෂණ විධි ක්‍රම ඇතුළත් කිරීම සහතික කිරීම.
- තම ආයතනවල හැකියාවන් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වන සම්පත් සංරක්ෂණයට සහ සංවර්ධනයට උපකාරී වන ආයතන අතර මනා සම්බන්ධීකරණයක් ඇති කිරීම.
- ප්‍රජා මූල වන කළමනාකරණ වැඩසටහන් තුළින් වන සම්පත් සංරක්ෂණය, කළමනාකරණය හා සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රජා සහභාගිත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- වන සම්පත සංරක්ෂණය සහ සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වන අධ්‍යාපන සහ ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ප්‍රධාන අභියෝග

- ජාතික වන ආවරණය උසස් මට්ටමෙන් පවත්වාගෙන යාම.
- වන ආඥා පනත යටතේ පනවා ඇති නීති උල්ලංඝනය කරන්නන්ට එරෙහිව නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීම.
- විවිධ ඉඩම් පරිහරණ ක්‍රම සඳහා වනාන්තර අනවසරයෙන් හානි කිරීම වැළැක්වීම.
- ස්වරක්ෂක කලාප කළමනාකරණයට ප්‍රජාවගේ දායකත්වය සතුටුදායක මට්ටමෙන් ලබා ගැනීම සුරක්ෂිත කිරීම.

ප්‍රගතිය - (2008 ජූලි 01 සිට 2009 දෙසැම්බර් 31 දක්වා)

■ නැවත වන වගා ඇති කිරීම

දේශීය දූව අවශ්‍යතා සපුරා ගනු වස් හෙලන ලද වන වගා සඳහා හෙක්ටයාර 883ක නැවත වන වගා ඇති කරන ලද අතර මේ සඳහා ආර්ථික වටිනාකමින් යුත් දූව ලබා ගත හැකි ශාක විශේෂ යොදා ගන්නා ලදී.

■ පරිසර කළමනාකරණය

- ප්‍රගති වාර්තා කරන කාලසීමාව තුළ සිංහරාජ, කන්තේලිය, ඉලුක්කුඹුර, උඩවත්තකැලේ, නකල්ස්, කන්කානියාමුල්ල, බඩගමුව, යගිරල, රණවරාගල කන්ද, කොරකහවැව වැනි මිනිසා සහ ජෛව ගෝල (MAB) රක්ෂිතයන් පර්යේෂණ, අධ්‍යාපනික හා විනෝදාස්වාද කටයුතු සඳහා පහසුකම් සැලැස්වීමට නඩත්තු කරන ලදී.
- සිසුන් ප්‍රජා සාමාජිකයින් සහ සිංහරාජ, කන්තේලිය හා අනෙකුත් මිනිසා සහ ජෛව ගෝල රක්ෂිත ආශ්‍රිතව වෙසෙන ගම්වැසියන් සඳහා වන සංරක්ෂණය සහ පරිසර කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් 55 ක් පවත්වන ලදී. හුරුළු පාරිසරික උද්‍යානය තුළ ස්වභාවික මංපෙත් නඩත්තු කරන ලදී.
- උඩවත්තකැලේ ස්වභාවික උද්‍යාන 4 ක් හා කඳවුරු බිමක් වැඩිදියුණු කරන ලදී. සිංහරාජයේ කි.මී.75 ක් දිග පිවිසුම් මාර්ගයක් සංවර්ධනය කරන ලදී. නකල්ස් රක්ෂිතයේ කුඩා පරිමාණයේ ජල විදුලිබල ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු 50% ක් නිමවී ඇත. නකල්ස් රක්ෂිතයට ජල ටැංකියක් ලබාදී ඇත. සේර ඇල්ල රක්ෂිතය තුළ වැසිකිළි පද්ධතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු නිමකරන ලදී. හිමිදිරි පෙදෙස (Morning Site) සංචාරක බංගලාවේ අළුත්වැඩියා කටයුතු නිමකරන ලදී.

■ **වන වගා කළමනාකරණය**

පසුගිය වර්ෂ තුනෙහිදී හෙක්ටයාර 5,300 ක ඇති කරන ලද නොමේරූ වන වගාවන්හි වර්ධනය දියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම් සිදුකරන ලදී. පවත්නා වනාන්තර හෙක්ටයාර 373 ක ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ආර්ථික වටිනාකමකින් යුක්ත ශාක විශේෂ තෝරා ගෙන පෝෂණය වන වගාවන් ඇති කරන ලදී.

■ **අධ්‍යයනය, වන වගා ව්‍යාප්තිය සහ දැනුවත් කිරීම**

වනාන්තර සංරක්ෂණය පිළිබඳ මහජනතාවගේ දැනුවත්වීම ඉහළ නැංවීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 677 ක් පැවැත්වීම, තරඟ/වෙනත් වැඩසටහන් 359 ක්, වීඩියෝ දර්ශන 234 ක් පෙන්වීම, ප්‍රදර්ශන 79 ක් පැවැත්වීම, සම්මන්ත්‍රණ හා වැඩමුළු 384 ක් පැවැත්වීම හා රුක්රෝපන වැඩසටහන් පැවැත්වීම සංවිධානය කරන ලදී.

■ **පැල තවාන් නඩත්තුව සහ වන වගා සඳහා බීජ පැල නිෂ්පාදනය**

දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නඩත්තු කරනු ලබන තවාන් මගින් බීජ පැල 1,581,540 ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී. නැවත වන වගා කටයුතු වලදී නිරෝගී හා හොඳින් නඩත්තු කළ බීජ පැල නොකඩවා සැපයීම මෙම ක්‍රියාකාරකම් මගින් තහවුරු කර ගෙන ඇත.

■ **ස්ථාපනය කරන ලද පර්යේෂණ බිම් කට්ටි නඩත්තු කිරීම**

වනාන්තර සංරක්ෂණය කිරීමට හා මනා ලෙස කළමනාකරණය කිරීමට පර්යේෂණ සිදුකිරීම අත්‍යාවශ්‍ය කාරණයක් වේ. එමනිසා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පර්යේෂණ බිම් කට්ටි 49ක් නඩත්තු කිරීම සිදුකළ අතර ප්‍රගතිය වාර්තා කරන කාලය තුළ පර්යේෂණ අත්හදා බැලීම් බිම් කට්ටි 13ක් ස්ථාපනය කරන ලදී. හංවැල්ල කනම්පැල්ල බීට්ටුවේ හා රත්නපුර පශ්චිම බීට්ටුවේ ඒකදේශීය බිම් කට්ටි නඩත්තු කිරීම, කලවාන හා වැද්දාගල ප්‍රදේශ වල පයින්ස් වතු වගා වල යටි වගාවක් ලෙස වේවැල් වගාකිරීම, කළුතර ප්‍රදේශයේ පයින්ස් වගාවන් වල හිස්තැන් පිරවීම, මඩකලපුවේ වාකතෝරි ප්‍රදේශයේ තේක්ක වන වගාවක් ඇති කිරීම.

**ප්‍රාග්ධන හා පුනරාවර්තන වියදම් වල ප්‍රගතිය
2008 ජූලි 01 සිට 2009 දෙසැම්බර් දක්වා**

	ඉලක්කය (රු. '000)	ප්‍රගතිය (රු. '000)
ප්‍රාග්ධන	412,819	382,289
පුනරාවර්තන	1,050,196	985,431

ආදායම් ඉපයීම්

ආදායම් ඉපයීම්	රු.	මිලියන	1058
---------------	-----	--------	------

2010 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

ක්‍රියාකාරකම්	ඉලක්කය	
	භෞතික	මූල්‍ය('000)
ගොඩනැගිලි නඩත්තු කිරීම	ඒකක 60	20,000
වෙනත්		7,000
විද්‍යාත්මක වන රෝපණ ප්‍රතිකාරයන්	හෙක්.5,646	35,000
පුනර්ජනන හෙලිම් ප්‍රදේශවල නැවත වන වගාව	හෙක්.852	70,000
පුනරුත්ථාපන වන වගා නඩත්තු කිරීම	හෙක්.438	12,000
පෝෂණය වන වගා නඩත්තු කිරීම	හෙක්.51	10,000
ස්වාරක්ෂක කලාප වන වගා නඩත්තු කිරීම	හෙක්.111	10,000
නොමේරූ වන වගා නඩත්තු කිරීම	හෙක්.5,065	79,500
බීජ හා පොලිතින් මලු	බීජ කි. ග්‍රෑම් 100 පොලිතින් මලු මිලියන 272	9,500
දූව භාගය ගණනය කිරීම	හෙක්.950	2,000
පැරණි දූව කට්ටි නඩත්තු කිරීම	හෙක්.430	3,600
පරණ දූව කට්ටි කළමනාකරණය	හෙක්.900	1,000
තවාන් හා බීජ පැල නිෂ්පාදනය	මිලියන 0.95	14,000
යන්ත්‍රෝපකරණ හා උපකරණ		2,500
වාහන		16,000
ගෘහභාණ්ඩ හා කාර්යාලීය උපකරණ		6,000
ගොඩනැගිලි හා ව්‍යුහ	ඒකක 10	20,000
ශ්‍රී ලංකා වන විද්‍යා ආයතනය	පුහුණු කිරීම් 05	10,000
පරීක්ෂණ, පර්යේෂණ හා නව පර්යේෂණ බිම්	ඒකක 50	8,000
ගොවි බිම් කට්ටි පිහිටුවීම	හෙක්.219	5,000
බීජ පැල මධ්‍යස්ථානය	නඩත්තු කිරීම්	3,500
පරිසර කළමනාකරණය	ප්‍රදේශ 4	13,000
අධ්‍යාපන හා වන වගා ව්‍යාප්ති	වැඩසටහන් 200	12,500
ගෙවතු වගා සංවර්ධනය	ඒකක 4070	2,000
ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන්	ඒකක 20	4,000
අනෙකුත් ආයෝජනයන්		12,500
ජීව ජවය ව්‍යාපෘතිය	වගාවන් නඩත්තු කිරීම	1,000
මුළු එකතුව		389,600

2010 වර්ෂය සඳහා යෝජිත මූල්‍ය සැලැස්ම

වියදමේ ස්වභාවය	අපේක්ෂිත ප්‍රමාණය (රු. '000)
පුනරාවර්තන	814
ප්‍රාග්ධන	478

2010 වර්ෂය සඳහා අපේක්ෂිත ආදායම

2010 වර්ෂය සඳහා අපේක්ෂිත ආදායම	රු. මිලියන 750
--------------------------------	----------------

වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දැක්ම

"වර්තමාන හා අනාගත පරිපූර්ණවත් උද්‍යාන වනජීවී උරුමයන් සංරක්ෂණය කළහැකිව"

මෙහෙවර

"වෘත්තීමය කළමනාකරනයක් මගින් ඩයලොග් හා වනජීවී උරුමයන්ගේ සංරක්ෂණය සහතික කළේව"

හැඳින්වීම

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව 1949 ඔක්තෝබර් මස 01 වන දින ස්ථාපනය කරන ලද අතර රටේ සත්ත්ව සහ වෘක්ෂලතා වල සමස්ත සංරක්ෂණය එහි වගකීම වෙයි. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව එහි 60 වන සංවත්සරය 2009 වසරේදී සමරනු ලැබීය. මෙහි කාර්යයන් අංශ නවයක් (9) යටතේ සංවිධානය කර ඇත. ඒවා නම් අලි ඇතුන් සංරක්ෂණය, සංචාරක සේවා කළමනාකරනය, ජන විහිදුම්කරණය, ආරක්ෂණය සහ නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, සැලසුම්කරණය සහ ප්‍රගති සමාලෝචනය, වනජීවී සෞඛ්‍යය කළමනාකරනය, සංවර්ධනය සහ කළමනාකරනය, පර්යේෂණ සහ පුහුණු කිරීම් සහ ගිණුම් සහ පරිපාලනය. දෙපාර්තමේන්තුවේ මෙම කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක වනුයේ 1937 වසරේදී පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කර 1970, 1993 සහ 2009 වසර වලදී සංශෝධනය කල වන සත්ත්ව සහ වෘක්ෂලතා ආරක්ෂණ ආඥා පනත සහ 2009 වසරේදී පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කල වනජීවී සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියෙහි විධිවිධාන යටතේ වෙයි. මෙම දෙපාර්තමේන්තුව රටේ භූමියේ 13%ක ප්‍රමාණයකින් යුතු ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලයක් ආරක්ෂා කරමින් සහ නඩත්තු කරමින් පවතී. මෙම ආරක්ෂිත ජාලයට ජාතික වනෝද්‍යාන 20 ක්, ස්වභාවික රක්ෂිත 4ක්, අධි ස්වාභාවික රක්ෂිත 3 ක්, වන මංපොත් 1% ක්, අභය භූමි 60 ක් ඇතුළත් වෙයි.

ප්‍රධාන වගකීම්

- දේශීය සත්ත්ව සහ ශාක සංරක්ෂණය සහ ඒවායේ විවිධත්වය පවත්වාගෙන යාම.
- රම්සා, සයිටීස් හා බොන් සම්මුතීන් යටතේ ජාත්‍යන්තර බැඳීම් ක්‍රියාවට නැංවීම.
- සත්ත්ව සහ වෘක්ෂලතා ආරක්ෂණ ආඥා පනත යටතේ නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද වන ජීවී රක්ෂිත ආරක්ෂා කිරීම සහ කළමනාකරනය.
- සත්ත්ව සහ වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත ප්‍රකාරව ආරක්ෂිත ප්‍රදේශවලින් පිටත පිහිටි ආරක්ෂිත විශේෂ ආරක්ෂා කිරීම.

ප්‍රධාන අභියෝග

- වන ජීවීන් දඩයම සහ නීති විරෝධී ලෙස සිදුකරනු ලබන වන ජීවීන් සහ එම කොටස් වෙළඳාම් කිරීම නැවැත්වීම.
- විවිධ ආකාරයේ භූමි පරිහරණයන් සඳහා වන ජීවී රක්ෂිත ප්‍රදේශ යොදා ගැනීම වැළැක්වීම.
- රට තුළ වඳවී යන දුර්ලභ සහ තර්ජනයට ලක්වූ විශේෂ සංරක්ෂණය කිරීම.
- අලි-මිනිස් ගැටුම නිරාකරණය කිරීම.
- පරිසර හිතකාමී සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

2008 ජූලි මස 01 වැනිදා සිට 2009 දෙසැම්බර් 31 දක්වා ප්‍රගතිය.

❖ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලයක් ස්ථාපනය කිරීම.

රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ පිහිටි ස්වභාවික ජෛව සම්පත් සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව රක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලයක් ස්ථාපනය කිරීමේ කාර්යයේ නිරත වී සිටී. මෙම ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම යටතේ සිදුකරන උප ක්‍රියාකාරකම් වනුයේ රක්ෂිත ප්‍රදේශ සිතියම් ගතකිරීම, මැනුම් කිරීම, කොන්ක්‍රීට් කණු යොදා සීමා ලකුණු කිරීම, දර්ශන පුවරු සෑදීම ආදිය වෙයි. ප්‍රගතිය වාර්තාකරණ කාලය තුළ මහකනදරාව අභය භූමියේ (කි.මී. 27.5) සහ උඩවලව සිට ලුණුගම් වෙහෙර දක්වා අලි මංපෙත් (කි.මී. 36), දහයියාගල අභය භූමිය (කි.මී. 40) සහ පදවිය වැව අභය භූමිය මිනුම් කරන ලදී. ලාහුගල ජාතික වනෝද්‍යානයේ බටහිර කලාපයේ (කණු 30), ගල්මය ජාතික වනෝද්‍යානයේ බටහිර කලාපයේ (කණු 40) සහ හග්ගල දැඩි ස්වභාවික රක්ෂිතය (කණු 217) යන ස්ථානයන්හි සීමා කණු සිටුවන ලදී. වනජීවී ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ වල සීමාවන් පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා, කුඩුම්බිගල පානම අභය භූමියේ දර්ශන පුවරු 11ක්, සමනල අඩවිය ස්වභාවික රක්ෂිතයේ දර්ශන පුවරු 45ක් රාවණා ඇල්ල අභය භූමියේ දර්ශන පුවරු 25ක් ස්ථාපනය කරන ලදී.

ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළට පහසුවෙන් ප්‍රවේශ වී සංරක්ෂණ කටයුතු සිදුකිරීම සඳහා කි.මී. 69ක් දිග මාර්ග අළුත් වැඩියාව සහ කි.මී. 3ක් දිග නව මාර්ග එකතු කරන ලදී.

❖ ආරක්ෂාව සහ නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

වනජීවී ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළදී විවිධ පාර්ශවයන්ගෙන් සිදුවන නීති විරෝධී ක්‍රියාකාරකම් මැඩ පැවැත්වීම පිණිස තුවක්කු බලපත්‍ර නිකුත් කරන ලදී. මේ මගින් දඩයක්කාරයින්ගෙන් එල්ල වන බලපෑම් සහ අභියෝගවලට මුහුණ දීමට බලාපොරොත්තු වෙයි. වාර්තාකරන කාල වකවානුව තුළදී ගෘහාශ්‍රිත ඇතුන් ලියාපදිංචි කිරීම පිණිස බලපත්‍ර 76ක්ද, ඇත් දල ලියාපදිංචි කිරීම වෙනුවෙන් බලපත්‍ර 54ක්ද නිකුත් කරන ලදී. වනජීවී සංරක්ෂණ නිලධාරීන් විසින් සතූන් 52ක් මුදවාගෙන වනාන්තරයට මුදාහරින ලදී. මෙම සොයාගැනීම් වලට සාර්ථකව සම්බන්ධ වූ වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් උනන්දු කරවීම පිණිස රු. 1,079,071.43 ක වටිනාකමින් යුතු ක්‍රියාමාර්ග වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදුකරන ලදී.

❖ ව්‍යාප්ත කටයුතු සහ සංරක්ෂණ අධ්‍යයනය

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කරනු ලබන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මහජනතාවගේ සහයෝගය ලබාගැනීම තහවුරු කරනු වස් වනජීවීන් ආරක්ෂා කිරීම හා සංරක්ෂණය කිරීම පිළිබඳව ඔවුන්ගේ දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම ඉතා වැදගත් වෙයි. මෙම අරමුණින් යුතුව රටේ විවිධ ප්‍රදේශ වල මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ඉහත වාර්තාකරන

කාලය තුළ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 37ක්, ජෛව විවිධත්ව දිනයේ වැඩසටහන් 2ක්, තෙත් බිම් දිනයේ වැඩසටහන් 2ක්, දූෂණ කිරුළ ප්‍රදර්ශනයේදී විශේෂ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

❖ **ජන විහිදුම්කරණය සහ ජීවනෝපාය මාර්ග සංවර්ධනය**

ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ අවට ජීවත්වන ප්‍රජාවගේ ජීවනෝපාය මාර්ගයන් වැඩිදියුණු කිරීම මගින් රක්ෂිත ප්‍රදේශයන්හි පවතින සම්පත් මත යැපීම අඩුකිරීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නව ක්‍රියාවලියක් ලෙස ජන විහිදුම්කරණය ආරම්භ කර තිබේ. මෙම ව්‍යායාමයෙහි කොටසක් ලෙස ගම් මට්ටමින් සිදුකරන කුඩා පරිමාණයේ සැලසුම් සඳහා පාර්ශවකරුවන්ගේ දායකත්වය සාර්ථකව ලබාගැනීම සඳහා පහත සඳහන් ස්ථානයන්හි ප්‍රජා මූල සංවිධානවල ක්‍රියාකාරකම් සිදුකරන ලදී. බුන්දල ජාතික වනෝද්‍යානය, උඩවලව ජාතික වනෝද්‍යානය, ගැල්වේස් ලෑන්ඩ් ජාතික වනෝද්‍යානය, වික්ටෝරියා, රන්දෙනිගල, රන් ටැඹේ අභය භූමිය, ශ්‍රී පාදස්ථානය, කවුඩුල්ල ජාතික වනෝද්‍යානය, වස්ගමුව ජාතික වනෝද්‍යානය, මාදුරු ඔය ජාතික වනෝද්‍යානය, මින්නේරිය ජාතික වනෝද්‍යානය, කලාවැව, බලඵ වැව, රිටිගල, කහල්ල, පල්ලේකැලේ සහ රතුගල.

❖ **වාසස්ථාන කළමනාකරනය.**

මෙම ක්‍රියාකාරකම යටතේදී රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ පිහිටි තෝරාගත් වන ජීවී වාසස්ථාන වැඩිදියුණු කිරීම සහ කළමනාකරනය සිදුකරන ලදී. මේ ක්‍රියාකාරකම යටතේ හුණුවිලගම, උඩවලව, කපුගුල්ල, වස්ගමුව, යාල, තබ්බේව සහ හෝටන් තැන්නේ ආක්‍රමණකාරී ශාඛ ඉවත් කරන ලදී. වික්ටෝරියා, රන්දෙනිගල, රන් ටැඹේ අභය භූමිය, කහලපල්ලේ කැලේ අභය භූමිය, උඩවලව ජාතික වනෝද්‍යානය, හොරගොල්ල ජාතික වනෝද්‍යානය, හික්කඩුව සහ යුදගනාව තෘණ භූමි නඩත්තු කිරීම සිදුකරන ලදී. ලැව්ගිනි වලින් වනසතුන්ට සහ ඔවුන්ගේ වාසස්ථාන වලට සිදුවන අන්තරායකර තත්ත්වයෙන් මුදාගැනීම සඳහා මින්නේරිය, ගල්ඔය, කවුඩුල්ල "උඩවලව සහ මාදුරු ඔය" යන ජාතික වනෝද්‍යාන වල සහ රාවණාඇල්ල අභය භූමියේ ගිණි පටි සාදා ඒවා නඩත්තු කිරීම සිදුකරන ලදී.

❖ **පාර්යේෂණ සහ පුහුණු කිරීම.**

වනජීවී සංරක්ෂණය සහ වඩා යහපත් කළමනාකරණයක් සඳහා පර්යේෂණ සහ පුහුණු කිරීම් අත්‍යාවශ්‍ය සාධකයකි. ඒ අනුව වනජීවී සංරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වනජීවී සංරක්ෂණය පිළිබඳ පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් 20 පැවැත්වූ අතර පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති 8ක් පවත්වන ලදී.

❖ **අලි සංරක්ෂණය**

දැනට පවත්නා වාසස්ථාන වල තත්ත්වය භායනස සහ භූමිය භාවිතාකරන ආකාරයේ වෙනස්වීම් නිසා අලි සඳහා හිතකර වාසස්ථාන කුඩා වීම හේතුවෙන් ලංකාවේ අලි ගහණය බරපතල අර්බුදයකට මුහුණ පා ඇත. මේ හේතුවෙන් අලි-මිනිස් ගැටුම් වැඩිවී ඇත. මෙම ගැටළුව අවම කිරීම සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විවිධ ක්‍රියාකාරකම් සිදුකරනු ලබයි. ඒ අතර අලින් පන්නා දැමීම, වාසස්ථාන සුපෝෂණය, ගිගුම් වෙඩි සහ සංඥා දගර වෙඩි බෙදාදීම, විදුලි වැටවල් ස්ථාපනය කිරීම ප්‍රමුඛ ක්‍රියාකාරකම් වෙයි.

1966 සිට ශ්‍රී ලංකාව තුළ වන අලින් සඳහා මනෝමය බාධකයක් ලෙස විදුලි වැට භාවිතා කරනු ලබයි. වර්තමානයේදී කෘෂිකාර්මික සහ වැවිලි ක්ෂේත්‍රයේදී අලින්ගෙන් වන හානිය අවම කිරීම සඳහා සුලභ කළමනාකරන මෙවලමක් ලෙස විදුලි වැට භාවිතා කරයි. 2008 වර්ෂයේදී කි.මී.130ක පමණ විදුලි වැටවල් සෑදීම නැවත සැකසීම, අළුත් වැඩියාව ආදී ක්‍රියාවන් සිදුකරන ලදී.

❖ **වනජීවී සෞඛ්‍යය කළමනාකරණය**

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අනුයුක්ත කර තිබෙන පශු වෛද්‍ය නිලධාරී විසින් 200කට අධික පශුවාත් මරණ පරීක්ෂණ සහ වල් අලින් සහ වෙනත් වන සත්ත්වයින් 325ක් සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීම වාර්ථාකරන කාලය තුළදී සිදුකරන ලදී.

අනාථ වී ඇති අලි පැටවුන් රැකබලා ගැනීම සඳහා උඩවලවෙහි ඉදිකරන ලද ඇත් අතුරු සෙවන 1995 සිට ක්‍රියාත්මක වෙයි. 2008 වසර තුළදී එසේ රැකගත් අලි පැටවුන් 08 දෙනෙකු කැලයට මුදාහරින ලදී. 1998 සිට ක්‍රියාත්මක වූ මෙම වැඩසටහනෙහි 8 වැනි කණ්ඩායම මෙය විය.

අද වන විට ඇත් අතුරු සෙවනේ සිට අලි පැටවුන් 64 දෙනෙකු කැලයට මුදාහරින ලදී. එම අලි පැටවුන් වල් අලි රංචු සමග හොඳින් ජීවත් වන බව සිදුකරන ලද සමීක්ෂණ වලින් සනාථ විය. දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවලින් බේරාගන්නා ලද තවත් අලි පැටවුන් 36ක් දැනට ඇත් අතුරු සෙවනේ ප්‍රතිකාර ලබන අතර ඔවුන්ට තනිවම රැකවරණ සලසා ගැනීමට හැකි වූ පසුව කැලයට නිදහස් කිරීමට බලාපොරොත්තු වෙයි. මොවුන් නිදහස් කිරීමට පෙර රේඩියෝ පටි සවිකරන අතර එමගින් ඔවුන්ගේ වර්ගයන් නිරීක්ෂණයට බලාපොරොත්තු වෙයි.

❖ **අලි සංගණනය - මහවැලි කලාපය 2008**

මහවැලි වනජීවී කලාපය තුළ අලි සමීක්ෂණය 2008 සැප්තැම්බර් 13 සහ 14 වැනි දින සාර්ථකව නිමකරන ලදී. මෙම කර්තව්‍යය සාර්ථක ඉටුකරගැනීම සඳහා ස්වේච්ඡා සේවකයින්, විශ්ව විද්‍යාල ශිෂ්‍යයින් සහ කාර්යය මණ්ඩලය සහ වනජීවී නිලධාරීන් ඇතුළුව 700 පමණ දෙනා සහභාගී විය. පොළොන්නරුව, ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, මාතලේ සහ බදුල්ල යන දිස්ත්‍රික්ක වල තාවකාලික නිරීක්ෂණ ස්ථාන 205ක් ස්ථාපනය කරන ලදී. මෙම සමීක්ෂණය තුළදී අලි 2149ක් හඳුනාගන්නා ලදී. මේ අනුව මහවැලි කලාපය තුළ ඉතා හොඳ අලි ගහණයක් තිබෙන බව සනාථ විය.

❖ **සංචාරක සේවා කළමනාකරණය**

ප්‍රථම වතාවට පරවි දූපත් ජාතික වනෝද්‍යානයේ සංචාරක සේවාව ආරම්භ කිරීමට මූලික පියවර ගන්නා ලදී. නැරඹුම් මධ්‍යස්ථානයක්, සංචාරක නිල නිවාස 2ක්, වනජීවී නිලධාරීන් සඳහා යටිතල පහසුකම් සහ යහපත් මාර්ග ජාලයක්ද සපයමින් ලුණුගම් වෙහෙර ජාතික වනෝද්‍යානය සංචාරකයින් සඳහා විවෘත කරන ලදී.

2008 වසරට සාපේක්ෂව බලන කල 2009 වසර තුළදී ආදායම සීඝ්‍ර වර්ධනයක් පෙන්වයි.

වර්ෂය	මුළු ආදායම (රුපියල්)
2008	93,520,011.66
2009	139,481,768.95

යාල ජාතික වනෝද්‍යානයේ සංචාරක බංගලා දෙකක් සහ කුඩාරම් භූමි අළුත් වැඩියා කර සංචාරකයින් සඳහා ලබාදෙන ලදී. කවුඩුල්ල ජාතික වනෝද්‍යානය තුළ නව කුඩාරම් භූමි ස්ථාපනය කරන ලදී.

❖ **රේඩියෝ සන්නිවේදන පද්ධතිය අළුත් වැඩියා කිරීම.**

දැනට පවතින පද්ධතිය අළුත් වැඩියා කරන ලදී. ඒ සඳහා ඇන්ටනා අළුත් වැඩියා කිරීම, නව සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථාන, නව ස්ථාන සඳහා අළුත් ඇන්ටනා නිර්මාණය කිරීමෙන් සහ ඉදිකිරීම සහ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්ගේ දැනුම යාවත්කාලීන කිරීම සිදුකරන ලදී. දැනට වනජීවී නිලධාරීන්ගෙන් 100% පමණම මෙම ක්‍රමයට සම්බන්ධ කර ඇත. 2009 ට අදාල වූ සියළුම ඉලක්ක ඉටුකර ඇත.

❖ **නව වෙබ් අඩවියක් සහ නව විද්‍යුත් සේවාවක් ආරම්භ කිරීම.**

නව වෙබ් අඩවිය www.dwc.gov.lk සහ Mail Server එකක් ලබාගන්නා ලදී.

පුනරාවර්ථන සහ ප්‍රාග්ධන ප්‍රගතිය.

(2008 ජූලි 01 සිට 2009 දෙසැම්බර් 31 දක්වා)

වියදම් වර්ගය	ඉලක්කය (රු.මිලියන)	ප්‍රගතිය (රු.මිලියන)	ප්‍රගතිය %
ප්‍රාග්ධන	759.10	518.44	68%
පුනරාවර්ථන	598.29	591.68	99%

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2010

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම	ඉලක්කය	
	භෞතික	මූල්‍ය
ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය ස්ථාපනය කිරීම	උද්‍යාන 11ක සීමා මායිම් ලකුණු කිරීම, දර්ශන පුවරු 179ක් ස්ථාපනය කිරීම, දර්ශන පුවරු 17ක් අළුත් වැඩියා කිරීම.	17,600
පරිසර හිතකාමී සංචාරක කර්මාන්තය කළමනාකරණය	<ul style="list-style-type: none"> ■ වස්තුව සහ නිල්ගල සංචාරක බංගලා පුනරුත්ථාපනය කිරීම. ■ උඩවලව කඳවුරු භූමිය සංවර්ධනය කිරීම. ■ දුණුගම් වෙහෙර ස්වභාවික මංපෙත ඉදිකිරීම. 	22,400
රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ හා පිටත පරිසර සංවර්ධන වැඩකටයුතු සිදුකිරීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ කවුඩුල්ල, කල්පිටිය, මාදුරු මය, හේතානිගලදී ජන විහිදුම් කරණ වැඩසටහන් 6ක් පැවැත්වීම. ■ රාවණා ඇල්ල අභය භූමියේ සමාජ ආර්ථික සමාලෝචනයක් සිදුකිරීම. 	6,300
තර්ජනයට ලක්වූ සත්ත්ව විශේෂ සංරක්ෂණය කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ වෛද්‍ය උපකරණ, කුඩු සහ උපාංග මිලදී ගැනීම සහ කලමැටියේ කැස්බෑවුන් සංරක්ෂණය කිරීම 	10,000
තොරතුරු සහ සන්නිවේදන ක්‍රියාවලිය වර්ධනය කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ මින්නේරිය ජාතික වනෝද්‍යානයේ ස්වයංක්‍රීයව ප්‍රවේශපත්‍ර ලබාදීමට කටයුතු කිරීම ■ කලාපයේ සන්නිවේදන ක්‍රමය වැඩිදියුණු කිරීම 	6,850
මාර්ග ජාලය පුනරුත්ථාපනය කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ කී.මී. 450ක මාර්ග ජාලයක් සහ පාලම් 26ක් පුනරුත්ථාපනය කිරීම 	79,800
ජල මූලාශ්‍ර සහ ජල පද්ධති ප්‍රතිසංස්කරණය	<ul style="list-style-type: none"> ■ වැව් 26ක් සහ ජල මූලාශ්‍ර 14ක් ඉදිකිරීම 	34,200
ගොඩනැගිලි සහ ව්‍යුහයන් සැකසීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ නව ප්‍රධාන කාර්යාලය, සංයුක්ත නිල නිවාස 5, බේට්ටු කාර්යාල 10, කලාප කාර්යාල 4, ආරක්ෂක වැට, ජල සැපයුම් ක්‍රම 4, සැකසීම සහ විදුලි සැපයීමේ ව්‍යාපෘති 3ක් ඉදිකිරීම 	235,050
යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ මිලයට ගැනීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ ජල පොම්ප, ඉණිමං, දම්වැල්, කියත් සහ අනිකුත් උපකරණ මිලදී ගැනීම. 	6,700
වාහන මිලදී ගැනීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ නව වාහන මිලදී ගැනීම සහ පාවිච්චි කරන වාහන නඩත්තු කිරීම. 	12,000

ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාලීය උපකරණ මිලදී ගැනීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සඳහා ලිපි ගොනු අල්මාරි, ඡායා පිටපත් යන්ත්‍ර සහ අනෙකුත් ගෘහ භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම සහ නව කාර්යාලය සඳහා ගෘහ භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම. 	15,000
වන ජීවීන්ගේ වාසස්ථාන වැඩිදියුණු කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ සැල්විනියා සහ ගඳපාන ඉවත් කිරීම ■ සැල්විනියා සහ ගඳපාන ධවත් කල ප්‍රදේශ නඩත්තු කිරීම, තෘණ භූමි නඩත්තු කිරීම. 	30,300
රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ මාර්ග පද්ධතිය ස්ථාපනය කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ ගල් ඔය, ඔකඳ, මින්නේරිය, අංග මැඩිල්ල, කහල පල්ලේකැලේ, උඩවලව, යාල යන ප්‍රදේශවල කි.මි.500ක මාර්ග ස්ථාපනය කිරීම. 	14,050
පර්යේෂණ සහ පුහුණු කිරීම.	<ul style="list-style-type: none"> ■ වන ජීවී සෞඛ්‍යය කළමනාකරණය, කාර්යාල කළමනාකරණය, පරිසර හිතකාමී සංවරණය කළමනාකරණය, විදුලි වැට නඩත්තු කිරීම පරිගණක යනාදිය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම. ■ තෝරාගන්නා ලද පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවට නැංවීම ආදිය මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරේ. 	6,910
ව්‍යාප්තිය, අධ්‍යාපනය සහ අදහස් දැක්වීම දියුණු කිරීම.	<ul style="list-style-type: none"> ■ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 11ක් සහ පාසැල් වැඩසටහන් 20ක් පැවැත්වීමට අදහස් කෙරේ. 	2,450
සංරක්ෂණය, අධ්‍යාපනය සහ අදහස් දැක්වීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ රාජ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා වැඩසටහන් 14ක්, ගම්වාසීන් සඳහා වැඩමුළු 14ක් 	2,350
ආරක්ෂණය සහ නීතිය බලාත්මක කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ ගොවීන් සඳහා වැඩසටහන් 14ක් සහ ප්‍රසිද්ධ කරන ලද පොත්, පොස්ටර්, ප්‍රදර්ශන සහ රාජකාරි වැඩසටහන් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම. 	6,700
ගිරිතලේ පුහුණු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය	<ul style="list-style-type: none"> ■ සේවක මණ්ඩලය සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම 	15,220
ගජ මිතුරෝ	<ul style="list-style-type: none"> ■ අලි පැත්තීමේ වැඩසටහන් 4ක් සංවිධානය කිරීම. තෘණ භූමි හෙක්ටයාර් 770ක් සැපයීම, දඩබ්බර ඇතුන් 80ක් ඇල්ලීම සහ ඔවුන් පුනරුත්ථාපන භූමි වලට පැත්තීම ජල මූලාශ්‍ර 31ක් ඉදිකිරීම. කි.මි.784ක විදුලි වැටක් ස්ථාපනය, කි.මි. 1336ක විදුලි වැට පුනරුත්ථාපනය කිරීම. අලි පාලන ඒකක 19ක් ස්ථාපනය කිරීම මෙමගින් බලාපොරොත්තු වෙයි. 	422,500
මුළු එකතුව		966,380

පුනරාවර්ධන

රු. මිලියන 543.2

ප්‍රාග්ධන

රු. මිලියන 966.4

2010 වර්ෂය සඳහා අපේක්ෂිත ආදායම

රු. මිලියන 12

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

දැක්ම

"විශිෂ්ඨ සේවාවක් තුළින් ජීවිතානුකූල හරිත ජර්‍යාවක්."

මෙහෙවර

"මහජන සහභාගිත්වය, නීතීය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ උසස් තාක්ෂණික මෙහෙයුම් වීම තුළින් ජාත්‍යන්තර අධ්‍යාපනය සුරැකිනි හා හසුරුවන ජාතියේ පෙර ගමන්කරු"

හැඳින්වීම

වර්ෂ 1988 හා 2000 දී අනුක්‍රමයෙන් සංශෝධනය වූ 1980 අංක 47 ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධාන යටතේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය පිහිටුවන ලදී. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය පිහිටුවීමේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ,

- පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම, කළමනාකරණය හා වැඩිදියුණු කිරීම.
- පරිසරයේ ගුණාත්මකභාවය නියාමනය කිරීම, නඩත්තු කිරීම හා පාලනය කිරීම.
- පරිසර දූෂණය වැළැක්වීම අවම කිරීම හා පාලනය කිරීම.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ප්‍රධාන අංශ 07ක් යටතේ සංවිධානය කර ඇති අතර ඒවා නම්,

1. පරිසර දූෂණ පාලන අංශය.
2. පරිසර කළමනාකරණ හා ඇගයීම් අංශය.
3. පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශය.
4. මානව සම්පත් සංවර්ධන, මුදල් හා පරිපාලන අංශය.
5. නීති අංශය.
6. සැලසුම් හා පසු විපරම් අංශය.
7. අභ්‍යන්තර විගණන අංශය.

ප්‍රධාන වගකීම්

1. පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම.
2. ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධානයන්ට අනුව පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමේ ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.
3. ස්ථානීය සැලසුම්වලදී උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් සිදුකිරීමේ අවශ්‍යතාව හඳුන්වාදීම.

4. අනුමත ව්‍යාපෘතීන්හි අනුකූලතාව පසුපරම් කිරීම.
5. කැලිකසල, විමෝචන, තැන්පත් වීම් ශබ්ද ඇතුළු වෙනත් දූෂණයන් ඇතිවන මාර්ගයන් නියාමනය කිරීම, නඩත්තු කිරීම හා පාලනය කිරීම.
6. ප්‍රමිතීන් හා නිර්ණායකයන් නියම කිරීම තුළින් පාරිසරික ගුණාත්මකභාවය ඇගයීම සහ නඩත්තු කිරීම.
7. පාරිසරික දූෂණ ප්‍රවණතාවයක් තීරණය කිරීම සඳහා අවට වාතයේ හා ජලයේ ගුණාත්මක බව ඇගයීම.
8. ජාතික පාරිසරික පණතේ අවශ්‍යතාව සපුරාලනු වස් නියැදින් ලබාගැනීම හා පරීක්ෂාවන්ට භාජනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් සුදුසු ක්‍රම නියම කිරීම.
9. කර්මාන්ත වලින් අපවිත්‍ර ජලය මුදාහැරීම පිළිබඳව ගාස්තු අයකිරීමේ ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම.
10. මුදල් අමාත්‍යාංශය හා එක්ව 2008 අංක 26 දරණ පරිසර ආරක්ෂණ බදු පණත ක්‍රියාත්මක කිරීම.
11. ජාතික පාරිසරික පණතේ විධිවිධාන උල්ලංඝනය කරන්නන්ට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගැනීම.
12. ප්‍රාදේශීය, ජාතික හා ගෝලීය පරිසර ගැටළු පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම.
13. මහජනයාගේ දැනුවත් කිරීම හා සහභාගිත්වය ලබාගැනීම සඳහා පාරිසරික ගැටළු පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමට මෙන්ම ඒවා පිළිබඳව අවබෝධයක් ඇතිකරනු වස් මාධ්‍ය හා අනෙකුත් ක්‍රම ඵලදායී ලෙස භාවිතයට ගැනීම.
14. පාරිසරික තොරතුරු ලබාගැනීමටත්, ඒවා ප්‍රචාරණය කිරීමටත් හැකිවන පරිදි ජාතික, කලාපීය හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පවත්නා පාරිසරික තොරතුරු පද්ධතීන් සමග මනා සම්බන්ධතාවයක් පවත්වා ගැනීම.
15. පරිසර ආරක්ෂණ හා කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රවර්ධනය කිරීම, දිරිගැන්වීම, සම්බන්ධීකරණය කිරීම හා දිගුකාලීන සැලසුම් සම්පාදනය කිරීම.
16. පවත්නා සංවිධානයන්හි වැඩකටයුතු සම්බන්ධීකරණය කරන ආයතනික සැලැස්මක් තුළින් පරිසර කළමනාකරණය සඳහා වන යාන්ත්‍රණයන්ට දායක වීම.
17. පරිසර කළමනාකරන ව්‍යාපෘතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ප්‍රධාන අභියෝගයන්

1. ජාතික පාරිසරික පණතීන් පැවරුණු නීති රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම.
2. පරිසර ආරක්ෂණ හා කළමනාකරණය පිළිබඳ පාර්ශවකරුවන් අතර ධනාත්මක ආකල්ප වර්ධනය කිරීම.
3. පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාදාමය තුළින් සියළුම කර්මාන්ත පරිසර ආරක්ෂණය කෙරෙහි යොමුකරවීම.
4. කර්මාන්ත පුරවරයන්හි අපවිත්‍ර ජලය පිරිපහදු කිරීමේ මධ්‍යගත ස්ථානයක් නොමැති කම.
5. වාතයේ ගුණාත්මක බව මැනීමට හා වැඩිදියුණු කිරීමට ක්‍රමවත් වැඩපිළිවෙලක් නොමැති වීම හා මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන නොමැති වීම.
6. ස්ථීරසාර හා උචිත ඝණ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් නොමැතිවීම හා ඝණ අපද්‍රව්‍ය හා හානිකර අපද්‍රව්‍ය අවසාන බැහැරලීමට ස්ථානයක් නොමැතිවීම.

7. උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම.
8. පළාත් පාලන බල ප්‍රදේශයන්හි ඇති අනවසර කර්මාන්ත/ක්‍රියාවන් පිළිබඳව, සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හා අනවසර පදිංචිකරුවන් නිසා දිනෙන් දින වැඩිවන මහජන පැමිණිලි ඉහළ යෑම.
9. සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් හා වැඩසටහන් තුළට පරිසර සංරක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම් කාර්යක්ෂම ලෙස අන්තර්ගත කරවීම.

2008 ජූලි මස 01 දින සිට 2009 දෙසැම්බර් මස 31 දින දක්වා ප්‍රගතිය

❖ කාර්මික ජල දූෂණ පාලනය සඳහා අපවිත්‍ර ජලය මුදාහැරීම පිළිබඳව අයකිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් හඳුන්වා දීම

ජලය දූෂණය වැළැක්වීම හා අවම කිරීමේ අරමුණින් අපවිත්‍ර ජලය ප්‍රමාණය මත පදනම් වන ගාස්තු අයකර ගැනීමේ වැඩපිළිවෙලක් හඳුන්වාදී ඇති අතර ප්‍රගති වාර්තා කරන කාලය තුළ පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම් ඉටුකර ඇත.

1. නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සංශෝධිත පනත ලැබීමට නියමිතයි.
2. නීති විධිවිධාන සකස් කර නීති කෙටුම්පත් කිරීමට යවා ඇත.
3. මාර්ගෝපදේශ පටිපාටිය කෙටුම්පත් කිරීම නිමකර ඇත.
4. අවශ්‍ය තොරතුරු එක්රැස්කර ගැනීම සඳහා ජේෂ් කර්ම ක්ෂේත්‍රයේ කර්මාන්ත පරීක්ෂණ ආරම්භ කර ඇත.
5. අපවිත්‍ර ජලය ප්‍රමාණය මත පදනම්ව ගාස්තු අයකර ගැනීමේ වැඩසටහන පිළිබඳ විස්තරයක් ආධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒ සඳහා අනුමැතිය ලබාගෙන ඇත.

❖ කර්මාන්ත සඳහා ස්ථාන තෝරාගැනීමේ මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම.

මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ යෝජිත නව කර්මාන්ත මගින් පරිසරයට වන හානිය වැළැක්වීම හෝ අවම කිරීමයි. කර්මාන්තයක් ආරම්භ කරන අවස්ථාවේ සිට විය හැකියැයි බලාපොරොත්තු වන පරිසර දූෂණ තත්ත්වයන් මගින් නිකුත් කරනු ලබයි.

කර්මාන්තකරුවන් හා පරිසර නිලධාරීන්ගේ පහසුව සඳහා නව කර්මාන්තයක් ස්ථාපිත කිරීමේදී අනුගමනය කළ යුතු මාර්ගෝපදේශ පටිපාටියක් සකස්කර ඇත.

❖ විමෝචන ප්‍රභවයන්

අවට වායුගෝලයේ ගුණාත්මක භාවය සුරැකීම සඳහා වායුගෝලයට මුදාහැරෙන අපද්‍රව්‍යයන් පාලනය කිරීම ඉතාම වැදගත් වේ. මේ සඳහා උපක්‍රමයක් ලෙස මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් වායුගෝලයට මුදාහැරෙන ද්‍රව්‍යන් සඳහා සම්මත ප්‍රමිතීන් ඇතුළත් ප්‍රකාශනයක් නිකුත්කිරීමට නියමිතය.

මේ වන විට වායු විමෝචන තත්ත්වයන් පාලනය කරනු ලබනුයේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් නිර්දේශිත අන්තර් විමෝචන ප්‍රමිතීන්ට අනුවය.

❖ **අන්තර් සීමා වායු දූෂණ තත්ත්වයන් පසු විපරම් කිරීම. මාලේ ප්‍රකාශන ව්‍යාපෘතිය**

දකුණු ආසියා කලාපයේ වායු තත්ත්ව පසු විපරම් කටයුතු පිණිස එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන යටතේ ස්වීඩන් රජයෙන් ආධාර ලබන මාලේ ප්‍රකාශන ව්‍යාපෘතිය යටතේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය දකුණු ආසියා අන්තර් සීමා වායු තත්ත්වයන් පිළිබඳ බලපෑම ක්‍රියාත්මක කරන ජාතික ආයතනය ලෙස ක්‍රියාකරයි. මේ යටතේ දකුණු ආසියාතික රටවල් හා එක්ව වායු තත්ත්ව පසු විපරම් කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරයි. මාලේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ දුටුවැව හා දොරමඩලාව ව්‍යාපෘතිවල පසු විපරම් කටයුතු කරනු ලබයි.

මේ යටතේ ජාතික පාර්ශවනරුවන්ගේ 10 වන අන්තර් රාජ්‍ය සමුහුව 2008 අගෝස්තු 19 සිට 21 දින දක්වා කොළඹදී පවත්වන ලදී.

❖ **ලුනාව පරිසර හා ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය.**

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ගංවතුර හා ශුද්ධ ජලය අවම කිරීම හා තිරසාර හා ගුණාත්මක ලෙස පරිසර තත්ත්වයන් දියුණු කර ඒ තුළින් ඒ අවට ජනයාගේ ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමයි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පවතින ජල මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය තුළින් වැහි ජලය ක්‍රමවත් පරිදි ගලායාමට සලස්වා ඇත. එසේම එම ජලමාර්ග වල ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පසු විපරම් කිරීමද සිදුවේ. ඊට අමතරව ජලයේ ගුණාත්මක තත්ත්වය පිළිබඳ පසු විපරම් කිරීම හා මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩපිළිවෙලද අඛණ්ඩය කරනු ලබයි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ තෝරාගත් ස්ථාන 11ක ජල නියැදි කලින්කල පරීක්ෂා කරනු ලබන අතර එම තොරතුරු තුළින් ජල දූෂණය අවම කිරීමට අදාළ දැනුවත් කිරීම් සිදුකරනු ලබයි.

❖ **නානු ඔය ඇල - ජලයේ ගුණාත්මක පරීක්ෂා කිරීම.**

ප්‍රගති වාර්තා කරන කාලය තුළ නානු ඔය ඇලෙහි ජලයේ ගුණාත්මකතාව පරීක්ෂා කිරීම මාස 3කට වරක් සිදුකරන ලදී. තෝරාගත් ස්ථාන 06 කින් ලබාගත් ජල නියැදි භාවිතාකර පරාමිතින් 16ක් සඳහා විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදුකරන ලද අතර අවශ්‍ය ප්‍රතිකර්ම කිරීම සඳහා එම තොරතුරු නුවරඑළිය නගර සභාවට ලබාදී ඇත.

❖ **උපද්‍රවකාරී කසල කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම.**

1996 මැයි 23 දින අංක 924/13 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනය මගින් උපද්‍රවකාරී කසල කළමනාකරණ සඳහා වන නීති රීති හඳුන්වාදී ඇත. මෙම නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඇතිවූ දුර්වලතාවයන් හඳුනාගත් පසු එම නීති 2009 පෙබරවාරි 01 දින අංක 1534/18 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනයෙන් සශෝධනය කරන ලදී. මේ මගින් අදාළ පාර්ශවයක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් අදාළ බලපත්‍ර ලබාගත යුතු වේ. මේ අනුව උපද්‍රවකාරී කසල එකතු කිරීම, ප්‍රවාහනය හා ගබඩා කිරීම සඳහා බලපත්‍ර 58ක් නිකුත් කර ඇති අතර එම බලපත්‍ර වලට අදාළව පරීක්ෂා කිරීම් වාර 68ක් සිදුකර ඇත.

❖ **උපදේශන මාලා සමාලෝචනය සඳහා පාර්ශවකරුවන්ගේ වැඩමුළුව.**

කසල කළමනාකරණ නීති ක්‍රියාත්මක කරන නිලධාරීන්ගේ හැකියා වර්ධනය සඳහා ලැයිස්තු ගත කසල කළමනාකරණය හා සෞඛ්‍යය ආරක්ෂණය පිළිබඳව වැඩමුළුවක් 2008 සැප්තැම්බර් මස 23 වන දින පවත්වන ලද අතර එහිදී පහත තේමාවන් යටතේ දැනුවත් කිරීම් කරන ලදී.

- උපද්‍රවකාරී කසල කළමනාකරණ නීති හඳුන්වාදීම.

- උපද්‍රවකාරී කසල සඳහා ප්‍රතිකාර්ම හා බැහැර කිරීම පිළිබඳ ශිල්ප ක්‍රම.
- සෞඛ්‍යය ආරක්ෂණය හා කසල කළමනාකරණ ක්‍රම.

❖ **උසස් මාර්ගික ජගත් රසායනික කළමනාකරණ වැඩසටහන (SAICM)**

පිළිකාකාරක කර්මාන්ත මනා කළමනාකරණය සඳහා ජාතික හැකියාවන් ශක්තිමත් කිරීම හා ජාතික රසායනික පැතිකඩ යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් SAICM වෙත ඉදිරිපත් කර ඇති අතර එයට අනුමැතිය ලැබී ඇත. එම ව්‍යාපෘතිය ඉදිරි දෙවසර තුළදී ක්‍රියාත්මක කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

❖ **ඝණ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා තිරසර පුරවර පිලිසරු මාසය.**

2008 අගෝස්තු 15 දින සිට සැප්තැම්බර් 15 දක්වා යෙදුනු පිළිසරු මාසය වෙනුවෙන් සඳහා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳව විවිධ රාජ්‍ය ආයතනයන්හි වැඩසටහන් රාශියක් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ සඳහා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳව රාජ්‍ය බලධාරීන් දැනුවත් කිරීම හා ඒ තුළින් මෙම සංකල්පය සාමාන්‍ය ජනතාව අතරට ව්‍යාප්ත කිරීමයි. මේ යටතේ පහත රාජ්‍ය ආයතන තුළ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

1. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර රෝහල
2. ජාතික තරුණ සේවා සභාව - මහරගම
3. දේශීය වෛද්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව - නාවින්න
4. අනුලා විද්‍යාලය - නුගේගොඩ
5. ප්‍රධාන තැපැල් කාර්යාලය - නුගේගොඩ

❖ **වැටලීම්**

පොලිතින් භාවිතය පිළිබඳ නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මගින් වැටලීම් 92ක් සිදුකරන ලද අතර ඉන් නීති කඩකිරීම් 22ක් වාර්තා වී ඇත. මේ සම්බන්ධව නීති මගින් කටයුතු කර ඇත.

මෙයට අමතරව පොලිතින් නීති සම්බන්ධව සාමාන්‍ය ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා ප්‍රවෘත්ති දැන්වීමක් පළ කර ඇත. එසේම පරිසර නිලධාරීන්ගේ හැකියා වර්ධනය සඳහා වැඩමුළුවක් 2009 මැයි 13 දින කොළඹදී පැවැත්විණි.

වෙළඳපොළේ ඇති පොලිතින් වල නියම ඝනකම එම අසුරනවල ප්‍රදර්ශනය කලයුතු බවට පාරිභෝගික ආරක්ෂණ පනත යටතේ උපදෙස් දී ඇත.

❖ **පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමේ ක්‍රියාවලිය.**

සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වලින් පරිසරයට වන හානිය අවම කිරීම සඳහා පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමේ ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම ක්‍රියාවලියේදී කරුණු නිශ්චය කිරීමේ රැස්වීම් කැඳවීම හා තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු රැස්වීම් කැඳවීම මූලික පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමේ වාර්තා ඇගයීම මහජන සහභාගිත්වය තහවුරු කිරීමට පහසුකම් සැලසීම හා ව්‍යාපෘති සඳහා අනුමැතිය ලබාදීම යන කරුණු ඉටු කෙරේ.

2008 ජූලි සිට 2009 ජූනි කාලසීමාව තුළ ව්‍යාපෘති 29ක් සඳහා පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමේ ක්‍රියාවලි සිදුකර ඇති අතර ඉන් ව්‍යාපෘති 08ක් සඳහා අනුමැතිය ලබාදී ඇත. එක් ව්‍යාපෘතියක් ප්‍රතික්ෂේපනය කර ඇති අතර තවත් ව්‍යාපෘති 75ක් සඳහා තීරණ දීමට ඇත. ප්‍රගතිය වාර්තාකරන කාලය තුළදී ව්‍යාපෘති 9ක් සඳහා ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ IV කොටස 'සී' යටත්වූ පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සිදුකර ඇත.

❖ **නිර්දේශිත ව්‍යාපෘති සඳහා සංශෝධන**

පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමේ ක්‍රියාවලියට ඇතුළත් විය යුතු ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව සංශෝධනය කර ඇති අතර එය ගැසට් නිවේදනයක් මගින් ප්‍රසිද්ධ කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු කර ඇත.

❖ **උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීමේ මාර්ගෝපදේශ**

උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳව රාජ්‍ය ආයතන දැනුවත් කිරීම සඳහා අත්පොතක් මුද්‍රණය කර ඇති අතර එය අදාළ රාජ්‍ය ආයතන වෙත බෙදාහැරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු යොදා ඇත.

❖ **උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම ක්‍රියාත්මක කිරීම.**

සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී පරිසරයට ඇතිවන ක්‍රමික බලපෑම් ඇගයීමට උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය වඩා සාර්ථක ක්‍රමයකි. ලංකාවේ තවමත් මෙය අනිවාර්ය කටයුත්තක් නොවුනද වාර්තා කරන කාලය තුළ පහත දැක්වෙන සංවර්ධන සැලසුම් සම්බන්ධයෙන් උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් සිදුකරන ලදී.

❖ **හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන සැලැස්ම**

යෝජිත හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන සැලැස්ම පාරිසරික වශයෙන් සංවේදී ප්‍රදේශයන්හි තිරසර පැවැත්ම උදෙසා උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සිදුකිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු කරමින් පවතී. මේ සඳහා මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලයේ උපදේශකවරුන් පිරිසක් ඇතුළු මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් අධ්‍යයන කටයුතු කරමින් පවතී.

❖ **උතුරු පලාත් සංවර්ධන සැලැස්ම**

උතුරු වසන්තය යටතේ ක්‍රියාත්මකවන යාපනය, මුලතිවු, කිලිනොච්චි හා මන්නාරම යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි (අධි ආරක්ෂිත කලාප හැර) උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය මූලික කටයුතු ආරම්භ කර ඇත. මෙහිදී එම ප්‍රදේශයන්ටම ආවේණික පරිසර පද්ධතීන් හඳුනා ගැනීම හා ආරක්ෂාකිරීම පිළිබඳව ප්‍රමුඛතාවය දී ඇත. මීට අමතරව මෙම ප්‍රදේශයන්හි ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත බහුවිධ ව්‍යාපාරවල බලපෑම් සොයා බැලීමද අධ්‍යයනය තුලින් බලාපොරොත්තු වේ.

මෙම ව්‍යාපෘති සඳහා මූල්‍ය ආධාර එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර සංවිධානයෙන් හා ආපදා කළමනාකරණ හා මානව හිමිකම් පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය මගින් ඇත.

❖ **පාරිසරික ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ**

ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධානයන්ට අනුව විශේෂිත පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ පාරිසරික ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ලෙස නම් කිරීමට බලය ඇත. ඒ අනුව මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ මාරගල කඳුකර ප්‍රදේශය පාරිසරික ආරක්ෂිත ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත. කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ වලව්වත්ත වතුරාන වගුරු ප්‍රදේශය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා ගැසට් නිවේදනය නිකුත් කර ඇත. නුවර දිස්ත්‍රික්කයේ හත්තාන කඳුකර ප්‍රදේශය ප්‍රකාශයට පත්කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලැබී ඇත. මීට අමතරව බෙන්තොට ගඟ හා ත්‍රිකුණාමල දිස්ත්‍රික්කයේ කන්තියා උණුවතුර උල්පත් ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ ප්‍රකාශයට පත්කිරීමේ මූලික කාර්යයන් නිමකර ඇත.

මෙයට අමතරව පහත සඳහන් ප්‍රකාශිත පාරිසරික ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ පසු විපරම් කටයුතු සිදුකර ඇත.

- තලංගම පාරිසරික ආරක්ෂිත ප්‍රදේශය - බත්තරමුල්ල

- ග්‍රෙගරි වැව - නුවරළිය
- මුතුරාජවෙල - වත්තල
- මාරගල කඳුයාය -

මෙයට අමතර හු විද්‍යා හා පතල් කැනීම් කාර්යාංශය පරිසර අමාත්‍යාංශයේ උපදෙස් අනුව වැලි හා පස් කැනීම සඳහා අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීමේ කටයුතු කර ඇත.

❖ **දුරස්ථ සංවේදී ක්‍රම හා භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති මගින් වන වගා ප්‍රදේශ වල කාබන් ප්‍රමාණ පිළිබඳව පසු විපරම් කටයුතු**

දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ කියෝටෝ සම්මුතියේ එක උපාය මාර්ගයක් ලෙස කාබන් පිළිබඳව සලකයි. ඒ අනුව එක් එක් ප්‍රජාවන් තුළ ගැබ්ව ඇති කාබන් ප්‍රමාණයන් ඇස්තමේන්තු කිරීම ඉතාම වැදගත්ය. නමුත් මේ සඳහා නිවැරදි, සාර්ථක, අඩුවියදම් ක්‍රමයක් නොමැතිකම ප්‍රධාන බාධාවක්ව පවතී. එමනිසා මෙම පර්යේෂණ මගින් වන්දිකා තාක්ෂණය උපයෝගී කරගනිමින් පයිනස්, තේක්ක, යුකැලිප්ටස් වැනි විවිධ වන වගාවන්හි අන්තර්ගත කාබන් ප්‍රමාණයන් නිර්ණය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. මේ සඳහා මීටර් 30 x 30 ප්‍රමාණයේ නියැදි 32 ක් මැනුම් කටයුතු කර අවශ්‍ය දත්ත තොරතුරු ලබාගෙන ඇත. ලබාගත් දත්ත මගින් එම වන වගා ප්‍රදේශවල අන්තර්ගත කාබන් ප්‍රමාණයන් නිර්ණය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම

1. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් පවරන ලද නඩු සංඛ්‍යාව	180
2. නීති නිවේදන යැවීම	162
3. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට එරෙහිව පවරන ලද නඩු සංඛ්‍යාව	65
4. අවසන් වූ නඩු සංඛ්‍යාව	135
5. වගන්ති 12 විධාන	199
6. වගන්ති 24 B විධාන	32
7. පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ප්‍රතික්ෂේප කිරීම්	125
8. හේතු දැක්වීම	02
9. පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර අවලංගු කිරීම්	22

ප්‍රකාශයට පත්කල රෙගුලාසි

ගැසට් නිවේදන අංකය	දිනය	රෙගුලාසි
1560/26	01.08.2008	ජාතික පාරිසරික පනතේ 24 D වගන්තිය යටතේ මාරගල කඳුකර ප්‍රදේශය පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කිරීම.
1598/21	24.04.2009	වලව්වත්ත වතුරාන ප්‍රදේශය ජෛව විවිධත්ව තෙත්බිම් පාරිසරික ආරක්ෂිත ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කිරීම. මේ යටතේ භාවිතයට ගතහැකි සේවාවන් හා ඊට අදාල කොන්දේසි ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.
1634/23	30.12.2009	පාරිසරික වශයෙන් හා ජෛව විවිධත්ව වටිනාකම් සලකා බලා මොලගොඩ වැව අවට ප්‍රදේශය ආරක්ෂිත ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.
1627/19	10.11.2009	සෂ් අපද්‍රව්‍ය විධිමත් බවකින් තොරව තැන තැන දැමීම වැලැක්වීම සඳහා නාගරික කැලි කසල බැහැරකිරීම සඳහා නීති රෙගුලාසි ප්‍රකාශයට පත්කිරීම.

❖ දකුණු ආසියා කලාපයේ පාරිසරික නඩුපවරන්නන්ගේ හමුව 22 - 24 ජූනි 2009

ඇෆ්ගනිස්ථානය, බංගලාදේශය, භූතානය, ඉන්දියාව, මාලදිවයින, බංගලාදේශය, පකිස්තානය හා ශ්‍රී ලංකාවද ඇතුලත් දකුණු ආසියා කලාපයේ පරිසර නීති ක්‍රියාත්මක කරන්නන්ගේ හමුව 2009 ජූනි මස 22 සිට 24 දක්වා කොළඹදී පැවත්විණි. සාමාජික රටවල නියෝජිතයන් හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන නියෝජිතයන් සහභාගිවූ මෙම වැඩසටහනට ජගත් පාරිසරික වැඩසටහනේ හා ඔස්ට්‍රේලියාවේ නියෝජිතයන් සම්පත් දායකයන් ලෙස සහභාගි විය.

මෙම වැඩමුළුවේ ප්‍රධාන අරමුණවන්නේ කෙටුම්පත් කර ඇති පාරිසරික නඩු පවරන්නන්ගේ අත්පොත සමාලෝචනය කිරීමයි. මෙසේ සකස් කල අත්පොත පරිසර නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියැලෙන්නන්ට පාරිසරික නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මාර්ගෝපදේශයක් ලෙස වැදගත් වේ.

❖ ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය කිරීම

දූෂකයා විසින් ගෙවීමේ මූලධර්මය යටතේ නව නෛතික මූලධර්ම ජාතික පාරිසරික පනතට හඳුන්වාදීමේ අරමුණින් ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇති අතර නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ සඳහා යොමු කර ඇත.

❖ පරිසර පදක්කම් ප්‍රදානය

පරිසර නියමු වැඩසටහන සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර පහත සඳහන් පදක්කම් ප්‍රදානය කරන ලදී.

පරිසර නියමු පදක්කම්	36694
හරිත පදක්කම්	4061
රජන පදක්කම්	1092
ස්වර්ණ පදක්කම්	102
ජනාධිපති පදක්කම්	132

නව පරිසර නියමු කණ්ඩායම් සඳහා නියමු සටහන් පොත් හා හිස්වැසුම් 25,108 ක් බැගින් බෙදා හරින ලදී. 2007 වසර හා සසඳන කල මෙම වැඩසටහනේ සාර්ථක ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කරයි.

❖ **සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර මධ්‍යස්ථාන වැඩසටහන්**

ගිරිතලේ හා රුමස්සල සෞඛ්‍ය කෙත මධ්‍යස්ථාන පිළිවෙලින් 2008 සැප්තැම්බර් 19 හා 2008 ජූලි 01 දිනයන්හි දී ආරම්භකරන ලදී.

රුමස්සල සෞඛ්‍ය කෙත සඳහා ජෝන් කීල්ස් සමූහ ව්‍යාපාරයද, ගිරිතලේ සෞඛ්‍ය කෙත මධ්‍යස්ථානය සඳහා සෙලින්කෝ සමූහ ව්‍යාපාරයද මූල්‍ය දායකත්වය ලබා දෙන ලදී. පරිසර සංරක්ෂණයේදී පෞද්ගලික අංශයේ දායකත්වය විදහා දැක්වීමට මෙය කදිම උදාහරණකි.

❖ **පරිසර ආරක්ෂණ බදු පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම**

පරිසර දූෂණය අවම කිරීමේ හා පරිසර සංරක්ෂණය කිරීමේ කටයුතු වඩාත් ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහාත් 2008 අයවැය වාර්තාවේ දී මුදල් අමාත්‍යතුමා පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බදු ක්‍රමය හඳුන්වා දෙන ලදී. යෝජිත පනත 2008 අංක 26 දරණ පරිසර ආරක්ෂණ බදු පනත මගින් පරිසරයට හානිකර පාරිභෝගිකයා භාවිතා කරන යම් යම් විශේෂිත භාණ්ඩ සඳහාද, නිෂ්පාදකයන් විසින් ආනයනය කරන විශේෂිත භාණ්ඩ සඳහා ද, රටතුල ක්‍රියාත්මක කෙරෙන විශේෂිත සේවාවන් සඳහාද බදු මුදල් අයකෙරේ. මෙම සියළුම බදු මුදල් ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කෙරේ.

පරිසර ආරක්ෂණ බදු පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නීතිමය ආයතනය ලෙස මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ක්‍රියා කරයි.

2009 වසර තුළදී රුපියල් මිලියන 938 ක මුදලක් පරිසර ආරක්ෂණ බදු ලෙස රජය අයකර ඇත. ප්‍රගති වාර්තා කරන කාලය තුල පාරිසරික බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම පහත පරිදි වේ.

නිකුත් කරන ලද පරිසර බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව 2008 ජූලි - 2009 දෙසැම්බර් දක්වා		අළුත් කරන ලද පරිසර බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව 2008 ජූලි - 2009 දෙසැම්බර් දක්වා	
A කාණ්ඩය	B කාණ්ඩය	A කාණ්ඩය	B කාණ්ඩය
833	1739	675	113

මූල්‍ය ප්‍රගතිය

වියදම් ආකාරය	ඉලක්කය (රු) (1000)	ප්‍රගතිය (රු) (1000)	%
ප්‍රාග්ධන	47,720	46,663	94.6
පුනරාවර්තන	489,956	489,180	71.4
ප්ලාස්ටික් සෙස් බදු		2,714,000	
පරිසර ආරක්ෂණ බදු		1,109,779	

2010 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම

ක්‍රියාකාරකම්	මූල්‍ය ඉලක්කය රු. '000
පරිසර බලපෑම් ඇගයීම	400
ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය	700
පර්යේෂණ හා විශේෂ ව්‍යාපෘති	250
පරිසර දූෂණ පාලන	700
ප්‍රධාන පාරිසරික පරාමිතීන් පසු විපරම් කිරීම	3,000
අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	700
පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම	700
නීති ඒකකය	1,500
මානව සම්පත් සංවර්ධනය	1
	500
සැලසුම් හා මෙහෙයුම්	300
ප්‍රාදේශීය පුනරාවර්තන (එකතුව)	9,750
ඇස්තමේන්තු පුනරාවර්තන වියදම්	
සේවක පඩිනඩි	254,403
ගමන් වියදම්	11,000
සැපයුම්	17,700
නඩත්තු	10,500
ගිවිසුම්ගත සේවාවන්	34,500
මාරුකිරීම්	400
අනෙකුත් පුනරාවර්තන වියදම්	10,250
ප්‍රාදේශීය පුනරාවර්තන වියදම්	9,750
පුනරාවර්තන වියදම් එකතුව	348,503
මූලධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා සංවර්ධනය කිරීම	
ගොඩනැගිලි සංවර්ධනය	10,000
උපකරණ හා මෙවලම්	3,000
ස්ථාවර වත්කම් අත්පත් කරගැනීම හා සංවර්ධනය කිරීම	
ලීබඩු හා කාර්යාල උපකරණ	5,000
විද්‍යාගාර උපකරණ	10,000
ගොඩනැගිලි හා ව්‍යුහයන්	12,000
අනෙකුත් ප්‍රාග්ධන වත්කම්	
දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	6,000
පොත් පත් මිලදී ගැනීම	1,000
ප්‍රාග්ධන වියදම් එකතුව	47,000

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය

දැක්ම

"වර්ෂ 2020 වන විට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ස්ථිරතාව සංවර්ධනයක්, සමෘද්ධිමත් ජනතාවක් හා ආර්ථිකයක් බිහිකිරීම සඳහා දූෂණයෙන් තොර සාගර පරිසරයක් ඇති කිරීම"

මෙහෙවර

"වත්මන් හා මතු පරපුර වෙනුවෙන් සමුද්‍ර පරිසරයේ නිරන්තර කළමනාකරණය උදෙසා කාර්යක්ෂම ලෙස හිත බලගැන්වීම, ජාත්‍යන්තර සම්මුති ක්‍රියාත්මක කිරීම පාර්ශ්වකරුවන් හා ඇතුළත් සම්පත් සම්බන්ධීකරණය හා සමීක්ෂණය තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීම, පාලනය හා කළමනාකරණයට අවශ්‍ය කැසලනා, දැක්ෂණ, ආයතනික ව්‍යුහය හා යටිතල පහසුකම් සහිත ආයතනයක් බවට පත්කිරීම"

හැඳින්වීම.

1981 අංක 59 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ අධිකාරිය පිහිටුවන ලදී. සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පියවරයන් වැඩිදියුණු කිරීමේ අදහසින් කැබිනට් අමාත්‍යවරුන්ගේ අනුමැතිය සඳහා මෙම පනත සංශෝධනය කර පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලදී. අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් එය 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත ලෙස 2009 ජනවාරි මස පලවන දින සිට ක්‍රියාවට නැංවුණි. එම පනතේ පළමුවන කොටසේ 2(1) වගන්තියට අනුව අධිකාරියේ නම “ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය” ලෙස වෙනස් කරන ලදී.

ප්‍රධාන වගකීම්

- සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනතේ විධිවිධාන සහ ඒ යටතේ ඇතිකරන ලද නියෝග ඵලදායී ලෙසත් කාර්යක්ෂම ලෙසත් පරිපාලනය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකා ජල තීරයේ හෝ නීතිය මගින් මතු අනාගත දිනකදී ප්‍රකාශයට පත් කෙරෙන වෙනත් යම් සමුද්‍ර කලාප වල හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර වෙරළ සහ වෙරළ කලාපය තුළ නැව් ආශ්‍රිත කාර්යයන්ගෙන් සහ වෙරළ ආශ්‍රිත සමුද්‍ර සම්බන්ධ කාර්යයන්ගෙන් දූෂණය වීම වැළැක්වීම, අඩුකිරීම, පාලනය කිරීමේ සහ කළමනාකරණ කාර්යයන් සඳහා වූ යෝජනා ක්‍රමයෙන් සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාවේ යෙදවීම.
- ශ්‍රී ලංකා ජල තීරයේ හෝ නීතිය මගින් මතු අනාගත දිනකදී ප්‍රකාශයට පත් කෙරෙන වෙනත් යම් සමුද්‍ර කලාප වල හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර වෙරළ සහ වෙරළ කලාපය තුළ නැව් ආශ්‍රිත යම් කටයුත්තකින් උද්ගත වන දූෂණය වැළැක්වීමේ, අවම කිරීමේ, පාලනය කිරීමේ හෝ කළමනාකරණය කිරීමේ කාර්ය සඳහා වෙනත් දෙපාර්තමේන්තු නියෝජ්‍යායතන සහ රජයේ සහ පෞද්ගලික ආයතන සමග සහයෝගිත්වයෙන් පර්යේෂණ පැවැත්වීම.

- ශ්‍රී ලංකා ජල තීරයේ හෝ නීතිය මගින් මතු අනාගත දිනකදී ප්‍රකාශයට පත්කෙරෙන වෙනත් යම් සමුද්‍ර කලාප වල හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර වෙරළ සහ වෙරළ කලාපයේ යම් තෙල් හානිකර ද්‍රව්‍ය කිසිවකින් හෝ වෙනත් යම් දූෂණයකින් දූෂණය වීම මගහරවා කළමණාකරනය කිරීමට, සුරක්ෂිත කිරීමට හා ආරක්ෂා කිරීමට පියවර ගැනීම.
- යම් තෙල් වර්ග, හානිකර ද්‍රව්‍ය හෝ වෙනත් යම් දූෂක ද්‍රව්‍යයක් සඳහා ප්‍රමාණවත් සහ යෝග්‍ය ප්‍රතිග්‍රහන පහසුකම් සැලසීම.
- ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ස්ථීර කිරීම, පිළිගැනීම, එකඟ වීම හෝ අනුමත කිරීම සිදුකර ඇති හෝ සිදුකරනු ලැබිය හැකි සමුද්‍ර දූෂණය සම්බන්ධ සියළු ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් සහ අදාළ සංඛ්‍යාත පිළිගැනීම නිර්දේශ කිරීම.
- ජාතික තෙල් දූෂණ හදිසි සැලැස්මක් සකස් කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- බණිජ තෙල් හෝ ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් ස්වභාවික සම්පත් ගවේෂණය කිරීමේ හෝ එහි යෙදී සිටින කොන්ත්‍රාත්කරුවන්, සේවා උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සහ වෙනත් තැනැත්තන්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය අධීක්ෂණය කිරීම, විධිමත් කිරීම සහ පරීක්ෂා කිරීම. සමුද්‍රය පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ විවිධ ප්‍රජා කණ්ඩායම් අතර දැනුවත් බව ඇති කිරීම.
- ඉහතින් වූ කාර්යයන් සියල්ල හෝ යම් කාර්යයන් ඉටුකිරීම සඳහා අවශ්‍යය වන්නාවූ වෙනත් යම් සියළු ක්‍රියා හා දේ සිදුකිරීම.
- නැව් ආශ්‍රිත යම් කටයුත්තකින් හෝ වෙරළ ආශ්‍රිත සමුද්‍රයට සම්බන්ධ යම් කටයුත්තකින් උද්ගත වන යම් දූෂණයකින් ශ්‍රී ලංකා ජල තීරය හෝ නීතිය මගින් මතු අනාගත දිනකදී ප්‍රකාශයට පත් කෙරෙන වෙනත් යම් සමුද්‍ර කලාප හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර වෙරළ සහ වෙරළ කලාපය ඵලදායී ලෙස සුරක්ෂිත කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම.
- යම් නැව් ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් වලින් හෝ වෙරළ ආශ්‍රිත සමුද්‍රයට සම්බන්ධ යම් කටයුත්තකින් උද්ගත වන යම් දූෂණයක් සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ සහ විමසීම් පැවැත්වීම සහ නඩු පැවරීම.
- දූෂණය වැළැක්වීමේ කාර්ය සඳහා ශ්‍රී ලංකා ජල තීරය තුළ සහ නීතිය මගින් මතු අනාගත දිනකදී ප්‍රකාශයට පත්කෙරෙන වෙනත් යම් සමුද්‍ර කලාප හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර වෙරළ සහ වෙරළ කලාපය තුළ පවත්වාගෙන යන මුහුදු තෙල් ප්‍රවාහන කටයුතු හා නැව් වලට තෙල් සැපයීමේ සේවා (Bunkering) මෙහෙයුම් සියල්ල පාලනය කිරීම.
- යම් වංචල හෝ නිශ්චල දේපළක් අත්කරගැනීම, දැරීම, බද්දට හෝ කුලියට ගැනීම හෝ දීම, උකස් කිරීම, ඔඩපනය කිරීම සහ විකිණීම හෝ අන්‍යාකාරයකින් බැහැර කිරීම.
- අධිකාරියේ කර්තව්‍යයන් ඉටුකිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන සියළුම ගිවිසුම් වලට කෙලින්ම හෝ තත්කාර්යය සඳහා අධිකාරිය විසින් බලය පවරන ලද යම් නිලධරයකු හෝ නියෝජිතයකු මගින් එළඹීම සහ ඉටුකිරීම.

ප්‍රගතිය (2008 ජූලි 01 සිට 2009 දෙසැම්බර් 31 දක්වා)

❖ **හදිසි තෙල් විසිරීමක් පිළිබඳ ජාතික සැලැස්ම සංශෝධනය කිරීම**

පැන නැගෙන අභියෝග වලට මුහුණදීම සඳහා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් හදිසි තෙල් විසිරීමක් පිළිබඳ ජාතික සැලැස්ම සංශෝධනය කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත. 2008 වසරේ අවසානයට පෙර අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශකත්වයෙන් එහි අවසාන කෙටුම්පත පිළියෙල කරන ලදී.

❖ **ප්‍රාදේශීය කාර්යාල පිහිටුවීම**

ශ්‍රී ලංකාව වටා සිදුවන සමුද්‍රීය දූෂණ වැළැක්වීමේ ක්‍රියාවලිය මැනවින් සම්බන්ධීකරණය හා අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ කටයුතු පුළුල් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ඉස්මතු වේ. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ නීතීමය විධිවිධාන බලාත්මක කිරීමටත්, වෙරළ කලාපයේ වෙසෙන ජනතාව හා පාසැල් සිසුන් දැනුවත් කිරීමටත් මෙය ඉවහල් වේ. ඒ අනුව වාර්තා කරන කාලසීමාව තුළ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ තවත් එක් ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයක් ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය තුළ පිහිටුවනු ලැබීය.

❖ **පාසැල් සිසුන්, රජයේ නිලධාරීන් හා මහජනතාව දැනුවත් කිරීම**

සමුද්‍රීය පරිසරය හා එහි දූෂණය මගින් පරිසරයට සිදුවන බලපෑම පිළිබඳව ජනතාවගේ දැනුවත්භාවය ඇතිකිරීම සඳහා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියෙහි වෙනමම ඒකකයක් පිහිටුවන ලදී. හම්බන්තොට, මාතර, ගාල්ල කළුතර, කොළඹ, ගම්පහ හා පුත්තලම යන වෙරළබඩ දිස්ත්‍රික්ක 7 හි පාසල් 215 කට අධික සංඛ්‍යාවක් තුළ පාසල් සමුද්‍රීය කණ්ඩායම් පිහිටුවා ඇති අතර පාසල් සිසුන් දැනුවත්කිරීමේ වැඩසටහන් අඛණ්ඩව පවත්වන ලදී.

❖ **ලෝක සාගර දින වැඩසටහන**

2009 ජූනි මස 08 වන දිනට යෙදුණු ලෝක සාගර දිනය සැමරීම සඳහා විශේෂ වැඩසටහනක් සංවිධානය කරන ලදී. මේ යටතේ. "එක සයුරක්, එකම දෑයක්, අළුත් හෙටක්" යන තේමාවට අනුව අදාළ පාර්ශවකරුවන් හා මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ සම්මන්ත්‍රණයක් පවත්වන ලදී.

❖ **ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන්**

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ නියාමකයින් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ නියාමකයින්ගේ ධාරිතා වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් තෙදිනක විශේෂ වැඩමුළුවක් සංවිධානය කරන ලදී. දකුණු පළාත් පුහුණු ආයතනයේදී මෙම වැඩමුළුව පවත්වන ලද අතර මූලික වශයෙන් හදිසි තෙල් විසිරීමක් පිළිබඳ ජාතික සැලැස්ම, නව සමුද්‍රීය දූෂණය වැළැක්වීමේ පනතේ නීතීමය විධිවිධාන, අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන්ගේ වගකීම් හා තෙල් විසිරුම් මැඩපැවැත්වීමේ ක්‍රම යනාදී මාතෘකාවන් ආවරණය කරන ලදී.

❖ **1981 අංක 59 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත**

නව පනත 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත ලෙස 2009 ජනවාරි පළවන දින සිට ක්‍රියාත්මක වුණි. නව පනතේ නීතීමය විධිමය විධිවිධානයන් මගින් සමුද්‍රීය ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරෙන් ඇතිවන දූෂණය වැළැක්වීම හා අවම කිරීම සම්බන්ධව පුළුල් පරාසයක් තුළ රෙගුලාසි පැනවීමේ බලතල අධිකාරිය වෙත හිමි වී තිබේ.

❖ **නැව් වලින් ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය සඳහා ප්‍රතිග්‍රහණ පහසුකම් සේවාව.**

'නැව් මගින් සිදුවන සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීම, සඳහා වූ අන්තර් ජාතික සම්මුතියට අනුකූලව නැව් වලින් ජනනය වන තෙල් අපද්‍රව්‍ය සඳහා යෝග්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ පහසුකම් කොළඹ ස්ථාපිත කිරීම සඳහා පාර්ශවකරුවන්ගේ කැමැත්ත පිළිබඳ විමසුම් කැඳවන ලදී. නමුත් තාක්ෂණික හේතූන් මත එම යෝජනාව ප්‍රතික්ෂේප වූ අතර නැවත එම යෝජනාව සඳහා පාර්ශවකරුවන්ගේ කැමැත්ත පිළිබඳ විමසුම් කැඳවන ලදී. ඒ අනුව සමාගම් 4 කින් විස්තරාත්මක යෝජනා 4 ක් ලැබුණි. එම යෝජනා ඇගයීමට ලක්කොට ඇති අතර කඩිනමින් මෙම පහසුකම් ස්ථාපනය කිරීමට අදහස් කෙරේ.

❖ **ධීවර වරායන් වල තෙල් අපද්‍රව්‍ය එකතුකිරීමේ පහසුකම්**

සමුද්‍ර දූෂණය සඳහා සැලකිය යුතු මට්ටමකින් ධීවර යාත්‍රා දායකත්වය උසුලයි. සමුද්‍ර දූෂණය සඳහා මූලික හේතුවක් ලෙස ධීවර යාත්‍රා මගින් මුදාහරින තෙල් අපද්‍රව්‍ය දැක්විය හැක. අධිකාරිය විසින් තෙල් අපද්‍රව්‍ය මගින් සිදුවන දූෂණය අවම කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව වටා ඇති සියළුම ධීවර වරායන් වල තෙල් අපද්‍රව්‍ය එකතුකිරීමේ පහසුකම් ස්ථාපිත කරන ලදී.

❖ **විසිතුරු අවස්ථා සඳහා සෘජු ප්‍රතිචාර**

සමුද්‍රය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් සල්ෆියුරික් ඇසිඩ් කාන්දු වීමක් සිදුවූ තුරු ත්‍යාගාකාරීව ඇදගෙන යාම සඳහා සෘජුවම සම්බන්ධ වූනි. අදාළ ආයතන වලද සහයෝගය ඇතිව අධිකාරිය විසින් අප්‍රමාදව ක්‍රියාත්මක වීම මෙම සිද්ධියෙන් ඇතිවූ සමුද්‍රීය දූෂණය අවම කිරීමට හේතු විය.

මූලධන හා පුනරාවර්තන වියදම් වල ප්‍රගතිය

වියදමේ ස්වභාවය	ප්‍රතිපාදන (රු. '000)	වියදම (රු. '000)	ප්‍රගතිය
මූලධන	18,600	17,870	96.0%
පුනරාවර්තන	32,297	29,900	92.6%

2009 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

ක්‍රියාකාරකම	අපේක්ෂිත වියදම රු. '000
1. ධාරිතා වර්ධනය	5000
2. අන්තර් ජාතික සම්මුතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම	1000
3. පාසැල් සමුද්‍රීය වැඩසටහන්/සමුද්‍ර දූෂණයට වැඩි විභවයක් සහිත පාර්ශවකරුවන් සඳහා වැඩසටහන්	4000
4. අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහන පහසුකම්	2000
5. කුඩා පරිමාණ පර්යේෂණගාරයක් සංවර්ධනය කිරීම	3000
6. නැව් වලට තෙල් සැපයීමේ සේවාව (Bunkering)	2000
7. සමුද්‍රීය පර්යේෂණ වැඩසටහන්	1000
8. සොදුරු සයුර ව්‍යාපෘතිය	7000
9. ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පරීක්ෂා කිරීම	1000
10. දැනුවත් කිරීමේ ව්‍යාපාරය (ශ්‍රව්‍ය, දෘෂ්‍ය, මුද්‍රිත දැනුවත් කිරීමේ මෙවලම් හා අනෙකුත්) සමුද්‍රීය පර්යේෂණ වැඩසටහන්	4000
11. අවිනිෂ්චිත වියදම්	1000
12. මානව සම්පත් සංවර්ධනය	1000
එකතුව	<u>32,000</u>

භූ විද්‍යා හා පතල් කැණීම් කාර්යාලය

දැක්ම

"භූ විද්‍යාත්මක තොරතුරු ව්‍යාප්තිය හා විකාශනය සිදුකරන, ශ්‍රී ලංකාවේ ඛනිජ සම්පත් උපරිම ධරණීය වට්ටමින් කැණීම සහ ඇස්තමේන්තු නියාමනය කරන, ප්‍රධාන ජාතික භූ විද්‍යා නියෝජිතායතනය බවට පත්වීම"

මෙහෙවර

"ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්ට සහ පුරාවට භූ විද්‍යා තොරතුරු, උපදෙස් හා සේවා ඇපයීම, රටේ ඛනිජ සම්පත්, ජාරිසරික නිවැරදිව සහිතව සැලකීමට ආවේණික සංවර්ධනය සඳහා ගොඩනැගීම, ප්‍රවර්ධනය හා කළමනාකරණය කිරීම සහ එම ඛනිජ සම්පත් ගවේෂණය, නිෂ්පාදනය, ඒවාට පැහැදිලි වීම් කිරීම, ප්‍රවෘත්තිය සහ පුළුල් කිරීම නියාමනය කිරීම"

හැඳින්වීම.

1992 අංක 33 දරණ පතල් හා ඛනිජ ද්‍රව්‍ය පනත යටතේ පිහිටුවා ඇති භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කැණීම් කාර්යාලයේ අරමුණ වන්නේ ප්‍රධාන වශයෙන් රටේ ඛනිජ සම්පත් හඳුනාගැනීම, ප්‍රවර්ධනය, සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය කිරීමයි. කාර්යාලය ප්‍රධාන අංශ දෙකකින් සමන්විත වන අතර ඒවා නම් පතල් අංශය හා කැණීම් අංශයයි.

ප්‍රධාන වගකීම්

- භූ විද්‍යාත්මක සිතියම් ඇඳීම සහ ඒවා පිළියෙල කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ ඛනිජ සම්පත් හඳුනාගැනීම සහ ඇගයීම.
- පිරි සැකසීම සහ අපනයනය කිරීම සඳහා කැණීම් කිරීමේ වානිජමය ශක්‍යතාවය අධ්‍යයනය කිරීම.
- බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම මගින් ඛනිජ සම්පත් ගවේෂණය, කැණීම් කිරීම හා සැකසීම, වෙළඳාම සහ අපනයනය නියමානුකූල කිරීම.
- ඛනිජ ද්‍රව්‍ය කැණීම සහ නිෂ්පාදනය වාණිජ පදනමකින් ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහි ලා අනුගත කරගත යුතු සම්පත් පිළිබඳ ගරු අමාත්‍යවරයාට උපදෙස් සැපයීම.

ප්‍රධාන අභියෝග

- ඛනිජ නිධි ගවේෂණය සහ ප්‍රමාණීකරණය සහ තිරසාර භාවිතය සුරක්ෂිත කිරීම.
- කාර්යක්ෂම, සුරක්ෂිත සහ පරිසර හිතකාමී අයුරින් රටේ ඛනිජ සම්පත් ප්‍රශස්ථ ලෙස භාවිතා කිරීම.
- අහිතකර සමාජ-ආර්ථික හා පාරිසරික බලපෑම් අඩු කිරීම සඳහා ඛනිජ සම්පත් කැණීම් පාලනය කිරීම.
- නාය යෑම්, සුනාමි වැනි ස්වභාවික විපත් අවස්ථාවලදී පූර්ව අනතුරු ඇගවීම සඳහා සහ අනතුරු අවම කරගැනීම සඳහා සහය වීම.
- පතල් හා ඛනිජ ද්‍රව්‍ය පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ප්‍රගතිය (2008 ජූලි 01 දින සිට 2009 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා)

❖ කැණීම් සහ ඛනිජ ද්‍රව්‍ය පනත සංශෝධනය කිරීම

1992 අංක 33 දරණ කැණීම් සහ ඛනිජ ද්‍රව්‍ය පනත මගින් භූ විද්‍යා හා පතල් කැණීම් කාර්යාංශයට පැවරී ඇති බලය සහ අධිකාරීත්වය පුළුල් වන අයුරින් විමධ්‍යගත කිරීමට අවශ්‍ය සංශෝධනයන් කරන ලද අතර සංශෝධිත පනත සඳහා පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතියද ලබා ගන්නා ලදී.

❖ රෙගුලාසි සංශෝධනයන්

කැණීම් සහ ඛනිජ ද්‍රව්‍ය පනත සංශෝධනය කිරීමට සමගාමීව අදාළ රෙගුලාසි සංශෝධනය කිරීම සඳහා විධායක නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

❖ ආදායම් උත්පාදනය

2009 වර්ෂයේදී උපයන ලද ආදායම දෙස අවධානය යොමු කිරීමේදී එය සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් වර්ධනය වී ඇත. මෙම වර්ෂයේදී උපයන ලද මුළු ආදායම රු. 618,812,234/= ක් වූ අතර පසුගිය වර්ෂය සමග සැසඳීමේදී එය 132%ක වර්ධනයකි. මෙය භූ විද්‍යා හා පතල් කැණීම් කාර්යාංශය විසින් ළඟාකරගත් වැදගත් ජයග්‍රහණයකි. අයකරන ලද රාජ්‍ය භාගය සහ පරීක්ෂණ ගාස්තු සංශෝධනය කිරීම් මෙම ආදායම් වර්ධනය සඳහා හේතු වී ඇත. සියළුම ඛනිජ ද්‍රව්‍ය සඳහා වන රාජ්‍ය භාගය පිළිබඳ රෙගුලාසි දෙවතාවක් සංශෝධනය කරන ලදුව වර්තමානයේ ක්‍රියාත්මක වන්නේ 2009-01-01 දින ගැසට් නිවේදනයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද සංශෝධිත අගයන්ය.

❖ භූ විද්‍යාත්මක සිතියම් සකස් කිරීම සහ සිතියම් මුද්‍රණය කිරීම.

භූ විද්‍යාත්මක සිතියම් පත්‍රිකා සකස් කිරීම. කාර්යාංශයේ ප්‍රධාන කාර්යයන්ගෙන් එකක් වන අතර එය වර්ෂය පුරාම සිදුකරන ලදී. භූ විෂමතා තොරතුරු ඇතුළත් භූ විද්‍යාත්මක සිතියම්, ඛනිජ ද්‍රව්‍ය සහ භූගත ජලය ගවේශනය, ඉදිකිරීම්, සිවිල් ඉංජිනේරු කටයුතු සහ නාය යෑම් වැනි ආපදා පිළිබඳ සිතියම් සැකසීම යනාදී පුළුල් ක්ෂේත්‍රයක පැතිරුන කටයුතු වලදී භාවිතා කරනු ලබයි.

2008 වර්ෂයේදී සිතියම් 14ක් සකස් කර අවසන් කරන ලද අතර 2009 වර්ෂයේ සකස් කරන ලද සිතියම් සංඛ්‍යාව 06කි. 2009 වර්ෂයේ අප්‍රේල් 21 වන දින කදිරවේලි-කල්කුඩා සිතියම් පත්‍රිකා අංක 09 ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී. පත්‍රිකා අංක 09 (මාන්කුලම්-කෝකිලායි), පත්‍රිකා අංක 15 (පදියතලාව-තාම්ප්පාඩ්ඩි), පත්‍රිකා අංක 06 (වච්චියාව-ත්‍රිකුණාමලය), පත්‍රිකා අංක 03 (තලෙලමන්නාරම-පාලම්පිට්ටි) සහ පත්‍රිකා අංක 05 (සිලාවතුර-තන්තිරිමලේ) යන සිතියම් වල ඩිජිටල් සිතියම් සකස් කිරීම අවසන් කරන ලදී.

ඉහත සඳහන් සිතියම් පත්‍රිකා අංක 04, 15, 06, 03 සහ 05 යනාදියෙහි ඩිජිටල් මුද්‍රණයන් සිතියම් අංශයෙන් ලබාගැනීමට පහසුකම් සලසා ඇත. පත්‍රිකා අංක 06 මුද්‍රණය කිරීම සඳහා රාජ්‍ය මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාවට භාරදී ඇත. අගල් 28x40 ප්‍රමාණයට සිතියම් මුද්‍රණය කිරීමේ පහසුකම් ශ්‍රී ලංකාවේ නොමැත.

❖ භූ රසායනික සිතියම් සකස් කිරීම සහ මුද්‍රණය

පාංශු රසායනික ලක්ෂණ අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා භූ රසායනික සිතියම්ගත කිරීමේ වැඩසටහන 2008 වර්ෂයේදී ආරම්භ කරන ලදී. ඛනිජ ද්‍රව්‍ය ගවේෂණය, පාරිසරික ඇගයීම්, කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සහ සෞඛ්‍යමය වශයෙන් බලපාන ආපදා විමර්ශණය යනාදී කටයුතුවලදී මෙම සිතියම් බෙහෙවින්ම ප්‍රයෝජනවත් වේ. 1:50,000 පරිමාණයේ සිතියම් පදනම් කර ගනිමින් භූ රසායනික සිතියම් සැකසීම කරනු ලබයි. පත්‍රිකා අංක 88 : හම්බන්තොට සැකසීමට අදාළ ක්ෂේත්‍ර කටයුතුවලින් 98% ක්ද, පත්‍රිකා අංක 69 : බදුල්ල සැකසීමට අදාළව 74% ක්ද, පත්‍රිකා අංක 31 : අනුරාධපුරය

සැකසීමට අදාළව 75% ක්ද සම්පූර්ණ කර ඇති අතර පාංශු නියැදිවල රසායනික පර්යේෂණයන් විද්‍යාගාර තුළ සිදුකරමින් පවතී.

❖ **වාතුරිය හු විද්‍යාත්මක සිතියම්කරණය සහ සිතියම් මුද්‍රණය**

වාතුරිය සිතියම්කරණය 2008 වර්ෂයේදී ආරම්භ කරන ලදී. එමගින් වාතුරිය යුගයේ නිධි විශේෂයෙන්ම සෙරමික් කර්මාන්තයේදී භාවිතා කරනු ලබන මැටි නිධි හඳුනා ගැනීම කරනු ලබයි. 1:50000 පරිමාණය පදනම් කරගනිමින් සකස් කරනු ලබන පත්‍රිකා අංක 73 (කළුතර) සහ පත්‍රිකා අංක 91 (මාතර) යන සිතියම් දෙකෙහි වැඩකටයුතු බොහෝ දුරට අවසන් කර ඇති අතර ඒවා ඉතා කඩිනමින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරනු ලැබේ. පත්‍රිකා අංක 85 සහ 86 (බලපිටිය සහ අම්බලන්ගොඩ) සකස් කිරීමට අදාළ ක්ෂේත්‍ර කටයුතු අවසන් කරන ලද අතර පත්‍රිකා අංක 46 (හලාවත) සකස් කිරීමට අදාළව ක්ෂේත්‍ර කටයුතු වලින් 85% ක් 2009 වර්ෂය තුළදී නිමකර ඇත. 2010 වර්ෂයේ මැදභාගය වන විට මෙම සිතියම් දෙක සම්පාදනය කිරීම අවසන් කිරීමට නියමිතය.

❖ **බණිජ සම්පත් පිළිබඳ සමීක්ෂණය.**

ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයේ මෑත කාලීන වර්ධනයත් සමග ගංගා වැලි සඳහා අතිවිශාල ඉල්ලුමක් ඇතිවී ඇත. මෙසේ ඇතිවී ඇති විශාල ඉල්ලුමෙහි අවසන් ප්‍රතිඵලය වන්නේ ප්‍රමාණය ඉක්මවා උපයෝජනය සහ පාරිසරික හානියට සහ රටේ සමාජ ආර්ථික ගැටලු ඇතිවීමට හේතුවන අවිධිමත් සහ නීතිමය නොවන අයුරින් විශේෂයෙන්ම ගං ඉවුරු වල කැණීම් කිරීමයි. මෙම තත්වය මත හු විෂමතා හා පතල් කැණීමේ කාර්යාලයේ ඉමහත් මැදිහත් වීමෙන් වැලි නිධි ගවේශනය මිණුම් කිරීම, නියමානුකූල කිරීම සහ කැණීම සඳහා සමීක්ෂණ කිහිපයක් සිදුකරන ලදී. එසේම කන්තලේ සහ සෝමාවතිය ප්‍රදේශයේ පවත්නා ගානට් (Garnet) සංචිත හා අනෙකුත් බනිජ නිධි හඳුනාගැනීම සඳහාත් කැණීම් කිරීම හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි පාරිසරික බලපෑම් අවම කිරීම සඳහාත් පියවර ගන්නා ලදී.

❖ **මිහිවිදුම්කරණය**

2008 වර්ෂයේදී පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ අරුවක්කාලු ප්‍රදේශයේ විදුම් ගැඹුරෙහි එකුව මීටර 1500ට වැඩිවූ මිහිවිදුම් 32 න් යුතු ප්‍රධාන මිහිවිදුම් ව්‍යාපෘතියක් හොල්සිම් ආයතනය වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක කොට අවසන් කර ඇත. මොරගොල්ල ජල විදුලි ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධව මධ්‍යම ඉංජිනේරු උපදේශන කාර්යාලය (Central Engineering Consultancy Bureau) වෙනුවෙන් තවත් මිහිවිදුම් ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කරන ලද අතර මේ වන විට එහි කටයුතු ද අවසන් වීමට නියමිතය.

❖ **ජාතික හු කම්පන සහ සුනාමි දත්ත මධ්‍යස්ථානය**

ආපදා කළමනාකරණයේදී හු විෂමතා හා පතල් කැණීම් කාර්යාලයේ කාර්යභාරය කුමක්ද යන්න, 1992 වර්ෂයේ සම්මත කරන ලද පතල් හා බනිජ ද්‍රව්‍ය පනතට මෑත කාලයේ කරන ලද සංශෝධන මගින් පැහැදිලි කරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඒ අවට සිදුවන ඝෘජු හු කම්පන මෙන්ම හු කම්පන හේතුවෙන් ඇතිවන සුනාමි තත්වයන් පිළිබඳ පසු විපරම් කිරීමේ කාර්යය පවරා ඇත. ජර්මනියේ ජී.එෆ්.ග්‍රෆෙඩ් (GFZ) ආයතනය, ආපදා කළමනාකරණ හා මානව හිමිකම් අමාත්‍යාංශය සහ පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය විසින් ඔත්තෝපාර්ශවීය සහයෝගිතා ගිවිසුමට 2008 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් මාසයේදී අත්සන් තබන ලදී. ජර්මන් රජයේ තාක්ෂණික සහය ඇතිව මහකනදරාව සහ හක්මන යන ප්‍රදේශයන්හි අති නවීන හු කම්පන මධ්‍යස්ථාන දෙකක් පිහිටුවීමට සැලසුම් කර ඇති අතර 2009 වර්ෂයේදී ජර්මනියෙන් පැමිණෙන ලද ඉංජිනේරුවන් දෙදෙනෙකු විසින් ඇන්ටනා (antennae) දෙකක් එම යෝජිත ස්ථානවල සවිකරන ලදී. මෙයට අමතරව, ශ්‍රී ලංකාව තුළ සහ අවට සාගරයේ ඇතිවන සුළු හු කම්පන පිළිබඳ පසු විපරම් කිරීම ඉලක්ක කර ගනිමින් කෙටිකාලීන හු කම්පන ජාලයක් (Short period seismic network) ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනාවක් ආධාර ලබා ගැනීම පිණිස ඉදිරිපත් කර ඇත.

❖ **බනිජ ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ වාර්ෂික වාර්තාව**

බනිජ ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ වාර්ෂික වාර්තාව යනු ශ්‍රී ලංකාවේ බනිජ සම්පත් නිෂ්පාදනය, අලෙවිකිරීම්, පරිභෝජනය, අපනයන හා ආනයන සහ බනිජ සම්පත් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන පිළිබඳ සියලු සංඛ්‍යාලේඛන ඇතුළත් වාර්ෂිකව ප්‍රකාශයට පත්කරනු ලබන ග්‍රන්ථයයි. අනාගත බනිජ ඉල්ලුම, වෙළඳපොළ ශක්‍යතා මෙන්ම ඇතැම් බනිජ ද්‍රව්‍ය වලට ඇති අනතුරුදායක තත්වයන් පිළිබඳ පුරෝකථනයන් කිරීමට මෙම ග්‍රන්ථයේ එන දත්තයන් මහත් පිටිවහලක් වනු ඇත. 2008 වර්ෂයේ ග්‍රන්ථය මුද්‍රණය කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකෙරෙමින් පවතී.

❖ **බනිජ ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ බුද්ධි ඒකකය**

'රන් දෙරණ' වැඩසටහන යටතේ බනිජ ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ බුද්ධි ඒකකය පිහිටුවා ඇති අතර එමගින් බනිජ ද්‍රව්‍ය සහ ඒ ආශ්‍රිත කටයුතු සඳහා අගය එකතු කිරීම මත ආයෝජන ගිවිසුම් වලට අදාළ කටයුතුවල ප්‍රගතිය විමර්ශනය කිරීමේ හා පාර්ශවකරුවන් සමග සන්නිවේදන කටයුතු සිදුකරනු ලබයි. අමුද්‍රව්‍ය සඳහා වටිනාකම් එකතුකිරීමේ ක්‍රමවේදයන් සැපයීමෙන් සහ තීරුවානා අමුද්‍රව්‍ය ආකාරයෙන් අපනයනය කිරීම තහනම් කිරීමෙන් බනිජ ද්‍රව්‍ය අපනයන කර්මාන්තය වැඩිදියුණු කර ඇත.

❖ **කලාපීය කාර්යාල**

කැණීම් අංශය, කලාපීය කාර්යාල 13 ක් සමග ක්‍රියාත්මක වේ. කිරින්ද වරායේ සහ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ අනෙකුත් ස්ථානවල පිහිටා ඇති වැලි නිධි කැණීම් කටයුතුවලදී බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ කාර්යය කඩිනම් කිරීමේ අරමුණින් නව කලාප කාර්යාලයක් හම්බන්තොට විවෘත කරන ලදී. උතුරු වසන්තය. සහ නැගෙනහිර නවෝදය. සංවර්ධන වැඩසටහන්වලට අදාළව ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘතිවල කඩිනම් අවශ්‍යතාව මත යාපනය, ත්‍රිකුණාමලය සහ මඩකලපුව යන ප්‍රදේශයන්හි කාර්යාල දෙකක් විවෘත කරන ලදී. මුහුදු වැලි සහ ගංගා වැලි ප්‍රවාහනයට ප්‍රවාහන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම සඳහා මුදුන් ඇල, මනම් පිටිය, කන්තලේ සහ රන්දෙනිගල උප කාර්යාල හතරක් විවෘත කරන ලදී.

❖ **කැණීම් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම විමධ්‍යගත කිරීම.**

කැණීම් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ කාර්යය කලාප කාර්යාල දක්වා විමධ්‍යගත කිරීමට කාර්යාංශය තීරණය කොට ඇත. මෙහි මූලික පියවර වශයෙන්, ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සඳහා ශිල්පීය කැණීම් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ අධිකාරීත්වය කලාපීය ඉංජිනේරුවරුන්ට සහ කළමනාකරණ මණ්ඩලය විසින් කැණීම් ඉංජිනේරුවරුන් හට පවරන ලදී. ඊළඟ පියවර වශයෙන්, අවශ්‍ය ජ්‍යෙෂ්ඨ සංඛ්‍යාව බඳවා ගැනීමෙන් සහ අවශ්‍ය උපකරණ ලබාගැනීමෙන් පසු සී කාණ්ඩයට අයත් කාර්මික කැණීම් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ කාර්යය විමධ්‍යගත කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරනු ලැබේ.

❖ **දත්ත පද්ධතිය.**

පාරිභෝගික රුවිකත්වය උපරිම වන අයුරින් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ කාර්යය වඩාත් ඵලදායීව ඉටුකරනු වස් කැණීම් අංශයට දත්ත පද්ධතියක් හඳුන්වා දී ඇත. මෙම දත්ත පද්ධතිය මගින් කැණීම් බලපත්‍ර සම්බන්ධයෙන්ද කැණීම් අංශයේ දත්ත විශ්ලේෂණයන් සම්බන්ධයෙන්ද ක්ෂණික තොරතුරු සපයනු ලබයි.

❖ **වැඩමුළු සහ සම්මන්ත්‍රණ**

පතල් හා බනිජ ද්‍රව්‍ය පනතේ විධි විධානයන්ට අනුව භූ විෂමතා සමීක්ෂණ හා පතල් කැණීම් කාර්යාංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය/ කටයුතු පිළිබඳව අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතනවල නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ හා කැණීම් කටයුතුවලට සම්බන්ධ ප්‍රධාන කාර්මික ගැටළු වලට විසඳුම් ලබාදීම සඳහා දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් වැඩමුළු කිහිපයක් කැණීම් අංශය මගින් පවත්වන ලදී. පතල් හා බනිජ ද්‍රව්‍ය පනතේ ඇති විධිවිධානයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී මෙම කාර්යාංශය සහ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය,

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වැනි රාජ්‍ය සංවිධාන අතර සම්බන්ධතාව වර්ධනය කිරීම මෙම වැඩමුළුවල ප්‍රධාන අරමුණ විය. බොහොමයක් කටයුතු විවිධ රාජ්‍ය ආයතන හා සම්බන්ධ වන හෙයින් මෙවැනි වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

අම්පාර, මන්නාරම, ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, හම්බන්තොට සහ මොණරාගල යන දිස්ත්‍රික්ක වල ගල් කැඩීම සහ වැලි ගොඩ දැමීම සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් පවත්නා විවිධ ගැටළු පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් අදාළ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල වලදී පවත්වන ලදී. බලපත්‍ර හිමිකරුවන්, මහජනතාව සහ රජයේ අදාළ ආයතනවල නිලධාරීන් ඉලක්ක කර ගනිමින් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 165 ක්ද, ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන් 38 ක්ද, වැඩමුළු හා ප්‍රදර්ශණ 17 ක්ද කැණීම් අංශය විසින් පවත්වන ලදී.

❖ **පතල් පිරික්සුම්**

කාර්යාංශය විසින් ලද ඉල්ලීම් වලට අදාළව කැණීම් ඉංජිනේරුවරුන් විසින් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සිදුකරන ලද අතර නීති විරෝධී කැනීම් සම්බන්ධයෙන් පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ ක්ෂණික පැමිණිලි සේවය යටතේ සහ මහජනතාවගෙන් ලැබුණු පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනය කරන ලදී. කැණීම් ඉංජිනේරුවරුන්ගේ ක්‍රමවත් පරීක්ෂණ හා විමර්ශන හේතුවෙන් කැනීම් බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව වැඩි වී ඇති අතර කලින් මෙම ස්ථාන නීති විරෝධී ලෙස පවත්වාගෙන ගොස් ඇත. විශේෂයෙන්ම කැණීම් අංශයේ ක්‍රමවත් පසු විපරම් කටයුතු, නීති විරෝධී කැණීම් කටයුතු අවම කිරීමට හේතු වී ඇත.

❖ **අනෙකුත් කටයුතු**

කැණීම් අංශයට පැවරී ඇති සාමාන්‍ය කටයුතුවලට අමතරව කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ එකඟතාව මත වලං මැටි කැණීම සඳහා මාර්ගෝපදේශයන් සැකසීම, මහා මාර්ග ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් පුපුරුවා හැරීමේ කටයුතු ඇගයීම, කාර්මික කැණීම් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම (දකුණු ප්‍රවාහන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වැනි), මාර්ග පුළුල් කිරීම සඳහා කරනු ලබන පිපිරවීම් සහ ඉහළ කොත්මලේ ව්‍යාපෘතියේ උමං හැරීමේ කටයුතු ඇගයීම, ඇහැළියගොඩ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ පිහිටි අනතුරුදායක විශාල ගල්පර ස්ථාවර කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම යනාදී කටයුතු කරන ලදී.

❖ **පුස්තකාල වර්ධනය**

කාඩ් අනුක්‍රමය, පරිගණක අනුක්‍රමය සැකසීම සහ දිවි දශම වර්ගීකරණයට අනුව පොත් වර්ග කිරීම යනාදී කටයුතු පුස්තකාල වර්ධන වැඩසටහනට ඇතුළත් වන අතර මෙම කටයුතු සම්පූර්ණ කර ඇත. වර්තමාන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මාලාවේ එක් වැඩසටහනක් වශයෙන් 2009 වර්ෂයේ පුස්තකාලයට ලැබුණු සඟරා වල අඩංගු දේ ඇතුළත් පටුන, පිටු එකතු කර අදාළ ආයතනවලට බෙදා දෙන ලදී.

පැරණි තාක්ෂණික වාර්තාවල සහ පරිපාලන වාර්තාවල මෘදුකාංග පිටපත් සැකසීම, පැරණි ක්ෂේත්‍ර සටහන් එකතුකිරීම, අතින් සකස් කරන ලද සිතියම් එකතු කිරීම සහ ඒ හා සමාන පැරණි වාර්තා එකතුකිරීම සිදුකරමින් පවතින අතර 2010 වර්ෂයේදී මෙම කාර්යය අවසන් කරනු ලැබේ.

2010 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම

කැණීම් අංශය

ආදායම

	භෞතික ඉලක්ක	මූල්‍ය ඉලක්ක (රු.මිලියන)
ශිල්පීය කැණීම් බලපත්‍ර	4,683	7,873
කාර්මික කැණීම් බලපත්‍ර	2,969	17,786
අලෙවි කිරීමේ බලපත්‍ර	519	2,648
ප්‍රවාහන බලපත්‍ර	277,036	24,933
අපනයන බලපත්‍ර	764	3,822
ගවේශනය කිරීමේ බලපත්‍ර		67,650
රාජ්‍ය භාගය		495,514
ව්‍යාපෘති		1,000
අනෙකුත් ආදායම		5,055
මුළු ආදායම		626,282

වියදම්

ක්‍රියාකාරකම	සංඛ්‍යාව	රු. මිලියන
1. රාජ්‍ය නිලධාරීන් සහ මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	96	2.880
2. ජංගම සේවය	84	1.260
3. ප්‍රදර්ශන	96	3.840
4. පුනරුත්ථාපන වැඩසටහන්	24	0.960
මුළු වියදම		8.940

භූ විද්‍යා අංශය

ක්‍රියාකාරකම	භෞතික ඉලක්ක	මූල්‍ය ඉලක්කය (රු.මිලියන)
භූ විද්‍යාත්මක තොරතුරු		
1: 100,000 භූ විද්‍යාත්මක සිතියම් සැකසීම	1	1.90
1: 50,000 වාතුර්ය සිතියම් සැකසීම	3	4.00
1: 50,000 භූ රසායනික සිතියම් සැකසීම	3	5.00
1: 100,000 සිතියම් යාවත්කාලීන කිරීම සහ වාර්තා සැකසීම	1	2.00
1: 500,000 ශ්‍රී ලංකාවේ භූ විද්‍යාත්මක සිතියම	1	0.55
භූ විද්‍යාත්මක තොරතුරු ගවේෂණය	2	1.17
පුස්තකාලය හා තොරතුරු පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම	1	3.2
භූ කම්පන පිළිබඳ දත්ත එක්රැස් කිරීම සහ ආපදා පිළිබඳ පසු විපරම් කිරීම හා භූ කම්පන පිළිබඳ තොරතුරු ලබාගැනීමේ උපකරණ ස්ථාන දෙකක සවිකිරීම		10.3
බනිත ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ වාර්ෂික වාර්තාව - 2010		0.32
එකතුව		28.44

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව

දැක්ම

"ගුණාත්මක දැව සහ දැව ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන විශ්වාසනීය ලෙස සැපයීමේ ජාතික භාග්‍යකර්මය
සඳහා පෙරමුණ ගැනීම"

මෙහෙවර

"දැව සහ දැව ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන කාලාන්තරයක් තුළ ලබාගන්නා ලද විශේෂඥ ප්‍රාගුණ්‍යයෙන්
යුතුව අවශ්‍ය ගනුදෙනුකරුවන්ට සැපයීම සහ ශ්‍රී ලාංකික ජාතික හා ජාත්‍යන්තර දැව අවශ්‍යතා
සඳහා දායකත්වය ලබාදීම"

හැඳින්වීම.

1957 අංක 49 දරණ රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව 1968 අප්‍රේල් මාසයේදී රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව ස්ථාපනය කරන ලදී. රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ අරමුණු සහ ක්‍රියාකාරකම් පහත පරිදි වෙයි.

- ව්‍යාපාරික වලින් දැව නිෂ්පාදනය කිරීම, එම දැව ඉරු දැව සහ නිම් භාණ්ඩ බවට පරිවර්තනය කිරීම. දැව කඳන්, ඉරු දැව සහ නිම් භාණ්ඩ අලෙවි කිරීම සහ ඉහත සඳහන් කාර්යයන් වෙනුවෙන් අවශ්‍ය කරන කැළෑ මාර්ග ඉදිකිරීම.
- දැව හෙලිම් ඒකක, ලී මෝල්, දැව පරීක්ෂණාගාර, දැව පදම් කිරීමේ සහ වියලීමේ පෝරුණු සහ වෙනත් අවශ්‍ය උපකරණ අත්පත් කරගැනීම, ගොඩ නැංවීම සහ පවත්වාගෙන යාම.
- දැව සහ දර අලෙවි හල් පවත්වාගෙන යාම
- දැව වලින් අතුරු නිෂ්පාදන ඇති කිරීම සහ අලෙවිය
- දැව ආනයනය
- නැවත වන වගා, වන වගා සහ ව්‍යාපාරික වල විද්‍යානුකූල වන කළමනාකරනය
- කෘෂි නිෂ්පාදන
- දැවමය නිම් නිපැයුම් අපනයනය
- පෞද්ගලික ඉඩම් හිමියන්ගෙන් දැව මිලදී ගැනීම
- වන නිෂ්පාදන පිරි සැකසීම
- වේවැල් ආනයනය

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව හමුවේ ඇති ප්‍රධාන අභියෝග

- සියළුම නිෂ්පාදනයන් සහ දැව කඳන්, ඉරූ දැව සහ වෙනත් දැවමය නිෂ්පාදන බැහැර කිරීම පරිසර හිතකාමී ආකාරයකට සිදුකිරීම.
- විවිධ පාරිභෝගික මට්ටම්වල අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් දැව සහ දැව නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රමිති සකස් කිරීම.
- දැව වල ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීම.
- දැව නිෂ්පාදන සාධාරණ මිලකට අලෙවි කිරීම.
- මහින්ද චින්තන වැඩ පිළිවෙලේ අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා සංස්ථාවේ කළමනාකරන මණ්ඩලය විසින් හඳුනාගත් ව්‍යාපෘති සාර්ථකව නිම කිරීම.

ප්‍රගතිය - 2008 ජූලි සිට 2008 දෙසැම්බර් දක්වා

පරිසර සහ ස්වභාවික අමාත්‍යාංශයේ උපායමාර්ග ප්‍රමුඛතා වැඩසටහන් යටතේ තිබෙන "දැව ජවය" වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම

ක්‍රියාකාරකම	ඉලක්ක		ප්‍රගතිය	
	භෞතික	මූල්‍ය රු '000	භෞතික	මූල්‍ය රු '000
දැව කඳන් (සැණ මීටර්)	45,082	543,899	50,523	781,775
ඉරූ දැව (සැණ මීටර්)	5,283	405,747	3,438	108,741
සන්නිවේදන කුළුණු ගණන	33,265	140,437	30,519	136,619
සිල්පර කණු ගණන	86,145	609,716	63,250	470,883
රවුම් කණු ගණන	49,676	3,698	46,163	10,356
කම්බි කණු ගණන	26,625	1,579	24,314	3,804
දර (සැණ මීටර්)	44,043	24,801	48,142	25,300
අලි වැට කණු ගණන	3,885	5,020	25,864	17,691
පැන ලිං (දික් මීටර්)	60,000	6,000	2,434	246
ගෘහ භාණ්ඩ රු. මිලියන	62.0	83,051	33.3	30,279
වෙනත්		9,701		14,665

දූව නිෂ්පාදන ප්‍රභවයන්
2008 ජූලි 01 සිට 2008 දෙසැම්බර් 31 දක්වා

	රජයේ ඉඩම්	පුද්ගලික ඉඩම්
දූව කඳන් නිෂ්පාදනය (සඹ මීටර්)	47,048	3,475
ඉරූ දූව නිෂ්පාදනය (සඹ මීටර්)	3,438	-
සත්තිවේදන කණු නිෂ්පාදනය	26,949	3,570
සිල්පර කොට නිෂ්පාදනය	46,200	17,050
රවුම් කණු නිෂ්පාදනය	45,893	270
කම්බි කණු නිෂ්පාදනය	23,832	482
අලි වැට කණු නිෂ්පාදනය	25,864	-
දර නිෂ්පාදනය (සඹ මීටර්)	43,653	4,489
පැනලින් නිෂ්පාදනය (දික් මීටර්)	2,434	-

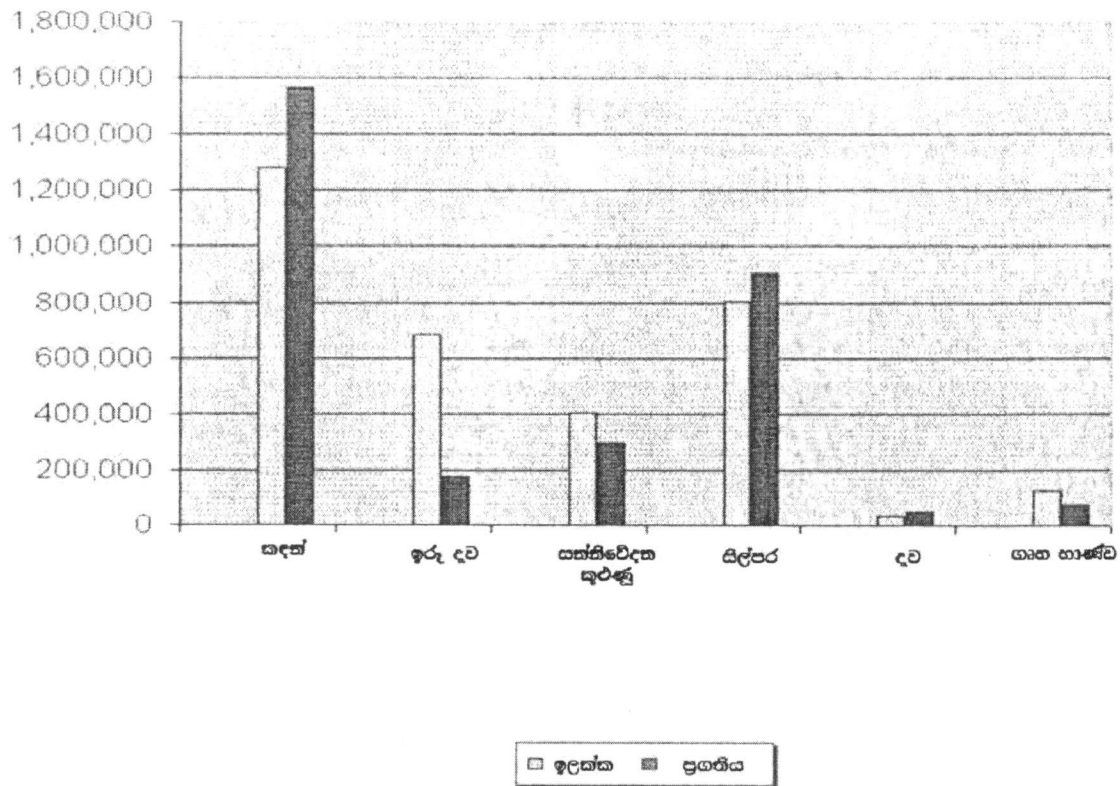
ප්‍රගතිය
2009 ජනවාරි සිට 2009 දෙසැම්බර් දක්වා

ක්‍රියාකාරකම	ඉලක්ක		ප්‍රගතිය	
	භෞතික	මූල්‍ය රු '000	භෞතික	මූල්‍ය රු '000
දූව කඳන් (සඹ මීටර්)	95,255	1,178,091	91,416	1,522,846
ඉරූ දූව (සඹ මීටර්)	14,555	999,363	5,385	217,182
සත්තිවේදන කුළුණු ගණන	74,000	347,800	77,656	401,665
සිල්පර කණු ගණන	130,500	1,004,850	163,484	1,268,790
රවුම් කණු ගණන	76,500	5,737	106,777	7,951
කම්බි කණු ගණන	43,100	2,586	68,439	7,612
දර (සඹ මීටර්)	52,275	28,665	75,986	39,868
අලි වැට කණු ගණන	13,700	13,700	9,989	34,571
පැනලින් (දික් මීටර්)	87,000	8,700	4,957	228
ගෘහ භාණ්ඩ රු. මිලියන	170.1	252,856	57.8	65,930
වෙනත්		23,500		33,831

දූව නිෂ්පාදන ප්‍රභවයන්
2009 ජනවාරි සිට 2009 දෙසැම්බර් දක්වා

	Crown Land	Private Land
දූව කඳන් නිෂ්පාදනය (සැණ මීටර්)	87,250	4,166
ඉරු දූව නිෂ්පාදනය (සැණ මීටර්)	5,385	-
සන්නිවේදන කණු නිෂ්පාදනය	64,942	12,714
සිල්පර කොට නිෂ්පාදනය	102,213	61,271
රවුම් කණු නිෂ්පාදනය	106,045	732
කම්බි කණු නිෂ්පාදනය	66,562	1,877
අලි වැට කණු නිෂ්පාදනය	9,989	-
දර නිෂ්පාදනය (සැණ මීටර්)	68,762	7,223
පැනලින් නිෂ්පාදනය (දික් මීටර්)	4,957	-

මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 2009

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2010

ක්‍රියාකාරකම්	ඉලක්ක	
	භෞතික	මූල්‍යමය (රු. '000)
දූව කඳන් (සඹ මීටර්)	140,131	1,433,223
ඉරු දූව (සඹ මීටර්)	7,420	372,324
සන්නිවේදන කුළුණු ගණන	59,000	312,700
සිල්පර කණු ගණන	130,000	1,001,000
රවුම් කණු ගණන	51,500	3,862
කම්බි කණු ගණන	49,800	2,988
දර (සඹ මීටර්)	38,900	19,880
පැනලින් (දික් මීටර්)	60,000	6,000
ගෘහ භාණ්ඩ රු. මිලියන	150.0	217,628
ආනයනය කරන ලද දූව (සඹ මීටර්)	5,000	625,000
අලි කණු ගණන	10,000	12,000

මූල්‍ය සැලැස්ම - 2010

අපේක්ෂිත රාජ්‍ය භාගය සඳහා ගෙවීම	රු. මිලියන 611
අපේක්ෂිත අනෙකුත් වියදම්	රු. මිලියන 2521
අපේක්ෂිත ආදායම	රු. මිලියන 3732
අපේක්ෂිත ලාභය - බදු ගෙවීමට පෙර	රු. මිලියන 601

ශ්‍රී ලංකා වනජීවී භාරය

දැක්ම

"ජර්‍යාබ වන වනජීවී සංරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය
පුහුණුව හා නිර්මාණය කිරීම"

මෙහෙවර

"පුහුණුව, ජර්‍යාබ වන වනජීවී සංරක්ෂණය සහ ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් තුළින් ජර්‍යාබ වන වනජීවී
සංරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් සමාජය දැනුවත් කිරීම"

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා වනජීවී භාරය යනු වනජීවී සංරක්ෂණය පිළිබඳ අධ්‍යාපනය හා දැනුවත් බව ඇතිකිරීම සඳහා 1991 වර්ෂයේ අගෝස්තු මාසයේදී ලියාපදිංචි කරන ලද සංවිධානයකි. පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ඇතුළු සාමාජිකයින් 10 දෙනෙකුගෙන් සැදුම් ලත් භාරමණ්ඩලයක් ස්ථාපිත කර ඇති අතර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විසින් වනජීවී භාරයේ කාර්යයන් කළමනාකරණය කරනු ලැබේ.

දෛනික පරිපාලනමය සහ කළමනාකරණ කටයුතු වනජීවී භාරයේ විධායක අධ්‍යක්ෂ විසින් ඉටුකරනු ලබන අතර වනජීවී භාරයේ ප්‍රධාන කාර්යාලය රත්දේණියල පුහුණු අධ්‍යාපන හා ව්‍යාප්ති මධ්‍යස්ථානය (Tree Centre), යාල ජාතික වනෝද්‍යානයේ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය, හෝර්ටන් තැන්න ජාතික වනෝද්‍යානයේ තොරතුරු හා අලෙවි මධ්‍යස්ථානය වැනි ස්ථානයන්හි සේවය කරනු ලබන සේවක සංඛ්‍යාව 24කි. 1991 වර්ෂයේ වනජීවීභාරය පිහිටුවීමත් සමග රත්දේණියල පිහිටි පුහුණු හා පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය ප්‍රධාන පහසුකම් සැලසීමේ මධ්‍යස්ථානය බවට පත්ව ඇත.

රත්දේණියල - පුහුණු පර්යේෂණ, අධ්‍යාපන හා ව්‍යාප්ති මධ්‍යස්ථානය

මෙම මධ්‍යස්ථානය මගින් පුහුණු, පර්යේෂණ, අධ්‍යාපන හා ව්‍යාප්ති කටයුතු පිළිබඳ වැඩසටහන් දියත් කර ඇති අතර ස්වභාවික මංපෙත් හඳුනාගැනීම, මගපෙන්වීම වැනි පරිසර හිතකාමී සංචරණය පිළිබඳ මූලික කටයුතුද ආරම්භ කර ඇත.

එපමණක් නොව විවිධ ආයතන සහ පුද්ගලයන් විසින් මෙම මධ්‍යස්ථානය පුහුණු, අධ්‍යාපන සහ ව්‍යාප්ති කටයුතු සඳහා පමණක් නොව වෙනත් නැරඹීම් කටයුතු හා සංචාරක කටයුතු සඳහා භාවිතා කරනු ලබයි.

තොරතුරු සහ අලෙවි මධ්‍යස්ථානයක්

වර්තමානයේදී වනජීවී භාරයේ ප්‍රධාන කාර්යාලය, රත්දේණියල පුහුණු, පර්යේෂණ, අධ්‍යාපන හා ව්‍යාප්ති මධ්‍යස්ථානය, හෝර්ටන් තැන්න, උඩවලව, හික්කඩුව, යාල " කවුඩුල්ල බුන්දල" මදුනාගල යන ජාතික උද්‍යානයන් සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වැනි ස්ථානයන්හි තොරතුරු සහ අලෙවි මධ්‍යස්ථාන 10ක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. මෙම මධ්‍යස්ථාන මගින් සපයනු ලබන සේවාව පාසැල් සිසුන්ට ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා බෙහෙවින්ම ප්‍රයෝජනවත්ය.

අරමුණු

- සහභාගිත්වය සඳහා පසුතලය නිර්මාණය කිරීම, වනජීවී සහ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික උරුමයන්හි පාරිසරික හා ආර්ථික වටිනාකම් වර්ධනය කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ වනජීවී සහ ස්වභාවික උරුමයන් පිළිබඳ අධ්‍යාපනික ප්‍රකාශන, වැඩසටහන් සකස්කිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම සහ උනන්දු කිරීම තුළින් වනජීවී සහ පාරිසරික සංරක්ෂණ කටයුතු වර්ධනය කිරීම.
- තාක්ෂණික සහය, පර්යේෂණ සහ අවශ්‍ය අනෙකුත් සහයයන් ලබාදීම තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ වල් අලි සහ ගෘහස්ථ අලි සංරක්ෂණය කිරීම හා සම්බන්ධ කටයුතු සඳහා සහාය වීම මගින් අලි සංරක්ෂණයට සහාය වීම.
- වල් අලි මගින් ඇතිවන ජීවිත හානි, වගා සහ දේපල හානි වෙනුවෙන් සපයනු ලබන වන්දි ලබාදීම සඳහා සහය දැක්වීම.
- අධ්‍යාපනික හා තොරතුරු විද්‍යා දක්වන වැඩසටහන්, ජීවනෝපාය, සංචාරකයින්ගේ දැනුවත් බව වැඩිකරන පහසුකම්, ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ වල පාරිසරික හා සංස්කෘතිකමය වටිනාකම්, ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ වටා පවත්නා සම්පත් සහ ප්‍රජාව සහ වනජීවී උරුමයන් යනාදිය සංවර්ධනයේදී පෞද්ගලික හා රාජ්‍ය අංශයන්ගේ සහයෝගිත්වය වර්ධනය වන අයුරින් පහසුකම් සැලසීමෙන් සහ අවශ්‍ය සහයෝගය ලබාදීමෙන් පාරිසරික සංචාරක ප්‍රතිපත්තීන් සහ වැඩසටහන් සංවර්ධනය සහ ඒවා තිරසාරව ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- නෛතික, විද්‍යාත්මක, ආර්ථික සහ අනෙකුත් අධ්‍යයනයන්, විශ්ලේෂණ සහ සම්මන්ත්‍රණ සඳහා තාක්ෂණික සහය, පුහුණුව සහ සහයෝගය ලබාදීම තුළින් වනජීවී ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ හා සබැඳි නීති හා රෙගුලාසි වැඩිදියුණු කිරීම.
- මහජන වැඩමුළු, සම්මන්ත්‍රණ, සාකච්ඡා සහ අනෙකුත් තොරතුරු ලබාදෙන වැඩමුළු පැවැත්වීම සහ වනජීවීන් පිළිබඳව මහජන සහ ජාත්‍යන්තර අවබෝධනය උපරිම කිරීම සහ වනජීවී සංරක්ෂණයට උදව් කිරීමට වැඩසටහන් පැවැත්වීම, සහ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ සංරක්ෂණ සහ කලමනාකරණය.
- මෙම අරමුණු ලඟාකර ගැනීම සඳහා අනෙකුත් අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ඉටුකිරීම.

2008 ජූනි සිට 2009 ජූනි දක්වා ප්‍රගති වාර්තාව

එක්දින ගවේශනාත්මක වාර්තා	දිනය	ආදායම (රු)	වියදම (රු)
1. මාදු ගඟ - එක්දින වාර්තාව	2008 ජූනි	21,600.00	17,250.00
2. සිංහරාජ - එක්දින වාර්තාව	2008 නොවැම්බර්	-	6,000.00
3. ආණ්ඩුවේදා - එක්දින වාර්තාව	2008 දෙසැම්බර්	-	5,000.00
4. රනුකන්ද ස්වභාවික රක්ෂිතය - ගවේෂණ වාර්තා	2009 පෙබරවාරි	-	5,000.00
5. ජාතික කෞතුකාගාර දෙපාර්තමේන්තුව- ශාක සහ සත්ත්ව නිදර්ශක පිළිබඳව වාර්තාව	2009 මාර්තු	-	-
6. ජාතික සත්වෝද්‍යාන - පර්යේෂණ වාර්තාව	2009 අප්‍රේල්	-	1,500.00
තුන්දින ගවේශනාත්මක වාර්තා			
1. කන්තලිය ගවේශනාත්මක වාර්තාව	2008 ජූනි	39,600.00	26,500.00
2. රිටිගල - ගවේශනාත්මක වාර්තාව	2008 සැප්තැම්බර්	80,000.00	60,350.00
3. රන්දෙණිගල, වස්ගමුව - ගවේශනාත්මක වාර්තා	2009 මාර්තු	-	27,500.00
එක්දින දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්			
1. එක්දින දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	2009 අගෝස්තු	11෬6000	7෬3000
2. එක්දින දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	2009 මාර්තු	-	3,00.00
පාසැල් සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්			
1. යහපත් එඬේරාගේ කන්‍යාරාමය - නායකත්වය	2008 ජූලි	-	3,500.00
2. ශාන්ත ජෝන් බොස්කෝ මහා විද්‍යාලය	2008 ජූලි	-	3,500.00
3. ආනන්ද විද්‍යාලය කොළඹ 10	2008 ජූලි	-	10,000.00
4. රාජකීය විද්‍යාලය කොළඹ 07	2008 අගෝස්තු	-	12,550.00
5. අනුලා බාලිකා විද්‍යාලය - නුගේගොඩ	2008 ඔක්තෝබර්	-	14,310.00
6. ධර්මපාල විද්‍යාලය - පන්නිපිටිය	2008 නොවැම්බර්	-	13,950.00
7. මධ්‍ය විද්‍යාලය බෝමිරිය	2009 ජනවාරි	-	-
සම්මන්ත්‍රණ			
1. ආගන්තුක ආක්‍රමණකාරී ශාක හා සත්ත්ව විශේෂ පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය	2009 මැයි	126,272.3	114,793.00
වැඩමුළු			
1. ආගන්තුක ශාක හා සත්ත්ව විශේෂ පිළිබඳ වැඩමුළුවක් තිහාරියේ සහ පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ පැවැත්වීම	2008-2009	1,138,769.20	1,035,244.7
වනජීවී සහ ස්වභාව සංරක්ෂණය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව	2008-2009	340,000.00	

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම - 2010

ක්‍රියාකාරකම්	ඉලක්ක	
	භෞතික	මූල්‍ය (රු.'000)
1. පාසැල් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් (කොළඹ, ගම්පහ සහ කළුතර)	15	15
2. එක්දින වැඩසටහන් (දිවයින පුරා සහභාගිවන්නන්ට)	03	06
3. තුන්දින වැඩසටහන් (හෝර්ටන් තැන්න ජාතික වනෝද්‍යානය, මින්නේරිය)	03	15
4. ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් (උඩවලව සහ මින්නේරිය)	02	-
5. වනජීවී සහ ස්වභාව ධර්මය සංරක්ෂණය පිළිබඳව වූ ඩිජිටල් මාධ්‍ය	01	50
6. පරිසර අමාත්‍යාංශයේ අනෙකුත් අංශ මගින් සංවිධානය කරනු ලබන වැඩමුළු, සම්මන්ත්‍රණ සහ සාකච්ඡා සඳහා සහයෝගය ලබාදීම.	12	100
7. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වල නිලධාරීන් සඳහා දිවයින පුරා ආවරණය වන පරිදි දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම	13	39
8. ඡායාරූප පිළිබඳව ප්‍රදර්ශනය (ආධුනික/වෘත්තීය)	01	-
9. ප්‍රකාශන (පෝස්ටර්, පත්‍රිකා, සඟරා ආදිය)	-	10
10. රන්දෙණිගල පුහුණු, පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ති මධ්‍යස්ථානයේ ගොඩනැගිලි නඩත්තු කටයුතු		

අමාත්‍යාංශය යටතේ වූ ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගතිය

වන සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය

1995 ජාතික වන සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය, 1995 වන ක්ෂේත්‍ර මග සැලැස්ම, 1998 පස් අවුරුදු ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම සහ මෑත කාලීන වන සම්පත් අංශයේ ප්‍රතිපත්ති මගින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිපත්තිමය හා ආයතනික ප්‍රතිසංස්කරණ, දිගුකාලීන ආංශික සංවර්ධන ප්‍රමුඛතා සහ ආයෝජන උපායමාර්ග වලට අනුකූලව වන සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කර ඇත.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ සමස්ත අරමුණ වනුයේ වන සම්පත් සංවර්ධන හා කළමනාකරණයේදී ප්‍රාදේශීය ජනතාවගේ හා අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය වැඩිවන අයුරින් ප්‍රතිපත්ති හා පාලන රාමුවක් ජනිත කිරීම තුළින් රටේ වන සම්පතෙහි වටිනාකම හා තිරසරභාවය වැඩිදියුණු කිරීමයි.

ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැය	:	ඇ.ඩො. මිලියන 38.7
ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආයතන	:	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
ව්‍යාපෘති කාලසීමාව	:	2001 සිට 2009 ජුනි 30 දක්වා
2009 දෙවැනි කාර්තුව අවසානයේදී සමුච්චිත භාවිතය	:	ඇ.ඩො. මිලියන 24.8
2009 දෙවැනි කාර්තුව අවසානයේදී සමුච්චිත වියදම	:	ඇ.ඩො. මිලියන 37.07

අරමුණු

1. පැහැදිලිව වෙන්කර හඳුනාගත් ස්ථීර වනාන්තර වැස්මක ආරක්ෂාව හා නිෂ්පාදන තහවුරු කිරීම සඳහා සහභාගිත්ව තිරසාර වන සම්පත් කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.
2. දිළිඳුකම අඩුකිරීම අරමුණු කොටගෙන ඵලදායී ලෙස රැකියා අවස්ථා උදාකරගැනීමට සහ මානව සම්පත් සංවර්ධනය කරගැනීමට දේශීය ප්‍රජාවට අවස්ථා ඇතිකරලීම

ව්‍යාපෘතියේ සංරචක

1. සහභාගිත්ව වන සැලසුම්කරණය, කළමනාකරණය හා දැනුවත් කිරීම

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් කළමනාකරණය කරනු ලබන සියලුම වනාන්තර වල සීමා මායිම් සලකුණු කිරීමේදී ප්‍රජා සහභාගිත්වය වැඩිකර ගැනීම මෙම සංරචකයේ අරමුණ වී ඇත. එක් එක් වන අඩවි සීමාවන් සඳහා ඒකාබද්ධ කළමනාකරණ සැලසුම් පිළියෙල කිරීම හා ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් පිළියෙල කිරීම, දැනුවත් කිරීමේ හා ව්‍යාපෘති වැඩසටහන් සඳහා අමාත්‍යාංශයට සහ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට සහයෝගය ලබාදීම මේ යටතේ වූ තවත් ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකමකි.

2. තිරසාර ලෙස වනසම්පත් සංවර්ධනය හා කළමනාකරණය

මේ යටතේ ප්‍රධාන ඉලක්කයක් වන්නේ ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවගේ දරිද්‍රතාවය අඩුකිරීම හා දිවයින පුරා ඵලදායී වන වැස්මක් සහතික කිරීමයි. මේ යටතේ ඉටුකල ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් නම් හෙක්ටයාර 4090.7 ක් වූ කෘෂි වන වගා ඇතිකිරීම, ගොවි වන වගා හෙක්ටයාර 7300 ක් කළමනාකරණය කර වැඩිදියුණු කිරීම, ගෙවතු වගා හෙක්ටයාර 9100 හෙක්ටයාර 5600 ක් සුදුසු ශාඛ විශේෂ යොදා ගනිමින් නැවත වගා කිරීම, මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් වලට භාජනය වූ හෙක්ටයාර 2800 ක් ස්වාරක්ෂක කලාප ලෙස සංවර්ධනය කිරීම, හෙක්ටයාර 1300 ක් පෝෂණ වන වගා ඇතිකිරීම හා භාජනයට ලක් වූ වන වගා හෙක්ටයාර 1300ක් පුනරුත්ථාපනය හා කළමනාකරණය කිරීම.

3. ආංශික කාර්යසාධනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ආයතනික ශක්තිමත්භාවය

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ නිලධාරීන්ට වැඩි තීරණ ගත හැකි වන පරිදි අධිකාරි බලය දීම සඳහා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රතිපත්ති හා ආයතනික ප්‍රතිසංස්කරණයන්ට භාජනය කිරීම, ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම හා ශ්‍රී ලංකා වන විද්‍යා ආයතනයේ පුහුණු කිරීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම මෙම සංරචකයේ අරමුණු වේ.

2008 ජූලි 01 සිට 2009 ජූනි 30 දක්වා ප්‍රගතිය

ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රගතිය
<p>1. වන මිණුම් සහ මායිම් සලකුණු කිරීම</p> <p>වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පාලනය වන වනාන්තර වල මායිම් ප්‍රජා සහභාගිත්වය ලබාගනිමින් මැණුම් කිරීම සහ සිතියම් ගත කිරීම. මේ සඳහා ව්‍යාපෘති ඉලක්කය වන්නේ වනාන්තර කි.මී. 17,500 කි.</p>	<p>භෞතික : කි.මී. 822.6 ක මිණුම් කටයුතු හා මායිම් සලකුණු කිරීම</p> <p>මූල්‍ය : රු. මිලියන 178.6</p>
<p>2. ප්‍රජා දැනුවත් කිරීම හා ව්‍යාප්ති වැඩසටහන්</p> <p>දැනුවත් කිරීමේ හා ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් පිළියෙල කර ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශයේ ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ අංශයට, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබා දේ. මහජනතාව දැනුවත් කිරීම හා ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් ව්‍යාපෘති කාර්යාල මගින්ද සිදුකරනු ලැබේ. එසේම මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මගින් වන ක්ෂේත්‍රයේ නව ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිසංවිධානයන්, රුක් රෝපණ කටයුතු, වනාන්තර වල ආර්ථික හා මූල්‍යමය වටිනාකම සහ සහභාගිත්ව වන ක්ෂේත්‍ර සංවර්ධනය උදෙසා ප්‍රතිපත්ති හා ආයතනික ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම යනාදිය පිළිබඳව අවධානය යොමු කෙරේ.</p>	<p>භෞතික : ඉංග්‍රීසි හා සිංහල මාධ්‍යයෙන් වන අත්පොත මුද්‍රණය කර බෙදාහරින ලදී</p> <p>මූල්‍ය : රු. මිලියන 4.0</p>
<p>3. ධාරිතා වර්ධනය</p> <p>වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන්, වැඩමුළු, අධීක්ෂණත්ව, අධ්‍යයන වාරිකා ආදිය ලබාදීම තුළින් ඔවුන්ගේ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීම.</p>	<p>භෞතික : පස් අවුරුදු ආයෝජන සැලැස්ම සකස්කරන ලදී.</p> <p>ව්‍යාපෘතියේ අවසන්කිරීමේ වාර්තාව සකස් කරන ලදී.</p> <p>මූල්‍ය : රු. මිලියන 2.1</p>

රක්ෂිත ප්‍රදේශ කළමනාකරණ හා වනජීවී සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය

හැඳින්වීම

රක්ෂිත ප්‍රදේශ කළමනාකරණයේදී මතු වන ආයතනික හා නීතිමය උග්‍රතාවන් සඳහා පිළියම් යෙදීමෙන් වටිනා ස්වභාවික සම්පත් හා ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අපේක්ෂාව වේ. පරිසර සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය කිරීම මෙන්ම තිරසාර ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ කළමනාකරණ හා වනජීවී සංරක්ෂණය සඳහා ක්‍රමයක් සැකසීම දායකවීමද මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් බලාපොරොත්තු වේ.

ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැය	:	ඇ.ඩො. මිලියන 33.5
ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආයතන	:	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව පරිසර අමාත්‍යාංශය
ව්‍යාපෘති කාල සීමාව	:	ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ සංරක්ෂණ අරමුදල 2000 ජූනි 06 සිට 2008 දෙසැම්බර් 31 දක්වා
2009 දෙවැනි කාර්තුව අවසානයේදී සමුච්චිත මුදාහැරීම	:	රු. මිලියන 2471.91
2009 දෙවැනි කාර්තුව අවසානයේදී සමුච්චිත වියදම	:	රු. මිලියන 2964.07

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වනුයේ වර්තමාන හා අනාගත පරපුරේ යහ පැවැත්ම සඳහා ජාතියේ වටිනා ස්වභාවික සම්පත් සහ ජෛව විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීමයි.

ව්‍යාපෘතියේ සංරචක

1. වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවේ ආයතනික ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීම.

වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවේ ආයතනික ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීමට පියවර ගෙන ඇති අතර ඒ යටතේ දේශීය හා විදේශීය උපදේශන සේවාවන් ලබාදීම, අභ්‍යන්තර හා බාහිර පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම, අධ්‍යාපන වාරිකා සංවිධානය කිරීම, ගිරිතලේ වනජීවී අධ්‍යයන හා පුහුණු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයේ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ කොළඹ ප්‍රධාන කාර්යාලයට අවශ්‍ය භාණ්ඩ, උපකරණ හා වාහන සැපයීම සිදුකෙරේ. ව්‍යාපෘතිය මගින් මානව සම්පත් ශක්තිමත් කිරීම, මූල්‍යමය හා පරිපාලන ධාරිතාව දියුණු කිරීම ආදියට සහය ලබාදෙයි. මෙම සංරචකය යටතේ සිදුකරනු ලබන වැදගත් ක්‍රියාකාරකම් නම් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් සඳහා පරිසර විද්‍යාව, වාසස්ථාන කළමනාකරණය, සන්නිවේදනය, ගැටුම් නිරාකරණය, භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති, දුරස්ථ ග්‍රාහක සන්නිවේදනය (remote sensing) ආදී විෂයන් සම්බන්ධයෙන් දැනුමක් ලබාදීමයි. තවද මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් කරනු ලබන තවත් කාර්යයක් නම් වනජීවී සංරක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ජනවිහිදුම්කරණය සහ ව්‍යාපෘති කටයුතු භාර තාක්ෂණික කණ්ඩායම් වල සහාය ලබාදීමයි. පරිසරය ආශ්‍රිත සංචාරක කටයුතු වල (eco tourism) ප්‍රවර්ධනයේදී අනාගත අභියෝග වලට මුහුණ දීමේ අරමුණින් සංචාරකයින් කළමනාකරණය ආශ්‍රිත සියලු අංශ පිළිබඳව තාක්ෂණික හා අධීක්ෂණ දායකත්වය සපයමින් පරිසරය ආශ්‍රිත සංචාරක කර්මාන්තය සඳහා ක්‍රමවත් සැලැස්මක් හා ප්‍රතිපත්ති සැකසීම, සංචාරකයින් සඳහා ස්වභාවික පරිසරය පිළිබඳ අර්ථකථන සැපයීමට පහසුකම් සැලසීම

සහ ආර්ථික කලාප වල පහසුකම් කෙරෙහි සංචාරකයින්ගේ තෘප්තිමත්භාවය පිළිබඳ සමීක්ෂණ පැවැත්වීම මෙම සංරචකය යටතේ ඇති ක්‍රියාකාරකම් අතර ප්‍රධාන වේ.

මීට අමතරව රක්ෂිත ප්‍රදේශ වල ඇති ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ ක්‍රමානුකූල අධ්‍යයන කිරීම සඳහා වූ වැඩසටහන් වලට මෙම ව්‍යාපෘතිය ආධාර කරන ලදී.

2. ප්‍රජා සහභාගීත්වය මගින් ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ කළමනාකරණය කිරීම

ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව සිදුවන උපාය මාර්ග තර්ජන පිටුදැකීම හා අවස්ථාවන් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා පිළියෙල කරන ලද ප්‍රජා සහභාගීත්ව කළමනාකරණ වැඩසටහන් වලට මෙම සංරචකය යටතේ ආධාර කරනු ලබයි. දැනට පිළියෙල කර ඇති කළමනාකරණ සැලසුම් ඒකාබද්ධ කිරීමෙන් සහ පුනරීක්ෂණය කිරීමෙන් අනතුරුව ක්‍රියාත්මක වැඩ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම හරහා ආරක්ෂිත කලාප ආශ්‍රිත උපාය මාර්ගික තර්ජන අවම කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘතිය සහය වෙයි. පරිසර සංචාරක කර්මාන්තය හා බැඳී ගුණාත්මක බවින් උසස් සේවාවන් හා නිපැයුම් සඳහා අවස්ථා ඇතිකිරීම, නව කුසලතා වර්ධනය, යටිතල පහසුකම්, උපකරණ හා වාහන සැපයීම කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනී. උපයෝජිත කළමනාකරණයේ කොටසක් ලෙස අලි-මිනිස් ගැටුම් නිරාකරණය කිරීම සඳහා කි.මී. 20 ක දිග විදුලි වැටක් ඉදිකිරීම, ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ 07 ක් තුළ පැතිරෙන ආක්‍රමණශීලී ශාඛ මූලිනුපුටා දැමීම ඇතුළත් වාසභූමි වැඩිදියුණු කිරීම මෙම සංරචකය යටතේ වූ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වේ. ප්‍රජා සහභාගීත්ව ක්‍රියාමාර්ග අනුව යමින් මායිම් සලකුණු නොකල ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ වල මායිම් සලකුණු කිරීමද මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සිදු කෙරේ.

3. ඒකාබද්ධ සංරක්ෂණ සැලසුම්කරණය

මෙම සංරචකය මගින් ඒකාබද්ධ සංරක්ෂණ සැලසුම්කරණය සඳහා පාර්ශවකරුවන්ගේ දායකත්වය ඉහළ මට්ටමින් ලබාගැනීම සඳහා යෝග්‍ය පසුබිමක් ගොඩ නගා ඇත. ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශයේ ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය ශක්තිමත් කිරීම මෙම සංරචකය යටතේ ඇති ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වේ. දැනට පවතින ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ පද්ධතිය තුළ පවතින ඒවායේ පැවැත්මට තීරණාත්මක ලෙස බලපාන හිදුස් පිරවීමට උපයෝගී කරගත හැකි ඉඩම් හඳුනාගැනීම සහ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා වූ ක්‍රියාවලියටද මෙමගින් ආධාර කරනු ලැබේ. නිසි සම්බන්ධීකරණයකින් තොරව විවිධ ආයතන මගින් ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ වූ ස්වාරක්ෂක කලාප තුළ සිදුකරනු ලබන විවිධ සංවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කිරීම ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

4. ප්‍රජා හවුල්කාරීත්වය ගොඩනැගීම සඳහා තිරසාර මූල්‍යමය පහසුකම් සැලසීම

වනජීවී උද්‍යාන කළමනාකරණ කටයුතු වලදී ජනතා සහභාගීත්වය ලබාගනිමින් රක්ෂිත ප්‍රදේශයන්හි ආරක්ෂක කලාප තුළ වෙසෙන ප්‍රජාවන්ගේ දරිද්‍රතාවය පිටුදැකීම සඳහා ඵලදායක අවස්ථාවන් ඇතිකිරීම පිණිස මෙම වැඩසටහනින් පහසුකම් සලසනු ලැබේ. ආරක්ෂිත ප්‍රදේශයන්හි සවාරක්ෂක කලාප සංරක්ෂණය හා ප්‍රජා සංවර්ධන ආශ්‍රිත ගැටලු වලට පිළියම් යෙදීම සඳහා විශේෂයෙන් සකස් කල ප්‍රජා සංවර්ධන වැඩසටහනට මෙම සංරචකය යටතේ ප්‍රතිපාදන සපයනු ලැබේ.

රක්ෂිත ප්‍රදේශ සඳහා වූ රක්ෂිත ප්‍රදේශ සංවර්ධන භාරය, ස්ථාපිත කිරීම, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ ප්‍රජා මූල සංවිධාන වල සැලසුම් තුළින් හඳුනාගත් ව්‍යාපෘති වලින් තෝරා ගත් ව්‍යාපෘති සඳහා මුදල් ප්‍රතිපාදන සැපයීම මෙම සංරචක යටතේ වූ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වේ.

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල

1. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව තුළ ආයතනික ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීම.
2. සහභාගීත්ව අනුවර්තී කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම් රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම.
3. සහයෝගී සැලසුම් තුළින් රක්ෂිත ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය.
4. තීරසාර මූල්‍ය කළමනාකරණය හා ප්‍රජා සහභාගීත්වය ගොඩනැංවීම තුළින් රක්ෂිත ප්‍රදේශ අවට ස්ථාවරක්ෂක කලාප තුළ ජීවත් වන ජනතාවගේ ජීවන තත්වය ඉහළ නැංවීම.

2008 ජූලි - 2009 ජූනි දක්වා ප්‍රගතිය

සමස්ත ව්‍යාපෘති ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
1. වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ආයතනික ධාරිතාවය වැඩිදියුණු කිරීම	
භෞතික ඉලක්ක ■ වෘක්ෂලතා හා සත්ව ආරක්ෂක පනත් සංශෝධනය	භෞතික ප්‍රගතිය සංශෝධිත වෘක්ෂලතා හා සත්ව ආරක්ෂණ ආඥා පනතට 2008 දෙසැම්බර් 04 දින පාර්ලිමේන්තු අනුමැතිය ලැබුණි
■ මූල්‍ය ඉලක්ක රු.මි.ලී.147.81	මූල්‍ය ප්‍රගතිය රු.මි.ලී. 132.78
■ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම	සහකාර අධ්‍යක්ෂ තනතුරු 07ක්, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ තනතුරු 06 ක් හා අධ්‍යක්ෂ තනතුරු 02 ක් සඳහා රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාවේ අනුමැතිය ලැබී ඇත. අධ්‍යක්ෂවරුන් 02 ක් සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ පවත්වා එක් තනතුරක් සඳහා පත්වීම් කරන ලදී. සහකාර අධ්‍යක්ෂ තනතුරු 07ක්, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ තනතුරු 06 ක් සඳහා පත්වීම් කරන ලදී. වයඹ හා දකුණු පළාත් ප්‍රාදේශීය කාර්යාල සඳහා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ තනතුරු 02 ක් පත්කරන ලදී.
■ මූල්‍ය පාලනය, පරිපාලන හා කළමනාකරණ කටයුතු විමධ්‍යගත කිරීම	හඳුනාගත් මූල්‍යපාලන, පරිපාලන හා කළමනාකරණ බලතල සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙත පවරා දෙන ලදී. බලය බෙදා හැරීමේ අත්පොත, ඒකාබද්ධ සැලසුම්කරණය හා ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ මූලික සමීක්ෂණ වාර්තාව සකස් කර අවසන් කරන ලද අතර ඒවායේ පිටපත් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් අතර බෙදා දෙන ලදී.
■ ජෛව විවිධත්ව සමීක්ෂණය	ජෛව විවිධත්වය කාලානුරූපීව සමාලෝචනය කිරීමත්, නියමු රක්ෂිත ප්‍රදේශ 04 ක ජෛව විවිධත්ව ඇගයීම සඳහා ජෛව විවිධත්ව සමීක්ෂණය නියමු රක්ෂිත ප්‍රදේශ 04 ක සම්පූර්ණ කරන ලදී. මීට අමතරව ජෛව විවිධත්ව මූලික සමීක්ෂණය පිළිබඳව වැඩමුළුවක්ද පවත්වන ලදී. මින්නෙරිය, බදුල්ල හා උඩවලව වනෝද්‍යාන තුළ ජෛව විවිධත්ව මූලික සමීක්ෂණයේ දෙවන අදියර ආරම්භ කරන ලදී.

<ul style="list-style-type: none"> ■ උද්‍යාන ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම 	<p>වස්ගමුව, බුන්දල, හෝර්ටන්තැන්න කවුඩුල්ල, මින්නේරිය, උඩවලව සහ රිටිගල යන උද්‍යානයන්හි ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම නිමකරන ලදී. මෙම ගොඩනැගිලි සංචාරක මධ්‍යස්ථාන, ශ්‍රවණාගාර, උද්‍යාන භාරකාර කාර්යාල, නිල නිවාස, කඳවුරු සඳහා භූමි, දර්ශන මැදිරි හා ස්වභාවික මංපෙත් ආදියෙන් සමන්විත වේ.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ මාධ්‍ය ප්‍රචාරක හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 	<p>රක්ෂිත ප්‍රදේශ 07 ක් පිළිබඳ විඩියෝ වාර්තාකරණ 10ක් නිෂ්පාදනය කරන ලද ඒවා ස්වාධීන රූපවාහිනියෙන් විකාශය කරන ලදී.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ වාසස්ථාන සිතියම්ගත කිරීම හා හිදුස් විශ්ලේෂණය කිරීම 	<p>වාසස්ථාන සිතියම්ගත කිරීම හා හිදුස් විශ්ලේෂණය සම්පූර්ණ කරන ලදී</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති 	<p>පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති 13 ක් නිමාකර ඒවායේ සම්මන්ත්‍රණ පවත්වන ලදී.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ ධාරිතා වර්ධනය 	<p>ගිරිතලේ පුහුණු කිරීම් මධ්‍යස්ථානයේ වනජීවී කළමනාකරණ ඩිප්ලෝමාව පවත්වන ලදී.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. වනජීවී කළමනාකරණය, පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තය හා සංචාරක සේවාවන් පිළිබඳ අධ්‍යයන වාරිකා 03 ක් පවත්වන ලදී. 2. ප්‍රජා ජනවිභිච්ඡම්කරණය හා සහභාගීත්ව කළමනාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යයන වාරිකා 03 ක් පවත්වන ලදී 3. වනජීවී කළමනාකරණය පිළිබඳව අධ්‍යයන වාරිකා 02 ක් පවත්වන ලදී. 4. ක්ෂේත්‍ර 05 ක් සඳහා විදේශීය පුහුණු වැඩසටහන් 05 ක් ලබා දී ඇත. <ul style="list-style-type: none"> - උපාය මාර්ගික සැලසුම් හා උද්‍යාන අලංකරණය - රක්ෂිත ප්‍රදේශ කළමනාකරණය - පාරිසරික සංවර්ධනය හා ගැටුම් කළමනාකරණය - වනජීවී සෞඛ්‍යය තත්වය - මිලදී ගැනීම් හා ඉදිකිරීම්

ශ්‍රී ලංකා ඕස්ට්‍රේලියා ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා ඕස්ට්‍රේලියා ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය ඕස්ට්‍රේලියානු රජයේ ආධාර යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. ව්‍යාපෘතිය 2003 වසරේදී ආරම්භ කරන ලද අතර එමගින් කුරුණෑගල, මාතලේ, පුත්තලම, අනුරාධපුරය හා මොණරාගල ප්‍රදේශ ආවරණය කෙරේ ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය දියුණු කරලීමත් ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ ජීවනෝපායන් යහපත් කරලීමට සහභාගීත්ව ක්‍රමවේදයක් සහතික කිරීම සඳහාත් ව්‍යාපෘතිය මගින් ප්‍රජාවට සහයෝගය දක්වයි. ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි හා අන්තර් කලාප වල ස්වභාවික සම්පත් වඩාත් සතුටුදායක ආකාරයෙන් කළමනාකරණය තුළින් දරිද්‍රතාවය අඩුකිරීමට දායක වීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණයි

ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැය	:	මි.පී.ඩොලර් 9,382,544
ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආයතනය	:	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
ව්‍යාපෘති කාලසීමාව	:	2003 පෙබරවාරි සිට 2009 ජනවාරි දක්වා
2009 දෙවැනි කාර්තුව අවසානයේදී සමුච්චිත මුදාහැරීම	:	රු.මිලි. 632
2009 දෙවැනි කාර්තුව අවසානයේදී සමුච්චිත වියදම	:	රු.මිලි. 677

ව්‍යාපෘති සංරචක

- ඒකාබද්ධ ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා ආයතනික සහය ලබාදීම.
- සහභාගීත්ව ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ක්‍රම හඳුන්වා දීම.
- ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ කටයුතු.

අරමුණු

- සේවා සපයන්නන්ගේ ඒකාබද්ධතාවය තහවුරු කිරීම, සේවයෝජන යාන්ත්‍රණය දිරිගැන්වීම හා භාවිතය වැඩිදියුණු කරන සහභාගීත්ව සම්පත් කළමනාකරණ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ හා අනෙකුත් සේවා සපයන ආයතන වල ධාරිතාවය වැඩිදියුණු කිරීම.
- වියළි හා අන්තර් කලාපයේ ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ දුප්පත්කම දුරලීමට හා නව ජීවනෝපායන් වැඩිදියුණු කිරීමට ඉවහල් වන ප්‍රජාව මගින් ස්වභාවික කළමනාකරණ සමීක්ෂණයට ලක්කර සංවර්ධනය කිරීම.
- වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහයෝගය ඇතිව ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධීකරණය කර එලදායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම.

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල

1. සහභාගීත්ව වනසම්පත් කළමනාකරණය සඳහා සුදුසු ප්‍රතිපත්ති හා නීති සැකසීම.
2. සහභාගීත්ව ප්‍රජා සංවර්ධන සැලසුම් සැකසීම.
3. සුළු ව්‍යාපාර සංවර්ධනය සඳහා සුළු පරිමාණ මූල්‍ය පහසුකම් යාන්ත්‍රණ හඳුනාගැනීම සහ ඒ සඳහා අවස්ථා සැලසීම.
4. ස්වයං උපකාරක සහ ප්‍රජා මූලික සංවිධාන ශක්තිමත් කිරීම.
5. මානව සම්පත් කළමනාකරණය, මූල්‍යමය හා පරිපාලන පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම.

2008 ජුනි සිට 2009 ජනවාරි දක්වා ප්‍රගතිය

1. සහභාගීත්ව කළමනාකරණ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා කළමනාකරණ සැලසුම් සැකසීම
භූමි කොටස් 12 ක් සඳහා නව කළමනාකරණ සැලසුම් පිළියෙල කිරීම සම්පූර්ණ කරන ලද අතර කළමනාකරණ සැලසුම් 56 ක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. කුරුණෑගල, මාතලේ, අනුරාධපුරය සහ පුත්තලම යන දිස්ත්‍රික්කවල අතිරේක භූමි කොටස් 17ක් සඳහා සහභාගීත්ව කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීම සිදුවෙමින් පවතී.
2. ඒකාබද්ධ ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා ආයතනික සහය ලබාදීම
ප්‍රජා පුහුණු වැඩසටහන් 10 ක් මගින් ප්‍රජා සාමාජිකයින් 426 ක් පුහුණු කරන ලදී. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් 75 ක් සඳහා ප්‍රජා සහභාගීත්වයෙන් සම්පත් කළමනාකරණ ක්‍රම පිළිබඳ පුහුණුකිරීම් සිදුකරන ලදී. ව්‍යාපෘතියේ ක්ෂේත්‍ර ක්‍රියාකාරකම් සඳහා හුරුකරවීම පිණිස වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සහ ශ්‍රී ලංකා වන ජීවී ආයතනයේ අධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා අධ්‍යයන වාරිකා 2 ක් සංවිධානය කරන ලදී.
3. ව්‍යාප්තිය හා දැනුවත් කිරීම
ව්‍යාප්ත නිලධාරීන්ගේ පහසුව සඳහා විෂය ක්ෂේත්‍ර 12 ක් සඳහා දේශන සටහන් හා උපදේශක අත්පොතක් සකස් කරන ලදී. මෙයට අමතරව අධ්‍යාපනික වාර්තාමය වික්‍රමයක් නිපදවන ලදී.
4. ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සඳහා ප්‍රවාහන හා අනෙකුත් පහසුකම් සැපයීම
ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සඳහා ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම පිණිස යතුරුපැදි 05 ක් හා ව්‍යාපෘතිය මගින් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ සහ රුක් කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය වන විද්‍යාත්මක ක්ෂේත්‍ර උපකරණ සපයා දී ඇත.

භෝගවනගත දර්ශ සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය

භෝගවනගත දර්ශ ස්ථානීයව සංරක්ෂණය කිරීමේ අරමුණින් යුතුව රටවල් කිහිපයක සහභාගීත්වයෙන් ජාත්‍යන්තර පැලෑටි ජාන සම්පත් ආයතනය (IPGRI) මගින් සම්බන්ධීකරණය කර ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ව්‍යාපෘතියක් වන අතර ඒ සඳහා අරමුදල් සපයනු ලබන්නේ එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන හා ගෝලීය පාරිසරික අරමුදල මගිනි.

ජාතික මට්ටමින් මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන කේන්ද්‍රීය ආයතනය වන්නේ පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයයි. ජාතික ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණ කාර්යාලය පේරාදෙණිය, ගන්නොරුවේ පිහිටි කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ උද්‍යාන භෝග පර්යේෂණ සංවර්ධන ආයතනයෙහි පිහිටුවා ඇත.

ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැය	:	රු. මිලියන 66 කි
ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආයතනය	:	පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
ව්‍යාපෘති කාලසීමාව	:	2004 මාර්තු සිට 2009 මාර්තු දක්වා
2009 දෙසැම්බර් වන විට සමුච්චිත මුදාහැරීම	:	රු.මිලි. 61.1
2009 දෙසැම්බර් වන විට සමුච්චිත වියදම	:	රු.මිලි. 57.5

අරමුණු

1. භෝගවනගත දර්ශ සංරක්ෂණය සඳහා ජාතික තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතියක් ඇතිකිරීම.
2. භෝගවනගත දර්ශ සංරක්ෂණය හා සංරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග ආරම්භ කිරීම සඳහා හවුල්කරුන්ගේ ධාරිතාවය ඉහල නැංවීම.
3. භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම හා තෝරාගත් ප්‍රදේශ වල සංරක්ෂණ කළමනාකරණ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
4. ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය ඉහල නැංවීම.

ව්‍යාපෘතියේ සංරචක

1. **භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳ ජාතික තොරතුරු පද්ධතිය**
දත්ත කළමනාකරණය හා එම තොරතුරු හුවමාරු කරගැනීමේ ප්‍රතිපත්ති පිළියෙල කිරීම, ශ්‍රී ලංකාවේ භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව වෙබ් අඩවියක් ස්ථාපිත කිරීම හා භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳ දත්ත ජාතික ශාඛාගාරයට ලබාදීම මෙහි ප්‍රධාන කාර්යයන් වේ.
2. **ධාරිතාවය වර්ධනය කිරීම හා සංරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග වර්ධනය කිරීම**
සංරක්ෂණය සඳහා සුදුසු විශේෂ සහ ස්ථාන ප්‍රමුඛතාවය මත හඳුනාගැනීම හා සහභාගීත්ව පර්යේෂණ වැඩසටහන් පිළියෙල කිරීම මෙහි ප්‍රධාන කාර්යයක් වේ
3. **මහජන අවබෝධය**
මේ යටතේ මහජන අවබෝධ වැඩසටහන් සඳහා ඉලක්ක කණ්ඩායම් හඳුනාගැනීම. උපායමාර්ග සකස් කිරීම. දැනුවත් කිරීමට අදාළ මූලික විමර්ශණ කටයුතු සිදුකිරීම සහ භෝගවනගත දර්ශ

බැහැරගතව සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා සුදුසු ප්‍රදර්ශණ බිම් කට්ටි 04 ක් නිර්මාණය කිරීම ආදිය ක්‍රියාත්මක වීම.

4. ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය

කාර්යාල උපකරණ හා වාහන මිලදී ගැනීම. ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් හා ජාතික මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම මේ යටතේ වන ප්‍රධාන කාර්යයන් වේ.

5. ප්‍රධාන ප්‍රතිඵල

භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව තොරතුරු ලබාගැනීම ඉහළ දුමිම හා දත්ත තොරතුරු හුවමාරු කරගැනීම සඳහා පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශන සිදුකර ඇත.

- ශ්‍රී ලංකාවේ භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව ජාතික දත්ත පද්ධතිය ඇතිකිරීම.
- ප්‍රමුඛතා ඇති විශේෂ පිළිබඳව සිතියම් පොත් සකස් කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ භෝගවනගත දර්ශ හා ඒවායේ සංරක්ෂණය. පිළිබඳ සිංහල මාධ්‍යයෙන් පොතක් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.
- ශ්‍රී ලංකාවේ භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳ අධ්‍යාපන පෝස්ටර් මුද්‍රණය කිරීම.
- වනගත දර්ශ පිළිබඳ පාරිසරික ප්‍රස්ථාරික සමීක්ෂනයේ සොයාගැනීම් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ වනගත වී වර්ග විදහා පෙන්වීම සඳහා වට්ටෝරුවක් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම.
- භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව ජාතික ශාඛාගාරයේ ඇති දත්ත පත්‍රිකා සංඛ්‍යාංක බවට පෙරලීම.
- හවුල් ආයතන සමග තොරතුරු හුවමාරුව පිළිබඳව ගිවිසුම්ගත වීම

මේ යටතේ අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණ ආයතනය, වනසංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව තොරතුරු හුවමාරුව සඳහා ගිවිසුම් ගත වී ඇත. ජාතික උද්භිද උද්‍යාන විසින් ජාතික ශාඛාගාරයේ ඇති රේඛීය චිත්‍ර සංඛ්‍යාංකනය කර භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව පොත ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.

ධාරිතා වර්ධනය හා සංරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග වර්ධනය කිරීම

සංරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග සඳහා උපයෝගී කරගත හැකි තොරතුරු හුවමාරු කරගැනීමේ ප්‍රතිපත්තිය ව්‍යාපෘතියේ හවුල් ආයතන විසින් සකස් කර අවසන් කරන ලදී. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කන්තෙලිය වන සංරක්ෂිතය සඳහා වන කළමනාකරණ සැලසුම සකස් කර ඇත. වනගත කුරුඳු ශාඛ විශේෂ සංරක්ෂණය සඳහා සැලැස්මක් රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂිකර්ම පීඨය හා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සකස් කර ඇත. මේ යටතේ කන්තෙලිය වන සංරක්ෂිතයේ වෙනම ප්‍රදේශයක් වෙන්කර ඇත. මේ යටතේ හඳුනාගත් කුරුඳු විශේෂයන්හි හා ඒවායේ සංරක්ෂිත තත්වයන් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.

- භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව ජීව විද්‍යාත්මක හා ආර්ථික වටිනාකම් පිළිබඳව දැනුම වර්ධනය කර ඒවා පර්යේෂණයට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.
- වනගත කුරුඳු විශේෂ අධ්‍යනය සඳහා කන්තෙලිය ජාතික වන සංරක්ෂිතයේ ආදර්ශ වන ප්‍රදේශයක් ස්ථාපිත කර ඇත
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ආදර්ශ කෘෂි තාක්ෂණික උද්‍යානයක් ස්ථාපිත කර ඇත.
- විශ්ව විද්‍යාල විෂය ධාරාවට භෝග වනගත දර්ශ පිළිබඳව අධ්‍යයනය ඇතුළත් කර ඇත.

2008 ජූලි සිට 2009 දෙසැම්බර් දක්වා ප්‍රගතිය

1) ජාතික තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතිය

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් සංවර්ධනය කරන ලද ජාතික සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ ඇති දත්ත පද්ධතියට තොරතුරු ඇතුළත් කිරීම නොකඩවා කරනු ලැබේ. බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණ ආයතනය, රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂිකර්ම විද්‍යා පීඨය හා ජාතික සම්පත් මධ්‍යස්ථානය හා එක්ව තෝරා ගත් ශාඛා ප්‍රභේද කීපයක් සිතියම් පොතක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී. එක් එක් ශාඛා විශේෂ වල වාසස්ථාන, ව්‍යාප්තිය ආදී විස්තර මෙම සිතියම් පොතේ අන්තර්ගතය. රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය විසින් ආර්ථිකව වැදගත් වන කුරුඳු ශාඛා විශේෂ පිළිබඳව සංරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග වැඩිකර ඇත. මීට අමතරව දකුණු පළාතේ සංචාරක කර්මාන්තය හරහා වනගත කුරුඳු විශේෂ ගෙවතු වගාවලට හඳුන්වාදීම අරඹා ඇත. බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණ ආයතනය හා පැළෑටි ජාතික සම්පත් මධ්‍යස්ථානය එක්ව තෝරා ගත් වනගත ශාඛා විශේෂ දත්ත ලැයිස්තුගත කිරීම අවසන් කර ඇත.

- රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය මගින් වනගත වී වර්ග හා මෑ විශේෂ පිළිබඳ පර්යේෂණ දෙකක් සිදුකරන ලදී.
- බතලගොඩ වී පර්යේෂණ ආයතනය විසින් වනගත වී වර්ග පිළිබඳව නාමාවලියක් සකස් කර ඇති අතර වී වර්ග දෙමුහුන් කිරීමෙන් පලිබෝධකයින්ට ප්‍රතිරෝධී විශේෂ නිපදවීම පිළිබඳව අධ්‍යයනය කරයි.
- පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය විසින් වනගත හෝග පිළිබඳව අධ්‍යයනය එහි විෂය මාලාවට ඇතුළත් කර ඇත.

මහජන අවබෝධය

'ලංකාවේ වනගත හෝග හා ඒවායේ සංරක්ෂණය' නමින් සිංහල භාෂාවෙන් මුද්‍රිත පොතේ පිටපත් 5000 ක් බෙදාහැර ඇත. මීට අමතරව මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් අධ්‍යාපන පෝස්ටර් මුද්‍රණය කර බෙදා හැර ඇත. ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කිරීම් සකස් කර ඇත. පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය මගින් හෝගවනගත දර්ශ ඇතුළත් ප්‍රදර්ශණ භූමියක් ස්ථාපිත කර ඇත. මීට අමතරව හෝග වනගත දර්ශ පිළිබඳව රූපවාහිනී වැඩසටහන් 2 ක් විකාශය කරන ලදී.

ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය

- හෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව ජාත්‍යන්තර මෙහෙයුම් කමිටුව 2008 දෙසැම්බර් මස පවත්වන ලද අතර එහිදී ප්‍රගතිය හා 2009 වසරේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන ලදී. මෙහි ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුව සෑම කාර්තුවකදීම රැස්වී ව්‍යාපෘති කටයුතු විමසා බලනු ලබයි.
- ව්‍යාපෘතියේ ජාතික සමායෝජක ඉතාලියේ පැවති ජාත්‍යන්තර මෙහෙයුම් කමිටුවට සහභාගී විය. මෙම කමිටුව 2009 ඔක්තෝබර් 23 සිට නොවැම්බර් 03 දක්වා ඉතාලියේදී පැවැත්විණි.
- ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය පිළිබඳව ඇගයීම සඳහා බාහිර ආයතන හා හවුල් ආයතන එක්ව වැඩමුළුවත්වා ඇත.
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පසුගිය වසර 05 තුළදී ව්‍යාපෘතියේ බලපෑම පිළිබඳව ඇගයීමක් සිදුකරන ලදී.

භෝගවනගත දර්ශ සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය

භෝගවනගත දර්ශ ස්ථානීයව සංරක්ෂණය කිරීමේ අරමුණින් යුතුව රටවල් කිහිපයක සහභාගීත්වයෙන් ජාත්‍යන්තර පැලෑටි ජාන සම්පත් ආයතනය (IPGRI) මගින් සම්බන්ධීකරණය කර ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ව්‍යාපෘතියක් වන අතර ඒ සඳහා අරමුදල් සපයනු ලබන්නේ එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන හා ගෝලීය පාරිසරික අරමුදල මගිනි.

ජාතික මට්ටමින් මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන කේන්ද්‍රීය ආයතනය වන්නේ පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයයි. ජාතික ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණ කාර්යාලය ජේරාදෙණිය, ගන්නොරුවේ පිහිටි කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ උද්‍යාන භෝග පර්යේෂණ සංවර්ධන ආයතනයෙහි පිහිටුවා ඇත.

ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැය	:	රු. මිලියන 66 කි
ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආයතනය	:	පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
ව්‍යාපෘති කාලසීමාව	:	2004 මාර්තු සිට 2009 මාර්තු දක්වා
2009 දෙසැම්බර් වන විට සමුච්චිත මුදාහැරීම	:	රු.මිලි. 61.1
2009 දෙසැම්බර් වන විට සමුච්චිත වියදම	:	රු.මිලි. 57.5

අරමුණු

1. භෝගවනගත දර්ශ සංරක්ෂණය සඳහා ජාතික තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතියක් ඇතිකිරීම.
2. භෝගවනගත දර්ශ සංරක්ෂණය හා සංරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග ආරම්භ කිරීම සඳහා හවුල්කරුන්ගේ ධාරිතාවය ඉහල නැංවීම.
3. භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම හා තෝරාගත් ප්‍රදේශ වල සංරක්ෂණ කළමනාකරණ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
4. ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය ඉහල නැංවීම.

ව්‍යාපෘතියේ සංරචක

1. **භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳ ජාතික තොරතුරු පද්ධතිය**
දත්ත කළමනාකරණය හා එම තොරතුරු හුවමාරු කරගැනීමේ ප්‍රතිපත්ති පිළියෙල කිරීම, ශ්‍රී ලංකාවේ භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව වෙබ් අඩවියක් ස්ථාපිත කිරීම හා භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳ දත්ත ජාතික ශාඛාගාරයට ලබාදීම මෙහි ප්‍රධාන කාර්යයන් වේ.
2. **ධාරිතාවය වර්ධනය කිරීම හා සංරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග වර්ධනය කිරීම**
සංරක්ෂණය සඳහා සුදුසු විශේෂ සහ ස්ථාන ප්‍රමුඛතාවය මත හඳුනාගැනීම හා සහභාගීත්ව පර්යේෂණ වැඩසටහන් පිළියෙල කිරීම මෙහි ප්‍රධාන කාර්යයක් වේ
3. **මහජන අවබෝධය**
මේ යටතේ මහජන අවබෝධ වැඩසටහන් සඳහා ඉලක්ක කණ්ඩායම් හඳුනාගැනීම. උපායමාර්ග සකස් කිරීම. දැනුවත් කිරීමට අදාළ මූලික විමර්ශන කටයුතු සිදුකිරීම සහ භෝගවනගත දර්ශ

බැහැරගතව සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා සුදුසු ප්‍රදර්ශණ බිම් කට්ටි 04 ක් නිර්මාණය කිරීම ආදිය ක්‍රියාත්මක වීම.

4. ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය

කාර්යාල උපකරණ හා වාහන මිලදී ගැනීම. ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් හා ජාතික මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම මේ යටතේ වන ප්‍රධාන කාර්යයන් වේ.

5. ප්‍රධාන ප්‍රතිඵල

භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව තොරතුරු ලබාගැනීම ඉහළ දැමීම හා දත්ත තොරතුරු හුවමාරු කරගැනීම සඳහා පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශන සිදුකර ඇත.

- ශ්‍රී ලංකාවේ භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව ජාතික දත්ත පද්ධතිය ඇතිකිරීම.
- ප්‍රමුඛතා ඇති විශේෂ පිළිබඳව සිතියම් පොත් සකස් කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ භෝගවනගත දර්ශ හා ඒවායේ සංරක්ෂණය. පිළිබඳ සිංහල මාධ්‍යයෙන් පොතක් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.
- ශ්‍රී ලංකාවේ භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳ අධ්‍යාපන පෝස්ටර් මුද්‍රණය කිරීම.
- වනගත දර්ශ පිළිබඳ පාරිසරික ප්‍රස්ථාරික සමීක්ෂනයේ සොයාගැනීම් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ වනගත වී වර්ග විදහා පෙන්වීම සඳහා වට්ටෝරුවක් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම.
- භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව ජාතික ශාඛාගාරයේ ඇති දත්ත පත්‍රිකා සංඛ්‍යාංක බවට පෙරලීම.
- හවුල් ආයතන සමග තොරතුරු හුවමාරුව පිළිබඳව ගිවිසුම්ගත වීම

මේ යටතේ අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණ ආයතනය, වනසංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව තොරතුරු හුවමාරුව සඳහා ගිවිසුම් ගත වී ඇත. ජාතික උද්භිද උද්‍යාන විසින් ජාතික ශාඛාගාරයේ ඇති රේඛීය චිත්‍ර සංඛ්‍යාංකනය කර භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව පොත ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.

ධාරිතා වර්ධනය හා සංරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග වර්ධනය කිරීම

සංරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග සඳහා උපයෝගී කරගත හැකි තොරතුරු හුවමාරු කරගැනීමේ ප්‍රතිපත්තිය ව්‍යාපෘතියේ හවුල් ආයතන විසින් සකස් කර අවසන් කරන ලදී. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කන්තෙලිය වන සංරක්ෂිතය සඳහා වන කළමනාකරණ සැලසුම සකස් කර ඇත. වනගත කුරුඳු ශාඛ විශේෂ සංරක්ෂණය සඳහා සැලැස්මක් රුහුණු විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂිකර්ම පීඨය හා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සකස් කර ඇත. මේ යටතේ කන්තෙලිය වන සංරක්ෂිතයේ වෙනම ප්‍රදේශයක් වෙන්කර ඇත. මේ යටතේ හඳුනාගත් කුරුඳු විශේෂයන්හි හා ඒවායේ සංරක්ෂිත තත්වයන් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.

- භෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව ජීව විද්‍යාත්මක හා ආර්ථික වටිනාකම් පිළිබඳව දැනුම වර්ධනය කර ඒවා පර්යේෂණයට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.
- වනගත කුරුඳු විශේෂ අධ්‍යනය සඳහා කන්තෙලිය ජාතික වන සංරක්ෂිතයේ ආදර්ශ වන ප්‍රදේශයක් ස්ථාපිත කර ඇත
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ආදර්ශ කෘෂි තාක්ෂණික උද්‍යානයක් ස්ථාපිත කර ඇත.
- විශ්ව විද්‍යාල විෂය ධාරාවට භෝග වනගත දර්ශ පිළිබඳව අධ්‍යයනය ඇතුළත් කර ඇත.

2008 ජූලි සිට 2009 දෙසැම්බර් දක්වා ප්‍රගතිය

1) ජාතික තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතිය

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් සංවර්ධනය කරන ලද ජාතික සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ ඇති දත්ත පද්ධතියට තොරතුරු ඇතුළත් කිරීම නොකඩවා කරනු ලැබේ. බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණ ආයතනය, රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂිකර්ම විද්‍යා පීඨය හා ජාතික සම්පත් මධ්‍යස්ථානය හා එක්ව තෝරා ගත් ශාඛා ප්‍රභේද කීපයක් සිතියම් පොතක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී. එක් එක් ශාඛා විශේෂ වල වාසස්ථාන, ව්‍යාප්තිය ආදී විස්තර මෙම සිතියම් පොතේ අන්තර්ගතය. රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය විසින් ආර්ථිකව වැදගත් වන කුරුඳු ශාඛා විශේෂ පිළිබඳව සංරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග වැඩිකර ඇත. මීට අමතරව දකුණු පළාතේ සංචාරක කර්මාන්තය හරහා වනගත කුරුඳු විශේෂ ගෙවතු වගාවලට හඳුන්වාදීම අරඹා ඇත. බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණ ආයතනය හා පැලෑටි ජාතික සම්පත් මධ්‍යස්ථානය එක්ව තෝරා ගත් වනගත ශාඛා විශේෂ දත්ත ලැයිස්තුගත කිරීම අවසන් කර ඇත.

- රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය මගින් වනගත වී වර්ග හා මෑ විශේෂ පිළිබඳ පර්යේෂණ දෙකක් සිදුකරන ලදී.
- බතලගොඩ වී පර්යේෂණ ආයතනය විසින් වනගත වී වර්ග පිළිබඳව නාමාවලියක් සකස් කර ඇති අතර වී වර්ග දෙමුහුන් කිරීමෙන් පලිබෝධකයින්ට ප්‍රතිරෝධී විශේෂ නිපදවීම පිළිබඳව අධ්‍යයනය කරයි.
- ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය විසින් වනගත හෝග පිළිබඳව අධ්‍යයනය එහි විෂය මාලාවට ඇතුළත් කර ඇත.

මහජන අවබෝධය

'ලංකාවේ වනගත හෝග හා ඒවායේ සංරක්ෂණය' නමින් සිංහල භාෂාවෙන් මුද්‍රිත පොතේ පිටපත් 5000 ක් බෙදාහැර ඇත. මීට අමතරව මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් අධ්‍යාපන පෝස්ටර් මුද්‍රණය කර බෙදා හැර ඇත. ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කිරීම් සකස් කර ඇත. ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය මගින් හෝගවනගත දර්ශ ඇතුළත් ප්‍රදර්ශණ භූමියක් ස්ථාපිත කර ඇත. මීට අමතරව හෝග වනගත දර්ශ පිළිබඳව රූපවාහිනී වැඩසටහන් 2 ක් විකාශය කරන ලදී.

ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය

- හෝගවනගත දර්ශ පිළිබඳව ජාත්‍යන්තර මෙහෙයුම් කමිටුව 2008 දෙසැම්බර් මස පවත්වන ලද අතර එහිදී ප්‍රගතිය හා 2009 වසරේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන ලදී. මෙහි ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුව සෑම කාර්තුවකදීම රැස්වී ව්‍යාපෘති කටයුතු විමසා බලනු ලබයි.
- ව්‍යාපෘතියේ ජාතික සමායෝජක ඉතාලියේ පැවති ජාත්‍යන්තර මෙහෙයුම් කමිටුවට සහභාගී විය. මෙම කමිටුව 2009 ඔක්තෝබර් 23 සිට නොවැම්බර් 03 දක්වා ඉතාලියේදී පැවැත්විණි.
- ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය පිළිබඳව ඇගයීම සඳහා බාහිර ආයතන හා හවුල් ආයතන එක්ව වැඩමුළුවත්වා ඇත.
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පසුගිය වසර 05 තුළදී ව්‍යාපෘතියේ බලපෑම පිළිබඳව ඇගයීමක් සිදුකරන ලදී.

Ministry of Environment

PROGRESS REPORT 2009 & ACTION PLAN 2010

-Vision-

*A healthy and pleasant environment
sustaining nature for the well being of the
people and the economy*

-Mission-

*Provide leadership to manage the environment
and natural resources in order to ensure
national commitment for sustainable
development for the benefit of the present and
future generations.*

Message from the Hon. Minister of Environment

It gives me a great pleasure to present this report titled 'Progress Report 2009 & Action Plan 2010' at the committee stage of the budget 2010 on activities relating to the Ministry of Environment. It describes the services rendered to conserve and safeguard the environment and natural resources of Sri Lanka during the last year by Ministry and the establishment under it.

Activities of the Ministry of Environment are based on policies aiming at conserving and preserving the environment locally and globally for the present and future generations. As mentioned in Mahinda Chintana – Vision for the Future, Ministry of Environment expects to formulate policies and programmes in respect of environment protection and management and implement such policies, programmes and projects with a view to achieve the relevant national objectives within the time frame.

During this period steps have been taken by the Ministry to build its own office complex and for the other establishments under its purview which is a remarkable achievement. Strengthening of environmental legislation to suit the current situation was an important step taken towards overcoming the legal barrier faced in enforcement. Hence, it was enabled to improve the effectiveness of environmental protection activities of the institutions functioning under the ministry.

Biodiversity Secretariat of the Ministry has taken steps to conserve threatened plant species through in-situ and ex-situ conservation according to the guidance given by the National Experts Committee on Biological Diversity.

By applying the 'polluter pay' principle the Ministry of Environment has reduced its burden on the General Treasury by initiating actions for self financing. A Mineral Intelligence Unit has been established at the Geological Survey and Mines Bureau to study and propose prompt recommendations for maximum value addition to the minerals that are being exported.

The urban solid waste management programme which was launched with the objective of creating a country free from garbage by 2012 has being implemented progressively to minimization of urban solid waste. Marine Environmental Protection Authority was strengthened by new Act to caring on the marine environment. To ensure integration of environmental concerns into the economic and social development process throughout the country, the Ministry launched 'Haritha Lanka' programme and established a National Council for Sustainable Development under the leadership of H.E. the President of Sri Lanka.

I would like to thank Mr. M.A.R.D. Jayathilake, Secretary of this Ministry and all officers and employers of all levels of the ministry and establishments for performing a heavy volume of work to achieve the goals and objectives during the relevant period.

I wish that the Ministry of Environment and its agencies coming under it will be able to implement its mandate effectively and efficiently to contribute to the achievement of 'Mahinda Chintana' Vision for the Future to put Sri Lanka on the top of the world as wonder of the Asia.

Anura Priyadarshana Yapa, M.P
Minister of Environment

Message from the Hon. Deputy Minister of Environment

As the deputy minister of Environment, I am very much pleased to issue a message for the Publication of 'Performance 2009 & Action Plan 2010'

The services rendered to protect and conserve the environment and natural resources of Sri Lanka by the Ministry of Environment and the establishments under it during July, 2008 to December, 2009 are presented to you in this publication. This ministry was able to take several steps to safeguard the environment and natural resources and wellbeing of the people of this country under 'Mahinda Chintana' program of His Excellency the President Mahinda Rajapaksha.

During this period, ten strategic priority programmes implemented by this ministry, have been able to address the key challenges existing in the fields of environment and natural resources in Sri Lanka.

With the objectives of raising awareness, promoting environmental friendly technologies and behaviors in the economically and socially transforming Sri Lanka towards Sustainable Development, Ministry has recognized and honored the persons and organization who are engaged in green jobs.

I invite all of you to work in dedication to create a new Sri Lanka by rendering a massive service for the benefit of the people and the environment under the guidance of Hon. Anura Priyadarshana Yapa, Minister of Environment and under the leadership of His Excellency, Mahinda Rajapaksha, President of Sri Lanka.

Faiszer Musthapa, M.P.
Deputy Minister of Environment

Contents

Major Functions of the Ministry	11
Functional Divisions in the Ministry	12
Major field of Activities undertaken by the Ministry of Environment	13
Agencies coming under the purview of the Ministry.....	14

Major Achievements of the Ministry

Strategic Priority Programmmes.....	15
Policy Formulation Planning and Monitoring	26
Natural Resources Management and Biodiversity Conservation	30
Prevention, Mitigation and Control of Pollution and Environment Damage	33
Environmental Education, Training and Awareness	36
International Cooperation	40
Activities Planned for year 2010.....	49

Achievements of the Agencies of the Ministry

Forest Department	53
Department of Wildlife Conservation	58
Central Environmental Authority	64
Marine Environment Protection Authority	77
Geological Survey & Mines Bureau	81
State Timber Corporation	88
Wildlife Trust Sri Lanka	93

Achievements of the Donor Funded Major Projects of the Ministry

Forest Resources Management Project	97
Protected Area Management and Wildlife Conservation Project	100
Sri Lanka Australia Natural Resources Management Project	104
Project on In-Situ Conservation of Crop Wild Relatives (CWR).....	106

MAJOR FUNCTIONS OF THE MINISTRY

- Identification / analysis of problems in the environment and natural resources sector through stakeholder consultation to enable policy formulation.
- Development of environment and natural resources policies, policy dissemination and ensuring implementation.
- Undertake Strategic Impact Assessment of environment and natural resources related policies.
- Take measures to ensure harmonization of environmental policies with other sector policies so that environmental sustainability is ensured in development process.
- Take measures to ensure compliance with international commitments arising out of Multilateral Environment Agreements (MEAs) for which Sri Lanka is a party.
- Development of strategies, master plans and action plans to implement the environment and natural resources related policies.
- Execute pilot projects relating to new sector policy initiatives.
- Develop and formalize environment and natural resources sector wide monitoring system, comply with monitoring requirements, reporting and take remedial actions.
- Carry out policy research, analysis and dissemination of results of policy implementation and evaluation to the general public.
- Create enabling environment for public and political commitment towards sound environmental management.
- Create environmental education and awareness at national level in relation to the environment and natural resources policy reforms and other major environmental initiatives.
- Capacity building for environment and natural resources related policy implementers and other stakeholders.

FUNCTIONIONAL DIVISIONS IN THE MINISTRY

Functions and responsibilities of the Ministry are shared among twelve functional Divisions, namely;

Natural Resources Management Division (NRMD) mainly focuses on the formulation of natural resources related policies and coordination of their implementation

Biodiversity Division (BDD) provides policy directions towards conservation of biodiversity

Sustainable Development Division (SDD) Facilitates the implementation of the National Sustainable Development Strategy and function as a Secretariat for newly established National Sustainable Development Council which will be chaired by H.E the President.

Policy Planning Division (PPD) facilitates the implementation of the National Environmental Policy through policy and planning efforts with partners in environmental and natural resources management

Air Resources Management and International Relations Division (AIRM&IRD) provides directions in addressing issues pertaining to air quality and international environmental affairs.

Climate Change Division (CCD) provides directions in addressing issues pertaining to climate change.

Promotion and Environmental Education Division (P&EED) creates necessary awareness on environment and natural resources management issues so that participation can be obtained at all levels

Human Resources Development Division (HRDD) develops human resources in the Ministry and its agencies in order to build the necessary capacity for environment management.

Legal Division (LD) provides the necessary legal support to the Ministry and also to the line agencies to achieve their mandate in environmental management in the country.

Finance Division (FD) and the **Administrative Division (AD)** provide support services in financial, institutional and administrative matters to assist the Ministry and its agencies in performing their roles effectively.

Sustainable Environment Division (SED) provides the policy directives and support to implement the special environmental management and natural resources conservation projects undertaken by the Ministry

---

MAJOR FIELD OF ACTIVITIES UNDERTAKEN BY THE MINISTRY OF ENVIRONMENT

- **Forest cover depletion**
- **Haphazard waste disposal**
- **Land degradation**
- **Uncontrolled sand mining**
- **Air pollution**
- **Climate Change**
- **Depletion of biodiversity**
- **Pollution of inland waters**
- **Pollution of marine and coastal ecosystems**
- **Unsustainable utilization of natural resources**

AGENCIES COMING UNDER THE PURVIEW OF THE MINISTRY

- **Forest Department**
- **Department of Wildlife Conservation**
- **Central Environmental Authority**
- **Marine Environment Protection Authority**
- **State Timber Corporation**
- **Geological Survey and Mines Bureau**
- **Wildlife Trust Sri Lanka**

Major Achievements of the Ministry

Strategic Priority Programmes

Beginning from 2007, the Ministry has taken initiatives to implement following strategic priority programmes to address current key challenges in the environment and natural resources sector in the country.

The “Pilisaruru” National Solid Waste Management Project

Lack of a national approach to solid waste management has brought about numerous negative environmental consequences. In order to remedy this situation, The Cabinet of Ministers has granted approval for a programme to enhance the ‘Mahinda Chintana’ concept of minimizing the urban waste. Based on this approval, ‘Pilisaruru’ Waste Management Project was initiated in 2008 to establish an Integrated Solid Waste Management Programme (ISWM) in the country. The main objective of this programme is to implement a national program by involving all relevant stakeholders to address waste management issues in the country. The stakeholders involved are; Ministry of Local Government and Provincial Councils, Ministry of Urban Development and Sacred Area Development, Provincial Councils and Western Province Waste Management Authority. Under this, national, provincial and local authority level programmes are being implemented with the involvement of all relevant stakeholders to address issues relating to waste management. Under the “Pilisaruru” programme steps have been taken to facilitate mobilization of financial resources to local Authorities for solid waste management activities and to provide technical guidance through the Central Environmental Authority (CEA).

The following major activities have been carried out under this programme

- **Construction of Composting Plant Complexes.**

Construction composting plant complex at Medirigiriya has been already completed and by now, the plant is in operation. Construction activities of Compost Plant complexes at Anuradhapura and Kolonnawa are in progress. More than 60% of the construction work of the Anuradhapura plant is completed. Planning and designing of the compost plant complex at Kalutara has been completed and construction work is due to start by February 2010. Planning and designing of the compost plant complex at Hikkaduwa has been Started.

- **Establishment of sanitary landfill sites**

Arrangements are being taken to prepare the necessary detailed designs of the sanitary landfills proposed to be setup at Malamulla (Panadura), Anuradhapura, Medirigiriya,

---

Hikkaduwa and Gonadikawatta (Kandy). It is envisaged to obtain financial support for some of the major sanitary landfills from the Government of Korea

- **Measures taken to rehabilitation of waste dumps**

Subsequent to an order given by the Supreme Courts, a Project proposal was developed by the Pilisaru Project to rehabilitate the Bloemendhal waste dump with a view to address the environmental & health problems. The Pilisaru was instructed to rehabilitate the existing dump site at Bloemendhal within a matter of nine months

- **Small Scale Solid Waste Management Projects supported by the Pilisaru Project for Local Authorities**

Small scale solid waste management projects in 13 local authorities were initiated within the year 2009 and 27 mini projects were totally completed in year 2009 out of 40 mini projects already funded. Construction work of the rest of projects is scheduled to be continued in year 2010. Sum of rupees 90,936,176.37 paid for the local authorities after critical evaluation of actual work done by the local authorities out of Rs 126,580,663.19 of the total allocation made. In addition, Rs. 108.69 Million has been released to the National Solid Waste Management Supporting Centre of the Ministry of Local Government & Provincial Councils to establish waste management projects at Kuliypitiya UC, Nawalapitiya UC, Badulla MC and Matara MC.

- **Distribution of Composting bins and waste collection bins**

8663 plastic compost bins were delivered to various local authorities, schools, and other religious places to dispose the organic fraction of the municipal solid waste generated in households. Pilisaru Projects provides domestic type compost bins to any local authority at half rate (50% of the purchasing cost of a bin) to promote household level composting. In addition to that, 1745 Nos of Waste collection bins were provided to Madu shrine and Internally Displaced (IDP) Camps at Settikulam

- **Pilisaru Banks**

The Pilisaru Project introduced a banking system known as Sanasa - Pilisaru Paper Recycle banking project with 41 schools with the objectives of changing attitude of the school children towards proper waste management practices and at the same time to promote paper recycling in line with the national solid waste management strategy of 2007.

- **Waste Management Promotional activities**

A Documentary titled '*Rata Saru Pilisaru*' and a Docudrama on '*Balan Kadathura Hera Dese*' were produced and action was taken to telecast these programs in the National Rupavahini.

29,000 Cloth bags introduced by the Pilisaru Project were delivered free of charge at various national cultural, religious and other important functions with a view to promote the concept of reuse.

---

47 Pilisaru Parisara Gammana Programmes were held in various places within the Western Province with the objective of promoting use of compost as an organic manure and the official launching of the “Pilisaru Parisara Balakaya” was held at the Auditorium of National Youth Council Auditorium at Maharagama with the participation of 1700 people.

- **Publishing of Documents**

The following books and reports have been produced and published. The need to develop such reports to address various issues in the management of solid waste have been identified in the National Solid Waste Management Strategy of 2007.

- Guide Lines for the Establishment of Provincial Steering Committees and Local Authority level Operational Committees for Solid Waste Management.
- Promoting Public-Private Partnership for Solid Waste Management
- Strengthening the existing regulatory mechanism and legal framework for solid waste management
- Existing regulatory Mechanism and Legal Framework

- **Training Programmes**

Divisional Environmental officers, Assistant Directors of the CEA and Technical Officers, Public Health Officers and Waste Management Supervisors who are attached to Local Authorities were provided with hands on training on Solid Waste Management and Composting by organizing residential training workshops at Weligama Compost Centre operated by the Weligama Urban Council. The experts drawn from Universities and International Organizations serve as Voluntary Resources Persons.

“Piyakaru Purawara” – Green Cities Programme

The Green Cities “ Piyakaru Purawara” is a cabinet approved environment programme jointly implemented by the Ministry of Environment the Central Environmental Authority and selected Local Authorities (LA) in the country. The main objective of this programme is to help LAs to maintain a pleasant environment in the cities so that the people living in such localities can lead a healthy life.

The following activities were performed during the reporting period.

- Dutugemunu Park was developed as an eco-park near Chandrika Wewa, Embilipitiya with participation of Divisional Secretariat, Forest Department, Sri Lanka Mahaweli Authority, with coordination of the Sustainable Environment Division of Ministry of Environment and Natural Resources. The project activities included construction of fence around the park, natural foot paths, sheds, toilet facilities and rehabilitation of ponds.

- August 15th to September 15th 2008 was declared as the month of “Pilisaru”. During that period 3000 numbers of waste segregation bins were distributed among state organizations, temples, schools, media institutions within Colombo district and awareness campaigns were conducted to make the general public aware on the practices of solid waste management.
- Urban Waste Exchange Centre in Bandarawela PS was completed with the erection of fence around the centre.
- Seven numbers of “Pilisaru Pola” were conducted with the participation of the school children in Colombo, Gampaha, Kalutara districts in order to promote environmentally sound management of solid waste practices and to promote 3R principles.
- Urban parks in, Bulathsinhala, Kuliypitiya, Maththegoda, Homagama, Plant Sanctuaries at Kotte Rajamaha viharaya, Dharmapala Vidyalaya - Kottawa, Sumana Balika Vidyalaya - Ratnapura, Biodiversity Park at Minneriya were established with a view to make a pleasant urban environment. Five programmes, a survey and two documents were published for the awareness creation of urban bio diversity.
- Waste management programmes in Colombo, Sri Jayewardenepura and Peradeniya universities were initiated.
- Participated in “Deyata Kirula” exhibition, Environment Day celebrations, and waste management shramadana programme during pilgrims season in Sri Pada.
- Threatened species conservation programme was launched in collaboration with Forest Department and 42.5 ha of Pinus plantations were replanted with rare, endemic plant species in Nuwara Eliya, Hawaeliya, Dambulla, Dambulugama, Ampara, Kobeigane, Matara, and Manampitiya.
- 19 Root-bole plants were placed along Parliament Road in Colombo for enhancing urban greenery.
- Project proposal was developed and preliminary project activities were initiated for the rehabilitation of Bellanwilla Attidiya Sanctuary. A protective fence was erected and 2nd phase of cleaning “Thel-Ela” was completed by the Department of Wildlife Conservation.
- Central Environmental Authority with the assistance from the Environment Ministry has established 2 ambient air quality stations (Nugegoda near Open air theatre, Torington Park in Kandy) and data were collected using mobile air quality monitoring stations to monitor the air quality conditions.
- For the protection of the marine and coastal environment waste management programme at Kandekuliya fishing village, establishment of beach park in Chilaw, establishment of waste reception facility for fishery vessels generated waste at fishery harbors and anchorages were carried out by the Marine Pollution Prevention Authority with the guidance from Ministry of Environment.
- Ministry of Environment and Natural Resources in collaboration with Urban Development Authority and Sri Lanka Land Reclamation and Development Corporation has implemented

---

two project components in budget proposal 2009 under green circle. The establishment of Streetscape and linear park in Denzil Kobbekaduwa Mawatha, Battaramulla and Baddegana Diyawanna bio diversity park have been initiated with the objectives of conserving the remaining flood retention lands around Parliament Lake, of providing public outdoor recreational spaces, introducing wetland development while conserving its uniqueness and bio diversity.

“Haritha Gammana” - Green Village Programme

The Green village programme which aimed at ensuring the environmental sustainability of villages while enhancing socio economic status of villages was launched for 26 remote villages island wide for the year 2009.

- **The environmentally sound agricultural practices;** organic farming, home garden concepts, were promoted in selected villages. With an aim of 660 units of energy efficient stoves and units of alternative energy sources were distributed to popularize energy saving and energy efficient techniques among general public.
- Special environmental concerns /issues prevailing in these villages were identified and worked out unique activity plans to minimize environmental degradation and ensure sustainability of the environment.
- **Conservation of culturally important localities;** Rehabilitation activities of Banda wewa at Ritigala were carried out by direct involvement of Department of Archeology. 10 numbers of Atavisi Bodiya were distributed among selected Buddhist temples in Colombo, Kalutara, Gampaha districts with the assistance of the Forest Department.
- 13 special tree planting programmes, two Agro bio diversity and faunal conservation programmes; Under Hela Veda Hamuwa programme.
- Ten Medicinal Gardens were established at schools and public gathering places to promote Ayurvedic Medicine. Environment improvement programmes were completed in the Environment Ministry premises.

“Dewa Jawaya” Programme

“Dewa Jawaya” is one among the Ten priority projects initiated by the State Timber Corporation (STC). The project spanning from 2008 to 2012 consists of following long term objectives.

- To increase the production and competitiveness of furniture and other wood based projects
- To maximize utilization of underutilized timber species
- To increase the market share of sawn timber while meeting customer expectation
- To expand timber sale outlet chain with a view to capture major share in the timber market by the STC.

Following progress has been made during the progress reporting period under “Dewa Jawaya” programme.

- Participated for the Dayeta Kirula Trade Exhibition held at the B.M.I.C.H. in February 2009 and the State Timber Corporation stall was awarded as the “Best stall”
- State Timber Corporation has started producing furniture of both traditional and modern designs at Ampara, Kaldemulla and Boossa units at competitive prices.
- An easy payment scheme has been introduced to the public sector to enable the public officers to purchase their furniture requirements on credit basis.
- A book has been prepared on wood products and timber utilization, for the benefit of the general public, and other interested parties.
- A bio diversity park has been set up in Minneriya in a 10 hectare land owned by the Corporation in order to conserve various rare, valuable and endangered species.
- Published a book on endangered species ‘Ebony’ with a view to draw the focus of public in protection of such endangered species.
- A colorful diary was printed and distributed which contains ancient buildings including Buddhist temples, with wood carvings, including informative literature on traditional timbers used adding architectural values.

“Gajamithuro” Programme

This programme was established in the year 2007, and it is being administered by the Department of Wild Life Conservation (DWLC) with domestic funds worth of Rs. 950 million provided by the Treasury under a special allocation by H.E. the President from year 2009 through 2011.

The objective of the programme is to minimize the Human - Elephant Conflict (HEC) prevailing in the country and transform it to Human - Elephant Co-existence (HECO) through community participatory approach by involving villagers in operation and maintenance of electric fences erected to control wild elephant invasion of human settlements and cultivations. A constructive and logical institutional setup has already been established to operate the *Gajamithuro* programme regionally, at District level, Divisional secretariat level and Grama Niladhari level with an operational financial mechanism. This mechanism enhances the designing process evolve from the affected community through ‘*Jana Sabahs*’ on relevant sites.

Under this programme, steps will be taken to construct electrical fences of 660 km. in length, to establish sanctuaries for dangerous wild elephants roaming freely, control the spread of invasive plant species in two National parks, construct reservoirs in forest parks and to initiate “*Wasa Bhoomi Suposhana*” or heritage enrichment programmes.

Deaths Caused by Human - Elephant Conflict	2005	2006	2007	2008	2009
Deaths Human	75	79	73	69	48
Deaths Elephants	123	163	189	224	209

All necessary steps have already been taken to construct 341km of new electric fences and also renovation of 62km of existing fences. Under the *Gajamithuro* Programme, nineteen (19) marauding elephants were captured and they were removed to safe places. Apart from that, 95% of works have been completed at Ritigala Yan-oya elephant orphanage.

A Bull-holding Ground to accommodate marauding elephants captured from all over the country has been built with necessary precautionary measures at Lunugamvehera National Park under this programme.

This project has also established 13 fully equipped wild elephant control units to represent the most human - elephant conflict prevailing areas as a rapid deployment force to counter emergency wild elephant related problems in villages.

This project causes significance reduction of deaths of elephants as 224 in 2008 to 209 in 2009.

Deaths of humans also decreased compared to 69 in 2008 to 48 in 2009.

Furthermore, the Ministry of Nation Buildings and Estate Infrastructure Development, Irrigation Department and the Mahaweli Authority also had helped the Department of Wild Life Conservation remarkably and continuously in establishing HEC mitigation means by erecting electric fences.

DWLC also through the ADB funded Protected Area Management and Wild Life Conservation Project has facilitated the University of Moratuwa to carry out Research and Development activities to develop means to construct low-cost, efficient electric fencing methods, *Gajamithuro* Programme continues with these Research and Development activities.

"Ran Derana" Programme

This programme has been initiated with the main objective of giving a maximum value addition locally to the minerals that are being exported. In order to meet this objective, a Mineral Intelligence Unit (MIU) has been established at Geological Survey and Mines Bureau to study and propose suitable recommendations for value addition to minerals. This Unit is responsible for introducing the importance of value addition to minerals and entering into Mineral Investment Agreements (MIAs) for the companies/ people who are engaged in export of minerals. In order to achieve this objective, an awareness programme for the investors was organized and a ToR for the project proposals to guide the investors for their convenience has been prepared by this unit.

The MIU of the GSMB has made arrangements under value addition projects to sign MIA s for five companies on vein quartz and one company on dimension stones. In addition to that evaluation of new project proposals have been carried out as two for mica and six proposals on vein quartz.

Introduction of a TOR for exploration proposals is a new task of MIU to develop the quality of the existing procedure when applying for exploration projects. Then after continuous evaluation of exploration proposals and presentations were carried out. As a result 16 new proposals and three renewals of exploration on vein quartz, graphite, mineral sand (and construction sand), iron ore, mica, limestone and clay beds were evaluated.

Preparation of papers on calling expressions to develop Mahagama Vein Quartz deposit was carried out by the MIU.

Conducted an awareness program on current mineral policy, value addition to minerals and processing stages of minerals etc. on 7th November 2008 and an urgent meeting was held for the exporters/few investors in relation with sudden increases of royalty on export minerals and to get contributory ideas to amend the mineral policy, on 29th December 2008.

“Wana Senasuna” - Forest Hermitage Programme

The purpose of this programme is to involve Buddhist Clergy and devotees for protecting the forests with cultural values. The presence of Buddhist Priest who comes to aranyas for religious activities will help to prevent any illegal activities in the area. The programme also disseminates the message of the value of forest conservation to the people through pilgrims. During the reporting period forest areas with biodiversity values and cultural values have been identified and cultural values are being allocated to establish hermitages. Accordingly, 20 forest areas from

Galle, Rathnapura, Matara, Anuradhapura, Polonnaruwa, Gampaha, Kandy, Badulla, Kurunegala, Kalutara and Kegalle Districts have been allocated under this programme.

“Jeewa Jawaya” Programme

Non-renewable fossil fuels are becoming increasingly limited in the world and found to be generating adverse environmental impacts. On understanding that this situation will worsen further in the future, project termed “Jeewa Jawaya” was proposed to introduce an alternative source of fuel which is bio fuel to Sri Lanka that is widely being used in many other countries in the world. The main objectives of this programme are (a) to introduce renewable energy source to Sri Lanka as a measure to reduce the amount of foreign exchange spent on fossil fuels and to reduce the adverse environmental impacts generated by them (b) to demonstrate

the ability of production of bio-fuel in Sri Lanka using Weta Endaru (*Jatropha curcas*) seeds (c) to popularize bio-fuel usage in Sri Lanka and to promote private sector and local communities planting *Jatropha* for seed production.

This programme is being implemented by the Forest Department and following activities have been carried out during the reporting period.

- Maintenance of research plots established in 2007.
- Collection of seeds and cuttings from different geographical areas of the country in order to widen the genetic material collection for further improvement of native stock.
- Establishment of two ha. plot in Anapallama, Wellawaya, in Monaragala district with planting stock collected from different geographic regions of the country.

“ Helathuru Viyana” Programme

The forest ecosystems which are administered by the Forest Department and the Department of Wildlife Conservation vary from undisturbed primary forest to highly degraded barren lands. Forest plantations such as Teak and Pinus also play an important role in meeting the national wood demand of Sri Lanka. These forest types have been subjected to various levels of degradation due to human interference.

The Pinus plantations introduced with the main purpose of obtaining pulp for paper production industry was also not successful especially in Dry Patanas causing various environmental problems. Hence, the Forest Department, after a careful study, has now stopped planting Pinus in Sri Lanka. Also these Pinus plantations are located in areas with a higher slope. Therefore, through this “**Helathuru Viyana**” programme it is expected to convert Pinus plantations into native broadleaved species with an appropriate scientific methodology. The main objective of “**Helathuru Viyana**” is restoring degraded forest ecosystems with native plant species.

Following activities have been carried out by this programme for the reporting period.

- Maintenance of plantations established in previous years.
- Initiated research on selection of suitable native species to replace pinus plantations in drier areas of Nuwara Eliya, Badulla, and Kandy districts

National Post Consumer Plastic Waste Management Project (NPCPWMP)

Improper disposal of post consumer plastic waste causes severe environmental problem due to non-degradable nature of the plastics. Considering the welfare of the people, several attempts were made to ban the manufacture and usage of polythene in the country. All such attempts were ended unsuccessfully due to economic and social implications. Considering the importance of balancing of environmental, economical and social implications, Ministry of Environment and Natural Resources has obtained the approval of the cabinet of ministers to implement a National

Post Consumer Plastic Waste Management Programme through a public-private partnership committee, by maintaining a special plastic account at the Central Environmental Authority by imposing a cess on the importation of plastic raw material and products under the HS39.

A comprehensive two year programme was developed and implemented to address the issue of post consumer plastics waste in the environment. This programme has been initiated by a public private partnership between Ministry of Environment and Natural Resources and the plastic industry of Sri Lanka. The Sri Lankan plastic industry is represented by the Sri Lanka Center for Plastics in Environment, a project of the Plastic and Rubber Institute.

The objective of the program is to address the behavioral changes necessary among the public to ensure proper disposal of plastic waste in a manner which will not be harmful to the environment and to put in place the necessary logistics to enable the collection and recycling of post consumer plastic waste. This program envisages the maximum recycling of plastic waste, which will also generate foreign exchange savings to the country

The beginning of 2009 was the worst period for the plastic recyclers because the virgin plastic pellet prices were very low due to drastic price drop of crude oil in the world. As a result the plastic recycling industry almost collapsed. So the Project took the initiative to rally round all the recyclers under one umbrella and made representation to the General Treasury to increase the Plastic Cess from 1% to 10% and thereby helping the industry to stand their own feet and compete with the imported raw material prices. By doing so we not only helped the industry to survive but also helped the government to generate a huge sum of revenue to the General Treasury.

To facilitate the above objectives, the project maintains a data base of plastic collectors and recyclers island wide. There are more than ninety operational collectors who have collected more than six hundred tons of plastic waste every month. But the real figure should be about five times more, that is roughly about three thousand tons every month. Sri Lanka imports a little over one hundred and fifty thousand tons of plastic raw materials per annum.

Why is that not a single indigenous dengue patient was reported at Manikfarm IDP camp complex ? One of the main reasons is there was no plastic waste inside the camps. The project launched a program to purchase all mixed waste plastic at a rate of Rs. 15.00 /KG from the inmates of the camp and built a crushing center (a building and a plastic crushing machine spending little over a million rupees.) Project also conducted awareness programmers, distributed plastic collecting polypropylene bags and purchased all the crushed plastic. These activities did not leave any breeding grounds for dengue vector mosquitoes.

Policy Formulation, Planning and Monitoring

Performance

July 2008 - December 2009

➤ **Incorporation of cleaner production principles in to economic development activities.**

The Ministry has formulated a National Cleaner Production Policy & Strategy and the approval of the cabinet of Ministers was obtained in 2004 in order to promote ecologically sustainable production and consumption throughout the country. The National Cleaner Production Policy & Strategy requires developing sectoral cleaner production policies based on the National Policy. National Cleaner Production Policy & Strategy for Health sector has already been developed with the Ministry of Health Care and Nutrition in 2007.

In line with the National Cleaner Production Policy and Strategy for Health sector a pilot scale project was carried out at the Tangalle Base Hospital in collaboration with the National Cleaner Production Center to facilitate implementation of the policy. The objective of this project is to change the attitudes of employees towards waste free culture, improve behavioral pattern of employees, reduction of total waste generation at the source, manage waste in cost effectively and developed as a model of resource efficient environmental friendly hospitals in the country.

Under this project comprehensive Cleaner Production and Energy assessment was carried out at the Tangalle Base Hospital and thereby assess current level of resource (material and water) and energy (electricity and liquid petroleum gas) consumption, find out any possibility of reducing resource consumption level and going for renewable energy sources.

National Policy and Strategy on Cleaner Production for Tourism sector and Fisheries sector were prepared in collaboration with Ministry of Tourism and Ministry of Fisheries and Aquatic Resources in 2008. Cleaner Production Policy for Agricultural sector is being formulated.

➤ **Electrical and Electronic waste management policy and action plan.**

E-waste was considered as one of the main waste streams to be managed properly due to the fact that there are increasing quantities of e-waste being exported from developed to developing countries where there is lack of legislation and law enforcement capacity. Lack of infrastructure to handle these wastes creates environmental and health impacts in developing countries. Therefore to minimize such environmental problems, a policy on National Electrical and Electronic waste Management has been drafted. The final report on "Development of a National Implementation Plan for Electrical and Electronic Waste Management in Sri Lanka" prepared and published.

➤ **Haritha Lanka Programme.**

The Ministry of Environment and Natural Resources initiated a new programme namely 'Haritha Lanka' that envisage a move away from established socio economic frameworks a more earth sustaining and equitable economic and development paradigm based on sustainable and regenerative indices of development and multi stakeholder involvement in planning and implementing of future actions towards ensuring a highly contend Sri Lankan citizen.

Under this programme the National Council for Sustainable Development was established and National Action Plan for Haritha Lanka Programme was developed.

• **National Council for Sustainable Development (NCSD)**

National Council for Sustainable Development (NCSD) was established under the leadership of H.E. the President of Sri Lanka to ensure integration of environmental concerns into the economic and social development processes throughout the country.

The NCSD is chaired by the H.E. the President of Sri Lanka. Members of the Council consists of 23 Ministers of major economic development related sectors. The secretariat facilities for the NCSD are provided by the Ministry of Environment and Natural Resources.

1st meeting of NCSD was held in 3rd July 2009 under the chairmanship of the H.E. President of Sri Lanka with the participation of member Ministers and government officials.

• **National Action Plan for Haritha Lanka Programme**

The National Action Plan for Haritha Lanka Programme was initiated with a view to addressing the critical environmental issues that, if left unattended, would frustrate our economic and social development programmes.

The National Action Plan was developed under the Haritha Lanka Programme covering ten broad thrust areas namely; *Clean Air – Everywhere, Saving the Fauna, Flora and Ecosystems, Meeting the Challenges of Climate Change, Wise Use of the Coastal Belt and the Sea Around, Responsible Use of the Land Resources, Doing Away with the Dumps, Water for All and Always, Green Cities for Health and Prosperity, Greening the Industries, Knowledge for Right Choices.*

This Action Plan is a product of the concerted efforts of all relevant ministries who actively participated in its development. Making its preparation a high level participatory process was intended to ensure that sustainability would not just remain a concept but would translate into practical reality.

The Action Plan includes short, medium, and long term targets spanning from 2009 to 2016, with comprehensive achievable and measurable 82 Actions and 375 performance indicators. The Plan is implemented by 36 Ministries and 70 governmental and non governmental institutions.

The progress of implementation of this action plan is monitored by the Ministry of Plan Implementation.

The National Action Plan for Haritha Lanka Programme was launched at the 1st meeting of NCSA held in July 2009 under the chairmanship of H.E. the President of Sri Lanka.

➤ **Preparation of Sri Lanka Environment Outlook (SLEO)**

There has been a growing recognition in recent years of the importance of periodic analysis and assessment of the State of Environment (SOE) at national regional and global levels. This has been emphasized in agenda 21 which emerged from the United Nations Conference on Environmental Development (UNCED) followed by the World Summit on Sustainable Development held in 2002 in Johannesburg. The Ministry has prepared its first State of Environment (SOE) report in 2001 highlighting the then priority environmental issues. As the SOE of a country refers to the prevailing conditions of biophysical and socio economic conditions, timely review of such document is crucial in terms of decision making. Having recognized the developments in the environment and economic sectors in the country over the last 5-7 years. Ministry has produced an updated SOE report in the form of Sri Lanka Environmental Outlook (SLEO) 2009 in compatible with the Global Environment Outlook. The overall objective of this exercise is to prepare a National Report, which will provide all concerned people in Sri Lanka with an assessment of the State of Environment and possible warnings of future problems.

➤ **Development of a Sustainable Human Development Index**

Human Development Index primarily aims at reflecting up on the status of human well being. The three basic criteria life expectancy, adult literacy and per capita income do not take in to account the sustainability aspects of development particularly the environment sustainability. The HDI calculations need to integrate environmental assessment parameters such as environmental pollution and carbon emissions etc. which take place during economic development process. Ecological foot print i.e. the degree of impact caused by the human activities on the environment and the climate change aspects are also some critical aspects that need to be considered when accessing the net degree of development.

The holistic approach would provide more realistic picture of the development against a more or less distorted picture that reflects by the HDI.

SHDI was launched the during SAARC summit held in August, 2008. This SHDI index comprises the ecological Index, climate Change Index, Poverty Index and the Human Development Index.

➤ **Preparation of a five Year Implementation plan for the Environmental and Natural Resources sector**

With a view to incorporate the programmed of action identified in the Caring for the Environment; path to Sustainable Development (CFE), the Ministry has developed a number of national policies, strategies and action plans under various thematic areas such as Bio diversity conservation, Land Degradation, Persistent Organic Pollutants, E-Waste Management and protecting the Marine Environment from Land Based Activities etc.

Similarly, strategic documents in the form of National Strategy for Clean Development Mechanism, National Policy and Strategy for Cleaner Production etc. also have been prepared. Having recognized the necessity of incorporating all such initiatives into a comprehensive plan as a follow up to the CFE the Ministry has prepared a consolidated National Action plan for environment management for the next five years (2008-2012). The Report has been prepared during the reporting period and it is being printed.

➤ **Amendments to Ordinance & Acts**

The Ministry has provided assistance for amending the following major ordinance and Acts during this period.

- Marine Pollution Prevention Act No 59 of 1981 was repealed by the Marine Pollution Prevention Act No 35 of 2008 effective from 01.01.2009
- Fauna And Flora protection Ordinance (chapter 469)
- Forest Ordinance (chapter 451)
- Mines and Mineral Act No.33 of 1992
- National Environment Act No 47 of 1980 as amended by Act No 56 of 1988 and 53 of 2000

➤ **Preparation of policy and legal instruments and strategies and action plans**

During the progress reporting period the ministry has prepared following action plans

- Draft policy guideline on information sharing
- Draft policy guideline on access to benefit sharing two material transfer agreements
- Draft Action plan on Paleo biodiversity
- Project on Fourth National Report on Biodiversity – 1 publication
- Draft action plan on butterfly conservation
- Draft Act on Bio-safety
- Addendum documents for new act on invasive species
- Biodiversity conservation profiles on seven provinces (Western, Southern, Wayamba, Central, Uva, Eastern and North Central provinces) were printed during the reporting period. Biodiversity issues are not concentrated to particular locality but it distributed in various provinces within the country. This is a key strategy to achieve provincial-wise conservation of biodiversity. These documents produced through the collective efforts of all stakeholders for the conservation of biodiversity at provincial levels.

Natural Resources Management & Biodiversity Conservation

Introduction

Biodiversity conservation related activities of the Ministry are implemented through the Biodiversity Secretariat. National Experts Committee on Biological Diversity (NECBD) provides guidance for the implementation of the National Biodiversity Strategies and Action Plan & also assists in revising them periodically in the light of experience gained through the implementation.

Performance

July 2008 - December 2009

- **Conservation of Threatened plant species through ex-situ conservation**
  - Established 126 plant sanctuaries at religious places in 19 districts which including Atavisi Bodhi Vruksha programme and Nearly 50 -100 species of Plants which are threatened, endemic, rare, medicinal and important species were planted at sanctioning to conservation program.
  - Iranawila and Maduganga mangrove parks, Chillaw and Thalawila costal parks established to conserve the fauna and flora in coastal environment. Two mini biodiversity parks established at Medirigiriya and Badulla during the reporting period.
  - Threaten species garden was established at Minneriya collaborated with State Timber Corporation. The ongoing monitoring activities needed to further improvements. Therefore the gap planting has been done and the garden was moderated.
  - Established a medicinal plant park at Sri Subodhi Vidyalaya, Dehiwala.
  - Established garden with specific plants at Sadaham Sevana (Rajagiriya) religious place. Na, Idda and Etteriya species were planted.
  - 50 numbers of " Indian Sal " plant (*Shorea robusta*) were imported under the Atavisi bodhi vruksha programme
  - Propagated 150 sets (each set contained 28 plants) of atavisi bodihi vruksha programme

- **Promotion of Traditional knowledge and cultural diversity**
  - Developed Hengawa folk museum for conservation of traditionally important things and documents to display and awareness for the general public.
  - Conducted a research study on Agro Biodiversity Traditional Knowledge in Walallavita Divisional Secretariat.

-
- Conducted a workshops on traditional medicines i.e. “Hela Osu” programme and “Hela weda Hamuwa” for ayurvedic medical practitioner to awareness creation among general public on traditional medicines.

➤ **Facilitate the implementation of insitu-conservation**

- Ongoing activities were carried out in the identified protected areas categorize into World Conservation Union standards

➤ **Facilitate and carry out biodiversity related research and assessments**

- Cave Conservation program – Completed the studies on limestone cave at Piduruthalagala and Varana Cave that are facilitate to future conservation programs.
- Study was carried out in forestry areas at Matara districts. As a result of this 6 new faunal species were recorded. Identification is in progress.
- Urban biodiversity conservation survey has been conducted by the assistance of Environmental groups in Ambalangoda area.
- Research study on *Mayaca sp.* aquatic species was carried out. During this study their distribution was recorded. It was reported that this species may be potentially invasive to the other aquatic plants.
- Identification progress completed of noxious aquatic plant (*Myriophyllum spp*) which was distributed over the water surface of Gregory lake, Nuwaraeliya caused to threat of other aquatic species life spam.
- Identification of an aquatic species (*Trapa spp.*) at Mahallupallama tank that was not very common in Sri Lanka. This may be an invasive species because it comes after decaying of Japan Jabara i.e. an invasive aquatic plant. The exact identification of this plant is in progress.
- Research study on Identification of Family Nymphaea species was carried out. Identified data was recorded and classification is in progress.
- Completed the initial assessment of 384 threaten floral species for 2010 Red List.

➤ **Surveys on Paleo biodiversity sites at Aruwakkalu**

The Miocene period of Sri Lanka occurred 22.5 - 5 million years ago. The Miocene bed occurs in the northwest of the island at Aruwakkalu and small outcrop occurs in the southeast of the island at Minihagalkanda. Currently the Miocene fossils are being used in the manufacture of cement in Sri Lanka.

The Biodiversity Secretariat of the Ministry of Environment and Natural Resources negotiated with The Holcim Lanka (Pvt) Ltd. to demarcate a representative area of the

---

Miocene deposit as a Heritage for the future generations and research studies because it is a very rare fossil resource of Miocene era.

Demarcated Sethuvillu wild rice (Uru wee) site at Aruwakkalu to declare a Bio sensitive area under North Western province Environmental Act.

➤ **Collection, store and dissemination of biodiversity related information**

Following databases have been updated

- Database on National Biotechnology resources
- National database on species
- Database on aquatic invasive species
- Database on Village names
- Database on Sea shells
- Database on Paleo Biodiversity
- Database on wanasenasuna
- Database on protected area network
- Database on voucher transactions
- Database on butterflies in Sri Lanka
- Statistical compendium on biodiversity

➤ **Carry out effective coordination mechanism for conservation and sustainable uses of biodiversity**

- Biodiversity Secretariat coordinates the matters related to conservation and sustainable use through the series of committees on biodiversity and other institutional instruments.
- National Expert Committee on Paleo Biodiversity -advices and recommendation related to Paleo Biodiversity
- National species conservation advisory committee – responsible for all the technical guidance for species conservation in Sri Lanka

Apart from that following committees coordinate and to give their advice for various projects and programmes

- National Coordination Committee on Bio-safety
- Sub Committee on Religious base Biodiversity related activities
- Sub Committee on Traditional Knowledge
- Sub Committee on Biodiversity related Legal activities

Prevention, Mitigation and Control of Pollution and Environmental Damage

Introduction

Prevention and minimization of pollution in all forms i.e. solid, liquid and gaseous play a critical role in the management of environment and natural resources of the country. Although steps were taken through different management practices still this is a serious national problem and due recognition should be given to arrest the situation.

Performance

July 2008 – December 2009

➤ **Kelani River “ Pavithra Ganga ” Programme**

This programme was designed and launched in 1998 to keep the inland water bodies clean through an integrated water management approach. Under this programme, 13 Local Authorities were facilitated to conduct Monitoring Committees for decision making at Local Authority level to address environmental problems based on the water quality data. Accordingly, the following activities were carried out during the reporting period.

- Ministry of Environment & Natural Resources in collaboration with the Central Environmental Authority and the National Water Supply and Drainage Board monitor the water quality of the river in every fortnight and the display boards are being updated through the relevant local authorities.
- Monitoring Committees were conducted at national level and local level for performance monitoring and decision making.
- Pilot Project to prevent bank erosion using bio engineering technology in a selected site at Deduru oya

The objective of this project is to prevent the river bank erosion in Deduru oya using bio engineering technology in selected sites which need immediate attention to prevent severe bank erosion through conserving lower reaches of river bank by introducing bio engineering technology and stabilizing the upper reaches of river bank by planting riverside trees.

Accordingly, Bio-engineering technology has been applied to two sites (Uthuru Ariyagama river bank near by old bridge and water pumps station) in Deduru oya to prevent river bank erosion.

Under this project, conservation of lower reaches of river bank by introducing bio engineering technology and stabilize the upper reaches of river bank by planting of

---

indigenous riverside trees and grasses were completed in November 2009 in collaboration with Divisional Secretariat of Chillaw.

- Pilot project for minimization river bank erosion in an identified area in Kalu Ganga by introducing biological control methods.

A project has been initiated for Kalu Ganga at the land opposite to the Diyambathalawa car-park at Kaluthara to control river bank erosion in pilot scale.

The project was continued in the year 2008 at another location which needs early attention to prevent bank erosion due to the proposed new railway track and the bridge. The project was implemented in collaboration with the Forest Department and National Aquatic Resources Research and Development Agency (NARA).

- Pilot project for the development of watershed management plan for upper reaches of Kalu Ganga.

Under the Pavithra Ganga Programme, the Ministry of Environment & Natural Resources commenced another pilot project to maintain the clean water quality of upper reaches of Kalu Ganga with a view to conserve the water quality to enable present and future generations to have access to water with high quality.

- As the continuation of implementing the recommended activities in the Integrated Water Resources Management Plan, prepared in 2007 a project was carried out to formulate guidelines for community water supply projects to maintain the eco system stability in collaboration with the National Building Research Organization. The guidelines were formulated and available for reference.

➤ **Vehicular Emission Testing (VET) Programme**

In order to control the air pollution caused by fuel emissions from vehicles, the vehicle emission testing system was introduced by the Ministry. The Programme was developed based on the 'polluter pays' principle to cover the cost of pollution.

This Vehicle Emission Testing Programme (VET) was launched on 15^h July 2008 and it was implemented in the Western Province. As at today, it is implemented in all the other Provinces except in the North and the East. There are several fixed and mobile stations operated under the authorization of Commissioner of Motor Traffic to carry out vehicular emission testing. By the end of 2009, 1,212,970 numbers of vehicles were tested and the revenue collected from tax accounts for Rs. 49 million.

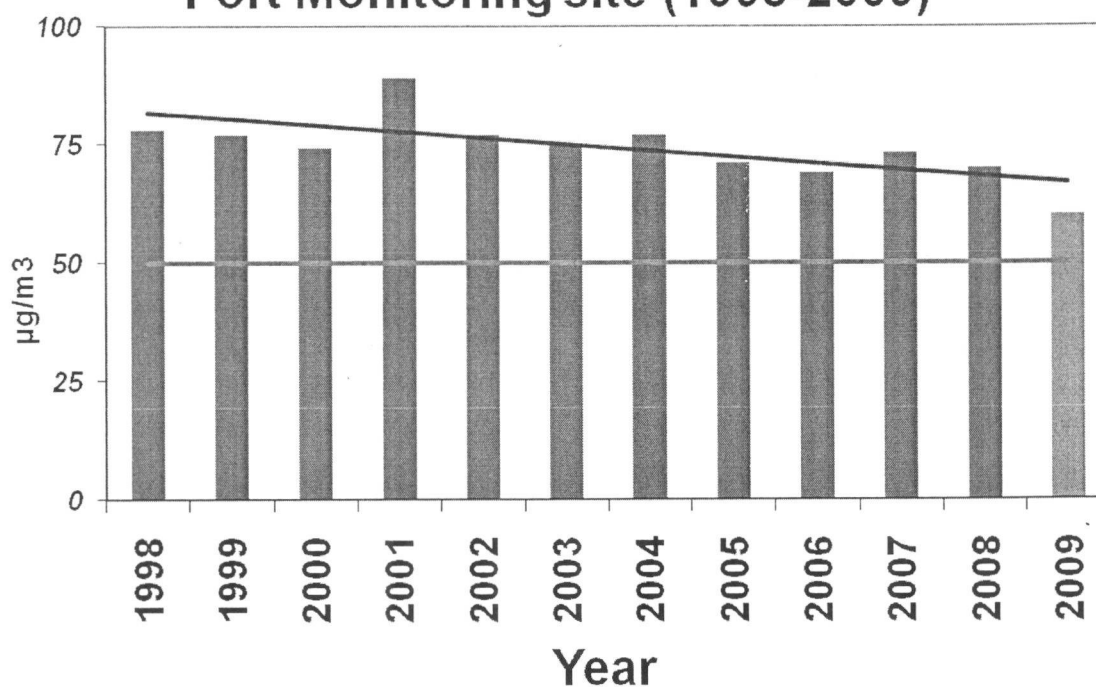
- Carried out road side emission testing programme with the Police, and Department of Motor Traffic officers (at Galle Road, Rathnapura, Eheliyagoda, Kandy road in Nuwaraeliya, Hawaeliya, Kandy road in Kurunegala, Puttalam road in Kurunegala, Katugastota & Peradeniya, Galle& Matara)
- Carrying out a study on sociological impact of VET process to the vehicle owners and general public, Environmental impact of VET process and VET centers and scientific

evaluation of VET data. Six undergraduates are in the process of inspecting the 22 VET centers and analyzing the data.

- It is important to note that as a result of the implementation of this VET programme, there is a significant declining trend of suspended particulate matter less than 10 micrometer (PM10) in the Colombo metropolitan area, compared to 2008 and 2007.

Year	2007	2008	2009
Average PM-10($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	72	68	64

Annual averages of PM-10 at Colombo Fort Monitoring site (1998-2009)

Source: Central Environmental Authority (CEA)

Environmental Education, Training and Awareness

Introduction:

The awareness creation, extension, training and capacity building activities play a vital role in the management of environment and natural resources. The National Environment Policy has stressed the need for it. It is important that the capacities of the stakeholders built up to implement the country's National Environment Action Plan as well.

Performance

July 2008 – December 2009

➤ **Soba Annual Publication**

6000 copies of "Soba" Annual publication was printed and distributed among the university libraries, public libraries, research institutes and schools. The magazine consists of interesting articles and poems to convey important messages on environment and natural resources conservation.

➤ **World Environment Day**

Commemorated the World Environment Day on 05th June 2009 under the theme of "Your planet needs you! Unite to combat climate change". This year Environment day was celebrated at Vihara Maha Devi Park in collaboration with many Organizations.

➤ **Human Resources Development**

Three awareness programs were conducted for 155 supporting staff of the Ministry on Procurement Management and Office management. Trainings on computer literacy, good governance, and performance development were provided by Sri Lanka Institute of Development Administration (SLIDA), Institute of Government Accounts and Finance (INGAF) and other training institutions for 61 officers of the Ministry.

Department of official languages conducted a Tamil language course for 40 officers at different categories of the Ministry.

One officer was financially assisted a local Master's program. 377 officers of the Ministry and statutory bodies under the ministry were offered short term and 10 officers were given long term foreign training opportunities on various subject related the Environmental Management while one officer was selected to a Master's degree program in a foreign university.

The knowledge, experience and exposure gained through those trainings are helpful to execute environment management functions in the ministry in an efficient way.

➤ **Green Job Awards Programme**

There is an overwhelming need today to safeguard our environment. In order to maintain a healthy environment it is necessary to create environment friendly (green) jobs. As one step in promoting green jobs, the Ministry of Environment and Natural Resources has decided to recognize and honor the persons and organizations who are engaged in green jobs. The main objective is raising awareness in and promoting environmental friendly technologies and behaviors in the economic and social development activities transforming Sri Lanka towards a green economy.

Accordingly, suitable individuals and organizations who involve in environmental friendly jobs in different categories were selected and awarded in the World Environment Day held on 5th June 2009.

Under this programme 11 Green Job Awards were presented for individuals and institutions in following sectors; Climate Change, Solid Waste Management, Water Resources Management, Coastal Resources Management, Industrial Development, Education and Awareness Creation, Land Resource

- Under the “Api Wawamu- Rata Nagamu” programme Ministry of Environment and Natural Resources responsible for identify and conserve food items that traditionally important. Therefore exhibition / workshop based on our traditional food were conducted by Ministry of Environment and Natural resources.
- The web site of the Ministry is now full of interesting and latest environment news. General public have access to official web site of Ministry of Environment and Natural Resources through www.environmentmin.gov.lk.
- Three awareness creation work shops have been conducted for police officers in Galle, Kegalle and Hambantota district for 240 officers. During these workshops participants were taught how to enforce law on illegal felling, transport, processing and storing of forest products, illegal sand mining, clay mining and transport, air, water, soil pollution, matters related to public nuisance, National Environmental Act, Fauna and Flora Protection Ordinance, Forest Ordinance, Mines and Mineral Act, Coast Conservation Act, Fisheries Act and related regulations also discussed broadly during these workshops.
- 1st ever eco-mango festival was held with the help of Biodiversity Secretariat of the Ministry. Over 60 participants from the organizations dealing with agro biodiversity promotion participated. 53 mango eco-types were displayed and allowed to taste and observe. Varietals characterization, and mango quizzes was also held. The objective was to popularize indigenous mangoes among public and encourage conservation, sustainable use and equitable sharing of mango genetic resources.
- Following Workshops, Seminars and Training Programmes were conducted by the Biodiversity Secretariat during the reporting period:
  - Workshop on social insects and their economic importance and conservation conducted to 100 participants in academic and researchers on this field.

-
- Workshop on Wetland biodiversity - awareness creation on school children about wetland biodiversity in Sri Lanka.
  - Two day training programme for capacity building was conducted at Plant Genetic Resources Centre on risk assessment and management of biosafety clearing house mechanism and genetically modified organisms
  - Workshop on conservations of biodiversity and ecological systems conducted to 135 Participants
  - Work shop on urban biodiversity at Anuradhapura to the NGOs and school children for the data collection guidelines
  - Workshop on the snakes to the project officers at Hingurakgoda area for awareness creation
  - Workshop on the snakes to the school children at Villachchiya area for awareness creation
  - Three day workshop on ecological assessment of Sinharaja Forest reserve to the researchers
  - Workshop on information sharing policy implementation – Finalization of this Policy
  - Workshop on plant sanctuaries and bodhi vruksha project to coordinators at Kalutara district.
  - Workshop on “mainstreaming biodiversity data and information” conducted to the officers of Sri Lanka Administrative Service.
  - Awareness workshop conducted on paleo biodiversity to 70 participants
  - Workshop on Biodiversity and ecological management conducted to teachers and student at Hambantota area
  - Workshop on Biodiversity and ecological management at the Education Administrative service centre
  - Workshop on medicinal plants to Ayurvedic Medical practitioners
  - Awareness creation workshop on the biodiversity and traditional knowledge to the Walawe Navodaya program at Suriyawewa
  - Create awareness among 70,000 readers weekly through the publishing 52 number of posters on biodiversity in Vidusara paper without any cost except ink kind contribution.
  - Leaflets – Information in relation to “Hengawa” folk museum
  - Four brochures on snakes, medicines of snakes brochures have been prepared as material to enhance knowledge and to develop conservation awareness amongst the villagers.

-
- Books : Published Book on Kadolana plants, Book on 'Ma Oya saha Api'
  - The national level symposium was conducted on Alien Invasive Species 2009. The two days programme represented 100 participants including academic and research personnel. 52 research papers submitted at the above symposium on invasive plants by the academic and research personnel's.
  - World Indigenous Day 2008 - awareness workshop was held in regard to make awareness on the traditional knowledge to the media personals
  - World Mountain Day programme 2008 – Programme conducted at Mathugama region students for biodiversity and conservation of mountain areas. 50 school children Participated at this programme.
  - World Biodiversity Day on 2009 –The symposium on the Invasive Alien species was conducted for the commemoration of World Biodiversity Day with the theme of "Biodiversity and Invasive Alien species".
- The Ministry of Environment & Natural Resources and the Embassy of Switzerland in Sri Lanka presented for the first time in Asia the " Climate Trail " exhibition. The Climate Trail exhibition described the greenhouse effect and other contributors to global warming, details its impact and offers solutions, some of which already adopted by Switzerland in recent decades.

The exhibition displayed from March 12 to March 17 2009, daily from 10 a.m. to 6 p.m. at the Public Library premises, Colombo 07.

- Prepared & published the awareness materials on Climate Change & CDM
- Climate Change Secretariat (CCS) Brochure
  - Sri Lanka Carbon Fund (Pvt) Ltd Broucher
  - Opportunities for CDM in Sri Lanka Brochure
  - Hand book on Climate Change Mitigation/ Adaptation in Sinhala language
  - Hand book on Twelve steps to help you kick the CO₂ habit
  - Prepared and printed the designed file cover for CCS
  - Initiative to prepare video documentary on climate change

---

International Cooperation

➤ **Implementation of the Recommendations of the United Nations Convention to Combat Desertification and Land Degradation in Sri Lanka**

United Nations Convention on Combat Desertification (UNCCD) was adopted in June 1994 as a response to increasing threats of desertification, droughts and land degradation. Although Sri Lanka does not have deserts, we have signed and ratified this convention in 1995 and 1998 respectively as the country experiences land degradation and serious droughts.

The main objective of UNCCD is to combat desertification and to mitigate the effects of droughts in countries experiencing serious droughts and/ or desertification. Finally it aims at preventing land degradation in the hyper arid, semi arid and dry sub humid areas in the member countries.

In Sri Lanka preliminary signs of desertification are visible in areas like Mannar, Puttalam and Hambantota. Quantitative increase of these signs becomes more and more evident. The Ministry of Environment and Natural Resources prepared the first and second National Status Reports on land degradation in Sri Lanka in 2000 and 2002 respectively by highlighting land degradation issues. In addition to that, the Third National Status Report on Land Degradation has been prepared by updating the Second National Status Report. The recommendations made in these reports have provided a basis for the development of a National Action Programme (NAP) to combat land degradation in Sri Lanka. The Ministry has appointed a National Expert Committee on Land Degradation and Droughts. The main tasks and responsibilities of the National Expert Committee are to advise the Government on matters relating to land degradation and droughts in Sri Lanka including the implementation of the United Nations Convention to Combat Desertification.

Following progress have been reported during the reporting period.

In order to rehabilitate the barren lands, 530 bamboo plants were planted in Rajanganaya, 400 forest plants were planted in Kahatagasdigiliya, 2000 bamboo plants were planted in Palugaswewa and 300 forest plants were planted in Tambuththegama

➤ **Basal Convention**

Sri Lanka ratified the Basal Convention on Transboundary Movements of Hazardous Waste and their disposal in August 1992. The Ministry of Environment and Natural Resources is the Focal Point and the Central Environmental Authority is the competent authority for the implementation of the convention.

Guidance Manual for "Safe and effective detection and investigation of illegal traffic and transboundary movements of hazardous waste and other wastes in Sri Lanka" was revised printed & published by the Ministry.

A workshop for capacity building of the Customs Officers on export and import control of hazardous waste and Persistent Organic Pollutants (POPs) was conducted to create awareness, and efficient control of transboundary movements.

➤ **United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC)**

Climate Change has been ranked as a major threat to humanity during the past century. Therefore, the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) was adopted at the Rio Summit in 1992 in order to stabilize the greenhouse gas concentration in the atmosphere at a level that would prevent dangerous anthropogenic interference with the climate system. It is recognized that industrialized countries should be more committed to address the issue of climate change than the developing countries since industrialized countries are the major contributors of greenhouse gases. Sri Lanka ratified the UNFCCC on 23rd November 1993.

In order to achieve the objectives of the UNFCCC, a legally binding protocol was adopted at the Third Conference of parties to the UNFCCC held in Kyoto, Japan in 1997. Under the Kyoto Protocol, the industrialized countries should reduce their combined greenhouse gas emission by at least 5% during the period 2008-2012, compared to their emission level in 1990. Sri Lanka acceded to the Kyoto Protocol on 3rd September 2002. The following activities have been completed during the progress reporting period.

➤ **Functioning as Sri Lanka Carbon Fund Limited**

The Carbon Fund Ltd will function as a private company jointly established by the government & private sector. The majority of the share will belong to the government and the board is consist of the Secretary of the Treasury, Secretary of the MENR, the chairman CEA and three nominees from shareholders.

- Prepared corporate business plan of the Sri Lanka Carbon Fund. (SLCF)
- Published the paper advertisement for recruit the consultant
- Opened the bank account for Sri Lanka Carbon Fund
- SLCF signed the MOU with UNDP/MDG carbon facility as a project proponent for the two CDM Projects.
- SLCF signed the MOU with Peanut Dendro Power Ltd. regarding their Dendro Power CDM Project
- SLCF is going to sign the MOU with western province waste management authority for CDM Project
- A Training programme on Programmatic CDM (P-CDM) was held on 27th to 31st July 2009 with consultation of UNEP/Risoe center Denmark.

➤ **United Nations Climate Change Conference (COP 15) Copenhagen, Denmark – December 7 – 18**

Hon. Minister of Environment and Natural Resources was offered the chairmanship of South Asian Association for Regional Cooperation, (SAARC) which has eight member states

---

; Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, India, Maldives, Nepal, Pakistan and Sri Lanka covering one fourth of humanity in the world.

At this conference the Ministry stated that states of SAARC remain concerned about the adverse effects of climate change on human lives, livelihoods and populations in south asia. At this conference it is highlighted that the Island states low lying regions and long coastlines of south asian face serious threats for climate variations and advance effects of climate change including sea level rise.

➤ **Sri Lanka joining Small Island Developing States (SIDS)**

Small Island Developing States was initiated at the United Nations Conference on Environment and Development (Earth Summit / Rio Conference) in June 1992. SIDS Comprised with distinct group of developing low lying coastal countries and is a group of countries that are very vulnerable to climate change, even though their contribution to global greenhouse gas emissions is minimal. The Global Conference on Sustainable Development of SIDS was held in 1994 at Barbados. Declaration of Barbados Programme of Action (BPOA) for SIDS was adopted by this conference. The BPOA was formulated as a blue print for action on sustainable development that should be undertaken by SIDS with the cooperation and assistance of the international community.

The report of the Global Conference on the Sustainable Development of SIDS reaffirmed the challenges of small islands that recognized in the Agenda 21.

Main challenges of Small Island can be summarized into few categories;

- Climate Change
- Natural Hazards
- Influence of International trade
- Limited resources
- Growing population
- Fragile economy (Agriculture based)
- Concentration of human activities into low-lying coastal areas.

The United Nations Department of Economics and Social Affairs lists 52 small island developing states at present. These states have divided into three geographical regions as;

- The Caribbean
- The Pacific
- Africa, Indian Ocean, Mediterranean and South China Sea (AIMS)

SIDS members face similar sustainable development challenges and pledge to share experiences and resources required for sustainable development. Socio economic, environmental and other issues that hinder the development process of island of Sri Lanka are similar to SIDS members. Therefore, Sri Lanka fits with the Barbados declaration adopted by SIDS.

Due reputation of the international community on SIDS was established at its birth. Therefore, the voice of the SIDS will be sound to obtain international attention. And also, the resources required to solve many problems related to climate change have already accumulated around the SIDS. It seems that Small Island Development States (SIDS) has already success in many steps of achieving its goal. This background would benefit Sri Lanka in several ways as follows,

- A analysis the challenges of Sustainable Development of Sri Lanka through the light of climate change impacts
- Impacts and issues of climate change particularly to Sri Lanka can be recognized
- International experience of climate change particularly to SIDS can be shared
- Open a platform to demonstrate relevant experiences of Sri Lanka to get international attention

➤ **Implementation of Montreal Protocol**

The Government of Sri Lanka is a signatory to Montreal Protocol on Substances that deplete the Ozone Layer (1987) and Vienna Convention on Protection of the Ozone Layer (1985) since 15th December 1989. The objectives of the Protocol are to implement the Montreal Protocol for reduction of imports, use and illegal trade of Ozone Depleting Substances (ODS), training and awareness creation and promotion on reduction, recovery, recycle and reuse of ODS and finding alternatives for Methyl Bromide applications.

In order to fulfill Montreal Obligations, following project activities are implemented.

1. **Institutional Strengthening (IS) project for the phase out of ODS in Sri Lanka.**

The main activities under this component are data collection on ODS consumption and reporting to Ozone Secretariat and Fund Secretariat, organizing seminars and International Ozone Day celebrations, awareness creations, monitoring and control of ODS and equipment working with ODS etc.

2. **Methyl Bromide (MeBr) Phase out for all remaining uses in Sri Lanka excluding quarantine and pre shipment (QPS) applications.**

Methyl Bromide is basically used as pesticides. Larger portion of the imported MeBr are used in quarantine pre shipment activities, which are exempted from the Montreal Protocol obligations. Evaluation of alternatives, data collection, application of treatment, sampling analysis, monitoring after treatment and demonstrations, providing necessary assistance to the Registrar of Pesticides when importing MeBr, training and awareness programmes are carried out under this component.

3. **Refrigerant Management Plan (RMP) for Sri Lanka.**

This was initiated mainly with the aim of providing assistance for maintenance and servicing procedures in order to comply with the expedited phase out schedule of CFC. The main activities of the project under this component are training programme for customs officers, programme for training of technicians on good practices on refrigeration, Incentive programme for industrial & commercial end users & monitoring of RMP activities.

---

4. **Sri Lanka National Compliance Action Plan (NCAP) for Phasing Out Ozone Depleting Substances.**

This is the road map for accelerated phase out of ODS in Sri Lanka and for meeting its national compliance commitments under the Montreal Protocol.

Performance

July 2008 – December 2009

- **Reporting of Ozone Depleting Substances (ODS) data**
Relevant data on ODS consumption in Sri Lanka were collected and reported to Ozone Secretariat and Multilateral Fund (MLF) secretariat before the stipulated dates.
- **Awareness creation campaign**
Two awareness creation programmes for the government officers, six awareness creation seminars for teachers and six awareness programmes for students and two seminars for health sector officials and two for general public were conducted.
- **Awareness creation publications/ materials**
Awareness creation materials including booklets, leaflets were reprinted with updated information and distributed. A CD presentation for the educational programme on protection of the ozone layer was produced, which is useful especially for school children and which can be accessed in all three languages. National Ozone Unit (NOU) received “*e-swabhimani*” appreciation certificate in 2009 from ICTA (Information and Communication Technology Agency) for this creative product.
- **Signing memorandum for granting incentive payments**
Memorandum of Understanding for granting of US Dollars 105,300.00 as total amount of incentive for converting 118 milk chilling tanks working with CFC 12 into ozone friendly manner was signed by the Director, National Ozone Unit and Climate Change Division and Chairman, MILCO (Pvt) Ltd, on 16th September 2009 at the International Ozone Day celebration.
- **International Ozone Day celebration 2008**
Ministry celebrated International Ozone Day of 16th September 2008. Awareness creation materials were distributed among participants. Prizes and certificates were awarded to winners of several competitions conducted by the NOU.
- **Ozone friendly school competition**
NOU launched an ozone friendly school competition in Homagama educational zone to mark the International Ozone Day 2008. The main objective of the programme was to persuade students to do various ozone friendly activities in the school.
- **“Virindu” competition**
A *virindu* competition was conducted island-wide for school children with the main aim of creating awareness on ozone layer protection among school children.

-
- **Media competition for journalists**
NOU organized a media competition for journalists, who have published their own printed and electronic materials regarding ozone layer, its protection, Vienna convention, Montreal protocol and the other ozone related matters.
  - **Producing a CD on winning drama**
NOU made necessary arrangements to produce a CD on drama “*hisata udin mal viyanak*” with English subtitles which conveys message on ozone depletion, its impacts and necessity of protection.
  - **Launching Ozone friendly Tea Logo**
Launched a programme with Sri Lanka Tea Board and Tea Exporters Association to design a logo indicating that Ceylon tea is an ozone friendly product. Launching of the well design logo for ozone friendly tea market was taken place under the patronage of Hon. Minister, chairman Sri Lanka Tea Board, Chairman- Tea exporters at the event of International Ozone Day celebration.
  - **International Ozone Day celebration 2009**
Ministry celebrated International Ozone Day on 16th September 2009. Prizes and certificates were awarded to winners of several competitions conducted by the NOU. Awareness creation materials and education CDs were distributed among participants.
  - **Parallel activities of the International Ozone Day celebration 2009**
    - *Essay competition for school children*
NOU organized an essay competition for school children island-wide. The main objective of the programme was to raise awareness among students on ozone related matters.
    - *Ozone Puzzle competition*
A competition in solving puzzle was conducted as a parallel activity of the International Ozone day celebration 2009 with the main aim of raising awareness among general public.
  - **Recovery & Recycling Programme for CFC**
NOU granted 49 sets of Recovery/Recycling machines to Refrigeration & Air Conditioning workshops in throughout the country In order to enhance the recovery and recycling capacity and to promote recovery and recycling operation. The Hon. Minister handed over these equipments to respective Heads of institutions.
  - **MAC- Retrofit Programme**
Implementation of this project leads to reduce the amount of refrigerant currently being vented both in repairs and maintenance activities. Totally 187 vehicles were retrofitted into ozone friendly technology successfully under this project.
  - **Preparation of Hydrochlorofluoro Carbon Phase-out Management Plan for Sri Lanka**
The objective of this project is to preparation of a comprehensive HPMP (Stage -1) for

---

Sri Lanka, which will incorporate the strategy and action plan for Sri Lanka in order to compliance with the 2013/2015 control targets. National Ozone Unit in collaboration with United Nations Development Programme (UNDP) organized an inception workshop with the objectives of creating awareness about the control measures that would be implemented in the near future and to discuss future challenges in phasing out of HCFC use in Sri Lanka.

➤ **Coordinating committee meetings on the implementation of Montreal Protocol in Sri Lanka**

Three coordinating committee meetings were conducted by the NOU and policy related decisions regarding the implementation of Montreal Protocol were taken.

➤ **A meeting regarding the use of Methyl Bromide (MeBr) in Sri Lanka**

As a party to the Montreal Protocol, Sri Lanka has to comply with its obligations in phasing out MeBr and at present it can only be used for QPS applications in Sri Lanka. The imports of MeBr for QPS in Sri Lanka have been increased tremendously during last five years. Therefore a meeting with public and private sector stakeholders regarding the use of MeBr was held in order to this matter extensively.

➤ **ODS Task Force Meetings:**

ODS Task Force has been initiated to take decision and actions on prevention of illegal imports of ODS. Two ODS taskforce meeting was held and Important matters related to ODS import were discussed and several new decisions were taken.

➤ **Extension Training Programme on good Refrigeration**

The NOU has started a training programme to enhance, good practices in refrigeration and air conditioning for A/C and Ref: service sectors, in where most of the Ozone Depleting Substances (ODS) are used in Sri Lanka. This project has been completed successfully and the final project report has been submitted. Six training workshops were conducted in 2009 to train 318 technicians.

➤ **Halon Bank Management Plan (HBMP)**

The development of a national HBMP allows Sri Lanka to maintain its current Halon levels for critical fire protection requirements. The Sub Regional Workshop on ODS Phase Out in Military Applications was held on 16th -17th April 2009 at Galadari Hotel, Colombo with the participation of 7 sub regional countries in the Asia- Pacific region namely Bangladesh, India, Iran, Indonesia, Thailand, Malaysia, Pakistan and Sri Lanka.

Second National Halon Workshop II was held on 27th August 2008 with the purpose of discussing the possibilities of maintaining a virtual Halon Bank for critical use requirement and introduces and discuss in detail about ozone friendly fire fighting technologies.

➤ **New Regulations adopted during year 2008**

Regulation has been made for banning of CFC & Halon under the import and export control Act, and new gazette has been published.

International Conventions, Agreements, Treaties & Protocols adopted

INTERNATIONAL CONVENTION			
No.	Name of Convention	Date Adopted	Date Ratified
1	Vienna Convention on Protection of Ozone layer	22.03.1985	15.12.1989
2	United Nations framework Convention on Climate Change (UNFCCC)	09.05.1992	23.11.1993
3	Convention on Biological Diversity	22.05.1992	23.03.1994
4	United Nations Convention to combat Desertification (UNCCD)	17.06.1994	09.12.1998
5	Basel Convention on Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal	22.03.1989	28.08.1992
6	Stockholm Convention on Persistence Organic Pollutants (Pops)	22.05.2001	22.12.2005
7	The Ramsar Convention on Wetlands	02.02.1971	15.06.1990
8	Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES)	03.03.1973	04.05.1979
9	Convention on the conservation of Migratory Species (CMS)	23.06.1979	06.06.1990
10	The International Convention of Prevention on Pollution from Ships (MARPOL)	11.02.1973	24.06.1997
11	International Convention on Related to intervention on High Seas in case of oil pollution casualties	29.11.1969	12.04.1983
12	International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage	29.11.1969	12.04.1983
13	International Convention on the establishment of an international fund for compensation for oil pollution damage	18.12.1971	12.04.1983
14	Convention on Fishing and Conservation of the living resources of the high sea	29.04.1958	
15	International Plant Protection Convention	06.12.1952	12.02.1952
16	Convention concerning the protection of World Cultural and Natural Heritage	16.11.1972	06.06.1980
17	Convention on the Continental Shelf	29.04.1958	
18	Convention on the High Seas	29.04.1958	
19	Convention on early notification of a Nuclear Accident	26.09.1986	11.01.1991
20	Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and use of Chemical Weapons and their destruction	13.01.1993	10.08.1994
21	Convention concerning the protection of workers against ionising radiation	22.06.1960	18.06.1986
22	Convention on the prohibition of the development, production and stockpiling of bacteriological (biological) and toxin weapons and on their destruction	10.04.1972	18.11.1986
23	Convention on the prohibition of military or any other hostile use of environmental modification techniques	18.05.1977	08.06.1977
24	United Nations Convention on the Law of the Sea	10.12.1982	19.04.1994
25	Rotterdam Convention	10.09.1998	10.01.2006

INTERNATIONAL AGREEMENTS

1	Plant Protection Agreement for Asia and Pacific Region	27.02.1956	27.02.1956
2	Agreement for the establishment of the Indian Ocean Tuna Commission	25.11.1993	13.06.1994
3	Agreement relating to the implementation of part XI of the United Nations of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10.12.1982	28.07.1994	28.07.1995
4	Agreement for the implementation of the provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10th December 1982 relating to the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks	04.08.1995	24.10.1996
5	Agreement on the network of Aquaculture Centres in Asia and the Pacific	08.01.1998	05.01.1999
TREATIES			
1	Treaty banning nuclear weapon tests in the atmosphere, in outer space and under water	05.08.1993	05.02.1964
2	Treaty on principles governing the activities of states in the exploration and use of outer space including the moon and other celestial bodies	07.01.1967	18.11.1986
PROTOCOLS			
1	Montreal Protocol on Substances that deplete Ozone layer	16.09.1987	15.12.1989
2	Kyoto Protocol	11.12.1997	03.09.2002
3	Cartagena Protocol on Bio Diversity	29.01.2000	28.04.2004

Activities Planned for Year 2010

Activities		Implementation Responsibility
Policy Formulation, Planning, Monitoring and Law Enforcement		
1	Implementation of Five Year Implementation Plan	PPD
2	Preparation of Annual Action Plan of the Ministry and District Implementation Plan of the Ministry & its Agencies	
3	Coordination of activities in relation to implementation of Mangroves for Future Initiatives	
4	Conduct Legal aids programs for Industrialists, Police Officers and General Public under the National Environment Act and Mines and Minerals Act	LD
5	Purchase of law books	
6	Hearing of statutory appeals under the National Environment Act and Mines & Minerals Act	
7	Conduct Awareness Creation programs on Environmental related Laws and Regulations	SDD
8	Implementation of the Action Plan of Haritha Lanka programme	
9	Preparation of National Action Plan for Electronic & Electrical Waste Management	
10	Establishment of National Policy on Access to Biological/ genetic resources	BDD
11	Development of guidelines (MTAS) for biodiversity resources	
12	Finalization /adaptation of new bio safety act	
13	Finalization/ adaptation of new AIS act	
14	Formulation National Biodiversity related Information Management Policy	
15	Preparation of lichen conservation action plan	
16	Pilot implementation of butterfly conservation action plan	CCD
17	Finalization of CDM Policy and Climate Change Policy	
18	Development of SAARC Action Plan for 2010 on Climate Change	
19	Develop the Climate Change Adaptation Strategy	
Natural Resources Management & Biodiversity Conservation		
1	Establishment of bio gardens	SED
2	Establishment of urban parks	
3	Establishment of model cities	
4	Establishment of model green villages	
5	Establishment of atavisi bodiya	SED/ BDD

6	Establishment of medicinal gardens	SED
7	Establishment of waste exchange centers	
8	Establishing rain water harvesting tanks	
9	Conducting Pilisaru pola	
10	Environment Improvement for public institutes	
11	Micro catchments rehabilitation	
12	Rehabilitation of 25 micro catchments in Central, Sabaragamuwa, Southern and North Central provinces	NRMD
13	Rehabilitation of degraded sites due to sand mining	
14	Tree planting Activities	
15	Establishment of school nature parks	
16	Facilitate implementation of National Sustainable Development Strategies (NSDS)	SDD
17	Preparation of red list addendum 2007 list	BDD
18	Identification critically damage biodiversity hotspots (North & East)	
19	Identification of needs for wildlife corridors and linkages in Southern & Uva Province.	
20	Establishment of Urban Biodiversity parks	
21	Establishment of threatened plant garden	
22	Establishment of Plant Sanctuaries	
23	Establishment of Butterfly garden	
24	Establishment of model traditional village	
Environmental Education, Training And Awareness		
1	Commemoration of International Days and Conventions related to Natural Resources Management <ul style="list-style-type: none"> - World Wetland Day (02nd February) - World Water Day (22nd March) - World Day to Combat Desertification and Drought (17th June) - International Day for Natural Disaster Reduction (02nd October) - National Tree Planting Day (15th October) 	NRMD
2	Conduct Extension and Public Awareness Campaigns on Natural Resources Management	
3	Conduct training programmes on establishment of plant sanctuaries	
4	Printing of Soba Magazine	P& EE
5	Commemoration of World Environment Day	
6	Production of documentary films on environmental issues	
7	Conducting School awareness programmes on environmental education	
8	Commemoration of National Green Month	

9	Local training programs to the staff of the Ministry to upgrade technical knowledge and skills	HRDD
10	Local training programmes to develop managerial skills, leadership skills and behavioral & attitudinal changes amongst the staff officers	
11	Post Graduate studies at local universities for staff officers of the Ministry	
12	Conducting of workshops for the enhancement of service requirements of each service group	
13	Conducting awareness workshops for Minister's staff	
14	Training on Computer Based application packages for Programme Assistants and allied grades	
15	Capacity building on biosafety risk assessment procedure	BDD
16	Implementation of biodiversity related policy research	
17	Commemoration of World Biodiversity day	
18	Awareness & Education programmes on Biodiversity conservation for school children, NGOs, and the General Public	
Prevention/Mitigation/Control of Pollution & Environmental Damages		
1	Implementation of the Pavithra Ganga Programme in Kelani River & Kalu River	SDD
2	Implementation of the cabinet decision on cleaner production	
3	Convene the "Pilisar" Apex Body and follow-up the actions taken	
4	Promote use of Market Based Instruments for environmental assess degree of success of implementation	
5	Implementation of Vehicle Emission Testing (VET) Programme	ARM&IRD
Climate Change & International Affairs		
1	Strengthen the National Co-ordination activities of the GEF Focal Point	ARM&IRD / CCD
2	Preparation of an Economic Model to calculate Environmental Service to the Economy	ARM&IRD
3	Management & Maintenance of Multilateral Environment Agreements (MEAs) Secretariat and Preparation of Materials on MEAs	

4	Preparation of Five Sector Vulnerable Profile on Climate Change Adaptation	CCD
5	Operationalization of Sri Lanka Carbon Fund (SLCF)	
6	Preparation of the final Report of Second National Communication on Climate Change Project	
International Cooperation		
1	Coordination of activities related to Convention on Desertification and Land Degradation	NRMD
2	Implementation of the recommendations of the United Nations Convention to Combat Desertification in Sri Lanka	
3	Implementation of the Basel Convention on the Transboundary Movements of Hazardous Waste and their disposal	SDD
4	Implementation of the National Implementation Plan of the Stockholm Convention	SDD BDD
5	Implementation of Bio-safety Protocol	
6	Implementation of Bio-safety Clearing House Mechanism	
7	Implementation of Montreal Protocol	NOU

Total Budget for 2010

Capital	-	6,330.84 million
Recurrent	-	235.45 million

Forest Department

Vision

Sustainably managed forest & tree resources for providing environmental services and meeting needs of forest products for the country while contributing to the national economy and well-being of the people.

Mission

Conserve and develop forest resources in Sri Lanka to ensure the prosperity of the nation

Introduction

The Department of Forest (FD) was established in 1887 under the provisions of the Forest Ordinance (FO) with a view to effectively and efficiently manage the forest resources both natural and plantations for the benefit of the present and future generations. The functions of the FD has been organized under five technical Divisions such as Forest Inventory and Management, Forestry Research and Education, Social Forestry & Extension, Planning & Monitoring and Protection & Law Enforcement. For achieving these objectives the FD has been vested with the following responsibilities.

Major Responsibilities

- / Conserve and maintain adequate forest cover for amelioration of climatic conditions, the conservation of soil and water resources, conservation of flora and fauna, and for aesthetic, historical, recreational social and economic purpose.
- Build up plantation forest estate progressively to meet the future timber requirements of the country both for internal consumption and export and also to contribute towards conservation of soil and water
- Ensure optimum use of forest land through integrated and multiple land use approaches, taking into account diversity of potential uses.
- Ensure the scientific management and sustainable development of the forest resources so as to supplement the wood requirements of the country

-
- Ensure that environmental safeguards are included in all forest development and utilization activities, so as to protect biological diversity.
  - Establish close links among institutions concerned in promoting conservation and forestry development, so as to enhance the effectiveness of their individual efforts
  - Promote community participation in development, management and conservation of forest resources through community-based forestry programs
  - Conduct forestry education and extension programs in order to promote awareness of forest conservation and development.

Major Challenges

- Maintain national forest cover at precious level.
- Enforcement of law against violators of Forest Law framed under the Forest Ordinance
- Conservation of biodiversity
- Prevent encroachments of forest lands from various land use practices
- Ensure participation of communities in the buffer zone management at a satisfactory level.

Performance

July 2008 - December 2009

- **Reforestation**
  - Reforestation activities were carried out in 883 ha of harvested plantations with economically valuable timber species to meet the timber requirement of the country.
- **Environmental Management**
  - During the progress reporting period Man and Biosphere (MAB) reserves such as Sinharaja, Kanneliya, Illukkubura Udawattekele, Kurulukele, Kankaniyamulle, Badagamuwa, Yagirala, Ranawaragalakande, Korakahawewa were maintained under this component to provide facilities for research, education and recreation.
  - 55 number of Training Programmes on Forest conservation and Environment Management were conducted for students, community members & villages who are living in surrounding areas of Sinharaja, Kanneliya, and other MAB reserves. Nature trails were maintained at Hurulu Eco-park.
  - Nature parks at Udawattakale and camping site were improved. 7.5 kilometers of access roads were developed at Sinharaja. 50% of work of Mini Hydro Project has been

completed and water tanks were provided to Knuckles. Toilet system construction is completed at Sera Ella. Renovation is completed at Morning site Bungalow.

➤ **Plantations Management**

- Management activities in 5300 ha of young plantations established in past three years were carried out during the reporting period to induce the growth of plants. 373 ha of existing forest areas were enriched with valuable tree species to increase the productivity of such forests

➤ **Education, Extension and Awareness**

- 677 numbers of awareness programmes, 359 competitions 234 numbers of video shows and 79 number of exhibitions, 384 number of seminars and workshops and tree planting campaigns were organized to raise awareness among the general public on forest conservation.

➤ **Maintenance of Nurseries and Production of seedlings**

- 1,581,540 numbers of seedlings were produced in nurseries maintained by the department. Continuous supply of a healthy and well maintained stock of seedlings for replanting programmes have been ensured by these activities.

➤ **Maintenance of Established Research Trials**

- Research is essential for better management and conservation of forests. Therefore the Department maintained 49 numbers of established trials while 13 numbers of new research trials were established during the progress reporting period. Maintained Indigenous plant plot at Kanampella in Hanwella beat. Rattan under planted in Pinus plantation Weddagala in Kalawana. Vacancy planted in pinus plantation at Kalutara. Rattan underplanted in pinus plantation at Pambahinna beat in Balangoda Range. Teak plant plot was established at Wakaneri, Batticaloa.

**Financial Performance
July 2008 - December 2009**

	Target (Rs.000)	Progress (Rs.000)
Capital	412,819	382,289
Recurrent	1,050,196	985,431

Revenue Generated: 1058 million

Action Plan 2010

Activity	Target	
	Physical	Financial (Rs '000)
Building Maintenance	60 nos.	20,000
Other		7,000
Silvicultural Treatments	5,646 ha	35,000
Reforestation in RCT Areas	852 ha	70,000
Maintenance of Rehabilitated Plantations	438 ha	12000
Maintenance of Enrichment planting	151 ha	10000
Maintenance of Buffer Zone Planting	111 ha	10000
Maintenance of Young Plantations	5,065 ha	79500
Seed and polythene bags	100 kg seeds 2.72 million polythene bags	9500
Enumeration and stumpage calculations	950 ha	2000
Maintenance of Old Wood Lots	430 ha	3600
Management of Old Wood Lots	900 ha	1000
Seedlings and Nurseries	.95 million	14,000
Plant ,Machinery and equipment		2500
Vehicles		16,000
Furniture and Office Equipment		6,000
Building and Structures	10 nos	20000
Sri Lanka Forestry Institute	05 training	10000
Experiments, Research & new research trials	50 nos.	8000
Establishment of Farmers Wood Lots	219 ha	5000
Seed Center	Maintenance	3500
Environmental Management	04 nos	13000
Education and Extension	200 programs	12500
Home Garden Development	4070 nos.	2000
Capacity Building	20 nos.	4000
Other Investment		12500
Jeewa Jawaya Project	Maintenance of plantation	1,000

Proposed Financial Plan for 2010

Type of Expenditure	Amount Expected (Rs.Mn.)
Recurrent	814
Capital	478

Revenue forecasted for 2010 - 750 (Rs. Mn.)

Department of Wildlife Conservation

Vision

Conservation of Wildlife Heritage for Present and Future Generations

Mission

*Working with Others to Ensure Conservation of
Wildlife Heritage through Professional Management*

Introduction

The Department of Wildlife Conservation (DWLC) which is responsible for overall conservation of fauna and flora of the country was accepted on 1st October, 1949 and celebrates its 60th anniversary in 2009. The functions of DWLC have been organized under 9 Divisions namely Elephant Conservation, Visitor Service Management, Community Outreach, Protection and Law Enforcement, Planning and Progress Monitoring, Wildlife Health Management, Development & Management, Research and Training and Accounts and Administration. These functions are governed by Fauna and Flora Protection Ordinance of 1937 (as amended of 1970,1993 and 2009) approved by the parliament and the wildlife policy,2009 which also was approved by the parliament. The Department is protecting and maintaining a network of protected areas (PA) which claims 13% of the total land area of the island. This PA network consists of 20 National Parks, 4 Nature Reserves, 3 Strict Natural Reserves, 1 Jungle Corridor and 66 Sanctuaries.

Major Responsibilities

- Conservation of Indigenous fauna and flora of the country & maintenance of its diversity
- Fulfill the international obligations under Ramsar, CITES and Bon Conventions
- Enforcement of law under the Fauna & Flora Protection Ordinance (FFPO)
- Protection and Management of declared wildlife reserves
- Protection of protected species under FFPO outside the protected areas

Major Challenges

- To arrest poaching of wild animals and unabated illegal trading of wild animals and their parts thereof.

-
- Prevent encroachments of wildlife reserves for various land use practices.
  - Conservation of endangered, rare and threatened species in the country
  - Resolution of Human- Elephant Conflict
  - Promotion of nature based tourism

Performance

July 2008 - December 2009

➤ **Establishment of Protected Area Network**

The Department is involved in establishing a network of “protected areas” for the purpose of conserving the biological natural reserves contained therein. Mapping of such areas, surveying, boundary demarcation with concrete posts & erecting sign boards are the sub activities under this main activity. During the reporting period boundary survey was done at Mahakanadarawa Sanctuary (27.5 km), Udawalawa to Lunugamvehera Elephant Corridor (36 km), Dahaiyagala Sanctuary (40 km) and Padaviya Wewa Sanctuary. Boundary posts were fixed at western of Lahugala NP (30 posts), western part of Gal Oya NP (40 posts) and Haggala Strict Natural Reserve (217 posts). In order to create awareness among the general public on the boundaries of wildlife protected areas, 11 signboards at Kudumbigala Panama Sanctuary, 45 signboards at Samanala Adaviya Nature Reserve, 25 signboards at Rawanaella Sanctuary were erected.

To facilitate easy access in the protected areas for conservation activities roads of 69km in length were repaired and 03km long new roads were added to the network. Most of the targets were accomplished.

➤ **Protection & Law Enforcement**

In order to prevent illegal activities by various parties in wildlife protected areas, gun permits were issued to face the challenges and threats of poachers. During the reporting period 76 permits were issued for registration of domesticated elephants and 54 permits were issued for registration of tusks. It was reported that 369 detections have been done and 52 individuals of various animal species were rescued and released to wild. The DWLC has paid Rs. 1,079,071.43 for the officers as rewards who were involved for successful detections to motivate them.

➤ **Extension & Conservation Education**

To ensure the support of general public for the programs implemented by the Department it is important to enhance their knowledge and enhance awareness among them regarding protection and conservation of wildlife. With a view to achieve this objective public awareness programs were conducted in various parts of the country with the participation of general public. During reporting period 37 awareness programmes, 2 Biodiversity Day programmes, 2 Wetland Day programmes, special programme for Deyata Kirula were conducted.

➤ **Community Outreach & Livelihood Development**

In order to pave the way to participatory management of protected areas and to improve livelihood of surrounding communities, the department has initiated a novel action process with the establishment of community outreach in order to reduce dependency on protected area resources. As a part of this exercises CBO activities were conducted at Bundala NP, Udawalawa NP, Galway's land NP, VRR sanctuary, Peak Wilderness, Kaudulla NP, Wasgamuwa NP, Maduruoya NP, Minneriya NP and Kalawewa-Balaluwewa, Ritigala, Kahalla-pallekale and Rathugala to create an enabling environment for outreach activities & stakeholder's participation for micro planning at village level.

➤ **Habitat Management**

Selected wildlife habitats in "protected areas" have been improved and managed under this activity. In this exercise invasive plant species were eradicated in Hunuwilagama , Udawalawa, Kaudulla, Wasgamuwa, Yala, Tabbowa and Horton Plains. Grasslands were maintained in VRR sanctuary, Kahallapallekele sanctuary, Udawalawe NP, Horagolla NP, Hikkaduwa and Yudhaganawa.

To prevent hazard from forest fires to the wild animals and their habitats fire belts were created and maintained at Minneriya, Galoya, Kaudulla, Udawalawa, and Maduru Oya NPs and Rawanaella sanctuary.

➤ **Research & Training**

Research & Training is essential for better management and conservation of wildlife. Therefore the Department conducted 20 training programs and 8 research projects on wildlife Conservation.

➤ **Elephant Conservation**

Elephant population of Sri Lanka is currently facing serious threats to its existence due to continuous shrink of favorable habitats, due to changes in land use patterns and degradations of the quality of existing habitats a human-elephant conflict has been emerged. DWLC is implementing many activities and programmes to mitigate the human-elephant conflict. Elephant - drivers, habitat enrichment, distribution of thunder flares and serpent flares, construction of electric-fence are among the high priority activities to reduce human-elephant conflict undertaken by DWLC.

The electric fence is being used as a psychological barrier against the wild elephants since 1966 in Sri Lanka. Today it has become a common management tool in mitigating elephant depredations in agricultural and plantation areas.

In the year of 2008 about 130km of new electric fences were erected and reconstruction or repairs were done to the fences those were not in working.

➤ **Wildlife Health Management**

Veterinary surgeons attached to the DWLC have conducted more than 200 post-mortem examinations and 325 animal treatments on wild elephants and other wild animals during the reporting period.

Elephant Transit Home (ETH) established in 1995 at Udawalawe is the caring centre for orphaned and abandoned baby elephants . ETH released 08 orphaned baby elephants in to the jungle in 2008. This is the eighth batch of baby elephants ETH has released since it started this program in 1998.

Up to now 64 baby elephants have been released from ETH to their natural habitats. Observations prove that they have been assimilated the wild elephant herd and are doing well. Another 36 baby elephants rescued from various parts of the island are being treated at the ETH and they too would be released shortly when they are fitter and able to survive on their own.

Before being released radio collars are fixed to monitor their post-release behavior and use of home range.

➤ **The Elephant Survey – Mahaweli Region 2008**

The elephant survey in Mahawelli wildlife region was successfully completed on 13th and 14th of September 2008

About 700 personal including volunteers, university students and staff members and wildlife officers were participated to make this task success. 205 observation points were established temporary in Polonnaruwa, Trincomalee, Batticaloa, Matale and Badulla district, for this survey.

During this survey 2149 individuals were counted and population analysis shows that Mahaweli region harbours a viable population of elephants.

➤ **Visitor Services Management**

Visitorservices were initiated for the first time at Pigeon Island National Park. Lunugamvehera National Park was opened for visitors adding facilities such as visitor centre, two circuit bungalows, infrastructure for DWLC officers serving in the park and motor worthy road network.

As far as the number of visitors to the national parks and the revenue generated through visitor facilities are concerned both are greater in 2009 than those for 2008.

Year	Total Revenue (Rs.)
2008	93,520,011.66
2009	139,481,768.95

Two circuit bungalows and camp sites of Yala National Park were repaired and allocated for visitor services. New camp sites were established in Kaudulla National park.

➤ **Renovation of radio communication system of DWLC**

Present system was renovated by adding new repeater station, repairing antennae, adding more base stations, designing and constructing new antennae for several new locations and upgrading the knowledge of the field staff through training. At present nearly 100%

of wildlife offices in the country have been linked through this system. All the targets for 2009 were accomplished.

➤ **Launching the new web site and starting the new mail server for DWLC**

New web site www.dwc.gov.lk and a mail server for DWLC was planned for 2009 and the targets were accomplished.

Performance

July 2008 - December 2009

Type of Expenditure	Target (Rs. Million)	Progress (Rs. Million)	Progress %
Capital	759.10	518.44	68%
Recurrent	598.29	591.68	99%

Action Plan 2010

Main Activity	Physical	Target
Establishment of Protected Area Network	Demarcation of Boundary of 11 parks Establishment of 179 sign boards, Renovation of 17 sign boards	17,600
Ecotourism Management	Rehabilitation of Wasgamuwa, Nilgala circuit bungalow, Development of Udawalawe camp site, Construction of Lunugamwehera nature trail	22,400
Eco-development in and out Protected Areas	6 community outreach programmes at Kaudulla, Kalpitiya, Maduru Oya, Henanigala. Socio Economic survey at Ravana ella Sanctuary	6,300
Conservation of Endangered Species	Procurement of Medical equipments, cages and accessories and Turtle conservation at Kalamatiya.	10,000
Information and Communication System	Automation of Ticketing at Minneriya NP, Improvements to the regional Communication system	6,850
Rehabilitation of Road Network	Road network (450km) Rehabilitation of bridges (26)	79,800
Rehabilitation of Water Bodies	Construction of 14 water bodies and 26 tanks.	34,200
Building and Structures	New head Office, 5 combined quarters, 10 beat offices 4 ranger offices, security fence, 4 water supply system, Construction of 3 electricity supply projects	35,050
Plant Machinery and Equipment	Purchasing of water pumps, ladders, chain saws and other equipments	6,700
Vehicles	Purchasing new vehicles and rehabilitation of vehicles	12,000

Furniture and Office Equipment	Purchasing of file cabinets , photo copiers and other furniture for field office and furniture for new office	15,000
Habitat Enrichment for Wildlife	Eradication of <i>Salvinia</i> and <i>Lantana</i> , maintenace of <i>Salvenia</i> and <i>Lantana</i> removal areas, maintenace of grasslands.	30300
Establishment of Road Network in PAs	Establishment of roads (500km) Galoya , Okanda , Minneriya, Angammadilla, Kahallapallekale , Udawalawa , Yala	14,050
Research and Training	Training on Wildlife health management,office management , ecotourism management, maintenace of electric fence computer.Conducting of selected research projects	6,910
Extention Education and Interpritation	11 awareness programs and 20 school programs.	2,450
Conservation Education and Interpritation	14 programs for goverment officers,14 programs for villagers	2,350
Protection and law Enforcement	14 programs for farmers and publications ,posters , exhibitions and television programs	6,700
Girithale Training Centre	Training programs, and development of infrastructure facilities	15,220
Gaja Mithuto	Organizing four elephant drives,creating 770ha of grasslands capturing 80 maruading elephants & relocate to rehabilitation grounds, construction of 31 water bodies,construction electric fence 784 km,rehabilitation ofelectricfence1336km,construction of three holding grounds,19 elephant control units.	42,500
Grand Total		66,380

Proposed Financial Plan for 2010

Type of Expenditure	Amount Expected (Rs.Mn.)
Recurrent	543.2
Capital	966.4

Revenue forecasted for 2010 - 12 (Rs. Mn.)

Central Environmental Authority

Vision

A clean and green environment through service excellence

Mission

Flagship of the nation in protecting & managing the quality of the environment by promoting public participation, enforcement, advanced technological interventions & environmental education.

Introduction

The Central Environmental Authority (CEA) was established under the National Environmental Act No 47 of 1980, amended in 1988 and 2000 to make provisions for the

- Protection, management and enhancement of the environment
- Regulation, maintenance and control of the quality of the environment
- Prevention, abatement and control of the pollution

Major Responsibilities

- Implementing Environmental Protection License (EPL) Procedure
- Implementing the Environment Impact Assessment (EIA) procedures in accordance with the National Environmental Act.
- Introducing Strategic Environmental Assessment (SEA) on spatial plans.
- Compliance monitoring for approved projects.
- Regulating, maintaining and controlling the types, constituents and effects of waste, discharge, emissions, deposits or other sources of pollution including noise.
- Monitoring and maintaining the quality of the environment by specifying/developing standards, norms and criteria.
- Monitoring ambient air and water quality to determine and control pollution trends
- Specifying methods to be adopted in taking samples and making tests for the purpose of the National Environmental Act.
- Implementing Waste Water Discharge Fee Scheme for Industries
- Implementation of Environmental Conservation Levy Act No. 26 of 2008 in association with The Ministry of Finance and Planning.

-
- Initiating legal action against violators of National Environment Act.
  - Making people conscious of local, national and global environmental problems
  - Using media and other channels of communication effectively to create awareness and understanding of environmental issues in order to generate public awareness, and participation
  - Providing information and documentation services and an information source
  - Establishing links with national, regional and international environmental information system for acquisition and dissemination of information.
  - Promoting, encouraging, coordinating and carrying out long range planning in environmental protection and management.
  - Supporting effective mechanisms for environmental management by an institutional arrangement which coordinates the work of organizations
  - Implementing environmental management projects

Major Challenges

- Enforcement of regulations framed under the National Environmental Act.
- Develop positive attitudes of stakeholder groups on environmental management and protection
- Persuade all types of industries for environmental screening through EPL system.
- Unavailability of centralized waste water treatment plants in industrial states sitting high polluting industries
- Insufficient funding requirements and mechanisms for air quality measurements and to ensure improvements
- Lack of appropriate and sustainable solid waste management system and unavailability of final disposal lands for solid waste and hazardous waste
- Implementation of Strategic Environmental Assessment tool effectively
- Escalated public complaints due to unauthorized industries/ activities in the LAs, execution of development projects and illegal encroachments
- Effectively incorporate environmental concerns into the development projects and programmes

Performance

July 2008 – December 2009

➤ **Introduction of the Wastewater Charge Programme (WCP) as a new tool for industrial water pollution control**

The CEA sought the adoption of an economic incentive system to promote water pollution prevention and abatement. Accordingly, the CEA has taken initiatives to implement WCP and following activities were carried out during the reporting period.

-
- Amended act is to be received from the Attorney General's Department
  - Regulations have been drafted and sent to Legal Draftsman
  - Procedural Guidelines have been drafted
  - Inspecting of Textile sector Industries has been started in order to gather required data
  - A presentation on Wastewater Charge programme was made for the Board of Directors
  - Obtained the approval of Board of Directors to implement the Programme

➤ **Preparation of General Guidelines on selecting sites for industries**

The main objective of the environmental recommendation procedure is to take adequate mitigatory measures in advance to abate or minimize the anticipated environment pollution arising from a proposed industrial activity.

In order to overcome this problem and control the possible pollution at the initial stage the Environmental Recommendation is granted by the CEA. This is beneficiary to both the CEA as well as the industrialists in various aspects. The CEA gets benefit by controlling the possible pollution at the initial stage and the industrialists get benefits by acquiring legal requirements and economic effectiveness at the planning stage of the industry.

A set of General Guidelines was prepared to facilitate industrialist as well as the officers of the CEA for selection of suitable site to establish an industry.

➤ **Source Emission Standards**

In control of ambient air quality in Sri Lanka, it is mandatory to control source emission as well as non source emissions. As a strategy for source emission control, CEA is in the process of formulating Source Emission standards and will be published as a regulation in near future.

How ever at present source emissions are controlled by interim emission standards established by CEA

➤ **Trans-boundary air pollution monitoring**

Male Declaration Project

Male Declaration was launched to monitor the trans-boundary air pollution in South Asian Region and is funded by Swedish Government through United Nations Environment Program.

Laboratory of the CEA is carrying out the study of trans-boundary air pollution monitoring program under Male Declaration in parallel to other South Asian countries.

Under "Male program" Dutuwewa and Doramandalawa sites are being monitored.

The 10th intergovernmental meeting for national stake holders of Male Declaration project was organized on 19th, 20th and 21st of August 2008 at the Galadari Hotel in Colombo.

Experts from United Nations Environment Programme, Swedish Environmental Research Institute, Stockholm Environment Institute, Asian Institute of Technology and various Universities and institutions participated this forum and expressed their valuable comments at the meeting and agreed upon a work plan for future program of Male Project.

➤ **Lunawa Environmental Improvement & Community Development Project**

The objective of the project is to improve the quality of life of the people in the Lunawa Catchment by mitigating flood damage and by creating environmentally sound and sustainable manner.

Under this project, the storm water drainage systems are being improved by the rehabilitation of existing canals and streams. The water quality monitoring of the existing canal water is the key role of the laboratory. The laboratory is actively engaged with other stakeholders to select the suitable sampling locations under this project area. The continuous water quality monitoring is being carried out by the laboratory and participated the public awareness programme.

Water quality of the eleven selected locations have been carried out periodically for 16 parameters and the data is provided to project management to take mitigatory measures and to get proper management decision.

➤ **Water Quality Monitoring of Nanu Oya Ela**

Water Quality of the Nanu Oya Ela was being carried out by CEA laboratory during the period. Four analysis were carried out once in three month's basis. Water quality of the six selected locations were carried out for 16 parameters and Analytical data along with the possible contaminants is being informed to the Urban council, Nuwara Eliya to control the disposal of such contamination and to take remedial measure.

➤ **Implementation of Hazardous Waste Management Regulations in Sri Lanka**

Most of the waste generated is disposed in haphazard manner in unsuitable locations while some are disposed along with the municipal solid wastes.

Regulations with respect to Hazardous Waste Management were gazetted on 23rd of May 1996 by the extra ordinary gazette No 924/13. Having identified the difficulties and draw backs and to facilitate the easy implementation, this regulation was further amended as National Environmental (Protection & Quality) regulation No.01 of 2008 by the extra ordinary gazette notification No 1534/18 dated 01.02.2009.

As part ii of this regulation all persons involved in the management of scheduled waste specified in the scheduled viii of the regulation shall obtain license from the CEA.

As part of the implementing the Hazardous Waste Management regulations, 58 numbers of licenses were issued for the activities of generation, collection, transportation, storage and recovery of Hazardous Waste. With respect to the issuing licenses, 68 numbers of inspections were under taken during the period.

-
- **Stakeholder consultative workshop held at CEA for reviewing guidelines**
A workshop on health care and scheduled waste management was held for capacity building of the officers of CEA who involved in implementation of scheduled waste management regulations. The technical session of this workshop covered the following thematic areas:
- Introduction of Hazardous Waste Management Regulations
  - Hazardous Waste Treatment and Disposal Technologies
  - Health Care Waste Management Techniques
- **“Thirasarapurawara” Pilisaru month programme for solid waste management**
Several solid waste management programmes were carried out in the government institutions in Colombo District. The objective of this programme was to introduce segregation of wastes in government institutions and to make aware of the working staff of these institutions on solid waste management and thereby disseminating the waste management concepts to the general public. The Waste Management Unit of CEA has monitored the waste management programmes in following institutions.
- Sri Jayawardenapura Hospital
  - National Youth Services Council, Maharagama
  - Anula Vidyalaya, Nugegoda
  - Department of Indigenous Medicine, Nawinna
  - Main Post Office Complex, Nugegoda
- **Raiding Programme**
During the period raiding programmes were carried out for proper implementation of thin polythene regulation through the Provincial Offices of the CEA. During this programme 92 number of inspections were carried out. 22 number of violations have been forwarded to the legal division of CEA to take legal action.
- In addition action has been taken to publish an advertisement to make aware the general public regarding the regulation. A technical session for capacity building of the officers involving in the thin polythene regulation was also held at the CEA on 13 May 2009.
- As per the recommendations of the study of **understand the effectiveness on thin polythene regulation** the Waste Management Unit has Initiated discussions with relevant parties on labeling requirement for the purpose of identifying actual thickness of the polythene products, specially for grocery bags and garbage collection bags according to the provisions of the Consumer Affairs Authority Act.
- **Implementation of Environmental Impact Assessment (EIA) Process**
With a view to mitigating the adverse environmental impacts of development projects the EIA unit continued its major regulatory functions of administering the EIA process. This included the convening of scoping meetings and technical evaluation meetings, drafting Terms of Reference (ToR) for EIA /IEE reports, evaluation of the EIA /IEE reports

---

and facilitating the public participation process and subsequent approval and monitoring of projects.

During the reporting period total of nine EIA projects for which comes under Part IV C of the National Environmental Act were processed.

➤ **Amendment to the list of prescribed projects**

The list of prescribed projects for which EIA is required was amended after consultation with relevant stake holders. The amended list was handed over to the Legal Unit for gazetting.

➤ **Printing of SEA guideline book**

The handbook on Strategic Environmental Assessment (SEA) has been printed. This book provides a simple guide to Government Ministries and Agencies on what SEA is, and how to carry out a SEA for a policy, plan or a programme. Actions have been taken to distribute the handbook among the relevant agencies.

➤ **Implementation of Strategic Environmental Assessment (SEA)**

Strategic Environmental Assessment is still not a mandatory requirement in Sri Lanka.

However the cabinet of Ministers has approved implementation of SEA for policies, programmes and plans. The EIA unit has involved in following SEAs during 2009.

➤ **SEA for the Greater Hambantota Development Plan**

The EIA unit has initiated actions to carry out a SEA for the Greater Hambantota Development Plan proposed by the Urban Development Authority in order to ensure that the proposed plan would be sustainable in the long term and would result in the preservation of the sensitive environment in the area. The consultancy was awarded to the University of Moratuwa. The consultancy team together with the CEA officers conducted several site inspections to identify the environmental issues and the land use pattern of the area in order to prepare the zoning plan for the greater Hambantota area.

➤ **SEA for the Northern Province Development Plan**

The EIA unit has also initiated actions to carry out a SEA for the entire Northern Province (Jaffna, Mullaitivu, Vavuniya, Kilinochchi & Mannar) excluding the high security zones under the "Uthuru Wasanthaya Programme". This study has mainly focused on identifying and protecting the unique environmental features in the Northern Province after 30 years of armed conflict. In addition this study will result in the identification of and management of significant and cumulative impacts from multiple projects proposed by the Northern Provincial Regional Development plan. The CEA has finalized the project proposal and the UNDP has agreed to provide the financial assistance. This study will be implemented in collaboration with the UNDP and the Disaster Management Center of the Ministry of Disaster Management and Human Rights.

➤ **Declaring and Monitoring of Environmental Protection Areas**

Under the provisions vested by National Environmental Act No.47 of 1980 CEA has taken

---

actions to declare following specific areas as Environmental Protection Areas (EPA).

- "Maragala" Mountain Range Environmental Protection Area of Moneragala District has been declared as EPA. (Gazette Notification No 1560/26 of 01st August, 2008)
- Gazette notifications were issued for declaration of Walawwewatte- Wathurana swamp forest in Kalutara District
- Approval of the Board of CEA was obtained for declaring Hantana Mountain range of Kandy District, as an EPA.
- A meeting was held to evaluate project proposal on Biodiversity park at Gregory Lake of Nuwara Eliya.
- Baseline data survey of the proposed Bentota River as an EPA was commenced.
- Preliminary discussions and Field inspection were held with the relevant state agencies to consider declaration of hot water springs at Kannya, (Trincomalee) which is a unique natural feature of Sri Lanka.
- Thalangama tank EPA-Base line data survey is being carried out.
- Necessary actions have been taken to development activities of Muthurajawela EPA in accordance gazette notification.
- Base line data survey of Bolgoda lake is in progress for preparation of the Management Plan for the EPA.

The following declared Environmental Protection areas were monitored during the year 2009.

- Thalangama Tank Environmental Protection Area - Thalangama, Battaramulla
- Gregory Lake Environmental Protection Area- Nuwara-Eliya
- Muthurajawela EPA – Wattala
- Maragala mountain range EPA

➤ **Preparation of Guidelines**

Administrative guidelines on issuing of clearances have been formulated on extraction of sand, clay, and earth, in consultation with Geological Survey & Mines Bureau, Ministry of Environment & Natural Resources and Provincial Offices of CEA.

➤ **Development of Carbon content monitoring method using Remote Sensing and Geographical Information Systems (GIS) in Plantation Forests of Sri Lanka**

Carbon trading is one of the strategies adopted to combat climate change under the Kyoto Protocol. As such, an estimation of the carbon pool in each vegetation type is very essential in this regard. However, a lack of an accurate, precise, and cost-effective method

---

for measuring the quantity of carbon sequestered in different forest types in Sri Lanka is a main issue in this field.

Therefore this research was conducted to estimate vegetative Carbon content using Satellite remote sensing data and GIS approaches for different plantation forests in Sri Lanka. The plantations of Pine, Eucalyptus and Teak which are grown in different agro-ecological regions in Sri Lanka were selected under this project.

Data collected from 32 sampling plots each 30*30m in size were used to calculate above ground woody biomass and stored carbon content using scientifically accepted algorithms.

Legal Performance

	Total
Cases filed by the CEA	180
Send legal Notices	162
Court cases filed against the CEA	65
Cases finalized	135
- Section 12 Directives	199
- Section 24B Directives	32
EPL Refusals	125
Show cause letters	2
EPL cancellation	22

Published Regulations

<p>Gazette Notification No. 1560/26 dated 01.08.2008</p>	<p>Declaration of “Maragala Mountain Range” as an Environmental Protection Area under the Section 24D of the NEA</p>	<p>Declaration of “Maragala” Mountain Range as an environmental Protection area under the Section 24D of the NEA.</p>
<p>Gazette Notification No. 1598/21 dated 24.04.2009</p>	<p>Declaration of “Walauwewatte Wathurana” as an environmental protection area under the Section 24D of the National Environmental Act (NEA)</p>	<p>The Central Environmental Authority (CEA) has taken steps to publish the Gazette Notification declaring the Walauwewatte Wathurana area since it is the only swamp forest in Sri Lanka which includes two endangered species. The Gazette Notification includes the permitted uses and the conditions which permitted uses are to be carried out.</p>
<p>Gazette Notification No. 1634/23 dated 30.12.2009</p>	<p>Declaration of Bolgoda as an Environmental Protection Area under the Section 24D of the NEA</p>	<p>The CEA has taken steps to publish the Gazette Notification declaring the Bolgoda Lake area since it is a water body situated within the close proximity to the Colombo city which leads to tourist attraction because of its scenic beauty and to manage biodiversity within that area. The Gazette includes the permitted uses and the conditions which permitted uses are to be carried out.</p>
<p>Gazette Notification No. 1627/19 dated 10.11.2009</p>	<p>Published Regulations on Municipal Solid Waste</p>	<p>Considering the environmental pollution caused due to disposal of solid waste into the environment, the CEA has taken steps to publish regulations to manage municipal solid waste dumped along sides of any national highway and to maintain solid waste collection points.</p>

➤ **South Asian Regional Meeting for Environmental Prosecutors 22-24 June 2009**

South Asian Regional Meeting for Environmental Prosecutors was held in Colombo from 22 to 24 June 2009 with the participation of the Environmental Prosecutors from the South Asian Region namely, Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, India, Maldives, Nepal Pakistan and Sri Lanka. Representatives from the Government and Non-Government Prosecuting Agencies were also presented in this Meeting along with three (03) Resource Persons from United Nations Environmental Programme (UNEP) and a special Resource Person from Australia.

The main objective of this Meeting which was organized by the Central Environmental Authority with the collaboration of the UNEP was to review the draft of the Environmental Prosecutors Guide (EPG) that had been drafted by a group of expert Environmental Prosecutors of Sri Lanka.

➤ **Amendments to the National Environmental Act**

The Legal Unit has submitted the approved Policy Paper to the Legal Draftsmen's Department through the Ministry of Environment & Natural Resources with the proposed amendments to the prevailing Act in order to introduce the Polluter Pays Principle etc. and draft bill was forwarded to the Attorney General's Department by the Department of Legal Draftsman for the comments.

➤ **Award of Environmental Badges**

Environmental Pioneer Program (EPP) successfully implemented during the period and progress of the award badges and distributions of other items are as follows;

1. Environmental Pioneer badge	36694
2. Green badge	4061
3. Silver badge	1092
4. Gold badge	102
5. Presidents badge (qualified)	132

EPP note books and caps 25,108 from each were distributed for new Environmental Pioneer recruits. Accordingly 25,108 new recruits have joined to the program during the period.

➤ **Nature Field Centre Programs**

During the period make a significant land mark in relation to the expansion of environmental education. The establishment of two nature field centers or "Soba Ketha" was a major achievement which provided wider facility towards the implementation of programs. The 'Roomassala' centre was declared open on 01st July 2008 and the 'Giritale' centre was opened on 19th September 2008. The cost for construction of the 'Roomassala' centre was borne by 'John Keels Organization' which was planned to be in harmony with the existing environment and implemented with a minimum damage to the environment. Giritale centre was established in a building belongs to the Wildlife Training Centre and funds for

renovations were provided by 'Ceylinco Group of Companies'. These two examples were good signs of the commitment of private sector towards environmental conservation.

➤ **Implementation of Environmental Conservation Levy Act**

Environmental Conservation Levy is one of the Market Based Instruments (MBIs) that can be used to encourage behavioral changes of consumers and producers through market signals rather than through explicit directives regarding pollution control levels or methods or Command and Control (CAC) instruments and generate revenue which can be used for financing environmental protection. Inadequate financing for environmental management, particularly the shortfall of domestic financing has become a problem for the implementation of many pressing environmental policy issues.

Under the recommendation of a comprehensive project published in May 2008, the Ministry of Environment took initial steps to establish an Environmental Conservation Levy Act, which makes provision for the imposition of an environmental conservation levy on specified items and services that have a harmful impact on the environment. The revenue accumulating from this levy can be directly utilized for taking corrective action to eliminate or alleviate the hazard. Accordingly, after a careful study, a draft Act was prepared and presented to the Parliament by the Ministry of Finance. The Act was passed by the Parliament on 6th June 2008 as Environmental Conservation Levy Act, No.26 of 2008.

The Act is implemented by the Minister of Finance. The items and services and the quantum of the levy will be determined by the Minister in charge of the subject of finance in consultation with the Minister in charge of the subject of environment and published in the government gazette as an Order made under the Environment Conservation Levy Act. The Order comes into effect on the date specified in the Order. According to the provisions of the Act, every order made under the Act has to be approved by a resolution of the Parliament as soon as convenient after it is published.

Currently, services supplied by cellular phone operators (to be paid each month by the user of the phone) have been imposition of environmental Conservation Levy under this Act.

In the year 2009, Rs 938 million was collected as environment conservation levy.

➤ **Environmental Protection License Issued during the period**

No. of EPLs issued		No. of EPLs renewed	
July 2008 - December 2009		July 2008 - December 2009	
"A" category	"B" category	"A" category	"B" category
833	1739	675	113

Performance

July 2008 - December 2009

Description	Target (Rs. '000)	Progress (Rs. '000)
Capital	47,720	46,663
Recurrent	489,956	489,180
Plastic cess		2,714,000
Envtl. Conservation Levy		1,109,779

Action Plan 2010

Activity	Financial Targets Rs. '000'
Environmental Impact Assessment	400
Natural Resources Management	750
Research & Special Project	200
Environmental Pollution Control	1000
Monitoring System of Key Environment parameters	1000
Waste Management	750
Environmental Education & Awareness	750
Environmental Law Enforcement	1000
Planning & Monitoring	300
Management of Environmental Service Delivery	1500
Personal Emoluments	346,380
Traveling Expenses	6,800
Supplies	26,400
Maintained Expenditure	15,000
Contractual Service	33,425
Divisional Recurrent	7,650
Total Recurrent	435,655
Rehabilitation and Improvement of Capital Assets	
Building & Structure Improvement	11,600
Development of Server Room	850
Acquisition of Fixed Assets	
Furniture & Office Equipment	10,000
Machinery - Laboratory Equipments	5,000
Building and Structure	8,000
Other Capital Assets	
Awareness Programmes	6,000
Other - Books	1,000
Total Capital	42,450

Special Projects

Pilisaru	2,250,000
Post Consumer Plastic Waste Management Programme	250,000
Resource Information System	5,000
Pioneer Programme	6,000
Total	2,511,000

Marine Environment Protection Authority

Vision

“A pollution free marine environment around Sri Lanka for the sustainable national development and the well being of its people and the economy by the year 2020”

Mission

Be an agency with required skills, competence, organizational structure and infrastructure framework to prevent, control and manage marine pollution in Sri Lankan waters through effective enforcement of regulations, implementation of concerned International conventions, coordination and mobilization of stakeholder and other resources, for sustainable management of marine environment for present and future generations.

Introduction

Marine Pollution Prevention Authority was established under the Marine Pollution Prevention Act No. 59 of 1981. With a view to strengthen the legal authority vested with this authority to deal with marine pollution incidents and to implement international conventions relating to marine pollution prevention as applicable to Government of Sri Lanka. OSL, Existing act was repealed and Marine Pollution Prevention act No. 35 of 2008 was enacted and came into operation with effect from 01st January 2009. In keeping with the act this authority was re-named as Marine Environment Protection Authority (MEPA).

The Responsibilities and functions of the Authority

- To effectively and efficiently administer and implement the provisions of Marine Environment protection act and the regulations made there under
- To formulate and execute a scheme of work for the prevention, reduction, control and management of pollution arising out of ship based activity and shore base maritime related activity in the territorial waters of Sri Lanka or any other maritime zone declared at a future date under such law, its foreshore and the coastal zone of Sri Lanka.
- To conduct research in collaboration with other departments, agencies and institutions for both the government and private sector for the purpose of prevention, reduction control and management of pollution arising out of any ship based activity or any other maritime zone declared at a future date under such law, its foreshore and the coastal zone of Sri Lanka.

-
- To take measures to manage safeguard and preserve the territorial water of Sri Lanka or any other maritime zone declared at a future date under such law, its foreshore and the coastal zone of Sri Lanka
  - To provide adequate and effective reception facilities for any oil, harmful substances or any other pollutant
  - To recommend adherence to all international conventions and relevant protocols dealing with marine pollution which the government of Sri Lanka has or may ratify, accept, accede to or approve.
  - To formulate and implement the national oil pollution contingency plan
  - To oversee, regulate and supervise the conduct of the contractors and person conducting or engaged in exploration of natural resources, service , sub contractors and person conducting or engaged in exploration of natural resources including petroleum or related activities
  - To create awareness amongst groups of community of the need to preserve the marine environment.
  - To do all such other acts or things as may be necessary for the discharge of all or any of the above functions.
  - To effectively safeguard and preserve the territorial waters of Sri Lanka or any other maritime zone declared under the maritime zones law or which may be declared at a future date under such law from any pollution arising out of any ship based or shore based maritime related activity.
  - To conduct investigations and inquiries and to institute legal action in relation to any pollution, arising out of any ship based activity or shore based maritime related activity,
  - To oversee all sea transport of oil and bunkering operations that are carried out in the territorial waters of Sri Lanka or any other maritime zone declared under the maritime zones law or which may be declared at a future date under such law, for the purpose of prevention of pollution.

Performance

July 2008 - December 2009

- **Establishment of Regional Offices**
The need exists for expanding the activities of MEPA for better coordination and monitoring of marine pollution around Sri Lanka, that will enable to enforce legal provisions of MEPA and establish awareness among public and school children in coastal areas. MEPA established one additional office in Gampaha district during this period.
- **Preparedness, awareness and Capacity enhancement among School Children, Public officers and General Public**
Oil spills and dumping of ship generated waste in ocean in causing a serious environmental and economic damage which has become a frequent occurrence. In the light of developments in maritime activities Sri Lanka faces a greater risk of oil spills. Thus the

---

need to strengthen Preparedness, Awareness and Capacity building to meet such, risk is considered imperative.

MEPA established school Marine Groups in more than 300 schools in the 7 coastal Districts of Hambantota, Matara, Galle, Kalutara, Colombo, Gampaha and Puttalam and continued with the awareness programmes to educate school children. These programmes include workshops, meetings, activities and competition were conducted to impact knowledge and environment friendly attitudes among the school children.

➤ **World Ocean Day Programme**

A special programme was organized to commemorate the World Ocean day 08th June 2009. Under this Programme an Awareness Seminar was held under the theme of “One Ocean One nation for better tomorrow” for related stakeholder agencies and general public.

➤ **Capacity Building Programme**

- Special three day workshop was organized to strength capabilities of Marine Pollution Guards. Training was held at Institute of Training center of the southern provincial. Mainly following topics covered during this training programme, Oil Spill Contingency Plan, new legal provisions of MPP Act, other stakeholder agencies responsibilities and oil spill combat methods.
- Special five day residential training programme was organized to strength on capabilities of first respondents. This training course developed as per International Maritime Organisation level one course. This programme was conducted by a special group of trainers trained in India under the capacity building programme in 2006. This programme was conducted using officers attended to above programme as resource personal.
- As per new Act all fishery harbours should prepare waste management plan and approval should be obtained from MEPA. Accordingly guideline was formulated and conducted workshop for Fishery harbours managers and related parties in order to prepare waste management plan.

➤ **Act of Parliament 59 of 1981- Marine Pollution Prevention Act**

New Act came into operation on 1st January 2009 as Marine Pollution Prevention Act, no. 35 of 2008. As per legal provisions of the new act, Authority is vested with powers to promulgate regulations on wide range of marine related activities to prevent and mitigate pollution.

➤ **Shipboard waste Reception Service**

In keeping with the, MARPOL convention requirements Expressions of Interest were called for establishment of a proper reception facility for ship generated waste oil in commercial ports of GOSL. Detail proposals were obtained from companies and evaluation process is completed and recommendation submitted to GOSL.

- **Waste oil collection facility at fishery harbours**
Fishing vessels are a significant contributor for marine pollution. Marine pollution caused mainly due to discharge of waste oil from fishing vessels. In order to minimize pollution due to discharge of waste oil, MEPA has established waste oil collection facility at all fishery harbours around Sri Lanka.
- **Direct Response to Spill Event**
MEPA directly involved to tow the Turkish ship which was reported as Sulphuric Acid leakage. Due to prompt action taken by MEPA with assistance of relevant agencies, the marine pollution connected to this event was minimized.

Financial Performance

July 2008 - December 2009

Items	Target (Rs.000)	Progress (Rs.000)
Capital	29248	29095
Recurrent	64848	50086

Action Plan 2010

	Activity	Estimated Cost (Rs. 000)
1	Capacity Building	5000
2	Give effect to International convention	500
3	School Marine programme/Potential polluters programme	3000
4	Waste Reception facility	1000
5	Develop Mini laboratory	3000
6	Bunkering	500
7	Soduru sayura project	5000
8	Water quality monitoring	1000
9	Awareness campaign (Audio video, printing of awareness materials, other)	1000
10	Marine research programme	1000
11	Contingencies	1000
12	Human Resource Development	1000
Total		23000

Geological Survey and Mines Bureau

Vision

To be the premier national geosciences agency that generates and disseminates geoscientific information and regulates mining processing of Sri Lanka's mineral resources in the most sustainable manner

Mission

The mission of the GSMB is to provide geoscientific information, advice and services to the policy makers and the community and to promote and manage the mineral resources of the country for economic development while ensuring environmental sustainability. It regulates exploration, extraction, value addition, transportation and trading of minerals.

Introduction

The Geological Survey and Mines Bureau (GSMB) were established under the Mines and Minerals Act No. 33 of 1992 with a view to identify, promote, conserve and manage the mineral resources of the country. The Bureau is organized under two main divisions i.e. Geology and Mining.

Major Responsibilities

- Undertake systematic geological mapping and preparation of geological maps.
- Identify and assess the mineral resources of Sri Lanka.
- Evaluate commercial viability of mining for processing and export of such minerals
- Regulate the exploration and mining of minerals and the possessing and the processing trading in and export of such minerals by the issue of licenses
- Advise the Minister on resources to be adopted for the promotion of the extraction and production of minerals, on a commercial basis.

Major Challenges

- Explore and quantify mineral deposits and ensure sustainable uses.
- Optimal utilization of mineral resources of the country in an efficient, safe and environmentally friendly manner.
- Control mining to reduce adverse socio-economic and environmental impacts.

-
- Assist early warning mechanisms and damage minimization of natural hazards such as landslides and tsunami
  - Implementation Mines and Minerals Act.

Performance

July 2008 - December 2009

➤ **Act Amendments**

Mines and Minerals Act No. 33 of 1992 was amended in year 2009 by expanding and delegating the power and the authority of GSMB granted by the Act and adopted by the parliament.

➤ **Regulation Amendments**

Awareness programs for executive staff and discussion sessions on important issues related to the regulations were carried out for amending the regulations parallel to the Act amendments. Stage one is almost finished.

➤ **Income Achievements**

By considering the average value of income achievements of year 2009, a considerable amount is raised dramatically. The total income earned in year 2009 is Rs. 618,812,234 /= and it is an increment of 132 millions more than year 2008. That is a significant achievement accomplished by the Bureau.

Major components caused for this increment are the revision of the royalty charges and the inspection charges. The royalty for all minerals was revised twice and currently implemented the revised royalty values noticed under the gazette notification published on 2009.01.01

➤ **Geological Mapping and Map Printing**

The preparation of geological map sheets is one of the key functions of the bureau and this was continued through the year. The geological maps which contain the geological information of the terrain are used in a wide range of activities including mineral and ground water exploration, construction and civil engineering works and preparation of landslide hazard maps etc.

The GSMB has completed 14 numbers of maps out of 21 before 2008 and another 06 number's of maps were completed during year 2009. The sheet No. 9: Kathiraveli-Kalkudai was published on 21st April 2009. Digital compilation of Sheet No.4: Mankulam-Kokkilai, Sheet No. 15: Padiyathalawa-Thampaddi, Sheet No.06: Vavunia-Trincomalee, Sheet No. 03: Talaimannar-Palampiddi and Sheet No. 05: Sillavatturai-Tantrimale were completed during this year.

Digital prints of above Sheet no. 04, 15, 06, 03 and 05 can be obtained using the facilities available at Cartography Section on request. The State Printing Corporation has already been awarded the printing of Sheet No.06. Facilities to print maps of sizes larger than 28*40 inches are not available in Sri Lanka.

➤ **Geochemical Mapping and Map Printing**

The geochemical mapping programme initiated in year 2008 to study the geochemical characteristics of soil. These maps are useful in mineral exploration, environmental monitoring and agricultural research and geo health hazard investigations. Geochemical mapping has been carried out on 1:50 000 base maps. 98 % of filed work of Sheet No. 88: Hambantota, 74% of Sheet No. 69: Badulla and 75% of Sheet No. 31: Anuradapura have been completed and the chemical analysis of the soil samples is being carried out in Analytical Laboratory.

➤ **Quaternary Geological Mapping and Map Printing**

Quaternary mapping programme was started in 2008 and this programme will be used to identify the quaternary deposits, specially the clays used for ceramic industry. Two maps, (Sheet No. 73: Kalutara and Sheet No. 91: Matara at the scale of 1:50 000 were almost completed and will be published soonest. 100% of field work of Sheet No. 85&86: Balapitiya and Ambalangoda and 85% of field work of Sheet No. 46: Chilaw were completed during 2009. The remaining is continued and the map compilation of these two will be completed by mid 2010.

➤ **Mineral Surveys**

The final Report on 'Somawathiya' Sand Survey has been completed by the end of June. According to its conclusions, the total measurable quantity of sand available within the study area (6 km) is about 830 000m³. An extension survey at 'Somawathiya' sand deposits was conducted in the first half of July

The literature survey and collection of existing data on vein quartz occurrences in Sri Lanka were carried out and the final report has been completed.

➤ **Core Drilling**

Completed a major drilling programme for Holcim Ltd. at Aruwakkalu, Puttalam drilling 32 holes with a total meterage of more than 1500m in 2008. Another drilling programme for Central Engineering Consultancy Bureau has been conducted in Moragolla Hydro Power Project and it is nearing completion.

➤ **Upgrading of Seismic Data and Tsunami Alert Centre & Establishment of Two GEOFON Seismic Stations**

The recent amendments to Mines and Minerals Act 1992 clarified the GSMB's role in disaster management and mandate has been given to seismic monitoring in and around Sri Lanka in view of direct seismic hazards as well as seismogenic tsunamis. The tripartite

---

agreement between GFZ of Germany, Ministry of Disaster Management and Human Rights and Ministry of Environment and Natural Resources was signed on December 2008. Arrangements have been made to establish two new broadband seismic stations with the technical assistance under the GEOFON project of GFZ of the German Government and continued. Two VSAT antennae were installed in two proposed sites at Mahakanadarawa and Hakmana by two Engineers came from GFZ on August 2009. In addition, a proposal has been submitted to establish a short period seismic network specifically aimed at monitoring earth tremors within Sri Lanka and the surrounding ocean.

➤ **Compilation of Mineral Year Book**

Mineral Year Book is the annual publication containing statistics on production, sales and consumption, export and imports of minerals and mineral based products of Sri Lanka. The report will help to make projections such as future mineral demands, market potential and threats to the availability of some mineral etc. Arrangements are being made to print the book.

➤ **Mineral Intelligent Unit (MIU)**

This unit has been established under the “**Ran Derana**” program to carry out work related to monitoring of progress and correspondence with stakeholders with regard to mineral investment agreements on value addition to minerals and related activities. The MIU also involved in reviewing exploration programmes conducted by exploration license holders. Improvements have been done for the mineral export industry by providing value additions for the raw materials and banning of exporting quartz in raw forms.

➤ **Regional Offices**

Mines Division presently functioning with thirteen Regional Offices. With the aim to expedite of issuing sand mining licenses in Kirinda harbor and other land based sand deposits situated in Hambantota district, a new regional office was opened at Hambantota. The GSMB management is also opened two regional offices in Jaffna, in Trincomalee and in Batticalloa under “**Uthuru Vasanthaya**” and “**Nagenahira Navodaya**” development programmes respectively as the urgent ongoing projects.

All together four new sub offices were opened at Mudunella, Manampitiya , Kanthale and Randenigala for issuing transport licenses for sea sand and river sand.

➤ **Decentralization of issuance of Mining Licenses**

The Bureau decided to decentralized issuance of Mining Licenses to the Regional Offices and as an initial step, the authority to issue Artisanal Mining Licenses for Building Materials was granted to Regional Mining Engineers and Mining Engineers approved by the Board of Management. As the next step arrangements will be made to issue “C” category Industrial mining licenses from regional offices after fulfilling the required staff and office equipments.

➤ **Database System**

A database system has been introduced to the mining section to perform the license issuances in an effective manner to optimize the customer satisfaction. This system will also provide online information on any matter related to mining licenses and applications as well as the data analysis of the mining division.

➤ **Workshops and Seminars**

Mines Division has carried-out several workshops at various districts in order to sort out major industrial problems related to mining activities and make aware state organization about regulatory functions of the Bureau according to Mines and Mineral Act. The major objective of these workshops was to improve coordination between GSMB and other state organizations such as Government Agents, District Secretariats, and Central Environmental Authority during the implementation of Mines and Mineral Act. Conducting of these kinds of programs is highly important since most of the activities are connected to various government institutes.

Awareness Programmes on various problems pertaining to the issue of quarry mining and sand mining problems within Ampara, Mannar, Trincomalee, Batticaloa, Hambantota and Monaragala districts were conducted at the relevant District Secretariats to discuss. 165 awareness programs, 38 rehabilitation programs, 17 workshops and exhibitions were arranged and conducted by the mines division by focusing the license holders, public, and relevant government officers.

➤ **Mines Inspectorate**

During the time period mentioned above, Mining Engineers have carried-out site inspections in respect of applications received to the bureau and investigations were carried out for the petitions and complaints received from the hot-line (1991) of the Ministry of Environment & Natural Resources and from public regarding illegal mining activities. Due to the regular inspections and investigations of the mining engineers, the no of mining licenses have remarkably increased and most of these sites have been conducted illegally in previous. The regular monitoring activities of the mines division have clearly effected to decrease the illegal mining activities.

➤ **Other Activities by Mines Division**

Preparation of guidelines for ball clay mining with the concurrence of Agriculture Department & Export Development Board, Evaluations of blasting activities related to highway projects and issue of Industrial Mining Licenses for relevant location particularly, for Southern Transport Development Project and evaluations of blasting activities related to Road Widening and Tunnel Driving Projects of Upper Kothmale Project, Stabilization of threatening rock boulders situated at Ehaliyagoda Divisional Secretariat Area are some activities conducted by mines division apart from the normal regulatory functions.

➤ **Improvement of Library**

The library improvement programme mainly includes preparation of card catalogue and computer catalogue and classification of books according to Divi Decimal Classification. The classification of books and preparation of card catalogue has been completed. The preparation of computerized catalogue has also been completed.

The collection of content pages of Journals received by the library (Current Awareness Series) in 2009 has been prepared and distributed to relevant institutions.

Preparation of soft copies of old technical reports (scanned documents) and administration reports and the collection of old field notes, manually prepared maps etc. and similar old documents (GSMB-Special Collection) is in progress and will be continued in 2010.

Action Plan 2010

Mines Division

Income

	Physical Targets	Financial Targets (Rs. Million)
Artisanal Mining Licenses	4,683	7.873
Industrial Mining Licenses	2,969	17.786
Trading Licenses	519	2.648
Transport Licenses	277,036	24.933
Export Licenses	764	3.822
Inspection fee		67.650
Royalty		495.514
Projects		1.000
Other Income		5.055
Total Income		626.282

Expenses

1.Awareness programs for governmental officers and public	96	2.880
2.Conducting mobile services	84	1.260
3.Arrangements of exhibitions	96	3.840
4.Organization of rehabilitation programmes	24	0.960
Total Expenses		8.940

Geology Division

Activity	Physical Targets	Financial Target (Rs. Millions)
Geo - scientific Information		
1: 100 000 Geological Mapping	1	1.90
1:50 000 Quaternary Mapping	3	4.00
1:50 000 Geochemical Mapping	3	5.00
1:100 000 Map Upgrading & Memoir Preparation	1	2.00
1:500 000 Geological Map of Sri Lanka	1	0.55
Geophysical Investigations	2	1.17
Improvement of Library and Information System	1	3.2
Seismic Data Collection and Hazard Monitoring & Installation of two Seismic Stations		10.3
Mineral Year Book 2010		0.32
Total		28.44

The Extraction of Minerals (M.Tons) During the Past Years (2002-2007)

Mineral	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kaolin	8,613	9,073	16,233	9,914	10,914	11,178
Ball Clay	28,431	33,405	30,699	38,873	61,966	43,004
Feldspar	28,866	32,586	38,600	45,492	56,864	40,583
Vein Quartz	7,857	18,139	20,916	24,286	25,537	35,066
Silica Sand	11,776	32,312	32,849	37,778	46,070	69,548
Calcite	4,602	5,510	4,830	4,344	5,161	10,069
Limestone	848,093	990,725	993,521	971,146	1,094,919	1,094,918
Dimension Stone	6,577	9,752	4,111	3,747	4,119	3,302
Inland Coral	3,156	1,638	2,396	2,246	5,317	1,370
Sea Shells	1,550	1,730	1,124	1,943	1,162	10,418
Dolomite	64,584	82,950	88,434	137,187	180,225	190,000
Apatite	38,775	41,357	43,520	41,811	42,159	40,128
Graphite	3,619	3,387	5,374	5,133	5,756	9,593
Mica	1,161	1,674	1,365	1,800	2,600	3,224
Salt and Gypsum	73,784	81,791	78,135	67,029	87,560	70,208

Source : GSMB

State Timber Corporation

Vision

To be the nation's leader in providing most trusted and best quality timber and timber based product

Mission

To produce timber based products for our customers through the knowledge, skills gained over the time and contribute to the national and environmental demands of Sri Lanka.

Introduction

The State Timber Corporation was established in April 1968, under the State Industrial Corporation Act No 49 of 1957. The objectives and functions of the STC are as follows.

- Extraction of timber from Forests, conversion of such timber into sawn timber and finished products. Sale of logs, sawn timber and finished products and construction of forest roads required for the above purpose.
- Acquisition, construction and operation of logging units, sawmills, impregnation and preservation plants, seasoning and drying kilns and other equipment and installations.
- Operation of timber and firewood sales depots.
- Manufacture and marketing of timber by-products.
- Import of timber.
- Afforestation, reforestation and scientific management of forests and forest plantations.
- Agriculture production.
- Export of timber related finished products.
- Purchase of timber from private lands.
- Processing of forest related products.
- Import of cane

Major Challenges of the State Timber Corporation

- To handle all productions and disposal of logs, sawn timber and other timber based products in an environmental friendly manner.
- To develop standards for timber and timber based products with a view to satisfy the needs of customers belong to various sectors/groups.
- Inspection and certification of quality of timber
- To offer the products at an affordable price
- To satisfactorily complete the projects identified by the Board of Management, which has been planned and proposed to realize the “Mahinda Chinthanaya”

Performance

July 2008 - December 2008

Implementation of “Dewa Jawaya” programme which comes under strategic priority programmes of the Ministry of Environment & Natural Resources

Activity	Target		Progress	
	Physical	Financial Rs.'000	Physical	Financial Rs.'000
Logs M ³	45,082	543,899	50,523	781,775
Sawn Timber M ³	5,283	405,747	3,438	108,741
Transmission Poles No. 33,265	33,265	140,437	30,519	136,619
Sleepers No.	86,145	690,716	63,250	470,883
Round Poles No.	49,676	3,698	46,163	10,356
Fence Posts No.	26,625	1,579	24,314	3,804
Firewood M ³	44,043	24,801	48,142	25,300
Elephant Poles No.	3,885	5,020	25,864	17,691
Panelling L.M.	60,000	6,000	2,434	246
Furniture Rs.Mill.	62.0	83,051	33.3	30,279
Others		9,701		14,665

**Sources of timber for production
July 2008 - December 2008**

	Crown Land	Private Land
Production of Logs (m ³)	47,048	3,475
Production of Sawn Timber (m ³)	3,438	-
Production of Transmission Poles (No.)	26,949	3,570
Production of Sleepers (No.)	46,200	17,050
Production of Round Poles (No.)	45,893	270
Production of Fence Posts (No.)	23,832	482
Production of Elephant Poles (No.)	25,864	-
Production of Firewood (m ³)	43,653	4,489
Production of Panelling (L.M.)	2,434	-

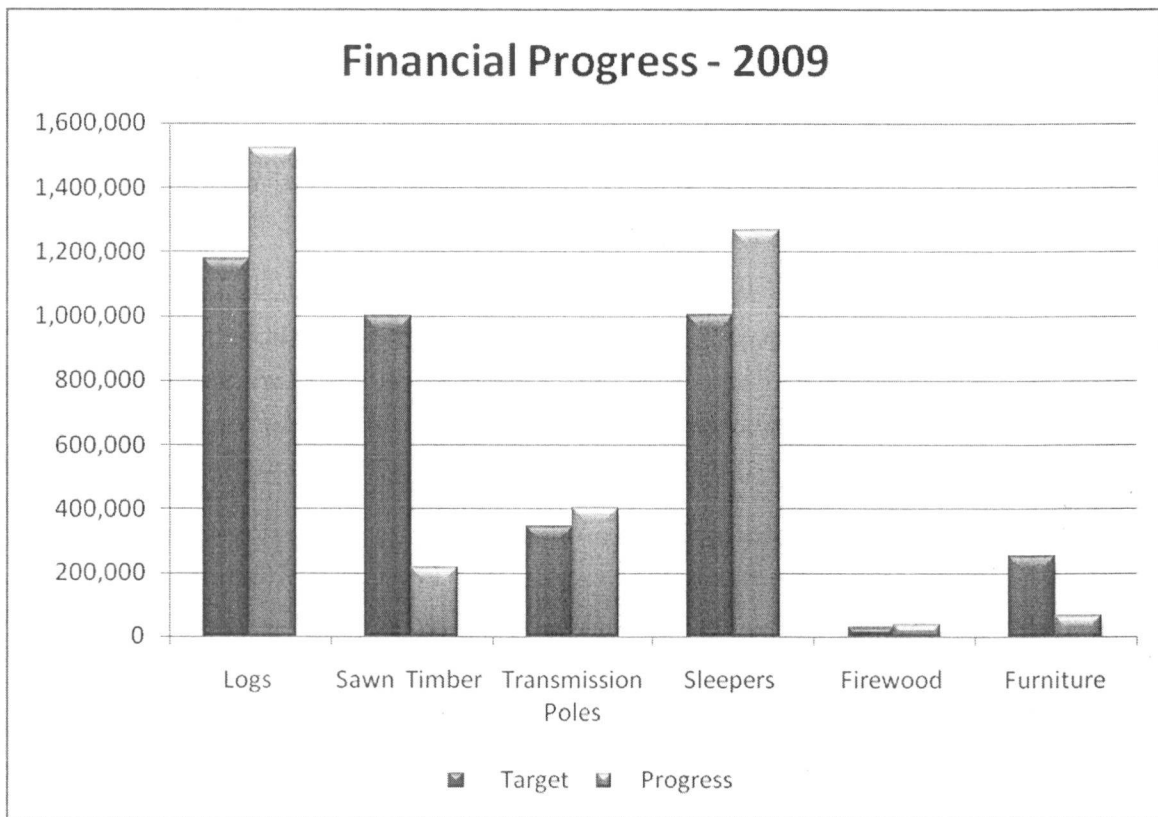
Performance

January 2009 - December 2009

Activity	Target		Progress	
	Physical	Financial Rs.'000	Physical	Financial Rs.'000
Logs M ³	95,255	1,178,091	91,416	1,522,846
Sawn Timber M ³	14,555	999,363	5,385	217,182
Transmission Poles No.	74,000	347,800	77,656	401,665
Sleepers No.	130,500	1,004,850	163,484	1,268,790
Round Poles No.	76,500	5,737	106,777	7,951
Fence Posts No.	43,100	2,586	68,439	7,612
Firewood M ³	52,275	28,665	75,986	39,868
Elephant Poles No.	13,700	13,700	9,989	34,571
Panelling L.M.	87,000	8,700	4,957	228
Furniture Rs.Mill.	170.1	252,856	57.8	65,930
Others		23,500		33,831

Sources of timber for production January 2009 - December 2009

	Crown	Private
	Land	Land
Production of Logs (m ³)	87,250	4,166
Production of Sawn Timber (m ³)	5,385	-
Production of Transmission Poles (No.)	64,942	12,714
Production of Sleepers (No.)	102,213	61,271
Production of Round Poles (No.)	106,045	732
Production of Fence Posts (No.)	66,562	1,877
Production of Elephant Poles (No.)	9,989	-
Production of Firewood (m ³)	68,762	7,223
Production of Panelling (L.M.)	4,957	-

Action Plan 2010

Activity	Target	
	Physical	Financial Rs.'000
Logs M ³	140,131	1,433,223
Sawn Timber M ³	7,420	372,324
Transmission Poles No.	59,000	312,700
Sleepers No.	130,000	1,001,000
Round Poles No.	51,500	3,862
Fence Posts No.	49,800	2,988
Firewood M ³	38,900	19,880
Panelling L.M.	60,000	6,000
Furniture Rs.Mill.	150.0	217,628
Imported Timber M ³	5,000	625,000
Elephant Poles No.	10,000	12,000

Expected Stumpage Payment	Rs. 611 Mn
Expected Other Expenditure	Rs. 2,520 Mn
Revenue Forecasted – net	Rs. 3,732 Mn
Expected Profit - before Levy	Rs. 601 Mn

Wildlife Trust Sri Lanka

Vision

Form a platform for education & awareness in environment and wildlife conservation.

Mission

Aware the society in environment & wildlife conservation through Training, Research, Education & Extension.

Introduction

The Wildlife Trust Sri Lanka is a charitable organization registered for Wildlife Conservation Education and Awareness in August 1991. There are ten members of Board of Trustees, in which the Secretary to the Ministry of Environment & Natural Resources is the Ex-officio – Chairman, manage the Wildlife Trust.

The day-to-day administration and management is been handled by the Executive Director of the Wildlife Trust and there are 24 supportive staff attached to the Wildlife Trust- Head Office, TREE Centre Randenigala, Information Centre -Yala National Park, Information & Sales Centre - Horton Plains National Park etc. Since the establishment of the Wildlife Trust in 1991, the TREE Centre is the main integrated facilitating centre of the Wildlife Trust, which is situated in Randenigala.

TREE Centre – Randenigala ;

The TREE (Training, Research, Education, and Extension) centre is the main instigated facilitating centre of the Wildlife Trust. It has executed programmes of Training, Research, Education & Extension and also initiate basic activities of nature based tourism such as identification of nature trails, guiding etc.

This is one of the prominent centre which is used by various organizations and individuals not only for training, education & extension purposes but also for other recreation and tourism aspects.

Information & Sales Centers

Currently operating ten Information & Sales outlets island wide such as Wildlife Trust Head Office, TREE Centre Randenigala, Horton Plains National Park, Udawalawa National Park, Hikkaduwa National Park, Yala National Park, Kaudulla National Park, Bundala National Park, Madunagala, and as well as Central Environmental Authority. It is more beneficial to students who need information to prepare project reports.

Objectives;

- To conserve and enhance the environmental and economic values of Sri Lanka's natural heritage by facilitating partnerships, sustain wildlife and protected areas, and by enhancing conservation and enjoyment of these resources by present and future generations;
- To enhance wildlife and environmental activities by supporting and encouraging the development of educational materials, programmes and facilities on wildlife and the natural heritage of Sri Lanka;
- To support elephant conservation by supporting and facilitating actions that will help conserve and sustain wild and domestic elephant populations in Sri Lanka through technical assistance, research and other necessary assistance.
- To support programmes that provide compensation for damage caused to human life, crops and property by elephants in the wild:
- To develop and sustain environmental tourism policies and programmes by facilitating and supporting public-private cooperation in the development of educational and informational programmes, community employment, visitor interpretive educational facilities, environmental and cultural values of protected areas, their surrounding resources and communities and the wildlife heritage of Sri Lanka.
- To improve wildlife protected area laws and regulations by providing technical assistance training and support for legal, scientific, economic and other studies, analyses, conferences and public affairs activities.
- To conduct public workshops, seminars, conferences, and other information programmes, and to carry out such other programmes so as to maximize public and international understanding and support for wildlife and protected areas conservation and management in Sri Lanka.
- To carry out other activities necessary to achieve these objectives.

Performance

June 2008 - December 2009

	Date	Income (Rs.)	Expenditure (Rs.)
One Day Expedition Tours			
01) Madu Ganga – One Day Expedition Tour	June 2008	21600.00	17250.00
02) Sinharaja - One Day Expedition Tour	Nov. 2008	*	6000.00
03) Anavilundawa - One Day Expedition Tour	Dec. 2008	*	5000.00
04) Runakanda Nature Reserve – Expedition Tour	Feb. 2009	*	5000.00
05) Dept. of National Museum – Study on Flora & Fauna Specimens	March 2009	*	-
06) National Zoological Gardens – Research Tour	April 2009	*	1500.00
Three Day Expedition Tours			
01) Kanneliya Three Day Expedition Tour	June 2008	39600.00	26500.00
02) Ritigala Three Day Expedition Tour	Sep. 2008	80000.00	60352.00
03) Randenigala – Wasgamuwa Three Day Expedition Tour	March 2009	*	27500.00
One Day Awareness Programmes			
01) One Day Awareness Programmes	August 2008	11600.00	7300.00
02) One Day Awareness Programmes	March 2009	*	3000.00
School Awareness Programmes			
01) Good Shepard Convent - Nayakanda	July 2008		3500.00
02) St. Jhon Bosco Mahavidyalaya	July 2008		3500.00
03) Ananda College – Colombo 10	July 2008		10000.00
04) Royal College – Colombo 07	August 2008		12550.00
05) Anula Balika Vidyalaya - Nugegoda	Oct. 2008		14310.00
06) Dharmapala Vidyalaya - Pannipitiya	Nov. 2008		13950.00
07) Central College - Bomiriya	January 2009		-
Symposium			
01) Alien Invasive Species Symposium with BDS & UNDP	May 2009	1,26,272.30	114,793.00
Workshop			
01) Workshops on Alien Species with BDS & UNDP at Hiyare, & MENR, etc.	May- Nov.2009	11,38,769.20	1035244.7
** Diploma in Wildlife & Nature Conservation	2008-2009	340,000.00	-

Action Plan 2010

	Activities	Target	
		Physical	Financial (Rs' 000)
01	School Awareness Programmes (Colombo, Gampaha & Kalutara)	15	15
02	One day Programmes (Participants Island wide)	03	6
03	Three Day Programmes (Horton Plains National Park, Randenigala, Ritigala)	03	15
04	Community Based Awareness Programmes (Udawalawa & Minneriya)	02	-
05	Diploma in Wildlife & Nature Conservation	01	50
06	Workshops, Symposiums and conferences organized by other Divisions of the Ministry of Environment & Natural Resources	12	100
07	Island wide Awareness Programmes to officials of the Divisional Secretariats (Colombo District)	13	39
08	Photographic Exhibition (Amateur / Professional)	01	-
09	Publications – Posters, Leaflets, Periodicals etc.,	-	10
10	Repairs to Building at the TREE Centre Randenigala		

ACHIEVEMENTS OF THE DONOR FUNDED MAJOR PROJECTS

Forest Resources Management Project (FRMP)

Introduction

The Forest Resource Management Project has been designed in line with the policy and institutional reforms, long term sector development priorities and investment strategies as envisaged by the National Forest Policy (1995), Forestry Sector Master Plan (1995), Five Year Implementation Programme (1998) and other recent developments in the sector.

The overall goal of the project is to increase the value and sustainability of the country's forest by creating an enabling policy and governance framework for enhanced participation of local communities and other stakeholders in forest resource development and management.

Total cost of the Project	:	US \$ 38.7 million
Implementing Agencies	:	Forest Department Ministry of Environment and Natural Resources Central Environment Authority
Duration	:	from 2001 to 30.06.2009
Cumulative disbursements as at end of the 2 nd Quarter 2009	:	US \$ 24.8 million
Cumulative expenditure as at end of the 2 nd Quarter 2009	:	US \$37.07 million

Objectives

- Establish and operationalise participatory sustainable forest management of a spatially demarcated permanent forest estate for increasing forest protection and production
- Enhance access of the local communities to gainful employment and human resource development opportunities leading to poverty reduction

---

Project Components

- **Participatory Forest Planning, Management and Awareness**

This component is designed to increase community participation for boundary demarcation of all forestlands managed by the Forest Department. Preparation of Integrated Management Plans and Operational Plans for each forest range and provision of assistance to the Ministry and Forest Department for awareness creation and extension programmes are the other main activities planned under this component.

- **Sustainable Forest Resource Development and Management**

Reduction of poverty levels of local communities and ensuring productive forest cover throughout the island are the main targets of this component. The main activities carried out under this component are; establishment of 4,090.7 ha of agro forestry woodlots, improved management of 7,300 ha of well-stocked farmer woodlots, development of 9,100ha home gardens, re-establishment of 5,600 ha plantations with appropriate species, buffer zone development activities in 2,800 ha of encroached forest lands, enrichment planting in 1,300 ha and rehabilitation and management of 3,800 ha degraded plantations.

- **Institutional Strengthening for Improved Sector Performance**

This component supports the Forest Department in effecting policy / institutional reforms, reorganizing the Forest Department for providing higher decision making authority to the field level staff and strengthening training capacity of Sri Lanka Forestry Institute (SLFI)

Performance**July 2008 – June 2009**

Activity	Achievements from June 2008 - June 2009
Survey & Demarcation The Project provides support for boundary demarcation of all forest lands managed by the Forest Department through surveying and delineation in close consultation and participation of local communities. The estimated Project target is 17,500 km. of Forests.	Physical: Survey and Demarcation completed in 822.60 km. Financial : Rs. 178.6 million
Public Awareness Creation & Extension Programmes The Project provided assistance to the Natural Resources Management Division of Environment Ministry, Forest Department and Central Environmental Authority to develop and implement awareness creation & extension programmes. Part of the Awareness & Extension Programmes was conducted by NPIU. The Awareness Programme spotlights the new policy developments in forestry sector and its role in promotion of tree growing, economic and financial value of forests and promotes policy and institutional changes for encouraging participatory forestry sector development.	Physical : English & Sinhala versions of Forest Manual printed and distributed Financial : Rs. 4.0 million
Capacity Building Forest Department officials made to participate in training programmes, workshops, fellowships and study tours as a means of capacity building. Further, Investment Plan for forestry sector for future investment is prepared. A final evaluation of the project was made by preparing a Project Completion Report.	Physical : 5 Year Investment Plan prepared. Project Completion Report prepared. Financial : Rs. 2.1 Million

---

Protected Area Management and Wildlife Conservation Project (PAM & WCP)

Introduction

The Project aims to conserve the nation's valuable natural resources and preserve its biodiversity, by addressing institutional and legal deficiencies in Protected Area (PA) Management, and also it is expected to stimulate nature-based tourism and to contribute to the development of a sustainable PA management and wildlife conservation system.

Total cost of the Project	:	US\$ 33.5 million
Implementing Agencies	:	Department of Wildlife Conservation Ministry of Environment and Natural Resources Protected Area Conservation Fund
Duration	:	06 th June 2000 to 31 st December 2008
Cumulative disbursements as at end of the 2 nd Quarter 2009	:	RS. 2471.91 million
Cumulative expenditure as at end of the 2 nd Quarter 2009	:	RS. 2964.07 million

Objectives

The objective of this project is to conserve the nation's valuable natural resources and to preserve its wildlife biodiversity for the well-being of the present and the future generations.

Components

Component A

Enhancing Institutional Capacity of the Department of Wildlife Conservation (DWLC)

The capacity of DWLC was enhanced through the provision of international and local consultancy services, internal and external training programmes, study tours, upgrading of facilities such as Wildlife Education and Training Centre at Giritale and DWLC's Head Office in Colombo and provision of materials, equipment and vehicles. Project supported to strengthen human resources, financial and administrative capacity and systems to improve transparent management of DWLC. Provision of training in areas such as ecology, habitat management, communication, conflict resolution, and Geographic Information System (GIS), remote sensing, etc to the staff of Department was

---

an important activity under this component. The project also supported a community outreach and extension technical team to increase the community participation in wildlife conservation activities. Development of capacity of DWLC improved to meet future challenges in eco tourism promotion by means of development of eco tourism system plan and policy, providing technical and supervisory inputs on all aspects of visitor management, developing nature interpretation facilities, visitor satisfaction surveys in Protected Areas is among the major activities under this component. In addition, this project supported systematic monitoring of biodiversity in Protected Areas.

Component B

Participatory Adaptive Management of Protected Areas

This component supported participatory management programs that address strategic threats and opportunities in Protected Areas. The project supports the consolidation and revision of existing management plans into operational work plans and implementation of an adaptive management program to mitigate strategic threats. Development of opportunities, provision of new skills, infrastructure, equipment and vehicles to support program implementation and development of quality eco tourism products and services are the main activities planned under this component. As a part of the adaptive management to resolve the human- elephant conflict, the project supports the installation of 120 km. of electric fence. Enrichment of habitats including eradication of invasive species within 7 Protected Areas would be a priority activity under this component. Unmarked boundaries of Protected Areas are being demarcated using a participatory process.

Component C

Collaborative Conservation Planning

This component has established a platform on which to develop increased collaborative conservation planning among the stakeholders. Strengthening the Biodiversity Conservation Secretariat (BCS) within the Ministry to prepare the Biodiversity Conservation Action Plan (BCAP) is a main action under this component. It supports a process to identify lands that helps to fill critical gaps in the current Protected Area system and link existing sites together. The BCS is expected to coordinate all development activities undertaken in Protected Area Buffer Zones by various agencies, without proper coordination.

Component D

Sustainable Financing for Community Partnership Building

This program facilitates creation of better opportunities for Protected Area Buffer - Zone communities to overcome poverty situations while obtaining people's participation in park management activities. Funds provided under this component are allocated for community development activities to address the issues related to conservation and community development especially in buffer-zones of Protected Areas.

Establishment of a Protected Area Conservation Trust (PACT) for Protected Areas, development of micro plans in consultation with Community Based Organizations and Non-Government Organizations and financing of selected projects identified in those plans are the main activities under this component.

Major Outcomes

- Institutional capacity of the Department of Wildlife Conservation (DWLC) enhanced.
- Participatory adaptive management activities carried out in Protected Areas prepared.
- Protected areas through collaborative Planning were conserved.
- Socio-economic status of communities in the buffer zones through sustainable financing and community partnership building uplifted while ensuring participatory management of Protected Areas.

Performance

July 2008 - December 2009

Overall Target	Overall Progress
Component A: Enhancing Institutional Capacity of the Department of Wildlife Conservation (DWLC)	
a) Submission of amended FFPO Parliament	It was tabled at parliament on 22 nd September-2008 Parliament Standing Committee approved on 4 th December 2008.
b) Restructuring of DWC	Recruitment schemes for recruiting 7ADs, 6DDs, and 2 Directors were approved by the Public Service Commission. Interviews for recruiting 02 Directors were held .One was appointed. 06 DD posts and 07 ADs Were appointed. 02 Nos DD Offices established and Regional DDs for North Western and South were appointed
c) Delegation of financial, administration and management authorities	Identified financial, administration and management authorities were delegated to regional Asst Directors. Manuals of Delegation Authorities, Corporate Planning, Biodiversity Baseline Survey were completed and copies were circulated among DWC offices
d) Biodiversity Survey	Biodiversity Baseline Survey (BBS) was completed in 04 PAs to assess the Biodiversity of 4 pilot PAs as a baseline and to monitor the biodiversity periodically and workshop in this regard was held during the reporting period. The Phase II of BBS completed in three parks namely Minneriya, Badulla and Udawalawe
e) Construction of park buildings	Building complexes at Wasgomuwa, Bundala, Hortan Plains, Kaudulla, Minneriya, Udawalawe and Ritigala completed. Buildings and structures included Visitor Centers, Auditoriums, Park Warden Offices, and Quarters, Camping sites, View decks and Nature Trails etc.

f)	Media, Publicity and awareness programs	10 video documentaries produced on 07 PAs and Protection Area Conservation Fund were telecast over ITN
g)	Habitat mapping and gap analysis	Socio economic survey, Habitat mapping and gap analysis completed.
h)	Research Projects	13 Research projects completed and symposium held
i)	Capacity Building	<p>Diploma in Wildlife Management conducted at Giritale Training Centre.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Two study tours on Ecotourism and Visitor Services and wildlife Management conducted. 2. Three study tours on Community Outreach and Participatory Management. 3. Two study tours on Wildlife Management. 4. Five foreign Training on <ol style="list-style-type: none"> i. Protected Area Management ii. Landscape Functions and Strategic Planning iii Eco–development and conflict Management iv. Wildlife Health, and v. Procurement of Civil Work

Sri Lanka Australia Natural Resources Management Project (SLANRMP)

Introduction

The Australian Agency for International Development (AusAID) Project identification Mission fielded in 1999 reported that assistance was still needed in Sri Lanka's forestry sector and that opportunity for AusAID to support the sector. As a result, the Sri Lanka Australia Natural Resources Management Project came into existence. The project began in 2003 and it covers the districts of Kurunegala, Matale Puttalam, Anuradhapura and Monaragala. The project is supporting communities to improve the management of natural resources, promoting a participatory and holistic approach to improve house hold livelihoods through improved utilization and integration forestry. The overall goal of the project is to contribute to poverty reduction through improved natural resource management in the dry and intermediate zones of Sri Lanka.

Total cost of the Project	:	Aus\$ 9,382,544
Implementing Agencies	:	Forest Department
Duration	:	Feb. 2003 to Jan. 2009
Cumulative disbursements as at end of the 2nd Quarter 2009	:	Rs. 632 million
Cumulative expenditure as at end of the 2nd Quarter 2009	:	Rs. 677 Million

Components

1. Institutional support for integrated natural resources management
2. Participatory natural resources management systems
3. Project management

Objectives

- To Improve the capacity of the Forest Department and other service providers to implement participatory resource management programs that improve utilization, encourage co-ordination mechanisms and ensure integration of service providers
- To test, develop and implement processed for the community management of natural resources that equitably improve livelihoods and reduce poverty of rural households in the dry and intermediate zone.
- To effectively manage and coordinate the project with the Forest Department and other stakeholders.

Major Outcomes

- Appropriate policy and legislation for participatory forestry management developed.
- Participatory forest management plans prepared.
- Innovative micro finance mechanisms to support micro enterprises and other identified programs developed
- Self help groups and community based organizations strengthened
- Human resource management, finance and administrative systems were effectively operated

Performance

July 2008 - June 2009

Activity	Achievement
Implementation of Participatory Management Plans and preparation of New Management Plans	New management plans have been completed for 12 sites. Accordingly 56 management plans are under implementation. Planning process has been initiated for additional 17 sites in Kurunegala, Matale, Anuradhapura, Puttalam and Monaragala Districts.
Institutional support for Integrated Natural Resources Management	Ten communities training have been completed and 426 community members were trained. 75 Forest Department field officers were also trained on community based resources assessment techniques. Two study tours, for Forest Department field staff and teaching staff of the Sri Lanka Forestry Institute has been organized to provide exposure to the project field activities.
Extension and Awareness	Presentation materials on 12 different subject areas for the benefit to the Extension Officers were developed. These materials were printed as ring binder and also in the form of flip charts. A guide book with detailed information on the lecture was also developed to assist the Extension Officers to conduct their awareness programmes more effectively. Apart from that an educational docudrama was also produced using the project funds.
Improve mobility and other facilities	In order to provide the required transport facilities for the field staff of proposed new districts, 05 motor bicycles have been purchased and supplied. Essential forestry field equipments needed for tree management were also provided by the project.

Project on In-Situ Conservation of Crop Wild Relatives (CWR)

Introduction

The project on in-situ conservation of Crop Wild Relatives (CWR) is a multi country project coordinated by International Plant Genetic Resources Institute (IPGRI) and funded by UNEP/GEF with the aim of in-situ conservation of crop wild relatives through enhanced information management and field applications. The national focal point of this project is the Ministry of Environment and Natural Resources while national project coordinating office is established at Horticultural Crop Research Development Institute, Department of Agriculture, Gannoruwa, Peradeniya.

Total cost of the Project	:	Rs 66 million
Implementing Agencies	:	Ministry of Environment and Natural Resources Department of Agriculture
Duration	:	March 2004 to May 2010
Cumulative disbursements as at end of the December 2009	:	Rs. 61.1 million
Cumulative expenditure as at end of the December 2009	:	Rs. 57.5 million

Objectives

- To establish a national information management system for conservation of crop wild relatives.
- Enhance capacity of stakeholders for CWR conservation and initiate conservation actions
- Increase public awareness on CWR and implement CWR conservation management plan in selected area
- To enhance the Project Management.

Project Components

1. National Information System on Crop Wild Relatives

Development of data management and sharing policies, establishment of a website of CWR of Sri Lanka, digitizing CWR data in the National Herbarium are among the main activities of this component.

---

2. Enhance capacity and conservation actions

Identification of priority tax and areas for conservation, develop guidelines for prioritising and developing participatory research program are the major activities under this component.

3. Public awareness

Main activities under this component are identification of target groups and preparing strategies, baseline survey on awareness and establishment of 04 ex-situ CWR demonstration sites.

4. Project management

Procurement of office equipment and vehicles, conducting project management committee meetings and National Steering Committee meetings are the activities under this component.

Major Outcomes

- Increased the resource availability and facilitated the information sharing of Wild Relatives in Sri Lanka by publishing following materials relevant to the project.
  - National Data base on CWR species in Sri Lanka
  - Atlas on priority species Sri Lanka (*Rice, Musa, Vigna, Cinnamon and Pepper*)
  - Sinhala booklet on “Crop wild relatives in Sri Lanka and their conservation”
  - Educational poster on wild species in Sri Lanka
  - Publication of findings from the eco-graphic survey of wild species in Sri Lanka
  - Published a catalogue on characterization of wild rice species in Sri Lanka
  - Digitized the herbarium sheets of CWR and their line drawings of the national herbarium.
  - Developed the information sharing agreements of the partner institutions.
  - General book on Crop Wild Relatives
- Increased the awareness on conservation actions and initiated the conservation actions considering biological and economical values of the wild species.
  - Established a macro plot to study about wild cinnamon species in Kanneliya National Forest reserve.
  - Established demonstration sites on wild relatives in the agro-technological parks of the department of agriculture.
  - Developed university curricula on crop wild relatives to include to undergraduate, post graduate, and diploma courses.

Performance

July 2008 - December 2009

National Information Management Systems

The Plant Genetic Resource Centre is continued the data feeding to the data base that was developed under the Project. An atlas has been published for the priority species (Rice, Vigna, Cinnamon, Musa and Pepper) as a collaborative activity of Bandaranayake Memorial Ayurvedic Research Institute, Faculty of Agriculture in the University of Ruhuna, and Plant Genetic Resource Centre, Gannoruwa. In this atlas, species are described with text, photographs and maps. The text of each species consists with habitat, distribution in Sri Lanka and world, key morphological characters, information of pest disease resistance/ tolerance and conservation status. Species distribution was depicted on protected areas map layer and potential distributions of species are mapped under the present climate condition on map layer on agro ecological regions.

Department of Export Agriculture, Bandaranayake Memorial Ayurvedic Research Institute, Forests Departments and the Department of Agriculture were completed the development of information sharing agreement expanding the resource availability that can be used in future conservation practices and uses. National botanic gardens digitized the line drawings in the national herbarium and published a general book on 'Crop Wild Relatives in Sri Lanka'.

Enhanced Capacity and Conservation Actions

Partners Institutes of the project completed the development of documents on information sharing policy for facilitating the conservation capacities. The Forests Department has developed the Forests Management Plan for Kanneliya Forest Reserve with the financial support of the project. The Faculty of Agriculture of University of Ruhuna in collaboration with the Department of Forests completed the species management plan to enhance the conservation of wild cinnamon species. Under this, a macro plot in the Kanneliya Forest Reserve was established for collecting data under the ten years management plan and it was categorized cinnamon species according to the conservation status. The statuses are given below.

Species	Conservation Status
<i>Cinnamomum dubium</i> Nees	least concerned
<i>Cinnamomum ovalifolium</i> Wight	endangered
<i>Cinnamomum litseaefolium</i> Thw	critically endangered
<i>Cinnamomum capparum coronde</i> Blume	endangered
<i>Cinnamomum sinharagaense</i> Kostermans	critical endangered
<i>Cinnamomum rivulorum</i> Kostermans	critically endangered

Enhancing the conservation status of cinnamon, the programme that included domestication of economically valuable species has started by the Faculty of Agriculture of University of Ruhuna. In

addition a program was initiated to domestication of wild cinnamon species and expanded through the tourism industry in the Southern Province of Sri Lanka. Bandaranayke Ayurvedic Memorial Research Institute at Nawinna and Plant Genetic Resources Center of Gannoruwa completed their study on red listing of Piper, Rice, Musa, and Vigna species.

Species	Conservation Status
Piper	
<i>Piper hymenophyllum</i> Miq	endangered
<i>Piper sylvestre</i> Lam.	least concerned
<i>Piper trineuron</i> Miq.,	to be completed
<i>Piper zeylanicum</i> Miq	to be completed
<i>Piper wallkeri</i> Miq	to be completed
Vigna	
<i>Vigna aridicola</i>	endangered
<i>Vigna dalzelliana</i>	endangered
<i>Vigna marina</i>	near threatened
<i>Vigna radiata</i> var . sublobata –	near threatened
<i>Vigna stipulacea</i>	near threatened
<i>Vigna trilobata</i>	near threatened
<i>Vigna trinervia</i>	endangered
Oryza	
<i>Oryza nivara</i>	near threatened
<i>Oryza rufipogon</i>	endangered
<i>Oryza eichineri</i>	endangered
<i>Oryza ganulata</i>	endangered
<i>Oryza rhizomatis</i>	endangered
Musa	
<i>Musa acuminata</i>	endangered
<i>Musa bulbisiana</i>	endangered

The University of Ruhuna conducted two researches namely

1. A research on inoculation of rhizobia from wild Vigna species to be developed as rhizobial inoculants as a bio fertilizer in agriculture
2. A research on wild rice species in Sri Lanka under project's grants.

Rice Research and Development Institute, Batalagoda has developed a catalogue of wild rice, characterized the wild rice varieties and continued hybridization with wild varieties to improve the resistance of brown plant hopper.

University of Peradeniya developed course modules for three short courses on CWR conservation aimed at three different groups such as undergraduates, post graduates and policy makers for widening up the information on CWR.

Rice Research and Development Institute continued the work on using rice wild relatives in their breeding program and has succeeded in transferring brown plant hopper resistant gene from wild rice to cultivated rice.

The Natural Resources Management Center of the Department of Agriculture continued data collection for the study of effect of climate change on CWR.

Audio Visual Center of the Department of Agriculture established demonstration sites at Agro technological park in Bataata and Gannoruwa

Public Awareness

5000 copies of sinhala booklet titled “Crop Wild Relatives of Sri Lanka and Their Conservation” are being distributed through meetings, workshops, schools, universities and agriculture resources centers to improve the public awareness on CWR species. The project has created the educational poster for the distribution. Awareness presentations on CWR project were carried out in each regional agricultural technical working groups of the country. Project also participated in the 60th year celebration exhibition of the faculty of agriculture, University of Peradeniya by establishing a CWR demonstration site and distributing public awareness material. Two TV programs on CWR were broadcasted through national TV under this component.

Meanwhile audio visual centre of the Department of Agriculture has created a display board which relevant to the wild species to increase the awareness and the conservation practices to display at the major forest reserves, botanical gardens and other research stations.

Project Management

The International Steering Committee meeting of CWR project was held in last December 2008 to review the progress and to discuss the activities in 2009. The National steering committee meetings conducted quarterly to make decision for the implementation of project activities.

The National Project Coordinator participated to the International Steering Committee meeting held in Italy, from 23rd October 2009 to 03rd November 2009 for reviewing the progress and discusses the future arrangements of the project activities. In 2009, the project has organized different workshops and meetings with partner institutional and external institutes to assess the physical and financial progress of the project. End line survey of the project was carried out by the socio economic centre of the Department of Agriculture evaluating the impact of the activities in last five years.

சுற்றாடல் வளங்கள் அமைச்சு

முன்னேற்ற அறிக்கை 2009

மற்றும்

நடவடிக்கைத் திட்டம் 2010

நோக்கம்

“மக்களின் நலன் மற்றும் பொருளாதார நன்மைகளுக்காக இயற்கையின் நிலைத்திருக்கத் தக்கவல்ல ஆரோக்கியமான மற்றும் மனோரம்மியமான சுற்றாடலைக் கட்டியெழுப்புதல்”

இலக்கு

“நிகழ்கால மற்றும் எதிர்கால சந்ததியினரின் நலனுக்காக நிலைத்திருக்கவல்ல அபிவிருத்திக்கான தேசியக் கடப்பாட்டை உறுதிப்படுத்தம் பொருட்டு சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்கள் முகாமைத்துவத்திற்கான தலைமைத்துவத்தை வழங்குதல்”

மாண்புமிகு சுற்றாடல் அமைச்சரிடம் இருந்து செய்தி

சுற்றாடல் அமைச்சின் 2010 ம் ஆண்டின் வரவு செலவுத் திட்ட குழும நிலையிற்கு அறிக்கையிடும் “முன்னேற்ற அறிக்கை மற்றும் 2010ம் ஆண்டிற்கான நடவடிக்கைத் திட்டம்’ என்னும் தலைப்பிலான இவ்வறிக்கைக்கு எனது மனப்பூர்வமான ஆசியை தெரிவித்துக் கொள்கின்றேன். சுற்றாடல் அமைச்சினால் கடந்த வருட காலத்தில் இலங்கையின் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்களைப் பாதுகாத்தல் மற்றும் வனப்பரிபாலனம் தொடர்பான மேற்கொள்ளப்பட்ட சேவைகளையும் இதன் கீழ் ஸ்தாபிக்கப்பட்டவைகளையும் இதனைத் தொடர்ந்து நாட்டின் பொருளாதார முன்னேற்றத்துக்கான நடவடிக்கைகளையும் விபரிக்கின்றது.

தற்கால மற்றும் எதிர்கால சந்ததியினருக்காக உள்ளூர் மற்றும் உலகளாவிய மட்டத்தில் சுற்றாடலைப் பாதுகாத்து வனப்பரிபாலனம் செய்தலுக்கான நோக்கின் கொள்கையினை சுற்றாடல் அமைச்சு அடிப்படையாகக் கொண்டது. மஹிந்த சிந்தனையில் குறிப்பிட்டவாறு எதிர்காலத்துக்காக, சுற்றாடல் பாதுகாப்பு மற்றும் முகாமைத்துவம் தொடர்பான கொள்கைகள் மற்றும் நிகழ்ச்சித்திட்டம் என்பன சுற்றடாலியல் வல்லுனர்களால் வகுக்கப்பட்டு தேசிய நோக்குடன் தொடர்புபட்ட முன்னேற்றங்களை பெறும் நோக்கில் இத்தகைய கொள்கைகள், நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் மற்றும் செயற்திட்டங்கள் என்பன அமுல்படுத்தப்பட்டன.

அமைச்சு மற்றும் இதன் கீழான ஸ்தாபனங்களின் குறிப்பிடத்தக்க முன்னேற்ற நிறைவேற்றுகைகளுக்கு சொந்த அலுவலக கட்டிடத் தொகுதியினை கட்ட அமைச்சு இக்கால கட்டத்தில் நடவடிக்கை எடுத்துள்ளது. சட்ட அமுலாக்கத்தின் போது முகம் கொடுக்கும் சட்டக் குறைபாடுகளை நிவர்த்தி செய்ய சுற்றாடல் சட்டங்களை தற்போதைய நிலமைக்க பொருந்துமாப்போல் சுற்றாடல் ஒழுங்கு விதிகள் பலப்படுத்தப்பட்டது. அமைச்சின் கீழ் செயற்படும் நிறுவனங்களின் சுற்றாடல் பாதுகாப்பு நடவடிக்கைகளை செயற்திறனை இதன் மூலம் மேம்படுத்த முடியும்

உயிரினப் பன்னிலை தேசிய நிபுனர்கள் குழுவினால் வழங்கப்பட்ட வழிகாட்டலின் படி அதே இடத்தில் பாதுகாத்தல் மற்றும் வெளியித்தில் பாதுகாத்தல் என்னும் நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் ஊடாக ஆபத்தை எதிர்நோக்கும் தாவரங்களை வனப்பரிபாலனம் செய்ய அமைச்சின் உயிரினப் பன்னிலை செயலகத்தினால் நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்பட்டன.

சுற்றாடல் அமைச்சின் மாசுபடுத்துனர் பண அறவீட்டு முறை மூலம் சுய நிதியிடலினால் திறைசேரியின் பழு குறைக்கப்பட்டுள்ளது. ஏற்றுமதி செய்யப்படும் கனிய வளத்திற்கு மேலதிக அதியுர் பெறுமதியினை சேர்த்துக் கொள்வதற்காக தேவையான சிபாரிசுகளை வழங்கும் நோக்கல் புவிசரிதவியல் அளவை மற்றும் அகழ்வு பணியகத்தில் கனியவள புலனாய்வு அலகு ஸ்தாபிக்கப்பட்டது.

2012 இல் குப்பைகளற்று நாட்டை உருவாக்கும் நோக்குடன் நகர திண்மக்கழிவு முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித் திட்டம் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டதுடன் நகர்களில் திண்மக்கழிவை குறைப்பதற்காக அமுல்படுத்தவும் பட்டது. சமுத்திர சுற்றாடலை பாதுகாப்பதற்காக சமுத்திர சுற்றாடல் அதிகாரசபை புதிய சட்டத்தினால் பலப்படுத்தப்பட்டது. நாட்டில் பெருளாதாரம் மற்றும் அபிவிருத்தி செயன்முறைகளை ஏற்படுத்தலை கருத்திற் கொண்டு ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட சுற்றாடலை

உறுதி செய்யும் நோக்கில் நாடுபூராவும் அமைச்சினால் “ஹரித்த லங்கா” நிகழ்ச்சித்திட்டம் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டதுடன் இலங்கை ஜனாதிபதியின் தலைமைத்துவத்தின் கீழ் நிலையான அபிவிருத்திக்காக தேசிய கன்சில் ஸ்தாபிக்கப்பட்டது.

இக்காலதினுள் நோக்குகள் மற்றும் இலக்குகளை அடைவதற்கு கடின உழைப்பாற்றிய இவ்வமைச்சின் செயலாளர் திரு. எம்.ஏ.ஆர்.டி ஜெயதிலக்க, அமைச்சு மற்றும் நிறுவனங்களின் அனைத்து மட்ட அலுவலர்கள் மற்றும் ஞாழிலாளர்கள் ஆகியோருக்கு நன்றிகூற விரும்புகின்றேன்.

மஹிந்த சிந்தனையின் வாயிலாக இலங்கையினை அதி உன்னதமான நாடாகவும் ஆசியாவில் முக்கியமான நாடாக அமைவதற்கு சிறப்புடனும் நுட்பத்துடனும் செயலாற்றிய சுற்றாடல் அமைச்சு மற்றும் இதன் கீழ் உள்ள முகவர்களையும் நான் வாழ்த்துகின்றேன்

அனூர பிரியதர்சன யாப்பா

சுற்றாடல் அமைச்சு

கௌரவ சுற்றாடல் பிரதியமைச்சரிடமிருந்து செய்தி

சுற்றாடல் பிரதி அமைச்சர் என்னும் வகையில் “முன்னேற்ற அறிக்கை 2009 நடவடிக்கைத் திட்டம் 2010” என்னும் தலைப்பில் பிரசுரிக்கப்பட்ட வருடாந்த அறிக்கையிற்கு செய்தி அளிப்பதற்கு நான் பெருமை அடைகிறேன்.

இலங்கை சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளத்தை பாதுகாத்து வளப்பரிபாலனம் செய்யும் வகையில் சுற்றாடல் அமைச்சு மற்றும் இதன் கீழ் இயங்கும் நிறுவனங்கள் ஜூலை 2008 ல் இருந்து டிசம்பர் 2009 வரை ஆற்றிய இப்பிரசுரத்தில் விபரிக்கப்பட்டுள்ளது அதிமேதகு ஜனாதிபதி மஹிந்த ராஜபக்சவின் மஹிந்த சிந்தனை கொள்கையின் படி சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள பாதுகாப்பு மற்றும் இன்னாட்டு மக்களின் இறைமை என்பவற்றை பாதுகாக்க இவ்வமைச்சு நடவடிக்கைகளை எடுத்துள்ளது.

சர்வதேச மட்டத்தில் சுற்றாடல் அமைச்சு குறிப்பிடத்தக்க அளவு சாதனைகளைப் படைத்துள்ளது. ஓசோன் படையை பாதுகாப்பதற்கான வியன்னா பிரகடனத்தின் எட்டாவது மாநாட்டிற்கு தலமை தாங்கியமை மற்றும் அமெரிக்க சுற்றாடல் பாதுகாப்பு அதிகாரசபையினால் சர்வதேச மட்டத்தில் விருதழிப்பு நிகழ்ச்சியில் தேசிய ஓசோன் படை சர்வதேச விருதளிப்பு பெற்றமை குறிப்பிடத்தக்க சாதனைகளாகும்.

இக்காலத்தினுள் இவ் அமைச்சினால் இலங்கையின் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கைவள துறையில் தற்போதுள்ள முக்கிய சவால்களை கையாள முதனிலை பத்து தந்திரோபாய நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் அமுல்படுத்தப்பட்டன.

சுற்றாடலின் நட்புறவான தொழில்நுட்ப மற்றும் இலங்கையின் பொருளாதார மற்றும் சமூகவியல்களை பசுமையான பொருளாதாரத்தினை ஏற்படுத்தும் நோக்கில் விழிப்புணர்வு மேம்பாட்டு அதிகரிப்பு நோக்குடன் பசும் தொழில் ஈடுபாடு நபர்களை இனங்கண்டு விருது வழங்கும் நிகழ்ச்சி அமைச்சு நடாத்தியது

இலங்கை அதிமேதகு ஜனாதிபதி மஹிந்த ராஜபக்சவின் தலைமத்துவம் மற்றும் சுற்றாடல் அமைச்சர் கௌரவ அமைச்சர் அனூர யாப்பா அவர்களின் வழிகாட்டலின் கீழ் மக்களினதும் சுற்றாடலின் நன்மைக்காக பாரிய சேவைகளை வழங்குவதனால் புதிய இலங்கை திருநாட்டை உருவாக்கும் வகையில் உழைக்க நான் உங்கள் அனைவரையும் அழைக்கிறேன்

பைசர் முஸ்தபா

பிரதி சுற்றாடல் அமைச்சர்

பொருளடக்கம்

அமைச்சின் முக்கிய நிறைவேற்றுகைகள்

தந்திரோபாய முதனிலை நிகழ்ச்சித் திட்டங்கள்	15
கொள்கை உருவாக்கம், திட்டமிடல் மற்றும் கண்காணிப்பு	26
இயற்கை வளமுகாமைத்துவம் மற்றும் உயிர்ப்பன்னிலைத்தன்மை வள வளப்பரிபாலனம்	31
மாசுபடுதலை தவிர்த்தல், குறைத்தல் மற்றும் கட்டுப்படுத்தல் மற்றும் சுற்றாடல் தாக்கங்கள்	35
சுற்றாடல் கல்வி, பயிற்சி மற்றும் விழிப்புணர்ச்சி	40
சர்வதேச ஓத்துழைப்பு	42
2010ம் ஆண்டுக்கான திட்டமிடப்பட்ட நடவடிக்கைகள்	51

அமைச்சின் முகவரகங்களின் முக்கிய நிறைவேற்றுகைகள்

வன பரிபாலனத் திணைக்களம்	55
வன ஜீவராசி பாதுகாப்பு திணைக்களம்	60
மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபை	68
சமுத்திர சுற்றாடல் பாதுகாப்பு அதிகாரசபை	81
புவிச்சரிதவியல் அளவை மற்றும் சுரங்கப் பணியகம்	86
அரச மரக் கூட்டுத்தாபனம்	93
இலங்கை வன ஜீவராசி நம்பிக்கை நிதியம்	98

வெளிநாட்டு நிதியுடனான பாரிய செயற்திட்டங்களின் நிறைவேற்றுகைகள்

வனவள முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித் திட்டம்	102
பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச முகாமைத்துவம் மற்றும் வனஜீவராசி வளப்பரிபாலன செயற்திட்டம்	105
இலங்கை அவுஸ்ரேலியா இயற்கை வள முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித்திட்டம்	110
வனப்பயிரினம் தொடர்புபட்ட அதே இடத்தில் வளப்பரிபாலன செயற்திட்டம்	113

அமைச்சின் முக்கிய கடமைகள்

- கொள்கை உருவாக்கத்தினை இயலுமை செய்யும் வகையில் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்கள் துறையிலான பிரச்சினைகளை ஈடுபாட்டாளர்களின் ஆலோசனைகளுடன் அடையாளங்காணல் / பகுப்பாய்வு செய்தல்
- சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்கள் துறையிலான கொள்கை அபிவிருத்தி, கொள்கைப் பரவலாக்கம், மற்றும் அமுலாக்க உறுதிப்பாடு.
- சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்கள் தொடர்பான கொள்கைகளின் தந்திரோபாய விளைவு மதிப்பீடுகளை மேற்கொள்ளல்.
- அபிவிருத்தி நடைமுறையில் சுற்றாடல் பேண்தகு தன்மையை உறுதிப்படுத்தும் பொருட்டு ஏனைய துறை கொள்கைகளுடன் சுற்றாடல் கொள்கைகளை ஒன்றிணைப்பதற்கான நடவடிக்கைகளை எடுத்தல்.
- இலங்கை அங்கத்தவராகக் காணப்படும் பல்தேசிய உடன்படிக்கைகளின் மூலம் உருவாகும் சர்வதேச கடமைப்பாடகளின் தேசிய இணக்கப்பாடுகளுக்குத் தேவையான நடவடிக்கைகளை எடுத்தல்.
- சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்களுடன் தொடர்புடைய கொள்கை அமுலாக்கத்திற்குத் தேவையான செயற் திட்டங்கள், தந்திரோபாயத் திட்டங்கள், மற்றும் பாரிய திட்டங்களை அபிவிருத்தி செய்தல்.
- புதிய துறை ரீதியிலான கொள்கை ஆரம்பிப்புகள் தொடர்பான முன்மாதிரிக் கருத்திட்ட அமுலாக்கம்.
- சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளத்தறை கண்காணிப்பு முறை அபிவிருத்தியும் அதன் பராமரிப்பும், கண்காணிப்பு தேவைகளுடன் இணக்கப்படல், அறிக்கையிடல், மற்றும் தேவையான திருத்த நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்ளல்.
- கொள்கை ஆராய்ச்சிகளை மேற்கொள்ளலும், பகுப்பாய்வு செய்தலும், கொள்கை அமுலாக்கம், மற்றும் மீள்மதிப்பீடு தொடர்பிலான பெறுபேறுகளைப் பொதுமக்களிடையே வெளிப்படுத்தல்.
- சிறந்த சுற்றாடல் முகாமைத்துவத்தை நோக்கி பொதுமக்கள் மற்றும் அரசியல்வாதிகளின் ஈடுபாட்டைப் பெற்றுக் கொள்வதற்கு வசதியான ஒரு சூழலை உருவாக்கல்.
- சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்களுடன் தொடர்புடைய கொள்கை சீர்திரத்தம், ஏனைய முக்கிய சுற்றாடல் ஆரம்பிப்புக்கள் தொடர்பாக தேசிய மட்டத்திலான சுற்றாடல் கற்கை, மற்றும் கல்வி தொடர்பான விழிப்புணர்ச்சி உருவாக்கம்.
- சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்கள் தொடர்பான கொள்கை அமுலாக்கம் செய்வோர் மற்றும் ஏனைய ஈடுபட்டவர்களின் இயலுமையைக் கட்டியெழுப்பும் நடவடிக்கைகள்

அமைச்சின் தொழிற்பாட்டுப் பிரிவுகள்

அமைச்சின் நடவடிக்கைகளும், பொறுப்புக்களும் பதினொரு தொழிற்பாட்டுப் பிரிவுகளுக்கிடையே பகிர்ந்தளிக்கப்பட்டுள்ளது. அவையாவன:

இயற்கைவளங்கள் முகாமைத்துவப் பிரிவு (NRMD)

இயற்கை வளங்கள் தொடர்பான கொள்கை அமலாக்கம், மற்றும் அவற்றின் அமுலாக்கம் தொடர்பான ஒத்துழைப்பு நடவடிக்கைகளை மையமாகக் கொண்டு செயற்படுகிறது.

உயிர் பல்வகைத்தன்மைப் பிரிவானது (BDD)

உயிர் பன்னிலைத்தன்மை பாதுகாப்பு தொடர்பில் கொள்கை வழிகாட்டல்களை வழங்கி வருகின்றது.

நிலைத்து நிற்கக்கூடிய அபிவிருத்திப்பிரிவு (SSD)

அதிமேதகு ஜனாதிபதி அவர்களினால் தலைமை தாங்கி மிக அண்மையில் ஸ்தாபிக்கப்பட்ட தேசிய நிலைபேற்றுத் தன்மையான அபிவிருத்தி கவுன்சில் செயலகத்தின் தேசிய நிலைபேற்று தன்மையான அபிவிருத்தி தந்ரோபாயம் மற்றும் செயன் முறைகளை அமுல்படுத்துவதற்கு வசதியேற்படுத்தல்.

கொள்கைத்திட்டமிடல் பிரிவு (PPD)

சுற்றாடல் இயற்கை வளங்கள் முகாமைத்துவ நடவடிக்கைகளில் ஈடுபட்டுள்ள பங்காளிகளுடன் இணைந்து கொள்கை மற்றும் திட்டமிடல் முயற்சிகளினூடாக தேசிய சுற்றாடல் கொள்கையின் அமுலாக்கத்திற்கு துணை புரிந்து வருகிறது.

வளிவள முகாமைத்துவமும் சர்வதேச உறவுப் பிரிவு (AIRM&IRD)

வளியின் தரம் மற்றும் சர்வதேச சுற்றாடல் விவகாரங்களுடன் தொடர்புபட்ட பிரச்சினைகளை எடுத்துக்காட்டி உத்தரவுகளை வழங்குதல்

காலநிலை மாற்றப் பிரிவு (CCD)

கால நிலை மற்றும் சம்மந்தமான தொடர்புபட்ட பிரச்சினைகளை எடுத்துக்காட்டி உத்தரவுகளை வழங்குதல்

மேம்பாடு மற்றும் சுற்றாடல் கற்கைப் பிரிவானது (P&EED)

சுற்றாடல் பாதுகாப்பு தொடர்பாக எல்லா மட்டத்திலுமான பங்களிப்பைப் பெற்றுக் கொள்ளும் பொருட்டு சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்கள் முகாமைத்துவ பிரச்சனை தொடர்பான விழிப்புணர்ச்சிகளை வழங்கி வருகின்றது.

மனித வள அபிவிருத்திப் பிரிவு (HRDD)

சுற்றாடல் முகாமைத்துவத்திற்குத் தேவையான இயலுமைகளைக் கட்டியெழுப்பும் வகையில் அமைச்சினதும், அதன்கீழ் இயங்கும் நிறுவனங்களினதும் மனிதவளங்களை அபிவிருத்தி செய்து வருகின்றது.

சட்டப் பிரிவானது (LD) நாட்டின் சுற்றாடல் முகாமைத்துவம் தொடர்பில் அடைய வேண்டிய கடமைப்பாட்டினை நிறைவேற்றுவதற்குத் தேவையான சட்டம் தொடர்பான உதவிகளை அமைச்சிற்கும் அதன் நிறுவனத்திற்கும் வழங்குவதில் ஈடுபட்டு வருகிறது.

நிர்வாகம் (AD) மற்றும் நிதியியல் பிரிவுகளானது **(FD)** அமைச்சம் அதன் நிறுவனங்களும் தத்தமது பாத்திரங்களை திறனான முறையில் நிறைவேற்றுவதற்குத் தேவையான நிதி, நிர்வாக, மற்றும் நிறுவன உதவிச் சேவைகளை வழங்கி வருகின்றது.

பேண்தகு சுற்றாடல் பிரிவானது (SED) அமைச்சினால் மேற்கொள்ளப்படும் இயற்கை வளங்கள் முகாமைத்துவம், மற்றும் சுற்றாடல் பாதுகாப்பு தொடர்பான விஷேட செயற்திட்ட அமுலாக்கங்களுக்கான கொள்கை வழிகாட்டல்களையும், உதவிகளையும் வழங்கி வருகிறது.

சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்கள் அமைசினால்
துறையில் காணப்படும் முக்கிய பிரச்சினைகள்

- வன அடர்த்திக் குறைவடைவு
- முறையற்ற விரயக் கழிவுகற்றல்
- காணி சீரழிவு
- கட்டுப்பாடற்ற மணல் அகழ்வு
- வளி மாசடைவு
- காலநிலை மாற்றம்
- உயிர்ப் பன்னிலைத்தன்மை நலிவடைவு
- உள்நாட்டு நீர் நிலைகளின் மாசடைவு
- சமுத்திர மற்றும் கரையோர சூழலமைப்பின் மாசடைவு
- இயற்கை வளங்களின் நிலைபேறற்ற மிகையான சுரண்டல்

அமைச்சின் கீழ் இயங்கும் நிறுவனங்கள்

- வன பரிபாலனத் திணைக்களம்
- வன ஜீவராசி பாதுகாப்புத் திணைக்களம்
- மத்திய சுற்றாடல் அதிகார சபை
- அரசு மரக் கூட்டுத்தாபனம்
- புவிச்சரிதவியல் அளவீடு மற்றும் சுரங்கப் பணியகம்
- இலங்கை வனஜீவராசி நம்பிக்கைப் பொறுப்பு

அமைச்சின் முக்கிய நிறைவேற்றுகைகள்

தந்திரோபாய முதலிலை நிகழ்ச்சித் திட்டங்கள்

நாட்டின் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்கள் துறையின் நடைமுறைகளில் காணப்படும் முக்கிய சவால்களை முகவரிப்படுத்தும் பொருட்டு 2007 தொடக்கம் அமைச்சு பின்வரும் தந்திரோபாய முதலிலை நிகழ்ச்சித் திட்டங்களை அமுல்படுத்த நடவடிக்கை எடுத்துள்ளது.

“பிலிசறு” தேசிய திண்மகழிவு முகாமைத்துவ செயற்திட்டம்

• திண்மகழிவு முகாமைத்துவ தேசிய அணுகுமுறை அற்ற காரணத்தினால் பலதரப்பட்ட பிரதிகூல தாக்கங்கள் உருப்பெற்றுள்ளன. நகரங்களில் காணப்படும் குப்பைகளைக் குறைப்பதற்காக மஹிந்த சிந்தனையில் காணப்படும் கருத்துக் கொள்கைகளை அமுல்படுத்துவதற்காக அமைச்சரவை அனுமதி வழங்கியுள்ளது. இதன் அனுமதியின் அடிப்படையில் “பிலிசறு” கழிவு முகாமைத்துவ செயற்திட்டம் 2008ஆம் ஆண்டில் நாட்டில் ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட திண்ம கழிவு முகாமைத்துவ திட்டமாக பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டது. தேசிய திண்மகழிவு முகாமைத்துவ செயற்திட்டமானது

நாட்டில் ஒருங்கிணைந்த திண்ம கழிவு முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித்திட்டத்தை (ஒதிகமு) அமுல்படுத்துவதற்காக உருவாக்கப்பட்டுள்ளது. நாட்டில் திண்ம கழிவு முகாமைத்துவ பிரச்சினைகளாக தெரிவிக்கப்பட்டவைகளை தொடர்புபட்ட அணைத்து பங்குதாரர்களின் ஈடுபாட்டுடன் தேசிய நிகழ்ச்சித் திட்டத்தை அமுல்படுத்தல் இந்நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் பிரதான நோக்கமாகும். பங்குபற்றும் பங்கு தாரர்கள் உள்ளூராட்சி மற்றும் மாகாண சபைகள் அமைச்சு, நகர அபிவிருத்தி மற்றும் புனித பூமி அபிவிருத்தி அமைச்சு மற்றும் மாகாண சபைகள் மற்றும் மேல்மாகாண கழிவு முகாமைத்துவ அதிகாரசபை என்பனவாகும். இதன் கீழ் கழிவு முகாமைத்துவத்துடன் தொடர்புபட்ட பிரச்சனைகளை முகவரிப்படுத்துவதற்கு தொடர்புபட்ட அணைத்து பங்குதாரர்களின் ஈடுபாட்டுடன் தேசிய,மாகாண மற்றும் உள்ளூர் அதிகாரசபை மட்டத்திலான நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் அமுல்படுத்தப்பட்டன. “பிலிசறு” நிகழ்ச்சித் திட்டத்தின் கீழ் திண்ம கழிவு முகாமைத்துவ நடவடிக்கைகளுக்காக உள்ளூராட்சி சபைகளுக்கு நிதிவளம் மற்றும் தொழில் நுட்பம் என்பன மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபையினால் வழங்கப்பட்டது(மசுஅ).

இவ் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் பின்வரும் பாரிய நடவடிக்கைகள் நிறைவேற்றப்பட்டன.

□ கொம்போஸ்ட் நிலையங்களை நிர்மாணித்தல்

மெடிகிரியவில் கொம்போஸ்ட் நிலைய நிர்மாணிப்பு ஏற்கனவே முற்றுப்பெற்று செயன்முறை ஆரம்பிக்கப்பட்டுள்ளன. கொலன்னாவை மற்றும் அனுராதபுரம் ஆகிய இடங்களில் கொம்போஸ்ட் நிலைய தொகுதிகளின் நிர்மாணிப்பு செய்யப்படுகின்றது. அனுராதபுர பொம்போஸ்ட் நிலையத்தின் 60% மான வேலைகள் முற்றுப்பெற்றுள்ளது. களுத்துறையில் கொம்போஸ்ட் நிலைய தொகுதிக்கான திட்டமிடல் மற்றும் படவரைவு என்பன நிறைவேற்றப்பட்டுள்ளதுடன் நிர்மாணிப்பு வேலைகள் பெப்ரவரி 2010 இல் ஆரம்பிக்கப்படும். கிக்கடுவையில் கொம்போஸ்ட்

நிலைய தொகுதிக்கான திட்டமிடல் மற்றும் படவரைவு என்பன ஆரம்பிக்கப்பட்டுள்ளன.

- ஆரோக்கிய காணிநிரப்பு இடர்பரப்பை ஸ்தாபித்தல்

மலமுல்ல(பாணதுறை), அனுராதபுர, மெடிறிகிரிய, கிக்கடுவ மற்றும் கோணாடிகவத்தை(கண்டி) ஆகிய இடங்களில் உத்தேசிக்கப்பட்ட ஆரோக்கிய காணிநிரப்பு இடர்பரப்பை ஸ்தாபிக்க அவசியமான விபரமிக்க படவரைவை தயாரிப்பதற்கு ஒழுங்குகள் மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ளது. பாரியளவு பரிணாமம் கொண்ட சில ஆரோக்கிய காணிநிரப்பு இடர்பரப்பை ஸ்தாபித்தலுக்காக கொரிய அரசிடம் இருந்து நிதியுதவியினை பெற உத்தேசிக்கப்பட்டுள்ளது.

- கழிவு கொட்டும் இடர்பரப்பை புனருத்தாரணம் செய்தலுக்கு எடுத்துக்கொள்ளப்பட்ட வழிமுறைகள்

மேல் நீதிமன்றத்தினால் வழங்கப்பட்ட ஆணையைப்பிடித்து, சுற்றாடல் மற்றும் சுகாதார பிரச்சனைகள் என்பனவற்றை நோக்கி வுளோமென்டல் கழிவுகோட்டும் இடர்பரப்பை புனருத்தாரணம் செய்ய பிலிசறு செயற்திட்டம் செயற்திட்ட பிரேரணையை தயாரித்துள்ளது. தற்போதைய வுளோமென்டல் கழிவுகோட்டும் இடர் பரப்பினை ஒன்பது மாதங்களுக்குள் புனருத்தாரணம் செய்யும் படி பிலிசறு கேட்டுக்கொள்ளப்பட்டுள்ளது.

- உள்ளூராட்சி சபைகளுக்கு பிலிசறு செயற்திட்டத்தினால் உதவி செய்யப்பட்ட சிறியளவிலான திண்ம கழிவு முகாமைத்துவ செயற்திட்டம்

2009 ஆம் ஆண்டின் காலப்பகுதியில் 13 உள்ளூராட்சி சபை பிரதேசங்களில் சிறியளவிலான திண்ம கழிவு முகாமைத்துவ செயற்திட்டம் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டதுடன் ஏற்கனவே நிதியுதவி வழங்கப்பட்டுள்ள 40 சிறிய செயற்திட்டங்களில் 27 சிறிய திட்டங்கள் முற்றுப்பட்டுள்ளன. மீதி செயற்திட்டங்களின் நிர்மாணிப்பு நடவடிக்கைகள் 2010 ஆம் ஆண்டில் தொடருவதற்கு திட்டம் தீட்டப்பட்டுள்ளது. உள்ளூராட்சி சபைகளினால் நிறைவேற்றப்பட்ட வேலைகளை முழுமையாக மதிப்பீடு செய்து ஒதுக்கப்பட்ட முழுத் தொகையான ரூ126,580,663.19 இல் ரூ 90,936,176.37 செலுத்தப்பட்டது.

குளியாப்பிட்டிய நகர சபை, நுவரெலிய நகர சபை, மாத்தறை மாநகர சபை மற்றும் பதுளை மாநகரசபை போன்ற LA களில் கழிவு முகாமைத்துவ செயற்திட்டத்தினை அபிவிருத்தி செய்வதற்காக உள்ளூராட்சி சபைகள் மற்றும் மாகாண சபைகளின் தேசிய திண்ம கழிவு முகாமைத்துவ நிலையத்துக்கு (NSWMS) ரூ 108.69 மில்லியன் ஒதுக்கீடு செய்யப்பட்டுள்ளது.

- கொம்போஸ்ட் தாங்கி, கழிவு சேகரிப்பு தாங்கி வழங்குதல்

குடிமனைகளில் உற்பத்தியாகும் மாநகரசபை திண்ம கழிவில் இருந்து சேதனக் கழிவுகளை கழிப்பதற்கு கொம்போஸ்ட் பாவனையை மேம்படுத்தவும் பலதரப்பட்ட உள்ளூராட்சி சபைகள், பாடசாலைகள் மற்றும் ஏனைய வணக்கத்தலங்களுக்கு 8663 பிளாஸ்டிக் கொள்கலன்கள் விநியோகிக்கப்பட்டன. குடிமனைகளில் கொம்போஸ்ட் உற்பத்தியை ஊக்குவிக்க ஏதேனும் உள்ளூராட்சி சபைகளுக்க குடிமனைகளுக்கான கொம்போஸ்ட் தாங்கியினை மொத்த தொகையில் அரைவீத தள்ளுபடியில் (கொள்வனவு தொகையில் 50%) பிலிசறு செயற்திட்டம் வழங்குகின்றது. இவற்றுக்கும் மேலாக மடு வழிபாட்டுத்தலம் மற்றும் செட்டிக்குளத்தினில் உள்ள

இடம் பெயர்ந்தோருக்கான முகாம் (IDP) என்பனவற்றுக்கு 1745 கழிவு சேகரிப்பு தாங்கிகள் வழங்கப்பட்டன.

▪ பிலிசறு வங்கி

தோதான கழிவு முகாமைத்துவ செயன்முறையினை முன்னெடுத்துச்செல்ல பாடசாலை மாணவர்களின் மனப்பாங்கை மாற்றும் அதே வேளையில் 2007 ம் ஆண்டின் தேசிய கழிவு முகாமைத்துவ தந்திரோபாயத்துடன் தொடர்பான கடதாசி மீள்சுழற்சியினை மேம்படுத்துதலை நோக்காகக் கொண்டு 41 பாடசாலைகளில் சணச - பிலிசறு கடதாசி மீள்சுழற்சி வங்கியிடல் எனும் திட்டதினை பிலிசறு செயற்திட்டம் அறிமுகப்படுத்தியது.

▪ கழிவு முகாமைத்துவத்தினை மேம்படுத்தும் நடவடிக்கைகள்

”ரட்ட சறு பிலிசறு” எனும் தலைப்பிலான ஆவணமும் ”பலன் கடதுரா கெற டேஸ்” எனும் ஆவண தொலைக்காட்சித் தொடர் தயாரித்து தேசிய ரூபவாஹினியில் ஒளிபரப்பு செய்ய நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட்டன. பொதுமக்களிடையே மீள் பாவனை எனும் எண்ணக் கருவினை மேம்படுத்த சீலைப் பையை அறிமுகப்படுத்த பிலிசறு செயற்திட்டத்தினால் நிகழ்ச்சித்திட்டம் நடாத்தப்பட்டு ஆரம்பத்தில் 29,000 சீலை பைகள் தயாரிக்கப்பட்டு இலவசமாக பலதரப்பட்ட தேசிய கலாச்சார மற்றும் வணக்க ஸ்தலங்களுக்கு வழங்கப்பட்டது.

கொம்போஸ்டினை சேதன வளமாக்கியாக பாவனை செய்தலை மேம்படுத்துதலை நோக்காகக் கொண்ட 47 பிலிசறு பறிசான கம்மான நிகழ்ச்சித்திட்டம் மேல்மாகாணத்திலுள்ள பல்வேறுபட்ட இடங்களில் நடாத்தப்பட்டது. 1700 பேருடன் மகரகமையில் உள்ள இளைஞர் சேவை மன்ற கேட்போர் கூடத்தினில் பிலிசறு பறிசான பலாகாய” உத்தியோக பூர்வமாக பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டது.

▪ ஆவண பிரசுரிப்பு

பின்வரும் புத்தகங்கள் மற்றும் அறிக்கைகள் தயாரிக்கப்பட்டு பிரசுரிக்கப்பட்டன. 2007ம் ஆண்டின் தேசிய திண்ம கழிவு முகாமைத்துவதில் இனங்காணப்பட்ட பல தரப்பட்ட திண்ம கழிவு முகாமைத்துவ பிரச்சனைகளை எடுத்துக்காட்டும் வகையினில் அவ் அறிக்கைகள் அபிவிருத்தி செய்தல் தேவையானது.

- திண்ம கழிவு முகாமைத்துவத்துக்காக மாகாண ஊக்குவிப்புக்குழு மற்றும் உள்நூராட்சி சபை மட்டத்தினில் செயன்முறை குழு என்பனவற்றை ஸ்தாபித்தலுக்கான வழிகாட்டி நூல்.
- திண்ம கழிவு முகாமைத்துவதினில் பொதுமக்கள் - தனியார் பங்கேற்பை ஊக்குவித்தல்.
- திண்ம கழிவு முகாமைத்துவத்தினில் தற்சமயமுள்ள ஒழுங்கமைப்பு நுட்பம் சட்ட கட்டமைப்புக்களை பலப்படுத்தல்.
- தற்சமயமுள்ள ஒழுங்கமைப்பு நுட்பம் சட்ட கட்டமைப்புக்கள்.

▪ பயிற்சி பட்டறைகள்

மசுஅ சபையின் பிரதேச சுற்றாடல் உத்தியோகத்தர்கள் , உதவி பணிப்பாளர்கள் மற்றும் உள்நூராட்சி சபைகளில் இணைக்கப்பட்டுள்ள தொழில்நுட்ப உத்தியோகத்தர்கள், பொது சுகாதார உத்தியோகத்தர்கள் என்போருக்கு வெலிகெம நகர சபையினால் செயன்முறைபடுத்தப்படும் வெலிகெம கொம்போஸ்ட் நிலையத்தினில் தங்குமிட வசதியுடன் கூடிய பயிற்சிப்பட்டறை

நடாத்தப்பட்டது. பல்கலைக்கழகங்கள் மற்றும் சர்வதேச அமைப்புகள் என்பனவற்றில் இருந்து தன்னார்வ அடிப்படையில் நிபுணர்கள் பெறப்பட்டனர்

“பியகறு புறவற” - பசுமை நகர நிகழ்ச்சித்திட்டம்

பசுமை நகர - “பியகறு புறவற” நிகழ்ச்சித்திட்டம் அமைச்சரவை அனுமதியுடன் அமைச்சு, மத்திய சுற்றாடல், அதிகாரசபை மற்றும் உள்ளூராட்சி என்பனவற்றால் கூட்டாக நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டது. நகரங்களை ரம்மியமான சுற்றாடலுடன் பராமரிப்பு செய்ய ஊக்குவிப்பதே இத் திட்டத்தின் முக்கிய நோக்கமாகும். தூய நகர செயற்திட்டம் 2009ம் ஆண்டில் நகர, சுற்றாடலை நிலையான சுற்றாடலாக பேணுவதற்கு பல தரப்பட்ட செயற்திட்ட பகுதிகள், நடவடிக்கைகள் திட்டமிடப்பட்டுள்ளன. அறிக்கையிடும் காலப்பகுதியில் பின்வரும் நடவடிக்கைகள் நடாத்தப்பட்டன.

- எம்பிலிப்பிட்டிய சந்திரிகா குளத்துங்கு அருகாமையில் சுற்றாடலுடன் நட்புறவான துட்டகைமுனு பூங்கா பிரதேச செயலாளர், வனபரிபாலன சபை, இலங்கை மகாவலி அதிகாரசபை என்பவற்றுடன் நிலையான அபிவிருத்தி பிரிவின் உதவியுடன், சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கைவள அமைச்சு, பூங்காவை சுற்றி வேலியிடல், இயற்கை நடைபாதை, கூடாரம், மலசலகூட வசதிகள் மற்றும் தடாகத்தை புனருத்தாரணம் செய்தல் போன்ற நிர்மாணிப்புகள் செயற்திட்ட நடவடிக்கையினுள் உள்ளடக்கப்பட்டன.
- ஆவணி 15முதல் செப்டம்பர் மாதம் வரை பிலிசறுமாதம் என பிரகடனப்படுத்தப்பட்டது. அறிக்கையிடும் காலப் பகுதியில் கொழும்பு மாவட்டத்தினுள் அரசு நிறுவனங்கள், ஆலயங்கள், பாடசாலைகள், ஊடக நிறுவனங்கள் என்பனவற்றுக்கு கழிவை வேறாக சேகரிக்கும் 3000 தொட்டி வினியோகிக்கப்பட்டதுடன் திண்ம கழிவு முகாமைத்துவ செயன்முறையில் பொதுமக்களுக்கு விழிப்பூட்டல் நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் நடாத்தப்பட்டன.
- நிலையத்தை சுற்றி வேலி அமைக்கப்பட்டதுடன் நகர கழிவு விஸ்தரிப்பு நிலையம் வண்டாரவளை PS இல் முற்றுப் பெற்றது.
- சுற்றாடலுடன் திறன்பட்ட முறையில் திண்ம கழிவு செயன்முறையை முகாமைத்துவம் செய்தல் மற்றும் 3R கொள்கையை மேம்படத்தலுக்காக கொழும்பு, கம்பஹா, களுத்துறை மாவட்டங்களில் பாடசாலை மாணவர்களின் பங்கேற்புடன் ஏழு “ பிலிசறு பொல” நடாத்தப்பட்டது.
- புளத்சிங்கள், குளியாபிட்டிய, மத்தேகொட, ஹோமாகம ஆகிய இடங்களில் நகரபூங்காக்கள் ஸ்தாபிக்கப்பட்டன. கோட்டே ரஜமஹா விகாரை, தர்மபால வித்தியாலயம், கோட்டே சுமண பாலிகா, இரத்தினபுர, ஆகிய இடங்களில் தாவர சரணாலயங்கள், மின்னேரியாவில் உயிரினப் பன்னிலை பூங்கா ஸ்தாபிக்கப்பட்டதுடன் நகர சுற்றாடல் ரம்மிய மாக்கப்பட்டது. நகர உயிரினப் பன்னிலையில் விழிப்புணர்வை ஏற்படுத்துவதற்காக 5 நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள், தகவல் சேகரிப்பு கற்கைகள், 2 ஆவனங்கள் வெளியிடப்பட்டன.
- கழிவு முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித்திட்டத்தினில் கொழும்பு ஜெயவர்த்தனபுர பல்கலைக்கழகம் மற்றும் பேராதனை பல்கலைக்கழகம் என்பன பங்கேற்றன.
- “டயேட கிருளை” பொருட்காட்சி, சுற்றாடல் தின கொண்டாட்டம் மற்றும் சிவனொளிபாத காலத்தில் யாத்திரிகளுக்கு கழிவு முகாமைத்துவ சிரமதானம் நிகழ்ச்சித்திட்டம் மற்றும் டெங்கு தடுப்பு நிகழ்ச்சித்திட்டம் என்பனவற்றால் பங்கேற்று சுற்றாடல் மேம்பாட்டு நடவடிக்கைகள் வெற்றிகரமாக நிறைவேற்றப்பட்டன.

- வளப்பரிபாலன திணைக்களத்தின் ஒருங்கிணைப்புடன் ஆபத்தை எதிர் நோக்கும் இனங்களை வளப்பரிபாலனம் செய்யும் நிகழ்ச்சித்திட்டம் அங்குராப்பணம் வளப்பரிபாலனம் செய்யும் நிகழ்ச்சித் திட்டம் அங்குராப்பணம் செய்யப்பட்டதுடன் நுவரெலிய - ஹவ்எலிய, தம்புடம்புளுகம், அம்பாறை - கோபிகென, மாத்தறை, மன்னம் பிட்டிய ஆகிய இடங்களில் 42.5 ஹெ ஊசியிலை மரத்தோட்டத்தில் அரிதான நாட்டிற்கே உரித்தான தாவர இனங்கள் மரநடுகை செய்யப்பட்டன.
- நகரத்தை பசுமையானதாக உறுதிசெய்வதற்காக கொழும்பில் பராளுமன்ற வீதி நெடுகிலும் 19 வேருடன் கூடிய மரங்கள் நடுகை செய்யப்பட்டன.
- வெல்லன்வில்ல அத்திடிய சரணலாயத்தில் புனருத்தாரணத் துக்காக செயற்திட்ட பிரேரணை அபிவிருத்தி செய்யப்பட்டு ஆரம்ப கட்ட நடவடிக்கைகள் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டன. வன ஜீவராசி பாதுகாப்பு திணைக்களத்தினால் தொல் - எல 2ம் கட்டம் துப்பரவாக்குதல் நிறைவேற்றப்பட்டு எல்லை வேலி நடப்பட்டது.
- சுற்றாடல் அமைச்சின் பெறப்பட்ட உதவியுடன் வளியின் தரத்தை அளவிடும் இரண்டு நிலையங்கள் மத்திய சுற்றாடல் அதிகார சபையினால் ஸ்தாபிக்கப்பட்டதுடன் திறந்த வெளி திரையரங்குக்கு அண்மையாக, கண்டி டோரிங்கடன் பூங்காவுக்கு அண்மையாக வளியின் தரத்தின் நிலமையை கண்காணிப்பதற்கு நடமாடும் வளியின் தரத்தை கண்காணிக்கும் நிலையம் பயன்படுத்தப்பட்டு தரவுகள் சேகரிக்கப்பட்டன.
- சமூகத்திர பாதுகாப்பு மற்றும் கரையோர சுற்றாடல் கழிவு முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித்திட்டம் கண்டேருளிய மீன்பிடி கிராமம், சிலாபத்தில் கடலோர பூங்கா ஸ்தாபித்தல். மீன்படி கொள்ளகலன்களினால் உருவாக்கப்படும் கழிவை பெறும் வசதியையும் நங்கூரமிடுதலையும் ஸ்தாபித்தல். சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கைவள அமைச்சுடன் சமுத்திர சுற்றாடல் பாதுகாப்பு அதிகாரசபையினால் நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டது.
- நகர அபிவிருத்தி அதிகாரசபை மற்றும் இலங்கை காணி மீட்பு மற்றும் அபிவிருத்தி அதிகார சபை என்பனவற்றின் ஒருங்கிணைப்புடன் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள அமைச்சு பசுமை வட்டத்தின் கீழ் 2009 வரவு செலவுத்திட்டபிரேரணையில் இரண்டு பகுதிகளைக் கொண்ட அபிவிருத்தி ஒருங்கிணைப்பு அமுல்படுத்தப்பட்டது. டென்சில் கொம்பேகடுவ மாவத்தை, பத்தரமுல்ல, வில் வீதி அழகுபடுத்தல் மற்றும் தொடர் பூங்கா என்பன ஸ்தாபிக்கப்பட்ட பராளுமன்ற வாழியை சுற்றி மீதியாகவுள்ள வெள்ள தடுப்பு பிரதேசத்தை வளப்பரிபாலனம் செய்யும் நோக்கில் பத்தேகன தியவண்ணாவைவில் உயிரினப் பன்னிலை பூங்கா பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டு, பொதுமக்களுக்கு திறந்த வெளி பொழுது போக்கு வசதியை வழங்கி, இதன் முக்கியத்துவத்தை மற்றும் உயிரினப்பன்னிலை என்பனவற்றை அறிமுகப்படுத்தப்பட்டது. வளப் பரிபாலனம் செய்தல்.

“ஹரித்த ஹம்மான்” - பசுமை கிராம நிகழ்ச்சித்திட்டம்

ஹரித்த ஹம்மான் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் நோக்கமான கிராமத்தின் சமூக - பொருளாதார நிலையை உறுதி செய்யும் வேளையில் கிராமத்தின் சுற்றாடல் நிலைபெற்றுத்தன்மை உறுதி செய்தல் நிகழ்ச்சித்திட்டம் 2009இல் 26 பின்தங்கிய கிராமங்களில் நாடுபூராகவும் அங்குராப்பணம் செய்யப்பட்டது.

- சுற்றாடலுடன் நட்புறவான பிரபல்லியமான விவசாய நடவடிக்கைகள் சேதனப் பண்ணைகள், வீட்டுத் தோட்ட கொள்கைகள், என்பன மேம்படுத்தப்பட்டன. சக்தி சேமிப்பு பிரபல்யம் மற்றும் திறமையான சக்திவள பாவனை முறைகள் / தொழில் நுட்பம்: சக்தியை சேமிக்கும் அடுப்பு வினியோகம் (660அலகு), மாற்றுவளி சக்திவள வழங்கல் (12அலகு) என்பன, உள்ளூர் சமூகத்தின் நேரடி பங்கேற்புடன் அமுல் படுத்தப்பட்டது.
- விஷேட சுற்றாடல் கொள்கை / இக் கிராமங்களில் முக்கிய பிரச்சினைகள் இனங்கண்டு சுற்றாடல் சீரழிவுகளை குறைத்தல் மற்றும் சுற்றாடலின் நிலைபெற்றுத் தனிமையை உறுதி செய்தல் என்பனவற்றுக்கு முக்கிய நடவடிக்கைகள் திட்டமிடப்பட்டுள்ளன.
- கலாச்சார ரீதியில் முக்கிய இடங்களை வளப்பரிபாலனம் செய்தல் சுற்றாடல் அமைச்சின் ஒருங்கிணைப்புடன் தொல்பொருளியல் திணைக்களத்தினால் நேரடியாக ரிட்டிகல பண்டா குளம் புனரமைக்கப்பட்டதுடன் கொழுப்பு, களுத்துறை, கம்பஹா மாவட்டங்களில் 10 அட்டவிசிபோதி விகாரைகள் ஸ்தாபிக்கப்பட்டன. வளப்பரிபாலன திணைக்களத்தின் உதவியுடன் நடாத்தப்பட்டது.
- 13 விஷேட மரநடுகைத் திட்ட நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள், 2 விவசாய உயிரினப்பன்னிலை மற்றும் விலங்கு வளப்பரிபாலன நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள்: ஹெல வேடர் ஹமுனா, ஹெல ஓசு என்பன நடாத்தப்பட்டது.
- ஆயுர்வேத மருத்துவத்தை மேம்படுத்தலுக்கு பொது மக்கள் ஒன்றுகூடும் இடங்களிலும் பாடசாலைகளிலும் 10 மருத்துவ தோட்டங்கள் ஸ்தாபிக்கப்பட்டதுடன்.

டேவ ஜவாய நிகழ்ச்சித்திட்டம்

அரசு மரக் கூட்டுத்தாபனத்தினால் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்ட 10 முதனிலை நிகழ்ச்சித்திட்டத்தினுள் “டேவ ஜவாய” திட்டம் ஒன்றாகும். பின்வரும் நீண்டகால நோக்கங்களை உள்ளடக்கி 2008 இருந்து 2012 வரை திட்டம் அமுல்படுத்தப்படும்.

பின்வரும் நீண்ட கால நோக்குகள் உள்ளடக்கப்பட்டுள்ளது.

- தளபாடம் மற்றும் மரத்தை அடிப்படையாகக் கொண்ட பொருட்களை ஒருமைப்படுத்த உற்பத்தியை அதிகரித்தல்.
- பயன்படுத்தப்படாத மர இனங்களை அதியுயர்வாக பயன்படுத்தல்.

- வாடிக்கையாளர்களின் எதிர்பார்ப்பை திருப்திப்படுத்தும் வேளையில் அரிந்த மரங்களின் சந்தைவாய்ப்பை அதிகரித்தல்.
- STC இனால் அரிந்தமரத்தின் சந்தைவாய்ப்பை பெற்றிக் கொள்ளும் நோக்குடன் மர விற்பனை நிலையத்தை விஸ்தரித்தல்.

“டேவ ஜவாவா” நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் அறிக்கையிடும் காலப்பகுதியில் பின்வரும் முன்னேற்றங்கள் நடைபெற்றன.

- 2009 இல் BMICH இல் நடைபெற்ற “கிருளை” பொருட்காட்சியில் பங்கேற்றதுடன். சிறந்த விற்பனை கூறாக அரசமரக் கூட்டுத்தாபனத்தின் விற்பனை கூறு தெரிவு செய்யப்பட்டது.
- அம்பாறை கல்மடுவல்ல மற்றும் பூஸ்ஸா ஆகிய இடங்களில் விலையுடன் போட்டி போரும் தன்மையில் பராம்பரிய மற்றும் நவீன மரத் தளப்பாடங்களை உற்பத்தி செய்தல் அரச மரக் கூட்டுத் தாபனத்தால் ஆரம்பிக்கப்பட்டது.
- அரச ஊழியர்கள் தமக்கு தேவையான மரத்தளப்பாடங்களை கடன் அடிப்படையில் பெற்றுக் கொள்ள இலகு தவணைமுறை அறிமுகப்படுத்தப்பட்டது.
- பொதுமக்கள் மற்றும் ஏனைய விருப்பமுடைய குழுக்கள் நன்மை அடையும் நோக்கில் மர உற்பத்தி மற்றும் மரத்தை பயன்படுத்துதல் எனும் தொடர்பில் புத்தகம் தயாரிக்கப்பட்டது.
- அரிதான பெறுமதி மிக்க மற்று ஆபத்தை எதிர் நோக்கும் மரங்களை வளம்பரிபாலனம் செய்யும் நோக்கில் கூட்டுத்தாபனத்துக்கு சொந்தமான மின்னேரிய 10ஹெ காணியில் உயிரினப் பன்னலை பூங்கா ஆரம்பிக்கப்பட்டது.
- ஆபத்தை எதிர்நோக்கும் “கருங்காலி” மரத்தை பாதுகாக்கும் நோக்கில் புத்தகம் வெளியிடப்பட்டது.
- பௌத்த விகாரைகள் உள்ளடங்க புராதன கட்டிடங்களில் மரவேலைப்பாடுகளுடன் மரங்களை பயன்படுத்திய பாரம்பரிய மர தொல்பொருளியில் பெறுமதி உள்ளடங்க வர்ணமயமான டயறி பிரசுரிக்கப்பட்டது.

“கஜமித்துறோ” நிகழ்ச்சித்திட்டம்

மனித யானை பிணக்கை குறைக்கும் நோக்கில் வன ஜீவராசி திணைக்களத்தினால் (DWLC) 2007 ஆம் ஆண்டு ஆரம்பிக்கப்பட்ட “கஜமித்துறோ” நிகழ்ச்சித்திட்டத்திற்கு அதிமேதகு ஜனாதிபதியின் பணிப்புரையின் கீழ் பாராளுமன்றத்தினால் 2009 ஆண்டில் இருந்து 2011 காலப்பகுதியில் ரூ 950 மில்லியன் வரை ஒதுக்கப்பட்டுள்ளது.

யானை தாக்குதனால் மனித மரணத்தை குறைத்தல், துப்பாக்கி பிரயோகத்தினால் யானை காயமடைதலை தவிர்த்தல் மற்றும் சமூகத்தின் நண்பனாக யானையை உருவாக்குதல் என்பன இத்திட்டத்தின் நோக்கமாகும்.

நாட்டில் யானை மனிதன் பிணக்குகளை (HEC) குறைத்தல் என்பதுடன் மனித குடியிருப்பு மற்றும் பயிர்ச செய்கை நிலங்களில் யானை உலா வருவதனை தடைசெய்ய மின்சார வேலி பராமரிப்பு மற்றும் செயன் முறையில் கிராமத்தவரை ஈடுபடுத்தும் சமூக பங்கேற்பு அணுகுமுறை ஊடாக மனித யானை தற்போதைய பிரச்சினையை குறைத்தல் முக்கிய நோக்கமாகும். கமத்தூர் நிகழ்ச்சித் திட்டத்தை மாவட்ட மட்டம் பிரதேச செயலாளர் பிரிவு மற்றும் கிராம சேவையாளர் பிரிவு எனபனவற்றில் நடைமுறைப்படுத்த திட்ட நடைமுறைகள் ஏற்கெனவே ஸ்தாபிக்கப்பட்டுள்ளது இதற்கான செய்முறை நிதியியல் நுட்பம் எனபன தயாரிக்கப்பட்டன.

இன் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் 660 கிமி நீளமான மின்சார வேலி நிர்மானித்து காட்டு யானைகள்

சுதந்திரமாக நடமாடுவதனை தவிர்த்து இரண்டு தேசிய பூங்காக்களில் ஆக்கிரமிப்பு தாவரம் பரவுதலை தடுத்தல் வன பூங்காக்களில் நீர் அனைகளை நிரமானித்தல்

வன பூமி சுபொகனர் அல்லது மரபுரிமை வளமாக்கல் நிகழ்ச்சித்திட்டம் எனபன படிமுறைகளாக நடாத்தப்படுகின்றன.

மனிதயானை மூலம் மனித சாவு - யானை பிணக்குகள்	2005	2006	2007	2008	2009
மனித சாவு	75	79	73	69	48
யானை சாவு	123	163	189	224	209

புதிய மின்சார வேலிகளை நிர்மானப்பதற்காக அவசியமான அனைத்து நடவடிக்கைகளும் ஏற்கெனவே செய்யப்பட்டுள்ளன தற்போதுள்ள 341 கிமி 19 யானைகள் இடத்தின் 95% வேலைகள் முற்றுப் பெற்றுள்ளன இன் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் லுனுகெம்வெகற தேசிய பூங்காவில் பாராமரிக்க அவசியமான பாதுகாப்ப நடவடிக்கைகளுடன் வுள்- கோள்டிங் தளம் நாடு பூராவும் பிடிக்கப்படும் முதிர்ந்த யானைகளை தங்க வைக்கப்பட்டன.

கிராமங்களில் காட்டு யானைகளுடன் தொடர்பு பட்ட பிரச்சினைகளை உடனடியாக தக்க நடவடிக்கை எடுக்கும் வகையில் மனித யானை பிணக்குகளை குறைக்க காட்டு யானைகளை கட்டுப்படுத்தும் வகையில் உபகரணங்களுடன் கூடிய 13 அலகுகள் நிறுவப்பட்டன.

இச் செயற்திட்டத்தின் மூலம் 2008 இல் யானைகள் மரணம் 224 இல் இருந்து 2009 ல் 209 ஆக குறைந்துள்ளது.2008 ல் ஏறப்பட்ட மனித இழப்பு 69 ஆக 2009 ல் ஏறப்பட்ட 48 உடன் ஒப்பிட்டு பார்க்கையில் குறைவடைந்துள்ளது.

இவற்றுக்கும் மேலாக தேசத்தைக்கட்டியெழுப்பும் மற்றும் தோட்ட உட்கட்டமைப்பு அபிவிருத்தி அமைச்சு, நீர்ப்பாசன திணைக்களம் மற்றும் மகாவலி அபிவிருத்தி அமைச்சு என்பனவும் மின்சார வேலி நிறுவி HCC ஐ குறைத்துக் கொள்ளும் வழி முறைக்கு வனஜீவராசி திணைக்களத்திற்கு உதவியது.

குறைந்தளவிலான செலவீனத்துடன் திறமை மிக்க மின்சார வேலி நிர்மானிப்பை தெர்வதற்கான ஆய்வு மற்றும் அபிவிருத்தயினை மொறட்டுவை பல்கலைக்கழகத்தற்கு வசதியை (ADB) வங்கியனால் நியுதவி செய்யப்பட்ட பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச முகாமைத்துவம் மற்றும் வன ஜீவராசி வன பரிபாலன செயற்திட்டம் ஏற்படுத்தியது

“ரன் டெறன் நிகழ்ச்சித்திட்டம்”

GSMB இன் MIU வீனஸ் குவாட்ஸ் இல ஐந்து கொம்பனிகளும் டைமன் கல்இல் ஓர் கொம்பனியுடன் MIU பெறுமதி சேர்க்கும் செயற்திட்டத்தின் கீழ் ஒப்பந்தம் செய்யப்பட்டுள்ளது. இவற்றுக்கும் மேலாக மைக்காகவுக்கு இரண்டு புதிய பிரேரணைகளும் வீனா குவாட்ஸ்க்கு ஆறு பிரேரணைகளையும் மதீப்பீட்டு நடவடிக்கை மேற்கொள்ளப்பட்டது. அகழ்வு செயற்திட்டங்களுக்கு விண்ணப்பிக்கும் போது தற்போதுள்ள செயன்முறையின் தரத்தை அபிவிருத்தி செய்யும் நோக்கில் MIU இன் புதிய விடயமாக அகழ்வுக்காக TOR அறிமுகப்படுத்தப்பட்டது. அகழ்வுக்கான

பிரேரணைகளின் தொடர்ச்சியான மதிப்பீட்டின் பிற்பாடு சமர்ப்பிப்பு நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டது. இதன் பெறுபேறாக 16 புதிய பிரேரணைகளும் கனியங்கள், மணல் (நிர்மாணிப்பு மணல்) மைக்கா, சுண்ணாக்கல் மற்றும் களிபடை என்பன மதிப்பிடப்பட்டுள்ளது.

MIU இனால் மஹாஹம வீன் குவாட்ஸ் படிம விபரிப்பு அழைப்பு கடதாசி தயாரிக்கப்பட்டது.

தற்போதைய கனியவள கொள்கை, 07 நவம்பர் 2008 இல் கனியவள செயன்முறை கூட்டத்துக்கு பெறுமதியை சேர்க்கும் நிகழ்ச்சித்திட்டம் நடாத்தப்பட்டதுடன் ஏற்றுமதி செய்யப்படும் கனியவளத்திற்கு அரசவரியினை தீரென அதிகரிப்பதுடன் தொடர்புபட்ட சில முதலீட்டாளர்கள்/முதலீட்டாளர்களுக்கு அவசரசக் கூட்டம் நடாத்தப்பட்டதுடன் கனியவள கொள்கையிற்கு பங்கேற்கும் கருத்து 29 டிசம்பர் 2008இல் எடுக்கப்பட்டது.

“வன செனுசா” - வன மரபுரிமை நிகழ்ச்சித்திட்டம்

தமது பிரதேசத்திலுள்ள கலாச்சார பெறுமதியினில் வனப்போர்வைகளை பாதுகாப்பதனில் பௌத்த துறவிகள் மற்றும் பக்தர்கள் ஈடுபடுவதனை அந்நிகழ்ச்சி நோக்கமாகக் கொண்டது. சமய வழிபாட்டுக்கு தலைமை தாங்கிய பௌத்தமத துறவி தனது பிரதேசத்தினில் சட்டவிரோத வனமர அறுவடையை கட்டுப்படுத்த உதவுகின்றார். இவ் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் வன வளப்பரிபாலனம் யாத்திரிகர்கள் ஊடாக வெளிப்படுத்தவும் படுகின்றது. அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் உயிரினப்பன்னிலையின் பெறுமதியும் கலாச்சார பெறுமதியும் இனங்காணப்பட்டதுடன் கலாச்சார பெறுமதி மரபுரிமைவளம் ஸ்தாபித்தலுக்கு ஒதுக்கப்பட்டது. இதன்வாயிலாக காலி, இரத்தினபுரி, மாத்தறை, அனுராதபுரம், பொலன்நறுவை, கம்பஹா, கண்டி, பதுளை, குருநாகலை, களுத்துறை, மற்றும் கோகாலை மாவட்டங்களில் 20 வன பிரதேசங்கள் ஒதுக்கப்பட்டன.

“ஜீவ ஜவய நிகழ்ச்சித்திட்டம்”

புதுப்பிக்கப்பட முடியாத எரிபொருட்களுக்கு உலகளாவிய ரீதியல் தட்டுப்பாடு காணப்படுவதுடன் மிக மோசமான சுற்றாடல் பிரச்சினைகள் உருவாக்குகின்றது. உலகின் பல நாடுகளிலும் பரவலாக பயன்படுத்தப்படும் உயரியல் எரிபொருளை இலங்கையில் மாற்று வளமாக அறிமுகப்படுத்துவது ஜீவ ஜவாய நிகழ்ச்சித்திட்டமாகும். இச்செயற்திட்டத்தின் பிரதான நோக்கங்களாவன (அ) எரிபொருள் இறக்குமதிக்காக பெருமளவு அன்னியச் வெலாவனியைக் குறைத்தலும் மோசமான சுற்றால் சீரழிவினை குறைக்கும் வழிமுறையாக மற்றும் வழிமுறையை அறிமுகம் செய்தல் (ஆ) வீட்ட என்டெரு (*Jatropha curcas*) விதையை பயன் படுத்துதல் இலங்கையில் உயிரியல் எரிபொருளை உற்பத்தி செய்யப்படும் சாதகத்தன்மையை செய்து காட்டுதல் (இ) உயிரியல் எரிபொருளை இலங்கையில் பிரபல்லயமாக்கி தனியார் துறையினர் மற்றும் உள்ளூர் சமூகத்தினர் (*Jatropha*) விதையை உற்பத்தி செய்ய ஊக்குவித்தல். இந்நிகழ்ச்சித் திட்டத்தை அமுல்படுத்த வனப்பரிபாலன திணைக்களத்தினால் பின்வரும் நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் அறிக்கையிடும் காலப்பகுதியில் நடாத்தப்பட்டது.

- 2007 இல் ஸ்தாபிக்கப்பட்ட ஆய்வு ஆண்டை பராமரித்தல்
- நாட்டிற்கே உரித்தான இனங்களின் மேலும் மேம்படுத்தலுக்கா மூலப் பொருள் சேகரிப்பை பரந்தளவில் மேம்படுத்த நாட்டின் வித்தியாசமான புவியமைப்பு பல பாகங்களிலும் விதை மற்றும் வெட்டுத்துண்டுகள் சேகரித்தல்.
- மொனறாகலை மாவட்டத்தின் அனாபள்ளம், வெள்ளவாய, ஆகிய இடங்களில், நாட்டின் வித்தியாசமான புவியமைப்புகளில் இருந்து சேகரிக்கப்பட்ட தாவர களஞ்சியங்களுக்காக 2ஹெ காணித் துண்டு ஸ்தாபிக்கப்பட்டது.

“ஹெலதுறு வியன்” நிகழ்ச்சித்திட்டம்.

வனபாதுகாப்புதிணைக்களத்தினாலும் வனபாதுப்புத் திணைக்களத்தினாலும் நிர்வகிக்கப்பட்டு வரும் வன சூழல் தொகுதியானது தடங்கலற்ற முதல்தர வனத்திலிருந்து மிகவும் தரங் குறைக்கப்பட்ட கைவிடப்பட்ட நிலம் வரை வேறுபட்டுக் காணப்படுகின்றது. தேக்கு, இயுகலிப்டஸ் மற்றும் ஊசியிலை மரம் போன்ற வன நடுகைகள் பலகைக் கேள்வியைச் சந்திப்பதில் மிக முக்கிய இடத்தை வகித்து வருகின்றது. இவ்வன நடுகைகள் மனித நடவடிக்கைகள் காரணமாக பல்வேறுபட்ட சீரழிவுகளுக்குப் பட்டு வருகின்றது.

பத்திரிகை உற்பத்திக்குத் தேவையான பசையினை பெறும் முக்கிய நோக்குடன் நடப்பட்ட ஊசியிலை மர நடுகையானது எதிர்பார்த்த வெற்றியை விசேடமாக வறள் வலய பத்தனா பகுதிகளில் வழங்காத அதே வேளை சுற்றாடலுக்கும் பல்வேறு பாதக விளைவுகளை ஏற்படுத்துவதாக அமைந்தது. எனவே வன பாதுகாப்புத் திணைக்களமானது விரிவான கவனமான கற்கையின் பின் இலங்கையில் ஊசியிலை மரநடுகையை நிறுத்தியுள்ளது. அதே நேரம் இந் நடுகையானது பொதுவாக மிகவும் உயர்ந்த சரிவுகளைக் கொண்ட பிரதேசங்களிலேயே நடப்பட்டுள்ளது. எனவே இந்த “ஹெலதுறு உயன்” நிகழ்ச்சித் திட்டத்தின் ஊடாக இவ் ஊசியிலை நடுகைகளை எமது நாட்டு அகன்ற இலை கொண்ட வகையினங்கள் மூலம் ஏற்புடையதான விஞ்ஞான நுட்பமுடாக மாற்றியமைப்பதற்கு எதிர்பார்க்கப்படுகின்றது.

இவ் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் பின்வரும் நடவடிக்கைகள் நடாத்தப்பட்டது.

- கடந்த வருடங்களில் ஸ்தாபிக்கப்பட்ட பெருந்தோட்டங்களை பராமரித்தல்.
- நுவரெலியா, பதுளை மற்றும் கண்டி மாவட்டங்களில் ஊசியிலை தாவரத் தோட்டங்களை மாற்றுவதற்கு பொருத்தமான நாட்டிற்கே உரித்தான இனங்களை தெரிவு செய்ய ஆய்வுகள் ஆரம்பிக்கப்பட்டன.

நுகர்வுக்குப் பின்னரான பிளாஸ்டிக் கழிவு தேசிய செயற்திட்டம் (NPCPWMP)

பிளாஸ்டிக் கழிவுகளை தோதற்ற முறையில் வீசுவதனால் அதன் சிதைவடையாத தன்மை காரணமாக மோசமான சுற்றாடல் சீரழிவுகள் தோன்றுகின்றன. நாட்டு மக்களின் நலனைக் கருத்திற் கொண்டு நாட்டில் பொலித்தீன் உற்பத்தி செய்தல் மற்றும் பாவனை செய்தல் எனபவற்றில் பல முயற்சிகள் எடுக்கப்பட்டன. பொருளாதார மற்றும் சமூகப்பிரச்சினைகள் காரணமாக சுற்றாடலின் சமநிலை பொருளாதார மற்றும் சமூகப்பிரச்சினைகள் எனபவற்றைக் கருத்திற் கொண்டு

சொதுக்கள், தனியார் சபை மூலமாக HS 39 கீழ் பிளாஸ்டிக் மூலப் பொருட்களையும் உற்பத்திகளையும் இறக்குமதி செய்யும் தடை உத்தரவினால் மத்திய சுற்றாடல் அதிகார சபையில் விஷேட பிளாஸ்டிக் கணக்குகளை பராமரிப்பதனால் பாவனைக்குப் பின்னரான பிளாஸ்டிக் கழிவு முகாமைத்துவ தேசியத் திட்டத்தினை அமுல்படுத்த சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்கள் அமைச்சு அமைச்சரவையின் அனுமதியைப் பெற்றுள்ளது.

பாவனைக்குப்பின்னரான பிளாஸ்டிக் கழிவினால் சுற்றாடலில் ஏற்றபடும் தாக்கத்தினை எடுத்துக்காட்டும் நோக்கில் இரண்டு வருட கால நிகழ்ச்சித்திட்டம் அபிவிருத்தி செய்யப்பட்டு அமுல் படுத்தப்படுகின்றது. இன் நிகழ்ச்சித்திட்டமானது சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள மற்றும் இலங்கையில் உள்ள பிளாஸ்டிக் தொழிற்சாலைகள் என்பனவற்றுக் கிடையேயான பொது தனியார் பங்கேற்புடன் நடாத்தப்படுகின்றது. சுற்றாடலின் பிளாஸ்டிக் மற்றும் இறப்பர் நிறுவன செயற்திட்டம் என்பனவற்றுக்கான இலங்கை மையத்தை இலங்கை பிளாஸ்டிக் தொழிற்சாலை பிரதிபலிக்கின்றது.

இன்னிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் நோக்கமாக சுற்றாடலுக்கு ஆபத்தற்ற முறையில் கழிவுகற்றும் முறையினை உறுதி செய்து பொதுமக்களின் நடத்தையினை மாற்றுதல் மற்றும் பாவனைக்குப் பின்னரான பிளாஸ்டிக் கழிவுகளை சேகரித்து மீள் சுழற்சி செய்வதற்கு தேவையான அவசிய சட்டத் தேவைகளை உருவாக்குதல் என்பதாகும். பிளாஸ்டிக் கழிவு மீள்சுழற்சி செய்யப்படும் என இன்னிகழ்ச்சித்திட்டத்தி் எதிர்பார்க்கப்படுவதுடன் நாட்டிற்கு வெளிநாட்டு செலவாணியை மீதப்படுத்தும் சர்வதேச சந்தையில் மசகு எண்ணையில் விலை குறைவடைந்ததன் காரணமாக வேஜின் பிளாஸ்டிக் விலை மிகவும் குறைவானது என்பதனால் பிளாஸ்டிக் மீள் சுழற்சிக்கான மிகவும் மோசமான காலமாக 2009 ன் ஆரம்ப காலப்பகுதி காணப்பட்டது. இதன் பெறுபேறாக பிளாஸ்டிக் மீள் சுழற்சி தொழிற்சாலைகள் திண்டாடியது. இச்செயற்திட்டமானது பிளாஸ்டிக் மீள் சுழற்சியாளர்கள் அனைவரையும் ஓர் குடையின் கீழ் கொண்டுவர பிளாஸ்டிக்கின் விலையினை 1% ல் இருந்து 10% வரை அதிகரிக்கச் செய்து கைத் தொழிற்சாலைகளை தமது சொந்தக் காலில் நிற்க ஆவனை செய்தது. இதனை செய்வதனால் கைத்தொழிற்சாலைகளின் வாழ்கைக்கு உதவியது மாத்திரமின்றி பொது திறைசேரிக்கு பாரிய தொகை பண வருவாயினை ஏற்படுத்தியது.

மேற் குறிப்பிட்ட நோக்கத்திற்காக நாடளாவிய ரீதியிலுள்ள பிளாஸ்டிக் சேகரிப்பாளர்கள் மற்றும் மீள் சுழற்சியாளர்களின் தரவுகள் பராமரிக்கப்பட்டது. 90 க்கும் மேற்பட்ட பிளாஸ்டிக் சேகரிப்பாளர்கள் மாதாந்தம் சுமார் 300 தொன்னுக்கும் கூடுதலான பிளாஸ்டிக் கழிவுகளை சேகரிக்கின்றனர் இலங்கையில் வருடாந்தம் 150 தொன்னுக்கும் கூடுதலான தொகையினை இறக்குமதி செய்கின்றது.

IDP மனிக்பாமில் ஒரு டெங்கு நோயாளியேனும் அறிககையிடப்படவில்லை காரணம் முகாமிற்குள்ளே கழிவுகள் இல்லை என்பது ஓர் பிரதான காரணமாகும். கலந்துள்ள நிலையில் பிளாஸ்டிக் கழிவுகள் ஒரு கிலோ 15.00 ரூபாவிற்கு நிகழ்ச்சித்திட்டத்தினால் கொள்வனவு செய்ய ஏற்பாடு செய்யப்பட்டு முகாமிற்குள் பிளாஸ்டிக் கழிவு ஆலையினை ஸ்தாபித்து (அரைவு இயந்திரம் மற்றும் கட்டிடம் என்பனவற்றுக்கு ஓர் மில்லியன் ரூபாவிற்கு மேல் செலவானது) செயற்திட்டமானது விழிப்பூட்டல் நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் பிளாஸ்டிக் சேகரிப்பிற்கு பொலித்தீன் பைகளை வினியோகத்தில் மற்றும் அரைக்கப்பட்ட அனைத்துப் பிளாஸ்டிக்களையும் கொள்வனவு செய்தல் என்பனவற்றையும் மேற்கொண்டது. இன்நடவடிக்கையானது டெங்கு நுளம்பை பெருகும் இடம் எதனையும் உருவாக்க வில்லை.

கொள்கை உருவாக்கம், திட்டமிடல் மற்றும் கண்காணிப்பு

செயற்பாட்டு முன்னேற்றம்

ஜூலை 2008 – டிசம்பர் 2009 வரை

- பொருளாதார அபிவிருத்தி நடவடிக்கை கொள்கையில் தூய உற்பத்தியை ஒருங்கிணைத்தல்.

2004ம் ஆண்டு பெறப்பட்ட அமச்சரவை அனுமதியின் படி இதன் வாயிலாக, நாடு பூராகவும் நிலையான உற்பத்தி மற்றும் நுகர்வு சூழலியலில் மேம்படுத்தலுக்கு அமைச்சு தேசிய தூய உற்பத்தி கொள்கை மற்றும் தந்திரோபாயத்தை அமைச்சு உருவாக்கியது. தேசிய கொள்கையின் அடிப்படையில் தேசிய கொள்கை மற்றும் தந்திரோபாயத்துக்கு துறைசார் தூய உற்பத்திக் கொள்கை அபிவிருத்தி செய்தல் தேவையாகும். சுகாதார துறைக்கான தூய உற்பத்தி கொள்கை மற்றும் தந்திரோபாயம் ஆனது சுகாதார பராமரிப்பு மற்றும் ஊட்டச்சத்து அமைச்சுடன் ஏற்கனவே 2007 இல் தயாரிக்கப்பட்டது.

தூய உற்பத்தியின் சுற்றுலா மற்றும் மீன்பிடி துறைக்கான தேசிய கொள்கை மற்றும் தந்திரோபாயம் சுற்றுலா அமைச்சு மற்றும் மீன்பிடி மற்றும் நீரியல்வள அமைச்சின் ஒருங்கிணைப்புடன் 2008 இல் தயாரிக்கப்பட்டது. விவசாயத்துக்கான தூய உற்பத்தி கொள்கை உருவாக்கப்பட்டுள்ளது. கொள்கையினை அமுல் படுத்தல் வசதியேற்படுத்தலுக்கு தேசிய தூய உற்பத்தி மையத்தின் ஒருங்கிணைப்புடன் தங்காலை ஆதார வைத்தியசாலையில் தேசிய தூய உற்பத்திக் கொள்கை மற்றும் தந்திரோபாயம் சுகாதார துறையிக்கான நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டது இச் செயற்பாட்டின் நோக்கமாகவது கழிவற்ற கலாச்சாரத்தினை முன்னெடுக்க தொழிலாளர்களின் மனோ நிலையினை மாற்றுதல் தொழிலாளர்களின் நடைமுறையை மாற்றுதல் வளத்தில் மொத்த கழிவு உற்பத்தியினை குறைத்தல் திறன்பட்ட பொலித்தீன் கழிவை பராமரித்தல் மற்றும் நாட்டில் வைத்தியசாலைகளை சுற்றாடலுடன் நட்புறவான வளமாதிரியாக அபிவிருத்தி செய்யதல் என்பனவாகும்.இன்றிகழ்ச்சித்தி ட்டத்தின் கீழ் தூய உற்பத்தி மற்றும் சக்தி மதிப்பீடு ஒட்டு மொத்தமாக நிறைவேற்றப்படுவதுடன் வளம் (மூலப்பொருள் மற்றும் நீர்) டற'றும் சக்தி (மிசாரம் மற்றும் திரவ பெற்றோலிய வாயு) நுகர்வு என்பனவற்றின் தற்போதைய மட்டத்தினை குறைக்க முடியுமா எனவும் மதிப்பீடு செய்யப்பட்டது நுகர்வு மட்டத்தினைக் குறைவடையச் செய்வதுடன் நிலைபேறான சக்தி வளத்துக்கான மாற்று வழியுடன் சாத்தியப்பாடு கண்டறியப்பட்டது.

சுற்றுலாத்துறை அமைச்சு மற்றும் மீன்பிடி மற்றும் நீரியல் வள அமைச்சு என்பனவற்றின் ஒருங்கிணைப்புடன் சுற்றுலாத்துறை மற்றும் மீன்பிடித் துறை என்பன வற்றுக்கான தூய உற்பத்தி தேசியக் கொள்கை மற்றும் தந்திரோபாயம் 2008 ல் தயாரிக்கப்பட்டது விவசாயத் துறைக்கான தூய உற்பத்தி கொள்கை உருவாக்கப்படுகின்றது.

- இலத்திரனியல் மற்றும் மின்னியல் கழிவு முகாமைத்துவ கொள்கை மற்றும் நடவடிக்கைத்திட்டம்

குறைந்தளவு சட்டவாக்கங்களும் சட்ட அமுல்படுத்தும் குறைவாகவுள்ள அபிவிருத்தியடைந்து

வரும். நாடுகளுக்கு அபிவிருத்தியடைந்த நாடுகளில் இருந்து ஈ. கழிவுகள் அதிகரித்து அளவில் ஏற்றுமதி செய்யப்படுமுறை காரணத்தினால் ஈ- கழிவு தோதாக பராமரிப்பு செய்யப்பட வேண்டிய ஒன்றாக கருத்திற் கொள்ளப்படுகின்றது. அபிவிருத்தியடைந்துவரும் நாடுகளில் உட்கட்டமைப்புகளின் குறைப்பாட்டினால் இக் கழிவுகள் சுற்றாடல் மற்றும் சுகாதாரம் என்பனவற்றில் உருவாக்கும் தாக்கங்களை கையாழ முடியாமலுள்ளது. ஆகவே அத்தகைய சுற்றாடல் பிரச்சினைகளை குறைப்பதற்கு தேசிய இலத்திரனியல் மற்றும் மின்சாரவியல் தேசிய கொள்கை வரைபு செய்யப்பட்டுள்ளது. “இலங்கையில் இலத்திரனியல் மற்றும் மின்னியல் கழிவு முகாமைத்துவத்துக்கான தேசிய அமுலாக்க திட்ட அபிவிருத்தி” இறுதி அறிக்கை தயாரிக்கப்பட்டு வெளியிடப்பட்டது.

➤ நிலைபேறு அபிவிருத்திக்கான தேசிய கவுக்சில் (NCSD)

நாடு பூராவும் பொருளாதார மற்றும் சமூக அபிவிருத்தி செயன் முறையின் சுற்றாடல் கருத்தா ன்றலை ஒருங்கிணைத்தலை உறுதி செய்யும் நோக்கில் இலங்கையின் அதிமேதகு ஜனாதிபதி அவர்களின் தலைமையில் நிலைபேறு அபிவிருத்திக்கான தேசிய கவுக்சில்ஸ்தாபிக்கப்பட்டது. NCSD இலங்கை அதிமேதகு ஜனாதிபதியினால் தலைமை தாங்கப்பட்டது பாரிய பொருளாதார துறையுடன் தொடர்புபட்ட துறையின் 23 அமைச்சுக்கள் கவுன்சிலின் அங்கத்தவர்களாவார் NCSD ன் செயலகத்துக்கான வசதியினை சுற்றாடல் மற்றும் அயற்கை வளங்கள் அமைச்சு வழங்கியது. முதலாவது NCSD கூட்டமானது இலங்கை ஜனாதிபதியின் தலைமையில் அங்கத்துவ அமைச்சர்கள் மற்றும் அரசாங்க அலுவலர்களின் பங்கேற்புடன் 3 ஜூலை 2009 ல் நடைபெற்றது.

- ஹரித்தாலங்கா நிகழ்ச்சித்திட்டத்துக்கான தேசிய நடவடிக்கைத் திட்டம்.

சக்தி தட்டுப்பாடு மற்றும் காலநிலை மாற்றத்துடன் தொடர்புபட்ட பிரச்சினைகள் என்பனவற்றின் நோக்கில், கொள்ளை மட்டம் போன்று நிகழ்ச்சித் திட்ட மட்டத்தை ஒருங்கிணைத்தல் அவசியமாகும். நீண்ட கால குறிகாட்டிகள் கட்டமைப்பினுள் சக்தி மற்றும் காலநிலை மாற்ற பிரச்சினைகள் மற்றும் ஏனைய சுற்றாடல் தோற்றப்பாடுகளை தெரிவில்லை பரந்தளவில் குறிப்பிடுவதை எடுத்துக் காட்டுவதுடன் தொடர்புபட்ட அமைச்சுக்களின் நடவடிக்கைகள் ஆரம்பிக்கப்பட்ட வேண்டும்.

இவ் நிகழ்ச்சித்திட்டதின் கீழ் நிலைபேறான அபிவிருத்திக்கான தேசிய சபை ஸ்தாபிக்கப்பட்டதுடன் ஹரித்தாலங்கா நிகழ்ச்சித்திட்டத்துக்கான தேசிய நடவடிக்கைத் திட்டமும் அபிவிருத்தி செய்யப்பட்டது.

ஹரித்த லங்கா நிகழ்ச்சித்திட்டத்துக்கான தேசிய நடவடிக்கை எமது பொருளாதார மற்றும் சமூக அபிவிருத்தி திட்டங்களில் ஏற்படக்கூடிய மோசமான சுற்றாடல் பிரச்சினைகளை எடுத்து நோக்கும் நோக்குடன் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டது.

ஹரித்த லங்கா நிகழ்ச்சித்திட்டங்களின் கீழ் பினவரும் விடயம் பெயர் கொண்டு தேசிய நடவடிக்கைத் திட்டம் அபிவிருத்தி செய்யப்பட்டது. தூய வளி எல்லா இடமும் தாவர விலங்கு மற்றும் சூழல் தொகுதியை சேமித்தல் காலநிலை மாற்ற சவால்களை சந்தித்தல் கரையோர பட்டியையும் சூழவுள்ள கடலை பாரியளவில் பயன்படுத்தல் காணி வள பாவணையின் பொறுப்பு கழிவு கொட்டுதலை விடுத்தல் அனைவருக்கும் எப்போதும் நீர் சுகாதார மற்றும் சவீட்சத்துக்கான பசும் நகர்கள் பசுமையான தெரில் சாலைகள் சரியானதைத் தெரிவு செய்யும்

அறிவு அவ் அபிவித்தியின் கரிசனையுடன் பங்கேற்கும் அனைத்து தொடரப்பட்ட அமைச்சர்களின் பாரிய பிரயாசையுடன் நடவடிக்கைத் திட்டம் தயாரிக்கப்பட்டது.

நடவடிக்கைத் திட்டம் குறுகிய காலம் மதிய காலம் நீண்ட கால இலக்கை கொண்டதாகும். இது மொத்தமாக 82 நடவடிக்கைகளாகும். 37 செயன்முறை குறிகாட்டல்களும் பெறுபெறாகின இத்திட்டமானது 35 அமைச்சர்கள் மற்றும் 70 அரச மற்றும் அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களினால் அமுலாக்கப்பட்டன

ஹரித்த லங்கா நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் அதிமேதகு ஜனாதிபதி தலைமையின் கீழ் ஜூலை 2009 ல் நடைபெற்றது (தேசிய நடவடிக்கைத் தொழில் திட்டத்தின் முதலாவது கூட்டம்)

➤ இலங்கைக்கான சுற்றாடல் எதிர் நோக்கு (SLEO)தயாரிப்பு

உலகளாவிய, பிரந்திய மற்றும் தேசிய மட்டத்திலான சுற்றாடல் நிலமை தொடர்பான ஒழுங்கான கால இடைவெளியிலான பகுப்பாய்வின் முக்கியத்துவமானது அண்மைக் காலத்திலிருந்து ஒரு முக்கிய நடைமுறையாக கருதப்பட்டு வருகின்றது. இது தவிர சுற்றாடல் அபிவிருத்தி தொடர்பான ஐக்கிய நாடுகள் கருத்தங்கின் (ருஊநுனு) மூலம் முன்வைக்கப்பட்ட அட்டவணை 21 மற்றும் அதனைத் தொடர்ந்து ஜொஹானஸ் பேர்க்கில் 2002ம் ஆண்டு நடைபெற்ற நிலையான அபிவிருத்தி அதாடர்பான புவி உச்சி மாநாடு அறிக்கையின் முக்கியத்துவம் வலியுறுத்தப்பட்டுள்ளது. அமைச்சானது அதன் முதலாவது சுற்றாடல் நிலைமை அறிக்கையை (ளுமுநு) 2001 ஆம் ஆண்டு அப்போதிருந்த முக்கிய சுற்றாடல் பிரச்சினைகளை வெளிப்படுத்தும் வகையில் தயாரித்து வெளியிட்டது. உரு நாட்டின் ளுமுநு ஆனது அந்நாட்டின் உயிர் பௌதீக மற்றும் சமூக பொருளாதார நிலைமைகளை எடுத்துக்காட்டும் ஒரு அறிக்கையாக அமைவதால் ஒழுங்கான கால இடைவெளியில் அவ்வறிக்கையை மீளாய்வு செய்தல், தீர்மானம் எடுத்தல் நடவடிக்கைகளுக்கு இன்றியமையாததாகும். கடந்த 5-7 வருட காலப் பகுதியில் நாட்டில் சுற்றாடல் மற்றும் பொருளாதாரத்துறையில் ஏற்படுத்தப்பட்ட அபிவிருத்தியை கருத்தில் கொண்டு சீர் திருத்தப்பட்ட ஒரு சுற்றாடல் நிலைமை அறிக்கையை இலங்கையின் சுற்றாடல் எதிர் நோக்கு (ளுடுநுமு) வடிவத்தில் தயாரித்து வெளிவிடுவதற்கு அமைச்ச நடவடிக்கை மேற்கொண்டுள்ளது. இவ் எதிர்நோக்கானது உலகளாவிய சுற்றாடல் எதிர்நோக்குடன் ஒன்றிணைந்த ஒரு அறிக்கையாக அமையும். இப்பயிற்சியின் ஒட்டுமொத்த குறிக்கோளாக நாட்டின் சுற்றாடல் தொடர்பான ஒரு பகுப்பாய்வையும் எதிர்காலப் பிரச்சினைகள் எனக் கருதப்படும் நடவடிக்கைகள் தொடர்பான அறிவுறுத்தல்களையும் கொண்ட தேசிய அறிக்கையை காலப்பகுதியில் சுற்றாடல் எதிர் நோக்கின் இறுதி வரைவு தயாரிக்கப்பட்டதுடன் அதற்கு தேவையான சீர் திருத்தங்களைச் செய்யும் பொருட்டு ஈடுபாட்டாளர்களின் கருத்துக்களும் ஆலோசனைகளும் அழைக்கப்பட்டுள்ளது. உலோக சுற்றாடல் வெளிக்காட்டியுடன் ஒத்தாற்போல். தேசிய அறிக்கையை தயாரிப்பதற்கான இப்பயிற்சியின் முக்கிய நோக்கமாகும் வேளையில் அரச சுற்றாடல் மதிப்பீட்டில் இலங்கை மக்களின் அனைத்துக்களை வழங்குவதற்கும் எதிர்கால பிரச்சினைகளுக்கு சாத்தியமான எச்சரிக்கைகளை வழங்குவதுமாகும்.

➤ நிலைபேறான மனித அபிவிருத்தி குறிகாட்டினை அபிவிருதி செய்தல்

நிலைபேறான மனித அபிவிருத்தி குறிகாட்டினை அபிவிருதி செய்தல் ஆனது மனித நடத்தையின் மேம்பாட்டு நிலைமையை முதலில் பிரதிபலிக்கின்றது. வாழ்வின் எதிர்பார்ப்பு வயது வளந்தோரின் கல்வித் தகமை மற்றும் தலா வருமானம் ஆகிய மூன்று அடிப்படைக் கோப்பாடுகள் விஷ்டமாக சுற்றாடல் நிலைபேற்று தன்மையில் கணக்கிடப்படவில்லை. HDI கணக்கீடானது பொருளாதார அபிவிருத்திச் செயன் முறைக் காலதினுள் சுற்றாடல்

மாசுபடல் மற்றும் காபன் வெளியிடல் போன்ற ஒருங்கணைக்கப்பட்ட சுற்றாடல் மதிப்பீடு வளியலகுகளுக்குத் தேவைப்படும். சுற்றாடலில் மனித நடவடிக்கைகளினால் தாக்கத்தின் அளவு மற்றும் கால நிலை மாற்ற தோற்றப்பாடுகளும் சில முக்கிய தோற்றப்பாடுகளாகும் இவை அபிவிருத்தியின் மதிப்பீட்டின் போது கருத்திற் கொள்ளப்படல் வேண்டும். ஓகஸ்ட் 2008 ல் நடைபெற்ற SAARC மாநாட்டின் போது SHDI பூர்வாங்களம் செய்யப்பட்டது அவ் SHDI குறிகாட்டி மற்றும் மனித அபிவிருத்தி குறிகாட்டி என்பனவற்றை உள்ளடக்கி இருந்தது.

➤ சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளத்துறைக்கான ஐந்து வருட அமுலாக்கத்திட்டத்தினை தயாரித்தல்.

சுற்றாடலின் அக்கறை நிலையான அபிவிருத்திக்கான பாதை (CFE) அமைச்சினால் அபிவிருத்தி செய்யப்பட்ட பல கொள்கைகள் தந்திரோபாயங்கள் மற்றும் நடவடிக்கைத் திட்டங்கள் என்பனவற்றில் இனங்காணப்பட்ட நடவடிக்கைகளை ஒருங்கிணைத்து நிகழ்ச்சியாக்கப்பட்டது. உயிரிப் பன்னிலை வளப்பரிபாலனம் காணி சீர்கெடுத்தல் என்றுமே அழிக்கமுடியாத சேதன மாசாக்கி, E- கழிவுகள் தரைசார் நடவடிக்கைகளினால் சமுத்திர முகாமைத்துவத்தினை பாதுகாத்து முகாமை செய்தல், தூய அபிவிருத்தி நுட்பர்த்திற்கான தேசிய தந்ரோபாயத்தின் ஊரவாகும் தந்ரோபாய பத்திரங்கள் தூய உற்பத்திக்கான தேசிய கொள்கை மற்றும் தந்ரோபாயம் என்பன எதிரவரும் ஐந்து வருட காலங்களுக்கான (2008-2012) சுற்றாடல் முகாமைத்துவத்திற்கான தேசிய நடவடிக்கை திட்டம் CEF அமைச்சினால் தயாரிக்கப்பட்டது. இவ் அறிக்கையானது அறிக்கையிடும் காலப்பகுதியில் தயாரிக்கப்பட்டு அச்சிடப்பட்டது

➤ சட்டவாக்கங்கள் மற்றும் சட்டங்களை திருத்தியமைத்தல்

இவ் அறிக்கையானது அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் தயாரிக்கப்பட்டு பிரகரத்துக்காக தயாரிக்கப்பட்டுள்ளது. அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் பின்வரும் சட்டவாக்கங்கள் மற்றும் சட்டங்களை திருத்தியமைக்க அமைச்சு உதவியை வழங்கியது.

- 1981ம் ஆண்டின் 59ம் இலக்க சமுத்திர தீர்ப்பு தடுப்பு சட்டமானது 2008ம் ஆண்டின் 35ம் இலக்க சட்டத்தின் மூலம் மாற்றப்பட்டது. 01.01.2009 இல் இருந்து நடைமுறைக்கு வந்தது.
- தாவர மற்றும் விலங்கு பாதுகாப்பு சட்டக்கோவை (அத்தியாயம் 469)
- வனச் சட்டம் (அத்தியாயம் 451)
- 1992ம் ஆண்டின் 33ம் இலக்க அகழ்வு மற்றும் கனியவள சட்டம்.
- 1980ம் ஆண்டின் 47ம் இலக்க தேசிய சுற்றாடல் சட்டம் 1988ம் ஆண்டின் 56ம் இலக்கம் மற்றும் 2000 ஆண்டின் 53ம் இலக்க சட்டத்தின் மூலம் திருத்தியமைக்கப்பட்டது.

➤ கொள்கை ,சட்ட உபகரணங்கள் ,தந்திரோபாயங்கள் மற்றும் நடவடிக்கைத் திட்டம் என்பனவற்றை தயாரித்தல்.

- தகவல்களை பகிர்ந்து கொள்ள கொள்கை வழிகாட்டி வரைபு
- இரண்டு பொருட்களை மாற்றம் செய்யும் ஒப்பந்தத்தின் நன்மையை பகிர்ந்து கொள்ளலுக்கு செல்வதற்கான கொள்கை வழிகாட்டி வரைபு.
- பலியோ உயிரினப்பன்னிலை நடவடிக்கைத் திட்டம் வரைபு.
- உயிரினப் பன்னிலை நான்காவது தேசிய அறிக்கை, செயற்திட்டம் பதிப்பு
- வண்ணத்துப் பூச்சி வளப்பரிபாலன நடவடிக்கைத்திட்டம் வரைபு
- உயிரியல் பாதுகாப்பின் சட்ட வரைபு
- ஆக்கிரமிப்பு தாவரத்தின் புதிய சட்டத்துக்கான ஆவனங்களை சேகரித்தல்

-
- ஏழு மாகாணங்களின் (மேல், தென், வயம்பா, மத்தி, ஊவா, கிழக்கு மற்றும் வடமேல்) உயிரினப்பன்னிலை வளப்பரிபாலன விபரத்திரட்டு மற்றும் நடவடிக்கைத் திட்டம் அச்சிடப்பட்டுள்ளது. உயிரினப் பன்னிலை குறிப்பிட்டளவில் உள்ளூர் மட்டத்தில் கருத்திற் கொள்ளப்படவில்லை ஆனால் நாட்டினுள் பலதரப்பட்ட மாகாணங்களில் பரந்துள்ளது. உயிரினப்பன்னிலையின் பரந்த வளப்பரிபாலனத்தை மாகாண மட்டத்தில் பெறுவதற்கான முக்கிய தந்திரோபாயம் ஆகும். இவ் ஆவனமானது, மாகாணமட்டத்தில் உயிரினப் பன்னிலை வளப்பரிபாலனத்துக்கான அனைத்து பங்குதாரர்களினதும் ஒருமித்த முயற்சியின் ஊடாக இவ் பத்திரம் சமர்ப்பிக்கப்பட்டுள்ளது.

இயற்கை வளமுகாமைத்துவம் மற்றும் உயிர்ப்பன்னிலைத்தன்மை வள வளப்பரிபாலனம்

அறிமுகம்

அமைச்சின் உயிர் பன்னிலைத்தன்மை பாதுகாப்பு தொடர்பான நடவடிக்களானது உயிர் பன்னிலைத்தன்மை செயலகத்தின் ஊடாக அமுல்படுத்தப்பட்டு வருகின்றது. உயிர் பன்னிலைத்தன்மை தந்திரோபாயங்கள் மற்றும் செயற்திட்டங்களை அமுல்படுத்த தேவையான வழிகாட்டல்களை உயிர் பல்வகைத்தன்மை தொடர்பான தேசிய நிபுனர் குழு (NECBD)வழங்குவதுடன் இச்செயற்பாட்டுத் திட்டங்களின் அமுலாக்கத்தினுடாக பெறப்படும் அனுபவங்களின் அடிப்படையில் தேவையான மீளாய்வுகளை செய்வதற்கான உதவிகளையும் வழங்கி வருகின்றது.

செயற்பாட்டு முன்னேற்றம்

ஜூலை 2008-30 ஜூன் 2009

- வெளியிடத்து வளப்பரிபாலனம் ஊடாக ஆபத்தை எதிர்நோக்கும் தாவர இனங்களின் வளப்பரிபாலனம்.
  - அற்றவிசி போதி விறுக்ஷா நிகழ்ச்சித்திட்டம் உள்ளடங்க 19 மாவட்டங்களில் சமய ஸ்தலங்களில் 126 தாவர சரணாலயங்கள் ஸ்தாபிக்கப்பட்டன. ஆபத்தை எதிர்நோக்குபவை நாட்டிற்கே உரித்தான, அரிய, மருத்துவ மற்றும் முக்கிய இனங்களை வளப்பரிபாலனம் 50-100 இனங்கள் நடுகை செய்யப்பட்டன.
  - இறன்வில மற்றும் மாதுகங்கை கண்டலத்தாவர பூங்கா, சிலாபம் மற்றும் தலாவில கரையோர பூங்கா என்பன கரையோர சுற்றாடலின் தாவர மற்றும் விலங்கு வளப்பரிபாலனத்துக்காக ஸ்தாபிக்கப்பட்டது. மெடிகிரிய மற்றும் பதுளை ஆகிய இடங்களில் இரண்டு சிறிய உயிரினப் பன்னிலை பூங்காக்கள் ஸ்தாபிக்கப்பட்டன.
  - அரச மரக்கூட்டுத் தாபனத்தின் ஒருங்கிணைப்புடன் மின்னேரியவில் ஆபத்தை எதிர்நோக்கும் தாவர இன தோட்டம் ஸ்தாபிக்கப்பட்டது. நடுகைத்திட்டம் முற்றுப்பெற்றுள்ளது. மேலதிக முன்னேற்றத்துக்காக கண் காணிப்பு நடவடிக்கைகள் தேவையானது. எனவே இடையிடையே மரநடுகை தேவையானதுடன் தோட்டம் நவீன மயப்படுத்தப்பட்டது.
  - தெகிவளை சுபோதி வித்தியாலயத்தில் மூலிகைச் செடி பூங்கா ஸ்தாபிக்கப்பட்டது.
  - சமய ஸ்தலங்களில் சதாகம் செவன (ராஜகிரிய) இல குறிப்பிடப்பட்ட தாவரங்களுடன் தோட்டம் ஸ்தாபிக்கப்பட்டது. நா, இட்டை மற்றும் எட்டெறியா இனங்கள் நடப்பட்டன.
  - அற்றவிசி போதி விறுக்ஷா செயற்திட்டத்தின் கீழ் “இந்தியன் சல்” தாவரம் (*Shorea robusta*) 50 இறக்குமதி செய்யப்பட்டது.
  - அற்றவிசி போதி விறுக்ஷா செயற்திட்டத்தின் கீழ் 150 தொகுதி பதியம் வைக்கப்பட்டது (ஒவ்வொரு தொகுதியும் 28 தாவரங்களை கொண்டது).

- பரம்பரிய அறிவு கலாச்சாரம் பரம்பலை மேம்படுத்தல்
  - கெனகவா போர்க் நூதனசாலை அபிவிருத்தி - பாரம்பரிய முக்கிய பொருட்களின் வளப்பரிபாலனமும் பொதுமக்களுக்காக ஆவனங்கள் காட்சிக்கு வைக்கப்பட்டு விழிப்பூட்டல்
  - வளலாவிட்ட பிரதேச செயலாளர் பிரிவில் விவசாய உயிரினப்பன்னிலை பாரம்பரிய அளவில் ஆய்வு கற்கை நடாத்தப்பட்டது. இவ்விடயத்தின் தகவல்கள் ஆவணப்படுத்தப்பட்டது.
  - பாரம்பரிய மருத்துவ வேலைக்களம் நடாத்தப்பட்டது அது ஹெல ஓச நிகழ்ச்சித்திட்டம் ஆயுள் வேத செயன்முறையாளர்களுக்கான அறிவை இவ் மருத்துவத்தில் ஏற்படுத்துவதற்காக ஹெல வேட ஹனுமா நடாத்தப்பட்டது.
- அதேஇடத்தில் வளப்பரிபாலனத்தை நடைமுறைப்படுத்தலுக்கான வசதி
  - இனங்காணப்பட்ட பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தின் வகையினுள் உலக வளப்பரிபாலன ஐக்கிய நியமத்துக்கான நடைபெறும் நடவடிக்கைகள்
- உயிரினப் பன்னிலை தொடர்புபட்ட ஆய்வுகள் மற்றும் மதிப்பீடுகளை மேற்கொள்ளுதலும் வசதியேற்படுத்தலும்.
  - குகை பாறைகள் வளப்பரிபாலன நிகழ்ச்சித்திட்டம் - பிடுறு தலகல வில் சுண்ணப்பாறையின் கற்கை நிறைவேற்றப்பட்டதுடன் வறனா பாறையின் மேலதிக வளப்பரிபாலன நிகழ்ச்சித்திட்டத்துக்கு வசதி ஏற்படுத்துதல்.
  - மாத்தறை மாவட்டத்தில் உள்ள வன பிராந்தியங்களில் தகவல் சேகரிப்பு கற்கை மேற்கொள்ளப்பட்டது. இவ் தகவல் சேகரிப்பு கற்கை மூலமாக 6 புதிய விலங்கு இனங்கள் அறிக்கையிடப்பட்டுள்ளன இனங்காணல் செயன் முறையில் உள்ளது.
  - அம்பலாங்கொடை பிரதேசத்தினில் சுற்றாடல் குழுக்களின் உதவியுடன் நகர உயிரினப் பன்னிலை வளப்பரிபாலன கற்கை நடாத்தப்பட்டது.
  - நீர் வாழியிர் ஆய்வு கற்கை - இவ் அறிக்கை காலத்தினுள் இதன் பரம்பல் அறிக்கையிடப்பட்டுள்ளன. இவ் இனமானது ஏனைய நீர் வாழியிர் தாவரங்களுடன் ஒப்பிடுகையில் ஆக்கிரமிப்பு தாவரமாக அமையும்.
  - இனங்காணப்பட்ட நச்சுத் நீர் வாழியிர்த் தவாரம் (*Myriophyllum spp*) கெகறி லேக் நீரின் மேல் நுவரேலியாவில் பரவியுள்ளதுடன் ஏனைய நீர் வாழியிர் தாவரங்களின் அழிவுக்கு காரணமாக அமைகின்றது.
  - மகா இலுப்பை பள்ளமை குளத்தில் இனங்காணப்பட்ட (*Trapa spp.*) நீர் வாழியிர்த் தாவரம் இலங்கையில் மிக பொதுவானதன்று. இது ஆக்கிரமிப்பு தாவரமாக அமைய முடியும் ஏனெனில் ஐப்பான் ஐபாடா அது நீர் வாழியிர் ஆக்கிரமிப்புத் தாவரத்தை அழித்த பிற்பாடே வளர்கின்றது. இத் தாவரத்தின் சரியான விபரம் அறியல் செயன்முறையில் உள்ளது.
  - Nymphaea இன குடும்ப இனங்கான கற்கை ஆய்வு இனங்காணப்பட்ட தரவுகள் அறிக்கையிடப்பட்டு வகைப்படுத்தல் செயன்முறையில் உள்ளது.
  - 2010 சிவப்பு பட்டியலில் 354 ஆபத்தை எதிர்நோக்கும் தாவர இனங்களின் ஆரம்ப மதிப்பீடு முற்றுப் பெற்றுள்ளது.
- அறுவக்கலு பாலியோ உயிரினப்பன்னிலை இடர்பரப்பில் தகவல் சேகரிப்பு கற்கை மயோசின் படிவு இலங்கையில் 22.5-5 மில்லியன் ஆண்டுகளுக்கு முன்பு ஏற்பட்டுள்ளது. மயோசின் படிவு நாட்டின் அறுவக்கலு வடமேல் பிரதேசத்தில் அமைந்துள்ளதுடன் சிறிதான அளவு மினிஹகலகந்தை நாட்டின் தென் கிழக்கில் அமைந்துள்ளது. தற்சமயம் மியோசின்

படிவுகள் இலங்கையில் சீமேந்து உற்பத்திக்கு பயன்படுத்தப்படுகின்றன.

சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கைவள அமைச்சின் உயிரினப்பன்னிலை செயலகம், ஹொல்சிம் சீமேந்து தொழிற்சாலையுடன் மியோசின் படிவத்தை பிரதிநிதித்துவப்படுத்தி எதிர்கால சந்ததியினருக்காக மரபுரிமை பிரதேசத்தை குறித்து காட்டியுள்ளது.

- குறிப்பிடப்பட்ட சேதுவில் வனநெல் (யுறு வீ) அறுவக்கலு இடர்பரப்பு, வடமேல் மாகாண சட்டத்தின் கீழ் உயிரியல் இலகுவில் பாதிப்படையும் பிரதேசமாக குறிப்பிடப்பட்டது.

➤ உயிரினப் பன்னிலையுடன் தொடர்புபட்ட தகவல்களை வெளிப்படுத்தி சேகரித்து களஞ்சியப்படுத்தல்.

- தேசிய உயிரின தொழில்நுட்ப வள தரவு அரிச்சுவடு
- இனங்களின் தேடிய தரவு அரிச்சுவடு
- நீர்வாழ்விட ஆக்கிரமிப்பு தாவர தரவு அரிச்சுவடு
- கிராமங்களின் பெயர் தகவு அரிச்சுவடு
- கடல் ஓடுகளின் தரவு அரிச்சுவடு
- பாலியோ உயிரினப்பன்னிலை அரிச்சுவடு
- வனசேனா சுன தரவு அரிச்சுவடு
- பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச வலையமைப்பின் தரவுச் சுவடு
- வூச்சர் ஸ்ரான் செக்சன் தரவு அரிச்சுவடு
- இலங்கை வண்ணாத்து பூச்சிகளின் அரிச்சுவடு
- உயிரினப் பன்னிலை அரிச்சுவடு
- உயிரினப் பன்னிலை புள்ளிவிபரவியல் தயாரிப்பு.

➤ உயிரினப்பன்னிலை வளப்பரிபாலனம் மற்றும் நிலையான பாவனைக்கான ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட நுட்பத்தினை நடைமுறைப்படுத்தல்.

- உயிரினப்பன்னிலை மற்றும் ஏனைய நிருவாக உபகரணங்களின் சபைகளின் தொடர் ஊடாக வளப்பரிபாலன மற்றும் நிலையான அபிவிருத்தியுடன் தொடர்புபட்ட விடயங்களை ஒருங்கிணைக்கும் உயிரினப்பன்னிலை செயலகம்.
- பலிலோ உயிரினப்பன்னிலை தேசிய நிபுணர்கள் சபை- பாலியோ உயிரினப்பன்னிலையுடன் தொடர்புபட்ட சிபார்க்களும் ஆலோசனைகளும்
- தேசிய இன வளப்பரிபாலன ஆலோசனை சபை - இலங்கையின் இனங்கள் வளப்பரிபாலனத்துக்கான அனைத்து தொழில்நுட்ப வழிகாட்டிகளுக்கான பொறுப்பு.

குறிப்பிடப்பட்ட சபை ஒருங்கிணைப்பின் கீழ் பலதரப்பட்ட செயற்திட்டங்களுக்கான அவர்களது ஆலோசனை மற்றும் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தை அமுல்படுத்தல்.

- உயிரியல் பாதுகாப்பு சபையின் தேசிய ஒருங்கிணைப்பு
- சமயத்தை அடிப்படையாகக் கொண்ட உயிரினப்பன்னிலையுடன் தொடர்புபட்ட நடவடிக்கைகளின் உப சபை

-
- பாரம்பரிய அறிவு உப குழு
  - உயிரினப்பன்னிலையுடன் தொடர்புபட்ட சட்ட நடவடிக்கைகளின் உபகுழுக்கள்

கால நிலை மாற்றம் பொருட்காட்சி முதலாவது ஆசியாவில் இலங்கையில் சுவிட்சிலாந்து தூதரம் மற்றும் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள அமைச்சு என்பன முதலாவதாக நடாத்தியது காலநிலை மாற்றம் மற்றும் பொருட்காட்சியில் பச்சை வீட்டுத் தாக்கம் மற்றும் பூகோள வெப்பத்துக்கான ஏனைய பங்கேற்புக்கள் இதன் விபரமான தாக்கம் மற்றும் தீர்வை முன்வைத்தல் அண்மைக் கால தசாப்பதங்களில் ஏற்கெனவே இணைத்துக் கொள்ளப்பட்ட சிலவற்றை விளக்குகிறது.

பொருட்காட்சியானது மார்ச் 12 முதல் 17 2009 வரை மு.ப 10 .00 மணி முதல் பி.ப. 6.00 வரை பொது நூலக வளாகம் கொழும்பு -07ல் காட்சிக்கு வைக்கப்பட்டது.

- கால நிலை மாற்றம் & CDM குறித்து தயாரித்து அச்சிடப்பட்ட விழப்புணர்வுப் பத்திரங்கள் காலநிலை மாற்ற செயலக துண்டு கையேடு
இலங்கை காபன் நிதி (பிரைவட்) லிமிடட் கையேடு
இலங்கையின் பிரிவுக்கான வாய்ப்பு கையேடு
சிங்கள மொழியிலான கால நிலை மாற்றத்தைக் குறைக்க இணைத்துக் கொள்ளப்பட்ட வழிமுறைகளின் கையெட் Co₂ குறைத்துக் கொள்ள 12 படிமுறைகளின் கையேடு அச்சிடப்பட்ட CCs க்கான டிஜிட்டல் கோவை கவர்/ கால நிலை மாற்றம் ஆவண படம் தயாரித்தல்

மாசுபடுதலை தவிர்த்தல், குறைத்தல் மற்றும் கட்டுப்படுத்தல் மற்றும் சுற்றாடல் தாக்கங்கள்

அறிமுகம்

நாட்டின் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்கள் முகாமைத்துவத்தில் எல்லா விதத்திலுமான அதாவது திண்மம், திரவம், வாயு போன்ற எல்லா மாசடைவுகளையும் தவிர்த்தலும் குறைத்தலும் மிக முக்கிய இடம் பெறுகின்றது. வெவ்வேறு படிமுறைகள் இது தொடர்பாக மேற்கொள்ளப்படினும் இவ்விரய பிரச்சினையானது இன்றும் ஒரு தேசிய பிரச்சினையாக காணப்படும் அதே வேளை இந்நிலைமையைத்தவிர்க்க போதிய கவனம் வழங்குதல் முக்கியமாகும்

முன்னேற்றம்

ஜூலை 2008 – டிசம்பர் 2009

➤ களனிகங்கை - “பவித்திரா கங்கா” நிகழ்ச்சித்திட்டம்.

இவ் நிகழ்ச்சித்திட்டமானது ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட நீர் முகாமைத்துவ அணுகுமுறை ஊடாக உள்நாட்டு நீர்நிலைமைகளை தூய்மையாக பேணுவதற்காக திட்டமிடப்பட்டு 1998 இல் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டது. இந் நிகழ்ச்சித் திட்டத்தின் கீழ், நீரின் தர தரவின் அடிப்படையில் சுற்றாடல் பிரச்சினைகளை வெளியிடுவதற்கு உள்ளூராட்சி அதிகாரசபையில் தீர்மானம் மேற்கொள்ளவதற்காக கண்காணிப்பு சபையை தொடர்புகொள்ள 13 உள்ளூராட்சி சபைகளுக்கு வசதி ஏற்படுத்தப்பட்டது.

- மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபை மற்றும் தேசிய நீர்வழங்கல் மற்றும் வடிகாலமைப்பு, சபை என்பனவற்றின் ஒருங்கிணைப்புடன் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள அமைச்சு வாராந்தம் ஆற்று நீரின் தரத்தை கண்காணித்து சம்பந்தப்பட்ட உள்ளூர் அதிகார சபைகளின் ஊடாக தரவுகள் புதுப்பிக்கப்பட்டு காட்சிக்கு வைக்கப்படும்.
- கண்காணிப்பு சபையானது தேசிய மட்டத்தில் நான்கு கண்காணிப்புகளையும் உள்ளூர் மட்டத்தில் கண்காணிப்புகளையும் முன்னெடுத்து தீர்மானங்களையும் மேற்கொண்டுள்ளது.
- டேடுறு, ஓயா இடர்பரப்பில் தெரிவு செய்யப்பட்ட உயிரியல் பொருளியல் தொழில் நுட்பத்தை பயன்படுத்தி ஆற்றம் மருங்கின் மணல் அரிப்பை தவிர்க்கும் மாதிரி செயற்திட்டம்.
- டெனுறு ஓயா இடர்பரப்பில் தெரிவுசெய்யப்பட்ட உயிரியல் பொறியியல் தொழில்நுட்பத்தை உபயோகித்து ஆற்றம் மருங்கின் மணல் அரிப்பை தடுத்தல் இத் திட்டத்தின் முக்கிய நோக்கமாகும். தற்போதுள்ள மிக மோஷமான ஆற்றம் மருங்கு அரிப்பை தடுக்க உடனடி கவனமெடுத்தல் தேவையானது. செயற்திட்டமானது டெடுதுறுயாதிஸ்ஸகம் ஆரியகம் – வடக்கில் இச் செயற்திட்டம் நடை முறைப்படுத்தப்பட்டது.

இதன்படி, ஆற்றம் மருங்கு மணல் அரிப்பை தடுப்பதற்காக டெடுறு ஓயாவில் இரண்டு இடங்களில் பழைய பாலத்துக்கு அண்மையாக வடக்கு அறலிய ஆற்றம் மருங்கு மற்றும் நீர்

இறைககும் நிலையத்துக்கு அண்மையாக உயிரியல் - பொறியியல் தொழில்நுட்பம் பிரயோகிக்கப்பட்டது.

இச் செயற்திட்டத்தின் கீழ் உயிரியல் - பொறியியல் தொழில்நுட்பத்தை அறிமுகப்படுத்தி ஆற்றம் மருங்கு தாழ்விடத்தை வளப்பரிபாலனம் செய்தல் மற்றும் ஆற்றம் மருங்கின் மேல் பகுதியினை நாட்டிற்கே உரித்தான தாவர இனங்களைக் கொண்டு பலபடுத்தல் நடவடிக்கைகளை சிலாப பிரதேச செயலாளரின் ஒருங்கிணைப்புடன் 2009 இல் நடாத்தப்பட்டு முற்றுப்பெற்றுள்ளது.

- உயிரியல் கட்டுப்பாட்டு முறைகளினால் களுகங்கை பிரதேசத்தில் இனங்காணப்பட்ட ஆற்றம் மருங்கு மண் அரிப்பை குறைப்பதற்கான மாதிரி செயற்திட்டம்.

ஆற்றம் மருங்கின் மேல் நிலைகளை ஆற்றேரத் தவாரத்தினை மரநடுகைசெய்து பலப்படுத்தலுக்கான செயன்முறை வன பரிபாலன திணைக்களம் மற்றும் தேசிய நீர் வாழியிர் ஆய்வு அதிகாரசபையினால் நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டது.

- ஆற்றம் மருங்கின் மண் அரிப்பை கட்டுப்படுத்தும் மாதிரிசெயற்திட்டம் களுத்துறையில் டியம்பதலாவ பூங்காவிற்கு - பார்க்குக்கு எதிரான காணியில் கருகங்கைக்காக செயற்திட்டம் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டது.

2008ம் ஆண்டில் இச் செயற்திட்டம் வேறு அமைவிடத்தினில் நடைபெற்றது உத்தேசிக்கப்பட்ட புதிய ரயில்பாதை மற்றும் பாலம் என்பன காரமான மணல் அரிப்பை தடுத்தலுக்கு கவனமெடுத்தல் தேவையானது இச் செயற்திட்டமானது. வன ஜீவராசி திணைக்களம் மற்றும் NARA என்பனவற்றின் ஒருங்கிணைப்புடன் செயன்முறைப்படுத்தப்பட்டது.

- களுகங்கையின் மேல் தேக்கத்துக்கான நீரேந்து பகுதி முகாமைத்துவ செயற்திட்ட அபிவிருத்திக்கான மாதிரித்திட்டம்.

பவித்திரா கங்கை செயற்திட்டத்தின் கீழ், நீரினை மிக உயர் தரத்தில் பெறுவதற்கு தற்கால சமுதாயம் மற்றும் எதிர்கால சமுதாயம் என்பன பெறக்கூடியவாறு நீரின் தரத்தை வளப்பரிபாலனம் செய்யும் நோக்குடன் களுகங்கை மேல் நீர்த்தேக்கத்தின் தூய நீரின் தரத்தை பராமரிக்கும். அடுத்த செயற்திட்டமானது சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கைவள அமைச்சினால் ஆரம்பிக்கப்பட்டது.

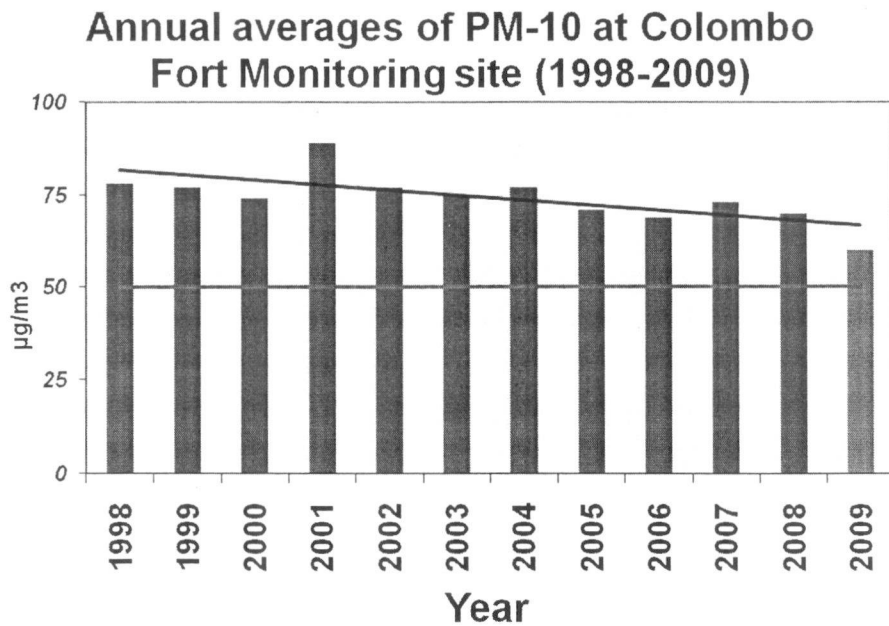
- ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட நீர் வள முகாமைத்துவத்திட்டத்தில் சிபார்சு செய்யப்பட்ட நடவடிக்கைகளை தொடர்ச்சியாக அமுல்படுத்தலை தொடர்ச்சியாக்குவதற்கு தேசிய கட்டிட ஆராய்ச்சி அமைச்சின் ஒருங்கிணைப்புடன் சூழல்த் தொகுதியின் திடத்தன்மையை உறுதிசெய்து. பராமரிப்புக்காக சமூக செயற்திட்டத்துக்கான வழிபாட்டி நூல் 2007இல் தயாரிக்கப்பட்டது. வழிகாட்டி ஒழுங்கமைப்பு செய்யப்பட்டதுடன் உசாரத்துணைக்களுக் காணப்படுகின்றது.

- வாகன புகைவெளிவிடுதல் பரீட்சை (VET) நிகழ்ச்சித்திட்டத்தை அமுல்படுத்தல். வாகன புகைவெளிவிடுதல் பரீட்சை நிகழ்ச்சித்திட்டம் 15 ஜூலை 2008 இல் அங்கூராப்பணம் செய்யப்பட்டது. மேல் மாகாணத்தினுள் 17நவம்பர் 2008 இல் இருந்து வருடாந்த

அனுமதி பெறுவதற்கு VET சான்றிதழ் அத்தியாவசியமானது. தற்காலங்களில் வடக்கு கிழக்கு மாகாணங்கள் தவிர்ந்த ஏனைய மாகாணங்களில் நடைமுறையில் உள்ளது. வாகன புகைவெளிவிடுதல் பரீட்சையை நிறைவேற்றுவதற்காக வாகன போக்குவரத்து ஆணைக் குழுவினால் அதிகாரமளிக்கப்பட்ட பல நிரந்தர மற்றும் நடமாடும் நிலையங்கள் இயங்குகின்றன. 2009இன் முடிவில் 1,212,970 வாகனங்கள் பரீட்சிக்கப்பட்டு ரூ 49 மில்லியன் வருமானமானமக அறவிடப்பட்டது.

- பொலீஸ்சாருடனும் வாகன போக்குவரத்து திணைக்களத்தின் அலுவலர்கள் அலுவலகளுடனும் வீதியோர புகைவெளிவிடுதல் பரீட்சை நிகழ்ச்சித்திட்டம் நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டது. (காலி வீதி, இரத்தினபுரி, எகெலியகொட, நுவரெலியாவில் கண்டி வீதி, ஹவலிய, குருநாகலையில் கண்டி வீதி, குருநாகலையில் புத்தளம் வீதி, கட்டுகாஸ்தோட்ட, பேராதனை, காலி மற்றும் மாத்தறை)
- வாகன உரிமையாளர்கள் மற்றும் பொதுமக்களிடையே VET செயன்முறையின் தாக்கம் தொடர்பில் சமூகவியல் தாக்கங்கள் நடாத்தப்பட்டது, ஏடுவு செயன்முறையின் மற்றும் VET நிலையங்களின் சுற்றாடல் தாக்கம், மற்றும் ஏடுவு தரவுகளின் விஞ்ஞான ரீதியான மதிப்பீடு என்பன நடாத்தப்பட்டன 22 VET நிலையங்களை கள பரிசோதனை செயன்முறையில் ஆறு பல்கலைக்கழக மாணவர்கள் ஈடுபடுவதுடன் தரவுகள் பகுப்பாய்வு செய்யப்படுகின்றது.
- 10 மைக்ரோ மீட்டருக்கு (PM10) குறைவான பதாத்தங்களின் எண்ணிக்கை கொழும்பு மாவட்டத்தினில் குறிப்பிடத்தக்களவு குறைவடைந்துள்ளது என்பதனை VET செயன்முறையின் அமுல்படுத்தலின் பெறுபேறாக அமைந்துள்ளதனை குறிப்பிடுகின்றது.

வருடம்	2007	2008	2009
சராசரி PM-10(மிகி/மீ ³)	72	68	64

வளம் : மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபை (CEA)

சுற்றாடல் கல்வி, பயிற்ச்சி மற்றும் விழிப்புணர்ச்சி

அறிமுகம்

சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்கள் பாதுகாப்பில் உருவாக்கம், விருத்தி பயிற்சி மற்றும் இயலுமைக்கட்டமைப்பு நடவடிக்கைகள் முக்கிய பங்குவகிக்கின்றது. தேசிய சுற்றாடல் கொள்கையும் விழிப்புணர்ச்சியின் முக்கியத்துவத்தை வலியுறுத்தி நிற்கின்றது. அதே போன்று நாட்டின் தேசிய சுற்றாடல் செயற்திட்டத்தை அமுல் படுத்துவதற்கு தேவையான இயலுமைக் கட்டமைப்புக்களை ஏற்படுத்திக் கொடுப்பதும் முக்கியமாகும்.

முன்னேற்றம் (ஜூலை 2008-30 ஜூன் 2009)

➤ “சோபா” வருடாந்த வெளியீடு

6000 “சோபா” வருடாந்த வெளியீடு பிரசுரிக்கப்பட்டு பல்கலைக் கழகங்கள், பொது நூலகங்கள், ஆராய்ச்சி நிறுவனங்கள் மற்றும் பாடசாலைகள் என்பனவற்றுக்கிடையே விநியோகிக்கப்பட்டது. சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள வளப்பரிபாலனம் முக்கிய செய்திகளை பரிமாற சுவாரசீகமான கட்டுரைகள், கவிதைகள் என்பனவற்றை இவ் புதினப்பத்திரிகை கொண்டுள்ளது.

• உலக சுற்றாடல் தினம்

காலநிலை மாற்றத்தினால் ஏற்படும் விளைவுகளை தடுப்பதற்கு ஒன்றுசேர்வோம் - பூமாதேவியை பாதுகாப்பது உங்களுக்காகவே எனும் தொனிப்பொருளின் கீழ் உலக சூழல் தினம் 5 ஜூன் 2009 கொண்டாடப்பட்டது. இவ்வருட உலக சுற்றாடல் தினம் பல அமைப்புகளின் ஒருங்கிணைப்புடன் விகார மஹா தேவி பூங்காவில் கொண்டாடப்பட்டது.

• மனித வள அபிவிருத்தி

பொருட்களை கொள்வனவு செய்தல் மற்றும் அலுவலக முகாமைத்துவம் தொடர்பில் அமைச்சின் 155 பதவி நிலை அலுவலகர்களுக்காக மூன்று விழிப்புட்டும் நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் நடாத்தப்பட்டன. கணக்கியல்ல சிறந்த பெறுபெறுனர்கள், முன்னேற்ற அபிவிருத்தி என்பன இலங்கை நிருவாக அபிவிருத்தி நிறுவனம் (SLIDA) அரசு கணக்காய்வு மற்றும் நிதி நிறுவனம் மற்றும் ஏனைய பயிற்ச்சி நிறுவனங்களினால் அமைச்சின் 34 அலுவலகர்களுக்கு பயிற்சிகள் வழங்கப்பட்டது.

அமைச்சின் வித்தியாசமான வகைக்குட்பட்ட 40 அலுவலகர்களுக்கு தமிழ் மொழிப் பயிற்ச்சி அரசுகரும மொழி திணைக்களத்தினால் நடாத்தப்பட்டது.

ஓர் அலுவலர் முதுமானி பயிற்ச்சியை பெற்றுள்ளார். சுற்றாடல் முகாமைத்துவத்துடன் தொடர்புபட்ட பல்வேறு விடயங்களில் அமைச்சினதும் ஏனைய அமைப்புகளினதும் 377 அலுவலர்கள் குறுகிய கால வெளிநாட்டு பயிற்ச்சி நெறிகளை மேற்கொண்டதுடன் 10 அலுவலர்களுக்கு நீண்டகால வெளிநாட்டு பயிற்ச்சி நெறிவாய்ப்பு வழங்கப்பட்டது வேளையில் ஓர் அலுவலகர் முதுமானி பாடத்துக்காக வெளிநாட்டு பல்கலைக்கழகத்தினால் தெரிவு செய்யப்பட்டுள்ளார். இவ் அறிவுகள், அனுபவங்களை மற்றும் பெறுறுகள் ஊடாக அமைச்சின் சுற்றாடல் முகாமைத்துவ நிகழ்வுகளை திறன்பட்ட முறையில் நடாத்த உதவிபுரியும்.

➤ பசும் வேலைத் திட்டத்திற்கான விருது

உலக சுற்றாடல் தின 2009 பசும் வேலைத் திட்டத்திற்கான விருது எமது சுற்றாடலை பாதுகாப்பதற்கு இன்று மிகவும் மேம்பட்ட பிராயத்தனம் தேவையானது சுற்றாடலை ஆரோக்கியமாக பராமரிப்பதற்கு சுற்றாடலுடன் நட்புறவான (பசுமை) வேலைகளை உருவாக்குதல் அவசியமானதாகும். பசும் வேலைத்திட்டங்களை மேம்படுத்தலின் ஓர் படிமுறையாக பசும் வேலைத்திட்டங்களில் ஈடுபடும் நபர்கள் மற்றும் அமைப்புக்களை இனங்கண்டு கௌரவிக்க சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கைவன அமைச்சு தீர்மானம் மேற்கொண்டுள்ளது. பசுமையான பொருளாதாரத்தில் சுற்றாடலுடன் நட்புறவான தொழில் நுட்பம் மற்றும் பொருளாதார நடவடிக்கைகள் மற்றும் சமூக அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகளை இலங்கையை முன்னோக்கி மாற்றுதலும் வழிப்புணர்வை அதிகரித்தலும் இதன் பிரதான நோக்கமாகும்.

இதன்படி, பின்வரும் விடயப்பரப்புகளின் கீழ் 5 ஜூன் 2009 இல் நடைபெற்ற உலக சுற்றாடல் தினத்தில், சுற்றாடலுடன் நட்புறவான தொழில்நுட்பத்தில் ஈடுபடும் பொருத்தமான நபர்கள் மற்றும் அமைப்புக்கள் தெரிவு செய்யப்பட்டு பரிசளிக்கப்பட்டன.

இவ் நிகழ்வின் கீழ் காலநிலை மாற்றத்துக்கான 11 விருதுகள் பின்வரும் தலைப்புக்களில் கரையோர வள முகாமைத்துவம், நில வள முகாமைத்துவம், திண்ம அழிவு முகாமைத்துவம், நீர்வள முகாமைத்துவம், கைத்தொழில் அபிவிருத்தி, கல்வி மற்றும் வழிப்புணர்வு உருவாக்கம் ஆகியவற்றில் தனிநபர் & அமைப்புகளுக்கு வழங்கப்பட்டது.

➤ “அபி – வவமு – ரட்ட நகமு” செயற்றிட்டத்தின் கீழ் பரம்பரையாக இறக்குமதி செய்யப்படும் உணவு வகைகளை இனங்கண்டு வளப்பரிபாலனம் செய்தலுக்காக சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள அமைச்சு பொறுப்பு வாய்ந்ததாகும். எமது பாரம்பரிய உணவுகளில் பொருட்காட்சி / வேலைக்களம் நடாத்தப்பட்டது.

➤ அமைச்சின் இணைய தளம் தற்போது சுவாரசியமான புதிய சுற்றாடல் செய்திகளுடன் ததும்பியுள்ளது. பொதுமக்கள் இணைய தளத்தை www.environmentmin.gov.lk. இன் ஊடாக அணுகி தகவல்களைப் பெற்றுக் கொள்ள முடியும்.

➤ காலி, கேகாலை மற்றும் அம்பாந்தோட்டை மாவட்டங்களில் 240 பொலிஸ் உத்தியோகத்தர்களுக்கு விழிப்புணர்வு உருவாக்கும் 03 வேலைக்களம் நடாத்தப்பட்டது. இவ் வேலைக்களத்தில் பங்குபற்றியவர்கள், சட்ட விரோதமாக மரம் வெட்டல், போக்குவரத்து செயன்முறை மற்றும் வனவள உற்பத்திகளை களஞ்சியப்படுத்தல், சட்ட விரோத மண் அகழ்வு, களி அகழ்வு, மற்றும் போக்குவரத்து, வளி, நீர், மணல் மாசுபடுத்தல், பொது மக்கள் தொந்தரவுடன் தொடர்புபட்ட விடயங்களில் எவ்வாறு சட்டங்களை அமுல்படுத்தப்படுவது என்பதுடன் தேசிய சுற்றாடல் சட்டம், தாவர மற்றும் விலங்கு பாதுகாப்பு கட்டளைச் சட்டம், வன கட்டளைச் சட்டம், அகழ்வு மற்றும் கனியவள சட்டம், கரையோர பாதுகாப்பு சட்டம், மீன்படி சட்டம் மற்றும் இதனுடன் தொடர்புபட்ட ஒழுங்குவிதிகளும் இவ் வேலைக்கான காலத்தினுள் விரிவாக கலந்துரையாடப்பட்டன.

➤ அமைச்சின் உயிரினப்பன்னிலை செயலகம் விவசாய உயிரினப்பன்னிலை மேம்பாட்டாளர்களிடமிருந்து 60 பங்கேற்பாளர்களின் பங்கேற்புடன் முதலாவது சுற்றாடலுடன் நட்புறவான – மாம்பழ கொண்டாட்ட விழா நடாத்தப்பட்டது. 50 வகையான மாம்பழங்கள் பார்வைக்காக

வைக்கப்பட்டு அவதானிக்கவும் சுவைக்கவும் அனுமதிக்கப்பட்டது. இனங்களை வகைப்படுத்தல் மற்றும் மாம்பழ வினாவிடைகள் நடைபெற்றன. பொதுமக்களிடையே நாட்டில் காணப்படும் மாம்பழங்களை பிரபல்லியப்படுத்தி வளப்பரிபாலனம், நிலையான பாவனை, மாமர மரபுரிமை வளத்தை சமவுரிமையுடன் பகிர்ந்து கொள்ளலை மேம் படுத்தல் இதன் நோக்கமாக அமைகின்றது.

➤ அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் உயிரினப் பன்னிலை செயலகத்தினால் பின்வரும் வேலைக்களங்கள், செயலமர்வுகள் மற்றும் பயிற்சி நிகழ்ச்சித் திட்டங்கள் நடாத்தப்பட்டன.

- திறந்த பல்கலைக்கழக குழுவினால் சமர்ப்பிக்கப்பட்ட செயன்முறை பட்டியலின் இக்கள கல்விசார் மற்றும் ஆய்வாளர்களின் 100 பங்குதாரர்களுக்கு சமூக பூச்சிகளும் அதன் பொருளாதார முக்கியத்துவம் மற்றும் வளப்பரிபாலன வேலைக்களம் நடாத்தப்பட்டது.
- ஈரநில உயிரினப்பன்னிலை வேலைக்களம் - இலங்கையின் ஈரநில உயிரினப்பன்னிலை குறித்த வேலைக்களம் பாடசாலை சிறுவர்களுக்கு நடாத்தப்பட்டது.
- ஆபத்தை மதிப்பிடுதலும் மற்றும் முகாமைத்துவம் குறித்து உயிரியல் பாதுகாப்பு தூய வீட்டு நுட்பம் மற்றும் மரபுரிமை நவீனமயப்படுத்தப்பட்ட அங்கிகள் தொடர்பில் கொள்வனவானது கட்டியெழுப்பும் இரண்டு நாள் பயிற்சி நிகழ்ச்சித் திட்டம் தாவர மரபுரிமை வள நிலையத்தில் நடைபெற்றது.
- உயிரினப்பன்னிலை மற்றும் சூழல்தொகுதி முறைமை வளப்பரிபாலன வேலைக்களம் 135 பங்குபற்றியோருக்கு நடாத்தப்பட்டது.
- NGO மற்றும் பாடசாலை சிறுவர்களுக்கு அனுராதபுரத்தில் நகர உயிரினப்பன்னிலை தரவு சேகரிப்பு வழிகாட்டி வேலைக்களம் நடாத்தப்பட்டது.
- கிங்குறாகொட பிரதேசத்தில் செயற்றிட்ட அலுவல்களுக்கு பாம்புகள் சம்பந்த வழிப்புணர்வை ஏற்படுத்தும் வேலைக்களம்.
- வில்லச்சியாவில் பாடசாலை மாணவர்களுக்கு பாம்புகள் சம்பந்த வழிப்புணர்வை ஏற்படுத்தும் வேலைக்களம்.
- ஆய்வாளர்களுக்கு சிங்கராஜ வள வள சூழலியல் மதிப்பீடு சம்பந்தமாக மூன்று நாள் வேலைக்களம்
- தகவல்களை பகிர்ந்து கொள்ளும் கொள்கை அமுலாக்க வேலைத்தளம் - இக் கொள்கையை முற்றாக்கல்
- களுத்துறையில் தாவர சரணாலயங்கள் மற்றும் போதி விபூங்கா செயற்றிட்டத்தை ஒருங்கிணைக்கும் வேலைக்களம்.
- இலங்கை நிருவாக சேவை அலுவலகர்களுக்கு உயிரினப்பன்னிலை முக்கியத்துவம் மற்றும் தரவுகள் சம்பந்தமான வேலைக்களம்.
- 70 பங்கேற்பாளர்களுக்கு பாலியோ உயிரினப்பன்னிலை வழிப்புணர்வை ஏற்படுத்தும் வேலைக்களம்.

- அம்பாந்தோட்டை மாவட்டத்தில் ஆசிரியர்கள் மற்றும் மாணவர்களுக்கு உயிரினப்பன்னிலை மற்றும் சூழலியல் முகாமைத்துவ வேலைக்களம்.
- கல்வி நிர்வாக உத்தியோகத்தர்களுக்கு உயிரினப்பன்னிலை மற்றும் சூழலியல் முகாமைத்துவ வேலைக்களம்.
- ஆயுள் வேத மருத்துவ செயன் முறையாளர்களுக்கு மருத்துவ தாரவங்களின் வேலைக்களம்.
- சூரியவெவவில் உயிரினப்பன்னிலை மற்றும் பாரம்பரிய அறிவு என்பனவற்றில் வழிப்புணர்வு உருவாக்கும் வேலைக்களம் வலாவ நவோதய நிகழ்ச்சித்திட்டம்.
- எதுவித எதிர்பாப்பும் இன்றி சிறப்புமிக்க மனப்பாங்குடன்விடுசறா பத்திரிகையினால் சிறுவர்கள் மற்றும் பொது மக்களுக்கு அவர்களின் உயிரினப்பன்னிலை வழிப்புணர்வுக்காக 52 முக்கிய சுவராட்டிகளின் 70,000 வாசகர்களுக்கான பிரசுரிப்பு.
- செய்தித்தாள் - கேங்காவ பாரம்பரிய நூதனசாலையின் தகவல்கள்

கிராமத்தவர்களிடையே வளப்பரிபாலன வழிப்புணர்வை அபிவிருத்தி செய்து அறிவை உறுதி செய்வதற்கும் பாம்புகள் சம்பந்தமான குறிப்பு புத்தகம் பாம்புக்கடி மருத்துவம் தொடர்பான குறிப்பு புத்தகம் தயாரிக்கப்பட்டது.

- புத்தகங்கள் - கண்டலத் தாவர புத்தகம், மா னுயா சபா அபி புத்தகம் என்பன பிரசுரிக்கப்பட்டது.
- ஆக்கிரமிப்பு தாவர இனங்கள் 2009, தேசிய மட்ட வருடாந்த செயலமர்வு நடாத்தப்பட்டது. கல்விசார் ஊழியர்கள் மற்றும் ஆய்வாளர்களை உள்ளடக்கும் 100 பங்குபற்றும் இரண்டுநாள் வேளைக்களம் நடாத்தப்பட்டது மேற்படி செயலமர்வில் கல்விசார் ஊழியர்கள் மற்றும் தனிப்பட்ட ஆய்வாளர்களினால் ஆக்கிரமிப்பு தாவரம் தொடர்பில் 52 ஆய்வு பத்திரிகைகள் சமர்ப்பிக்கப்பட்டன.
- உலக ஆதி வாசிகள் தினம் 2008 – ஊடகவியலாளர்களுக்கான பாரம்பரிய அறிவு தொடர்பான வழிப்புணர்வு வேலைக்களம்.
- உலக மலை தின நிகழ்ச்சித்திட்டம் 2008 - மலைப்பிரதேச சங்கங்களின் உயிரினப்பன்னிலை மற்றும் வளப்பரிபாலனத்தை பாடசாலை மாணவர்களுக்கு ஏற்படுத்த மத்துகம பிரதேசத்தில் நிகழ்ச்சித் திட்டம். இந்நிகழ்வில் 50 பாடசாலை மாணவர்கள் பங்கு கொண்டனர்.
- உலக உயிரினப்பன்னிலை தினம் 2009 - உயிரினப்பன்னிலை மற்றும் ஆக்கிரமிப்பு தாவர இனம் என்பதாகும். இவ் நிகழ்வில் ஆக்கிரமிப்பு தாவர இனங்களின் செயலமர்வு நடைபெற்றது.

முன்னாள் சுற்றாடல் முற்றும் இயற்கை வள அமைச்சர் பாட்டலி சம்பிக்க ரணவக்க அவர்களினால் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டு “லோகேன் உத்தும் ரட்ட லங்கா” எழுத்து வடிவம் பெற்றது.

சர்வதேச ஒத்துழைப்பு

இலங்கையில் பாலைவனமாகல் தொடர்பான ஐக்கிய நாடுகள் உடன் படிக்கையின் பரிந்துரைப்புகளின் அமுலாக்கம்

பாலைவனமாதலுக்கு எதிரான ஐக்கிய நாடுகள் உடன்படிக்கை(UNCCD) 1994ஆம் ஆண்டு ஜூன் மாதம் ஏற்றுக் கொள்ளப்பட்டது. இலங்கையில் தற்போது நாம் பாலைவனமாதலை எதிர் நோக்காவிடினும் தீவிரமான வறட்சியையும் நிலத்தரக் குறைவையும் இலங்கை எதிர்கொண்டு வருவதால் இவ்வுடன்படிக்கையை 1995ஆம் ஆண்டு கைச்சாத்திட்டு 1998ஆம் ஆண்டு உறுதி செய்தது.

UNCCD இன் முக்கிய குறிக்கோளாக பாலைவனம்தல் மற்றும் தீவிர வறட்சிகளைக்கொண்டு காணப்படும் நாடுகளில் பாலைவனமாதலுக்கு எதிரான போராட்டமும் அவற்றினைக் குறைப்பதற்கான நடவடிக்கைகளும் அமைகின்றது. இறுதியாக இவ் உடன் படிக்கையானது அதன் அங்கத்துவ நாடுகளின் உயர் வறண்ட நடுத்தர வறள் மற்றும் வறண்ட உப பிரதேசங்களில் நிலத்தரக்குறைவிரனை குறைப்பதை இறுதி நோக்கமாகக் கொண்டுள்ளது.

இலங்கையில் பாலைவனம்தல் தொடர்பான ஆரம்ப அறிமுகங்கள் மன்னார், புத்தளம், மற்றும் அம்பாந்தோட்டைப் பகுதிகளில் காணக்கூடியதாக உள்ளது . இவ்வறிகுறிகளின் தொகை ரீதியான மிக மிக சாட்சி பகிர்வதாக அமைகிறது. நிலத்தரக்குறைவு தொடர்பிலான பிரச்சினைகளை அடையாளங்காட்டியவாறு இலங்கையின் முதலாவது இரண்டாவது நிலத்தரக்குறைவு தொடர்பான தேசிய நிலமை அறிக்கையை முறையே 2000ஆம் 2002ஆம் ஆண்டுகளில் சுற்றாடல் இயற்கை வளங்கள் அமைச்சு தயாரித்தது இலங்கையின் நிலத்தரக் குறைவுக்கு எதிரான போராட்டம் தொடர்பான தேசிய நடவடிக்கைத்திட்டம் (NAP) அபிவிருத்திக்கான இடிப்படையை வழங்கியது. இதற்கு மேலதிகமாக வறட்சி மற்றும் நிலத்தரக்குறைவு தொடர்பான தேசிய நிபுணத்துவ குழுவொன்றும் அமைச்சினால் நியமிக்கப்பட்டது.

இந்நிபுணத்துவக் குழுவின் முக்கிய கடமையாக பாலைவன மாசுபதலுக்கு எதிரான ஐக்கிய நாடுகள் உடன்படிக்கை அமுலாக்கம் உட்பட இலங்கையில் வறட்சி மற்றும் நிலத்தரக்குறைவு தொடர்பான விடயங்கள் தொடர்பில் அரசிற்கு அறிவுரை வழங்குதல் அமைகின்றது.

அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் பின்வரும் செயன்முறைகள் அறிக்கையிடப்பட்டுள்ளன.

வெற்றுக்காணிக்கான புணருத்தாரணம் செய்யும் நோக்கில், ராஜகன்காயவில் 530 மூங்கில் கன்றுகள் நடுகை செய்யப்பட்டது, கஹடகடிஜியவில் 400 வனமரங்கள் நடுகை செய்யப்பட்டன. 2000 மூங்கில் மரங்கள் பலுகஸ்வெவவில் நடுகை செய்யப்பட்டனதுடன் தம்புட்டகெமவில் 300 வன மரங்கள் நடுகை செய்யப்பட்டன.

- பாசெல் உடன்படிக்கை

அபாயகரமான கழிவு மற்றும் அவற்றின் இறுதிக்கழிவுகற்றலின் நாடு கடந்த நகர்விற்கான பாசெல் உடன்படிக்கையை இலங்கை 1992ஆம் ஆண்டு ஆகஸ்ட் மாதம் உறுதி செய்தது. சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வளங்கள் அமைச்சு இவ்வுடன்படிக்கையின் மத்திய நிலையமாக அமைவதுடன் அமுலாக்கம் தொடர்பான திறமையுள்ள நிறுவனமாக மத்திய சுற்றாடல் அதிகார சபை செயற்படுகின்றது. பாசெல் உடன்படிக்கையின் கட்டமைப் பொறுப்புக்களுடன் இணைந்தவாறு நாட்டிற்குள் அபாயகரமான கழிவுகள் உட்புகுவதை தடுப்பவதற்கு நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்பட்டது. சுங்கத் திணைக்களத்தின் உதவியுடன் பாசெல் உடன்படிக்கையில் அடையாளங் காணப்பட்ட கழிவுகள் வகையினங்கள் தொடர்பாக HS குறியீடுகள் தயாரிக்கப்பட்டது.

ஆபத்துக்கான கழிவுகள் நீண்ட காலம் சிதைவடையாத மாசுக்களின் (PoPs) ஏற்றுமதி மற்றும் இறக்குமதி என்பனவற்றை கட்டுப்படுத்தும் நோக்கில் சுங்க இலாகா அலுவலர்களுக்கு வழிப்புணர்வு ஏற்படுத்தும் வகையில் வேலைக்களம் நடாத்தப்பட்டது UNFCCC : கெய்றேர் பிரகடனத்தை 3 செப்டெம்பர் 2002 இலங்கை எட்டியது, முன்னேற்ற அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் பின்வரும் நடவடிக்கையில் நிறைவேற்றப்பட்டன.

➤ காலநிலை மாற்றம் தொடர்பான ஐக்கிய நாடுகள் கட்டமைப்பு உடன்படிக்கை UNFCCC

கடந்த நூற்றாண்டில் மனித இனத்திற்கு ஒரு முன்னிய அபாயமாக காலநிலை மாற்றம் தொடர்பிலான ஐக்கிய நாடுகள் கட்டமைப்பு உடன்படிக்கையானது ரியோ உச்சி மாநாட்டின் போது 1992 இல் ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டது. இவ்வுடன்படிக்கையானது மனித நடவடிக்கை காரணமாக காலநிலை அமைப்பில் ஏற்படுத்தப்படும் அபாயகரமான இடையூறுகளை தவிர்க்கக்கூடிய ஒரு மட்டத்தில் வளி மண்டலத்தில் பசுமை வீட்டு வாயு உள்ளடக்கத்தை சமநிலைப்படுத்தும் பொருட்டு ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டதாகும். இவ்வுடன்படிக்கையானது மனித நடவடிக்கை காரணமாக காலநிலை அமைப்பில் ஏற்படுத்தப்படும் அபாயபரமான இடையூறுகளை தவிர்க்கக்கூடிய ஒரு மட்டத்தில் வளி மண்டலத்தில் பசுமை வீட்டு வாயு உள்ளடக்கத்தை சமநிலைப்படுத்தும் பொருட்டு ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டதாகும். காலநிலை தொடர்பான பிரச்சனைகளை அபிவிருத்தி அடைந்து வரும் நாடுகளை விட கைத்தொழில் துறை நாடுகளே முகவரிப்படுத்தும் கட்டமையைக் கொண்டுள்ளது என்பது உணரப்பட்டது. ஏனெனில் கைத்தொழில் துறை நாடுகளே பசுமை வீட்டு வாயு உருவாக்கத்தில் கூடுதலான பங்கு பெறுகின்றது. எனவே காலநிலை மாற்றம் தொடர்பான உடன்படிக்கையானது அது தொடர்பான பிரச்சனைகளை முகவரிப்படுத்தும் போது பொதுவன ஆனால் வித்தியாசமான பொறுப்புக்கள் என்ற மூலக்கூறை உணர்ந்து செயற்படுத்த எத்தனிக்கிறது. குளோரோபோமினை இணை இலங்கை 1993ஆம் ஆண்டு நவம்பர் 23ஆம் திகதி உறுதி செய்தது.

UNFCCC குறிக்கோள்களினை அடைந்துகொள்ளும் பொருட்டு 1997ஆம் ஆண்டு ஜப்பான் கியோட்டோவில் நடைபெற்ற மூன்றாவது ருக்ஷணன் அங்கத்தவர்கள் கருத்தரங்கின் போது சட்டரீதியாக ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்ட சட்டப் பிரகடனம் ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டது. கியோட்டோ பிரகடனத்தின்படி 2005-2012 ஆண்டு காலப்பகுதியில் கைத்தொழில் துறை நாடுகள் அவற்றின் ஒன்று சேர்க்கப்பட்ட பசுமை வாயு வெளியேற்றத்தை 1990ஆம் ஆண்டு காணப்பட்ட வெளியேற்ற அளவில் இருந்து குறைந்தது 5 வீதம் குறைக்க வேண்டும்.

➤ இலங்கை காபன் நிதி லிமிட்ட்டாக செயற்படல்

அரசு மற்றும் தனியார் துறையினால் இணைந்து காபன் நிதி லிமிட்ட்டு தனியார் கொம்பினியாக ஸ்தாபிக்கப்பட்டுள்ளது. இதன் பெரும்பாலான பங்குகள் அரசுக்கு சொந்தமாவதுடன் திறைசேரி செயலாளர், MNER செயலாளர், CEA தவிசாளர், மற்றும் பங்குதாரர்களினால் நியமிக்கப்படும் மூன்று பேர் ஆகியோரை கொண்டுள்ளது.

- இலங்கை காபன் நிதியத்துக்கான ஒருங்கிணைந்த வியாபார திட்டத்தினை உருவாக்கம் (SLCF)
- நிபுணர்களை வேலைக்கமர்த்துவதற்கு பத்திரிகை விளம்பரம் பிரசுரிக்கப்பட்டது.
- இலங்கை காபன் நிதிக்கான வங்கி கணக்கிலக்கத்தை திறத்தல்
- இரண்டு CDM செயற்றிட்டத்துக்கான செயற்றிட்ட பிரேரிப்பாளராக UNDP / MDG காபன் வசதியுடன் MOU இல் இலங்கை காபன் நிதி (SLCF) கையொப்பமிட்டது.
- CDM செயற்றிட்ட டென்றோ பவர் தொடர்பில், பீநட் டென்றோ பவர் லிமிட்ட்டு உடன் இலங்கை காபன் நிதியம் (SLCF) MOU இல் கைச்சாத்திட்டது.
- CDM செயற் திட்டத்துக்கான மேல் மாகாண கழிவு முகாமைத்துவ அதிகாரசபையுடன் SLCF MOU இல் கைச்சாத்திட்டது.
- டென்மார்க் UNEP/Risoe நிலையத்தின் நிபுணருடன் 27 – 31 ஜூலை 2009 இல் CDM (P-CDM) பயிற்சி நிகழ்ச்சித்திட்டம் நடைபெற்றது.

➤ ஐக்கிய நாடுகள் கால நிலை மாநாடு (COP 15) கொப்ப கொடன் டென்மார்க் - டிசம்பர் 7-18

சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள அமைச்சர் அவர்களுக்கு ஆப்கானிஸ்தான் பங்களாதேஸ் பூட்டான் இந்தியா மால்தீவு நேபாளம் பாகிஸ்தான் மற்றும் இலங்கை ஆகிய எட்டு அங்கத்தவ நாடுகளை கொண்ட தெற்காசி பராந்திய ஒருங்கிணைப்பு அமைப்பின் தலைவராக நியமிக்கப்பட்டார். தெற்காசியவிலுள்ள மனித வாழ்வு ஜீவனோபாயம் மற்றும் சனத்தொகை என்பனவற்றில் காலநில மாற்றத்தினை மிக மோசமான தாக்கங்கள் ஏற்படுவதனை மாநாட்டில் அமைச்சர் அசர்களால் சுட்டிக்காட்டப்பட்டது. இம் மாநாட்டில் தாழ்வான பிரதேசங்கள் மற்றும் தெற்காசியாவில் உள்ள நீண்ட தூர கடலோரங்கள் என்பன காலநிலை வேறுபாடு மற்றும் கடல் மட்டம் உயர்வடைதல் உள்ளடங்கலாக காலநிலை மாற்றத்தினால் மோசமான மாற்றங்களுக்கு முகம் கொடுக்கப்படும் என எதிர்பார்க்கப்பட்டது.

➤ சிறிய தீவகளின் அபிவிருத்தியில் இலங்கை இணைவு (SID)

சுற்றாடல் மற்றும் அபிவிருத்தி (புவி உச்சி மாநாடு /ரியோ மாநாடு) மாநாட்டில் ஐக்கிய நாடுகளினால் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டு சிறிய தீவகளின் அபிவிருத்தியில் இலங்கை 1992 ஜீன் ல் SIDS ல் கடல்மட்டத்திற்கு தாழ்வான நாடுகள் மற்றும் பச்சை வீட்டு வாயுகள் மிக குறைந்தளவில் வெளியேறிய போதிலும் காலநிலை மாற்றத்தினால் மிக மோஷமாக பாதிப்படையும் நாடுகள் என்பனவற்றை உள்ளடக்குகின்றது. SIDS ன் நிலையான அபிவிருத்தியின் சர்வதேச மாநாடு பாபஸ் இல் 1994 ல் நடைபெற்றது SIDS க்கான பாபஸ் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் நடவடிக்கை (B POA) ன் மாநாட்டில் பிரகடனப்படுத்தப்பட்டது BPOA தயாரித்து அச்சிடப்பட்டது சர்வதேச சமூகத்தின் உதவியுடனும் ஒருங்கிணைப்புடனும் நிலையான அபிவிருத்தி நடவடிக்கைக்காக SIDS இனால் எடுத்துக் கொள்ளப்பட்டது.

ஆத்தியாயம் 21 ல் விபரிக்கப்பட்ட சிறிய தீவுகளின் சவால்களை SIDS ன் நிலையான அபிவிருத்தி சர்வதேச மாநாட்டில் அறிக்கையிடப்பட்டது. சிறிய தீவுகள் பிரதான சவால்கள் சில வகைகளாக சாரம்சமாக்கப்பட்டுள்ளன.

- காலநிலை மாற்றம்
- இயற்கை ஆபத்துக்கள்
- சர்வதேச வியாபாரத்தின் செல்வாக்கு
- மட்டுப்படுத்தப்பட்ட வளம்
- சனத்தொகை வளர்ச்சி
- நிறைவற்ற பொருளாதாரம் (விவசாய அடிப்படை)
- தாழ் கரையோர பிரதேசத்தில் மனித நடவடிக்கையின் செறிவு

ஐக்கிய நாடுகளின் பொருளாதாரம் மற்றும் சமூக விவகாரங்கள் அபிவிருத்தி தற்சமயம் 52 சிறிய தீவுகளை அபிவிருத்தி கட்டமாக குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. இந்நாடுகள் மூன்று புவியல் பிராந்தியங்களாக பிரிக்கப்பட்டுள்ளன

- கரிபியன்
- பசுபிக், ஆபிரிக்கா
- இந்து சமுத்திரம், மெஷ்டெரியன் மற்றும் தெற்கு சீனக் கடல் (AIMS)

SIDS அங்கத்துவர்கள் நிலையான அபிவிருத்தியின் சவால்கள் மற்றும் அனுபவங்களை பகிர்ந்து கொள்ளல் மற்றும் நிலையான அபிவிருத்திக்கு தேவையான வளம் என்பனவற்றுக்கு ஒத்தாற்போல் முகம் கொடுக்கின்றன சமூக பொருளாதார சுற்றாடல் மற்றும் ஏனைய பிரச்சினைகள் SIDS அங்கத்துவ நாடுகளுக்கும் சமமானதாகும். இலங்கை தீவின் அபிவிருத்தியல் மறைந்துள்ளது எனவே SIDS னால் இணைத்துக்கொள்ளப்பட்ட பாபஸ் பிரகடனத்தில் இலங்கை பொருத்தமானது.

SIDS ன் சர்வதேச சமூகத்தின் அக்கரை இதன் உருவாக்கத்தை ஸ்தாபித்தது. எனவே SIDS ன் வாக்கு சர்வதேச சமூகத்தினை கவனமீர்த்துள்ளது. ஆத்துடன் கால நிலை மாற்றத்துடன் தொடர்புபட்ட பிரச்சினைகள் SIDS இல் ஏற்கெனவே இணைத்துக் கொள்ளப்பட்டுள்ளது. SIDS ஆனது தனது நோக்கத்தினை எட்டுவதில் பல படிமுறைகளை வெற்றிகரமாக கடந்துள்ளதைக் காட்டுகின்றது. இலங்கை இதன் பின்னணியில் பல நன்மைகளை பின்வருமாறு பெறுகின்றது.

- காலநிலை மாற்றத் தாக்கங்கள் ஊடாக இலங்கையின் நிலையான அபிவிருத்தியின் சவால்களின் பகுப்பாய்வு
- கால நிலை மாற்றத்தின் தாக்கங்கள் மற்றும் பிரச்சினைகள் இலங்கையில் இனங்காணப்பட்டுள்ளன.
- காலநிலை மாற்றத்தின் சர்வதேச அனுபவங்கள் குறிப்பாக SIDS ல் பகிர்ந்து கொள்ளப்பட்டது.
- சர்வதேச கவணத்தை ஈர்ப்பதனால் இலங்கையின் தொடர்புபட்ட அனுபவத்தை செய்து கொள்ளும் அடித்தளத்தை உருவாக்குகின்றது.

➤ மொன்றியல் பிரகடன அமுல்படுத்தல்

சர்வதேச ஓசோன் தின கொண்டாட்டம் 16 செப்டம்பர் 2008 இல் நடைபெற்றது. சுற்றாடல் மற்றும்

இயற்கைவள கௌரவ அமைச்சர் பாட்டலி சம்பக்க ரணவத்த இவ் விழாவின் பிரதம அதிதியாக கலந்து கொண்டார். பல போட்டிகளில் வெற்றியீட்டியவர்களுக்கு பரிசுகள் வழங்கப்பட்டதுடன் பங்குபற்றியோர்களிடையே விழிப்புணர்வை உருவாக்கும் ஆவனங்கள் வினியோகிக்கப்பட்டன.

மொன்றியல் பிரகடன கடமையை நிவர்த்தி செய்யும் வகையில் பின்வரும் செயற்றிட்ட நடவடிக்கைகள் அமுல்படுத்தப்பட்டன.

1. இலங்கையில் ODS கூட்டத்தை வெளிக்கொணரும் செயற்றிட்டத்துக்கான நிறுவனத்தை பலப்படுத்தல் (IS)
இப் பிரிவின் கீழான பிரதான நடவடிக்கை ODS நுகர்வின் தரவு சேகரிப்பு மற்றும் ஓசோன் செயலகம் மற்றும் நிதி செயலகம் என்பனவற்றுக்கு அறிக்கையிடல், செயலமர்வுகளை ஒழுங்கமைத்தல் மற்றும் சர்வதேச ஓசோன் தினம் கொண்டாட்டம், விழிப்புணர்வை ஏற்படுத்தல், ODS ஐ முகாமைத்துவம் செய்தல் கட்டுப்படுத்தல் மற்றும் ODS உடன் உபகரண வேலைகள், வழிப்புணர்வை ஏற்படுத்தும் பொருட்களின் உருவாக்கம், ODS நுகர்வு தரவு சேகரித்து ஓசோன் செயலகம் அறிக்கையிடல் (மற்றும் சர்வதேச நிதி செயலகத்துக்கு) ODS அடிப்படையாகக் கொண்ட உபகரணங்களின் பாவனையை கட்டுப்படுத்தல் மற்றும் சர்வதேச ஓசோன் தின கொண்டாட்டத்தை ஒருங்கமைத்தல் என்பனவாகும்.
2. இலங்கையின் மீதாமாகவுள்ள மீதேல் புரோமின்மையையும் (MeBr) கப்பலிடலுக்கு முன்பாக (QPS) பிரயோகங்களும்
மீதேன் புரோமின் அடிப்படையில் கிருமிநாசினியாக பயன்படுத்தப்படுகின்றது. இறக்குமதி செய்யப்படும் அதிகளவு பகுதியான மீதேன் புரோமின் கப்பலிடல் நடவடிக்கைக்கு முன்பாக, மொன்றியல் பிரகடன கடமைப்பாட்டின்படி பரிசோதிக்கப்படும் மாற்றுவழிகளை மதிப்பிடல், தரவு சேகரிப்பு, சுத்திகரிப்பு பிரயோகங்கள், மாதிரிகளின் பகுப்பாய்வு, சுத்திகரிப்பு மற்றும் செயற்பாட்டு கல்வியின் பின்பான கண்காணிப்பு, கிருமி நாசினிகளை பதிவு செய்தலுக்கு அவசியமான உதவிகளை வழங்குதல்.
3. இலங்கைக்கான குளிர்சாதனப் பெட்டி முகாமைத்துவ திட்டம்
இது CFC அட்டவணைப்படுத்தப்பட்ட கட்டத்துக்கமைவாக எதிர்பார்க்கப்பட்டதுடன் ஒத்தாற் போல் இருக்கும் வாயில் பராமரிப்பு மற்றும் சேவை வழங்குதலுக்கு செயன்முறைக்கு உதவி வழங்கும் நோக்குடன் பிரதானமாக பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டுள்ளது. இப் பிரிவின் கீழ் செயற்றிட்டத்தின் பிரதான நடவடிக்கைகள் சுங்க அலுவல்களுக்கான பயிற்ச்சி நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள், குளிர்சாதனப் பெட்டியின் சிறந்த செயன்முறை தொழில் நுட்பவியல் பயிற்சியாளர்களுக்கான நிகழ்ச்சித் திட்டம், RMP நடவடிக்கைகளின் கண்காணிப்பு மற்றும் வர்த்தக இறுதி பாவணையாளர்கள் & கைத்தொழிலாளர்களுக்கான நிகழ்ச்சித் திட்டம் என்பன இச் செயற்றிட்டத்தின் முக்கிய நோக்கமாகும்.
4. ஓசோன் நலிவடைதல் பதாத்தங்களை சட்டங்களாக்கும் இலங்கை தேசிய நடவடிக்கை திட்டம் (NCAP)
இலங்கையில் ORS கட்டமாக்குதலை மொன்றியல் பிரகடனத்தின் கீழான தேசிய நிறைவேற்று குழு கூட்டத்துக்கான வீதி படமாகும் விரைவு படுத்துவதுடன் மொன்றியல் பிரகடனத்தின் கீழ் தேசிய கெபறுப்புக்கான கூட்டம் நடைபெற்றது.

செயன்முறை

ஜீலை 2008 டிசம்பர்

- ஓசோனை நலிவடையச் செய்யும் பதார்த்தங்களின் (ODS) தரவை அறிக்கையிடல்
இலங்கையில் ODS நுகர்வு தொடர்புபட்ட தகவல்கள் சேகரிக்கப்பட்டு இவற்றை வெளியிடுவதற்கு முன்பதாக ஓசோன் செயலகம் மற்றும் பல் நாட்டு நிதி (MLF) செயலகத்துக்கு அறிக்கையிடப்பட்டுள்ளது.
- விழிப்புணர்வை உருவாக்கும் நிகழ்வு
அரசு ஊழியர்களுக்கான இரண்டு விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டங்களும் ஆசிரியர்களுக்கான ஆறு விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித் திட்டங்களும் மற்றும் மாணவர்களுக்கு ஆறு நிகழ்ச்சித் திட்டங்களும் மற்றும் சுகாதாரத் துறை அலுவலர்களுக்கான இரண்டு செயலமர்வுகளும் பொது மக்களுக்கான இரண்டு விழிப்புணர்வுகளும் நடைபெற்றது.
- விழிப்புணர்வை உருவாக்கும் துண்டுப்பிரசாரம்/ பொருட்கள்
விழிப்புணர்வை ஏற்படுத்தும் பொருட்களில் கையேடு துண்டுப்பிரசாரங்கள் தரவுகள் புதுப்பிக்கப்பட்டு மீள் அச்சிடப்பட்டு விநியோகிக்கப்பட்டது. ஓசோன் படையை பாதுகாக்கும் கல்வி நிகழ்ச்சித்திட்ட பிரசாரங்கள் அச்சிடப்பட்டு விஷ்டமாக மாணவர்களுக்கடகு பயன் பெறத்தக்க வகையில் மும்மொழிகளிலும் வெளியிடப்பட்டது. விரிவாக்க உற்பத்திக்கான ICTA (தகவல் மற்றும் தொலைத் தொடர்பு தொழில்நுட்ப முகவரகம்) த்திடம் இருந்து 2009 ல் “சுவ விஹிமணி” விருதினைப் பெற்றது.
- ஊக்குவிப்பு பணக்கொடுப்பை வழங்குவதற்காக ஒப்பந்தத்தில் கைச்சாத்திடல்
பால் பதினாறுதல் 118 நிலையங்களில் ஓசோனூடன் நட்புறவான வாய்வை பயன் படுத்துவதற்கான மாற்றும் முறைக்கு தேவையான மொத்த தொகையான 105,300.00 அமெரிக்க டொலரை வழங்கும் புரிந்துணர்வு ஒப்பந்தத்தில் தேசிய ஓசோன் அலகு மற்றும் கால நிலை பிரிவின் பணிப்பாளருக்கு MILCO (பிரைவேட்) தவிசாளருக்கும் இடையில் சர்வதேச ஓசோன் தினத்தன்று 16 செப்டம்பர் 2009ல் கைச்சாத்திடப்பட்டது.
- சர்வதேச ஓசோன் தின நிகழ்வு 2008
சர்வதேச ஓசோன் தினமான 16 பெர் 2008 தேசிய ஓசோன் அலகு (NOU)கொண்டாடியது. பங்கு பற்றியோர்களுக்கு விழிப்புணர்வு உருவாக்கும் பொருட்கள் விநியோகிக்கப்பட்டன. NOU இனால் நடாத்தப்பட்ட பல போட்டிகளில் வெற்றிபெற்றவர்களுக்கு பரிசில்களும் வழங்கப்பட்டது
- ஓசோன் நட்புறவான பாடசாலைபோட்டிகள்
ஹோமாகம கல்வி வலயத்தினுள் சர்வதேச ஓசோன் தினம் 2008ஐ கொண்டாடும் முகமாக NOU ஓசோன் நட்புறவான பாடசாலைபோட்டிகளை பூர்வாங்கம் செய்தது. பாடசாலை மாணவர்கள் ஓசோன் படலத்தை பாதுகாக்கும் பல நட்புறவான நடவடிக்கைகளில் பாடசாலை மட்டத்தில் ஈடுபடுவதனை ஊக்குவிப்பதோடு இதன் நோக்கமாக அமைந்து.

➤ “விறிந்து” போட்டி

பாடசாலை சிறுவர்களிடையே ஓசோன் படலத்தை பாதுகாக்கும் விழிப்புணர்வை ஏற்படுத்தவதனை பிரதான நோக்கமாகக் கொண்டு நாடளாவிய ரீதியில் பாடசாலை சிறுவர்களுக்கிடையே பரந்துபட்ட அளவில் நடாத்தப்பட்டது.

➤ ஊடகவியலாளர்களிடையேயான ஊடகப் பொட்டி

ஓசோன் படை பாதுகாப்பு வியானா உடன்படிக்கை மொன்றியல் பிரகடனம் மற்றும் ஏனைய தொடர்புபட்ட விடயங்கள் சுயமாக பிரசுத்து மற்றும் இலத்திரனியல் வெளியீடு என்பவற்றில் ஈடுபட்ட ஊடகவியலாளர்களிடையே ஊடகப் போட்டியை NoU ஒழுங்கு செய்தது.

➤ வெற்றிபெற்ற நாடகங்களை இறுவெட்டுக்களில் வெளியிடுதல்

ஓசோன் நலிவடைவதல் மற்றும் இதன் தாக்கத்தில் இருந்து ஈடுபட அவசியமான நடவடிக்கைகள் தொடர்பான செய்திகளை எடுத்துக்காட்டும் ஹிகத உடின் மல் விஜான்மக என்னும் நாடகத்தை ஆங்கில உப தலைப்புடன் இருவட்டுக்களில் வெளியிட அவசியமான நடவடிக்கைகளை NOU மேற்கொண்டது.

➤ ஓசோன் நட்புறவான தேயிலை சின்னத்தை பூர்வாங்கம் செய்யதல்

இலங்கைத் தேயிலை சபை மற்றும் தேயிலை ஏற்றுமதி அமைப்புக்களுடன் இணைந்து ஓசோனுடன் நட்புறவான தேயிலை உற்பத்தி செய்வதனை குறித்துக் காட்டும் இலங்கை தேயிலைச் சின்னத்தை பூர்வாங்கம் செய்ய NOU நிகழ்வினை மேற்கொண்டது. ஓசோனுடன் நட்புறவான தேயிலைக்கு சிறந்த சின்ன வடிவமைப்பு சர்வதேச ஓசோன் தின நிகழ்வில் பரன்பு மிகு அமைச்சர் இலங்கை தேயிலை சபை தவிசாளர் தேயிலை ஏற்றுமதி தவிசாளர் ஆகியோரின் தலைமையில் நடை பெற்றது.

➤ சர்வதேச ஓசோன் தின கொண்டாட்டம் 2009

சர்வதேச 10 செபடம்பர் 2009 ல் கொண்டாடப்பட்டது. NOU இனால் நடாத்தப்பட்ட போட்டிகளில் வெற்றி பெற்றவர்களுக்கு பரிசில்களும் சான்றிதழ்களும் வழங்கப்பட்டன. பங்குபற்றியவர்களிடையே விழிப்புணர்வை ஏற்படுத்தும் நூல்கள் மற்றும் இறுவெட்டுக்கள் வழங்கப்பட்டன.

➤ 2009 சர்வதேச ஓசோன் தின கொண்டாட்டத்திற்கு சமாந்திரதமாக நிழ்கழ்வு

• பாடசாலை மாணவர்களுக்கான கட்டுரைப்போட்டி

நாடளாவிய ரீதியில் பாடசாலை சிறுவர்களுக்கிடையே கட்டுரைப் போட்டியினை NOU ஒழுங்கு செய்தது. ஓசோன் விடயம் தொடர்பாக பாடசாலை மாணவர்களுக்கிடையே விழிப்புணர்வை ஏற்படுத்துதல் இன்றிகழ்வின் முக்கிய நோக்கமாக அமைந்திருந்தது.

• ஓசோன் குறுக்கொழுத்துப் போட்டி

பொதுமக்களுக்கிமையே ஓசோன் சம்மந்தமான விழிப்புணர்வை மேம்படுத்தும் வகையில் 2009 ம் ஆண்டில் சர்வதேச ஓசோன் தின நிகழ்ச்சித் திட்டத்திற்கு சமாந்தரமாக குறுக்கொழுத்துப் போட்டி நடாத்தப்பட்டது.

➤ **CFC க்கான மீள்பெறுதல் மீள்சுழற்சி நகழ்ச்சித்திட்டம்**

நாடுபூராவும் NOU 49 மீள் பெறும் /மீள் சுழற்சி இயந்திரங்களை குளிர் சாதனப் பெட்டி மற்றும் குளிர்நாட்டி வேலைக்களத்தினை நடாத்தியது . மீள்பெறுதல் மற்றும் மீள் சுழற்சி செயன்முறையை உறுதி செய்யும் வகையில் சம்மந்தப்பட்ட நிறுவனத்தின் தலைவர்களுக்கு மாண்பு மிகு அமைச்சர் அவர்களால் இவ உபகரணங்கள் கையளிக்கப்பட்டது.

➤ **MAC நிகழ்ச்சித்திட்டம்**

தற்சமயம் பழுதுபார்த்தல் மற்றும் பராமரிப்பு நடவடிக்கைகள் ஆகிய இரண்டிலும் பாவனை செய்யப்படும் குளிர் வாய்வின் அளவை குறைத்தலுக்காக இந்நிகழ்ச்சித்திட்டம் அமுல்படுத்தப்பட்டது. இந்நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் மொத்தமாக 187 வாகனங்கள் ஓசோன் நட்புறவான தொழில்நுட்பத்தினால் வாயு மாற்றம் செய்யப்பட்டது.

➤ **இலங்கைக்கான கைட்ரோபுளோரா காபன் திட்ட தயாரிப்பு முகாமைத்துவம் திட்டம்**

இலங்கைக்கான கைட்ரோபுளோரா காபன் திட்ட தயாரிப்பு முகாமைத்துவம் திட்டம் இலங்கையில் 2013 / 2015 கட்டுப்பாட்டு இலக்கை நிறைவேற்றும் வகையில் தந்திரோபாயம் மற்றும் நடவடிக்கைத் திட்டம் என்பனவற்றை ஒருங்கிணைக்கும் வகையில் ஒட்டுமொத்தமான HPMP (கட்டம்) தயாரித்தல் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் நோக்கமாகும். சமீப எதிர்காலத்தினுள் அமுல்படுத்தும் வழிமுறைகள் மற்றும் இலங்கையில் HCFC பாவனை எதிர்கால சவால்கள் என்பனவற்றை கலந்துரையாடும் வகையில் விழப்புனர்வை மேம்படுத்தும் வகையில் ஜக்கியநாடுகள் அபிவிருத்தி நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் (UNDP) அனுசரணையுடன் தேசிய ஓசோன் அலகு வேலைக்களத்தை ஒழுங்கு செய்தது.

➤ **இலங்கையில் மொன்றியல் பிரகடனத்தை அமுல்படுத்தல் ஒருங்கிணைப்பு சபை கூட்டம்**

இலங்கையில் மொன்றியல் பிரகடனத்தை அமுல்படுத்தல் ஒருங்கிணைப்பு சபை கூட்டம் NOU இனால் மூன்று ஒருங்கிணைப்பு சபைக்கூட்டம் நடாத்தப்பட்டதுடன் மொன்றியல் பிரகடனத்தை அமுல்படுத்தல் தொடர்பான சம்பந்தப்பட்ட கொள்கை தீர்மானங்கள் எடுக்கப்பட்டன

இலங்கையில் MeBr பாவனை தொடர்பான கூட்டங்கள் மென்றியல் பிரகடனத்தின் ஒரு பகுதியாக நேடிச சட்டத் தேவையுடன் இலங்கை இசைவதுடன் இலங்கையில் QPS பிரயோகித்தல் தற்போது மாத்திரம் பாவனை செய்யப்படும் QPS க்காக நேரடி இறக்குமதி கடந்த ஐந்து வருடங்களில் படிப்படியாக அதிகரித்தது. எனவே இவ்விடயத்தினை மேலும் விவரிவுபடுத்தும் நோக்கில் MeBr ன் பாவனையை தொடர்பில் தனியார் மற்றும் பொதுத்துறை பங்குதாரருடன் கூட்டம் நடைபெற்றது.

➤ **ODS வேலைப்படைக கூட்டம்**

ODS சட்ட விரோத இறக்குமதியினை தடைசெய்தல் நடவடிக்கைகள் மற்றும் தீர்மானங்களை மேற்கொள்ளும் ODS வேலைப்படைக் கூட்டம் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டது. இரண்டு ODSகூட்டங்கள் நடைபெற்றதுடன் ODS இறக்குமதி செய்வது தொடர்பாக பல புதிய தீர்மானங்கள் மேற்கொள்ளப்பட்டன.

➤ சிறந்த குளிர் சாதனப் பெட்டிகளின் பயிற்சி நெறியாக்கம்

இலங்கையிலே அதிகளாக ஓசோன்நலிவடைல் பதார்த்தங்களை பாவனை செய்யும் A/C மற்றும் குளிர் சாதனப் பெட்டி துறையில் சிறந்த செயன்திறனை உறுதி செய்யும் பயிற்சி நெறி நிகழ்ச்சித்திட்டமானது NOU வினால் ஆரம்பிக்கப்பட்டது. இச்செயற்திட்டம் வெற்றிகரமாக நிறைவேற்றப்பட்டதுடன் இறுதியறிக்கை சமர்ப்பிக்கப்பட்டது. 2009 ல் ஆறு பயிற்சிப் பட்டறைகள் நடாத்தப்பட்டது 318 தொழில்நுட்பவியலாளர்கள் பயிற்றுவிக்கப்பட்டனர்

➤ ஹலோன வங்கி முகாமைத்வத்திட்டம் (HBMP)

தீயணைப்பு உபகரணங்களுக்கான தற்போதைய ஹலோன மட்டத்தினை பராமரிப்பதற்கு இலங்கையில் அனுமதிக்கப்பட்ட தேசிய HBMP அபிவிருத்தி செய்யப்பட்டது. இராணுவ தளபாடங்களில் ODS பிரயோக 20 பிராந்தியங்களுக்கான வேலைக்களம் கொழும்பு கலதாரி ஹோட்டலில் ஆசிய - பசுபிக் பிராந்தியம் என்றழைக்கப்படும் பங்களாதேஷ், இந்தியா, ஈரான், இந்துனேசியா, தாய்லாந்து, மலேசியா, பாகிஸ்தான் மற்றும் இலங்கை ஆகிய நாடுகளினட பங்குபற்றுதலுடன் 2009 ஏபரல் 16-17 வரை நடைபெற்றது ஓசோன் நட்புறவான முறையில் தீயணைப்பு தொழிலநுட்பம் குறித்து விபரமாக கலந்துரையாடவும் தர்மசங்கடமான பாவனைத் தேவைகள் என்பனவற்றுக்காக ஹலோன் வங்கி பராமரிப்பின் சாத்தியப்பாட்டினையும் கலந்துரையாடும் நோக்குடன் 27 ஆகஸ்ட் 2008 ல் இரண்டாவது தேசிய ஹலோன் வேலைக்களம் II நடைபெற்றது.

➤ 2008ம் ஆண்டு காலப்பகுதியல் இணைத்துக்கொள்ளப்பட்ட புதிய ஒழுங்கு விதிகள்

CFC ஜ தடை செய்தல் மற்றும் ஹலோன் ஏற்றுமதி மற்றும் இறக்குதி கட்டுப்பாடு சட்டம் மற்றும் புதிய அரச வர்த்தமானிகள் எனபனவும் பிரசுரிக்கப்பட்டன.

2010ம் ஆண்டுக்கான திட்டமிடப்பட்ட நடவடிக்கைகள்

நடவடிக்கைகள்		அமுலாக்க பொறுப்பு
கொள்கை உருவாக்கம், திட்டமிடல், கண்காணிப்பு மற்றும் சட்ட நடைமுறைப்படுத்தல்		
1	ஐந்து வருட அமுலாக்கல் திட்டத்தை அமுல்படுத்தல்	PPD
2	அமைச்சின் வருடாந்த நடவடிக்கைத்திட்டத்தை தயாரித்தல் மற்றும் அமைச்சினதும் இதன் முகவரங்களின் மாவட்ட அமுலாக்கத்திட்டத்தை தயாரித்தல்	
3	எதிர்கால சந்தியினருக்காக கண்டல்த்தாவரத் திட்டத்தை அமுல்படுத்தலுடன் தொடர்புபட்ட நடவடிக்கைகளை ஒருங்கிணைத்தல்	
4	தொழிலதிபர்கள், பொலீஸ் அலுவலர்கள் மற்றும் அரச ஊழியர்களுக்கு தேசிய சுற்றாடல் சட்டம் மற்றும் அகழ்வு, கனியவள சட்டத்தின் கீழ் சட்டஉதவி நிகழ்ச்சித்திட்டம் நடாத்தப்பட்டது.	LD
5	சட்ட புத்தகங்களை கொள்வனவு செய்தல்	
6	தேசிய சுற்றாடல் சட்டம் மற்றும் அகழ்வு மற்றும் கனியவள சட்டத்தின் கீழ் மேன்முறையீட்டைக் கருத்திற் கொள்ளல்	
7	சுற்றாடலுடன் தொடர்புபட்ட சட்டங்கள், ஒழுங்கு விதிகளில் விழிப்புணர்வை வருவாக்கும் நிகழ்ச்சித்திட்டங்களை நடாத்துதல்	SDD
8	ஹரித்தா லங்கா நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் நடவடிக்கைத்திட்டத்தை அமுல்படுத்தல்.	
9	இலத்திரனியல், மின்சார கழிவு முகாமைத்துவத்திற்கு தேசிய நடவடிக்கைத் தயாரித்தல்	ARM&IRD
10	உயிரியல்/ மரபுரிமை வளத்தை அடைதலுக்கு தேசிய கொள்கையை ஸ்தாபித்தல்	BDD
11	உயிரினப்பன்னிலை வளத்துக்காக வழிகாட்டியை MTAS அபிவிருத்தி செய்தல்	
12	புதிய உயிரியல் பாதுகாப்பு சட்டத்தை முடிவு செய்தல்/ இணைத்துக் கொள்ளல்	
13	புதிய AIS சட்டத்தை முடிவு செய்தல்/ இணைத்துக் கொள்ளல்	
14	தேசிய உயிரினப்பன்னிலையுடன் தொடர்புபட்ட தகவல்களின் முகாமைத்துவ கொள்கையை உருவாக்குதல்	
15	லிச்சன் வளப்பரிபாலன நடவடிக்கைத் திட்டத்தை தயாரித்தல்	
16	வண்ணத்துப் பூச்சி வளப்பரிபாலன நடவடிக்கைத் திட்டத்தின் மாதிரி அமுலாக்கம்	CCD
17	CDM கொள்கை மற்றும் காலநிலை மாற்றத்தை உறுதி செய்தல்	
18	2010 காலநிலை மாற்ற SAARC நடவடிக்கைத் திட்ட அபிவிருத்தி	
19	இணைத்துக்கொள்ளப்படும் காலநிலை மாற்ற தந்திரோபாய அபிவிருத்தி	

இயற்கை வளமுகாகாமைத்துவம் மற்றும் உயிர்ப்பன்னிலைத்தன்மை வள வளப்பரிபாலனம்

1	உயிரியல் தோட்டம் ஸ்தாபித்தல்	SED
2	நகர பூங்காக்களை ஸ்தாபித்தல்	
3	மாதிரி நகரங்களின் ஸ்தாபித்தல்	SED
4	மாதிரி பசுமை கிராமங்களை ஸ்தாபித்தல்	
5	அட்டவிசி போதி ஸ்தாபித்தல்	SED/ BDD
6	மூலிகைத் தோட்டம் ஸ்தாபித்தல்	SED
7	கழிவை மாற்றும் இடம் ஸ்தாபித்தல்	
8	மழைநீர் சாகுபடி தாங்கியை ஸ்தாபித்தல்	
9	பிலிசறு பொல நாடாத்துதல்	
10	அரச நிறுவனங்களுக்கான சுற்றாடல் மேம்பாடு	
11	மைக்ரோ நீரேந்து பகுதிகள் ஸ்தாபித்தல்	
12	மத்திய, சப்ரகமுவ, தென் மற்றும் வடமத்தி மாகாணங்களில் 25 மைக்ரோ நீரேந்து பகுதிகளை புனருத்தாரணம் செய்தல்.	NRMD
13	மண் அகழ்வு காரணமாக அழிவுக்குட்பட்ட இடர்பரப்புகளை புனருத்தாரணம் செய்தல்	
14	மரநடுகை நடவடிக்கைகள்	
15	பாடசாலை இயற்கை பூங்காக்களை ஸ்தாபித்தல்	
16	(தேசிய நிலைபேரான அபிவிருத்தி தந்திரோபாயங்களை (NSDS)அமுல்படுத்தலுக்கு வசதியேற்படுத்தல்	SDD
17	2007இன் சிவப்பு பட்டியலின் அனுபந்தம் தயாரிப்பு	BDD
18	உயிரினப்பன்னிலை இடங்களை மிக மோஷமாக பாதிக்கப்பட்ட இனங்காணல் (வடக்கு, கிழக்கு)	
19	வனஜீவராசி செல்வழிப்பாதைகளின் தேவையை இனங்கண்டு தென், ஊவா மாகாணங்களிடையே தொடர்பு ஏற்படுத்தல்	
20	நகர உயிரின பன்னிலை பூங்கா ஸ்தாபித்தல்	
21	ஆபத்தை எதிர்நோக்கும் தாவர தோட்டத்தை ஸ்தாபித்தல்	
22	தாவர சரணலாயங்களை ஸ்தாபித்தல்	
23	வண்ணாத்துப்பூச்சி தோட்டத்தை ஸ்தாபித்தல்	
24	பாரம்பரிய மாதிரி கிராமத்தை ஸ்தாபித்தல்	

சுற்றாடல் கல்வி, பயிற்சி மற்றும் விழிப்புணர்வு

1	இயற்கை வள முகாமைத்துவத்துடன் தொடர்புபட்ட சர்வதேச தினங்கள் மற்றும் உடன்படிக்கைகளின் கொண்டாட்டம் - உலக ஈரநிலதினம் (2பெப்ரவரி) - உலக நீர் தினம் (22 மார்ச்) - பாலைவனமாதல் மற்றும் வறட்சியாதல் உலக தினம் (17ஜூன்) - இயற்கை அனத்தத்தை தவிர்க்கும் சர்வதேச தினம் (02 ஒக்டோபர்) - தேசிய மரநடுகை தினம் (15,ஒக்டோபர்)	NRMD
2	இயற்கை வள முகாமைத்துவத்தின் பொதுமக்கள் விழிப்புணர்வு நிகழ்வுகள் மற்றும் விரிவாக்கங்களை நடாத்தல்	
3	தாவர சரணாலயங்களை ஸ்தாபிப்பதனில் பயிற்சி நிகழ்ச்சித் திட்டங்களை நடாத்துதல்	
4	சோபா செய்திமடலை பிரசுரித்தல்	
5	உலக சூழல் தின கொண்டாட்டம்	
6	சுற்றாடல் பிரச்சினைகளை ஆவனப் படங்களாக தயாரித்தல்	
7	சுற்றாடல் கல்வி பாடசாலை விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித் திட்டங்களை நடாத்துதல்	P & EE
8	தேசிய பசுமை மாத கொண்டாட்டம்	
9	தொழில்நுட்ப அறிவு மற்றும் ஆற்றல்களை அதிகரிக்க அமைச்சின் அலுவலகர்களுக்கான உள்ளூர் பயிற்சி நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள்.	
10	பதவி நிலை உத்தியோகத்தர்களிடையே முகாமைத்துவ ஆற்றல் மற்றும் நடவடிக்கை மற்றும் மனோநிலை மாற்றம் அபிவிருத்திக்கு உள்ளூர் பயிற்சி நெறிகள்.	
11	அமைச்சின் பதவிநிலை உத்தியோகத்தகர்களுக்கான உள்ளூர் பல்கலைக் கழகங்களின் பட்டப்பின்படிப்பு கற்கை நெறி.	
12	ஒவ்வொரு சேவை குழுக்களினதும் சேவையின் தேவையை உறுதி செய்தலுக்கான வேலைக்களங்களை நடாத்துதல்.	HRDD
13	அமைச்சின் அலுவலகர்களுக்கான விழிப்புணர்வு வேலைக்களங்களை நடத்துதல்.	
14	நிகழ்ச்சித்திட்ட உதவியாளர்கள் மற்றும் - கணக்கான கணணி அடிப்படை பிரயோக பக்கேஜ் பயிற்சி.	
15	உயிரியல் பாதுகாப்பு ஆபத்து மதிப்பீட்டு செயன்முறையின் கொள்ளைவை கட்டியெழுப்ப்தல்.	
16	உயிரினப்பன்னிலை தொடர்புபட்ட ஆராய்ச்சி கொள்கைகளை அமுல்படுத்தல்	
17	உலக உயிரினப்பன்னிலை தின கொண்டாட்டம்	BDD
18	பாடசாலை மாணவர்கள், NGOS மற்றும் பொதுமக்களுக்காக உயிரினப்பன்னிலை நிகழ்ச்சித் திட்டத்தின் விழிப்புணர்வு மற்றும் கல்வியூட்டல் நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள்.	

சுற்றாடல் பாதிப்பு, மாசுபடுதலை தவிர்த்தல்/ குறைக்கும் வழிமுறைகள்/கட்டுப்படுத்தல்		
1	களனி ஆறு மற்றும் களு கங்கைகளில் பவித்திரா கங்கை நிகழ்ச்சித்திட்டத்தை அமுல்படுத்தல்	SDD
2	தூய உற்பத்தியிலே அமைச்சரவை முடிவை அமுல்படுத்தல்	
3	“பிலிசறு” பிரதம அமைப்பையும் அதனைத் தொடர்ந்து நடவடிக்கை எடுத்தல்	
4	சுற்றாடல் மதிப்பீட்டை வெற்றிகரமாக அமுல்படுத்தலுக்கு சந்தை அடிப்படை உபகரணங்களை மேம்படுத்தல்	
5	வாகன புகைவெளிவிடுதல் பரீட்சை (VET) நிகழ்ச்சித்திட்டத்தை அமுல்படுத்தல்	ARM&IRD
காலநிலை மாற்றம், சர்வதேச விவகாரம்		
	மையப் புள்ளியின் தேசிய ஒருங்கமைப்பு நடவடிக்கைக்கு வலுவூட்டல் (-கால நிலை மாற்றபிரிவு)	ARM&IRD / CCD
	பொருளாதாரத்துக்கு சுற்றாடல் சேவையை கணக்கிடுவதற்கு சுற்றாடல் மாதிரியை தயாரித்தல்	ARM&IRD
	பல்நாட்டு சுற்றாடல் ஒப்பந்த (MEAs) செயலக முகாமைத்துவம், பராமரிப்பும் MEAs பொருட்களை தயாரித்தல்.	
	காலநிலை மாற்ற இணைப்பின் ஐந்து துறை விபரத்திரட்டை தயாரித்தல்	CCD
	இலங்கை காபன் நிதியத்தினை செயன்முறைப்படுத்தல்	
	காலநிலை மாற்ற இரண்டாவது தேசிய தொடர்பாடலை தயாரித்தல்	
சர்வதேச ஒப்பந்தம்		
	பாலைவனமாதல் மற்றும் காணி சீரழிவு உடன்படிக்கையுடன் தொடர்புபட்ட நடவடிக்கைகளை ஒருங்கிணைத்தல்.	NRMD
	இலங்கையில் பாலைவனமாதல் பாதிப்புக்கு ஐக்கிய நாடுகள் உடன்படிக்கையின் சிபார்சுகளை அமுலாக்கல்	
	ஆபத்தான கழிவுகளின் நாடு கடந்த போக்குவரத்து பாசல் உடன்படிக்கை அமுலாக்கம் மற்றும் அதன் கழிவுகற்றலும்.	SDD
	ஸ்ரொக்லொம் உடன்படிக்கையின் தேசிய அமுலாக்கல் திட்டத்தை அமுல்படுத்தல்.	SDD
	உயிரியல் பாதுகாப்பு பிரகடனத்தை அமுலாக்கல்	BDD
	உயிரியல் பாதுகாப்பு தூய வீட்டு நுட்பத்தை அமுலாக்கல்	
	மொன்றியல் பிரகடனத்தை அமுல்படுத்தல்	NOU

2010ற்கான மொத்த வரவு செலவுத்திட்டம் :

மூலதனம்	- 6,330.84 மில்லியன்
மீள வரும் வருமானம்	- 235.45 மில்லியன்

வன பரிபாலனத் திணைக்களம்

நோக்கு

வன மற்றும் மர வளங்களைப் நிலையான முறையில் நிர்வகிப்பதன் மூலமாகவும் சுற்றடால் சேவைகள் வழங்கல், மற்றும் நாட்டுக்கு தேவையான வன உற்பத்திகளுக்கான தேவைகளை எதிர் கொள்ளுதல் மூலமாகவும் தேசிய பொருளாதாரம், மற்றும் மக்கள் நலன் ஆகியவற்றிற்கு பங்களிப்புச் செய்தல்.

இலக்கு

இலங்கையின் வன வளங்களைப் பாதுகாத்தல் மற்றும் அபிவிருத்தி செய்வதன் மூலம் நாட்டின் சபீட்சத்தை உறுதிப்படுத்தல்

அறிமுகம்

வன பரிபாலனத் திணைக்களமானது (FD) 1887 ம் ஆண்டு வனக் கட்டளைச் சட்டத்தின் ஏற்பாடுகளின் கீழ் நிகழ்கால எதிர்கால சந்ததியனருக்கு நன்மையளிக்கும் விதத்தில் இயற்கையான மற்றும் பெருந்தோட்ட வன வளங்களை வினைத்திறனுடனும் திறமையாகவும் மற்றும் ஆற்றல் மிக்க முறையிலும் நிர்வகிப்பதற்காக நிறுவப்பட்டது. வன பரிபாலன திணைக்களச் செயற்பாடுகளானது வனப் பொருள் பதிவேடு மற்றும் முகாமைத்துவம் வனவியல் ஆராய்ச்சி மற்றும் கற்கை சமூக வனவியல் ஆராய்ச்சி மற்றும் கற்கை மற்றும் சமூக வனவியல் மற்றும் விஸ்தரிப்பு திட்டமிடல் மற்றும் கண்காணிப்பு என்பனவற்றுடன் பாதுகாப்பு மற்றும் சட்ட அமுலாக்கம் என்னும் ஏழு தொழில் நுட்ப பிரிவுகளின் கீழ் ஒழுங்குபடுத்தப்பட்டுள்ளது. வன பரிபாலனத்திணைக்களத்திற்கு குறிப்பிட்ட குறிக்கோள்களை அடைதற்காக கீழ்வரும் பொறுப்புக்கான அதிகாரங்கள் வழங்கப்பட்டுள்ளது.

பாரிய பொறுப்புக்கள்

- எதிர்பாராத காலநிலைகளை சீர் செய்ய மண் மற்றும் நீர் வளங்களைப் பாதுகாக்க தாவர மற்றும் விலங்கினங்களைப் பாதுகாக்க மற்றும் கலாச்சார பாரம்பரிய பொழுதுபோக்கு சமூக மற்றும் பொருளாதார நோக்கத்திற்காக போதுமான வனப் பிரதேசத்தை பாதுகாத்தல் மற்றும் பராமரித்தல்.
- உள்நாட்டு நுகர்வு மற்றும் ஏற்றுமதி மற்றும் நாட்டின் எதிர்கால் மரத் தேவைகளை பூர்த்தி செய்யக் கூடிய மண் மற்றும் நீர் வளங்களை பாதுகாக்கவல்ல பெருந்தோட்ட வளங்களைப் படிப்படியாக கட்டியெழுப்பல்.
- ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட மற்றும் பல்வகைப்பட்ட நிலப்பாவனை அணுகு முறைகள் ஊடாக வன நிலங்களில் உச்சப் பயன்பாட்டை உறுதி செய்தல்
- வன வளங்களின் விஞ்ஞான ரீதியான முகாமைத்துவம் மற்றும் பேண்தகு அபிவிருத்தி என்பவற்றின் ஊடாக உயர் பன்னிலைத் தன்மை பாதுகாக்கப்படுவதை உறுதிப்படுத்தப்படும்.

- சுற்றாடல் பாதுகாப்பை சகல வன அபிவிருத்தி மற்றும் பாவனை நடவடிக்கைகளிலும் உள்ளடக்குவதன் ஊடாக உயிரினப் பன்னிலைத்தன்மை உறுதிப்படுத்தப்படும்
- வனங்களின் பாதுகாப்பு மற்றும் அபிவிருத்தியில் கரிசனையுடைய நிறுவனங்களுக்கிடையில் நெருங்கிய தொடர்புகளை விருத்தி செய்வதன் மூலமாக அவைகளின் தனிப்பட்ட வினைத்திறன் ஆற்றலைச் சகதிவாய்ந்த ஒன்றாக உயர்த்தல்.
- வனவள அபிவிருத்தி முகாமைத்துவம் மற்றும் பாதுகாப்பு ஆகியவற்றை சமுதாயப்பங்களிப்புடன் சமூகத்தை அடித்தளமாகக் கொண்ட வனவியல் திட்ட நிரல்கள் ஊடாக மேற்கொள்ளல்.
- வன பாதுகாப்பு மற்றும் அபிவிருத்திக்காக விழிப்புணர்வை ஏற்படுத்துதல் முகமாக வனவியல் கல்வி மற்றும் விஷதரிப்பு திட்டங்களை நடத்தல்.

பாரிய சவால்கள்

- தேசிய வனப் பிரதேசத்தை விலைமதிக்கத்தக்க வகையில் பேனல்
- வனக் கட்டளைச் சட்டத்தின் கீழ் உருவாக்கப்பட்ட ஒழுங்கு விதிகளை மீறுவோருக்கு எதிராக சட்ட அமுலாக்கம்
- உயிரினப்பன்னிலைத் தன்மை பாதுகாப்பு.
- வேவ்வேறு நிலப் பாவனை மூலம் வனப்பிரதேச அதிகரிப்பை தடுத்தல்
- திருப்திகரமான மட்டத்தில் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச / இடை வலய முகாமையில் சமுதாய பங்களிப்பை உறுதிப்படுத்தல்

செயற்பாட்டு முன்னேற்றம்

30 யூன் 2007 தொடக்கம் 30 டிசம்பர் 2008 வரை

➤ மீள்வனமர நடுகை

- நாட்டின் அர்த்தமான தேவையினை நிபர்த்தி செய்யும் பொருட்டு பொருளாதார பெறுமதிமிக்க இனங்களைக் கொண்ட 883 ஹெ அறுவடை செய்யப்பட்ட பெருந்தோட்டங்களில் மீள்மர நடுகை நடவடிக்கைகள் நடாத்தப்பட்டது.

➤ சுற்றாடல் முகாமைத்துவம்

- அறிக்கையிடும் காலத்தினுள், சிங்கராஜ, கண்ணேலிய, இலுக்கும்புற, வடவத்தகெல, குறுலுகெல, கண்காணியமுல்லை, வடகமுவ, யகிரல, ரணவல கல கொண்ட, கொற காஹுவெவ, போன்ற மனித உயிரின வளங்கள் (MAB) ஆய்வு, கல்வி மற்றும் பொழுது போக்கு என்பனவற்றுக்கு வசதிகளை ஏற்படுத்துவதற்கு இவ் பிரிவின் கீழ் பராமரிக்கப்பட்டது.
- மாணவர்கள், சிங்கராஜ, கண்ணேலிய மற்றும் ஏனைய MAB வளங்கள் என்பனவற்றின் சுற்று வட்டாரத்தில் வாழும் கிராமத்தவர்கள் மற்றும் சமூக உறுப்பினர்களுக்கு வனபாதுகாப்பு மற்றும் சுற்றாடல் முகாமைத்துவம் என்பனவற்றில் 55 விழிப்புட்டும் நிகழ்ச்சித் திட்டங்கள் நடாத்தப்பட்டன. FWS சுற்றாடலுடன் நட்புறவான – பூங்காவில் இயற்கை நடைவெளிப்பாதை பராமரிக்கப்பட்டது.
- உடவட்டகளில் இயற்கைப் பூங்காவும் முகாமிடல் பகுதியும் மேம்படுத்தப்பட்டது. சிங்கராஜவில் 7.5கிமி நீளமான செல்வழிப்பாதை அபிவிருத்தி செய்யப்பட்டது. நக்கிள்ஸ்

பிரதேசத்தில் நீர்த் தாங்கி வழங்கப்பட்டதுடன் நீர்மின்சார வேலையில் 50%மான வேலை முற்றுப்பெற்றுள்ளது.

- பெருந்தோட்ட முகாமைத்துவம்
  - அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் மரங்களின் வளர்ச்சியை மெருகூட்ட 5300 ஹெ இளம் பெருந்தோட்டங்களில் முகாமைத்துவ நடவடிக்கைகள் ஸ்தாபிக்கப்பட்டன வளாந்தரங்களில் உற்பத்தியை அதிகரிப்பதற்காக பெறுமதிமிக்க மர இனங்களுடன் உள்ள தற்போதைய 373 ஹெ வன பிரதேசம் வளமுட்டப்பட்டது.
- கல்வி, விரிவாக்கம் மற்றும் விழிப்பூட்டல்

677 விழிப்பூட்டு நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் 359 போட்டிகள், 140 வீடியோ காட்சிகள் மற்றும் 79 பொருட்காட்சிகள் 384 செயலமர்வு மற்றும் வேலைக்களம் மற்றும் மரநடுகை நிகழ்ச்சித்திட்டம் என்பது வன பாதுகாப்பில் பொதுமக்களிடையே விழிப்புணர்வை அதிகரிக்க ஒழுங்கு செய்யப்பட்டன.

- நாற்று மேடைகளின் பராமரிப்பும் விதைகள் உற்பத்தியும்

திணைக்களத்தினால் பராமரிக்கப்படும் நாற்றுமேடைகளில் 1, 581,540 விதைகள் உற்பத்தி செய்யப்பட்டன. இவ் நடவடிக்கைகளினால் மீள் மரநடுகை நிகழ்ச்சித் திட்டத்திற்கு தேவையான ஆரோக்கிய விதைகளை களஞ்சியப்படுத்தி தொடர்ச்சியாக வினியோகித்தல் இதனால் உறுதி செய்யப்பட்டது.

- ஆய்வு நிலையங்களை ஸ்தாபித்து பராமரித்தல்.

வன பரிபாலனம் மற்றும் முகாமைத்துவத்துக்கு ஆய்வுகள் மிக முக்கியமானது. எனவே, அறிக்கையிடும் காலத்தினுள், திணைக்களத்தினால் ஸ்தாபிக்கப்பட்ட 49 நிலையங்கள் பராமரிக்கப்படும் வேளையில் 13 புதிய ஆய்வு நிலையங்கள் ஸ்தாபிக்கப்பட்டன. ஹன்வெல வீட் இனினுள் கன்னம்பெல வில் பாரம்பரிய தாவரங்கள் பராமரிக்கப்பட்டன. கலவான ஊசியிலை தாவரத் தோட்டத்தின் கீழ் ரட்ண நடுகை செய்யப்பட்டது. கருத்துறையில் ஊசியிலை தாவரத் தோட்டத்தின் வெற்றிடங்களில் மரநடுகை செய்யப்பட்டது. பலாங்கொடை ரேஞ்சில் பம்டிகின வீற்றில் ஊசியிலை தாவரம் நடுகை செய்யப்பட்டது

நிதியியல் முன்னேற்றம்

ஜீலை 2008 இல் இருந்து டிசம்பர் 2009 வரை

	இலக்கு (ரூ.000)	செயன்முறை(ரூ.000)
மூலதனம்	412,819	382,289
மீள வரும் வருமானம்	1,050,196	985,431

உருவாக்கப்படும் மீள வரும் வருமானம்: 1058 மில்லியன்

நடவடிக்கைத் திட்டம் 2010

நடவடிக்கைகள்	இலக்கு	
	பௌதீகம்	நிதியில் (ரூ'000)
கட்டிட பராமரிப்பு	60 nos.	20,000
ஏனையவை		7,000
அழிக்கப்பட்ட வனங்களை மீள்வனமாக்கல்	5,646 ha	35,000
RCT பிரதேசத்தில் மீள்மரநடுகை	852 ha	70,000
திறன்மிக்க மரநடுகைபராமரிப்பு	438 ha	12000
புனருத்தாரணம் செய்யப்பட்ட பருந்தோட்டங்களை பராமரிப்பு	151 ha	10000
இடைவலய மரநடுகைகளை பராமரித்தல்	111 ha	10000
இள மரநடுகைகளை பராமரித்தல்	5,065 ha	79500
தொட்டியில் நடப்பட்ட நாற்றுக்களை தயாரித்தல்	100 கிலோ விதை 2.72 மி பொலித்தின் பை	9500
கணக்கிடும் மரக் கட்டைகளை கணக்கிடுதலும்	950 ha	2000
பழைய மரத்தோட்டங்களை பராமரித்தல்,	430 ha	3600
பழைய மரத்தோட்டங்களை முகாமைத்துவம் செய்தல்	900 ha	1000
வன எல்லைகளை பராமரித்தல் நாற்றுக்களும் நாற்று மேடைகளும்	.95 million	14,000
கன்றுகள், இயந்திரங்கள் மற்றும் உபகரணங்கள்		2500
		16,000
வாகனங்கள், தளபாடம் மற்றும்		6,000
அலுவலகளும் கட்டமைப்புகளும்	10 nos	20000
இலங்கை வன நிறுவனம்	05 training	10000
பரிசோதனைகள், ஆய்வுகள் மற்றும் புதிய ஆய்வு மையங்கள்	50 nos.	8000

விவசாயிகள் மரத்தோட்டத்தை ஸ்தாபித்தல்	219 ha	5000
விதை மையம்	Maintenance	3500
சுற்றாடல் முகாமைத்துவம்	04 nos	13000
கல்வி மற்றும் விரிவாக்கல் நிகழ்ச்சித்திட்டம்	200 programs	12500
வீட்டுத் தோட்ட அபிவிருத்தி,	4070 nos.	2000
கொள்ளளவை கட்டியெழுப்புதல்	20 nos.	4000

ஏனைய முதலீடுகள்		12500
ஜீவ ஜவாய் செயற்திட்டம்	Maintenance of plantation	1,000

2010 க்காக உத்தேசிக்கப்பட்ட நிதியியல் திட்டம்

மொத்த செலவீனம்	ஏதிப்பாக்கப்படும் தொகை (ரூ மில்)
மீள வரும் தொகை	814
மூலதனம்	478

2010 க்காக ஏதிர்பாக்கப்படும் வருமானம் - 750 (ரூ மில்)

வன ஜீவராசி பாதுகாப்பு திணைக்களம்

இலக்கு

தொழில் சார் முகாமைத்துவத்தின் ஊடாக வனஜீவராசி மரபுரிமை வளப்பரிபாலனத்தை உறுதிசெய்தலுக்கு ஏனையோருடன் வேலை செய்தல்.

நோக்கு

தற்கால மற்றும் எதிர்கால சந்ததியினருக்காக வனஜீவராசி மரபுரிமையை வளப்பரிபாலனம் செய்தல்.

அறிமுகம்

நாட்டில் ஒட்டுமொத்தமான தாவர மற்றும் விலங்கு வளப்பரிபாலனத்துக்கு வனஜீவராசி திணைக்களம் (DWC) பொறுப்பானது என்பது 1949, ஒக்டோபர் 1 இல் ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டதுடன் இதன் 60ஆவது அகவைக் கொண்டாட்டம் 2009இல் கொண்டாடப்பட்டது. யானை வளப்பரிபாலனம், வருகை தருபவர்களுக்கான சேவை, சமூக வெளிக்கொணர்வு, பாதுகாப்பு மற்றும் சட்ட அமுலாக்கம், திட்டமிடல் மற்றும் செயன்முறை கண்காணிப்பு, வனஜீவராசி ஆரோக்கிய முகாமைத்துவம், அபிவிருத்தி மற்றும் முகாமைத்துவம், ஆய்வு மற்றும் பயிற்சி, மற்றும் கணக்கியல் மற்றும் நிருவாகம் என பெயர்கொண்ட 9 பிரிவுகளின் கீழ் DWC ஒழுங்குசெய்தது. இவ் நிகழ்ச்சிகள் பாராளுமன்றத்தால் அனுமதிக்கப்பட்ட 1937ம் ஆண்டின் (1970, 1993 மற்றும் 2009 இல் திருத்தியமைக்கப்பட்டவாறு) தாவர மற்றும் விலங்கு பாதுகாப்பு சட்டத்தினாலும் பாராளுமன்றத்தினால் அனுமதிக்கப்பட்ட 2009ம் ஆண்டின் வனஜீவராசி கொள்கை என்பனவற்றாலும் நாடத்தப்பட்டது. நாட்டின் மொத்த நிலப்பரப்பில் 13% நிலப்பரப்பை உள்ளடக்கும் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களின் (PA) வலையமைப்பை திணைக்களம் பாதுகாத்து பராமரிக்கின்றது. இவ் PA வலைப் பின்னலில் 20 தேசிய பூங்காக்கள், 4 இயற்கை வன பிரதேசம், கடுமையாக பாதுகாக்கப்படும் இயற்கை வன ஒதுக்கிட பிரதேசம் 3, ஓர் காட்டு செல்வாழிப் பாதை மற்றும் 66 சரணாலயங்கள் என்பன உள்ளடக்கப்பட்டுள்ளன.

பாரிய பொறுப்புக்கள்

- நாட்டின் தாவர மற்றும் விலங்கினங்களை பாதுகாத்தல் மற்றும் பன்னிலைத் தன்மையை முகாமைத்துவம் செய்தல்
- ரம்சர் (Ramsar) CITES மற்றும் பொன் (Bonn) மாநாட்டுக் கட்டுப்பாடுகளை நிறைவேற்றல்
- தாவர விலங்கினப் பாதுகாப்பு கட்டளைச் சட்டத்தின் கீழ் சட்ட அமுலாக்கம்
- புரகடனப்படுத்தப்பட்ட வன ஜீவராசிகள் ஒக்கிடங்களினட பாதுகாப்பு

- பாதுகாக்கப்பட்ட இடங்களுக்கு வெளியே உள்ள பாதுகாக்கப்பட்ட இனங்களை தாவர விலங்கின பதுகாப்பு கட்டளைச் சட்டத்தின் கீழ் பாதுகாத்தல்

பாரிய சவால்கள்

- காட்டு விலங்குகளை வேட்டையாடுபவர்களையும் மற்றும் சட்டவிரோதமாக காட்டு விலங்குகள் மற்றும் அவற்றின் பாகங்களை கடத்துபவர்களையும் கைதுசெய்தல்
- சட்டவிரோதமாக மரங்களை துண்டாடுபவர்களுக்கு எதிராக சட்ட நடவடிக்கை எடுத்தல்
- பல்வேறு நிலப்பாவணையின் பொருட்டு வன ஜீவராசிகள் ஒதுக்கிடங்களுக்குள் அத்துமீறுவதைத் தடுத்தல்
- வன ஜீவராசிகளின் ஒதுக்கிடங்களுக்குள் உள்ள அளிவடைந்து வரும் அரிதான மற்றும் அச்சுறுத்தலுக்குள்ளான இனங்களைப் பாதுகாத்தல்
- மனித யானைகள் பிணக்குகளுக்கான தீர்வு
- இயற்கையுடன் இசைவான உல்லாசத்துறையினை மேம்படுத்தல்

செயற்பாட்டு முன்னேற்றம்

ஜூலை 2008 இல் இருந்து டிசம்பர் 2009

➤ பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச வலையமைப்பை ஸ்தாபித்தல்
 “பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தினுள்” அமைந்துள்ள உயிரியல் இயற்கை வளத்தை வளப்பரிபாலனம் செய்யும் நோக்கில் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச வலையமைப்பை ஸ்தாபிக்க திணைக்களம் ஈடுபட்டது. அப்பிரதேசங்களை மாதிரியிடல், நில அளவை செய்தல், கொங்கிரீட் தூண் கொண்டு எல்லையை குறிப்பிடுதலுடன் விளம்பர பலகைகளை காட்சிக்கமைத்தல் என்பன பிரதான நடவடிக்கையின் கீழ் அமைகின்றது. அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் மஹகனடராவ சரணாலயத்தில் (27.5 கி.மீ), உட வளவ இருந்து லுணுகமவெகற யானை காட்டு செல்வழிப்பாதை (36 கி.மீ), டகையகல சரணாலயம் (40 கி.மீ) மற்றும் படவியாவெவ சரணாலயத்தில் எல்லைகள் நில அளவை செய்யப்பட்டது. லகுஹல மேற்குப் பக்கத்தினில் (30கட்டை) எல்லைத் தூண்கள், கலா ஓயாவில் மேற்கில் (30 தூண்கள்) மற்றும் ஹக்கல கடும் போக்குடன் பாதுகாக்கும் இயற்கை வனம் (217 கட்டைகள்) என்பன பொருத்தப்பட்டன. பொதுமக்களிடையே விழிப்புணர்வை ஏற்படுத்தும் வகையில் பாதுகாக்கப்பட்ட வனஜீவராசி பிததேசத்திக் எல்லைகளில் பாணம சரணாலயத்தில் குடும்பி கலவில் 11 விளம்பரபலகைகள் சமணல அடவிய இயற்கை வளபிரதேசத்தில் 45 விளம்பரப் பலகைகள், ராவணல சரணாலயத்தில் 25 விளம்பர பலகைகள் என்பன காட்சிக்கு நடப்பட்டன. பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தினுள் இலகுவாக செல்வழிக்கு 69க.மீ துரமான வீதி புனருத்தாரணம் செய்யப்பட்டதுடன் 3கி.மீ நீளமான புதிய பாதை வலையமைப்பினுள் நிர்மாணிக்கப்பட்டது. இலக்கில் அனேகமானவை முற்றுப்பெற்றுப் பெற்றுள்ளன.

➤ பாதுகாப்பும் சட்ட அமுலாக்கமும்

வனஜீவராசி பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தினுள் பலதரப்பட்ட குழுக்களின் சட்ட விரோத நடவடிக்கைகளை கட்டுப்படுத்த, சவால்கள் மற்றும் திருட்டுத்தனமாக வேட்டையாடுதல் என்பனவற்றை முகம் கொடுக்க துப்பாக்கி அனுமதிகள் வழங்கப்பட்டன. அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் யானைகளை அடக்க பதிவு செய்தலில் 76 அனுமதிகளும் தந்தங்களின் பதிவுக்காக 54 அனுமதிகளும்

வழங்கப்பட்டன. இதில் 369 துப்பறியப்பட்டதுடன் 52 வனஜீவராசி இனங்கள் கைப்பற்றப்பட்டு காட்டினுள் விடப்பட்டன. இவற்றை மேம்பட்ட முறையில் வெற்றிகரமாக துப்பறிந்தலில் ஈடுபட்ட அலுவலகர்களை துப்பறிய DWLC ரூபா: 1,079, 071.43 செலுத்தப்பட்டது.

➤ விரிவாக்க மற்றும் வளப்பரிபாலன கல்வி திணைக்களத்தினால் நடைமுறைப்படுத்தப்பட்ட நிகழ்ச்சித் திட்டத்தினால் பொதுமக்களின் உதவியை உறுதி செய்தலுக்கு, வனஜீவராசி பாதுகாப்பு மற்றும் வளப்பரிபாலனம் தொடர்பில் அவர்களிடையே அறிவு மற்றும் விழிப்பூட்டுதலை உறுதி செய்தல் முக்கியமானது. இவ் நோக்கத்தின் கண்ணோட்டத்தினில், பொதுமக்களின் பங்கேற்புடன் நாட்டின் பல பாகங்களில் விழிப்பூட்டும் நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் நடாத்தப்பட்டன. அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் 37 விழிப்பூட்டும் நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள், 2 உயிரினப்பன்னிலை நிகழ்ச்சித்திட்டம், 2 ஈரநில நிகழ்ச்சித் திட்டம், டெய்டா கிருளை திட்டத்துக்கான விஷேட நிகழ்ச்சித் திட்டங்கள் நடாத்தப்பட்டன.

➤ சமூகவெளிக் கொணர்வும் ஜீவனோபாய அபிவிருத்தியும் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தின் பங்கேற்பு முகாமைத்துவம் மற்றும் சுற்றுவட்டாரத்தில் உள்ள சமூகத்தின் ஜீவனோபாயத்தை முன்னேறும் என்பனவற்றை அடையும் வாயிலாக, பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச வளங்களில் தங்கியிருப்பதை குறைக்கும் வாயிலாக சமூகத்தின் வெளிக் கொணர்வை ஸ்தாபித்தலுடன் திறன் மிக்க முன்னேற்ற செயன்முறையை திணைக்களம் பூர்வாங்கம் செய்தது. இவ் பயிற்சிக்கும் மேலாக, கிராம மக்களில் மைக்ரோ திட்டமிடலுக்காக வெளிகொணர்வு நடவடிக்கைகள், பங்குதாரர்களின் பங்கேற்பு என்பனவற்றுக்காக சுற்றாலடை உறுதிசெய்தலை உருவாக்கத்திற்கு கல்வே கிராமம் மற்றும் ரட்டுகல கிராமத்தில் விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் நடாத்தப்பட்டன. குறுகலகஸ்வெவவில் பண்டிதவெவ வில், அனுராதபுரத்தில் விவசாயத்துக்கான நீரை வழங்க திருத்தியமைக்கப்பட்டது.

➤ வாழ்விட முகாமைத்துவம்

“பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தினுள்” தெரிவு செய்யப்பட்ட இவ் நடவடிக்கையின் கீழ் வனஜீவராசி வாழ்விடங்கள் மேம்படுத்தப்பட்டு பராமரிக்கப்பட்டன. இப் பயிற்சியில் குணுவிலகம், உடவளவ, கடிசுள்ள, வஸ்கமுவ, யால, தப்போவ மற்றும் ஹோட்டன் பிளேன் ஆகியவற்றில் உள்ள ஆக்கிரமிப்பு தாவர இனங்கள் இனங்காணப்பட்டன. VRR சரணாலயம், கஹல்லபல்லேகெல் சரணாலயம், உடவளவ NP, கொறகொல்ல NP, இக்கொடுவ மற்றும் யுட்றகனவ ஆகிய இடங்களில் புற்தரைகள் பராமரிக்கப்பட்டன.

வன தீ பிடிப்பினால் வனஜீவராசிகளுக்கு ஏற்படும் ஆபத்தை தடுப்பதற்கும் அவற்றின் வாழ்விடங்களை பராமரிப்பதற்கும் மின்னேரிய, கலோயா, உடவளவ, மற்றும் மாதூறு ஓயா NPS மற்றும் ரவனெல்ல சரணாலயம் என்பனவற்றில் தீப்பிடிப்பு பட்டி உருவாக்கப்பட்டு பராமரிக்கப்பட்டன.

➤ ஆய்வுகளும் பயிற்சிகளும்

வன ஜீவராசி திறன்பட்ட முகாமைத்தும் மற்றும் வளப்பரிமானம் என்பனவற்றுக்கு ஆய்வுகளும் பயிற்சிகளும் அவசியமானது. ஆகவே வனஜீவராசி வளப்பரிபாலனம் தொடர்பில் 20 பயிற்சி நெறிகள் மற்றும், 8 ஆய்வு செயற்திட்டங்கள் திணைக்களத்தினால் நடாத்தப்பட்டது.

➤ யானை வளப்பரிபாலனம்

இலங்கையில் தற்சமயம் இலங்கையில் யானைகள் சனத்தொகையானது, பொருத்தப்பாடான

வாழ்விடங்கள் தொடர்ச்சியாக அழிக்கப்படுவதனாலும் தற்போதுள்ள வாழ் விடங்களில் தரம் அழிக்கப்படல் காணி உபயோக முறை மாற்றமடைதல் என்பன காரணமாகவும் மிகமோசமான மாற்றத்துக்கு முகம் கொடுகின்றது. இதன் பெறுபேறாக மனித யானை பிணக்கு காரணமாக இரண்டினதும் இழப்பு அதிகரித்துள்ளது. மனித யானை பிணக்கை குறைத்துக்கொள்ள DWC பல நடவடிக்கைகள் மற்றும் நிகழ்ச்சித் திட்டம் என்பனவற்றை நடைமுறைப் படுத்தியுள்ளது. யானை செலுத்துபவர்கள், வாழ்விடங்களை வளமிக்கதாக்குதல், பெரும்சத்தத்தால் திடீரென கோபமடைதல் என்பனவற்றின் பரம்பல், மின்சார வேலி நிர்மாணிப்பு நடவடிக்கைகள் என்பன மனிதயானை பிணக்குகளை குறைக்கும் முதனிலை செயற்பாடுகளாக DWC இனால் நடாத்தப்பட்டது.

இலங்கையில் 1966ம் ஆண்டில் இருந்து காட்டு யானைகளுக்கு எதிரான உளவியல்ரீதியான தடையாக மின்சார வேலி பயன்படுத்தப்படுகின்றது. இன்று, விவசாய மற்றும் பெருந்தோட்ட பிரதேசத்தில் யானைத் தாக்கத்தை குறைத்துக் கொள்வதற்காக பொது முகாமைத்துவ ஆயுதமாக வந்துள்ளது.

2008ம் ஆண்டில் சுமார் 130 கிமீ நீளமான மின்சாரவேலிகள் உருவாக்கப்பட்டதுடன் வேலைசெய்யாது இருந்த வேலிகள் மீள்நிர்மாணிப்பு செய்யப்பட்டு அல்லது திருத்தம் செய்யப்பட்டன.

➤ வனஜீவராசி ஆரோக்கிய முகாமைத்துவம்

DWLC இல் இணைத்துக் கொள்ளப்பட்ட மிருக வைத்திய நிபுணரினால் அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் 200 பிரேத – பரிசோதனை மற்றும் 325 காட்டு யானைகளுக்கும் ஏனைய வன விலங்குகளுக்கு சிகிச்சை அழிக்கப்பட்டது.

யானைகளை எடுத்துச் சென்று வளர்க்குமிடம் (ETH) 1995ம் ஆண்டு உடவளவையில் ஸ்தாபிக்கப்பட்டது. இது அநாதை மற்றும் கைவிடப்பட்ட குட்டி யானைகளை பராமரிப்பு நிலையமாகும். 2008ம் ஆண்டு 8 குட்டி யானைகளை ETH காட்டிற்குள் விட்டது. 1998ம் ஆண்டில் இவ் நிகழ்ச்சித்திட்டம் ஆரம்பிக்கப்பட்டதில் இருந்து விடுவிக்கப்பட்ட குழுவில் இது எட்டாவது குழுவாகும்.

இதுவரை 64 குட்டியானைகள் அவைகளது இயற்கை வாழ்விடத்துக்கு ETH இல் இருந்து விடப்பட்டன. மேற்கொள்ளப்பட்ட அவதானிப்புகள் அவை காட்டு யானைகளுடன் நன்றாக இணைத்து கொண்டதனை நிரூபணமாக்கியுள்ளது. ஏனைய 36 குட்டி யானைகள் நாட்டின் பல பாகங்களிலும் இருந்து கொண்டு வரப்பட்டு ETH இல் சிகிச்சையளிக்கப்பட்டு, அவைகளின் உடல் நிலை தேறி அவை வாழக்கூடிய தகுதியை எட்டியதும் குறுகிய காலத்தினுள் அவைகளும் விடுவிக்கப்பட்டன.

அவைகளை விடுவிக்கப்பட்ட பிற்பாடு அவற்றின் நடவடிக்கைகளை கண்காணிப்பதற்காகவும் தமது வாழ்விடத்தின் பாவனை என்பனவற்றை கண்காணிப்பதற்கு விடுப்பதற்கு முன்னராக நேடியோ கழுத்தினியினில் பொருத்தப்பட்டது.

➤ யானை தகவல்சேகரிப்பு கற்கை – மகாவலி பிராந்தியம் 2008.

யானைகள் தகவல் சேகரிப்பு கற்கையானது செப்டெம்பர் 13,14ம் திகதிகளில் மகாவலி வனஜீவராசி பிராந்தியத்தில் வெற்றிகரமாக நிறைவேற்றப்பட்டது.

சுமார் 700பேர் தன்னார்வத்துடன் கலந்து கொண்டனர், பல்கழைக்கழக மாணவர்களும் அலுவலர்களும் வனஜீவராசி திணைக்கள அலுவலகர்கள் என்போர் இவ் வேலையை வெற்றிகரமாக நிறைவேற்றலில் பங்கு கொண்டனர். இவ் தகவல் சேகரிப்பு கற்கைக்காக பொலன்நறுவ, திருகோணமலை, மட்டக்களப்பு, மாத்தளை மற்றும் பதுளை மாவட்டங்களில் தற்காலிக 205 அவதானிப்பு மையங்கள் ஸ்தாபிக்கப்பட்டன.

இவ் அவதானிப்பு கற்கையில் தனிப்பட்டமுறையில் 2149 யானைகள் கணக்கிடப்பட்டதுடன் யானை சனத்தொகை பகுப்பாய்வானது யானைகளின் சனத்தொகை மகாவலி பிரதேசத்தில் அதியுயர்வானது என்பதனைக் காட்டுகின்றது.

➤ விருந்தினர் சேவை முகாமைத்துவம்

விருந்தினர் சேவைகள் முதலாவதாக பிறன் தேசிய பூங்காவில் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டது. லுணுகம்பெகற தேசிய பூங்காவில் விருந்தினர் மையம், இரண்டு சுற்றுலா விடுதி வசதிகள் விருந்தினர்களுக்காக திறக்கப்பட்டு DWLC அலுவலகர்களுக்கான உட்கட்டமைப்பு வசதிகள் மற்றும் வாளனம் செல்லக்கூடிய விதி வலையமைப்பு வழங்கப்பட்டது. தேசிய பூங்காக்களுக்கு இதுவரை விருந்தினர்களின் வருகையினால் 2008 ஐ விட 2009 இல் அதிக வருமானம் பெறப்பட்டது.

வருடம்	மொத்த வருமானம் ரூ”
2008	93,520,011.66
2009	139,481,768.95

யால தேசிய பூங்காவில் இரண்டு சுற்றுலா விடுதி மற்றும் முகாமிடல் பிரதேசம் என்பன திருத்தப்பட்டு விருந்தினர்களுக்காக ஓதுக்கப்பட்டது. கடுள்ள தேசிய பூங்காவில் புதிய முகாமிடல் பிரதேசம் ஸ்தாபிக்கப்பட்டது.

➤ DWLC இன் வானொலி தொடர்பாடலை திருத்துதல்

புதிய நிலையம், அன்ரனாவை திருத்துதல், அதிகபடியான வேஸ் நிலையங்களை இணைத்தல், புதிய அமைவிடங்களுக்காக புதிய அன்ரனாக்களை வடிவமைத்து நிர்மாணித்தல் மற்றும் பயிற்சிகளின் ஊடாக கள அலுவலகர்களின் கல்விதிறனை மேம்படுத்தல் என்பனவற்றினால் தற்போதைய முறைமை மேம்படுத்தப்படும். இம் முறைமை ஊடாக நாடு பூராகவும் தற்சமயம் 100% மான வனஜீவராசி திணைக்கள அலுவலகர்கள் தொடர்பு பட்டுள்ளனர். 2009 க்கான அனைத்து இலக்குகளும் நிறைவேற்றப்பட்டுள்ளன.

➤ DWLC க்கான புதிய இணையத்தளம் மற்றும் புதிய அஞ்சல் வழங்கன் அங்குராப்பணம் 2009 க்காக DWLC க்கு புதிய இணையத்தளம் www.dwc.gov.lk மற்றும் புதிய அஞ்சல் வழங்கன் தயாரிக்க திட்டமிடப்பட்ட இலக்கு நிறைவேற்றப்பட்டது.

செயன்முறை முன்னேற்றம்
ஜூலை 2008 – டிசம்பர் 2009

செலவீன வகை	இலக்கு (ரூ மில்)	முன்னேற்றம் (ரூ மில்)	முன்னேற்றம் %
மூலதனம்	759.10	518.44	68%
மீள வரும் செலவு	598.29	591.68	99%

நடவடிக்கைத் திட்டம் 2010

பிரதான நடவடிக்கை	பௌதீகம்	இலக்கு
பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச வலைப்பின்னலை ஸ்தாபித்தல்	11பூங்காக்களின் எல்லை களை179 விளம்பரபலகை ஸ்தாபித்தும் 17விளம்பரபலகை திருத்தியும் குறிப்பிடப்பட்டது.	17,600
சுற்றாடலுடன் நட்புறவான சுற்றுலா முகாமைத்துவம்	வஸ்கமுவ, நில்கல ஓய்வுகால தங்குமிட வங்ளோ என்பன புனருத்தாரணம் செய்யப்பட்டு, உடவளவ முகாமிடல் இடர்பரப்பு அபிவிருத்தி செய்யப்பட்டு, லுனுகம்வெகற இயற்கை செல்வழிப்பாதை நிர்மாணிக்கப்படல்.	22,400
பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தின் உள்ளேயும் வெளியேயும் சுற்றாடலுடன் நட்புறவான அபிவிருத்தி	கௌடுள்ள, கல்பிட்டி, மாதுலுயா, கௌனிஹல என்பனவற்றில் சமூக வெளிக்கொணர்வு நிகழ்ச்சித் திட்டம் 6 நடாத்தப்படல் ராவணா எல சரணாலயத்தில் சமூக பொருளாதார தகவல் சேகரிப்பு நடாத்தப்படல்	6,300
ஆபத்தை எதிர்நோக்கும் இனங்களின் வளப்பரிபாலனம்	வைத்திய உபகரணங்கள், கூடுகள் மற்றும் உதிரிப்பாகங்கள் என்பனவற்றுக்கான கேள்விப்பத்திரம் கோரப்படுதல் மற்றும் கலமட்டியவில் ஆமை வளப்பரிபாலனம்.	10,000
தகவல்கள் மற்றும் தொடர்பாடல் முறை	மின்னேரிய NP இல் நுழைவுச் சீட்டு பெறுதலை தன்னியக்க மாக்கல், பிராந்திய தொடர்பாடலை மேம்படுத்தல்	6,850
வீதி வலையமைப்பை புனருத்தாரணம் செய்தல்	பாலம் (26) வீதி (450கி.மீ) வலையமைப்பு புனருத்தாரணம்	79,800
நீர் நிலைகளை புனருத்தாரணம் செய்தல்	14 நீர் நிலைகள் மற்றும் 26 குளங்களின் புனருத்தாரணம்	34,200
கட்டிடங்கள் மற்றும் கட்டமைப்பு	புதிய தலமை அலுவலகம், இணைந்த 5 குவாட்டஸ், 10 வீடஅலுவலகம், 4 ரேஞ்சர் அலுவலகம், பாதுகாப்பு வேலி, 4 நீர் வினியோக முறைகள், 3மின்சார வினியோக செயற்திட்ட நிர்மாணிப்பு	235,050

மரநடுகை இயந்திரம் மற்றும் உபகரணம்	நீர் இறைக்கும் இயந்திரம், ஏணி, செயின் மரம் அரியும் வாள் மற்றும் ஏனைய உபகரணங்களின் கொள்வனவு	6,700
வாகனங்கள்	புதிய வாகனங்களை கொள்வனவு செய்தலும் வாகனங்களை புனருத்தாரணம் செய்தலும்	12,000
தளபாடங்களும் அலுவலக உபகரணங்களும்	கோவை அலுமாரி, போட்ட பிரதி இயந்திரம், கள அலுவலர்களுக்கான தளபாடங்கள் மற்றும் புதிய அலுவலகத்துக்கான தளபாடங்கள் என்பனவற்றின் கொள்வனவு	15,000
ஜீவராசிகளின் வாழ்விடத்தை செழிப்பாக்கல்	வன சல்வீனியா மற்றும் லன்ரானா ஆகியவற்றை முழுமையாக அழித்தல், சல்வீனியா மற்றும் லன்ரானா என்பவை அகற்றப்பட்ட இடத்தை பராமரித்தல் புற்தரைகளை பராமரித்தல்	30300
PAS இனுவல் வீதிவலையமைப்பை ஸ்தாபித்தல்	கலோயா, ஓகன்டா, மின்னேரிய, அங்கம்மடில்ல, கஹல்பல்லகல, உட்வளவ, யால ஆகிய இடங்களில் (450கி.மி) வீதியை ஸ்தாபித்தல்	14,050
ஆய்வுகளும் பயிற்சிகளும்	வன ஜீவராசி ஆரோக்கிய முகாமைத்துவம். அலுவலக முகாமைத்துவம், மின்சார வேலி பராமரிப்பு மற்றும் கணனி என்பவற்றில் பயிற்சி. தெரிவு செய்யப்பட்ட ஆய்வு செயற்திட்டங்களை நடாத்துதல்	6,910
விரிவாக்க கல்வி மற்றும் அர்த்தத்தை விபரித்தல்	11விழிப்பூட்டல் நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள், 20 பாடசாலை நிகழ்ச்சித் திட்டங்கள்	2,450
வளப்பரிபாலன கல்வி மற்றும் இதன் அர்த்தத்தை விபரித்தல்	அரசு உத்தியோகத்தர்களுக்கான 14 நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள், கிராமத்தவர்களுக்கான 14 நிகழ்ச்சித்திட்டம்	2,350
பாதுகாப்பு மற்றும் சட்ட அமுலாக்கம்	விவசாயிகளுக்கான 14 நிகழ்ச்சித்திட்டம் மற்றும் வெளியீடுகள், சுவரொட்டி, பொருட்காட்சி மற்றும் தொலைக்காட்சி நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள்	6,700
கிரித்தல பயிற்சி நிலையம்	பயிற்சி நிகழ்ச்சித்திட்டம் மற்றும் உட்கட்டமைப்பு வசதிகளின் அபிவிருத்தி	15,220
கஜா மிதுடோ	நான்கு யானை செலுத்துணர்கள், கைப் பற்றப்பட்ட 80 யானைகளுக்காக 770ஹெ புற்தரையை உருவாக்குதல் மற்றும் புனருத்தாரணம் செய்யும் திடலை மாற்றுதல், 31 நீர் நிலைகள் நிர்மாணிப்பு, 784 கி.மீ மின்சார வேலி நிர்மாணிப்பு, மூன்று பிடித்து வைத்துக் கொண்டிருக்கும். திடல் (19 யானை கட்டுப்பட்டு அலகுகள்) நிர்மாணிப்பு.	442,500
அனுமதிக்கப்பட்ட மொத்தம்		966,380

2010க்காக உத்தேசிக்கப்பட்ட நிதியியல் திட்டம்

செலவீன வகை	ஏதிர்பாக்கப்படும் செலவீனம்(ரூ மில்)
மீள வரும் தொகை	543.2
மூலதனம்	966.4

2010 க்காக ஏதிர்பாக்கப்படும் வருமானம் - 12 (ரூ மில்)

மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபை

இலக்கு

தொழில் நுட்ப நிபுணத்துவம் மற்றும் ஈடுபாடு ஆகியவற்றின் அடிப்படையில் மாசடைதலைக் கட்டுப்படுத்தல் இயற்கைவள முகாமைத்துவம் மற்றும் சூழல்சார் கல்வி போன்றவை மூலம் இலங்கை மக்களுக்காக சூழலைப் பாதுகாத்தலும் அதன் தரத்தினை மேம்படுத்தலும்

நோக்கு

சிறப்புமிக்க சேவை மூலமாக தூய்மையானதும் பசுமையானதுமான சுற்றாடல்

அறிமுகம்

மத்திய சுற்றாடல் அதிகார சபையானது 1988ம் மற்றும் 2000 ம் ஆண்டுகளில் திருத்தங்களுக்கு உட்படுத்தப்பட்ட 1980ஆண்டின் 47ம் இலக்க தேசிய சுற்றாடல் சட்டத்தின் ஏற்பாடுகளான

- சுற்றாடல் பாதுகாப்பு முகாமைத்துவம் மற்றும் விரவாக்கம்
- சுற்றாடலின் தரத்தினைப் பேணுவதிலான ஒழுங்குவிதிகள் பராமரிப்பு மற்றும் கட்டுப்பாடு
- மாசடைவுகளின் கட்டுப்பாடு தவிர்ப்பு என்பவற்றில் ஈடுபடல் என்பதற்கு இனங்க நிறுவப்பட்டது

பாரிய பொறுப்புகள்

- சுற்றாடல் பாதுகாப்பு உரிம (EPL) செயன் முறை
- தேசிய சுற்றாடல் சட்டத்துக்கமைவாக சுற்றாடல் தாக்க மதிப்பீட்டு அறிக்கை (EIA) செயன்முறையை அமுலாக்கல்.
- தந்திரோபாய சுற்றாடல் மதிப்பீட்டு முறையை அறிமுகம் செய்தல்
- செயற்திட்ட அனுமதியிற்கான கண்காணிப்பை நடாத்துதல்
- கழிவு கொட்டுதல், வெளிவிடல் அல்லது சத்தம் உட்பட ஏனைய வள மாக்கிகளை படியவிடுதல் என்பனவற்றைக் கட்டுப்படுத்த சட்டஅமுலாக்கம், பராமரிப்பு மற்றும் கட்டுப்பாடு.
- சுற்றாடலின் தரத்தை குறிப்பிட்டுதல் / நியமம், தரம் மற்றும் வழிமுறை அபிவிருத்தி
- மாசு மாற்றத்தை கட்டுப்படுத்தி தீர்மானம் செய்தலுக்கு வளி மற்றும் நீர் என்பனவற்றை கண்காணித்தல்.

- தேசிய சுற்றாடல் சட்டத்தின் நோக்கத்திற்காக மாதிரி எடுத்து பரீட்சித்தல் எனும் குறிப்பிடப்படும் முறையை இணைத்துக்கொள்ளல்
- நிதிமற்றும் திட்டமிடல் அமைச்சுடன் இணைந்து சுற்றாடல் வளப்பரிபாலன பண அறவீட்டு சட்டம் இல 26, 2008 ஐ அமுல்படுத்தல்.
- தேசிய சுற்றாடல் சட்ட மீறுதலுக்கு எதிரான சட்ட நடவடிக்கையை பூர்வாங்கம் செய்தல்.
- உள்ளூர், நாடளாவிய, உலகளாவிய சுற்றாடல் பிரச்சினை
- விழிப்பூட்டுதலை உருவாக்கத்திற்கும் பொதுமக்கள் விழிப்புணர்வை ஏற்படுத்தல் மற்றும் பங்கேற்கும் நோக்கில் சுற்றாடல் பிரச்சினைகளை புரிந்து கொள்ளல் என்பனவற்றுக்கு ஊடகங்கள் மற்றும் ஏனைய தொடர்பாடல் சாதனங்களை திறன்பட உபயோகித்தல்.
- தகவல்கள் மற்றும் ஆவன சேவைகள் மற்றும் தகவல் வளம் என்பனவற்றை வழங்குதல்.
- தகவல்களை அறிந்துகொள்ளவும் பெற்றுக்கொள்ளவும் நாடளாவிய பிராந்திய மற்றும் சர்வதேச தொடர்பை ஸ்தாபித்தல்.
- சுற்றாடல் பாதுகாப்பு மற்றும் முகாமைத்துவத்தின் நீண்ட கால திட்டமிடலை நடாத்துதல், ஒருங்கிணைத்தல், ஊக்குவித்தல், மேம்படுத்தல்.
- அமைப்புகளின் வேலைகளை ஒருங்கிணைக்கும் நிறுவன ஒழுங்கமைப்பினால் சுற்றாடல் முகாமைத்துவத்திற்காக திறன்மிக்க நுட்பங்களுக்கு உதவி செய்தல்.
- சுற்றாடல் முகாமைத்துவ செயற்திட்டத்தை அமுல்படுத்தல்.

பாரிய சவால்கள்

- தேசிய சுற்றாடல் சட்டத்தின் கீழ் உருவாக்கப்பட்ட ஒழுங்கு விதிகளை அமுலாக்கல்
- சுற்றாடல் முகாமைத்துவம் மற்றும் பாதுகாப்பு விடயத்தில் பங்குதாரர்களின் அனுசூரமான மனோநிலையை அபிவிருத்தி செய்தல்.
- EPL முறைமை ஊடாக சுற்றாடல் பாதுகாப்பினில் அனைத்து கைத்தொழில்சாலைகளையும் இணைத்துக்கொள்ளல்.
- அதியுயர்வாக மாசுபடுத்தும் தொழிற்சாலைகளை கைத்தொழில் பேட்டைகளில் நிர்மாணிப்பில் கழிவு நீர் சுத்திகரிப்பு மத்திய நிலையம் இல்லாமை.
- வளியின் தர அளவீடு மற்றும் மேம்படுத்துதலை உறுதிசெய்வதற்கு போதற்ற நிதிவளமும் நுட்பமும்.
- நிலையானதும் தோதானதுமான திண்ம கழிவு முகாமைத்துவ முறைகளின் தட்டுப்பாடும்

திண்ம கழிவு மற்றும் ஆபத்தான கழிவுகளுக்கு இறுதி கழிவு இடர்பரப்பு காணப்படாமை.

- தந்திரரோபாய சுற்றாடல் மதிப்பீட்டு ஆயுதத்தை திறன்பட அமுல்படுத்தல்.
- LAS களில் சட்டவிரோத கைத்தொழில் நிலையம் நடவடிக்கைகள், செயற்திட்ட அபிவிருத்திகள் மற்றும் சட்டமீற அத்துமீறல்கள் என்பனவற்றில் பொதுமக்கள் புகார்களுக்கான நடவடிக்கை.

ஜூலை 2008 - டிசம்பர் 2009 வரை

முன்னேற்றம்

- கைத்தொழில் நிலைய நீர் மாசு கட்டுப்பாட்டுக்காக புதிய ஆயுதமாக கழிவு நீர் வெளிவிடுதல் நிகழ்ச்சித் திட்டத்தினை அறிமுகப்படுத்தல்.

நீர் மாசுப்படுதலை தடுத்தல் மற்றும் குறைவாக வருதலுக்கு மேம்படுத்தலுக்கு பொருளியல் ஊக்குவிப்பு முறையை இணைத்துக் கொள்ள CEA எதிர்பார்க்கின்றது. இதன் வாயிலாக அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் பின்வரும் கட்டங்களில் WCP அமுல்படுத்தலுக்கு CEA பூர்வாங்க நடவடிக்கைகளை எடுத்து.

- சட்டவரைஞர் திணைக்களத்திடம் இருந்து பெறப்பட்டு சட்டம் திருத்தியமைக்கப்பட்டது.
- ஒழுங்கு விதிகள் வரைபுசெய்யப்பட்டு சட்டவரைஞர் திணை களத்துக்கு அனுப்பிவைக்கப்பட்டுள்ளது.
- ஒழுங்குமுறை வழிகாட்டி நூல் வரைபு செய்யப்பட்டுள்ளது.
- தேவையான தரவுகளை பெறும் வாயிலாக ஆடை துறைதொழிற் சாலைகளில் கள பரிசோதனை ஆரம்பிக்கப்பட்டது.
- கழிவு நீர்க்கான அறவீட்டு நிகழ்ச்சித்திட்டம் அவை பணிப்பாளர்களுக்கு சமர்ப்பிக்கப்பட்டது.
- நிகழ்ச்சித் திட்டத்தினை அமுல்படுத்தலுக்கு அவை பணிப்பாளர்களின் அனுமதி பெறப்பட்டன.

- தொழிற்சாலைகளுக்காக இடர்பரப்பை தெரிவு செய்தலில் பொது வழிகாட்டி நூல் தயாரிப்பு உத்தேசிக்கப்பட்ட தொழிற்சாலை நடவடிக்கைகளில் இருந்து உருவாகும். எதிர்பார்க்கப்படும் சுற்றாடல் மாசுபாட்டை குறைப்பதற்கான வழிமுறைகளை முன்கூட்டியே எடுத்தல் சுற்றாடல் சிபார்சு செயன்முறையின் முக்கிய நோக்கமாகும்.

இப் பிரச்சினைக்கு தீர்வு காணும் பொருட்டும் ஆரம்ப கட்டத்தில் மாசுபடுதலைக் கட்டுப்படுத்தும் நோக்கில் CEA இனால் சுற்றாடல் சிபார்சுகள் வழங்கப்படுகின்றன. இதனால் ஆரம்ப கட்டத்தில் மாசுபடுதலை கட்டுப்படுத்துதலினால் ஊடுபு நன்மையடைவதுடன் தொழிற்சாலையின் திட்டமிடல் கட்டத்தில் பொருளாதார மேம்பாடு மற்றும் சட்டத்தேவைகளை பெறுவதினால் தொழிலதிபர்கள் நன்மையடைவர்.

தொழிற்சாலையின் ஸ்தாபித்தலுக்கு பொருத்தப்பாடான இடத்தை தெரிவு செய்தலுக்கு CEA அலுவலர்கள் போன்று தொழிலதிபர்களுக்கு நன்மை ஏற்படுத்தலுக்காக ஓர் தொகுதி பொது வழிகாட்டி தயாரிக்கப்பட்டது.

➤ புகைவெளிவிடும் வளம்

இலங்கையின் வளியின் தரத்தை கட்டுப்படுத்துவதற்கு புகையிடும் வளத்தை கட்டுப்படுத்துவது போன்று இனங்காணப்படாத புகைவிடும் வளங்களை கட்டுப்படுத்த வேண்டும். புகைவிடும் வளத்தை கட்டுப்படுத்துவதற்கான தந்திரோபாயத்தில், புகைவிடும் வள நியமத்தை தயாரித்தலில் CEA செயன்முறையில் உள்ளதுடன் மிக விரைவில் வெளியிட உள்ளது.

இருப்பினும் தற்போதைய புகைவெளிவிடுதல் கட்டுப்பாடு CEA இனால் ஸ்தாபிக்கப்பட்ட புகைவெளிவிடுதல் நியமத்தினால் கட்டுப்படுத்தப் படுகின்றது.

➤ நாடு கடந்த வளிமாசு கண்காணிப்பு

மலே பிரகடன செயற்திட்டம்: வளி மாசடைதலின் கட்டுப்பாடு மற்றும் தவிர்த்தலின் மலே பிரகடனத்தின் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் தேசிய அமுலாக்கி முகவரக மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபை ஆய்வுகூடமாவதுடன் இது தெற்காசியாவின் நாடு கடந்த பாதிப்பாகும். ஏனைய தெற்காசிய நாடுகளிற்கு சமாந்தரமாக மலே பிரகடனத்தின் கீழ் வளி மாசடைதல் நாடு கடந்த கண்காணிப்பு கற்கை ஆய்வு கூடத்தினால் நடாத்தப்பட்டது. தெற்காசிய பிராந்தியத்தில் நாடு கடந்த வளிமாசடைதல் கண்காணிப்பு மலே பிரகடனத்தில் ஆரம்பிக்கப்பட்டதுடன் இதற்கான நிதி ஐக்கிய நாடுகள் சுற்றாடல் நிகழ்ச்சித் திட்டத்தின் கீழ் சுவீடன் அரசினால் வழங்கப்பட்டது. மலே பிரகடனத்தின் கீழ் பின்வரும் வளியலகுகள் கண்காணிக்கப்படும்.

ஆய்வு கூடமானது 10^௭ உள்ளக தரவுகளின் குழுக் கூட்டம் கொழும்பு கலதாரி ஹோட்டலில் 19,20,21 ஆகஸ்ட் 2008 இல் மலே பிரகடனத்தின் தேசிய பங்குதாரர்களுக்கு ஒழுங்கு செய்யப்பட்டதுடன் ஐக்கிய நாடுகள் சுற்றாடல் நிகழ்ச்சித்திட்டம், சுவீடன் சுற்றாடல் ஆய்வு நிறுவனம், ஸ்ரொக்லம் சுற்றாடல் நிறுவனம், தொழிலுட்பவியல் ஆசிய நிறுவனம், மற்றும் பற்பல பல்கழைக்கழகம் என்பனவற்றில் இருந்து வல்லுனர்களுக்கு இக் குழு கூட்டத்தில் பங்கேற்று கூட்டத்தில் அவர்களது பெறுமதிமிக்க கருத்துக்களை வெளிப்படுத்தி மலே செயற்திட்டத்தின் எதிர்கால நிகழ்ச்சித்திட்டத்துக்கான வேலைத் திட்டம் ஒத்துக் கொள்ளப்பட்டது.

➤ லுனாவ சுற்றாடல் மேம்பாடு & சமூக அபிவிருத்தி செயற்திட்டம்

நிலைபேறான முறையிலும் சிறந்த சுற்றாடலியலில் உருவாக்கப்படும் வெள்ள பாதிப்பை குறைக்கும் வழிமுறைகளால் லுனாவ நீரேந்து பகுதியில் உள்ள மக்களின் வாழ்க்கை தரத்தை மேம்படுத்தல் செயற்திட்டத்தின் முக்கிய நோக்கமாகும்.

இச் செயற்திட்டத்தின் கீழ், தற்போதுள்ள கால்வாய் மற்றும் நீரோடை புனருத்தாரத்தினால் மழைநீர் வடிகாலமைப்பு முறை மேம்படுத்தப்படும். தற்போதுள்ள கால்வாயில் நீரின் தரத்தை கண்காணிப்பு செய்தல் ஆய்வு கூடத்தின் முக்கிய கடமையாகும். இச் செயற்திட்ட பிரதேசத்தின் கீழ் பொருத்தமான மாதிரி அமைவிடங்கள் தெரிவு செய்தலுக்கு ஏனைய பங்குதாரர்களுடன் ஆய்வுகூடம் சுறுசுறுப்புடன் ஈடுபடும். ஆய்வு கூடத்தினால் தொடர்ச்சியான நீர் கண்காணிப்பு நடைமுறைப்படுத்தப்படுவதுடன் பொதுமக்கள் விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டம் நடாத்தப்பட்டது.

16 வளியலகுகளுக்காக தெரிவுசெய்யப்பட்ட பதினொரு அமை விடங்களில் தகுந்தகால இடைவெளியில் நடாத்தப்பட்டதுடன் தாக்கத்தை குறைக்கும் வழிமுறைகளை நடாத்துவதற்கு செயற்திட்ட முகாமைத்துவத்திற்கு தரவுகள் வழங்கப்பட்டது தோதான முகாமைத்துவம் முடிவு எடுக்கப்பட்டது.

➤ நானு ஓயா எல வின் நீரின் தர கண்காணிப்பு கற்கையிடும் காலத்தினுள் CEA யினால் நானு ஓயா எல வின் நீரின் தர கண்காணிப்பு நடாத்தப்பட்டது. மூன்று மாதத்திற்கு ஒரு தடவை எனும் அடிப்படையில் நான்கு பகுப்பாய்வு நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டது. 16 வளியலகுகளுக்காக தெரிவு செய்யப்பட்ட ஆறு அமைவிடங்களில் நீரின் தரம் நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டதுடன் சாத்திமான மாசுபாடுகளுடன் பகுப்பாய்வு தரவுகள் இவ் மாசுப்பொருட்களை கட்டுப்படுத்துவதற்கு நுவரெலியா நகரசபைக்கு தெரிவிக்கப்பட்டது.

➤ இலங்கையில் ஆபத்தான கழிவு முகாமைத்துவ ஒழுங்குவிதி நடைமுறைப்படுத்தல் உருவாக்கப்படும் கழிவுகளில் அனேகமானவை ஆபத்தான முறையிலே பொருத்தப்பாடு இல்லாத இடங்களில் கழிக்கப்படும் வேளையில் சில மாநகர சபை கழிவுடன் கழிக்கப்படுகின்றது. ஆபத்தான கழிவு முகாமைத்துவத்துடன் தொடர்புபட்ட ஒழுங்கு விதிகள் 23 மே 1996இல் அதி விஷேட வர்த்தமானி இல 924/13 இல் வெளியிடப்பட்டது. பிரச்சினைகள் இனங்காணப்பட்டதுடன் இலகுவான அமுல்படுத்தல் வசதிக்காக நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டு, இவ் ஒழுங்கு விதிமேலும் 01.02.2009 தேதியிடப்பட்ட இல 1534/18 யினால் 2008ம் ஆண்டின் 1ம் இலக்க தேசிய சுற்றாடல் (பாதுகாப்பு & தரம்) ஒழுங்குவிதியாக திருத்தியமைக்கப்பட்டது.

ஆபத்தான கழிவு முகாமைத்துவ ஒழுங்கு விதியை அமுலாக்கத்துக்கு மேலாக ஆபத்தான கழிவுகளின் உற்பத்தி சேகரிப்பு, போக்குவரத்து, களஞ்சியப்படுத்தல் மீள்பெறுதல் நடவடிக்கைக்காக 58 அனுமதிப்பத்திரங்கள் வழங்கப்பட்டன. அறிக்கையிடும் காலத்தினுள், அனுமதிப் பத்திரம் வழங்கல் தொடர்பில் 68 களவிஜயங்கள் மேற்கொள்ளப்பட்டன.

➤ வழிகாட்டி நூலை மீள்பார்வை செய்தலுக்காக CEA இல் நடைபெற்ற பங்குதாரர்கள் ஆசோசனை வேலைக்களம்.

அட்டவணைப்படுத்தப்பட்ட ஆபத்தான கழிவு ஒழுங்குவிதி அமுல்படுத்தலில் ஈடுபடும் CEA அலுவலகர்களின் கொள்ளளவை கட்டியெழுப்புதலுக்காக 23 செப்டம்பர் 2008 இல் ஆரோக்கிய கழிவு மற்றும் அட்டவணைப்படுத்தப்பட்டது. கழிவு முகாமைத்துவ வேலைக்களம் நடாத்தப்பட்டது. வேலைக்களத்தின் தொழில்நுட்ப பகுதியில் பின்வரும் விடய பரப்புகள் உள்ளடக்கப்பட்டது.

- ஆபத்தான கழிவு முகாமைத்துவ ஒழுங்குவிதியை அறிமுகம் செய்தல்
- ஆபத்தான கழிவு சுத்திகரிப்பு கழிவுகற்றல் தொழில் நுட்பம்
- ஆரோக்கிய பராமரிப்பு கழிவு முகாமைத்துவ தொழில் நுட்பம்.

➤ திண்ம கழிவு முகாமைத்துவத்திற்கான திற சறபுறவற பிலிசறு மாத நிகழ்ச்சித்திட்டம்.

கொழும்பு மாவட்டத்தில் பலதரப்பட்ட திண்ம கழிவு முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித் திட்டங்கள் அரச நிறுவனங்களினால் நடாத்தப்பட்டன. அரச நிறுவனங்களில் கழிவு பிரித்தெடுப்பதனை

அறிமுகப்படுத்தலும் திண்ம கழிவு முகாமைத்துவத்தில் இவ் நிறுவனங்களின் வேலை செய்யும் அலுவலர்களுக்கு விழிப்புணர்வு ஏற்படுத்தலுடன் திண்ம கழிவு முகாமைத்துவ கொள்கையை பொதுமக்களுக்கு தெரியப்படுத்தல் என்பன இச்செயற்திட்டத்தின் நோக்கமாகும் ஊநுயு இன் கழிவு முகாமைத்துவ அலகு பின்வரும் நிறுவனங்களில் கழிவு முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித் திட்டங்களை ஒழுங்கு செய்தது.

- ஸ்ரீ ஜெயவர்த்தனபுர வைத்தியசாலை
  - தேசிய இளைஞர் சேவை மன்றம் மகரகம
  - அனூலா வித்தியாலயம், நுகேகொட
  - பாரம்பரிய மருத்துவ திணைக்களம், நாவின்ன
  - பிரதான தபால் நிலையத் தொகுதி நுகேகொட

- சுற்றிவளைத்து தேடும் நிகழ்ச்சித்திட்டம்

CEA இன் மாகாண அலுவலர்கள் ஊடாக, மெல்லிய பொலீத்தின் ஒழுங்கு விதியை நடைமுறைப்படுத்தலுக்காக சுற்றிவளைத்து தேடும் நிகழ்ச்சித்திட்டம் நடாத்தப்பட்டது. நிகழ்ச்சித்திட்ட காலத்தினுள் 92 கள விஜயங்கள் மேற்கொள்ளப்பட்டன. சட்டநடவடிக்கைக்காக சட்டத்தை மீறிய 22 நடவடிக்கைகள் CEA இன் சட்ட பிரிவுக்கு அனுப்பி வைக்கப்பட்டுள்ளது.

இவற்றுக்கும் மேலாக இப் ஒழுங்கு விதி தொடர்பில் பொது மக்களுக்கு விழிப்புணர்வு உருவாக்கலுக்கு விளம்பரங்களை வெளிவிட நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டது. மெல்லிய பொலீத்தின் ஒழுங்குவிதியில் ஈடுபடும் அலுவலர்களின் கொள்ளளவை கட்டியெழுப்புவதற்கான தொழில் நுட்ப தொடர் CEA இல 13மே 2009 இல் நடாத்தப்பட்டது.

கழிவு முகாமைத்துவ அலகில் மெல்லிய பொலீத்தின் ஒழுங்குவிதியை திறன்பட புரிந்து கொள்ளும் கற்கையின் சிபார்சுகளாக, நுகர்வோர் விவகார அதிகாரசபை சட்டத்தின் நிபந்தனைகளின் படி பொலீத்தின் உற்பத்தி, விஷ்டமாக மளிகைக் கடையை மற்றும் கழிவு சேகரிக்கும் பை என்பனவற்றின் சரியான தடிப்பை இனங்களுக்கு கொள்ளும் நோக்கத்திற்காக லேபர் இடும் தேவைக்காக சம்பந்தப்பட்ட பங்குதாரர்களுடன் கலந்துரையாடல்கள் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டது.

- சுற்றாடல் தாக்க மதீப்பிட்டறிக்கை (EIA) செயன் முறையை அமுல்படுத்தல்
- அனைத்து கருகூர்வு செயற்திட்டங்களுக்குமொன EIA செயன்முறையின் நிர்வாகத்தை நடவடிக்கைகளை ஒழுங்குபடுத்தும் பாரிய CEA தொடர்ச்சியாக செய்கின்றது. இதில் நோக்குக் கூட்டம், தொழில்நுட்ப மதிப்பிடல் கூட்டம் மற்றும் EIA/ IEE க்கான விசாரணை நியதிகளை(ToR)இ EIA/IEE அறிக்கையை மதீப்பிடல், பொதுமக்கள் பங்கேற்புக்கு வசதி ஏற்படுத்தல் இதனைத் தொடர்ந்து செயற்திட்ட அனுமதிமற்றும் கண்காணிப்பு என்பன இதில் உள்ளடக்கப்பட்டுள்ளது.

ஆறிக்கையிடும் காலப்பகுதியில் தேசிய சுற்றாடல் சட்டம் பகுதி IV இன் கீழான அனுமதிக்கு, EIA ஒழுங்கு விதியின் கீழ் செயற்திட்டங்கள் செயன்முறை நடைமுறை படுத்தப்பட்டது.

- கருகூர்வு செயற்திட்டங்களின் பட்டியலை திருத்தியமைத்தல்
- EIA தேவையான கருகூர்வு செயற்திட்ட பட்டியல் திருத்தியமைக்கப்பட்டன. திருத்தியமைக்கப்பட்ட பட்டியல் சட்டவரைஞர் திணைக்களத்துக்கு வர்த்தமானியாக பிரசுரிக்க கையளிக்கப்பட்டுள்ளது.

➤ **SEA வழிகாட்டி நூலை பிரசுரித்தல்**

SEA வழிகாட்டி நூல் பிரசுரிக்கப்பட்டுள்ளது. இப்புத்தமானது அரசாங்க அமைச்சுக்கள், மற்றும் நிறுவனங்கள் கொள்ளை, திட்டம் அல்லது நிகழ்ச்சித்திட்டத்தில் SEA நிறைவேற்ற வழிகாட்டப்பட்டுள்ளது. தொடர்புபட்ட அமைச்சுக்கள் / முகவரங்கள் என்பனவற்றிடையே பகிர்ந்தளிப்பதற்காக SEA வழிகாட்டி நூல் சுற்றாடல் அமைச்சுக்கு அனுப்பப்பட்டுள்ளது.

➤ **தந்திரோபாய சுற்றாடல் மதீப்பீடு (SEA) அமுலாக்கம்**

தற்சமயம் இலங்கையில் தந்திரோபாய சுற்றாடல் மதீப்பீடு சட்டத்தேவையாக அமையவில்லை. இருப்பினும் கொள்கைகள், நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் மற்றும் திட்டங்கள் என்பனவற்றுக்கு தந்திரோபாய சுற்றாடல் மதீப்பீடு செய்வதற்கு அமைச்சரவை அனுமதி பெறப்பட்டுள்ளது. 2009 ஆம் ஆண்டின் காலப்பகுதியில் பின்வரும் SEA களில் EIA அலகு ஈடுபட்டுள்ளது.

➤ **அம்பாந்தோட்ட மாவட்டத்தின் பாரிய அபிவிருத்தி திட்டத்திற்கான SEA**

அம்பாந்தோட்ட மாவட்டத்தின் பாரிய அபிவிருத்தி திட்டத்திற்கான பிரேரணை நகர அபிவிருத்தி அதிகாரசபையினால் சமர்ப்பிக்கப்பட்டதுடன் இச் செயற்திட்டமானது நீண்ட காலத்துக்கு நிலைபேறானதும் இப்பிரதேசத்தினுள் உள்ள இலகுவில் பாதிப்படையக்கூடிய இயற்கை வளங்களில் பாதுகாப்பு பெறுபேறாக அமைதல் வேண்டும் என்பதற்கான SEA ஐ EIA அலகு பூர்வாங்கம் செய்தது. ஆலோசனை செய்யும் பொறுப்பு மொறட்டுவை பல்கழைக்கழகத்திற்கு வழங்கப்பட்டது. அம்பாந்தோட்ட மாவட்டத்தின் பாரிய அபிவிருத்தி திட்டத்திற்கான வலையமைப்பு திட்டத்தினை தயாரித்தலுக்காக இப் பிரதேசத்தின் சுற்றாடல் பிரச்சனைகள் மற்றும் காணி உபயோக பாவனை என்பனவற்றை இனங்காண ஆலோசனைக் குழுவானது CEA அலுவலகர்களுடன் பல களவிஜயங்களை மேற்கொண்டது.

➤ **வடமாகாண அபிவிருத்தி திட்டத்திற்கான SEA**

வடக்கின் வசந்தம் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் அதியுயர் பாதுகாப்பு வலயம் உள்ளடங்க வடமாகாணம் முழுவதுக்கும் (யாழ்பாணம், முல்லைத்தீவு, வவுனியா, கிளிநொச்சி மற்றும் மன்னார்) SEA ஐ நடைமுறைப்படுத்த EIA அலகு பூர்வாங்கம் மேற்கொண்டது. இக் கற்கையானது, 30 வருட கால ஆயுத மோதலின் பிற்பாடு வடமாகாணத்தில் உள்ள முக்கிய சுற்றாடல் தோற்றப்பாடுகளை இனங்காணல் மற்றும் பாதுகாத்தல் என்பனவற்றை பிரதானமாக மையப்படுத்தியிருந்தது. இவற்றுக்கு மேலாக வடமாகாண பிராந்திய அபிவிருத்தி திட்டத்தினால் உத்தேசிக்கப்பட்ட பல்நோக்கு செயற்திட்டங்களில் இருந்து தோன்றும் ஒருமித்த தாக்கங்களை இனங்கண்டு அவற்றைக் குறைப்பதற்கான முகாமைத்துவம் என்பனவற்றையும் கற்கை பெறுபேறாக்கியது. செயற்திட்ட பிரேரணையை CEA முடிவு செய்ததுடன் இதற்கான நதி வழங்கலுக்கு UNDP சம்மதித்தது. இக்கற்கையானது UNDP மற்றும் அனர்த்த முகாமைத்துவ மற்றும் மனித உரிமை அமைச்சின அனர்த்த முகாமைத்துவ மையம் எனப்பனவற்றின் ஒருங்கிணைப்புடன் மேற்கொள்ளப்பட்டது

➤ **சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பிரதேச பிரகடனம்**

1980ம் ஆண்டின் 47ம் இலக்க தேசிய சுற்றாடல் சட்ட நிபந்தனைகளின் படி வர்த்தமானி அறிவித்தல் மூலமாக கீழே குறிப்பிடப்படும் பிரதேசங்களை சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பிரதேசமாக EPA பிரகடனப்படுத்தப்பட்டுள்ளது.

- மொனராகல மாவட்டத்தின் மரகல கந்த மலைத்தொடர் சுற்றாடல் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசம் ஆக பிரகடனப்படுத்தப்பட்டுள்ளது. (அரச வர்த்தமானி இல: 1560/26, 1ஆகஸ்ட் 2008)

- களுத்துறை மாவட்டத்தில் வளவ்வேவத்தை - வத்துரான ஞுறுஞா வனம் அரசவர்த்தமானி வரைபு செய்யப்பட்டு சட்ட வரைஞர் திணைக்களத்துக்கு அனுப்பி வைக்கப்பட்டுள்ளது.
- கண்டி மாவட்டத்தின் கந்தானை மலைத்தொடரை EPA ஆக பிரகடனப்படுத்துவதற்கான அனுமதியினை CEA இன் சபையிடம் பெறப்பட்டுள்ளது.
- நுவரேலியாவிலுள்ள கெகறி வாவியில் உத்தேசிக்கப்பட்ட உயிரினப்பன்னிலை பூங்கா செயற்திட்ட கூட்டமானது நடைபெற்றது.
- உத்தேசிக்கப்பட்ட பெந்தோட்ட ஆற்றின் அடிப்படை தகவல்களை சேகரிக்கும் கற்கை ஆரம்பிக்கப்பட்டுள்ளது.
- இலங்கையின் முக்கிய தோற்றப்பாடான திருகோணமலை கன்னியா வென்நீர் ஊற்றை EPA ஆக பிரகடனப் படுத்தலை கருத்திற் கொண்டு தொடர்புபட்ட அரச நிறுவனங்களுடன் ஆரம்ப கட்ட கலந்துரையாடல் மற்றும் கள விஜயம் என்பன மேற்கொள்ளப்பட்டன.
- தலங்கம குளம் சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பிரதேசத்தின் தகவல் சேகரிப்பு நடவடிக்கைகள் ஆரம்பிக்கப்பட்டுள்ளன.
- முத்துராஜவெல சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பிரதேசத்தினில் அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகளை அரச வர்த்தமானியின் படி மேற்கொள்ள அவசிய நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்பட்டன.
- சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பிரதேசத்தின் முகாமைத்துவ திட்டத்தினை தயாரிப்பதற்காக பொல்கொடை வாவியில் ஆரம்ப தரவு சேகர்ப்பு நடவடிக்கை செயன்முறையில் உள்ளது.

பிரகடனப்படுத்தப்பட்ட சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பிரதேசத்தை கண்காணித்தல் 2009 காலப்பகுதியில் பிரகடனப்படுத்தப்பட்ட சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பிரதேசத்தில் கண்காணிப்பு மேற்கொள்ளப் பட்டது.

- தளங்கம குள சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பிரதேசம் - தளக்கம பத்தரமுல்ல
- கெகறி லேக் - சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பிரதேசம் நுவரேலியா
- முத்துராஜவல EPA - வத்தளை
- மறஹல கந்த மலைத்தொடர் EPA

➤ வழிகாட்டி தயாரித்தல்

புவிசரிதவியல் அளவை மற்றும் அகழ்வு பணியக ஆலோசனையுடன் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள அமைச்சு மற்றும் CEA இன் மாகாண அலுவலகங்கள் என்பனவற்றுடன் மணல், களி மற்றும் மண் என்பனவற்றை அகழ்வு செய்வதனில் அனுமதிப்பத்திரம் வழங்குவதற்கான நிர்வாக வழிகாட்டி அனுமதிப்பத்திரம் வழங்குவதற்காக தயாரிக்கப்பட்டது.

➤ இலங்கையின் பெருந்தோட்ட வனங்களில் புவியியில் தரவு முறையில் (GIS) றிமோட் சென்சஸ் ஐ பயன்படுத்தி காபன் உள்ளீட்டு கண்காணிப்பை அபிவிருத்திசெய்தல்.

காபன் வியாபாரமானது கெயற்றோ உடன்படிக்கையின் கீழ் காலநிலை மாற்ற தாக்கத்திற்கு இணைத்துக் கொள்ளப்பட்ட தந்திரோபாயங்களில் ஒன்றாகும். இது தொடர்பில் ஒவ்வொரு தாவரத்தின் வகையிலும் காபன் அளவை மதிப்பிடுதல் மிக அவசியமானதாகும். இருந்தபோதிலும் இலங்கையின் வித்தியாசமான வனவகைகளில் அடக்கப்பட்டுள்ளது. காபன் அளவை அளவிடுதலுக்கான உபகரணம். சாதனம் மற்றும் செலவு - திறன்மிக்க நன்மை என்பனதட்டுப்பாக உள்ளமை இத்துறையில் முக்கிய பிரச்சினையாகும்.

எனவே தாவரத் தொகுதிகள் அகத்துறுஞ்சும் காபணின் அளவை சற்றலைட் றிமோட் சென்சில் தரவு மற்றும் GIS அணுகுமுறைகள் என்பனவற்றை இலங்கையில் உள்ள வித்தியாசமான வனப்போர்வையில் பாவித்து மதீப்பீட ஆய்வு நடாத்தப்பட்டது. ஊசி இலை மரம் பதிமருந்து மற்றும் தேக்கு போன்ற மரங்கள் வளர்ச்சியடையும் இலங்கையின் வித்தியாசமான விவசாய சூழலியல் பிராந்தியத்தில் உள்ள பெருந்தோட்டங்கள் இச் செயற்திட்டத்தின் கீழ் தெரிவு செய்யப்பட்டன.

30x30மீ அளவு கொண்ட 32 மாதிரி காணித்துண்டுகளில் இருந்து தரவுகள் சேகரிக்கப்பட்டு நிலத்தடி மர உயிரலகு மற்றும் களஞ்சியப்படுத்தப்பட்டுள்ள காபன் அகத்துறுஞ்சல் ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்ட அல்கோரிதம் விஞ்ஞான ரீதியான முறையினால் கணக்கிடபயன்படுத்தப்பட்டது.

சட்ட மேம்பாடு

	Total
CEA யினால் தாக்கல் செய்யப்பட்ட வழக்குகள்	180
அனுப்பப்பட்ட சட்ட கட்டளைகள்	162
CEAக்கு எதிராக தாக்கல் செய்யப்பட்ட வழக்குகள்	65
முற்றுப்பெற்ற வழக்குகள்	135
- பிரிவு 12இன் உத்தரவுகள்	199
- 24D இன் கீழ் உத்தரவுகள்	32
நிராகரிக்கப்பட்ட EPL	125
காண்பித்த வழக்கு	2
ரத்து செய்யப்பட்ட EPL	22

பிரசுரிக்கப்பட்ட ஒழுங்குவிதிகள்

<p>1.08.2008 தேதியிடப்பட்ட 1560/26ம் இலக்க அரச வர்த்தமானி அறிவித்தல்</p>	<p>NEAயின் அத்தியாயம் 24D ன் கீழ் சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பிரதேசமாக மரஹல மலைத் தொடரை பிரகடனப்படுத்தல்</p>	<p>NEAயின் அத்தியாயம் 24D ன் கீழ் சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பிரதேசமாக மரஹல மலைத் தொடர் ஐ பிரகடனப்படுத்தல்</p>
<p>24.04.2009 தேதியிடப்பட்ட 1598/21ம் இலக்க அரச வர்த்தமானி அறிவித்தல்</p>	<p>NEAயின் அத்தியாயம் 24D ன் கீழ் சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பிரதேசமாக “வலவ்வேவத்த வத்துராண” வை பிரகடனப்படுத்தல்</p>	<p>நாட்டிற்கே உரித்தான இரண்டு இனங்களை உள்ளக்கிய ஒரேயொரு கண்டல் தாவரத் தொகுதியினை வலவ்வேவத்தை வத்துராண பிரதேசத்தை பாதுகாக்கப்பட்ட சுற்றாடல் இடப்பரப்பாக அரச வர்த்தமானி மூலம் பிரகடனப்படுத்த மத்திய சுற்றாடல் அதிகார சபை (CEA) நடவடிக்கை எடுத்தது அரசாங்க வர்த்தமானியல் அனுமதிக்கப்பட்ட பயன்பாடுகள் மற்றும் அனுமதிக்கப்பட்ட பயன்பாடுகள் நடைமுறைப்படுத்தப்படும் நிபந்தனைகளும் பிரசுரிக்கப்பட்டுள்ளன.</p>
<p>30.12.2009 தேதியிடப்பட்ட 1634/23 இலக்க அரச வர்த்தமானி அறிவித்தல்</p>	<p>NEAயின் அத்தியாயம் 24D ன் கீழ் சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பிரதேசமாக பொல்கொட ஐ த பிரகடனப்படுத்தல்</p>	<p>பொல்கொட கொழும்பு நகருக்கு அணமையாக அமைந்துள்ள உல்லாசப்பயணிகளை கவரும் பார்தகு அழகு பொல்கொட வாவி அமைந்துள்ளதன் காரணத்தினாலும் இப்பிரதேசத்தின் உயிரினப் பன்னிலையினை பராமரிப்புச செய்யும் நோக்கில் அரச வர்த்தமானி வெளியிட மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபை நடவடிக்கை மேற்கொண்டது</p>
<p>10.11.2009 தேதியிடப்பட்ட 1627/19இலக்க அரச வர்த்தமானி அறிவித்தல்</p>	<p>மாநகர சபைக் கழிவுகளின் ஒழுங்கு விதிகளை வெளியிடல்</p>	<p>திண்மக்கழிவுகளை சுற்றாடலில் கழிவுகற்றல் செய்வதனால் ஏற்படும் சுற்றாடல் மாசுபடுதலை கருத்திற்கொண்டு தேசிய பெரும் தெருவின் எப்பக்கத்திலேனும் வீசுவதனை தடுப்பதற்கும் சேகரிப்பு நிலையங்களை பராமரிப்பு செய்வதற்று அரச வர்த்தமானி வெளியிட மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபை நடவடிக்கை மேற்கொண்டது.</p>

சுற்றாடல் பாதுகாப்புக்கான தெற்காசிய பிராந்திய கூட்டம் 22-24ஜீன் 2009.

சுற்றாடல் பாதுகாப்புக்கான தெற்காசிய பிராந்திய கூட்டம் ஆப்காணிஸ்தான், பங்காளதேஷ், பூட்டான், இந்தியா, மாலதீவு, நேபாளம், பாக்கிஸ்தான் மற்றும் இலங்கை ஆகிய தெற்காசிய நாடுகளின் சுற்றாடல் பாதுகாப்பு பங்கேற்புடன் ஜூன் 22-24ம் 2009ம் காலப்பகுதியில் கொழும்பில் நடைபெற்றது. ஐக்கிய நாடுகள் சுற்றாடல் நிகழ்ச்சித்திட்டம் (UNEP) இல இருந்து முன்று (03) வளவாளர்களும் அவுஸ்ரேலியாவில் இருந்து விஷேட வளவாளர்கள் என்போருடன் அரச மற்றும் அரசாபற்ற பிரந்திகளும் கலந்துகொண்டனர்.

UNEP உடன் ஒருங்கிணைப்புடன் மத்திய சுற்றாடல் அதிகார சபையினால் ஒழுங்கு செய்யப்பட்ட இக் கூட்டத்தின் நோக்கம் இலங்கையின் சுற்றாடல் பாதுகாப்பு வல்லுனர் குழுவினால் வரையு செய்யப்பட்ட சுற்றாடல் பாதுகாப்பு வழிகாட்டி (EPG) வரைபினை நோக்குதலாகும்.

➤ தேசிய சுற்றாடல் சட்டத்தை திருத்துதல்

மாசுபடுத்துபவர்கள் பணம் செலுத்தும் கொள்கை போன்றவற்றை அறிமுகப் படுத்துதலை நடைமுறையில் உள்ள சட்டத்திற்கு உத்தேசிக்கப்பட்ட திருத்தத்துடன் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள அமைச்சின் ஊடாக சட்ட வரைஞர் திணைக்களத்திற்கு அனுமதிக்கப்பட்ட கொள்கை பத்திரம் சட்ட அலகினால் சமர்ப்பிக்கப்பட்டுள்ளதுடன் விமர்சனத்துக்காக சட்ட வரைஞர் திணைக்களத்தினால் திணைக்களத்திற்கு வரையு அறிக்கை அனுப்பிவைக்கப்படும்.

➤ சுற்றாடல் பதக்கம் பரிசளிப்பு

கற்கை காலத்தினுள் சூழல் முன்னோடி நிகழ்ச்சித்திட்டம் (EPP) வெற்றிகரமாக நடாத்தப்பட்டது. பரிசளிப்பு பதக்கங்களின் முன்னேற்றம் மற்றும் ஏனைய பொருட்களின் பங்களிப்பு பின்வருமாறு.

1. சுற்றாடல் முன்னோடிப்பதக்கம்	-	36694
2. பச்சை பதக்கம்	-	4061
3. சில்வர் பதக்கம்	-	1092
4. தங்க பதக்கம்	-	102
5. ஜனாதிபதி பதக்கம் (தகுதியுடையோர்)	-	132

புதிதாக இணைந்த சுற்றாடல் முன்னோடிக்களுக்கு EPP குறிப்புப் புத்தகம் மற்றும் தொப்பி என்பனவற்றில் இருந்து ஒவ்வொன்றிலும் 25,108 வினியோகிக்கப்பட்டது. இதன் வாயிலாக அறிக்கையிடும் காலப்பகுதியில் 25,108 புதிய சூழல் முன்னோடிகள் இணைந்துள்ளதுடன் பதக்க மேம்பாட்டு நடவடிக்கை கணிசமானளவு மேம்பட்டுள்ளது.

➤ இயற்கை கள மைய நிகழ்ச்சித்திட்டம்

சுற்றாடலியல் கல்வி விரிவாக்கத்தின் தொடர்பில் குறிப்பிடத்தக்க குறிப்பீடு அறிக்கையிடும் காலப்பகுதியில் உருவாக்கப்பட்டது. நிகழ்ச்சித்திட்ட அமுல்படுத்தலை முன்னெடுக்க பாரிய வசதிகளை வழங்குவதனில் பாரிய அடைவுகள் இரண்டு இயற்கை கள மைய அல்லது “சோபா கீதம்” ஸ்தாபிக்கப்பட்டது. ரோமாலிய மையம் 1 ஜீலை 2008 இல் திறக்க பிரகடனப் படுத்தப்பட்டதுடன் கிரித்தலை மையம் 19செப்டெம்பர் 2008 இல் திறக்கப்பட்டது. விஸ்தரிக்கப்பட்ட சுற்றாடல் மற்றும் சுற்றாடலுக்கு குறைவான பாதிப்புடன் அமுல்படுத்தலுடன் இசைவாக திட்டமிடப்பட்ட ஜோன்ஸ்கில்ஸ் அமைப்பினால் ரோமசல மைய நிர்மாணிப்பு செலவு ஈடுசெய்யப்பட்டது. கிரித்தல மையம் வன ஜீவராசி திணைக்கள பயிற்சி மையத்திற்கு சொந்தமான கட்டிடத்தில் ஸ்தாபிக்கப் பட்டதுடன் சிலிங்கோ குறுப்புகொம்பனியால் திருத்துதலுக்கான நிதி வழங்கப்பட்டது

➤ சுற்றாடல் வளப்பரிபாலன அறவீட்டு சட்டத்தை அமுல்படுத்தல்

சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள அமைச்சினால் நடாத்தப்பட்ட இலங்கையில் சுற்றாடல் முகாமைத்துவத்துக்கான சந்தை வாய்ப்பு அடிப்படை (MBIS) அபிவிருத்தி கற்கை நிறைவின் பிற்பாடு, நிதி அமைச்சு தனது வரவுசெலவு திட்ட உரையில் சுற்றாடலை வளப்பரிபாலனம் செய்ய சுற்றாடல் வரித் திட்டத்தை அறிமுகப்படுத்தலுக்கு உத்தேசிக்கப்பட்டுள்ளது. உத்தேசிக்கப்பட்ட சுற்றாடல் வளப்பரிபாலன பண அறவீட்டு சட்டம் பாராளுமன்றத்தினால் மே 2008 இல் வெளியிடப்பட்டது. 2008ம் ஆண்டின் 26ம் இலக்க சுற்றாடல் வளப்பரிபாலன சட்டமானது நுகர்வோருக்கு சொந்தமான குறிப்பிடப்பட்ட விடயங்களில், இலங்கையில் உற்பத்தி செய்யப்படும் அல்லது இறக்குமதி செய்யப்படும் குறிப்பிடப்பட்ட பொருட்கள், சுற்றாடலுக்கு ஆபத்தை ஏற்படுத்துவது போன்றவைகளை இலங்கையில் சேவை மூலம் வழங்குதல் என்பனவற்றில் பிரயோகிக்க முடியும்.

சேகரிக்கப்பட்ட அனைத்து அறவீடுகளும் நிதியத்தில் “சுற்றாடல் வளப் பரிபாலன பறஅறவீட்டு கணக்கு” இல் வைப்பிடப்படும். சுற்றாடல் மாசுபடுதலை குறைத்தல் மற்றும் MBIS ஐ பயன்படுத்தி நாட்டில் சுற்றாடல் வளப்பரிபாலனத்துக்கான பங்களிப்பை விஸ்தரித்தல் என்பன பண அறவீட்டு சட்டத்தின் நோக்கமாகும். இவற்றுக்கும் மேலாக, பூகோள வெப்பமடைதலின் பாரதூரமான தாக்கத்துக்கு இலங்கையில் இணைத்துக் கொள்ள உள்ளூர் நிதியை இணைத்துக் கொள்ளுதலும் நோக்கமாகும். 2008ம் ஆண்டின் 26ம் இலக்க சுற்றாடல் வளப்பரிபாலன பண அறவீட்டு சட்டத்தை நடைமுறைப்படுத்தலானது, நிதி மற்றும் திட்டமிடல் அமைச்சின் உதவியுடன் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கைவள அமைச்சின் சார்பில், மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபையின் கடமையாகும்.

இவற்றுக்கும் மேலாக, இச் சட்டத்தின் கீழான தவறுகளை நிலைபேறாக மாற்ற செயற்பட்டு தண்டனைப் பணத்தை பெற்று, சட்டத்துடன் தொடர்புபட்ட குறிப்பிடப்பட்ட நிறுவனங்களுக்கு அறிவுத்தலில் ஈடுபடும்.

2009 ஆண்டில் ரூபா: 938 மில்லியன் சுற்றாடல் பாதுகாப்பு சட்ட பணஅறவீட்டுடாக சேகரிக்கப்பட்டது

➤ அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் வழங்கப்பட்ட சுற்றாடல் பாதுகாப்பு உரிம எண்ணிக்கை.

வழங்கப்பட்ட EPL எண்ணிக்கை		புதுப்பிக்கப்பட்ட EPL எண்ணிக்கை	
ஜூலை 2008 - டிசம்பர் 2009		ஜூலை 2008 - டிசம்பர் 2009	
“A” வகை	“B” வகை	“A” வகை	“B” வகை
833	1739	675	113

செயற்பாட்டு முன்னேற்றம்

ஜூலை 2008 - டிசம்பர் 2009

விபரம்	இலக்கு (ரூ. '000)	செயன்முறை(ரூ '000)
மூலதனம்	47,720	46,663
மீள வரும் தொகை	489,956	489,180
பிளாஸ்டிக் பணம்		2,714,000
சுற்றாடல் பாதுகாப்பு சட்ட பணஅறவீட்டு		1,109,779

நடவடிக்கைத் திட்டம் 2010

நடவடிக்கை	நிதியியல் இலக்கு, ரூ' 000'
சுற்றாடல் தாக்க மதிப்பீட்டறிக்கை	400
இயற்கைவள முகாமைத்துவம்	750
ஆய்வு, விசேட செயற்திட்டங்கள்	200
சுற்றாடல் மாசுகட்டுப்பாடு	1000
முக்கிய சுற்றாடல் வழியலகுகளை கண்காணிப்பு முறை	1000
கழிவு முகாமைத்துவம்	750
சுற்றாடல் கல்வி மற்றும் மேம்பாடு	750
சட்ட அமுலாக்க அலகு	1000
திட்டமிடல் மற்றும் கண்காணிப்பு	300
சுற்றாடல் சேவை சினியோக முகாமைத்துவம்	1500
தனிநபர் வேதனம்	346,380
போக்குவரத்து செலவீனம்	6,800
வினியோகம்	26,400
செலவை பராமரித்தல்	15,000
ஒப்பந்தக்காரர்கள் சேவை	33,425
பிராந்திய மீளப் பெறுதல்	7,650
மொத்த மீளப்பெறுதல்	435,655
புனருத்தாரணம் மூலதன சொத்துக்களை மேம்படுத்தல்	
கட்டிடங்கள் மற்றும் கட்டமைப்பு மேம்பாடு	11,600
சேவர் அறை அபிவிருத்தி	850
நிலையான சொத்துக்களைப் பெறுதல்	
தளபாடம் மற்றும் அலுவலக உபகரணங்கள்	10,000
இயந்திரம்- ஆய்வுகூட உபகரணம்	5,000
கட்டிடங்கள் மற்றும் கட்டமைப்பு	8,000
ஏனைய மூலதனச் சொத்துக்கள்	
விழிப்புணர்வூட்ட நிகழ்ச்சித்திட்டம்	6,000
ஏனைய புத்தகங்கள்	1,000
மொத்த மூலதனம்	42,450

விசேட செயற்திட்டங்கள்

பிலிசறு	2,250,000
பாவனைக்கு பின்னரான பிளாஸ்டிக் கழிவு முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித்திட்டம்	250,000
வளத் தகவல் முறை	5,000
முன்னோடி நிகழ்ச்சித்திட்டம்	6,000
மொத்தம்	2,511,000

சமுத்திர சுற்றாடல் பாதுகாப்பு அதிகாரசபை

நோக்கு

2020 ம் ஆண்டளவில் பொருளாதாரத்தினதும் நாட்டுமக்களினதும் நன்மைக்காக பேண்தகு தேசிய அபிவிருத்தியை நோக்காகக் கொண்டு மாசற்ற ஒரு சமுத்திர சூழலை உருவாக்கல்

இலக்கு

தற்கால மற்றும் வருங்கால சந்ததியினரின் நனமை கருதி இரம்மியமான சமுத்திர சூழலை வழங்கும் பொருட்டு விழப்புணர்ச்சி விரிவாக்கம் சட்ட ஒழுங்குகள் மற்றும் சர்வதேச உடன்படிக்கைகளின் வினைத்திறனான அமுலாக்கம் மற்றும் வளங்களனதும் ஈடுபாட்டாளர்களினதும் ஒத்துழைப்பு ஈடுபாடு என்பற்றின் ஊடாக இலங்கை நீர் பிரதேசத்தற்குள் அமைந்த சமுத்திர சுற்றாடலின் நிலையான முகாமை மற்றும் மாசுக்காட்டுப்பாடு தவிர்ப்பு என்பனவற்றிற்கு தேவையான தொழிற்துறைத் திறன் போட்டித் தனமை மற்றும் நிர்வாக்கட்டமைப்பு என்பனவற்றைக் கொண்ட ஒரு நிறுவனமாக உருவாக்கல்

அறிமுகம்

அமைச்சரவையின் அனுமதியின் கீழ் சமுத்திர மாசுபடுதலை சட்டத்தை திருத்தியமைத்தலுக்கான வழிமுறைகள் மேம்படுத்தப்பட்டு நோக்கப்பட்டு பாராளுமன்றத்தில் சமர்ப்பிக்கப்பட்டது. பாராளுமன்றம் திருத்தப்பட்ட சட்டத்தை அனுமதித்ததுடன் இது 2008ம் ஆண்டின் 35ம் இலக்க சமுத்திர மாசு கட்டுப்பாட்டு சட்டமாக 1ஜனவரி 2009ம் திகதி முதல் அமுல் படுத்தப்பட்டது. பகுதி I, அத்தியாயம் 2 இன் படி அதிகாரசபையின் பெயர் சமுத்திர சுற்றாடல் பாதுகாப்பு அதிகாரசபை (MPEA) என மாற்றப்பட்டு 1ஜனவரி 2009 முதல் அமுலாக்கப்பட்டது.

அதிகாரசபையின் பாரிய பொறுப்புகளும் நடவடிக்கைகளும்

- சமுத்திர சுற்றாடல் பாதுகாப்பு நிபந்தனைகளை திறன்பட நிர்வகித்து அமுல்படுத்தலுடன் இதன் கீழ் ஒழுங்கு விதி தயாரிக்கப்படல்.
- கப்பலை அடிப்படையாகக் கொண்டு உருவாக்கப்படும் மாசுபடுதலை தடுத்தல், குறைத்தல். கட்டுப்படுத்தல் மற்றும் முகாமை செய்தலுக்காக வேலையை திட்டமிட்டு உருவாக்குதலுடன் இலங்கையின் தரைசார்ந்த நீருடன் தொடர்புபட்ட கடற்கரை நடவடிக்கைகள் அல்லது இச் சட்டத்தின் கீழ் எதிர்வரும் காலத்தினுள் சமுத்திர வலையத்தை பிரகடனப்படுத்தல், இலங்கையின் கரையோர வலயம் மற்றும் கடற்கரையை உருவாக்கும்.
- மாசுபடுதலை தடுத்தல், குறைத்தல். கட்டுப்படுத்தல் மற்றும் முகாமை செய்தலுக்காக வேலையை திட்டமிட்டு உருவாக்குதலுடன் இலங்கையின் தரைசார்ந்த நீருடன் தொடர்புபட்ட கடற்கரை நடவடிக்கைகள் அல்லது இச் சட்டத்தின் கீழ் எதிர்வரும் காலத்தினுள் சமுத்திர வலையத்தை பிரகடனப்படுத்தல், இலங்கையின் கரையோர வலயம் மற்றும் கடற்கரையை உருவாக்கும் நோக்கத்துக்காக திணைக்களங்கள் நிறுவனங்கள் மற்றும் அரச மற்றும் தனியர் துறை ஆகிய இரண்டு வகையான நிறுவனங்களுடன் ஒருங்கிணைப்பில் ஆய்வு நடாத்தல்.
- சமுத்திர வலையத்தை பிரகடனப்படுத்தல், இலங்கையின் கரையோர வலயம் மற்றும்

கடற்கரையை உருவாக்கும் நோக்கத்துக்காக திணைக்களங்கள் நிறுவனங்கள் மற்றும் அரசு மற்றும் தனியர் துறை ஆகிய இரண்டு வகையான நிறுவனங்களுடன் ஒருங்கிணைப்பில் பாதுகாத்து முகாமைத்துவம் செய்யும் வழிமுறைகளை எடுத்தல்.

- ஏதேனும் ஓயில், ஆபத்தான பதாத்தங்கள் அல்லது ஏதேனும் ஏனைய மாசுபடுத்தல் வசதிக்காக அவசியமானதும் திறன்பட்ட ஏற்கும் வசதிகளை வழங்குதல்.
- இலங்கை அரசாங்கம் சமுத்திர மாசுபடுதலுடன் அனைத்து சர்வதேச உடன்படிக்கைகள் மற்றும் சம்பந்தப்பட்ட உடன்படிக்கைகளை கையாளுதலுக்கு அல்லது மீளப்பெறுதல், ஏற்றுக்கொள்ளல் அல்லது அனுமதித்தலுக்கு இதன் பிற்பாடு சிபார்சு செய்யப்படுகின்றது.
- தேசிய ஓயில் பராமரிப்பு திட்டத்தை உருவாக்கி அமுல்படுத்தல்.
- இயற்கை வளம், சேவைகளை பிரித்தெடுத்தலில் ஈடுபடும் ஒப்பந்தக்காரர்கள் மற்றும் நபர்கள், மற்றும் பெற்றோலிய வளம் அல்லது இதனுடன் தொடர்புபட்ட நடவடிக்கைகள் உள்ளடங்க இயற்கை வளங்களை பிரித்தெடுத்தலில் ஈடுபடும் அல்லது நடாத்தும் உப ஒப்பந்தக் காரர்கள் அல்லது நபர்களை கண்காணிப்பு செய்தல், ஒழங்கு படுத்தல் மற்றும் மேற்பார்வைசெய்தல்.
- சமுத்திர சுற்றாடலை பாதுகாப்பதற்கு தேவையான சமூக குழுக்களிடையே விழிப்புணர்வை உருவாக்குதல்.
- மேற்குறிப்பிடப்பட்ட நிகழ்வின் ஏதேனும் அல்லது அனைத்து வெளியிடுவதற்கு அவசியமான அனைத்து ஏனைய சட்டங்கள் அல்லது பொருட்களை செய்தல்.
- தரைசார்ந்த நீருடன் தொடர்புபட்ட கடற்கரை நடவடிக்கைகள் அல்லது இச் சட்டத்தின் கீழ் எதிர்வரும் காலத்தினுள் சமுத்திர வலையத்தை பிரகடனப்படுத்தல், இலங்கையின் கரையோர வலயம் மற்றும் கடற்கரையை உருவாக்கும் திறன்பட பாதுகாத்தல்.
- சமுத்திர கடல் நீரை நிறுவன ரீதியாக சட்ட நடவடிக்கை எடுத்தலுக்கு புலனாய்வு, விசாரணைகளை எடுத்தல்.
- அனைத்து கடல் வழி போக்குவரத்தின் ஓயில் மற்றும் கப்பல் வியாபார செயன்முறையை கண்காணித்தல்.
- படியப்படும் ஏதேனும் அசையும் அல்லது அசையாத சொத்துக்களை பிடித்து வைத்துக் கொள்ளல் அல்லது குத்தகைக்கு வழங்குதல் அல்லது வாடகைக்கு, விற்றல்.
- ஏதேனும் அலுவலர் அல்லது முகவர் நேரடியாக அல்லது ஊடாக முன்னேற்றத்துக்கு நுழைதல்

➤ பிராந்திய அலுவலகங்களை ஸ்தாபித்தல்

இலங்கை பூராகவும் சமுத்திர மாசுபடுதலை திறன்பட ஒருங்கிணைத்து கண்காணிப்பு செய்வதற்காக MEPA யின் நடவடிக்கைகளை தற்போதைய தேவைகள் விஸ்தரிப்பு செய்தல் வேண்டும். இதனால் ஆநீயு இன் சட்ட நிபந்தனைகள் நடைமுறைபடுத்த முடிவதுடன் கரையோர பிரதேசங்களில் பொதுமக்கள் மற்றும் பாடசாலை மாணவர்களிடையே விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சிகள் ஸ்தாபிக்க முடியும். அறிக்கையிடும் காலத்தினுள் ஓர் மேலதிக அலுவலகம் MEPA யினால் கம்பஹா மாவட்டத்தில் ஸ்தாபிக்கப்பட்டது.

➤ பாடசாலை மாணவர்கள், அரச ஊழியர்கள் மற்றும் பொது மக்களிடையே விழிப்புணர்வை கட்டி யெழுப்ப்தல்

சமுத்திர சுற்றாடல் மற்றும் இதன் மாசுபடுதலினால் ஏற்படும் தாக்கம் தொடர்பில் பொதுமக்களிடையே விழிப்புணர்வை அதிகரிப்பதற்காக MEPA இனால் பிரத்தியோக அலகு அபிவிருத்தி செய்யப்பட்டுள்ளது. பாடசாலை மாணவர்களுக்கு கல்வியூட்டலுக்காக விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் தொடர்ந்து நடாத்தப்பட்டன. அம்பாந்தோட்டை, மாத்தறை, காலி, களுத்துறை, கொழும்பு, கம்பஹா, மற்றும் புத்தளம் ஆகிய 7கரையோர மாவட்டங்களில் 300க்கும் கூடுதலான பாடசாலை சமுத்திர குழுக்கள் MEPA இனால் ஸ்தாபிக்கப்பட்டன.

➤ உலக சமுத்திரத்தின் கொண்டாட்ட நிகழ்ச்சித்திட்டம்.

உலக சமுத்திரத்தினத்தை கொண்டாடுமுகமாக விஷேட நிகழ்ச்சித்திட்டம் 8ஜனவரி 2009 இல் நடாத்தப்பட்டது. இந்நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் “ஓர் சமுத்திரம், ஓர்நாடு, புதிய எதிரகாலம்” எனும் சுலோகத்தின் கீழ் விழிப்பூட்டும் செயலமர்வு சம்பந்தப்பட்ட பங்குதாரர்கள் மற்றும் பொதுமக்களுக்காக நடாத்தப்பட்டது.

➤ சமுத்திர மாசு கட்டுப்பாட்டாளர்களுக்கான பயிற்சி நிகழ்ச்சித்திட்டம்.

சமுத்திர மாசு கட்டுப்பாட்டாளர்களின் கொள்ளளவை கட்டியெழுப்ப விஷேட மூன்று நாள் கருத்தரங்கு ஒழுங்கு செய்யப்பட்டது. பயிற்சி நெறியானது தென் மாகாண பயிற்சி நிலையத்தில் நடாத்தப்பட்டது. பயிற்சிக்காலத்தினுள் பின்வரும் விடயங்களின் உள்ளடக்கப்பட்டன. அவையாவன எண்ணெய் கசிவு பாதுகாப்புத் திட்டம், MPP சட்டத்தின் புதிய சட்ட ஒழுங்குகாக, ஏனைய பங்குதார முகவர்களின் பொறுப்புக்கள், மற்றும் எண்ணெய் கசிவு கட்டுப்பாட்டு முறை என்பனவாகும்.

➤ 1981ம் ஆண்டின் 59ம் இலக்க பாராளுமன்ற சட்டம் -

2008ம் ஆண்டின் 35ம் இலக்க சமுத்திர மாசு கட்டுப்பாட்டு சட்டம் புதிய சட்டமாக 1ஜனவரி 2009 இல் அமுலுக்கு வந்தது. புதிய சட்டத்தின் சட்ட நிபந்தனைகளுக்கும் மேலாக பெற்றோலிய அகழ்வு, பிரித்தெடுப்பு உள்ளடங்கும் பல விடயப்பரப்புகளை உள்ளடக்கும் ஒழுங்குவிதிகளை உருவாக்கும் அதிகாரமுண்டு. ஏற்கனவே MEPA ஒழுங்கு விதிகளை தயாரித்து சட்ட வரைகுர் தினைக்களத்திற்கு அவசிய நடவடிக்கைகளுக்காக அனுப்பிவைக்கப்பட்டுள்ளது.

➤ கடலில் கழிவை சேகரிக்கும் நிலையம்

MARPOL உடன் படிக்கையில் விபரிக்கப்பட்ட படி கொழும்பில், கப்பலில் உருவாக்கப்படும் கழிவு எண்ணெய்யை ஏற்பதற்கு அவசியமான வசதி ஸ்தாபித்தலுக்கான விருப்பு கோரப்பட்டது. இருந்த போதிலும் சமர்ப்பிக்கப்பட்ட பிரேரணை தொழிற்புட்ப காரணங்களினால் நிராகரிக்கப்பட்டது இதே விடயத்துக்காக மீண்டும் விருப்புகள் கோரப்பட்டுள்ளன. கொம்பனிகளில் இருந்து விவரமான 4 பிரேரணைகள் பெறப்பட்டுள்ளதுடன் மதீப்பீட்டு செயன்முறை நடைபெறுவதுடன் வசதி மிகவிரைவில் ஸ்தாபிக்கப்படும்.

➤ மீன்பிடி துறைமுகத்தில் கழிவு எண்ணெய் சேகரிப்பு

மீன்பிடி கொள்கலன்கள் சமுத்திர மாசுபடுதலில் முக்கிய பங்கேற்கின்றன. மீன்பிடி கொள்கலன்களில் இருந்து கழிவு எண்ணெய் அகற்றுவது காரணமாக சமுத்திர மாசுபடல் ஏற்படுகின்றது மீன்பிடி கொள்கலன்களில் இருந்து வரும் கழிவு எண்ணெய் காரணமான மாசுபடுதலை குறைக்கும் நோக்கில், இலங்கை பூராகவும் அனைத்து மீன்பிடி துறை முகத்திலும் எண்ணெய் சேகரிப்பு வசதிகளை MEPA ஸ்தாபித்துள்ளது.

➤ எண்ணெய் கசிவுக்கு நேரடி பொறுப்பு

சல்பூரிக் அசிட் கசிவு என அறிக்கையிடப்பட்ட ரேக்கிஸ் கப்பலில் MEPA நேரடியாக ஈடுபட்டது தொடர்புபட்ட நிறுவனங்களின் உதவியுடன் MEPA நடாத்தப்பட்ட தகுந்த கால நடவடிக்கைகளினால் இதனுடன் தொடர்புபட்ட சமுத்திர மாசுபடுதல் குறைக்கப்பட்டது.

வருமான முன்னேற்றம்

ஜூலை 2008 – டிசம்பர் 2009

விபரம்	இலக்கு (ரூ. '000)	செயன்முறை(ரூ '000)
மூலதனம்	29248	29095
மீள வரும் தொகை	64848	50086

நடவடிக்கைத் திட்டம் 2010

நடவடிக்கை	மதிப்பிடப்பட்ட செலவு (ரூ. 000)
1. கொள்ளளவை கட்டியெழுப்புதல்	5000
2. சர்வதேச உடன்படிக்கைகளுக்கு திறன்பட வழங்குதல் சமுத்திர நிகழ்ச்சித்திட்டம்	500
3. தற்போதை மாசுபடுத்தல் / பாடசாலை நிகழ்ச்சித்திட்டம்	3000
4. கழிவு சேகரிப்பு வசதி	1000
5. சிறிய ஆய்வு கூடங்களை ஸ்தாபித்தல்,	3000
6. சமுத்திர ஆய்வு நிகழ்ச்சித்திட்டம்	500
7. சோதுறா சவுரா நிகழ்ச்சித்திட்டம்	5000
8. நீரின் தர கண்காணிப்பு	1000
9. விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டம் (ஒடியோ வீடியோ விழிப்புணர்வு மூலப் பொருட்களை பிரசுரித்தல், ஏனையவை)	1000
10. சமுத்திர ஆய்வு நிகழ்ச்சித்திட்டம்	1000
11. ஏனையவை	1000
12. மனிதவள அபிவிருத்தி	1000
மொத்தம்	23000

புவிச்சரிதவியல் அளவை மற்றும் சுரங்கப் பணியகம்

நோக்கம்

கனிப்பொருள் வளங்கள் இலங்கையின் நலனுக்காகவே என உணர்ந்து நாட்டின் கனிப்பொருள் கிடப்பனவை உறுதி செய்யும் பொருட்டு கனிப் பொருள் வளங்களை மேம்படுத்துவதும் முகாமைத்துவம் செய்வதும் அத்துடன் அவற்றின் வினைத்திறனாகவும் சுற்றாடலுக்கு நலமான முறையிலும் பாதுகாப்பான முறையிலும் அகழ்வு செய்யப்படுவதை உறுதி செய்தல்

அறிமுகம்

1992 ம் ஆண்டு 33 இலக்க சுரங்கம் மற்றும் கனிப் பொருள் சட்டத்தின் கீழ் புவிச்சரிதவியல் அளவை மற்றும் சுரங்கப் பணியகம் உருவாக்கப்பட்டது. இதன் நோக்கமாக நாட்டின் கனிப்பொருள் வளங்களை அடையாளம் கண்டு அவற்றினை மேம்படுத்தல் முகாமை செய்தல் மற்றும் பாதுகாத்தல் என்பன அமைகின்றது. இப்பணியகமானது இரண்டு முக்கிய பிரிவுகளைக் கொண்டு இயங்குகின்றது அவையாவன புவியல் மற்றும் சுரங்கமறுத்தல் என்பனவாகும். மேற்குறிப்பிட்ட குறிக்கோள்களை அடையும் பொருட்டு பணியகமானது பின்வரும் பொறுப்புக்களை கொண்டு இயங்குகின்றது

முக்கிய பொறுப்புக்கள்

- முறையான புவியல் வரைபடமிடலும் வரைபடத் தயாரிப்பும்
- இலங்கையின் கனிப்பொருள் வளங்களை அடையாளம் கண்டு பகுப்பாய்வு செய்தல்
- முடிவுப் பொருள் நடைமுறை தொடர்பில் கனிப் பொருட்களின் வர்த்தக ரீதியான மதிப்பீடு செய்தலும் அவ்வாறான கனிப்பொருட்களின் ஏற்றுமதி தொடர்பான மீள மதிப்பீடு
- கனிப்பொருட்களின் சுரங்கமறுப்பு மற்றும் அகழ்வுகளை சட்ட ஒழுங்குக்கு உட்படுத்தலும் அவ்வாறான கனிப் பொருட்கள் வளங்களை வைத்திருத்தல் முடிவுப் பொருளாக மற்றும் நடைமுறையில் ஈடுபடல் ஏற்றுமதி வர்த்தகம் என்பன தொடர்பான அனுமிப் பத்திரங்களை வழங்கல்
- கனிப்பொருள் அகழ்வு மேம்பாடு மற்றும் கனிப்பொருள் உற்பத்தி என்பன தொடர்பான வர்த்தக நடவடிக்கைகள் சம்பந்தமாக அமைச்சுக்கு உபதேசம் வழங்கல்

முக்கிய சவால்கள்

- கனிப்பொருள் இருப்பக்களை கண்டுபிடித்தலும் அவற்றின் நிலைத்து நிற்கக்கூடிய பாவணையை உறுதி செய்தல்
- நாட்டின் கனிப்பொருள் வளங்களை திறனான பாதுகாப்பான மற்றும் சுற்றாடலுக்கு நட்பான முறையில் பாவனை செய்தவன் ஊடாக கூடிய பயன் பெறல்.
- சமூக பொருளாதார மற்றும் சுற்றாடல் பாதக விளைவுகளை குறைக்கும் பொருட்டு சட்ட

ரீதியற்ற கனிப்பொருள் அகழ்வினைக் கட்டுப்படுத்தல்.

- மண்சரிவு மற்றும் சுனாமி போன்ற இயற்கை அனர்தங்களிலான பாதிப்புக்களை குறைத்தலும் முன் எச்சரிக்கை நுட்பத்திற்கு உதவுதலும்
- மணல் வளம் மற்றும் களி மண் எனடபனவற்றிற்குப் பதிலீடாக சுற்றாடலுக்கு நட்பான மூலகங்களை கண்டுபிடித்தல்
- சுரங்கம் மற்றும் கனிப்பொருள் சட்டத்தின் அமுலாக்கம்

செயன்முறை முன்னேற்றம்

ஜூலை 2008 – டிசம்பர் 2009

➤ சட்டம் திருத்தியமைத்தல்

1992ம் ஆண்டின் 33 ம் இலக்க அகழ்வு மற்றும் கனியவளச் சட்டம் 2009 ம் ஆண்டு விஸ்தரிப்பு மற்றும் அதிகாரப் பரவலாக்கம் என்பனவற்றுக்காக பாராளுமன்றத்தினால் இணைத்துக்கொள்ளப்பட்ட சட்டத்தினால் GSMB அதிகாரமளித்தது.

➤ ஒழுங்குவிதிகளை திருத்தியமைத்தல்

சட்டம் திருத்துதலுக்கு சமாந்தரமாக ஒழுங்குவிதிகளை திருத்தியமைத்தலுக்காக, ஒழுங்குவிதிகளுடன் தொடர்புபட்ட முக்கிய பிரச்சனைகளை கலந்துரையாடும் நிகழ்வு மற்றும் நிறைவேற்று அதிகாரிகளுக்கான விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டம் என்பன நடாத்தப்பட்டது.

➤ வருமான முன்னேற்றம்

2009 ஆம் ஆண்டின் சராசரி வருமானம் படிப்படியாக உயர்வடைந்தள்ளது. 2009 ஆண்டில் ஈட்டிய மொத்த வருமானம் 618,812,234/= ஆகும். 2008 ஆம் ஆண்டுடன் ஒப்பிடுகையில் 132 மில்லியன் ரூபா கூடுதலாக அதிகரித்துக் காணப்படுகின்றது. இது பணியகத்தினால் பெறப்பட்ட முக்கிய முன்னேற்றமாகும்.

இவ் அதிகரிப்பானது அரசுக்கு செலுத்தப்படும் வரி மற்றும் பரிசோதனைக் கட்டணம் என்பனவாகும். அனைத்து கனிய வளங்களுக்குமான அரசு வரி இரண்டு மடங்காக அதிகரிக்கப்பட்டுள்ளது. 01.01.2009 இல் வெளியிடப்பட்ட அரசு வர்த்தமானி மூலம் அரசு வரிப் பெறுமதி திருத்தியமைக்கப்பட்டுள்ளது.

➤ புவியியல் மாதிரியிடல் மற்றும் படம் பிறிண்ட்

புவியியல் படத்தினை தயாரித்தல் இப்பணியகத்தின் முக்கிய நடவடிக்கையாவதுடன் இந்நடவடிக்கை வருடம் பூராகவும் நடைமுறைபடுத்தப்பட்டது. இப் புவியியல் படங்கள், புவியில் தரவுகளை உள்ளடக்கி அமைந்துள்ளதுடன் கனியவள மற்றும் நிலத்தடி நீர் அகழ்வு, நிர்மாணிப்பு மற்றும் குடிசார் பொறியியல் வேலை மற்றும் நிலச்சரிவு ஆபத்துபடம் என்பனவற்றுக்கு பாரியளவில் பயன்படுத்த முடியும்.

2008க்கு முன்பாக GSMB 21 இல 14 படங்களை தயாரித்துள்ளதுடன் அடுத்த படஇல 9:கதிரடவெளி கல்குடா படம் 21 ஏப்ரல் 2009 இல் பிரசுரிக்கப்பட்டது. ஏனைய மூன்று டிஜிட்டல் படங்கள் (பட இல 4:) மாங்குளம் கொக்கிலாய், பட இல 6: வவுனியா - திருகோணமலை, படஇல 15: பதியத்தலாவ தம்பட்டிய நிறைவேற்றப்பட்டுள்ளதுடன் அவை அச்சிட ஆயத்தமாக உள்ளது ஏனைய கிரனம் படங்களின் தயாரிப்பு (படஇல: தலைமன்னார்- பாலம்பிட்டி, (படஇல: சிலாவத்துறை தாண்டி மலை) என்பன செயன்முறையில் உள்ளதுடன் பட இல: 3 தொழில் நுட்ப குழுவின் முதலாவது நோக்கலுக்கு ஆயத்தமாகவுள்ளது.

➤ புவி இரசாயனவியல் மாதிரியிடல் மற்றும் படம் அச்சிடல்

மணலின் புவி இரசாயனவியலை கற்கை 2008 இல் புவி இரசாயனவியல் மாதிரியிடல் நிகழ்ச்சித்திட்டம் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டன. இப்படங்கள் கனிய வள அகழ்வு, சுற்றாடல் கண்காணிப்பு, விவசாய ஆராய்ச்சிகள் மற்றும் புவி ஆரோக்கிய ஆபத்து புலனாய்வு என்பனவற்றுக்கு உதவும்.

புவி இரசாயனவியல் மாதிரியிடல் 1:50,000 அடிப்படையில் தயாரிக்கப்பட்டுள்ளதுடன் அம்பாந்தோட்டை பட இல:88 98%, பதுளைஇல: 69 74% மற்றும் அனுராதபுரம் பட இல:31 74% செயன்முறையில் உள்ளன.

➤ புவியியல் மாதிரியிடல் மட்டும் படம் அச்சிடல்

நிகழ்ச்சித்திட்டம் 2008 இல் ஆரம்பிக்கப்பட்டதுடன் இவ் நிகழ்ச்சித்திட்டம் படிவுகளை விசேஷமாக செரமிக் தொழிற்சாலையில் பயன்படுத்தும் களியை இனங்காண பயன்படுத்தப்படும் இரண்டு மாதிரியிடல் பத்திர இல: 73 களுத்துறை, பத்திர இல 91 மாத்தறை 1:50,000 அளவில் அனேகமான முடிவடையும் தறுவாயில் உள்ளதுடன் மிகவிரைவில் பிரசுரிக்கப்படும். பத்திர இல: 85 & 86 பலாப் பிட்டிய 100%, அம்பலாங்கொட,பத்திர இல 73 85% சிலாபம் என்பனவற்றின் வேலை ஜூன் 2009 காலப்பகுதியில் முடிவடைந்துள்ளது.

➤ கனியவள தகவல் சேகரிப்பு கற்கை

சோமாவதி பிரதேசத்தில் தகவல் சேகரிப்பு கற்கை ஜீன் இறுதியில் இறுதி அறிக்கை முற்றுப்பெற்றுள்ளது. இதன் சாராம்சமாக கற்கை பிரதேசத்தினில் (6கிமீ) சுமார் 830,000மீ³ மணல் காணப்படுகின்றது. சோமாவதி பிரதேசத்தில் தகவல் சேகரிப்பு கற்கை ஜீலை முதல் அரைவாசி பகுதியில் நடாத்தப்பட்டது.

இலங்கையில் குவாட்ஸ் படிமங்களின் அளவை மதிப்பீடு செய்வதற்காக உசார்துணை கற்கை மற்றும் தற்போதுள்ள தரவுகளை சேகரித்தல் என்பன மேற்கொள்ளப்பட்டு இறுதி அறிக்கை பூரணமாக்கப்பட்டுள்ளது.

➤ கோர் துளையிடல்

அறுவக்களு, வில் ஹெல்சிம் நிறுவனத்துக்காக துளையிடல் நிகழ்ச்சித்திட்டம் முற்றுப்பெற்றது. புத்தளத்தில் 32 துளைகள் மொத்தமாக 1500 மீட்டர்கள் 2008 இல் துளையிடப்பட்டன அடுத்த துளையிடல்த நிகழ்ச்சித்திட்டம் மத்திய பொறியியல் ஆலோசனை பணியகத்தினால் மொறகல நீர் மின்சார செயற்திட்டத்துக்கு நடாத்தப்பட்டது.

- நில நடுக்க மற்றும் சுனாமி முன் எச்சரிக்கை தரவுகளை மேம்படுத்தலுடன் புதிய இரண்டு நிலநடுக்க நிலையங்களை மேம்படுத்தல்.

சமீப காலத்தில் திருத்தியமைக்கப்பட்ட 1992ம் ஆண்டின் அகழ்வு மற்றும் கனியவள சட்டமானது அனர்த்த முகாமைத்துவத்தில் GSMB இன் கடமைப்பாட்டை வகைப்படுத்தி நில நடுக்க ஆபத்தை நேரடியாக நோக்குவதுபோன்று சுனாமியையும் இலங்கையின் உள்ளேயும் வெளியேயும் கண்காணிப்பதற்கு அதிகாரத்தை வழங்கியுள்ளது ஜேர்மன் தொழில்நுட்ப வசதியுடன் மஹாகனடறவ மற்றும் ஹக்மன இல் இரண்டு நிலநடுக்கத்தை எதிர்வு கூறும் சமீக்கை நிலையம் ஸ்தாபிக்கப்படுவதுடன் இது 2009 இன் முடிவுக்கு முன்னராக ஆரம்பிக்க திட்டமிடப்பட்டுள்ளது. ஜேர்மனி GFT, இயற்கை அனர்த்த முகாமைத்துவ மற்றும் மனித உரிமை அமைச்சு மற்றும் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள அமைச்சு என்பனவற்றுக்கு இடையே முக்கூட்டு ஒப்பந்தம் 2008 டிசம்பரில் கைச்சாத்திடப்பட்டது. நிர்மாணிப்பு மற்றும் உபகரணம் பொருந்தும் நடவடிக்கைகள் ஆரம்பிப்பதற்கு ஒழுங்குகள் செய்யப்பட்டுள்ளன. இவற்றுக்கும் மேலாக, இலங்கையினுள்ளும் சுற்றுவட்டார சமுத்திரத்தினுள்ளும் நில நடுக்கத்தை கண்காணிப்பதனை விஷேடமாக மையமாகக் கொண்டு விஷேடமாக புவிநடுக்க குறுகிய கால வலைப்பின்னல் ஸ்தாபிப்பதற்கு பிரேரணை சமர்ப்பிக்கப்பட்டுள்ளது.

- கனியவள வருடாந்த புத்தகத்தை தொகுத்தல்
கனியவள வருடாந்த புத்தகம் கனியவளங்களின் உற்பத்தி, விற்பனை, நுகர்வு, ஏற்றுமதி, இறக்குமதி என்பனவற்றின் புள்ளிவிபரங்கள் என்பனவற்றையும் இலங்கையின் கனியவள உற்பத்தி என்பனவற்றை இலங்கையின் கனியவள உற்பத்தி என்பனவற்றை வருடாந்த வெளியீட்டில் கொண்டுள்ளது. இவ் அறிக்கையானது எதிர்கால கனியவள கேள்வி, சந்தை வாய்ப்பு சில கனியவளங்களின் காணப்படும் தன்மையில் ஏற்படும் மாற்றம் என்பனவற்றை ஆகிய உதவும் இப்புத்தகத்தை அச்சிட ஒழுங்குகள் மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ளன.

- கனியவள புலனாய்வு அலகு (MIU)
கனியவள மற்றும் இதனுடன் தொடர்புபட்டவைகளுக்கு மேலாக பெறுமதியின் கனியவள புலனாய்வு ஒப்பந்தத்தின் தொடர்பாக பங்குதாரர்களுடன் தொடர்புகள் மற்றும் செயன்முறை கண்காணிப்புக்கு தொடர்புபட்ட வேலைகள் “ரண் டெறன்” நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் ஸ்தாபிக்கப்பட்ட இவ் அலகினால் நடைமுறை படுத்தப்பட்டது. அகழ்வு நடவடிக்கைக்காக அனுமதிப்பத்திர உரிமையாளர்களின் அகழ்வு நடவடிக்கையின் கண்ணோட்டத்திலும் இவ் அலகு ஈடுபடுகின்றது.

- பிராந்திய அலுவலகங்கள்
அகழ்வு பகுதியானது தற்சமயம் பத்து பிராந்திய அலுவலகங்களுடன் நடைமுறையில் உள்ளது கிரிந்த துறைமுகத்தில் மண்அகழ்வு பத்திரம் வழங்கல் நோக்கமாக அம்பாந்தோட்ட மாவட்டத்தில் அமைந்துள்ள மணல் படிமத்தை அடிப்படையாகக் கொண்ட ஏனைய காணிகளை கருத்திற்கொண்டு பிராந்திய அலுவலகம் அம்பாந்தோட்டையில் திறக்கப்பட்டது. வடக்கின் வசந்தம்” மற்றும் “கிழக்கின் உதயம்” ஆகியவற்றின் முறையே நடைபெற்றுக் கொண்டிருக்கும் அபிவிருத்தி நிகழ்ச்சித் திட்டத்தின் கீழ் யாழ்ப்பாணம், மன்னார் மற்றும் மட்டக்களப்பு மாவட்டங்களில் முன்று அலுவலகங்களை திறக்க GSMB முகாமைத்துவம் திட்டமிட்டுள்ளது. மட்டக்களப்பு பிராந்திய அலுவலகத்தை திறக்க அனைத்து நடவடிக்கைகளும் எடுக்கப்பட்டுள்ளதுடன் ஏனைய அலுவலகங்களுக்கு

பொருத்தப் பாடான இடங்களை தெரிவுசெய்ய உடனடி நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டுள்ளது. எனவே எதிர் காலத்தினுள் பிராந்திய அலுவலகங்களின் எண்ணிக்கை அதிகரிக்கும்.

ஒட்டுமொத்தமாக முடுனெல்ல, மன்னம்பிட்டிய, கந்தளாய் மற்றும் ரண்டெனிகல ஆகிய உங்களில் கடல் மணல் மற்றும் ஆற்று மணல் என்பனவற்றை போக்குவரத்து அனுமதி வழங்கப்படுத்தலுக்காக நான்கு பதிய உப அலுவலகங்கள் திறக்கப்பட்டுள்ளன.

➤ அகழ்வு அனுமதிப்பத்திரத்தை வழங்குதலை அதிகாரபரவலாக்கம்

அனுமதிப்பத்திரங்களை வினியோகிப்பதற்கான அதிகாரத்தை பிராந்திய அலுவலகங்களுக்கு அதிகார பரவலாக்கம் செய்ய பணியகம் தீர்மானித்துள்ளதுடன் இதற்கான படிமுறைகள் பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டுள்ளது. கட்டிட மூலப் பொருட்களுக்கான கடல் மணல் அகழ்வுக்கு அனுமதிப்பத்திரம் வழங்குதலுக்கான அதிகாரத்தை பிராந்திய அகழ்வு பொருளியலாளருக்கு அதிகாரம் வழங்கப்பட்டுள்ளதுடன் முகாமைத்துவ சபையால் அகழ்வு பொறியியலாளர்கள் அங்கிகாரம் அளிக்கப்பட்டுள்ளன. தேவையான அலுவலக உபகரணம் மற்றும் அலுவலகர்கள் நிரப்பட்ட பிற்பாடு பிராந்திய அலுவலகர்களின் இருந்து “ஊ” வகை கைத்தொழில் அகழ்வு அனுமதிப்பத்திரங்களை வழங்குதலுக்கு அடுத்த படிமுறை ஒழுங்குகள் செய்யப்பட்டுள்ளன.

➤ தரவு அமைவு முறை

தரவு அமைவு முறை அகழ்வு பிரிவில் வாடிக்கையாளர்களை அதியுயர்வாக திருத்திப்படுத்தும் வகையில் வழங்கும் வழங்குதலை முன்னேற்ற அறிக்கைப்படுத்தப்பட்டுள்ளது. இவ் முறைமையில் அகழ்வு அனுமதிப்பத்திரத்துடன் தொடர்புபட்ட ஏதேனும் விடயத்தின் தகவல்கள் ஒன்லைன் இல் வழங்கப்படும் விண்ணப்பங்கள் போன்ற அகழ்வு பிரிவின் தரவுகள் பகுப்பாய்வு என்பனவும்.

➤ வேலைக்களம் மற்றும் செயலமர்வுகள்

பலதரப்பட்ட விழிப்பூட்டும் நிகழ்ச்சித் திட்டங்கள், புனருத்தாரண நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள், வேலைக்களம் மற்றும் பொருட்காட்சி என்பன ஒழுங்கு படுத்தப்பட்டு நடாத்தப்பட்டது. அனுமதிப்பத்திர உரிமையாளர்கள், பொதுமக்கள், மற்றும் தொடர்புபட்ட அரச ஊழியர்கள் என்போரை மையப்படுத்தி அகழ்வு பிரிவினால் GSMB உடன் அரச அதிபர்கள், பிரதேச செயலாளர்கள் மற்றும் மத்திய அதிகாரசபை போன்றவற்றுடன் அகழ்வு மற்றும் கனியவள சட்டத்தின் நடைமுறைப்படுத்தும் காலத்தினுள் அரச நிறுவனங்களுடன் ஒருங்கிணைப்பை மேம்படுத்தல் வேலைக்களத்தின் முக்கியநோக்கமாகும். பலவகையான நடவடிக்கைகள் ஏனைய அரச நிறுவனங்களுடன் தொடர்புபட்டது என்பதனால் இவ்வகையான விழிப்பூட்டுதல் நிகழ்ச்சித் திட்டத்தினை நடாத்துதல் மிக முக்கியமானதாகும்.

அம்பாறை, மன்னார், திருகோணமலை, மட்டக்களப்பு, அம்பாந் தோட்டை மற்றும் மொனராகலை ஆகிய மாவட்டங்களின் மாவட்டசெயலாளர் பிரிவுகளில் கற்குளி அனுமதிப்பத்திரம் மற்றும் மணல் அகழ்வு அனுமதிப்பத்திரம் என்பன தொடர்பான பல தரப்பட்ட பிரச்சனைகளுக்கு விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டம் நடாத்தப்பட்டது.

➤ அகழ்வு கள பரிசோதனை
மேற்குறிப்பிடப்பட்ட அறிக்கையிடும் காலப்பகுதிகளில் சட்டவிரோத மணல் அகழ்வு நடவடிக்கை குறித்து மற்றும் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கைவள அமைச்சு துரித சேவை (1991) இல பெறப்பட்டபுகார் மற்றும் முறைப்பாடுகள் என்பனவற்றுக்காக புலன்விசாரணை நடத்தப்பட்டதுடன் பணியகத்துக்கு கிடைக்கப்பெற்ற விண்ணப்பங்கள் குறித்து அகழ்வு பொறியாளர்களினால் கள பரிசோதனைகள் நடாத்தப்பட்டது. அகழ்வு பொறியிலாளர்களின் தொடர்ச்சியான களபரிசோதனை மற்றும் புலவிசாரணை என்பனவற்றால், அகழ்வு அனுமதிப்பத்திரங்களின் எண்ணிக்கை குறிப்பிடப்பட்டளவு அதிகரித்துள்ளது, இவ் இடர்பரப்புகளின் அனேகமான இடங்களில் முன்பு சட்டவிரோதமாக மணல் அகழ்வு மேற்கொள்ளப்பட்டது. அகழ்வு பிரிவின் தொடர்ச்சியான கண்காணிப்பு நடவடிக்கைகள் காரணமாக சட்டவிரோத அகழ்வு நடவடிக்கை குறிப்பிடத்தக்களவு குறைவதற்கு உதவியது தெளிவானது.

➤ அகழ்வு பிரிவின் ஏனைய நடவடிக்கைகள்
விவசாய திணைக்களம் மற்றும் ஏற்றுமதி அபிவிருத்தி அதிகாரசபை, என்பனவற்றின் தீர்மானத்துடன் வெண் களி அகழ்விற்கான வழிகாட்டி நூல் தயாரிக்கப்பட்டது, தென் பகுதி போக்குவரத்து அபிவிருத்தி செயற்திட்டம் மற்றும் வீதி அகலமாக்குதல் தொடர்புபட்ட கல் உடைப்பு நடவடிக்கைகளை மதிப்பிடுதல் மற்றும் மேல் கொத்தலை சுரங்க பாதை செயற்திட்டம் எகலியகொட D.S பிரிவில் அமைந்துள்ள பாறைகளை திடப்படுத்தல் என்பனவற்றில் சில நடவடிக்கைகளை அகழ்வு பிரிவு, வழமையான நடவடிக்கைகள் தவிர்ந்து வேறு நடவடிக்கைகளில் ஈடுபட்டது.

➤ வாசிகசாலை மேம்படுத்தல்
டிவி டெசிமல் வகைப்படுத்தல் வாயிலாக புத்தகங்களை வகைப்படுத்தல் மற்றும் கட்டலொக் மற்றும் கணணி கட்டலொக் என்பன வாசிகசாலை மேம்படுத்தலில் உள்ளடங்கும். புத்தகங்களை வகைப்படுத்தல் மற்றும் கட்டலொக் தயாரிப்பு என்பன நிறைவேற்றப்பட்டுள்ளன. கணணி மயப்படுத்தப்பட்ட கட்டலொக் தயாரித்தலும் முற்றுப் பெற்றுள்ளது. பிரசுரங்களின் பொருளடக்கப்பட்டியல் 2009 இல் சேகரிக்கப்பட்டு (தற்போதைய விழிப்புணர்வு தொடர்) தயாரிக்கப்பட்டு சம்பந்தப்பட்ட தொடர்பு பட்ட நிறுவனங்களுக்கு வினியோகிக்கப்பட்டுள்ளது.

புழைய அறிக்கைகளின் மென் பொருள் தயாரித்தல் (வருடப் பத்திரம்) மற்றும் நிர்வாக அறிக்கை மற்றும் கள விஜய பழைய குறிப்புப் புத்தகம் கையினால் தயாரிக்கப்பட்டதுடன் இதுபோன்ற பழைய பத்திரங்களை தயாரித்தல் செயன்முறையில் உள்ளதுடன் இது 2010 இலும் தொடரும்.

2010 வருடத்துக்கான நடவடிக்கைத் திட்டம்

அகழ்வு பிரிவு

வருமானம்

	பௌதீக இலக்கு	நிதியல் இலக்கு (ரூ.மில்லியன்)
வழங்கப்பட்ட அனுமதிப்பத்திரங்கள்	4,683	7.873
தொழிற்சாலை அகழ்வு அனுமதிப்பத்திரங்கள்	2,969	17.786
வியாபார அனுமதிப்பத்திரங்கள்	519	2.648
போக்குவரத்து அனுமதிப்பத்திரங்கள்	277,036	24.933
ஏற்றுமதி அனுமதிப்பத்திரங்கள்	764	3.822
கள விஜய அறவீடு		67.650
அரச வரி		495.514
செயற்திட்டம்		1.000
ஏனைய வருமானம்		5.055
மொத்த வருமானம்		626.282

செலவீனம்

1.அரச உத்தியோகத்தர்கள் மற்றும் பொதுமக்களுக்கான விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டம்	96	2.880
2.நடமாடும் சேவைகளை நடாத்துதல்	84	1.260
3.பொருட்காட்சிகளை நடாத்துதல்	96	3.840
4.புனரமைப்பு நிகழ்ச்சித்திட்டங்களை ஒழுங்கமைத்தல்	24	0.960
மொத்த செலவீனம்		8.940

புவிசரிதவியல் பிரிவு

நடவடிக்கை	பௌதீக இலக்கு	நிதியியல் இலக்கு (ரூ மில்லியன்)
புவி - விஞ்ஞானவியல் தகவல்கள்		
1: 100 000 புவிசரிதவியல் மாதிரியிடல்	1	1.90
1:50 000 மாதிரியிடல்	3	4.00
1:50 000 , புவிஇரசாயனவியல் மாதிரியிடல்	3	5.00
1:100 000 படம் மேம்படுத்தலும் மிமோர் தயாரித்தலும்	1	2.00
1:500 000 இலங்கை புவியியல் படம்	1	0.55
புவிபௌதீகவியல் புலனாய்வு	2	1.17
வாசிகசாலை மற்றும் தகவல் முறைமைகளை மேம்படுத்தல்	1	3.2
நிலநடுக்க தரவு சேகரிப்பு மற்றும் ஆபத்துக்களை கண்காணித்தல் மற்றும் இரண்டு நில நடுக்க தகவல் சேகரிப்பு மையங்களை பொருத்துதல்		10.3
களிய வள ஆண்டுப் புத்தகம் 2010		0.32
மொத்தம்		28.44

அரசு மரக் கூட்டுத்தாபனம்

நோக்கு

மரத்தொழில் முன்னனி நின்று திறமை மற்றும் தேசிய அபிவிருத்திக்கான பொறுப்புணர்ச்சியுடன் நாட்டின் மரத்தேவையினை பூர்த்தி செய்தல்

இலக்கு

விஞ்ஞான ரீதியான முகாமைத்துவம் மூலம் சுற்றாடலை பாதுகாக்கும் அதேவேளை மக்களின் அபிலாசைகளை முழுமைப்படுத்துவதற்காக மரம் சார்ந்த பொருட்களுக்கான அவர்களின் தேவைகள் நிறைவேற்றும் வகையில் விஸ்தரிப்பு மற்றும் நடவடிக்கைகளின் முன்னேற்றத்தில் எங்களுடைய முயற்சிகளை மையப்படுத்தல்

அறிமுகம்

1957ம் ஆண்டு 49ம் இலக்க அரசு கைத்தொழில் கூட்டுத்தாபன கட்டளைச் சட்டத்தின் கீழ் 1968ம் ஆண்டு அரசு மரக்கூட்டுத்தாபனம் (STC) உருவாக்கப்பட்டது அதன் நோக்கங்களாவன

- காடுகளில் இருந்து மரங்களைப் பெற்று மரக்குற்றிகளாகவும் அரித்த பலகைகளாகவும் மற்றும் முடிவுப் பொருட்களாகவும் மாற்றல் மரக்குற்றிகள் விற்பனை மற்றும் வனபாதைகளை அமைத்தல்
- மரக்குற்றிகளாக்கும் பிரிவுகளை சுவீரித்தல் நிரமணிப்பு மற்றும் இயக்கப்படுத்தல் அதேபோன்று அரிவு ஆலைகள் ஊறவைக்கும் பதப்படுத்தும் உலரவைக்கும் சூளைகள் உன்பனவற்றின் கெள்வனவும் தேவையான இயந்திர தொகுதியினை பொருத்துதலும்
- மரப்பலகை மற்றும் விறகுகளின் விற்பனை சாலைகளை செயற்படுத்தல்
- மரங்களின் எல்லாவகையான துளை உற்பத்திப் பொருட்களையும் தயாரித்தலும் சந்தைப்படுத்தலும்
- கூட்டுத்தாபனத்தின் விரவாக்கம் காரணமாக பின்வரும் கடமைகளிலும் ஈடுபடத் தொடங்கியது
- பலகைகளின் இறக்கமதி
- காட்டுக்குள்ளேயான வன நடுகை வன மீள் நடுகை மற்றும் கூட்டுத்தாபனத்துக்குச் சொந்தமான காடுகினதும் காட்டுப் பெருந்தோட்டங்களினதும் விஞ்ஞான ரீதியான முகாமைத்துவம்.
- விவசாய உற்பத்தி
- தனியார் காணிகளில் இருந்து மரங்களை கொள்வனவு செய்தல்
- வனத்துடன் தொடர்புபட்ட உற்பத்திகளை செயன்முறைப்படுத்தல்

அரசு மரக்கூட்டுத்தாபனத்தின் பிரதான சவால்கள்

- சுற்றாடலுடன் நட்பான முறையில் எல்லா விதமான உற்பத்தி மரக்குற்றிகள் அரித்த பலகைகள் மற்றும் பலகை அடிப்படையிலான பொருட்கள் என்பனவற்றின் கழிவுகளை கையாளல
- பல்வேறு துறைகள் மற்றும் குழுக்களுக்கு வாடிக்கையாளர்களின் தேவைகளை திருப்பதி செய்யும் பொருட்டு பலகை மற்றும் பலகை உற்பத்திப் பொருட்களுக்கான தர நிர்ணயங்களை அபிவிருத்தி செய்தல்
- மரப்பலகையின் தரம் தொடர்பான சான்றிதழ் பரிசீலனை செய்யும் ஏற்றுக் கொள்ளக் கூடிய விலையில் உற்பத்திப் பொருட்களை வாங்கல்
- மஹிந்த சிந்தனையில் திட்டமிடப்பட்டுள்ள முன்மொழியப்பட்டுள்ள முகாமைத்துவக் குழுவினால் அடையாளங்காணப்பட்டுள்ள திட்டங்களை திருப்பதிகரமான முறையில் நிறைவு செய்தல்

முன்னேற்ற செயன்முறை

ஜூலை 2008 - டிசம்பர் 2008

சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கைவள அமைச்சின் முதலிலை தந்திரோபாய நிகழ்ச்சித் திட்டத்தின் கீழ் வரும் “தேவ ஜவாய” நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் அமுல்படுத்தப்படவன

நடவடிக்கை	இலக்கு		செயன்முறை	
	பெளதீகம்	நிதி ரூ.'000	பெளதீகம்	நிதி ரூ.'000
மரக்குற்றிகளின்				
உற்பத்தி(கன ழீற்றர்) அரித்த மரங்களின் உற்பத்தி	45,082	543,899	50,523	781,775
மீ ³ மின்கடத்தி தூண்களின் உற்பத்தி	5,283	405,747	3,438	108,741
எண்ணிக்கை தண்டவாளக் கட்டைகளின்	33,265	140,437	30,519	136,619
உற்பத்தி வட்டத் தூண்களின்	86,145	690,716	63,250	470,883
உற்பத்தி வேலித் தூண்களின்	49,676	3,698	46,163	10,356
உற்பத்தி	26,625	1,579	24,314	3,804
விறகு உற்பத்தி மீ ³	44,043	24,801	48,142	25,300
தூண்	3,885	5,020	25,864	17,691
ஒட்டுப்பலகை உற்பத்தி	60,000	6,000	2,434	246
தளபாட உற்பத்தி ரூ மில்	62.0	83,051	33.3	30,279
ஏனையவை		9,701		14,665

மரப்பலகை உற்பத்திக்கான மூலாதாரங்கள்

ஜீலை 2008 - டிசம்பர் 2008

	அரசு காணி	தனியார்காணி
மரக்குற்றிகளின் உற்பத்தி(கன மீற்றர்)		3,475
அரித்த மரங்களின் உற்பத்தி மீ ³	3,438	-
மின்கடத்தி தூண்களின் உற்பத்தி எண்ணிக்கை	26,949	3,570
தண்டவாளக் கட்டைகளின் உற்பத்தி	46,200	17,050
வட்டத்தூண்களின் உற்பத்தி	45,893	270
வேலித்தூண்களின் உற்பத்தி	23,832	482
தூண்	25,864	-
விறகு உற்பத்தி மீ ³	43,653	4,489
ஒட்டுப்பலகை உற்பத்தி	2,434	-

முன்னேற்ற செயன்முறை

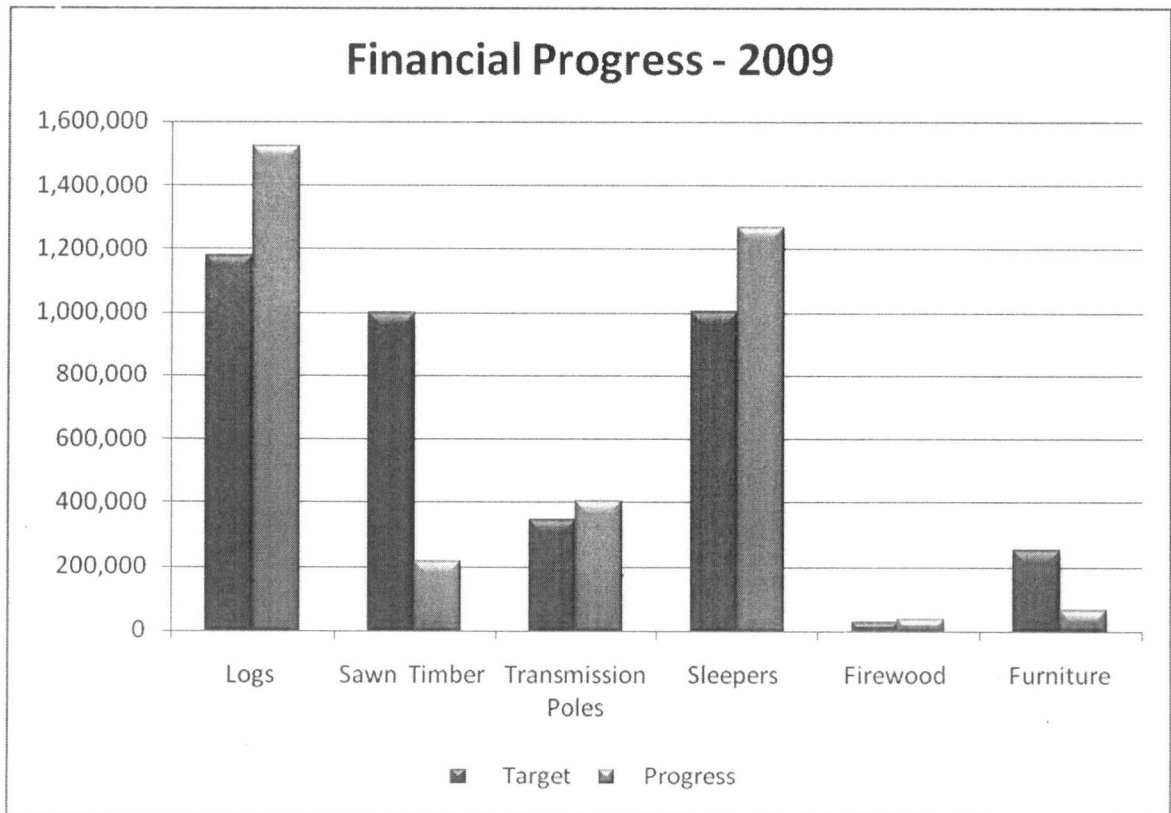
ஜீலை2009 - டிசம்பர் 2009

நடவடிக்கை	இலக்கு		செயன்முறை	
	பெளதீகம்	நிதி ரூ.'000	பெளதீகம்	நிதி ரூ.'000
மரக்குற்றிகளின்				
உற்பத்தி(கன மீற்றர்)	95,255	1,178,091	91,416	1,522,846
அரித்த மரங்களின்				
உற்பத்தி மீ ³	14,555	999,363	5,385	217,182
மின்கடத்தி தூண்களின் உற்பத்தி				
எண்ணிக்கை	74,000	347,800	77,656	401,665
தண்டவாளக்				
கட்டைகளின் உற்பத்தி	130,500	1,004,850	163,484	1,268,790
வட்டத்தூண்களின்				
உற்பத்தி	76,500	5,737	106,777	7,951
வேலித்தூண்களின்				
உற்பத்தி	43,100	2,586	68,439	7,612
விறகு உற்பத்தி மீ ³	52,275	28,665	75,986	39,868
தூண்	13,700	13,700	9,989	34,571
ஒட்டுப்பலகை உற்பத்தி	87,000	8,700	4,957	228
தளபாட உற்பத்தி ரூ				
மில்	170.1	252,856	57.8	65,930
ஏனையவை		23,500		33,831

மரப்பலகை உற்பத்திக்கான மூலாதாரங்கள்

ஜனவரி 2009 - டிசம்பர் 2009

நடவடிக்கை	அரசு காணி	தனியார்காணி
மரக்குற்றிகளின் உற்பத்தி(கன மீற்றர்)	87,250	4,166
அரித்த மரங்களின் உற்பத்தி மீ ³	5,385	-
மின்கடத்தி தூண்களின் உற்பத்தி எண்ணிக்கை	64,942	12,714
தண்டவாளக் கட்டைகளின் உற்பத்தி	102,213	61,271
வட்டத்தூண்களின் உற்பத்தி	106,045	732
வேலித்தூண்களின் உற்பத்தி	66,562	1,877
தூண்	9,989	-
விறகு உற்பத்தி மீ ³	68,762	7,223
ஒட்டுப்பலகை உற்பத்தி	4,957	-

நடவடிக்கைத்திட்டம் 2010

நடவடிக்கை	இலக்கு	
	பௌதீகம்	நிதி ரூ.'000
மரக்குற்றிகளின்		
உற்பத்தி(கன மீற்றர்)	140,131	1,433,223
அரித்த மரங்களின் உற்பத்தி மீ ³ மினகடத்தி தூண்களின் உற்பத்தி	7,420	372,324
எண்ணிக்கை தண்டவாளக் கட்டைகளின்	59,000	312,700
உற்பத்தி	130,000	1,001,000
வட்டத்தூண்களின் உற்பத்தி	51,500	3,862
வேலித்தூண்களின் உற்பத்தி	49,800	2,988
விறகு உற்பத்தி மீ ³	38,900	19,880
ஒட்டுப்பலகை உற்பத்தி	60,000	6,000
தளபாட உற்பத்தி ரூ மில்	150.0	217,628
இறபக்குமதி செய்யும் மரக்கற்றி	5,000	625,000
தூண்	10,000	12,000

ஏதிப்பாக்கப்படும் பணக்கொடுப்பனவு	ரூ. 611 மில்
ஏதிப்பாக்கப்படும் ஏனைய செலவீனம்	ரூ. 2,520 மில்
ஏதிப்பாக்கப்படும் வருமானம்	ரூ. 3,732 மில்
ஏதிப்பாக்கப்படும் இலாபம்	ரூ. 601 மில்

இலங்கை வன ஜீவராசி நம்பிக்கை நிதியம்

நோக்கு

சுற்றாடல் கல்வி மற்றும் விழிப்புணர்வு மற்றும் வனஜீவராசி வளப்பரிபாலனத்துக்கான அடித்தளத்தை எருவாக்குதல்

இலக்கு

பயிற்சி நெறிகள், ஆய்வுகள், கல்வி விஸ்தரிப்பு ஊடாக சுற்றாடல் மற்றும் வனஜீவராசி வளப்பரிபாலனதினால் சமூகத்தை விழிப்புணர்வூட்டல்.

அறிமுகம்

இலங்கை வன ஜீவராசி நம்பிக்கை நிதியம் ஆவணி 1991 இல் வனஜீவராசி வளப்பரிபாலன கல்வி மற்றும் விழிப்புணர்வு என்பனவற்றுக்காக தர்ம ஸ்தாபனமாக பதிவு செய்யப்பட்டது. இவ் நம்பிக்கை நிதியத்தில் 10 உறுப்பினர்கள் உள்ளனர். இதில் சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள அமைச்சு செயலாளர் வன ஜீவராசி நம்பிக்கை நிதிய முகாமைத்துவ நிறைவேற்று அதிகாரி தவிசாளர் ஆவர். நாளாந்த நிர்வாகம் மற்றும் முகாமைத்துவம் என்பன வனஜீவராசி நம்பிக்கை நிதிய நிறைவேற்று பணிப்பாளரினால் கையாளப்படுவதுடன் 24 உதவி அலுவலகர்கள் வன ஜீவராசி தலைமை அலுவலகத்தில் இணைக்கப்பட்டுள்ளனர். TREE மையம் ரந்தனிகெல, தகவல் மையம் யால தேசிய பூங்கா, தகவல் மற்றும் விற்பனை மையம் ஹோட்டன் தேசிய பூங்கா என்பன 1991 இல் வனஜீவராசி நம்பிக்கை நிதியம் ஸ்தாபிக்கப்பட்டதில் இருந்து ஸ்தாபிக்கப்பட்டன. TREE மையம் ரந்தனிகெல, வனஜீவராசி நம்பிக்கை நிதியத்தின் பிரதான ஒன்றிணைக்கப்பட்ட வசதியேற்படுத்தப்படும் மையமாகும்.

TREE மையம் ரந்தனிகெல

வனஜீவராசி நம்பிக்கை நிதியத்தின் பிரதான ஒன்றிணைக்கப்பட்ட வசதிகளான பயிற்சிகள், ஆய்வுகள், கல்வி மற்றும் விரிவாக்கம் என்பனவற்றுக்கு மையமாக TREE மையம் திகழ்கின்றது. ஆய்வுகள், கல்வி மற்றும் விரிவாக்கம் என்பன அடிப்படை நிறைவேற்று நிகழிச்சித் திட்டங்களாகவும் இயற்கை செல்வழிப்பாதை மற்றும் வழிகாட்டல் என்பனவற்றை இனங்காணும் சுற்றுலாவை அடிப்படையாகக் கொண்ட இயற்கை அடிப்படை நடவடிக்கைகளை பூர்வாங்கம் செய்துள்ளது. ஆய்வுகள், கல்வி மற்றும் விரிவாக்க நோக்கங்கள் தவிர்ந்த ஏனைய பொழுது போக்கு மற்றும் சுற்றுலா தோற்றப்பாடுகளுக்கு பலதரப்பட்ட அமைப்புக்கள் மற்றும் தனிப்பட்டவர்களுக்கும் மிகவும் பிரபல்லிணமான இடமாக திகழ்கின்றது.

➤ தகவல் மற்றும் விற்பனை மையம்

தகவல் மற்றும் விற்பனை மையம் வன ஜீவராசி தலைமைக் காரியாலயம், TREE மையம் ரந்தனிகெல, ஹோட்டன் பிளேன் தேசிய பூங்கா, உடவளவ தேசிய பூங்கா, ஹிக்கடுவ தேசிய பூங்கா, யால தேசிய பூங்கா, கவுடூள் தேசிய பூங்கா, மடுனாகெல மற்றும் இதே போன்று மதிய சுற்றாடல் அதிகாரசபை ஆகிய இடங்களில் நாடுபூராகவும் 10 மையங்கள் செயன்முறையில்

உள்ளன. செயற்திட்ட அறிக்கைகளை தயாரிப்பவர்களுக்கும் தகவல்கள் தேவையான மாணவர்களுக்கும் இது மிகவும் நன்மையானது.

நோக்கங்கள்

- பங்குதார வசதியை ஏற்படுத்தல், வனஜீவராசிகளின் நிலைபேற்றுத்தன்மையை மற்றும் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசம் என்பனவற்றின் மூலம் இலங்கையின் இயற்கை மரபுரிமைகளின் பொருளாதார மற்றும் சுற்றாடல் பெறுமதிகளை உறுதி செய்து வளப்பரிபாலனம் செய்வதுடன் தற்கால மற்றும் எதிர்கால சந்ததியினருக்கு இவ் வளங்களை வளப்பரிபாலனம் செய்து இன்பமாக அனுபவித்தல்.
- கல்விசார் பாட விதான கற்கை நெறிகள், நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் என்பனவற்றின் அபிவிருத்தியை ஊக்குவித்து உறுதுணை செய்வதன் மூலமும் வன ஜீவராசிகள் மற்றும் இலங்கையின் இயற்கை மரபுரிமைகளில் வசதி யேற்படுத்துவதன் மூலமும் சுற்றாடல் மற்றும் வனஜீவராசி நடவடிக்கைகளை உறுதுணை செய்தல்.
- தொழில் நுட்ப உதவி, ஆய்வுகள் மற்றும் ஏனைய அவசியமான உதவிகள் ஊடாக இலங்கையில் வன மற்றும் வளப்பு யானைகளின் எண்ணிக்கையினை நிலைபேறாக்கி வளப்பரிபாலனத்துக்கு உதவி வசதிகளை ஏற்படுத்தியும் ஒத்தாசைகளை நல்கியும் யானை வளப்பரிபாலனத்துக்கு உறுதுணை செய்தல்.
- காட்டு யானைகளினால் மனித உயிர், பயிர்கள், சொத்துக்கள் எப்பனவற்றுக்கு ஏற்படுகின்ற பாதிப்பிற்கு நஷ்டஈடு வழங்கும் நிகழ்ச்சித்திட்டங்களுக்கு உதவி உறுதுணையளித்தல்.
- சம்பிரதாய நிகழ்ச்சித் திட்டங்கள், சமூக ஈடுபாடு , விஜயம் செய்பவர்களுக்காக கல்வியல் வசதிகள், பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களின் சுற்றாடல் மற்றும் கலாச்சார பெறுமதி, அவற்றின் சுற்றுவட்டாரத்தில் உள்ள வளங்கல் மற்றும் வனஜீவராசி மரபுரிமை என்பனவற்றின் கல்வி அபிவிருத்தியில் பொது – தனியார் ஒருங்கிணைப்புக்கு உதவியளித்தல் மற்றும் வசதி ஏற்படுத்துதலினால் நிலையான சுற்றாடல் சுற்றுலாக் கொள்கைகள் மற்றும் நிகழ்ச்சி திட்ட அபிவிருத்தி.
- தொழில் நுட்ப உதவி பயிற்சிகள் மற்றும் சட்டம் விஞ்ஞானவியல், பொருளாதாரம், மற்றும் ஏனைய கற்கைகள், ஆய்வுகள், மாநாடு மற்றும் பொதுவிவகார நடவடிக்கைகள் என்பனவற்றை வழங்குவதனினால் வனஜீவராசி பாதுகாக்கப்பட்ட சட்டங்கள் மற்றும் ஒழுங்குவிதிகளை மேம்படுத்தல்.
- பொதுமக்களுக்கான வேலைக்களம், செயலமர்வுகள், மாநாடுகள், மற்றும் ஏனைய தகவல் நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் என்பனவற்றை பொதுமக்கள் மற்றும் சர்வதேசம் என்பன புரிந்து கொண்டு அதியுயர்வாக நிகழ்ச்சித்திட்டங்களை நடாத்தி இலங்கையின் வனஜீவராசி மற்றும் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தின் வளப்பரிபாலனம் மற்றும் முகாமைத்துவத்திற்கு உறுதுணையளித்தல்.
- இவ் நோக்கங்களை அடைவதற்கு ஏனைய அவசிய நடவடிக்கைகளை நிறைவேற்றல்

**செயன்முறை முன்னேற்றம்
ஜூலை 2008 – டிசம்பர் 2009**

	திகதி	வருமானம் (ரூ)	செலவீனம் (ரூ)
ஓர் நாள் சுற்றுலா			
01) மாதுகங்கை - ஓர் நாள் சுற்றுலா	ஜூன் 2008	21600.00	17250.00
02) சிங்கராஜ - ஓர் நாள் சுற்றுலா	நவ. 2008	*	6000.00
03) ஆனவிழுந்தான் - ஓர் நாள் சுற்றுலா	டிச. 2008	*	5000.00
04) நுணகந்த இயற்கைவளம் - ஓர் நாள் சுற்றுலா	பெப். 2009	*	5000.00
05) தேசிய நூதகசாலை திணைக்களம் - தாவரம் மற்றும் விலங்கு மாதிரிகளின் கற்கை	மார்ச் 2009	*	-
06) தேசிய விலங்கியல் பூங்கா - ஆய்வச் சுற்றுலா	ஏப் 2009	*	1500.00
மூன்று நாள் சுற்றுலா			
01) கன்னெலிய மூன்று நாள் சுற்றுலா	ஜூன் 2008	39600.00	26500.00
02) ரித்திகெல மூன்று நாள் சுற்றுலா	செப். 2008	80000.00	60352.00
03) ரந்தெனிகல - வஸ்கமுவ மூன்று நாள் சுற்றுலா	மார்ச் 2009	*	27500.00
ஓர் நாள் விழிப்புணர்வுத் திட்டம்			
01) ஓர் நாள் விழிப்புணர்வுத் திட்டம்	ஆக 2008	11600.00	7300.00
02) ஓர் நாள் விழிப்புணர்வுத் திட்டம்	செப் 2009	*	3000.00
பாடசாலை விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டம்			
01) குட்செபட் கொன்வன்ட் - நாயகந்த	ஜூலை 2008		3500.00
02) சென் ஜோன் பொஸ்கோ - மஹாவித்தியாலயம்	ஜூலை 2008		3500.00
03) ஆனந்தாக் கல்லூரி கொழும்பு -10	ஜூலை 2008		10000.00
04) றோயல்க் கல்லூரி கொழும்பு -07	ஆக 2008		12550.00
05) அனுலா பெண்கள் வித்தியாலயம் நுகேகொடை	ஓக். 2008		14310.00
06) தர்மபால வித்தியாலயம் பன்னிப்பிட்டிய	நவ. 2008		13950.00
07) மத்திய கல்லூரி- போமரியா	ஜன2009		-
ஆண்டு நிகழ்வு			
01) BDS & UNDP உடன் ஆக்கிரமிப்பு இன ஆண்டு நிகழ்ச்சி	மே 2009	1,26,272.30	114,793.00
வேலைக்களம்			
01) ஹிறியா & MNER இல் BDS & UNDP உடன் ஆக்கிரமிப்பு வேலைக்களம்.	மே- நவ.2009	11,38,769.20	1035244.7
** வனஜீவராசி & இயற்கை வளப்பரிபாலன டிப்ளோமா	2008-2009	340,000.00	-

நடவடிக்கைத் திட்டம் 2010

நடவடிக்கை	இலக்கு	
	பௌதீகம்	நிதியியல் (ரூபா 000)
01) பாடசாலை விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டம், (கொழும்பு , கம்பஹா, களுத்துறை)	15	15
02) ஓர் நாள் நிகழ்ச்சித்திட்டம் (நாடளாவிய ரீதியில் பங்குபற்றல்)	03	6
03) மூன்றுநாள் நிகழ்ச்சித்திட்டம் (ஹோட்டன் பிளேன் தேசிய பூங்கா,ரந்தெனிகெல, ரிட்டிக்கெல)	03	15
04) சமூக அடிப்படை விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டம் (உடவளவ மின்னேரிய)	02	-
05) வனஜீவராசி மற்றும் இயற்கை வளப்பரிபாலன டிப்ளோமா	01	50
06) சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கை வள அமைச்சின் ஏனைய பிரிவுகளார் ஒழுங்கு செய்யப்பட்ட வேலைக்களம் வருடாந்த நிகழ்வுகள், மற்றும் மாநாடுகள்	12	100
07) பிரதேச செயலக அலுவலகர்களுக்கு நாடளாவிய ரீதியில் விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டம் (கொழும்பு மாவட்டம்)	13	39
08) புகைப்படக் கண்காட்சி (பொழுது போக்கு /தொழில்சார்)	01	-
09) வெளியீடுகள் - சுவரொட்டி, துண்டுப்பிரசுரம், சஞ்சிகைகள்	-	10
10) ரந்தெனிகல TREE மைய கட்டிடத்தை திருத்துதல		

வெளிநாட்டு நிதியுடனான பாரிய செயற்திட்டங்களின் நிறைவேற்றுகைகள்

வனவள முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித் திட்டம் (FRMP)

அறிமுகம்

வனவளங்கள் முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித்திட்டமானது FRMP தேசிய வனக் கொள்கை 1995 வனத்துறை பாரிய செயற்திட்டம் (1995) ஐந்து வருட அமுலாக்க நிகழ்ச்சித்திட்டம் (1998) மற்றும் ஏனைய வனத்துறையில் ஏற்படுத்தப்பட்ட அண்மைக்கால அபிவிருத்திகள் என்பவற்றில் அடையாளம் காணப்பட்ட கொள்கை மற்றும் நிறுவன மறுசீரமைப்புக்கள் நீண்டகாலத்துறை அபிவிருத்தி முதலிலைகள் மற்றும் முதலீட்டு தந்ரோபாயங்கள் என்பனவற்றுடன் தொர்புபட்டவாறு வடிவமைக்கப்பட்டதுள்ளது.

செயற்திட்டத்தின் மொத்தச் செலவு :	அ.டொ. \$ 38.7 மில்
அமுலாக்கல நிறுவனம் :	வன பாதுகாப்புத் திணைக்களம் சுற்றாடல் இயற்கை வளங்கள் அமைச்சு மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபை
காலப்பகுதி :	2001 ல் இருந்து 30.06.2009 வரை
2009 ஆண்டு 2வது காலாண்டுவரை திரட்டிய செலவவீடு :	அ.டொ 24.8 மில்
2009 ஆண்டு 2வது காலாண்டு இறுதியல் திரட்டிய செலவு :	அ.டொ 37.07 மில்

குறிக்கோள்

1. வனப்பாதுகாப்பு மற்றும் வன உற்பத்திகளை அதிகரிப்பதற்காக இட ரீதியாக அதிகரிப்புச் செய்யப்பட்ட நிலையான வன பெருந்தோட்டங்களை கொண்டதான பங்களிப்புடனான பேண்தகு வன முகாமைத்தவம் ஒன்றை உருவாக்குவதும் அதனை அமுல்படுத்துவதுமாகும்
2. வறுமை ஒழிப்புக்கு வளி செய்யும் வகையில் மனித வள அபிவிருத்தி வாய்ப்புக்கள் மற்றும் இலாபமான வேலை வாய்ப்புக்கள் போன்றவற்றுக்கான வசதி வாய்ப்புக்களை உள்ளூர் சமூகத்திற்கு விஸ்தரிப்பச் செய்தல்

நிகழ்ச்சித்திட்டக் கூறுகள்

- பங்களிப்புடனான வனத்திட்டமிடல் மற்றும் முகாமை விழப்புணர்ச்சி

இக்கூறானது வன பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தால் முகாமை செய்யப்பட்டு வரும் வன நிலங்களின் எல்லை அளவீடு நடவடிக்கைகளுக்கு உள்ளூர் சமூக பங்களிப்பினை அதிகரிக்கு வகையில் வடிவமைக்கப்பட்டுள்ளது. ஒவ்வொரு வனப் பிரிவுகளுக்குமான இயக்கச் செயற்திட்டத் தயாரிப்பு மற்றும் ஒன்றிணைக்கப்பட்ட முகாமைத்துவ செயற்திட்ட தயாரிப்பு அமைச்சினதும் வன பாதுகாப்பு, திணைக்களத்தினதும் விழிப்புணர்ச்சி மற்றும் விஷ்தரிப்பு நடவடிக்கைகளுக்குத் தேவையான உதவிகளை வழங்குதல் எனடபன இக்கூறின்

கீழ் நடைமுறைப்படுத்தப்படும் முக்கிய நடவடிக்கைகளாகும்

➤ நிலைத்து நிற்கும் வன வளங்கய் அபிவிருத்தி மற்றும் முகாமைத்துவம்

இக்கூறின் முக்கிய இலக்காக உள்ளூர் சமூகத்தின் வறுமை மட்டத்தை குறைத்தல் அத்துடன் நாட்டில் உள்ள வன அடர்த்தியை வினத்திறனான முறையில் பேணுவதை உறுதிப்படுத்தல் என்பன அமைகிறது. இக்கூறின் கீழ் மேற்கொள்ளப்பட்ட முக்கிய நடவடிக்கைகளாவன 4090.7 ஹெ விவசாய வன மரத்தோப்பு துண்டுகளின் உருவாக்கும் 7300 ஹெ நன்றாக பேனப்பட்ட விவசாய மரத்தோப்பு துண்டுகளின் மேம்படுத்திய முகாமை 5600 ஹெ குறைந்த வினைத்திறனுள்ள வன நடுகைகளில் இருந்து எஞ்சியவற்றை எடுத்துல். ஆவ்வாறான வன நடுகைகளை தேவையான வகையினங்களைக் கொண்டு மீள் உருவாக்கம் செய்தல் 2800 ஹெ ஆக்கிரமிப்புச் செய்யப்பட்ட வன நிலங்களில் பாதுகாக்கப்பட்ட வலய நடவடிக்கை அபிவிருத்தி தரம் குறைந்த நடவடிக்கை நடுகை பிரதேசங்களில் சுமார் 1300 ஹெ செழிப்பு நடுகை மற்றும் 3,800 ஹெ அழிவடைந்த பெருந்தோட்டங்கள் பராமரிக்கப்பட்டன.

➤ துறை முன்னேற்றத்தின் மேம்பாடு தொடர்பான நிறுவன ரீதியிலான உறுதிப்பாடு

இக்கூறானது வன பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் கொள்கை நிறுவன மறுசீரமைப்பிற்கு தேவையான உதவியை வழங்குகின்றது. இதில் வன பாதுகாப்பு திணைக்கள வெளிக்கள மட்ட ஊளியர்களுக்கு கூடுதலான தீர்மானமெடுப்புக்கும் அதிகாரத்தை வழங்கல் இலங்கை வனவியல் கல்லூரியின் (SLFI) பயிற்சி நெறி இயலுமைகளை உறுதிப்படுத்தல் என்பனவாகும். செயற்பாட்டு முன்னேற்றம்

ஜூலை 2008 – டிசம்பர் 2009

நடவடிக்கை	ஜூன் 2008 - ஜூன் 2009 வரை நிறைவேற்றுகைகள்
அளவை செய்தல் மற்றும் எல்லை குறித்தல் வனபரிபாலன திணைக்களத்தினால் பராமரிக்கப்படும் வனக்காணிகளை அளவை செய்து எல்லையை குறிப்பதற்கு செயற்திட்டம் உதவியை வளங்கியது. உத்தேசிக்கப்பட்ட செயற்திட்ட இலக்கு 17,500 கிலோ மீட்டர்களாகும்	பௌதீகம் : 822.60 கிலோமீ அளவை செய்யப்பட்டு எல்லை குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது நிதியியல் : ரூ 178.6 மில்

<p>பொதுமக்கள் விழிப்புணர்வு மற்றும் விரிவாக்க நிகழ்ச்சித்திட்டம்</p> <p>சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கைவள அமைச்சின் இயற்கைவள முகாமைத்துவ அலகு, வனபரிபாலன திணைக்களம், மத்திய சுற்றாடல் சபை என்பனவற்றுக்கு பொதுமக்கள் விழிப்புணர்வு மற்றும் விரிவாக்க நிகழ்ச்சித்திட்டத்தினை அபிவிருத்தி செய்து அமுல்படுத்துவதற்காக செயற்திட்டம் உதவியை நல்கியது. NPIU இனால் பொதுமக்கள் விழிப்புணர்வு மற்றும் விரிவாக்க நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் ஒர்பகுதி நடாத்தப்பட்டது. வனத்துறையின் புதிய கொள்கைய மற்றும் மரவளர்ச்சியின் சட்டம், வன வளத்தின் பொருளாதார மற்றும் நிதியியல் பெறுமதி என்பனவற்றுடன் வனத்துறையின் அபிவிருத்தியில் பங்கேற்பை ஊக்குவித்தலுக்காக கொள்ளை மற்றும் நிர்வாக மாற்றம் மேம்பாடு என்பன விழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டத்தில் பிரதிபலித்தது.</p>	<p>பௌதீகம் : வன பத்திரிகையின் சிங்கள மற்றும் ஆங்கில அத்தியாயங்கள் பிரசுரிக்கப்பட்டு வினியோகிக்கப்பட்டது.</p> <p>நிதியியல் : ரூ 4.0 மில்</p>
<p>கொள்ளளவை கட்டியெழுப்புதல்</p> <p>கொள்ளளவை கட்டியெழுப்பும் நோக்கில் வனபரிபாலன திணைக்கள அலுவலகர்களுக்கு பயிற்சி நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள், வேலைக்களம், புலமைப்பரிசில்கள், மற்றும் கற்கை சுற்றுலா என்பனவற்றில் பங்குபெற்ற ஒழுங்கு செய்யப்பட்டது. மேலும், வனத்துறைக்காக எதிர்கால முதலீட்டுக்கான முதலீட்டுத்திட்டம் தயாரிக்கப்பட்டது. செயற்திட்ட நிறைவேற்று அறிக்கை தயாரிப்பினால் செயற்திட்டின் இறுதி மதிப்பீடு செய்யப்பட்டது.</p>	<p>பௌதீகம் : 5 வருட முதலீட்டுத்திட்டம் தயாரிக்கப்பட்டது. செயற்திட்ட நிறைவேற்று அறிக்கை தயாரிக்கப்பட்டது.</p> <p>நிதியியல் : ரூ 2.1 மில்</p>

பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச முகாமைத்துவம் மற்றும் வனஜீவராசி
வளப்பரிபாலன செயற்திட்டம்

(PAM & WCP)

அறிமுகம்

பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தினில் (PA) சட்ட மற்றும் நிறுவன ஈடுபாடுகளுடன் நாட்டின் பெறுமதிமிக்க இயற்கை வளத்தை வளப்பரிபாலனம் செய்து இதன் உயிரினப்பன்னிலையை பாதுகாத்தல் செயற்திட்டத்தின் நோக்கமாகும் வேயைளில் இயற்கையை - அடிப்படையான சுற்றுலா மற்றும் PA முகாமைத்துவத்தின் நிலைபேற்றுத் தன்மையை மற்றும் வனஜீவராசி வளப்பரிபாலன முறைமை என்பனவற்றை அபிவிருத்தி செய்தலும் எதிர்பார்க்கப்படுகின்றது.

நோக்கங்கள்

தற்கால மற்றும் எதிர்கால சந்ததியினரின் நன்மைக்காக நாட்டின் பெறுமதிமிக்க இயற்கை வளத்தை வளப்பரிபாலனம் செய்து இதன் உயிரினப்பன்னிலையை பாதுகாத்தல் செயற்திட்டத்தின் நோக்கமாகும்.

செயற்திட்டத்தின் மொத்த செலவீனம் : அமெரிக்க டொலர் 33.5 மில்லியன்
அமுல்படுத்தும் முகவரகங்கள் : வனஜீவராசி வளப்பரிபாலன திணைக்களம்
சுற்றாடல் மற்றும் இயற்கைவள அமைச்சு
பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச வளப்பரிபாலன நிதியம்
காலம் : 06 ஜீன் 2000 இருந்து 31 டிசம்பர்

2009 ஆண்டு 2வது காலாண்டுவரை திரட்டிய செலவவீடு : அமெரிக்க டொலர் 2471.91 மில்
2009 ஆண்டு 2வது காலாண்டு இறுதியல் திரட்டிய செலவு : அமெரிக்க டொலர் 2964.07
மில்

பாகங்கள்

பாகம் அ

வனஜீவராசி வளப்பரிபாலன திணைக்களத்தின் (DWLC) நிறுவன கொள்ளளவை
உறுதிப்படுத்தல்

(DWLC) இன் கொள்ளளவானது சர்வதேச மற்றும் உள்ளூர் ஆலோசனை சேவைகளின் நியதிகள், உள்ளக மற்றும் வெளிவாரி பயிற்சி நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள், கற்கை சுற்றுலாக்கள், கிரித்தலையில் உள்ள வனஜீவராசி கல்வி மற்றும் பயிற்சி நிலையம் மற்றும் கொழுப்பில் உள்ள தலைமைக் காரியாலயம் போன்றவறின் வசதிகளை மேம்படுத்தல் மற்றும் பாடவிதான மூலப்பொருட்கள், உபகரணங்கள் மற்றும் வாகனங்கள் என்பனவற்றின் நியதிகள் என்பனவற்றின் ஊடாக

உறுதிசெய்யப்படும். மனிதவளம், நிதியியல், மற்றும் நிர்வாகக் கொள்வனவு என்பனவற்றை பலப்படுத்தல் மற்றும் மேம்படுத்த வேண்டிய DWLC இன் போக்குவரத்து முகாமைத்துவம் என்பனவற்றுக்கு செயற்திட்டம் உறுதுணை வழங்கும். சூழலியல், வாழிவிட முகாமைத்துவம், தொடர்பாடல், சச்சரவுக்கான தீர்வுகள் மற்றும் புவியியல் தகவல் முறைமை (GIS) ரிமோட் சென்சிங் போன்றவற்றில் திணைக்கள அலுவலகர்களுக்கு பயிற்சியளித்தல் என்பன இப்பிரிவின் முக்கிய நடவடிக்கையாகும். வனஜீவராசி வளப்பரிபாலன நடவடிக்கைகளில் சமூகத்தின் பங்கேற்பை அதிகரிப்பதற்கு சமூக வெளிக்கொணர்வு மற்றும் விரிவாக்க தொழில்நுட்பம் என்பனவற்றுக்கும் செயற்திட்டம் உறுதுணையளிக்கும். சுற்றாடலுடன் நட்புறவான முறைமைத் திட்டங்கள் மற்றும் கொள்கைகள், விருந்தினர் முகாமைத்துவத்தின் அனைத்து தோற்றப்பாடுகளிலும் மேற்பார்வை உள்வாங்கல் மற்றும் தொழில்நுட்பத்தை வழங்கல், இயற்கை வசதிகளின் அபிவிருத்தி பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தில் விஜயம் செய்பவர்களை திருத்திப்படுத்தல் என்பவற்றின் அபிவிருத்தியின் அர்த்தத்தினால் சுற்றாடலுடன் நட்புறவான சுற்றுலாத்துறையில் எதிர்கால சவால்களை சந்திப்பதற்கு ஏற்றவாறு DWLC இன் கொள்ளளவை அபிவிருத்திசெய்தல் இவ் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் பாரிய நடவடிக்கைகளாகும். இவற்றுக்கும் மேலாக பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தில் உயிரினப்பன்னிலையினை முறையாக கண்காணிப்பதற்கு இச் செயற்திட்டம் உறுதுணை செய்யும்.

பாகம் ஆ

பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தின் முகாமைத்துவத்தினில் பங்கேற்றலை இணைத்துக்கொள்ளல் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தில் வாய்ப்புக்கள் மற்றும் தந்திரோபாய மாற்றங்கள் என்பனவற்றில் பங்கேற்பு முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித்திட்டங்களுக்கு இப் பாகமானது உறுதுணையளிக்கும். தந்திரோபாய மாற்றங்களை தவிர்த்துக்கொள்வதற்கு இணைத்துக்கொள்ளும் முகாமைத்துவ திட்ட அமுலாக்கம் மற்றும் செயன்முறை வேலைத்திட்டத்தில் இருக்குத் தற்போதைய முகாமைத்துவத் திட்டத்தினை மீள்பார்வை செய்தலுக்கு செயற்திட்டம் உறுதுணையளிக்கும். சுற்றாடலுடன் நட்புறவான உற்பத்திகள் மற்றும் சேவைகளின் தரத்தை அபிவிருத்தி செய்தல் மற்றும் அமுல்படுத்தல் நிகழ்ச்சித்திட்டம் என்பனவற்றுக்கு உதவ புதிய திறன்களின் நியதிகள், உட்கட்டமைப்பு, உபகரணம் மற்றும் வாகனங்களின் வாய்ப்பை அபிவிருத்தி செய்தல் என்பன இப் பாகத்தின் கீழ் பாரிய நடவடிக்கைகளாக திட்டமிடப்பட்டுள்ளன. மனித – யானை பிணக்கை தீர்ப்பதற்கு இணைத்துக் கொள்ளப்பட்ட முகாமைத்துவத்தின் ஓர் அங்கமாக 120 கிமீ தூரத்திற்கு மின்சார வேலி நிர்மாணிப்பதற்கு இச் செயற்திட்டம் உதவி நல்கியது. வாழ்விட வளப்படுத்தலில் 7 பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களில் ஆக்கிரமிப்பு தாவரங்களை கட்டுப்படுத்தலும் இவ் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தில் முதனிலை நடவடிக்கையாகும். பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களில் பங்கேற்பு முறைகளைப் பயன்படுத்தி எல்லைகள் குறிக்கப்பட்டன.

பாகம் இ

ஒருங்கிணைப்புடான வளப்பரிபாலன திட்டமிடல்

பங்குதாரர்களிடையே ஒருங்கிணைப்புடான வளப்பரிபாலன திட்டமிடலை அதிகரிப்பதனை அபிவிருத்தி செய்தலுக்கான அடித்தளத்தினை இப்பாகம் ஸ்தாபித்துள்ளது. அமைச்சின் உயிரினப்பன்னிலை வளப்பரிபாலன செயலகத்தை பலப்படுத்தலுக்காக (BCS) உயிரினப்பன்னிலை வளப்பரிபாலன

நடவடிக்கைத்திட்டம் தயாரித்தல் இவ் அத்தியாயத்தின் கீழான முக்கிய நடவடிக்கையாகும். தற்போதைய பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச முறைமைகளில் உள்ள சிக்கலான இடைவெளிகளை நிரப்புவதற்கு உதவும் காணிகளை இனம்காணவும் தற்போதைய இடர்பரப்புகளை ஒருமித்து தொடர்பை ஏற்படுத்த செயற்திட்டம் உதவும். பல்வகையான முகவரகங்களினால் தோதற்ற ஒருங்கிணைப்புடன் மேற்கொள்ளப்படும்

பாகம் ஈ

சமூக பங்கேற்பு கட்டமைப்புக்கான நிலைபேறான நிதியியல்

பூங்கா முகாமைத்துவத்தில் மக்களின் பங்கேற்பை பெற்று பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச இடைவலையங்களில் சமூகங்களின் வறிய நிலைமையை மேம்படுத்தலுக்கான அரிய வாய்ப்பை உருவாக்க இவ் நிகழ்ச்சித்திட்டம் வசதியேற்படுத்தும். வளப்பரிபாலனத்துடன் தொடர்புபட்ட பிரச்சனைகள் மற்றும் சமூக அபிவிருத்தி விஷேடமாக பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச இடைவலையத்தினில் நடாத்த தேவையான நிதி இப் அத்தியாயத்தின் கீழ் வழங்கப்படுகின்றது. பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களுக்காக பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச வளப்பரிபாலன நிதியம் ஸ்தாபித்தல், சமூக அடிப்படை அமைப்புக்களின் ஆலோசனையுடன் நுண்ணியல் திட்டங்களை அபிவிருத்தி செய்தல் இனங்கண்டு தெரிவுசெய்யப்பட்ட திட்டங்களுக்கு நிதிவளங்கள் இப்பாகத்தின் முக்கிய நடவடிக்கையாகும்.

முக்கிய வெளியீடுகள்

- வனஜீவராசி பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் நிறுவன கொள்ளளவை உறுதி செய்தல்.
- பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களில் இணைத்துக்கொள்ளப்படும் பங்கேற்பு முகாமைத்துவ நடவடிக்கைகளை தயாரித்தல்.
- ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட திட்டமிடல் ஊடாக பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தை வளப்பரிபாலனம் செய்தல்.
- நிலைபேறான நிதியியல் மற்றும் சமூக பங்கேற்பு கட்டமைப்பை மேலோங்க செய்யும் வேளையில் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசத்தின் பங்கேற்பு முகாமைத்துவத்தை உறுதிசெய்தல்.

செயற்பாட்டு முன்னேற்றம்
 ஜூலை 2008 இருந்து டிசம்பர் 2009 வரை

ஒட்டுமொத்தமான இலக்கு	ஒட்டுமொத்தமான முன்னேற்றம்
பகுதி அ: வன ஜீவராசி திணைக்களத்தின் நிறுவன கொள்ளளவை உறுதி செய்தல்.	
(DWLC)	
அ) திருத்தியமைக்கப்பட்ட FFPO ஐ பாராளுமன்றத்தில் சமர்ப்பித்தல்	இது பாராளுமன்றத்தில் 22 செப்டம்பர் 2008 இல் சமர்ப்பிக்கப்பட்டது. 4 டிசம்பர் 2008 இல் பாராளுமன்ற குழுவினால் அனுமதிக்கப்பட்டது.
ஆ) DWL ஐ மீள கட்டமைத்தில்	பொது சேவை திணைக்களத்தினால் 7ADS, 6DDs மற்றும் 2 பணிப்பாளர் ஆகியோர் வேலைக்கு இணைத்துக்கொள்ள அனுமதிக்கப்பட்டுள்ளது பணிப்பாளர்களை நியமிப்பதற்கான நேர்முகப்பரீட்சை நடத்தப்பட்டு ஒருவர் தெரிவு செய்யப்பட்டுள்ளார். 6DDக்களும் 7ADக்களும் நியமிக்கப்பட்டுள்ளனர்.
(ஆ) நிதி, நிர்வாக, மற்றும் முகாமைத்துவ அதிகாரசபையை பிரகடனம் செய்தல்	02 DD அலுவலகர்கள் ஸ்தாபிக்கப்பட்டுள்ளதுடன் பிராந்திய DDகள் வட மேல் மாகாணத்துக்காக நியமிக்கப்பட்டுள்ளனர்.
(ஆ) நிதி, நிர்வாக, மற்றும் முகாமைத்துவ அதிகாரசபையை பிரகடனம் செய்தல்	பிராந்திய உதவி பணிப்பாளருக்கு நிதி, நிர்வாக, மற்றும் முகாமைத்துவ அதிகாரசபையை இனங்காணப்பட்டுள்ளது
(இ) உயிரினப்பன்னிலை தகவல் சேகரிப்பு கற்கை	கோப்பிறேட்டில் திட்டமிடல், அதிகாரசபை பரவலாக்க கையோடு, உயிரினப் பன்னிலை தகவல் சேகரிப்பு என்பன நிறைவேற்றப்பட்டு DWLC அலுவலகர்களிடையே வினியோகிக்கப்பட்டது.
(இ) உயிரினப்பன்னிலை தகவல் சேகரிப்பு கற்கை	04 PAs களில் உள்ள உள்ள உயிரினப்பன்னிலையை அறிதற்காக. உயிரினப் பன்னிலை தகுந்த இடைவெளியில் கண்காணிக்கப்பட்டன இது தொடர்பான வேலைக்களம் நடாத்தப்பட்டது. மின்னேரிய, பதுளை மற்றும் உடவளவ என்றழைக்கப்படும் மூன்று பூங்காக்களில் BBS இன் கட்டம் ஐஐ நிறைவேற்றப்பட்டது.
(ஈ) பூங்கா கட்டிடங்களை நிர்மாணித்தல்	வஸ்கமுவ, புகுந்தள, ஹோட்டன் பிளேன், கவுடுள்ள, மின்னேரிய, உடவளவ மற்றும் ரிட்டிகள ஆகிய இடங்களில் கட்டிடங்கள் முற்றுப்பெற்றுள்ளது.

	<p>வருகை தருபவர்கள் நிலையம், கேட்போர் கூடம், பார்க்வோடன் அலுவலகம் மற்றும் குவாட்டஸ், முகாமிடும் இடர்பரப்பு, பார்வையிடும் தளம் மற்றும் இயற்கை வழி நடைபாதை முதலியன கட்டிடங்கள் மற்றும் உட்கட்டமைப்பில் உள்ளடக்கப்பட்டுள்ளன.</p>
<p>(உ) ஊடாகம், பிரபல்யமாதல் மற்றும் விழிப்பூட்டல் நிகழ்ச்சித்திட்டம்</p>	<p>07PAs களின் 10வீடியோ அவனப்படுத்தல் கள் உருவாக்கப்பட்டதுடன் பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச வளப்பரிபாலனம் ITN இல் ஒளிபரப்பாக்கப்பட்டது.</p>
<p>(ஊ) வாழ்விடங்களின் மாதிரியிடல் மற்றும் இடைவெளிகளை பகுப்பாய்வு செய்தல்</p>	<p>சமூக பொருளாதார தகவல் திரட்டு, வாழ்விட மாதிரியிடல் மற்றும் இடைவெளி பகுப்பாய்வு என்பன நிறைவேற்றப்பட்டன</p>
<p>(எ) ஆய்வு செயற்திட்டங்கள்</p>	<p>13 ஆய்வு செயற்திட்டங்கள் நிறைவேற்றப்பட்டு வருடாந்த நிகழ்வு நடாத்தப்பட்டது</p>
<p>(ஏ)கொள்ளளவை கட்டியெழுப்புதல்</p>	<p>வனஜீவராசி முகாமைத்துவ டிப்ளோமா பாடநெறி கிரித்தல் பயிற்சி நிலையத்தில் நடைபெற்றது.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. சுற்றாடலுடன் நட்புறவான சுற்றுலா, வருகைதருபவர்களுக்கான சேவை மற்றும் வனஜீவராசி முகாமைத்துவ இரண்டு கற்கை சுற்றுலா நடாத்தப்பட்டது. 2. சமூகத்தின் வெளிக்கொணர்வுகள் மற்றும் பங்குபற்றல் முகாமைத்துவம் மூன்று கற்கை சுற்றுலா 3. வனஜீவராசி முகாமைத்துவ மூன்று கற்கை சுற்றுலா 4. ஐந்து வெளிநாட்டு பயிற்ச்சிகள் <ol style="list-style-type: none"> i. பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச முகாமைத்துவம் ii. காணி அழகு நிகழ்வுகள் மற்றும் தந்திரோபாய திட்டமிடல். iii. சுற்றாடலுடன் நட்புறவான அபிவிருத்தி மற்றும் பிணக்குகளின் முகாமைத்துவம் iv. வனஜீவராசி ஆரோக்கியம் v. குடிசார் வேலைகளுக்கான கேள்வி ஒப்பந்தம்.

இலங்கை அவுஸ்ரேலியா இயற்கை வள முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித்திட்டம் (SLANRMP)

அறிமுகம்

சர்வதேச அபிவிருத்திக்கான அவுஸ்ரேலிய உதவி (Aus AID) 1999 ல் வருகை தந்து கருதிட்ட அடையாளங்காணல் தூதுக்குழு இலங்கையின் வனவியல் துறையானது இன்னும் அதன் அபிவிருத்தியின் பொருட்டு நிதியுதவியை வேண்டி நிற்கின்றது. என அறிக்கையிட்டது அத்துடன் Aus AID இத்துறை தொடராக உதவி வழங்கக்கூடிய வாய்ப்புக்களை கொண்டுப்பதையும் உணர்த்தி நின்றது. இதன் பிரதி பலனாககே இலங்கை அவுஸ்ரேலியா இயற்கை வள முகாமைத்துவ நிகழ்ச்சித்திட்டம் அமுலுக்கு வந்தது. இத்திட்டம் 2003 ல் ஆரம்பிக்கப்பட்டதுடன் இதன் கீழ் குருநாகல் மாத்தளை புத்தளம் அநுராதபுரம் மாவட்டங்கள் உள்ளடக்கப்பட்டுள்ளன. மேம்படுத்தப்பட்ட வனவியல் பாதுகாப்பு மற்றும் ஒன்றிணைப்பு என்பவற்றின் ஊடாக இயற்கைத்துறை ஜீவனோபாயத்தினை மேம்படுத்தும் பொருட்டு பங்களிப்புடனான ஒன்று திரட்டிய அணுகுமுறையினை மேம்படுத்துவதன் மூலம் இயற்கை வளங்கள் முகாமைத்தவ மேம்பாட்டிற்குத் தேவையான வசதிகளை இத்திட்டம் சமூகத்திற்கு வழங்கி வருகின்றது. இத்திட்டத்தின் ஒட்டுமொத்த இலக்காக இலங்கையின் வறள் வலய மற்றும் நடுத்தர வலய மேம்படுத்திய வள முகாமைத்துவத்தின் ஊடாக வறுமை ஒழிப்பிற்கு பங்களித்தல் அமைகிறது

திட்டத்தின் மொத்தச் செலவு	: அவுஸ்.டொ 9,382,544
அமுலாக்கல் நிறுவனங்கள்	: வனப் பரிபாலன திணைக்களம்
காலப்பகுதி	: பெப்ரவரி 2003 லிருந்து ஜனவரி 2009

2009 ம் ஆண்டு 2 ஆவது காலாண்டுவரை திரட்டிய செலவு	: ரூ. 632 மில்லியன்
2009 ஆண்டு 2வது காலாண்டு இறுதியில் திரட்டிய செலவு	: ரூ.. 677 மில்லியன்

திட்டக் கூறுகள்

1. ஒன்றிணைக்கப்பட்ட இயற்கை வள முகாமைத்துவத்திற்கான நிதி உதவிகள்
2. பங்களிப்புடனான இயற்கை வள முகாமை முறை
3. செயற்திட்ட திட்ட முகாமை

குறிகோள்

- பங்களிப்புடனான வள முகாமைத்துவ திட்டத்தை அமுலுக்கு கொண்டுவருவதன் மூலம் மேம்படுத்திய பயன்பாடு ஊக்குவிக்கப்பட்ட ஒத்துழைப்பு நுட்பம் மற்றும் சேவை வழங்குனரின் கூட்டுறவை உறுதிப்படுத்தல் என்பனவற்றை நோக்காக் கொண்டு வனபாதுகாப்புத் திணைக்களமானது ஏனைய சேவை வழங்குரினதும் இயலுமை மேம்படுத்தல்.
- வறள் வலய மற்றும் நடுத்தர வலய கிராமிய வீட்டுத் துறையினரின் வறுமையை ஒழித்து ஜீவனோபாயத்தை சமமாக அதிகரிக்க கூடிய வகையிலான முகாமைத்துவ நமைமுறையை பரிசோதித்து அபிவிருத்தி செய்து அமுல்படுத்தல்
- வன பாதுகாப்பு திணைக்களத்துடனான ஏனைய ஈடுபாட்டாளர்களுடன் இணைந்து இச்செயற்திட்டத்தை திறனான முறையில் முகாமைத்துவம் செய்தல்

முக்கிய பிரதிபலன்கள்

- பங்ளிப்புடனான வனவியல் முகாமைத்துவத்திற்கான பொருத்தமான கொள்கை மற்றும் சட்டங்கள் அபிவிருத்தி செய்யப்பட்டுள்ளது
- பங்களப்புடனான சமூக அபிவிருத்தி திட்டங்கள் தயாரித்தல்
- சிறிய வியாபாரத்துறை மற்றும் ஏனைய இனங்காணப்பட்ட நிகழ்சிகளின் அபிவிருத்திக்கான புதிய சிறிய நதி வசதிவாய்ப்பளிக்கப்பட்டுள்ளது.
- மனித வள முகாமைத்துவ நிதி மற்றும் நிர்வாக முறைகள் திறனான முறையில் இயங்குகின்றது

செயன்முறை

ஜீலை 2008 – டிசம்பர் 2009

நடவடிக்கை	நிறைவேற்றுகைகள்
பங்கேற்பு முகாமைத்துவ திட்டங்களை அமுல்படுத்தல் மற்றும் புதிய முகாமைத்துவ திட்டத்தை தயாரித்தல்	12 இடர்பரப்புக்கான புதிய முகாமைத்துவத் திட்டம் முற்றுப் பெற்றுள்ளது. இதன்படி 56 முகாமைத்துவ திட்டங்கள் அமுல்படுத்தல்களின் கீழ் உள்ளது. குருநாகலை, மாத்தளை, அனுராதபுரம், புத்தளம் மற்றும் மெனராகலை மாவட்டங்களில் மேலதிகமாக 17 இடர்பரப்புக்கான திட்டமிடற் செயன்முறை பூர்வாங்கம் செய்யப்பட்டது.
ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட இயற்கை வள முகாமைத்துவத்துக்கான நிறுவன உதவி	10 சமூகங்களுக்கான பயிற்ச்சி நெறிகள் நிறைவேற்றப்பட்டதுடன் 426 சமூக உறுப்பினர்கள் பயிற்ச்சியளிக்கப்பட்டனர். சமூக அடிப்படை வள மதிப்பீட்டு நுட்பத்தில் வனபரிபாலன திணைக்கள அலுவலகர்களும் பயிற்ச்சியளிக்கப்பட்டனர். வனபரிபாலனசபை கள உத்தியோகத் தர்களுக்காக இரண்டு கற்கை சுற்றுலாவும் இலங்கை வரைவியல் கல்வி நிறுவனத்துக்கான போதாசிரியர்கள் செயற்திட்ட கள நடவடிக்கைகளுக்கு வசதிகளை வழங்க ஒழுங்கு செய்யப்பட்டனர்.

<p>விரிவாக்கம் மற்றும் விழிப்புணர்வு</p>	<p>விரிவாக்க அலுவலகர்களுக்கு நன்மை ஏற்படுத்துவதற்காக 12 வித்தியாசமான விடயப் பரப்புகளில் சமர்ப்பிப்பு ஆவணங்கள் அபிவிருத்தி செய்யப்பட்டுள்ளன. இவ் ஆவணங்கள் பிரிசுக்கப்பட்டுசுருள் வைன்டிங் செய்யப்பட்டது விரிவாக்கல் அலுவலகர்களுக்கு அவர்களது வழிப்புணர்வு நிகழ்ச்சித்திட்டம் திறன்மிக்கதாக அமைவதற்கு உதவ விரைவுரை தொடர்பான விபரமான தரவுகளின் வழிகாட்டி கையேடு தயாரிக்கப்பட்டது. இதற்கு மேலாக செயற்திட்ட நிதியை பயன்படுத்தி கல்வியியல் நாடக ஆவனமும் தயாரிக்கப்பட்டது.</p>
<p>நடமாடும் சேவை மற்றும் ஏனைய வசதிகளை மேம்படுத்தல்.</p>	<p>உத்தேசிக்கப்பட்ட புதிய மாவட்டங்களில் கள உத்தியோகத்தர்களுக்கு தேவையான போக்குவரத்து வசதிகளை வழங்கும் தொடர்பில் 5 மோட்டார் சைக்கிள்கள் கொள்வனவு செய்யப்பட்டு வழங்கப்பட்டது. மர முகாமைத்துவத்திற்கு தேவையான அவசியமான கள உபகரணங்களும் செயற்திட்டத்தினால் வழங்கப்பட்டது.</p>

வனாந்தரயிரினம் தொடர்புபட்ட முதல்நிலை வாழ்விடங்களில் வளப்பரிபாலன செயற்திட்டம் (CWR)

அறிமுகம்

விவரிக்கப்பட்ட தகவல் முகாமை மற்றும் வெளிகள் பிரயோகங்களின் மூலம் காட்டுவகையினப் பயிரினங்களை இயற்கை வாழ்விடங்களுக்கள்ளேயே வைத்துப் பாதுகாப்பதன் பொருட்டு இத்திட்டம் வடிவமைக்கப்பட்டது. இத்திட்டமானது ஒரு பல் நாட்டுத்திட்டமாக அமைந்திருப்பதுடன் சரவதேச பயிர் மரபணு வளங்கள் நிறுவனம் (IPGRI) மூலம் ஒத்துழைப்பு வழங்கப்பட்டு UNEP/GEF இனால் நிதி வழங்கப்பட்டு வருகின்றது. சுற்றாடல் இயற்கை வளங்கள் அமைச்சானது இத்திட்டத்தின் மத்திய நிலையமாக செயற்படுகின்றது. இத்தேசியத்திட்டத்தின் இணைப்புக் காரியாலயம் ஆனது கன்னொருவ விவசாயத் திணைக்கள பூங்காவியலில் பயிர்கள் ஆராய்ச்சி அபிவிருத்தி கல்வி நிறுவனத்தில் அமைக்கப்பட்டுள்ளது.

திட்டத்தின் மொத்தச் செலவீனம்	: 66 மில்லியன்
அமுலாக்கல் நிறுவனம்	: சுற்றாடல் இயற்கை வள அமைச்சு மற்றும் விவசாயத் திணைக்களம்
காலப்பகுதி	: மார்ச் 2004 லிருந்த மே 2010 வரை
2009 வரையிலான திரட்டிய செலவீனம்	: Rs. 61.1 மில்
2009 ம் ஆண்டு 2ம காலாண்டு இறுதி	
வரையிலான திரட்டிய செலவீனம்	: Rs. 57.5 மில்

குறிக்கோள்கள்

- வனாந்தர வகையினப் பயிரினங்களை வினைத்திறனுடன் பாதுகாத்தலுக்காக தேசிய தகவல் முகாமைத்துவத்தை தயாரித்தல்.
- வானாந்தர வகையினப்பயிரினங்களை பாதுகாப்பதற்காக நிறுவனங்களுக்கு இடையிலான குழு ஒன்றை தாபித்தல்
- வனாந்தர வகையினப் பயிர்களின் தகவல் முகாமை தொடர்பாக பொதுமக்களுக்கு பயிற்சி அளித்தல்
- செயற்பாட்டுத் திட்டத்தை உறுதி செய்தல்

திட்டக் கூறுகள்

1. வனாந்தர வகையினப்பயிர்களை பாதுகாப்பதற்கான தேசியத்தகவல் ஒழுங்கு முறை

தரவு முகாமையை விருத்தி செய்தல் மற்றும் கொள்கை பரிமாற்றம் இலங்கைக்கான காட்டு வகையினப் பயிர்களின் (CWR) இணைணயத்தளத்தை நிறுவுதல் தேசிய மூலிகைத் தோட்டத்திலுள்ள காட்டுவகைப் பயிர்களின் (CWR) தரவுகளை இலக்கமிடல் என்பன இக்கூறின் முக்கியமான நடவடிக்கைகளாகும்

2. இயலுமையைக் கட்டியெழுப்பல் மற்றும் பாதுகாப்பு நடவடிக்கைகள்

இக்கூறின் கீழ்வரும் முக்கிய நடவடிக்கைகளாவன முக்கிய குடும்பங்கள் மற்றும் பாதுகாப்புக்கான இடங்களை இனங்கானல் முன்னுரிமையளித்து அபிவிருத்தி செய்யப்பட வேண்டிய பங்கேற்பு ஆராய்ச்சித் திட்டங்களுக்கான வழகாட்டிக் குறிப்புக்களை அபிவிருத்தி செய்தல்

3. பொதுமக்கள் விழிப்புணர்வு

இக்குழுக்களை இனங்காணல் மற்றும் தந்ரோபாயங்களை தயாரித்தல் விழிப்புணர்வு சம்மந்தமான அடிப்படை அளவீடு மற்றும் சகல இயற்கை வாழ்விடங்களுக்குள்ளான காட்டு வகையினப் பயிர்களின் (CWR) 04 விவரண இடங்கள் என்பன இத் திட்டத்தின் கீழான முக்கிய நடவடிக்கைகளாகும்

4. செயற்திட்ட முகாமைத்துவம்

அலுவலக உபகரணங்கள் மற்றும் வாகனங்களைப் பெற்றுக் கொள்ளல் திட்ட முகாமைத்துவ குழுக் கூட்டங்கள் மற்றும் தேசிய குழுக் கூட்டங்கள் நடாத்துதல் என்பன இத் திட்டத்தின் கீழான முக்கிய நடவடிக்கையாகும்

முக்கிய பலன்கள்

பாதுகாப்பு மற்றும் சக்தி வாய்ந்த காட்டு வகைப் பயிரினங்களின் பாதுகாப்பு இலங்கையின் பயிர் அபிவிருத்திக்காக இருக்கும் காட்டு வகையினப் பயிர்களை அதிகரிப்பது மற்றும் இதனுடன் சேர்ந்த தகவல்கள் ஒழுங்கு முறை என்பன காட்டு வகையின் படி பயிர்களை பேணுவதில் உதவுகிறது

பாரிய வெளியீடுகள்

செயற்திட்டத்துடன் தொடர்பு பட்ட பின்வரும் விடயங்களை வெளிவிடுவதனால் இலங்கையின் வனாந்தர பயிரினம் தொடர்பு பட்ட தகவல் பகிர்ந்து கொள்ளலில் வசதி ஏற்படுத்தப்பட்டு வளங்கள் அதிகரித்து காணப்படும்.

இலங்கையின் CWR இனங்களின் தேசிய அடிப்படைத் தரவு இலங்கையின் முதனிலை இனங்களின் அறல்ஸ் (அரிசி, மூசா, விக்னா, கறுவாய், மிளகு) இலங்கையில் வனாந்தர பயிரினம் தொடர்பு பட்ட இனங்களும் அவற்றின் வளப்பரிபாலனமும் இலங்கையின் வன இனங்களின் புவித் தோற்ற தகவல் சேகரிப்பில் இருந்து கண்டு பிடிப்புக்களின் பிரசுரிப்பு,

இலங்கையின் வனாந்தர அரிசி இனங்களின் வகைப்படுத்தும் கட்டுவாக் பிரசுரிப்பு, CWR இன் தாவரவியல் பத்திரத்தை இலத்திரனியல் படுத்தி அவற்றை தேசிய தாவரவியல் வரையுடன் தொடர்புபடுத்தல்

பங்குதார நிறுவனங்களுடன் தகவல்களைப் பகிர்ந்து கொள்ளும் ஒப்பந்தத்தை அபிவிருத்தி செய்தல்

வனாந்தர பயிரின் தொடர்பு பட்ட பொதுவான புத்தகம்

- வன இனங்களின் உயிரியல் மற்றும் பொருளாதார பெறுமதிகளை கருத்திற் கொண்டு வளப்பரிபாலன நடவடிக்கைகளை பூர்வாங்கம் செய்தலுடன் வளப்பரிபாலன நடவடிக்கைகளின் விழிப்புணர்வை அதிகரித்தல் கென்னெலிய தேசிய வன வளத்தில் வனாந்தரக் கறுவா இனம் குறித்து கற்கை செய்ய சிறிய காணித் துண்டு ஸ்தாபிக்கப்பட்டுள்ளது, விவசாய

திணைக்களத்தின் விவசாய தொழில்நுட்ப பூங்காவில் வனாந்தர பயிரின பரீட்சாத்தக செயன்முறை பயிற்சி இடர்பரப்பை ஸ்தாபித்தல், பட்டப்படிப்பு, முதுமணி மற்றும் டிப்ளோமா பாட விதானங்களில் வன பல்கழைக் கழகங்களில் அபிவிருத்தி செய்தல்.

செயன்முறை

ஜூலை 2009 டிசம்பர் 2009

தேசிய தகவல் முகாமைத்துவ முறைமை

இச் செயற்திட்ட்தின் கீழ் இபிவிருத்தி செய்யப்பட்ட தரவு அரிச்சுவட்டில் தரவுகளை வைப்பு செய்வதனில் தாவர மரபுரிமை வளமையம் தொடர்ச்சியாக மேற்கொண்டுள்ளது. பண்டாரநாயக்க ஞாபகார்த்த ஆயர்வேத ஆராய்ச்சி நிலையம், றுகுணு பல்கழைக்கழக விவசாய பீடம் மற்றும் கன்னொருவ தாவர மரபுரிமை மையம் என்பனவற்றின் ஒருங்கிணைப்புடன் முதனிலை இனங்களுக்கான அல்லஸ் பிரசுரிக்கப்பட்டது. இவ் அல்லஸ் இல் இனங்களின் படம், புகைப்படம், சொற்கள் என்பனற்றினால் விபரிக்கப்பட்டுள்ளன. ஒவ்வொரு இனத்தினதும் சொல் விளக்கத்தொகுதியிலும் இலங்கை மற்றும் இலங்கை வாழ்விடத் தொகுதி பரம்பல், தரைத் தாவர பயிர்ச்செய்கை குணாதிசயங்கள் நோய் எதிர்ப்பு / தாக்குப்பிடிக்கும் தன்மை, வளப்பரிபாலன நிலமை என்பன குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேச வரைபட படையில் இனப் பரம்பல் குறிப்பிட்டுக் காட்டப்படுவதுடன் விவசாய சூழலியல் பிராந்தியத்தில் வரைபடப் படையில் இனங்களின் பரம்பல் தற்போதைய காலநிலை நிலைமையில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது.

முன்னேற்ற செயன்முறை

ஜூலை 2008 இருந்து டிசம்பர் 2009 வரை

தேசிய தகவல் முகாமைத்துவ திட்டம்

திறன்மிக்க வளப்பரிபாலன மேம்பாட்டக்கு சேகரிக்கப்பட்ட தகவல்களை வழங்குதல், இனங்களின் வன வளப்பரிபாலனமும் தரவு உருவாக்கமும். தகவல் முகாமைத்துவ செயற்திட்டத்தின் கீழ், விக்னா, பைப்பர், நெல், கறுவா மற்றும் பைப்பர் இனம் என்பனவற்றை உள்ளடக்கும் CWR தகவல்களை வழங்கும் அல்லஸ் தயாரித்து வெளியிடலுக்காக செயற்திட்டம் ஆரம்பிக்கப்பட்டது.

கொள்ளளவு மற்றும் வளப்பரிபாலன நடவடிக்கைகளை உறுதி செய்தல்

செயற்திட்ட நிதியின் கீழ் கன்னெலிய வன வளத்திற்கான வன முகாமைத்துவ திட்டம் வனப்பரிபாலன சபையினால் அபிவிருத்தி செய்யப்பட்டது. றுகுணு விவசாய பீடத்தின் ஒருங்கிணைப்புடன் வன பரிபாலன திணைக்களம் வன கறுவா இனத்தின் பரிபாலனத்தை உறுதி செய்யும் இன முகாமைத்துவ திட்டம் உறுதி செய்யப்பட்டத. இவ் நடவடிக்கைகளின் கீழ், பத்துவருட முகாமைத்துவத்திட்டத்தின் கீழ் தகவல்களை சேகரிப்பதற்காக கன்னெலிய வனவளத்தில் மக்ரோ காணித்துண்டில் பீடம் ஸ்தாபிக்கப்பட்டதுடன் வளப்பரிபாலன நிலமையின் படி கறுவா இனங்கள் வகைப்படுத்தப்பட்டன.

இனம்	வளப்பரிபாலன நிலமை
<i>Cinnamomum dubium</i> Nees	least concerned
<i>Cinnamomum ovalifolium</i> Wight	endangered
<i>Cinnamomum litseaefolium</i> Thw	critically endangered
<i>Cinnamomum capparum coronde</i> Blume	endangered
<i>Cinnamomum sinharagaense</i> Kostermans	critical endangered
<i>Cinnamomum rivulorum</i> Kostermans	critically endangered

விவசாய ஏற்றுமதி திணைக்களம், பண்டாரநாயக்க ஞாபகார்த்த ஆயர்வேத ஆராய்ச்சி நிறுவனம், வளப்பரிபாலன சபை மற்றும் விவசாயத் திணைக்களம் என்பன எதிர்கால வளப்பரிபாலனம் மற்றும் பாவனைக்கு பாவனை செய்யக்கூடிய வகையில் காணப்படும் வளத்தகவல் பரிமாற்று விஸ்தரிப்பு ஒப்பந்தம் அபிவிருத்தி முற்றுப்பெற்றுள்ளது. தேசிய தாவர பூங்காவியல் தேசிய பூங்காத்திட்டம் இலத்திரனியலாக்கப்பட்டு வரைபு செய்யப்பட்டுள்ளதுடன் இலங்கையின் வனாந்தரத்துடன் தொடர்பு பட்ட பொதுவான புத்தகம் பிரசுரிக்கப்பட்டது.

இனம்	வளப்பரிபாலன நிலமை
Piper	
<i>Piper hymenophyllum</i> Miq	endangered
<i>Piper sylvestre</i> Lam.	least concerned
<i>Piper trineuron</i> Miq.,	to be completed
<i>Piper zeylanicum</i> Miq	to be completed
<i>Piper wallkeri</i> Miq	to be completed
Vigna	
<i>Vigna aridicola</i>	endangered
<i>Vigna dalzelliana</i>	endangered
<i>Vigna marina</i>	near threatened
<i>Vigna radiata</i> var . sublobata –	near threatened
<i>Vigna stpulateae</i>	near threatened
<i>Vigna trilobata</i>	near threatened
<i>Vigna trinervia</i>	endangered
Oryza	
<i>Oryza nivara</i>	near threatened
<i>Oryza rufipogon</i>	endangered
<i>Oryza echincheri</i>	endangered
<i>Oryza ganulata</i>	endangered
<i>Oryza rhizomatis</i>	endangered
Musa	
<i>Musa acuminata</i>	endangered
<i>Musa bulbisiana</i>	endangered

றுகுணு பல்கழைக்கழகம் இரண்டு ஆய்வுகளை மேற்கொண்டது.

- 1.வன விக்கா இனத்தை விவசாயத்துறையில் உயிரியல் வளமாக்கியாக பயன்படுத்தும் ஆய்வு
2. இலங்கையின் வன அரிசி இனங்களில் ஆய்வு

கறுவாயின் வளப்பரிபாலன நிலமையை உறுதி செய்தலில், றுகுணு பல்கழைக் கழக விவசாய பீடத்தினால் பொருளாதார ரீதியில் பெறுமதிமிக்க இனங்களின் செய்கைகாட்டுதல் நிகழ்ச்சித்திட்டம் உள்ளடங்கும் பண்டாரநாயக்கா நாவின்ன, ஞாபகார்த்த ஆயுள்வேத ஆய்வு நிலையம், PGRC, கண்ணொருவ பைப்பர், அரிசி, முசா மற்றும் விக்னா இனங்களின் சிவப்பு பட்டியல் கற்கை முற்றுப்பெற்றுள்ளது.

பேராதனை விஞ்ஞான பீடம், வன விக்னா இனங்களில் இருந்து ரிறோபியாவை விலக்கி காட்டியதுடன் கற்கையின் பெறுபேறு மிக விரைவில் பிரசுரிக்கப்படும். புத்தளம் மாவட்டத்தில் வன நெல்லுகளுக்கான சுற்றாடலியலில் இலகுவில் பாதிப்படையும் இடங்களுக்கான பூர்வாகங்க நடவடிக்கைகள் செயற்திட்டத்தில் எடுக்கப்படும்.

பட்டதாரி, பட்டப்பின்படிப்பு மற்றும் CWR தகவல்களை விரிவாக்கும் கொள்கை வகுப்பாளர்கள் போன்ற மூன்று வித்தியாச குழுக்களை இலக்காக வைத்து CWR இன் மூன்று குறுங்கால பாடநெறிகளுக்கான பாடநூல்களை பேராதனை பல்கலைக்கழகம் அபிவிருத்தி செய்துள்ளது.

வனநெல் உற்பத்தி தொடர்புபட்ட நிகழ்ச்சித்திட்டம் வேலைகள் - நெல் ஆராய்ச்சி மற்றும் அபிவிருத்தி நிறுவனத்தினால் தொடரப்பட்டதுடன் கபில நிறத் தத்திக்கு தாக்குப்பிடிக்கும் வன இனங்களை நெற் செய்கை இடத்துக்கு மாற்றம் செய்தது. விவசாய திணைக்களத்தின் இயற்கை வள முகாமைத்துவ நிலையம் CWR இன் காலநிலை மாற்ற தாக்க கற்கைக்கான தரவு சேகரிப்பு தொடரப்பட்டது.

பொதுமக்கள் விழிப்புணர்வு

சிங்கள கையோடு 5000 பிரதிகள் (“இலங்கையின் வள பயிரின உறவு மாறும் அதன் வளப்பரிபாலனம்”) கூட்டங்கள், பாடசாலைகள், பல்கலைக்கழகம் என்பனவற்றினிடையே வினியோகிக்கப்பட்டதுடன். CWR இனங்களின் பொதுமக்கள் விழிப்புணர்வு விவசாய வள நிலையத்தினால் மேற்படுத்தப்பட்டது. வினியோகித்தலுக்காக கல்விசார் விளம்பரங்களை உருவாக்கியது. நாட்டின் ஒவ்வொரு பிராந்திய விவசாய தொழில்நுட்ப வேலைக் குழுக்கும் CWR செயற்திட்டத்தின் விழிப்புணர்வு சமர்ப்பிப்பு நடாத்தப்பட்டது CWRமாதிரிகாட்டல் இடர்பரப்பு ஸ்தாபித்தலினால் பேராதனைப் பல்கலைக்கழக விவசாய பீட 60வது கொண்டாட்டத்தில் செயற்திட்டமும் பங்குபற்றியதுடன் விழிப்புணர்வு ஆவணங்களும் வினியோகிக்கப்பட்டது. இப் பிரிவின் கீழ் தேசிய தொலைக் காட்சிகள் ஊடாக CWR இன் இரண்டு நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் ஒளிப்பரப்பானது.

செயற்திட்ட முகாமைத்துவம்

செயற்திட்ட நடவடிக்கைகளின் எதிர்கால ஒழுங்கமைபின் கலந்துரையாடல் மற்றும் செயன்முறை மீள்பார்வை என்பனவற்றுக்காக கலந்துரையாடல், தேசிய செயற்திட்ட ஒருங்கமைப்பாளர்கள் பங்குபற்றும் சர்வதேச ஊக்குவிப்புக்குழு கூட்டம் 23 ஓக்டோபர் 2009 இல் இருந்து 03 நவம்பர் 2009 வரை இத்தாலியில் நடைபெற்றது. 2009 இல் செயற்திட்டம் பல் வேறுபட்ட வேலைக்களம் மற்றும் செயற்திட்டதின் பௌதிக சொத்துக்கள் மற்றும் நிதியியல் செயன்முறையினில் நிறுவன மற்றும் வெளிவாரி பங்குதாரர் கூட்டங்களை நடாத்தியது. செயற்திட்டதின் இறுதியாக விவசாய திணைக்களத்தின் சமூக பொருளாதார மையத்தினால் கடந்த ஐந்து வருட நடவடிக்கைகளை தாக்கத்தை மதிப்பிடல் நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டது.

ජනාධිපති කාර්යාලයේ දී පරිසර නියමු හට ශිෂ්‍යාවක් හට ජනාධිපති පදක්කම් පිරිනැමූ අවස්ථාව
 ඉනාතිපති සෙයලකත්තில் நடைபொற்ற சுற்றாடல் முன்னோடி படையணிக்கான இனாதிபதி விருந்து வழங்கும்
 Presidential Awards Ceremony for the Environment Pioneer Brigade held at Presidential Secretariat

ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය වෙත කසල වෙන් කිරීමේ බඳුන් බෙදා දුන් අවස්ථාව
 கழிவு பிரித்தெடுக்கும் தாங்கிகளை ஊடகத்துறை அமைச்சில் வழங்குதல்
 Distributing Waste Segregation Bins at the Ministry of Mass Media

පන්තල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ කොම්පෝස්ට් අංශය උත්සවාකාරයෙන් විවෘත කිරීම
 புதிய கட்டத் தொகுதி நிர்மாணிப்பு எத்துள் கோடடையில் ஆரம்பிக்கப்பட்டதய
 Ceremonial opening of the Compost Complex at Pannala Divisional Secretariat

බණ්ඩාරවෙල නගර සභාව තුළ පිහිටි කොම්පෝස්ට් අංශය විවෘත කිරීම
 பன்டாரவெல பிரதேச செயலகத்தில் கொம்போஸ்ட் தொகுதியை உத்தியோக பூர்பமாக திறந்து வைத்தல்.
 Opening of the Compost Complex at Bandarawela Urban Council

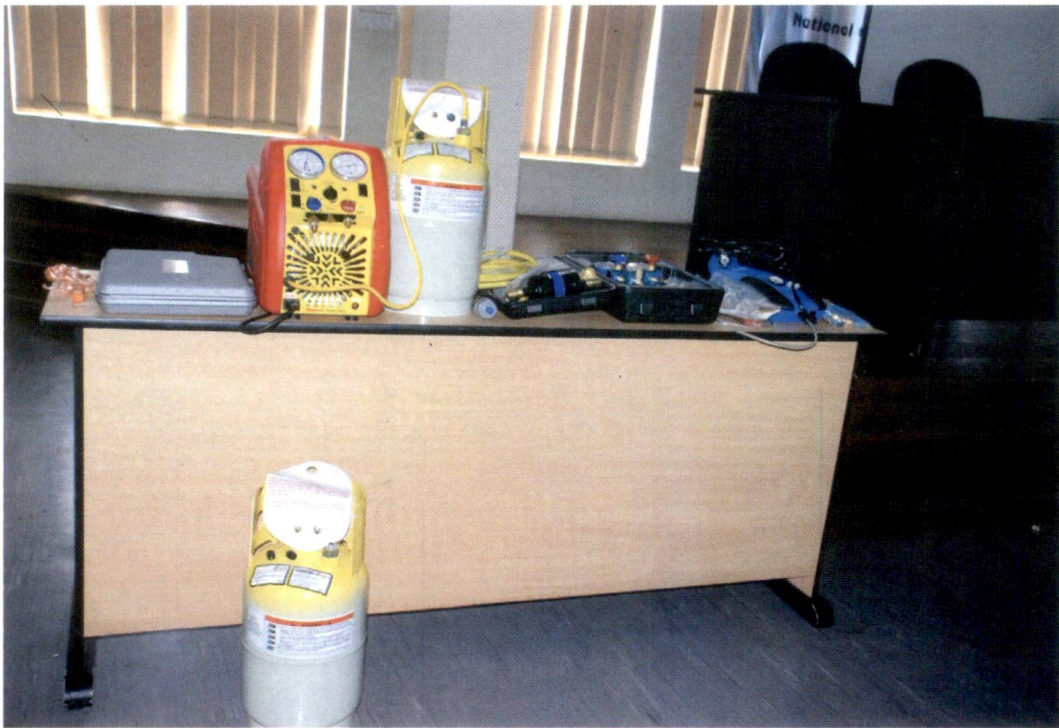
හරිත ගොඩනැගිලි සංකල්පය යටතේ පරිසර අමාත්‍යාංශය සඳහා ඉදිකිරීමට නියමිත ගොඩනැගිල්ලේ ආකෘතිය පසු කැමැත්ත පසු කැමැත්ත අනුමැතිය ලබා ගත් පසු (සුරැකුම් අමාත්‍යාංශයේ සඳහා නිර්මාණය කළ හැකි සංකල්පයක් පසු කැමැත්ත).
Introducing Green Buildings Concept Proposed Green Building for the Ministry of Environment

පරිසර අමාත්‍යාංශය සඳහා අනුමැතිය ලබා ගත් පසු ඉදිකරනු ලබන නව කාර්යාල සංකීර්ණය
සුරැකුම් අමාත්‍යාංශයේ සඳහා නිර්මාණය කළ හැකි සංකල්පයක් පසු කැමැත්ත අනුමැතිය ලබා ගත් පසු
A new office Complex is being Constructed at Ethul Kotte for Ministry of Environment

අන්තර්ජාතික ඔසෝන් දිනය සැමරීම නිමිත්තෙන් මිල්කෝ පුද්ගලික සමාගම සමඟ CFC 12 මගින් කිරී
 භිතකරණ ටැංකි ඔසෝන් හිතකාමී ආකාරයට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා අවබෝධතා ගිවිසුම අත්සන් කිරීම
 සර්වඥයා ඉසොන තින නිකුත්වූ - ඉසොනානුடன் නිදහසාන මුහුණතේ CFC-12 උඩන පාල කුණිඊුදුම
 තානිකියා මාණ්ණුවතණකානු Milco උඩන MoU කෙසුසාතිද්ද්දු
 International Ozone Day Celebration - Signing of a MOU with MILCO (pvt.) Ltd., for converting milk
 chilling tanks working with CFC - 12 into Ozone friendly manner

වායු සමන හා භිතකරණ කම්මානිතලා වලට ප්‍රතිචක්‍රීකරණ යන්ත්‍ර බෙදා දීම
 කුණිඊුද්දි මණ්ණුම කුණිඊ් සාතනප්පෙද්දිකණුකාන මිණප්පෙණප්ද්දි මිණසුණ්ණි ඊයනිණිඊකෙක වණුකුතල්
 Distributing of Recovery and Recycling Machines for Refrigeration and Air Conditioning Workshops

பாசுல் பர்சர் கியத்ரி னடு கண்மியல் ப்மீலேர்ச
 களுத்துறை ஆசிரியர் பயிற்சி கலாசாலையல் நடைபெற்ற சுற்றாடல் முன்னோடி படையணி
 Environment Pioneer Brigade held at Kalutara Teachers Training College

2009 லேக் பர்சர் டிகுசு சுமர்ம கிமீநேன் லிகாரமகாலேலீ டிகுசுகடே ப்லகி ப்லடர்சுகுசு
 உலக சூழல் தினம் 2009 ஐ குறிப்பிட்டு விகாரமஹாதேவி பூங்காவில் நடைபெற்ற பொருட்காட்சி
 Exhibition held Viharamahadevi Park to mark the World Environment Day 2009

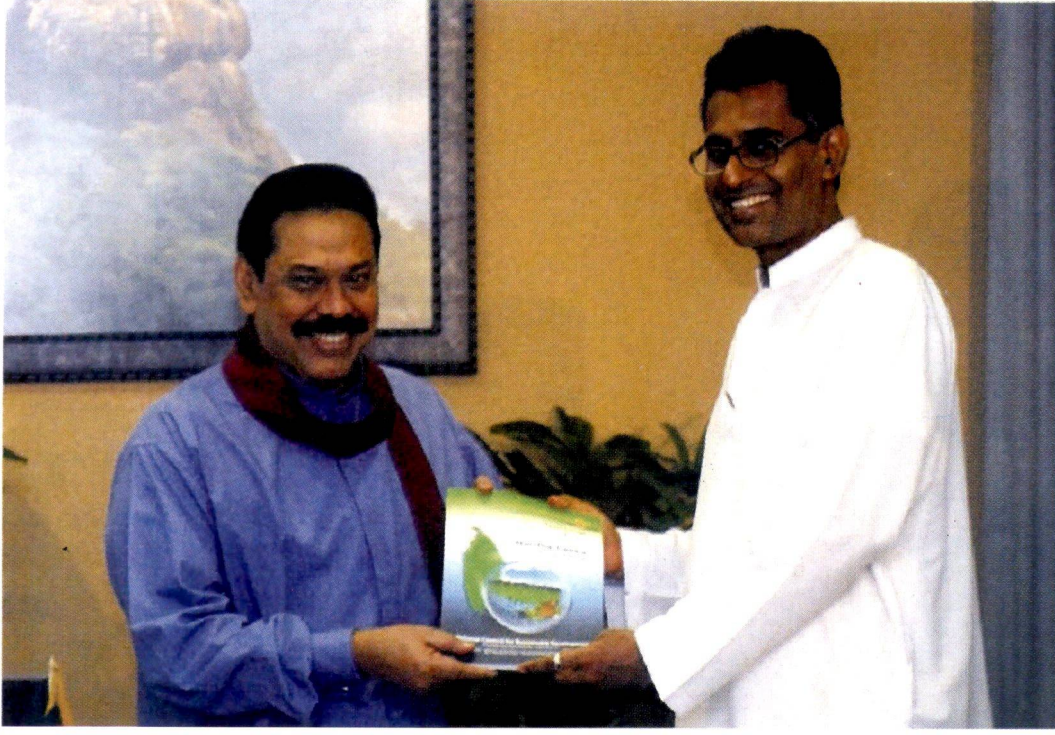

2009 ජාතික රූක් රෝපණ දිනය සැමරීම සඳහා අරන්තලාවේ දී පැවති ශ්‍රමදාන ව්‍යාපාරය
 தேசிய மரநடுகை திட்டம் 2009 இனை குறிக்கும் முகமாக அறந்தளாவையில் நடைபெற்ற சிரமதானம்
 Shramadana Campaign held at Aranthalawa to mark the 2009 National Tree Planting Day

හරිත ගම්මාන වැඩසටහන යටතේ අවිස්සාවේල්ල ප්‍රදේශයේ දී බෙදා හරිනු ලැබූ කාර්යක්ෂම දුර උළුන්
 ஹரித்த கம்மான நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் அவிசாவளையில் சக்தி சேமிப்பு அடுப்பு விநியோகம்
 Energy Saving Stoves Distributed at Awissawella Under Haritha Gammana Programme

හරිත ලංකා ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයේ දී අතිගරු ජනාධිපතිතුමා වෙත පිරිනැමීම
 ஜனாதிபதி செயலகத்தில் அதிமேதகு ஜனாதிபதியிற்கு ஹரித்த லங்கா தேசிய நடவடிக்கை திட்ட சமர்ப்பிப்பு
 Presentation of the "Haritha Lanka" National Action Plan to H.E. the President at the Presidential Secretariat

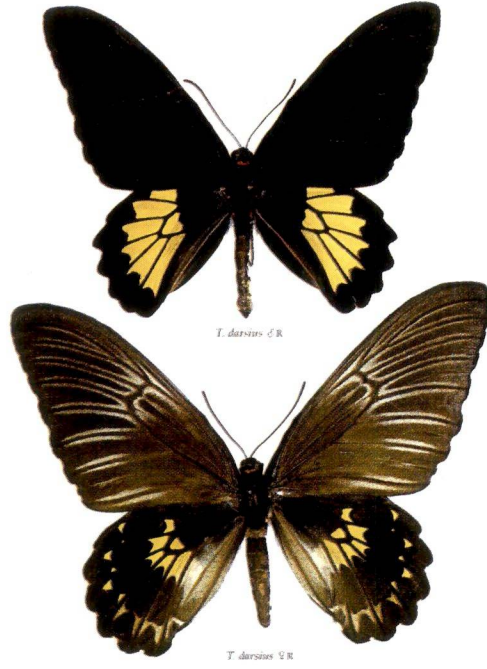

කොළඹදී පැවති 1වන දකුණු ආසියාතික සහයෝගීතා රැස්වීම
 கொழும்பில் நடைபெற்ற 1^{வது} தெற்காசிய உபபிராந்திய ஒருங்கமைப்பு கூட்டம்
 1st South Asia Sub-Regional cooperation meeting held at Colombo

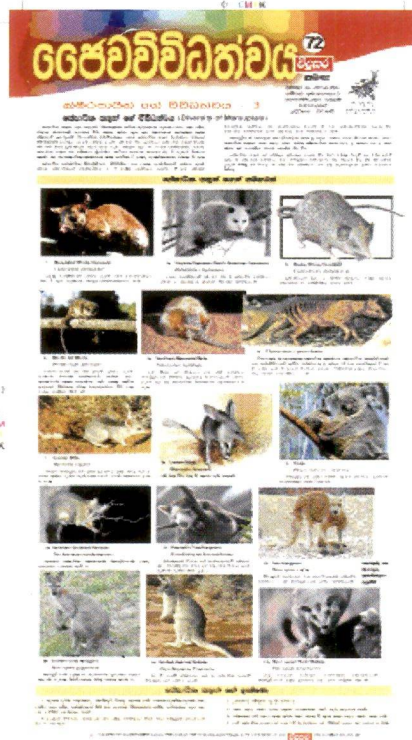

ප්‍රජා උත්සව පවත්වනු ලබන භූමි තුළ අවට පරිසරය කසල වලින් තොරව පවත්වා ගැනීමට මහජනතාව යොමු කිරීම පිණිස ගනු ලැබූ ප්‍රයත්නයන්
 குப்பைகள் அற்று சுற்றாடலை பேணுவதனை பொதுமக்களுக்கு வழிகாட்டுதலுக்காக உற்சவ காலங்களில் பிரபல்லியப்படுத்தும் நிகழ்ச்சித்திட்டம் நடாத்தப்பட்டது.
 Conducting publicity campaigns in festival seasons for guiding public to keep the environment free from garbage

ජාතික සමනළයා ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට යෝජිත "මහ කුරුලු පිය පැපිලියා"
 உத்தேசிக்கப்பட்ட தேசிய வண்ணாத்திப்பூச்சி
 (Sri lanka Birdwing/ Troides darsius) Proposed National Butterfly

විදුසර පුවත්පත තුළින් බෙදා හරිනු ලැබූ ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ පෝස්ටර් මාලාවෙන් ක්ෂීරපායීන්ගේ ජෛව විවිධත්වය පෙන්නුම් කරන පෝස්ටරය
 விழிப்புணர்வை ஏற்படுத்தல் - விடுசறா செய்தித்தாள் உதவியுடன் சுவரொட்டி தொடர் பிரசுரிக்கப்பட்டு வினியோகிக்கப்பட்டது.
 Awareness creation - A poster series was printed and distributed with the help of Vidusara news paper